Digitized by Google

NAZIONALE
R. BIBLIOTECA CENTRALE V. E. II
M 8
47 B
21
ROMA

SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI

Canones, & Decreta.

CVM CITATIONIBVS EX VTROQVE Teſtamento, & Iuris Pontificij Conſtitutionibus aliijſque S. R. E. Concilijs,

AB HORATIO LVTIO CALLIENSI I. C. & Modoetiæ Archypresb. collectis.

His nouiſſimè præter Piorum IIII. & V. Rom. Pont. Bullas necnon Indicem Seſſ. Decr. Cap. Librorumq; prohibitorum illum poſtremò publicatum;

Acceſſit aurea Margarita materiarum, omnes gemmas in ipſius Concilij ſingulis contextibus abditas copioſè depromens.

CVM HIACYNTO

Omnium Conciliorum ex primo ſub Diuo Petro vſque ad Paulum Quintum.

PER MAG. MAVRITIVM DE GREGORIO Ordinis Prædicatorum Siculum Camaratenſem.

Quæ omnia hac poſtrema editione accuratiſſime cognita, emendatiora, & vberiora prodeunt.

Cum Superiorum Licentia, & Priuilegio.

VENETIIS, MDCXVII.

Apud Marcum Antonium Zalterium.

8-47
B-21
ROMA
Digitized by Google

Digitized by Google

TRIDENTI Ciuitas in finibus Venetæ prouinciæ inter montes, in planiciæ poſita eſt: muris vallata lapideis, quam ex Septẽtrione abluit Atheſis fluuius, ambitus, milliaris Itali. In ea vias latas, & lapidib. ſtructas, domus vero ita honorificas cernas, vt nouam, non veterem Ciuitatẽ præſeferat, Tẽpla ſatis pulchra cõſpicias ſed in omnibus ijs parum ſtructuræ. Arcem habet conſpicuam, vt domum aureã dicas potius, & quã poſſint, & Imperatores, & Reges percommodè inhabitare, à Bernardo Cleſio Trid. Præſide auctã, & illuſtratã nõ multos ante hac annos. Influit placide in vrbẽ p muros ab Oriẽte aquæ riuus, ſuper quo ædificia ſericea, & molę frumentariæ multæ ſunt, vnde itẽ plurimi riuuli deducũtur per medias vias in vſũ, & pub. cõmoditatẽ. Sup Atheſim, ad portã q dicitur S. Laurentij, Põtem habet magnificum, ſed ligneũ. 140. paſſuum lõgitudinis. Mõtes circũ ſe habet niuib. cõtinue obſitos, ſcopuloſos, inaceſſos, præcipites, & ita præaltos, vt dicas cęlũ ſũma mõtium cacumina cõtingere. Fauces habet duas, quarũ altera vergit ad ſeptentrionẽ, altera vero ducit Veronã Planiciem admodũ paruã, ſed ridentem, & arborib. & vitib. mirũ in modũ conſitam, q Atheſis circuit, & lãbit vndequaque. Promiſcua habitantib. lingua, ſ. Theutonica, & Itala, ſed Itali omnes etiam, cũ placet, Theutonicè loquuntur. Tridentum Germanorum ſentina, Italorum vero refugium eſt, cum quid infortunij illis occurrit. Parum frumenti, ſed plurimum vini, ac perſuaue habent album, & ſubrubeum. Per æſtatem cœlum temperatum eſt; diebus autem canicularibus, Sol apprimè feruens. Hyberno vero

tempore propter niuium, & glacierum ingentes horrores vix huiuſmodi regio habitari poteſt; neque ſatis ſunt hominibus hypocauſta ad depellenda frigora quæ eo tempore tam magna ſunt, vt non ſinant aquas deſcendere in terram, ſed ſtatim venientes, conuertãt in niues. Et quod datur miraculo, vt putei ipſius Ciuitatis per tempus aquis id omnino careant. Boues, & vaccas pro mulis aſcellis, & equis onerarijs habẽt, cum eorum plauſtris, tam ad res conueniendas facilibus vt ad montium cacumina ſic properent, ac ſi eſſẽt in planicie, à viarumque publicarum curatoribus ita iuga aptata ſunt, ut uſque ad culmen acceſſibile quorumcunque montium ab eiſdem iri poſſit. Nunc demum Ciuitas iſta, & opulenta, & clara effecta eſt propter Concilium, quod in ea fuit per plurimos annos, & nunc viget maxime. Nam huic conuenere quinque primum Card. Præſidentes, & Legati Concilij pro S. D. N. D. Pio Quarto Pont. Opt. Maximo, Duo ſimiliter Cardinales, Lotoringus, & Madrutius, Patriarchę tres Archiepiſcopi 33. Epiſcopi, 235. Abbates 7. Ordinũ Generales 7. cum Theologis 146. & vltra, ſæcularib. & regularibus, Ferdinandiq; Cæſaris, Regis Galliæ. Hiſpaniarũ, Portugaliæ, Hungariæ, Boemiæ, Poloniæ, Venetiarum, Septem Cantonum Helueticorum, Bauariæ, Sabaudiæ, Florentiæ, & aliorum Principum Eccleſiaſticorum Oratores.

BVLLA

Digitized by Google

BVLLA INDICTIONIS Sacri œcumenici, & generalis Concilij Tridentini, ſub Paulo Tertio Pontif. Maximo.

Paulus Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

INITIO noſtri huius Pontificatus, quem non ob merita noſtra, ſed propter ſuam magnam bonitatem, Dei omnipotẽtis prouidẽtia nobis commiſit, cernentes iam tum in quas perturbationes temporum, quotq; incommoda rerum fere omnium noſtra Paſtoralis ſolicitudo, & vigilia eſſet vocata, cupiebamus, quidẽ mederi Chriſtianæ Reip. malis, quibus illa iam dudũ vexata, & propemodum oppreſſa eſt; ſed ipſi etiam, ut homines circũdati infirmitate, ad tantum opus tollendum impares vires noſtras eſſe ſentiebamus. Nam cum pace opus eſſe intelligeremus ad liberandam, & conſeruandam a plurimis impendentibus periculis Rempub. omnia inuenimus odijs, & diſſenſionibus plena, diſſentientibus præſertim principibus ijs, inter ſe, quibus ſumma rerum penè omnis à Deo permiſſa eſt. Cum vnũ Ouile, & vnum Paſtorem Dominici eſſe gregis ad integritatem Chriſtianæ religionis, & ad cæleſtium bonorũ ſpem in nobis cõfirmandam, neceſſarium duceremus; ſchiſmatib. diſſidijs, hæreſibus erat Chriſtiani nominis diuulſa iam penè, & lacerata vnitas. Cum tutam, atque munitam ab infidelium armis, atque inſidijs Rempub. optaremus: noſtris erratis, noſtraque cunctorum culpa, Dei videlicet ira peccatis noſtris imminente, Rhodus fuerat amiſſa, Hungaria

Digitized by Google

vexata, conceptum & meditatum contra Italiam, cōtraq; Auſtriam, & Illyricum terra, marique bellū: cum impius, & immitis hoſtis noſter Turca nullo tēpore requieſceret, noſtrorumque inter ſe odia, & diſſenſiones ſuam bene gerendæ rei occaſionem duceret. Igitur, vt dicebamus, in tanta hęreſum, diſſenſionum, bellorumque tēpeſtate, tantiſque excitatis fluctib. cum eſſemus ad moderādam, & gubernandā Petri nauiculam vocati, nec virib ipſi noſtris ſatis fideremus: primum coniecimus in Domino cogitatus noſtros, vt ipſe nos nutriret, animumque noſtrū firmitate, & robore, mentem, conſilio, ſapientiaque inſtrueret: deinde animo repetētes maiores noſtros ſapiētia admirabili, & ſanctitate prędiros. ſępe in sūmis Chriſtianæ Reip. periculis remedium optimum, atque opportuniſſimū, œcumenica Concilia, & Epiſcoporū generales Conuentus adhibuiſſe ipſi quoque animum ad generale habendū Conciliū adiecimus, exquiſitiſque Principū ſententijs, quorum nobis videbatur vtilis in primis, & opportuna ad hanc rem eſſe conſenſio: cū eos tunc non alienos ab hoc tam ſancto opere inueniſſemus: ęcumenicum Concilium, & generalem eorum Epiſcoporum, aliorumque Patrum, ad quos pertineret, conuentum in ciuitate Mantuæ indiximus, anno Incarn. Dom. (ſicut litteris, & monumentis noſtris teſtatum eſt) 1537. Pont. noſtri III. id X. Kal. Iun. inchoandum: ſpem prope certā habentes, fore, vt cum illic in nomine Domini eſſemus congregati, ipſe ſicuti promiſit

Matt. 18. Dominus in medio noſtrum affuturus, & bonitate, ac miſericordia ſua omnes temporum procellas, omniaque pericula Spiritu oris ſui facile depulſurus eſſet. Sed, ut ſemper inſidiatur pijs actionib humani generis hoſtis, primum contra omnem ſpem, & expectationem noſtram denegata fuit nobis Mantuana

Ciuitas,

Digitized by Google

Ciuitas, niſi aliquas conditiones ſubiremus ab inſtitutis maiorum noſtrorum, & conditione temporũ, noſtraque, ac huius S. Sedis, ac nominis Eccleſiaſtici dignitate, libertateque prorſus alienas, quas in alijs noſtris litteris expreſſimus. Quapropter alium inuenire locum, aliamq; deligere Ciuitatẽ neceſſe habuimus, q̃ cũ non ſtatim nobis occurreret idonea, & apta, ad ſequentes Kalen. Nouemb. prorogare Concilij celebrationẽ fuimus coacti. Interim ſæuus, & perpetuus hoſtis noſter Turca, ingenti claſſe Italiã adortus, aliquot oppida in littorib. Apuliæ cępit, vaſtauit, diripuit, prędas hominum abegit. Nos in maximo timore, & periculo omnium muniẽdis littorib. noſtris, finitimiſque auxilio iuuandis fuimus occupati: nec tamen interea deſtitimus cõſulere, & hortari Chriſtianos Principes, vt, de idoneo habendi Concilium loco quid ſentirẽt, nobis exponerent, quorum cum eſſent incertæ, variæque ſententiæ, tempuſque diutius, quam erat opus, videretur trahi; nos optimo animo, atque vt arbitramur etiam conſilio, Vincentiam elegimus, vrbem copioſam, & Venetorum, qui eam nobis concedebant, virtute, auctoritate, potentia, cum aditum patẽtem; tum ſtationem omnib liberam, atque tutam in primis in ſe habentem. Sed cum iam tempus longius progreſſum eſſet, nouæque vrbis electionem omnibus ſignificari conueniret, iamque kal. Nouemb. appetentes facultatem huius diuulgationis excluderent, hyemſque eſſet propinqua; rurſus altera prorogatione tempus Concilij differre in proximum ſequens ver. Maijque futuras Kal. compulſi fuimus. Quare firmiter conſtituta, atque decreta, cum & nos ipſos, & cætera omnia ad eum bene agendum Deo iuuante, celebrandumque conuentum pararemus, plurimum reputantes intereſſe cum celebrationis Concilij, tum vniuer-

ſæ Chriſtianæ Reip. Chriſtianos Principes pacẽ inter ſe,& concordia conſentire; chariſſimos in Chriſto filios noſtros, Carolum Rom. Imp. ſemper. Auguſt.& Chriſtianiſs. Regem Franc. duo præcipua Chriſtiani nominis firmamenta,atq; ſubſidia orare,atq; obſecrare inſtitimus,vt ad colloquiũ inter ſe, & nobiſcũ vna conuenirent: quorum quidem apud vtrunq; litteris, Nuncijs,& a latere noſtro miſſis,ex venerab. Fratrum noſtrorũ numero. Legatis,ſæpiſſimè egeramus vt ex ſimultate,& diſſidijs ambo in vnũ fędus, & piã amicitiã vellent cõuenire,labẽtibuſq; ſuccurrere Chriſtianis reb. quarũ ſeruandarũ cũ eſſet illis poteſtas a Deo præcipue tributa,ſi id non agerẽt,& ad cõmune Chriſtianorũ bonum ſua conſilia non dirigerent, acris,& ſeuera rõ eidem Deo ab ipſis reddenda eſſet. Qui aliquando precib noſtris annuẽtes, Nicæam ſe contulere,quo nos quoque longum iter,& ſenili ætati noſtrę vehementer contrariũ; Dei,& pacis conciliandæ cauſa ſuſcepimus. Neq; prætermiſimus interea,cum tempus Concilij præſtitutum,Kal. videlicet Maiæ appropinquarent,tres Legatos ſummæ virtutis,ac auctoritatis à latere noſtro de numero eorumdem fratrum noſtrorum S.R.E.Card. Vincentiam mittere, qui initium Concilij facerent; Prælatoſq. venientes excipe-rent,& ea,quæ iudicarent eſſe opus,agerent,& tractarent, quoad nos ab itinere, & negotio pacis reuerſi, omnia accuratius dirigere poſſemus. Interim vero in illud ſanctum opus,maximeque neceſſarium, tractationem videlicet pacis inter Principes incubuimus, & quidem omni animi ſtudio,omni pietate, ac diligẽtia. Teſtis eſt nobis Deus,cuius freti clementia,noſmetipſos itineris,& vitæ periculo expoſuimus. Noſtra teſtis conſcientia, quæ nihil habet in hac re quidem, in quo nos arguat,aut prætermiſſæ,aut nõ quæſitę ad

pacificandum occaſionis. Principes ipſi teſtes, quos tam ſæpè, tamq. amanter Nuncijs, litteris, Legatis, monitis, hortatu, precibuſq; omnib. obſecraueramus, vt ſimultates deponerent vt ſocietatẽ coirent, vt Chriſt. Reip. & in maximum, & propinquũ iam adductę diſcrimen, omnib. ſtudijs, & ſubſidijs opitularentur. Iã vero teſtes illę vigilię, atq. curę, illi diurni, nocturniq. animi noſtri labores, graueſq. ſolicitudines quas ob hanc rem, & cãm, plurimas iam ſuſcepimus: nec tamẽ ad optatum exitum noſtra conſilia, & acta adhuc perducta ſunt. Ita. n. viſum Dño Deo eſt: quem tamen nõ deſperamus aliquando optata noſtra benignius reſpècturum, ipſi quidem, q̃tum in bonis fuit, nihil, quod eſset noſtro Paſtorali officio debitum, in hac re omiſimus. Quod ſi qui ſunt, qui actiones pacis noſtras in aliam interpretentur, partem, dolemus quidem; ſed tñ in dolore noſtro, gratias Deo Oĩpotenti agimus, qui ad exemplum, & doctrinã patiẽtię noſtrę ſuos voluit Apoſtolos hẽri dignos, qui pro nomine Ieſu, qui pax noſtra eſt, contumeliam paterentur. Verum in illo cõgreſsu, colloquioq. noſtro, quòd Nicæę habitum eſt, etſi, peccatis noſtris impediẽtib. inter duos Principes vera, & perpetua pax non potuit confici, inducię tñ decennales factę ſunt, quarum opportunitate nos ſperantes, & ſacrum Concilium commodius celebratum iri, & deinde ex Concilij auctoritate perfici poſse pacem: apud Principes inſtitimus, vt & ipſi venirent ad Concilium, & Pręlatos ſuos pręſentes ducerẽt, abſenteſq. accreſcerent. Qui cum de vtroq. ſe excuſaſsent, quod & ipſis redire in Regna ſua tũ neceſse eſset, & Pręlatos, quos ſecum habuiſsent, itinere, atq. impendijs feſsos, atque exhauſtos, recreari, & reffici oporteret, nos hortati ſunt, vt aliam quoque prorogationẽ temporis habendi Concilij decerneremus. Qua in re conce-

concedenda cum eſſemus aliquantum difficiles litte-
ras interim à Legatis noſtris,qui Vincentiæ erant,ac-
cepimus,tranſacto iam,& longius prçterito Concilij
ineũdi die,vnum vix,aut alterum externis nationib.
Prælatũ Vincentiam ſe cõtuliſſe. Quo nũcio accepto,
cum videremus eo tpe nulla iam rõne fieri Conciliũ.
poſſe,ipſis Principib concesſimus, vt differretur tps
agendi Concilij vſq; ad ſanctum Paſcha,diemq; feſtũ
futuræ Dñicæ Reſurrectionis. Cuius noſtri præcepti
expectationiſq; decretæ litteræ Genuæ anno Incar-
nationis Domini 1538.4.kal Iul.factæ, publicatæq;
ſunt,atq; hanc dilationem eo propenſius fecimus, ꝙ
pollicitus eſt nobis vterq; Princeps Legatos ſuos Ro
mam ad nos ſe miſſurum,vt ea, quæ ad perfectionem
pacis reliqua eſſent, neq; Nicææ ob breuitatem tpis
potuerant oĩa confici, Romæ cõmodius coram nobis
agerentur,& tractarentur, & ob hãc rõnẽ et ea nobis
ambo petierũt,vt hæc pacificationis procuratio Con
cilij celebrationi prçponeretur,cũ ipſum Concilium,
pace facta,multo deinde vtilius, & ſalutarius Chri-
ſtianæ Reip.futurũ eſſet:ſemper.n.hçc pacis ſpes no-
bis iniecta principum nos voluntatib. aſſentiri horta
ta eſt, q̃ ſpem vehementer auxit poſt diſceſſum a Ni-
cæa noſtrum ipſorum duorum Principum inter ſe be-
neuola;amicaq; congreſſio,quæ, maxima noſtra cum
lætitia,à nobis itellecta cõfirmauit in nos bona ſpe,vt
tandem aliqñ noſtras preces apud Deum exauditas,
& vota pacis accepta eſſe crederemus. Hanc igitur pa
cis cõcluſionem cum & expeteremus,& vrgeremus,
nec ſolum duob. antedictis Principibus,verum etiam
chariſs. in Chriſto filio noſtro Ferdinãdo Regi Rom.
videretur,actionem Concilij, niſi pace facta, ſuſcipi
non oportere,cunctique à nobis,per litteras, ſuoſque
Oratores contenderent,vt alias rurſus temporis pro-

roga-

Digitized by Google

rogationes faceremus. præcipuè autem inſtaret Serenis. Cæſar, promiſiſſe ſe demonſtrans ijs, qui à Catholica veritate diſſentiũt, operam ſuam apud nos ĩterpoſiturũ, vt aliqua cõcordiæ rõ iniretur, ꝙ ante ſuã ĩ Germaniã ꝑfectionẽ aptè non poſſet fieri: Nos, eadẽ ſemꝑ ſpe pacis, & tantorũ Principũ voluntate adducti, cum præſertim cerneremus, ne ad dictum quidẽ Reſurre. feſtum alios Prælatos Vincentiã cõueniſſe, prorogationis nomen iam fugientes, ꝙ tam ſępè fruſtra fuerat repetitũ, celebrationẽ generalis Concilij, ad noſtrũ, & Sedis Apoſt. beneplacitum ſuſpẽdere maluimus, itaq. fecimus, & de ſuſpenſione huiuſmodi literas ad ſingulos ſupradictorum Principum 10. die Iun. 1539. dedimus, ſicut ex illis perſpicue põt intelligi. Ea itaque ſuſpenſio neceſſario per nos facta, dum tempus illud magis idoneum a nobis, paciſque aliqua concluſio expectaretur, quæ & dignitatẽ poſtea, frequentiamq; Concilio, & Chriſtianæ Reip. præſentiorẽ ſalutẽ erat allatura; Chriſtianæ interea res in deterius quotidie prolapſæ ſunt, Hungaris, Rege ipſorum mortuo, Turcã vocãtib. Ferdinãdo Rege bellũ in eos mouẽte: Belgis ad defectionẽ a Cæſare ex parte quadam incitatis cuius defectionis cõprimendæ cã per Galliã amiciſſimè, & cum Rege Chriſtianiſſ. concordiſſimè, magno beneuolæ inter eos volũtatis iudicio, trãſiens in Belgas Sereniſs. Cæſar, & illic deinde in Germaniã profectus, cõuentus Germaniæ Principũ, & ciuitatũ, tractãdæ eius, quã dixerat, cõcordiæ cauſa habere cępit. Sed cum ſpe pacis iam deficiente, ille quoque modus curãdæ in conuentibus tractandæque concordiæ ad maiores potius diſcordias concitandas aptus eſſe videretur: inducti fuimus eõ priſtinum Concilij generalis remedium reuerti, idque per Legatos noſtros S. R. E. Card. ipſi Cæſari obtulimus, quod etiam poſtremo, &

præ-

Digitized by Google

præcipuè in Ratiſponenſi conuentu egimus, cũ illic dilectus fil. noſter Gaſpar. ti, S. Praxedis Card. Contarenus, ſumma doctrina, & integritate Legatum noſtrum ageret. Nam cum id, quod ne accideret, antea veriti eramus, ex eius conuentus ſententia peteretur à nobis, vt ab Eccleſia diſſentientiũ quoſdã articulos tolerandos declarèremus, quoad per œcumenicũ Conciliũ illi excuterentur, & deciderentur, idque nobis, vt concederemus, neq. Chriſtiana, & Catholica veritas, neq. noſtra, & Sedis Apoſt. dignitas permitteret, palã potius Cõcilium, vt quamprimum fieret, proponi mandamus. Neq. vero in alia vnquam ſententia, & voluntate fuimus, quã vt primo quoq tẽpore Concilium œcumenicum, & generale cõgregaretur. ſperabamus n. ex eo, & pacẽ populo Chriſtiano, & Chriſtianæ religionis integritatem poſſe recuperari, verumtamẽ id cum bona gratia, & voluntate Chriſtianorum Principũ habere volebamus. Quã voluntatẽ dum expectamus, dũ obſeruamus tps abſcõditum, tempus beneplaciti tui, ò Deus: aliquando tandem decernere cõpulſi ſumus, oẽ eſſe tẽpus beneplacitũ Deo, cũ de reb. ſanctis, & ad Chriſtianam pietatem pertinentib. cõſilia ineũtur. Quapropter, uidentes, maximo qdem animi noſtri cũ dolore, rem Chriſtianã quotidie in peius ruere. Vngaria à Turcis oppreſſa, Germanis periclitantib cæteris omnib metu, mœroreq. afflictis, nullius iam Principis conſenſum expectare, ſed tantum Dei omnipotentis voluntatem, & Chriſtianæ Reip. vtilitatem attendere conſtituimus. Itaq cum Vincentiam amplius non haberemus, cuperemuſque cum vniuerſæ Chriſtianorum ſaluti, tum Germanicæ nationis incommodis in eligendo per nos noui Concilij habendi loco conſulere, aliquotque locis propoſitis ipſam Tridentinam Ciuitatem ab ipſis deſiderari

vide-

videremus, nos etſi ĩ citeriore Italia cõmodius oĩa tractari poſſe iudicabamus, ad eorum tñ poſtulationes noſtrã volũtatem paterna charitate deflex imus. Itaq. Tridentũ Ciuĩtatẽ elegimus, qua in Ciuitate ęcumenicum Concilium ad ꝓxime vẽturas Kal. Nouẽb. haberẽ, idoneũ locum illum ſtatuentes, quo ex Germania qdem, alijſq. Germaniæ finitimis nationib. facilimè, ex Gallia, Hiſpania, cęteriſq. Prouincijs remotiorib. nõ difficulter Epiſcopi, & Prælati cõuenire poſſent. Dies aũt Cõcilij ea à nobis ſpectata eſt, q̃ ſpatium in ſe habere, & publicandi per Chriſtianas nationes noſtri huius Decreti, & facultatis omnib Prælatis ad veniẽdum tribuendæ. Quo minus autem annuum tempus præfiniremus mutando Cõcilij loco, ſicut quibuſdam conſtitutionib alias præſcriptum eſt, ea res fuit ĩ cauſa, ꝙ longius extrahi ſpem ſanandæ aliqua in parte Chriſtianæ Reip. quę tot detrimentis, & calamitatib. affecta eſt noluimus, & tñ videmus tempora, agnoſcimus difficultates: quid ſperari poſſit ex conſilijs noſtris, incertum eſſe intelligimus, ſed quia ſcriptũ eſt. Reuela Domino viã tuã, & ſpera in eo; & ipſe faciet. magis Dei clementię, & miſericordię confidere, quam noſtræ imbecillitati diffidere, conſtituimus. Sępe.n. fit in bonis operibus incipiendis, ut, quod humana conſilia non ualent diuina virtus efficiat. Huius igitur ipſius Dei omnipotentis Patris, & filij, & Spiritus ſancti, ac beatorum eius Apoſtolorum Petri, & Pauli auctoritate, qua nos quoq. in terris fungimur, freti, atque ſubnixi, de venerabilium item fratrum noſtrorum S.R.E. Cardinalium conſilio, & aſſenſu, ſublata, amotaque ſuſpenſione, de qua ſupra, commemoratum eſt, quam per pręſentes tollimus, & amouemus, ſacrum œcumenicum generale Concilium in Ciuitate Tridentina, loco commodo, & libero:

libero,omnibuſq; rationib. opportuno, ad Kalendas proximas Nouembris, anni præſentis ab Incarnatione Domini MDXLII. incipiendum, proſequendum, & eodem Domino adiuuante, ad ipſius gloriam, atque laudem, & Chriſtiani totius populi ſalutem abſoluendum, perficiendumque indicimus, annunciamus, conuocamus, ſtatuimus atq; decernimus: omnes omnibus ex locis, tam venerabiles fratres noſtros Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios Abbates, quã alios quoſcumq; quib. iure, aut priuilegio in Concilijs generalibus reſidendi, & ſententias in eis dicendi permiſſa poteſtas eſt, requirentes, hortantes, admonentes, ac nihilominus eis vi iuſiurãdi, quod nobis, & huic S Sedi præſtiterunt, ac ſanctæ virtute obediẽtiæ, alijſq; ſub pęnis iure, aut cõſuetudine in celebrationib. Conciliorum aduerſus nõ accedentes ferri, & proponi ſolitis, mãdantes, arcteq; præcipientes, vt ipſimet (niſi forte iuſto detineantur impedimento, de quo tamẽ fidem facere cõpellãtur) aut certè per ſuos legitimos procuratores, & Nuncios ſacro huic Cõcilio omnino adeſſe, & intereſſe debeant. Supra autẽ dictos, Imperatorem, Regemque Chriſtiãniſſimum, necnon cæteros Reges, Duces, Principes, quorũ præſentia, ſi alias vmquam, hoc quidem tempore maxime Sanctiſſimæ Chriſti fidei, & Chriſtianorũ omniũ futura eſt ſalutaris, rogantes, atque obſecrãtes ꝑ viſcera miſericordiæ Dei, & D.N I.C. cuius fidei veritas, & religio, & intus, & extra grauiter iã oppugnatur, vt ſi ſaluã volunt Chriſtianã eſſe Remp. ſi ſe Domino obſtrictos, & obligatos pro maximis illius ergã ſe beneficijs intelligunt, ne deſerãnt ipſius Dei cauſã, & negotium, ipſimet ad ſacri Concilij celebrationẽ veniant, in quo ipſorum pietas atque virtus communi vtilitati, ſaluiique ſuæ, ac cæterorum, & temporali,

Digitized by Google

porali,& æternæ plurimũ eſt profutura Sin autẽ (id quod nollemus) accedere ipſi nõ poterunt; at graues ſaltem viros Legatos cum auctoritate mittãt, qui perſonã Principis ſui quiſq; & cum prudentia, & cũ dignitate poſſint in Cõcilio referre. In primis vero vt id curẽt, quod ipſis facillimum eſt, vt ex ſuis cujuſq; regnis, ac prouincijs Epiſcopi, & Prælati ſine tergiuerſatione, & mora ad Cõcilium pficiſcãtur; qđ maximè qdem à Prælatis, Principibuſq. Germaniæ Deum ipſum, atq; nos impetrare æquũ eſt, cũ eorum præcipue cauſa, ipſiſq; cupientib. Cõciliũ indictũ ſit, & in ea Ciuitate indictũ quæ ab eis eſt deſiderata, nõ grauẽtur ipſi ſua cũctorũ pſentia id celebrare, & ornare, quo melius, atq; cõmodius q̃ ad integritatem, & veritatem Chriſtianæ religionis, q̃ ad bonorũ morũ reductionem, emendationemq; malorum, quæ ad Chriſtianorum inter ſe tã Principum, q̃ populorũ pacẽ, vnitatem, cõcordiamq; ptineant, & q̃ ad repellendos impetus Barbarorũ, & infidelium, qb. illi vniuerſam Chriſtianitatẽ obruere moliuntur, ſint neceſſaria, Deo noſtris conſultationibus præeunte, & lumen ſapientiæ ſuæ, ac veritatis mentib. noſtris præferente, agi in dicto ſacro œcumenico Concilio, & conſpirante omnium charitate, conſuli, tractari, cõfici, ad optatoſque exitus deduci quamprimũ, & quam optimè poſſint. Atq; vt noſtræ hæ litteræ, & quæ in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quorum oportet, perueniant, neve quis illorum ignorantiæ excuſationem prætendat, cum præſertim etiam non ad omnes eos, quibus nominatim illæ eſſent intimandæ, tutus forſitan pateat acceſſus, volumus, & mandamus, vt in Baſilica Vaticana Principis Apoſtolorum, & in Eccleſia Lateranenſi, cum ibi multitudo populi ad audiendã rem diuinam cõgregari ſolita eſt, palam clara voce per cu-

riæ

riæ noſtrę Curſores, aut Notarios aliquos publicos legantur, lectęque in valuis dictarum Eccleſiarum, itemque Cancellarię Apoſtolicę portis, & Cāpli Florę ſolito loco affigantur, vbi ad lectionem, & notitiā cunctorum aliquandiu expoſitæ pendeant, cumque inde amouebuntur, earum nihilominus exempla in eiſdem locis remaneant affixa. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemque huiuſmodi, omnes, & quoſcunque quos antedictæ noſtræ litterę cōprehendunt, poſt ſpatium duorum menſium a die litterarum publicationis, & affixionis, ita volumus obligatos eſse, atque aſtrictos, ac ſi ipſimet illę coram lectę, & intimatę eſsent. tranſumptis quidem earum, quę manu publici Notarij ſcripta, aut ſubſcripta, & ſigillo perſonę alicuius Eccleſiaſticę in dignitate cōſtitutę munita fuerint, vt fides certa, & indubitata habeatur mandamus atque decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę indictionis, annunciationis, conuocationis, ſtatuti, decreti, mandati, præcepti, & obſecrationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem Omnipotētis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1542. xj. kal. Iun. anno viij.

Blaſius.

Hier. Dand.

SESSIO PRIMA SACROSANCTI OECVMENICI, ET GENERALIS Concilij Tridentini,

SVB PAVLO III. PONT. MAX.

Celebrata die 13. Menſ. Dec. Ann. Dom. 1545.

Decretum de inchoando Concilio.

PLacet ne vobis, ad laudẽ, & gloriã Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, et Filij, & Spiritus Sancti, ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ, ad extirpationem hæreſum, ad p[illegible], & vnionem Eccleſiæ, ad reformationem Cleri, & populi Chriſtiani, ad depreſſionẽ, & extinctionem hoſtium Chriſtiani nominis, decernere, & declarare, ſacrum Tridentinum, & generale Concilium incipere, & incæptum eſſe? Reſponderunt, PLACET.

Indictio futuræ Seſſionis.

Et cum proxima ſit celebritas Natiuitatis D.N.I.C. & ſubſequantur aliæ feſtiuitates labẽtis, & incipientis anni, placetne vobis primã futuram Seſſionem habendam eſſe die Iouis poſt Epiphaniam, quæ erit ſeptima menſis Ian. anno Dom. 1547. Reſponderunt, PLACET.

Celebrata die VII. Menſis Ianuar. 1546.

Decretum de modo viuendi, & alijs in Concilio ſeruandis.

*SAcroſancta Tridétina Synodus in Spiritu Sã-
cto legitime congregata, in ea Præſidentib.
eiſdem trib. Apoſtolicæ Sedis Legatis; agnoſcens*
Iac. 1. c. *cum B. Iacobo Apoſtolo, quòd omne datum opti-
mum, & omne donum perfectum deſurſum eſt,
deſcendens à patre luminum, qui ijs, qui poſtu-*
Pſal. 110. *lant à ſe ſapientiam, dat omnib. affluentur, & nõ*
Eccl. 11.
Prou. 1. & 9. *improperat eis, & ſimul ſciens, quòd initium ſa-
pientiæ eſt timor Domini; ſtatuit, & decreuit, om
nes, & ſingulos Chriſti fideles in ciuitate Tridé
tina congregatos, exhortandos eſſe, prout exhor-
tatur, vt ſe à malis, & peccatis hactenus com-
miſſis emendare, ac de cætero in timore Domini
ambulare, & deſideria carnis non perficere, ora-
tionibus inſtare, ſæpius confiteri, Euchariſtiæ ſa-
cramentum ſumere, eccleſias frequentare, præce-
pta denique Dominica, quantum quiſque pote-
rit, adimplere, nec non quotidie pro pace Prin-
cipum Chriſtianorum, & vnitate Eccleſiæ pri-
uatim orare velint; Epiſcopos verò, & quoſ-*

cum-

Digitized by Google

cumque alios in ordine ſacerdotali conſtitutos, œcumenicum Concilium in ea ciuitate concelebrãtes, vt aſſiduè in Dei laudibus incũbere, hoſtias, laudes, & preces offerre, ſacrificium Miſſæ quolibet ſaltem die Dominico, in quo Deus lucẽ condidit, & a mortuis reſurrexit, ac Spiritũ ſanctũ in Diſcipulos infudit, peragere ſatagant, facientes, ſicut idem Spiritus ſanctus per Apoſtolum præcipit, obſecrationes, orationes, poſtulationes, gratiarum actiones pro SS. D N Papa pro Imperatore, pro Regibus, & cæteris, qui in ſublimitate conſtituti ſunt, & pro omnibus hominibus: vt quietam, & tranquillam vitam agamus pace fruamur, & fidei incremutum videamus. Præterea hortatur, vt ieiunent ſaltem ſingulis ſextis ferijs in memoriam paſſionis Domini, & eleemoſynas pauperibus erogent; in eccleſia autem cathedrali ſingulis quintis ferijs celebretur Miſſa de Spiritu ſancto cum Letanijs, & alijs orationibus ad hoc inſtitutis; in alijs verò eccleſijs, eadem die dicantur ad minus Letaniç, et orationes: tempore autem, quo ſacra peraguntur, collocutiones, & confabulationes non fiant; ſed ore, & animo celebranti aſſiſtatur. Et quoniam oportet Epiſcopos eſſe irreprehenſibiles, ſobrios, caſtos, domui ſuæ benè præpoſitos, hortatur etiam, vt ante omnia quilibet in menſa ſeruet ſobrietatem, moderationemque ciborum, deinde cum in eo loco ſepè otioſi ſermones oriri ſo-

Act. 2. c. os die diſt. 75.

1. Tim. 2.

Conc. Tol. 3 c. 1. cap. ieiunia de conſ. diſt. 5. ca. de illis. 21. q. 5

Inſ. ſeſſ. 22. in decr. de obſeruandis in cel. Miſſ.

Tit. 3.

1. Tim. 3.

ca. ſi. 2. q. 7. cum ſin.

Conc. Tol. 3 ca. 3. Conc. Rheme.

clem.ca.17. Euſeb. 14. dec.& infra ſeſ.22.ca. 1. de ref.ca. in omnib. de conſ.diſt. 5. c.pro reuer. 44.diſt.

leant, vt in ipſorum Eporum menſis, diuinarum Scripturarum lectio admiſceatur, familiares verò ſuos vnuſquiſque inſtruat, & erudiat, ne ſint rixoſi, vinoſi, impudici, cupidi, elati, blaſphemi, et voluptatū amatores, vitia demū fugiāt, et vir tutes amplectātur, & in veſtitu, & cultu, et om nib. actibus honeſtatē præſeferant, ſicut decet mi niſtros miniſtrorum Dei. Ad hęc, cū huius ſacro ſancti Cōcilij præcipua cura, ſolicitudo, & inten tio ſit, ut propulſatis hęreſum tenebris, quę p tot annos operuerūt terrā, catholicę ueritatis lux Ie ſu Chriſto, qui vera lux eſt annuente, cādor, puri- taſq; refulgeat, & ea, quæ reformatione egent, reformentur, ipſa Synodus hortatur oēs catholi- cos hic congregatos, & cōgregādos, atq. eos pſer tim, qui ſacrarum litterarū peritiam habēt, ut ſe dula meditatione diligenter ſecum ipſi cogitent, quib. potiſſimum uijs, & modis ipſius Synodi in- tentio dirigi, & optatum effectum ſortiri poſſit, quò maturius, & conſultius damnari damnāda, & probanda probari queāt: vt per totū orbē om nes vno ore, & eadem fidei confeſſione glorificēt Deum, & patrem Domini noſtri Ieſu Chriſti.

1. Tim.3.

Io.1.c. cum ex iniuncto ex. de hær.

Conc. Tol. 11.c.1. Cōc. Conſtā. ſeſ. 1. in princ. ca.1in loco. 5.q 4.

In ſententijs verò dicendis, iuxta Toletani Cō cilij ſtatutū, in loco benedictionis cōſidentib. Do- mini ſacerdotibus, nullus debeat, aut immodeſtis vocib. perſtrepere, aut tumultibus perturbare, nullis ēt falſis, vaniſve, aut obſtinatis diſceptationib. contendere, ſed quidquid dicetur ſi mitiſ-

ſima

ſima verborum prolatione tẽperetur, vt nec audientes offendantur, nec recti iudicij acies perturbato animo inflectatur.

Inſuper ipſa ſacra Synodus ſtatuit, ac decreuit, quod ſi fortè contigerit, aliquos debito in loco non ſedere, & ſententiam etiam ſub verbo Placet proferre, congregationibus intereſſe, & alios quoſcunque actus facere Concilio durante; nulli propterea præiudicium generetur, nullique nouum ius acquiratur.

Deinde indicta fuit futura Seſſio ad diem Iouis, quartã mẽſis Feb. proxime venturi.

SESSIO III.

CELEBRATA DIE IV. menſis Febr. 1546.

Decretum de Symbolo fidei.

IN nomine Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti.

Hæc ſacroſancta, œcumenica, & generalis Trid. Synod. in Spiritu ſancto legitimè congregata, in ea præſidẽtib. eiſdem tribus Apo-

Digitized by Google

ſtolicæ Sedis Legatis, magnitudinem rerum tractandarum conſiderans, præſertim earum, quæ duobus illis capitibus de extirpandis hæreſibus, & moribus reformãdis continẽtur, quorũ cauſa præcipuè eſt congregata; agnoſcens aũt cũ Apoſtolo, non eſſe ſibi colluctationem aduerſus carnem, & ſanguinẽ, ſed aduerſus ſpirituales nequitias in cæleſtibus, cum eodem omnes, & ſingulos in primis hortatur, vt confortentur in Domino, & in potentia virtutis eius, in omnibus ſumentes ſcutum fidei, in quo poſſint omnia tela nequiſſimi ignea extinguere, atque galeam ſpei ſalutis accipiant, cum gladio ſpiritus, quod eſt verbum Dei. Itaque, vt hæc pia eius ſolicitudo principium, & progreſſum ſuum per Dei gratiam habeat: ante omnia ſtatuit, & decernit, præmittendam eſſe Confeſſionem fidei, Patrum exempla in hoc ſecuta, qui ſacratioribus Concilijs hoc ſcutum contra omnes hæreſes in principio ſuarum actionũ apponere conſueuere: quo ſolo aliquãdo, & infideles ad fidẽ traxerũt, & hereticos expugnarunt, & fideles cõfirmarũt. Quare ſymbolũ fidei, quo ſancta Romana Eccleſia vtitur, tãquã principiũ illud, in quo oẽs, qui fidẽ Chriſti ꝓfitentur, neceſſario cõueniũt: ac fundamẽtũ firmũ, & vnicum, cõtra quod portæ inferi nunq̃ ꝓualebũt totidẽ verbis quib. in omnibus Eccleſijs legitur exprimẽdũ eſſe cenſuit, qd quidem eiuſmodi eſt.

Credo in vnum Deum patrem omnipotẽtem,

Eph. 6.

ca. n. qui reſiſtit. 11. q. 3. Aug. ſer. de Verb. Dom.

Conc. Nicenum Conc. Ro. ſub In. I. Conc. Hiſ. in prin. Concil. Conſt. 6. actione 17. cũ ſi. Conc. Magun. c. 1. Clem. epiſt. 1. verſic. ergo cunctis c. ſ. di. 15. ca. baptizãdos cum ſeq. de conſ. diſt. 4. cap. 1. de ſu. tri. & Conc. Conſt. 6. act. 17. Matth. 16. ca. in nouo 21. di. ca. ſaluator. q. 3.

facto-

factorem cæli, & terræ, viſibilium omnium, & inuiſibilium, & in vnum dominum Ieſum Christum, filium Dei vnigenitum, & ex Patre natū ante omnia ſecula: Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero: genitum non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt, qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cælis, & incarnatus eſt de Spiritu ſancto, ex Maria Virgine, & homo factus eſt, Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus, & ſepultus eſt, & reſurrexit tertia die ſecundum Scripturas, & aſcendit in cælum, ſedet ad dexteram Patris, & iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos, & mortuos: cuius regni non erit finis: & in Spiritum ſanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre, Filioque procedit, qui cum Patre, & filio ſimul adoratur, & conglorificatur, qui locutus eſt per Prophetas, & vnam ſanctam Catholicam, & Apoſtolicam eccleſiam: Confiteor vnum Baptiſma in remiſſionem peccatorum, & expecto reſurrectionem mortuorum, & vitam venturi ſæculi. Amen.

Cōc. Nic. in fi. & Conc. Car. 6. c. 10. Con. Bra. 3. c. 6. in prin. Conc. Conſtan. c. 7. Epi in prin. Cōcil. Chal. in med. Syn. Ro. ſub Iul. I. in princ.

Indictio futuræ Seſſionis.

Eadem ſacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, in ea præſidētibus eiſdem tribus Apoſt. Sedis Legatis, intelligēs multos Prælatos ex diuerſis partibus accinctos eſſe itineri, nōnul-

 los

los etiam in viam eſſe, quo huc veniāt, cogitanſque omnia ab ipſa ſacra Synodo decernēda eo maioris apud oēs exiſtimationis, & honoris videri poſſe, quò maiori fuerint, & pleniori Patrum conſilio, & præſentia ſancita, & corroborata, ſtatuit; & decreuit, futuram Seſſionem poſt præſentem celebrandam eſſe die Iouis, quæ ſubſequetur Dominicam, Lætare, proximè futuram: interim tamen non differri diſcuſſionem, & examinationem eorum, quæ ipſi Synodo diſcutienda, & examinanda videbuntur.

SESSIO QVARTA

CELEBRATA DIE VIII. menſis Aprilis. M D X L V I.

Decretum de Canonicis Scripturis.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, Præſidentib. in ea eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis hoc ſibi perpetuò ante oculos proponens, vt ſublatis erroribus, puritas ipſa Euangelij in Eccleſia conſeruetur, quod promiſſum ante per Prophetas in Scripturis ſanctis, Dominus noſter Ieſus Chriſtus, Dei filius,

Io.33. Pſal. 109. vt intelligit. Aug. li. 16.

filius, proprio ore primum promulgauit, deinde per ſuos Apoſtolos tãquam fontem omnis, & ſalutaris veritatis, & morũ diſciplinæ omni creaturæ prædicari iuſſit, perſpiciensq; hanc veritatem, & diſciplinam cõtineri in libris ſcriptis, & ſine ſcripto traditionib. quę ab ipſius Chriſti ore ab Apoſtolis acceptæ, aut ab ipſis Apoſtolis Spirituſancto dictante, quaſi per manus traditæ, ad nos vſque peruenerunt, orthodoxorum Patrum exẽpla ſecuta, oẽs libros tã veteris, quã noui Teſtamenti, cũ vtriuſq; vnus Deus ſit auctor, necnon traditiones ipſas, tum ad fidẽ, tum ad mores pertinentes, tanquam vel oretenus à Chriſto, uel à ſpirituſancto dictatas, & continua ſucceſſione in Eccleſia Catholica cõſeruatas, pari pietatis affectu, ac reuerentia ſuſcipit, & veneratur. Sacrorum verò librorum Indicem huic decreto ad ſcribendum cenſuit, ne cui dubitatio ſuboriri poſſit, qui nam ſint, qui ab ipſa Synodo ſuſcipiũtur. Sũt verò infraſcripti Teſtamenti veteris, quinque Moyſi. i. Geneſis, Exodus, Leuiticus, Numeri, Deuteronomiũ, Ioſue, Iudicũ, Ruth quattuor Regũ: duo Paralipomenon: Eſdræ primus, & ſecundus, q dicitur Nehemias, Tobias, Iudith, Heſter, Iob, Pſalterium Dauidicum cẽtum quinquaginta Pſalmorum, Parabolæ, Eccleſiaſtes; Canticum Canticorum, Sapientia, Eccleſiaſticus, Iſaias, Ieremias cum Baruch, Ezechiel, Daniel, duodecim Prophetæ minores ideſt, Oſea, Ioel,

Amos,

de ciui. Dei c.17. To. 8. Mar. vlt. Matth.28. c. iu. nouo diſt.21.

2. The. 2. 1. cor. 11.2. Tim. 1. c. eccleſiaſticarũ 11. di. cap. illa autẽ 12. d. cap. cum Mat. de celeb. miſſ.

In ca. Apoſto. cap. 84. Inn. 1. ep. 3. c. 7. Gel. 1. ſi. ep. cõcil. Lao. 1. c. 59. cõcil. car. 3. cap. 47. &c. Sancta Romana diſt. 15. concil. Plac. ad fin.

Digitized by Google

Amos, Abdias, Ionas, Micheas, Nahum, Habacuch, Sophonias, Aggæus, Zacharias, Malachias; duo Machabæorum, primus, & ſecundus. Teſtamenti noui, quattuor Euangelia, ſecundum Matthæum, Marcum, Lucam, & Ioannem, actus Apoſtolorum à Luca Euangeliſta conſcripti: quatuordecim Epiſtolæ Pauli Apoſtoli, ſcilicet ad Romanos, duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Epheſios, ad Philippenſes, ad Colloſſenſes, duæ ad Theſſalonicenſes, duæ ad Timotheum, ad Titum, ad Philemonē, ad Hebræos. Petri Apoſtoli duę; Ioannis Apoſtoli tres; Iacobi Apoſtoli vna, Iudæ Apoſtoli vna, & Apocalypſis Ioannis Apoſtoli. Si quis autem libros ipſos integros cum omnibus ſuis partibus, prout in Eccleſia Cath. legi conſueuerunt, & in veteri vulgata Latina editione habentur, pro ſacris, & canonicis non ſuſceperit, & traditiones prædictas ſciens, & prudēs contempſerit: anathema ſit. Omnes itaque intelligant quo ordine, & via, ipſa Synodus, poſt iactū fidei confeſſionis fundamentum, ſit progreſſura, & quibus potiſſimum teſtimonijs, ac præſidijs in confirmandis dogmatibus, & inſtaurandis in Eccleſia moribus ſit vſura.

Decretum de editione, & vſu ſacrorum librorum.

IN ſuper eadem ſacroſancta Synodus cōſiderās non parum vtilitatis accedere poſſe Eccleſiæ Dei, ſi ex omnib. Latinis editionibus, quæ circumſe-

feruntur, ſacrorum librorum, quænam pro authẽtica habenda ſit, innoteſcat; ſtatuit, & declarat, vt hæc ipſa vetus, & vulgata editio, quæ longo tot ſæculorũ vſu in ipſa Eccleſia probata eſt, in publicis lectionibus, diſputationibus, prædicationibus, et expoſitionibus pro authẽtica habeatur: & vt nemo illam reijcere quouis prætextu audeat, vel præſumat.

Preterea, ad coercenda petulantia ingenia, decernit, vt nemo ſuæ prudentiæ innixus, in rebus fidei, & morum, ad ædificatianem doſtrinę Chriſtianæ pertinentium, ſacram Scripturam ad ſuos ſenſus contorquens, contra eum ſenſum, quem tenuit, & tenet ſancta mater eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione Scripturarum ſanctarum, aut etiam contra vnanimem conſenſum Patrum ipſam ſcripturam ſacram interpretari audeat, etiam ſi huiuſmodi interpretationes nullo vnquam tempore in lucem edẽdæ forent: Qui contrauenerit, per Ordinarios declarentur, & pœnis à iure ſtatutis puniantur.

c. hęreſ. 24. q. 3. & infr. ſeſ. 13. cap. 1 de Euc. Sac. Leo Papa epiſ. ad Syn. Thol. c. 6. c. exijt. circa fin. qui verbi ſig. in 6. c. palam. 11. di. cap. de libellis. 20. diſt. cap. omnes. 22. diſt. ca. relatum 37. diſt. cap. hæreſis 24. q. 3. d. ca. hæreſis: & tot. tit. de hære.

Sed & impreſſoribus modum in hac parte, ut par eſt, imponere volens, qui iam ſine modo, hoc eſt, putantes ſibi licere quidquid libet, ſine licentia Superiorum eccleſiaſticorum, ipſos ſacræ Scripturæ libros, & ſuper illis annotationes, & expoſitiones quorumlibet indifferenter, ſępe tacito, ſæpe etiam ementito prælo; & quod grauius eſt, ſine nomine auctoris imprimunt. alibi etiam

impreſſos

Digitized by Google

impreſſos libros huiuſmodi temerè venales habent, decernit, & ſtatuit, vt poſt hac ſacra Scriptura, potiſſimum verò hæc ipſa vetus, & vulgata editio, q̃ emendatiſſimè imprimatur, nulliq. liceat ĩprimere, vel imprimi facere quoſuis libros de reb. ſacris ſine nomine auctoris, neq. illos in futurum vendere, aut ẽt apud ſe retinere, niſi primum examinati, probatiq; fuerint ab Ordinario: ſub pæna anathematis, & pecuniæ, in canone Cõcilij nouiſſimi Lateranenſis appoſita. Et ſi regulares fuerint, vltra examinationẽ, & ꝓbationẽ huiuſmodi, licentiã quoq; à ſuis ſuperiorib. impetrare teneãtur, recognitis per eos libris iuxta formam ſuarũ ordinationum. Qui aũt ſcripto eos cõmunicant, vel euulgãt, niſi anteà examinati, probatiq. fuerint, eiſdẽ pęnis ſubiaceãt quib. impreſſores. Et qui eos habuerint, vel legerint, niſi prodiderĩt auctores, ꝓ auctorib. habeãtur. Ipſa verò huiuſmodi librorum ꝓbatio in ſcriptis detur, atq; ideò ĩ frõte libri vel ſcripti, uel impreſſi authenticè appareat, idq; totum, hoc eſt, & probatio & examẽ gratis fiat, vt ꝓbanda probentur, & reprobentur improbãda. Poſt hęc, temeritatẽ illã reprimere volens, qua ad profana quęq. conuertuntur, & torquentur verba, & ſnĩę Sacræ Scripturæ ad ſcurrilia. ſ. fabuloſa, vana, adulationes, detractiones, ſuperſtitiones, impias, & diabolicas incantationes, diuinationes, ſortes, libellos etiã famoſos, mandat, & præcipit, ad tollendam

Seſſ. 10. R de impreſſione lib.

buiuſmo-

huiuſmodi irreuerentiam, & contemptum; ne de cætero quiſquam qũolibet verba ſcripturæ ſacræ ad hæc, & ſimilia audeat vſurpare, vt omnes huius generis homines temeratores, & violatores verbi Dei, iuris, & arbitrij pœnis per Epiſcopos coerceantur.

Indictio futuræ ſeſſionis.

Itam hæc ſacroſancta Synodus ſtatuit, & decernit, proximam futuram Seſſionem tenendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt ſacratiſſimum feſtum proximum Pentecoſtes.

SESSIO V.

Celebrata die 17. menſis Iunij. MDXLVI.

Decretum de peccato originali.

VT fides noſtra catholica, ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, purgatis errorib· in ſua ſinceritate integra, & illibata permaneat, & ne populus Chriſtianus oĩ vẽto doctrinæ circũferatur: cum Serpens ille antiquus, humani generis perpetuus hoſtis, inter plurima mala, q-bus Eccleſia Dei his noſtris tp̃ibus perturbatur, etiam de peccato originali, eiuſque remedio non ſolum

Heb. 11. conc. Magun. ca. no. 1.

Gen. 3. c. vi. Es. 16. q. 2.

Digitized by Google

ſolum noua, ſed vetera et diſſidia excitauerit: ſacroſancta, œcumenica, & generalis Trid. Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem tribus Apoſtolicę Sedis Legatis, iam ad reuocandos errantes, & nutantes confirmandos accedere volens ſacrarũ Scripturarum, & ſanctorum Patrum, ac probatiſſimorum Conciliorum teſtimonia, & ipſius Eccleſiæ iudicium, & conſenſum ſecuta, hæc de ipſo peccato originali ſtatuit, fatetur, ac declarat.

Cæleſtinus 1.epi.1.c.4.

Gen.3.

Conc. Arauſi.c.1.

Siquis non confitetur, primum hominem Adam, cum mandatũ Dei in Paradiſo fuiſſet trãſgreſſus, ſtatim ſanctitatẽ. & iuſtitiã; in qua conſtitutus fuerat, amiſiſſe, incurriſſeque p offenſã præuaricationis huiuſmodi, irã, & indignationẽ Dei; atq; ideò mortem, quã anteà illi cõminatus fuerat Deus, & cum morte captiuitatẽ ſub eius poteſtate, qui mortis deinde habuit imperiũ, hoc eſt Diaboli, totumq; Adam per illam pręaricationis offenſam ſecundum corpus, & animam in deterius commutatum fuiſſe: anathema ſit.

Rom.5. 1.Cor.15. & Conc. Arauſi.c.5.ca. ggo de pęn. di.2.ca. placuit.il 2. de conſec.diſt. 4.inf.ſeſſ.6. ca.1. & 7.de iuſtifi.

Si quis Adæ præuaricationem ſibi ſoli, & nõ eius propagini aſſerit nocuiſſe, & acceptã à Deo ſanctitatem, & iuſtitiã quam perdidit, ſibi ſoli, et non nobis etiam eum perdidiſſe, aut inquinatũ illum per inobedientiæ peccatum, mortem, & pęnas corporis tantum in omne genus humanum transfudiſſe non autem, & peccatum ꝙ mors eſt animæ: anathema ſit, cum contradicat Apoſtolo

Digitized by Google

lo dicenti: Per vnum hoiem peccatũ intrauit in mundũ, & per peccatũ mors, & ita in oẽs homines mors pertransijt, in quo omnes peccauerunt.

Rom.5 d.c. placuit c.regenerante. & c.quęris. in fi. de cõsec. diſt. 4. Conc. Milevi. c.2.

Si quis hoc Adæ peccatum, quòd origine vnũ eſt, & propagatione, non imitatione transfuſum omnibus, ineſt vnicuique proprium, vel per humanæ naturæ vires, vel per aliud remedium aſſerit tolli, quàm per meritum vnius mediatoris Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui nos Deo reconciliauit in ſanguine ſuo, factus nobis iuſtitia, ſanctificatio, & redemptio: aut negat ipſum Chriſti Ieſu meritum per Baptiſmi ſacramentum in forma eccleſiæ ritè collatum, tam adultis, quam paruulis applicari: anathema ſit: quia non eſt aliud nomen ſub cęlo, datum hominibus, in quo oporteat nos ſaluos fieri. Vnde illa vox: Ecce agnus Dei: Ecce qui tollit peccata mundi. Et illa: Quicunque baptizati eſtis, Chriſtum induiſtis.

1.Tim.2.c. multiplex de pę. diſ.1. & inf.ſeſ.21 de inuo.Sancto.poſt pr. Act.4. Io.1. ca.nemo de cõſ. diſt.4. Gal.3.

Si quis paruulos recentes ab vteris matrũ baptizandos negat, ẽt ſi fuerint a baptizatis parentib orti: aut dicit in remiſſionem quidem peccatorum eos baptizari, ſed nihil ex Adam trahere originalis peccati, q regenerationis lauacro neceſſe ſit expiari ad vitã æternam conſequendam vnde ſit conſequens, vt in eis forma Baptiſmatis in remiſſionẽ peccatorũ non vera, ſed falſa intelligatur: anathema ſit; quoniam non aliter intelligendum eſt id, quod dixit Apoſtolus. Per vnum hominem peccatum intrauit in mundum, & per

Conc.Mile. ca.2. Conc. Aph. c.77. & d.ca.placuit.de cõſ. diſt.in.4 Cl. vni.de ſum. Trin.c.2.in fi.eo. tit.ex c.3.verſ. cũ ergo.de bapt.inf.ſeſ.7 c.13.de bap. Rom.5.cap. placuit.

pecca-

cap. quæris in fin. & c. regenerante: de cōſec. diſt. 4.

peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertranſijt, in quo oēs peccauerunt: niſi quemadmodum eccleſia catholica, vbique diffuſa, ſemper intellexit. Propter hanc.n. regulam fidei ex traditione Apoſtolorum, etiam paruuli, qui nihil peccatorum in ſemetipſis adhuc committere potuerunt, ideò in remiſſionem peccatorum veraciter baptizantur, vt in eis regeneratione mundetur, quod generatione contraxerunt. Niſi.n. quis renatus fuerit ex aqua, & Spirituſancto, non poteſt introire in regnum Dei.

Io. 3. cap. filius & c. nō dubito. de conſec. diſt. 4. c. debitū. cum ſeq. de ba.

Inf. ſeſ. 7. c. 6 cū ſeq. de ſacram.

Ro. 6. & c. proprie de conſ. diſt. 4. d. c. regenerante.

Rom. 8.

Si quis per Ieſu Chriſti Domini noſtri gratiā, quæ in Baptiſmate confertur, reatum originalis peccati remitti negat, aut etiam aſſerit non tolli totum id, ꝙ veram, & propriam peccati rōnem habet: ſed illud dicit tātum radi, aut non imputari: anathema ſit. In renatis enim nihil odit Deus, quia nihil eſt damnationis ijs, qui verè cōſepulti ſunt cum Chriſto per Baptiſma in mortem: qui non ſecundum carnem ambulant ſed veterem hominem exuentes, & nouum, qui ſecundum Deum creatus eſt, induentes, innocentes, immaculati, puri, innoxij, ac Deo dilecti effecti ſunt, hæredes quidē Dei, cohæredes autem Chriſti, ita vt nihil prorſus eos ab ingreſſu cæli remoretur. Manere autem in baptizatis concupiſcentiam, vel fomitem, hæc ſancta Synodus fatetur, & ſentit: quæ cum ad agonem relicta ſit, nocere non conſentientibus, ſed viriliter per CHRISTI IESV

Col. 3. Eph. 4. cap. quō renouari, de pe. di. 2. Rom. 8. Gal. 3. c. nō oīs. 23. q. 2. Au[illegible] 6. cō tra. Vl. [illegible]el. c. 6. Tom. 7. &c.

gratiam

Digitized by Google

gratiam repugnantibus non valet: quinimò, qui legitimè certauerit, coronabitur. Hanc concupiſcentiam, quā aliquando Apoſtolus peccatum appellat, S. Synodus declarat, Eccleſiam catholicā nūquam intellexiſſe peccatum appellari, quod verè, & propriè in renatis peccatum ſit, ſed quia ex peccato eſt, & ad peccatum inclinat. Si quis autem contrarium ſenſerit; anathema ſit.

2. de conſe. diſt. 4. 2 Tim. 2. Coloſſ. 3. Rom. 7. c. nā concupiſcentiam. ext. de conſtit.]

Declarat tamen hæc ipſa S. Synodus, non eſſe ſuæ intentionis comprehendere in hoc decreto, vbi de peccato originali agitur, beatā, & immaculatam Virg. Mariam, Dei genitricem; ſed obſeruandas eſſe conſtitutiones fel. rec. Xyſti Papæ iiij ſub pęnis in eis Conſti. cōtentis, quas innouat.

In extraua. cō. lib. 3. de reliq. & vene. ſanct. c. 2.

Decretum de reformatione.

Cap. I.

EAdem ſacroſancta Synodus, pijs ſummorum Pontificum, & probatorum Conciliorum cōſtitutionib. inhærens, illaſq; amplectens, & illis adijciens: ne cœleſtis ille ſacrorum librorum theſaurus, quem Spiritus ſanctus ſumma liberalitate hoībus tradidit, neglectus iaceat: ſtatuit, & decreuit, quòd in illis eccleſijs, in quib. præbēdæ, aut præſtimonium, ſeu aliud quouis noīe nuncupatum ſtipendium pro lectorib. ſacræ Theologiæ deputatum reperitur, Epi, Archiepi, Primates, & alij locorum Ordinarij, eos qui præbendā, aut præſtimonium, ſeu ſtipendium hmōi obtinent, ad ipſius ſacræ ſcripturæ expoſitionem, & inter-

 pre-

Digitized by Google

pretationem per ſeipſos, ſi idonei fuerint, alio-
quin per idoneum ſubſtitutum ab ipſis Epiſcopis,
Archiepiſcopis, Primatibus & alijs locorũ Or-
dinarijs eligendũ, ẽt per ſubtractionem fructuũ
cogant, & compellant. De cętero vero prebẽda,
præſtimoniũ, aut ſtipendium hmõi non niſi perſo
nis idoneis, & quæ per ſeipſos id munus explica
re poſſint, cõferãtur, & aliter facta prouiſio nul-
la ſit, & inualida. In eccleſiis aũt Metropolita-
c. quia & c. ſi de mag. & Inf. ſeſſ. 23. de ref. c. 18. nis, vel cathedralib ſi ciuitas inſignis, vel popu
loſa fuerit, ac ẽt ĩ collegiatis exiſtẽtib. in aliquo
inſigni oppido ẽt nullius diœceſis ſi ibi clerus nu
meroſus fuerit, vbi nulla prębẽda, aut pręſtimo-
nium, ſeu ſtipendiũ hmõi deputatum reperitur,
prębenda quocunque, pręterquam ex cauſa reſi-
gnationis, primo vacatura, cui aliud onus incom
patibile iniunctum non ſit ad eum vſum ipſo fa-
cto perpetuò cõſtituta, & deputata intelligatur.
Inf. ſeſſ. 24. c. 15. de ref. Et quatenus in ipſis eccleſiis nulla, vel non ſuf-
ficiens præbẽda foret, Metropolitanus, vel Ep̃s
ipſe per aſſignationem fructuum alicuius ſimpli
cis beneficij, eiuſdem tamen debitis ſupportatis
oneribus, vel per contributionem beneficiatorũ
ſuæ ciuitatis, et diœceſis, vel alias, prout commo
dius fieri poterit, de capituli cõſilio ita prouideat
vt ipſa ſacrę Scripturę lectio habeatur, ita tñ,
vt quæcũq; aliæ lectiones vel cõſuetudine, vel
quauis alia rõne inſtitutæ pp id minimè pręter-
mittãtur. Eccleſiæ verò, quarũ annui prouentus

tenues

Digitized by Google

tenues fuerint, & vbi tã exigua eſt cleri, et populi multitudo, vt Theologiæ lectio in eis cõmodè haberi non poſſit: ſaltem magiſtrum habeant, ab Epõ cum conſilio capituli eligendum, qui clericos, alioſq; ſcholares pauperes: Grãmaticã gratis, doceat, vt deinceps ad ipſa ſacræ ſcripturæ ſtudia, anuente Deo, tranſire poſſint. Ideoque illi magiſtro Grãmatices. uel alicuius ſimplicis beneficij fructus, quos tandiu percipiat, quãdiu in docendo perſtiterit; aſſignentur; dum tamen beneficiũ ipſum ſuo debito non fraudetur obſequio, vel ex capitulari, uel Epiſcopali menſa condigna aliqua merces perſoluatur; uel alias Epiſcopus ipſe aliquam rationem ineat ſuæ Eccleſiæ, & diæceſi accommodam; ne pia hæc, utilis, atque fructuoſa prouiſio quouis quæſito colore negligatur. In Monaſterijs quoque Monachorum, vbi commodè fieri queat, etiam lectio ſacræ Scripturæ habeatur. Qua in re ſi Abbates negligentes fuerint, Epiſcopi locorum, in hoc, ut Sedis Apoſtolicæ delegati, eos ad id opportunis remedijs cõpellant. In conuentib. uerò aliorum Regularium, in quibus ſtudia commode uigere poſſunt, ſacræ Scripturæ lectio ſimiliter habeatur; quę lectio à capitulis generalibus, uel prouincialibus aſſignetur dignioribus magiſtris. In Gymnaſijs etiã publicis, ubi tam honorifica, & cæterorum omnium maximè neceſſeria lectio hactenus inſtituta non fuerit, religioſiſſimorum Principum,

Conc. Cõſt. 6. ca. 5. cũ al le. a me. in trac. de pri. ſch. pri. 88. c. 1. & ca qa de mag. Cõci. Late. ſub Alexan. iij. c. 18. & ſub In. iij. ca. 11. & inf. ſeſſ. 23. ca. 18. de ref. Cle. de in agro. de ſtatu. Mona. cap. 2 à mag.

Abbatis officium in lectore eligendo.

c. 2. de mag.

ac Rerumpublicarũ pietate, & charitate ad catholicæ fidei defenſionem, & incrementum, ſanæque doctrinæ conſeruationem, & propagationem inſtituatur: & ubi inſtituta foret, & negligeretur, reſtituatur. Et, ne ſub ſpecie pietatis impietas diſſeminetur, ſtatuit eadem S. Synodus neminem ad hu. õi lectionis officium tam publicè, quã priuatim admittendum eſſe, qui prius ab Epõ loci de vita & morib & ſcientia examinatus, & approbatus nõ fuerit: quod tñ de lectoribus in clauſtris Monachorum non intelligatur. Docẽtes verò ipſam ſacram Scripturã, dum publicè in ſcholis docuerint, & ſcholares, qui in ipſis ſcholis ſtudent, priuilegijs omnib de perceptione fructuũ, præbendarum, & beneficiorum ſuorum, in abſentia, a iure communi conceſſis, plenè gaudeant, & fruantur.

c. ſi. de ma. cõ alleg. in meo tra. . d priuil. l. h. priuil 98.

Inf. ſeſ. 24. c. 4. de ref.

Caput II.

Quia verò Chriſtianæ Reipublicæ non minus neceſſaria eſt prædicatio Euangelij, quàm lectio, & hoc eſt, præcipuum Epiſcoporum munus; ſtatuit, & decreuit eadem ſancta Synodus, omnes Epiſcopos, Archiepiſcopos, Primates, & omnes alios eccleſiarum Prælatos teneri p ſeipſos ſi legitime impediti non fuerint, ad pdicandum ſanctu Ieſu Chriſti Euangelium. Si uerò contigeret Epiſcopos, et alios prædictos legitimo detineri impedimento, iuxta formam generalis Cõcilij, uiros idoneos aſſumere teneant ad huiuſ modi

Cõc. Car. 4. c. 20. Conc. Magun. ca. 25. Concil. Rhemen. c. 14. & 15. c. epũs li. 3 88. dil. . . ſeſ 24. ca. 4 de refor. Con. Later. ſub Inn. iij. ca. 10 ca. i ter cætera, de off. ord.

modi pdicationis officiũ ſalubriter exequendum. Si quis autem hoc adimplere contempſerit, diſtri ctè ſubiaceat vltioni. Archipresbyteri quoque, Plebani, & quicunque Parochiales; vel alias cu rã animarũ habẽtes, eccleſias quocunq. modo ob tinẽt, per ſe, vel alios idoneos, ſi legitimè ĩpediti fuerint, dieb. ſaltẽ Dominicis, & feſtis ſolẽnibus plebes ſibi commiſſas pro ſua, & earũ capacitate paſcãt ſalutarib. verbis, docẽdo ea, quæ ſcire oĩb. neceſſariũ eſt ad ſalutem: annunciandoq; eis cum breuitate, & facilitate ſermonis vitia, quæ eos declinare, & virtutes, quas ſectari oporteat, vt pænã æternã euadere, & cęleſtẽ gloriam cõſequi valeant. Id verò ſi quis eorũ præſtare negligat, etiam ſi ab Epiſcopi iuriſdictione quauis ratione exẽptũ ſe eſſe prætenderet, etiam ſi eccleſię quouis modo exemptæ dicerentur, aut alicui monaſterio, ét extra diœceſim exiſtenti forſan annexę, vel vnitæ, modò re ipſa in diœceſi ſint; puida paſtoralis Epiſcoporũ ſolicitudo nõ deſit, ne illud impleatur. Paruuli petierunt panẽ, & nõ erat, q frã geret eis. Itaq. vbi ab Epiſcopo moniti triũ menſiũ ſpatio muneri ſuo defuerint, per cẽſuras Eccleſiaſticas, ſeu alias ad ipſius Epiſcopi arbitriũ cogãtur, ita vt etiam, ſi ei ſic expedire viſũ fuerit ex beneficiorum fructibus alteri, qui id pręſtet, honeſta aliqua merces perſoluatur, donec principalis ipſe reſipiſcens officium ſuum impleat.

Conc. Conſtan. 6. c. 8. c. xiii §. habetur ẽt. de verb. ſig. Cõcil. Lat. vlt. ſeſ. 15.

Ier. tren. 4.

Si quæ uerò parochiales Eccleſiæ reperiantur

Digitized by Google

ſubiectæ monaſterijs in nulla diœceſi exiſtentib. ſi Abbates, & regulares Prælati in prædictis negligētes fuerint, a Metropolitanis, in quorū prouincijs diœceſes ipſæ ſitæ ſunt, tāquā, quo ad hoc Sedis Apoſtolicæ delegatis, compellantur. Neq; huius decreti executionē, conſuetudo, vel exemptio, aut appellatio, aut reclamatio, ſiue recurſus impedire valeat, quouſque deſuper à competenti iudice, qui ſummarie, & ſola facti veritate inſpecta, procedat, cognitū, & deciſum fuerit. Regulares verò cuiuſcunq; Ordinis, niſi a ſuis Superioribus de vita, moribus, & ſciētia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Eccleſijs ſuorum Ordinū prædicare non poſſint, cū qua licentia perſonaliter ſe corā Epiſcopis præſentare, & ab eis benedictionē petere teneantur, antequam prædicare incipiāt. In Eccleſijs verò, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, vltra licentiam ſuorum Superiorū, etiam Epiſcopi licentiam habere teneantur: ſine quà in ipſis Eccleſijs nō ſuorum Ordinū nullo modo prædicare poſſint: ipſam autem licentiam gratis Epiſcopi concedant.

Conc. Lat. vlt. ſeſſ. 11. de mō. præ.

Si verò (quod abſit) prædicator errores, aut ſcandala diſſeminauerit in populum, ēt ſi in monaſterio ſui, vel alterius Ordinis prædicet, Epiſcopus ei prædicationem interdicat. Quòd ſi hęreſes prædicauerit, contra eum ſecundum iuris diſpoſitionem aut loci conſuetudinem procedat: etiam ſi ꝑdicator ipſe generali vel ſpeciali priuilegio exēptum

ca. excōicamus. §. quia vero. de hære. infr. ſeſſ. 24 cap. 4. de ref. & c. nō liceat. 92. d. ad Rom. 10.

Digitized by Google

ptum ſe eſſe prætenderet: quo caſu epiſcopus authoritate Apoſtolica, & tãquam Sedis Apoſtolicæ delegatus procedat. Curent autem Epiſcopi, ne quis prędicator uel ex falſis informationibus, uel alias calumnioſè uexetur; iuſtamue de eis cõquerendi occaſionem habeat.

Caueãt ꝑterea Epi, ne aliquem, uel eorũ q cũ ſint nomine Regulares extra clauſtra tamen, & obedientiam religionũ ſuarum uiuunt, uel Preſbyterorũ ſæcularium, niſi ipſi noti ſint, & moribus, atque doctrina probati, ẽt quorũlibet priuilegiorum prætextu in ſua ciuitate, uel dięceſi ꝑdicare permittant, donec ab ipſis Epiſcopis ſuper ea re ſancta Sedes Apoſt. conſulatur: à qua priuilegia huiuſmodi niſi tacita ueritate, & expreſſo mẽdacio ab ĩdignis extorqueri ueriſimile nõ eſt. Conc. Lat. ſub Inno.3. c.62. c. cum ex eo. de pęniten. & re. cle. abuſionib. eo. ti. in ſt. ſeſ. 21. q ref. c.9. cap. vt officiũ. §. compeſcendi. de hære. in 6.

Quæſtores uerò eleemoſynarij, qui etiam, quæſtuarij uulgo dicũtur cuiuſq; cõditionis exiſtãt, nullo modo nec per ſe, nec per aliũ prædicare preſumant, & contrà facientes ab Epiſcopis, & Ordinarijs locorum, priuilegijs quibuſcunque nõ obſtantibus, opportunis remedijs omninò arceãtur.

Indictio futuræ Seſſionis.

ITem hæc ſacroſancta Synodus ſtatuit, & decernit primam futuram Seſſionem tenendam, & celebrandam eſſe die Iouis feria quinta poſt feſtum beati Iacobi Apoſtoli.

Prorogata deinde fuit Seſſio ad diem 13. menſis Ian. 1547.

Digitized by Google

SESSIO VI.

Celebrata die XIII. Menſis Ianuar. 1547.

Decretum de iuſtificatione. Procœmium.

CVm hoc tempore non ſine multarum animarum iactura, & graui eccleſiaſticæ vnitatis detrimento, erronea quædam diſſeminata ſit de iuſtificatione doctrina ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, Eccleſiæ tranquillitatem, & animarum ſalutem, ſacroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea nomine Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pauli, diuina prouidentia Papæ III. Reuerendiſſimis Dominis, Dominis Io. Maria Epiſcopo Præneſtino de Monte, & Marcello titul. S. Crucis in Hieruſalem Presbytero, ſanctæ Romanæ Eccl. Cardinalibus, & Apoſtolicis de latere Legatis: Exponere intendit omnibus Chriſti fidelibus veram, ſanamque doctrinam ipſius iuſtificationis, quam Sol iuſtitiæ Chriſtus Ieſus fidei noſtræ auctor, & conſummator docuit, Apoſtoli tradiderunt, & catholica Eccleſia, Spiritu ſancto ſuggerente

Digitized by Google

vente perpetuò retinuit: diſtrictius inhibendo, ne deinceps audeat quiſquam aliter credere, prædicare, aut docere, quam præſenti decreto ſtatuitur, ac declaratur.

De naturæ, & legis ad iuſtificandos homines imbecillitate. Cap. I.

PRimũ declarat S. Synodus, ad iuſtificationis doctrinam probè, & ſincere intelligendam, oportere, vt vnuſquiſq; agnoſcat, & fateatur, quod cum omnes homines in præuaricatione Adæ innocentiam perdidiſſent facti immũdi, & vt Apoſtolus inquit natura filij iræ, quemadmodũ in decreto de peccato originali expoſuit, vſq; adeò ſerui erant peccati, & ſub poteſtate Diaboli, ac mortis, vt non modò Gentes per vim naturæ, ſed ne Iudæi quidem per ipſam etiam litterã legis Moyſi inde liberari, aut ſurgere poſſent: tametſi in eis liberum arbitrium minime extinctũ eſſet, viribus licèt attenuatum, & inclinatum.

Aug. To. 1. lib. 5. Confeſſ. c. 9. 1. Cor. 15. Rom. 5. Eph. 3. ſup. ſeſſ. 5. in pr. Rom. 2. & 3.

De diſpenſatione, & myſterio aduentus Chriſti. Cap. II.

QVo factum eſt, vt cæleſtis Pater, pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, Chriſtum Ieſum filium ſuum, & ante legem, & legis tempore multis Sanctis Patribus declaratum, ac promiſſum, cum venit beata illa plenitudo temporis, ad homines miſerit;

2. Cor. 1. Gen. 49. cũ ſi. Gal. 4. Pſal. 288. & 100. Iſa. 7. 11. & 45. Ier. 23. Abacuch. 1.

vt

Oſe. 6. Baruch. 3. 1. Reg. 2. Da. 9. Aug. lib. 7. de Ciuit. Dei. cap. 32. Tom. 5. Eph. 1. Rom 3. 5. Coloſſ. 2. 1. Tim. 2. & 2. Tim. 1. ca. multiplex. de pę. diſ. 1. 1. Io 2. Ecc. 17. & cap. ſi enim de pę ni. diſ. 2. Pſ. 102 & 129. 2. Cor. 5. & 3.

ut & Iudæos, qui ſub lege erant, redimeret, & gentes, quæ non ſectabantur iuſtitiam, iuſtitiam apprehenderent, atque omnes adoptionem filiorũ reciperent. Hunc propoſuit Deus propitiatorem per fidem in ſanguine ipſius pro peccatis noſtris, non ſolum autem pro noſtris ſed etiam pro totius Mundi.

Qui per Chriſtum iuſtificantur. Caput III.

Verum, & ſi ille pro omnibus mortuus eſt, nõ omnes tamen mortis eius beneficium recipiunt: ſed ij duntaxat, quibus meritum paſſionis eius communicatur. Nam ſicut re uera homines niſi ex ſemine Adæ propagati naſcerentur, non naſcerentur iniuſti, cum ea propagatione per ipſum dum concipiuntur, propriam iniuſtitiam contrahant: ita, niſi in Chriſto renaſcerentur, nunquam iuſtificarentur: cum ea renaſcentia per meritum paſſionis eius gratia, qua iuſti fiunt, illis tribuatur. Pro hoc beneficio Apoſtolus gratias nos ſemper agere hortatur Patri, qui dignos nos fecit in partes ſortis Sanctorum in lumine, & eripuit de poteſtate tenebrarum, tranſtulitq; in regnum filij dilectionis ſuæ; in quo habemus redemptionem, & remiſſionem peccatorum.

Inf. can. 1. 2.

Coloſſ. 1.

Inſi-

Google

Inſinuatur deſcriptio iuſtificationis impij, & modus eius in ſtatu gratiæ. Cap. IV.

QVibus verbis iuſtificationis impij deſcriptio inſinuatur, vt ſit translatio ab eo ſtatu in quo homo naſcitur filius primi Adæ, in ſtatum gratiæ, & adoptionis filiorum Dei per ſecundum Adam Ieſum Chriſtum Saluatorem noſtrum; quę quidem translatio poſt Euang. promulgatum, ſine lauacro regenerationis, aut eius voto fieri non poteſt, ſicut ſcriptum eſt: Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu ſancto, non poteſt introire in regnum Dei.

Gal. 4. Tit. 3. Cl. de ſum. trin. 1. Cor. 15. Io. 3. ca. filius & ca. non dubito q conſ. diſt. 4. c. debitū cū ſeq. extra de Bapt.

De neceſſitate præparationis ad iuſtificationem in adultis, & vnde ſit. Cap. V.

DEclarat præterea ipſius iuſtificationis exordium in adultis à Dei per Chriſtum Ieſum præueniente gratia ſumendū eſſe, hoc eſt, ab eius vocatione, qua nullis eorū exiſtentibus meritis, vocantur; vt, qui per peccata à Deo auerſi erāt, per eius excitantem atq; adiuuātem gratiam ad cōuertendum ſe ad ſuam ipſorum iuſtificationē, eidē gratiæ liberè aſſentiēdo, & cooperādo, diſponantur: ita vt, tangēte Deo cor hominis per Spiritus ſancti illuminationem, neque homo ipſe nihil omninò agat, inſpirationem illam recipiens: quippe qui illam, & abijcere poteſt: neque tamē

Infr. can.

ſine

ſine gratia Dei mouere ſe ad iuſtitiam corã illo libera ſua volũtate poſſit. Vnde in ſacris litteris cum dicitur, Conuertimini ad me, & ego conuertar ad vos; libertatis noſtræ admonemur. Cum reſpondemus: Conuerte nos, Domine, ad te, & conuertemur; Dei nos gratia præueniri confitemur.

Zac. 1. Ioel 2. c. cõuertimini. de pç. diſt 1. Iere. in fi, orationis.

Modus præparationis. Cap. VI.

DIſponuntur autem ad ipſam iuſtitiam, dum excitati diuina gratia & adiuti, fidem ex auditu concipientes, liberè mouentur in Deum, credentes vera eſſe, quæ diuinitus reuelata, et promiſſa ſunt: atq. illud in primis, à Deo iuſtificari impiũ per gratiã eius, per redemptionẽ, quæ eſt in Chriſto Ieſu, & dũ peccatores ſe eſſe intelligẽtes, à diuinæ iuſtitiæ timore, quo vtiliter cõcutiũtur, ad conſiderandã Dei miſericordiam ſe conuertendo, in ſpem eriguntur: fidentes Deum ſibi propter Chriſtum propitium fore; illumque tanquam omnis iuſtitiæ fontem diligere incipiunt: ac propterea mouentur aduerſus peccata, per odium aliquod, & deteſtationem, hoc eſt, per eam penitentiam, quam ante Baptiſmum agi oportet; denique dum proponũt ſuſcipere Baptiſmum, inchoare nouã vitam, & ſeruare diuina mandata. De hac diſpoſitione ſcriptum eſt. Accedẽtem ad Deum oportet credere quia eſt, & quòd inquirentibus ſe remunerator ſit. Et, confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Et, Timor Domini ex-

Inf. c. 14. & ſeſ. 24. ca. 4. de cõtritione.

Heb. 11. Mar. 2. Matt. 9. Eccl. 1.

expellit peccatum. Et, Pœnitentiam agite, & baptizetur unusquiſque veſtrum in noīe Ieſu Chriſti, in remiſſionē peccatorū ueſtrorum, & accipietis donum Spiritus Sancti. Et, Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, docentes eos ſeruare quæcunque mandaui vobis. Denique, Preparate corda ueſtra Domino.

Acto.2.c.agunt. &. c. propriè. de conſ.diſt.4. Matt.vlt. Luc.24.c.1. c.ſi quã, & c. ꝓpriè de conſe.diſ.4. 1.Reg.7.

Quid ſit iuſtificatio impij, & quæ eius cauſæ. Caput VII.

HAnc diſpoſitionem, ſeu præparationem, iuſtificatio ipſa conſequitur, quæ non eſt ſola peccatorum remiſſio, ſed & ſanctificatio et renouatio interioris hominis per uoluntariam ſuſceptionem gratiæ, & donorum. Vnde homo ex iniuſto fit iuſtus, & ex inimico amicus, ut ſit hęres ſecundum ſpem vitæ æternæ. Huius iuſtificationis cauſæ ſunt; finalis quidem, gloria Dei, & Chriſti, ac vita æterna: efficiens uerò, miſericors Deus, qui gratuitò abluit, & ſanctificat ſignãs, & vngens Spiritu promiſſionis ſancto, qui eſt pignus hæreditatis noſtræ, meritoria aũt, dilectiſſimus vnigenitus ſuus, dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui cum eſſemus inimici, propter nimiam charitatem, qua dilexit nos, ſua ſanctiſſima paſſione in ligno crucis nobis iuſtificationē meruit, & pro nobis Deo Patri ſatisfecit; inſtrumentalis item, Sacramentum Baptiſmi: quod eſt Sacra-

Tit.3. Eph.2. Eph.2.

c. nihil eſt. de conſ. diſ. 4. ca. hoc eſt de conſ. d. 2.

mentum fidei. ſine qua nulli vnquã contigit iuſtificatio: demum vnica formalis cã eſt iuſtitia Dei; non qua ipſe iuſtus eſt, ſed qua nos iuſtos facit; qua videlicet ab eo donati, renouamur ſpiritu mẽtis noſtræ, & non modo reputamur, ſed verè iuſti nominamur, & ſumus, iuſtitiam in nobis recipiẽtes, vnuſquiſq; ſuam ſecũdũ mẽſurã, quam Spiritus ſanctus partitur ſingulis, prout vult, & ſecũdum propriã cuiuſq; diſpoſitionem, & cooperationem. Quamquam. n. nemo poſſit eſſe iuſtus, niſi cui merita paſſionis D. N. Ieſu Xp̃i cõicantur; id tamẽ in hac impij iuſtificatione fit dum eiuſdem S. paſſionis merito per Spiritũ ſanctum charitas Dei diffunditur in cordibus corũ qui iuſtificantur, atq; ipſis inhæret. Vnde in ipſa iuſtificatione cum remiſſione peccatorum hęc oĩa ſimul infuſa accipit homo per Ieſum Chriſtũ, cui inſeritur; fidem, ſpem, & charitatem. Nã fides niſi ad eam ſpes accedat, & caritas, neque vnit perfectè cum Chriſto, neq; corporis eius viuum membrum efficit; qua rõne veriſſimè dicitur: Fidem ſine operib. mortuam, & otioſam eſſe. Et, In Chriſto Ieſu, neq; circuncifionem aliquid ualere, neq; præputium; ſed fidem, quæ per charitatem operatur. Hanc fidem ante Baptiſmi Sacramẽtũ ex Apoſtolorum traditione Cathecumeni ab eccleſia petunt, cũ petunt fidem, uitam æternã præſtãtem: q̃ ſine ſpe, & charitate fides pręſtare nõ põt. Vnde & ſtatim verbũ Chriſti audiũt. Si vis ad

c. multiplex de pæ. diſ. 1. c. nec quem quam poſt prin. de conſe. diſt. 4.

Philip. 3.

Rom. 5.

Inf. can. 10. Cõc. Magun. c. 1. cap. fertur, & c. ſicut vrgenti, 1. q. 1. & Iac. 2. in fi.

Gal. 5. c. circunciſio, & cap. firmum de pęn. d. 2. c. 1. §. quia vero de ſac. vnct.

Mtth. 19. Luc. 15. quo c. reno-

Digitized by Google

ad vitā ingredi: ſerua mandata. Itaq. veram, & Chriſtianā iuſtitiā accepiētes, eā ceu primā ſtolam pro illa quam Adam ſua inobedientia ſibi, & nobis perdidit per Chriſtū Ieſū illis donatā, candidam, & immaculatā iubētur ſtatim renati cōſeruare, vt eā perferāt ante tribunal Domini noſtri Ieſu Chriſti, & habeant vitā ęternam. uari. de pęn. diſt. 2 Cel. 1. ep. 1. ca. 4. Rom. 5. ſup. ſeſſio. 5. de pe. ca. ori. poſt prin.

Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iuſtificari. Cap. VIII.

CVm verò Apoſtolus dicit iuſtificari hoīem per fidem, & gratis; ea verba in eo ſenſu intelligenda ſunt, quem perpetuus Eccleſiæ Cath. conſenſus tenuit, & expreſſit, vt ſcilicet per fidē ideo iuſtificari dicamur, quia fides eſt humanæ ſalutis initium, fundamentū, & radix oīs iuſtificationis: ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, & ad filiorum eius conſortium peruenire: gratis autem iuſtificari ideò dicamur, quia nihil eorū, quæ iuſtificationem pręcedūt. ſiue fides, ſiue opera, ipſam iuſtificationis gratiam promeretur: ſi.n gratia eſt, iam non ex operibus: alioquin, vt idem Apoſtolus inquit, gratia iam nō eſt gratia. Rom. 5. Heb. 11. Inf. can. 9. Rom. 10. Eph. 2. Tit. 3.

Contra inanem hæreticorum fiduciam, Caput IX.

QVamuis autem neceſſarium ſit credere, neque remitti, neque remiſſa vmquā fuiſſe peccata: niſi gratis, diuina miſericordia propter

Chri-

Digitized by Google

Chriſtum: nemini tamen fiduciam, & certitudinem remiſſionis peccatorum ſuorum iactanti, & in ea ſola quieſcenti peccata dimitti, vel dimiſſa eſſe, dicendum eſt, cum apud hæreticos, & ſchiſmaticos poſſit eſſe, immo noſtra tẽpeſtate ſit, & magna contra eccleſiam catholicam contentione prædicetur vana hæc, & ab oĩ pietate remota fiducia. Sed neq; illud aſſerendũ eſt, oportere eos qui verè iuſtificati ſunt, abſq; vlla oĩno dubitatione apud ſemetipſos ſtatuere, ſe eſſe iuſtificatos, neminemq; a peccatis abſolui; ac iuſtificari, niſi eum, qui certò credat, ſe abſolutum, & iuſtificatum eſſe; atque hac ſola fide abſolutionem, & iuſtificationem perfici: quaſi qui hoc non credit, de Dei promiſſis, deque mortis, & reſurrectionis Chriſti efficacia dubitet. Nam ſicut nemo pius de Dei miſericordia, de Chriſti merito, deque Sacramentorum virtute, & efficacia dubitare debet: ſic quilibet, dum ſeipſum, ſuamq; propriam infirmitatem, & indiſpoſitionem reſpicit, de ſua gratia formidare & timere poteſt: cum nullus ſcire valeat certitudine fidei, cui non poteſt ſubeſſe falſum, ſe gratiam Dei eſſe conſecutum.

Inf. can. 12. & 13.

Inf. can. 14. Pſal. 83.

De acceptæ iuſtificationis incremento.

Cap. X.

Inf. can. 24. 2. Co. 4. ĩ fi. Coloſ. 3. ca. cum ſancta de pæ. d. 2.

SIc ergo iuſtificati, & amici Dei, ac domeſtici facti, euntes de virtute in virtutem, renouantur, vt Apoſtolus inquit, de die in diem, hoc eſt, mortificando membra carnis ſuæ, &

exhi-

Digitized by Google

exhibendo ea arma iuſtitiæ in ſanctificationem, per obſeruationem mandatorum Dei, & Eccleſiæ in ipſa iuſtitia per Chriſti gratiam accepta, cooperante fide, bonis operibus, creſcunt atq; magis iuſtificãtur, ſicut ſcriptum eſt; Qui iuſtus eſt iuſtificetur adhuc. Et iterum. Ne verearis vſque ad mortem iuſtificari. Et rurſus: Videtis, quoniã ex operibus iuſtificatur homo, & non ex fide tantum. Hoc verò iuſtitiæ incrementum petit ſancta Eccleſia cum orat. Da nobis, Domine, fidei ſpei, & charitatis augmentum. Apoc. vlt. Eccl. 18. Iacob. 3.

De obſeruatione mandatorum, deque illius neceſſitate, & poſſibilitate. Cap. XI.

NEmo autem, quantumuis iuſtificatus, liberum ſe eſſe ab obſeruatione mandatorum putare debet; nemo temeraria illa, & a Patribus ſub anathema prohibita voce vti; Dei pcepta homini iuſtificato ad obſeruãdum eſſe impoſſibilia. Nam Deus impoſſibilia nõ iubet, ſed iubendo monet, & facere ꝙ poſſis, & petere quod non poſſis, & adiuuat, vt poſſis. Cuius mandata grauia non ſunt, cuius iugum ſuaue eſt, & onus leue. Qui enim ſunt filij Dei, Chriſtum diligunt; qui autem diligunt eum, vt ipſemet teſtatur, ſeruant ſermones eius; quod vtique cum diuino auxilio præſtare poſſunt. Licet enim in hac mortali vita, quantumuis ſancti, & iuſti in leuia ſaltem, & quo- 1. Io. 5. Inf. can. 18. Mat. 2. in fi. Io. 24. Conc. Aph. c. 81. 82. 88.

Digitized by Google

Cōc. Milc. c.7.8. & 9. *tidiana, quæ etiam venialia dicuntur, peccata quandoque cadant non propterea deſinūt eſſe iuſti. Nam iuſtorū illa vox eſt: & humilis, & verax. Dimitte nobis debita noſtra. Quo fit, vt iuſti ipſi eò magis ſe obligatos ad ambulandum in via iuſtitiæ ſentire debēt, quo liberati iā à peccato, ſerui aūt facti Deo, ſobriè, iuſtè, & piè viuentes proficere poſſunt per Chriſtum Ieſum, per quē acceſsum habuerunt in gratiam iſtā: Deus namq; ſua gratia ſemel iuſtificatos nō deſerit, niſi ab eis prius deſeratur. Itaq; nemo ſibi in ſola fide blandiri dēt, putās fide ſola ſe hæredem eſſe conſtitutum, hæreditatemq; conſecuturum, ét ſi Chriſto non compatiatur, vt & conglorificetur. Nam & Chriſtus ipſe, vt inquit Apoſtolus, cum eſset filius Dei, didicit ex ijs, q̄ paſſus eſt, obediētiā, & conſummatus factus eſt omnibus obtemperantibus ſibi, cā ſalutis æternæ. Propterea Apoſt. ipſe monet iuſtificatos, dicens. Neſcitis, ꝙ ij, qui in ſtadio currunt, oēs quidem currunt, ſed vnus accipit brauium: ſic currite, vt cōprehēdatis. Ego igitur ſic curro, nō quaſi in incertū: ſic pugno nō quaſi aerem verberans: ſed caſtigo corpus meū, & in ſeruitutem redigo: ne fortè, cū alijs prædicauerim, ipſe, reprobus efficiar. Itē princeps Apoſtolorum Petrus; Satagite, vt per bona opera certam veſtram vocationem, & electionem faciatis: hæc.n. facientes, non peccabitis aliquādo. Vnde conſtat, eos orthodoxa religionis doctrinę aduer-*

Matt. 6. Luc. 11. cap. vnū 25. diſ. c. adque & ca. de quotidianis.. de pę. diſt. 3. Tit. 2. Inf. can. 10. Philip. 2. Heb. 5. 1. Cor. 9. Ibidem. 2. Pet. 1. Inf. can. 25.

uerſari, qui dicunt, iuſtū in oī bono opere ſaltem uenialiter peccare, aut (quod intollerabilius eſt) pęnas æternas mereri, atq; ét eos, qui ſtatuunt, in oībus operib. iuſtos peccare, ſi in illis ſuā ipſorum ſocordiā excitando, & ſeſe ad currendum in ſtadio cohortando cū hoc, ut in primis glorificetur Deus, mercedé quoq; intuentur æternā: cum ſcriptū ſit Inclinaui cor meum ad faciendas iuſtificationes tuas pp retributioné, & de Moyſe dicat Apoſtolus, q̄ reſpiciebat in remunerationē.

Inf.can.31, Pſal.118.

Prædeſtinationis temerariam præſumptionem cauendam eſſe. Cap. XII.

Heb. 11.

N*Emo quoque, quamdiu in hac mortalitate uiuitur, de arcano diuinę prędeſtinationis myſterio uſq; adeò præſumere debet, ut certò ſtatuat, ſe omninò eſſe in numero prædeſtinatorum, quaſi uerum eſſet, quod iuſtificatus, aut amplius peccare non poſſit, aut ſi peccauerit, certam ſibi reſipiſcentiam promittere debeat. Nā, niſi ex ſpeciali reuelatione, ſciri non poteſt, quos Deus ſibi elegerit.*

Inf.can. 15. & 6.c. corripiantur in fi. 24.q.3.
Prou. 29.
Ezech. 18. Galat. 3.

De perſeuerantiæ munere. Cap. XIII.

S*Imiliter de perſeuerantiæ munere, de quo ſcriptum eſt: Qui perſeuerauerit uſque in finem, hic ſaluus erit: quod quidem aliunde haberi non poteſt, niſi ab eo, qui potens eſt eum, qui*

Math. 16. 24 c. ſuggeſtiū 7.q.1. & ca. non reuertebantur de pęni. diſt 2. inf. cano 6. & 22. Ezech. 33.

ſtat,ſtatuere, vt perſeueranter ſtet, & eum, qui cadit,reſtituere nemo ſibi certi aliquid abſoluta certitudine polliceatur: tametſi in Dei auxilio firmiſſimam ſpē collocare,et reponere omnes debēt, Deus enim(niſi ipſi illius gratiæ defuerint ſicut cępit opus bonū,ita perficiet,operans velle

Philip. 8. 1. Cor. 10. & perficere.Verumtamē,qui ſe exiſtimāt ſtare, videant ne cadāt;& cū timore,ac tremore ſalutē ſuā operentur in laboribus,in vigilijs,in eleemoſynis,in orationibus,& oblationibus,in ieiu-

Rom.6. nijs,& caſtitate.Formidare.n.dēnt,ſcientes, ꝙ in ſpem gloriæ,& nondū in gloriā renati ſunt,de pugna,q̄ ſupereſt,cū carne cū mundo, cum diabo lo; in qua victores eſſe nō poſsūt,niſi cū Dei gra tia Apoſtolo obtēperēt,dicēti. Debitores ſumus nō carni,vt ſecundum carnem viuamus:ſi enim ſecundū carnem vixeritis , moriemini: ſi autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis,viuetis.

De lapſis, & eorum reparatione.
Caput XIV.

Inf.cap.23. & 10. ca. firmiter in fin extra de ſu.Trin. ca. ſecunda poſt naufr. de pę.diſt.1

QVi verò ab accepta iuſtificationis gratia per peccatum exciderunt, rurſus iuſtificari poterunt,cū excitante Deo per Pænitentiæ Sacramentū,meritò Chriſti amiſſam gratiā recuperare procurauerint.Hic.n.iuſtificationis modus eſt lapſis reparatio,quam ſecundam poſt naufragium deperditæ gratiæ tabulam , ſancti Patres aptè nuncuparūt. Et enim pro ijs,qui poſt Baptiſmum

mum in peccata labuntur, Chriſtus Ieſus Sacramentum inſtituit Pęnitentię, cum dixit: Accipite Spiritum ſanctū, quorum remiſeritis peccata remittuntur eis, & quorum retinueritis, retēta ſunt. Vnde docendum eſt, Chriſtiani hominis pœnitentiam poſt lapſum multò aliam eſſe à baptiſmali, eaque contineri non modò ceſſationē a peccatis, & eorum deteſtationem, aut cor cōtritum, & humiliatum, verum etiam eorundem ſacramentalem Confeſſionem, ſaltem in voto et ſuo tempore faciendam, & ſacerdotalem Abſolutionem, itemque Satisfactionē per ieiunia, eleemoſynas, orationes, & alia pia ſpiritualis vitæ exercitia, non quidem pro pœna æterna, quæ, vel Sacramento, uel Sacramenti uoto una cum culpa remittitur, ſed pro pœna temporali, quæ, vt ſacræ litteræ docent, non tota ſemper, vt in Baptiſmo fit, dimittitur illis, qui gratiæ Dei, quam acceperunt, ingrati Spiritum ſanctum contriſtauerunt, & templum Dei violare non ſunt veriti. De qua pœnitentia ſcriptum eſt. Memor eſto vnde excideris; age pænitentiam, & prima opera fac. Et iterum. Quæ ſecundum Deum triſtitia eſt pœnitentiam in ſalutem ſtabilem operatur, Et rurſus. Pœnitentiam agite, & facite fructus dignos Pœnitentiæ.

Ioan. 22. c. vt conſtitueretur. 50. diſt. c. vt euidenter. 2. q. 1. cū ſi. infra ſeſ. 14 de pęn. c. 2. 3. & 4. Pſal. 50. c. ſacrificiū. de pœn. d. 1

Eph. 4. 1. Cor. 3.

Apoc. 2. ca. quia ſanctitas. 50. diſt. & c. minor diſt. 1. 2. Cor. 7. Matt. 3. & 4

Digitized by Google

Quolibet mortali peccato amitti gratiã ſed non fidem. Cap. XV.

Inf.can.25. Rom.16.

ADuerſus etiam hominum quorundam callida ingenia, qui per dulces ſermones, & benedictiones ſeducunt corda innocentium, aſſerendum eſt, non modò infidelitate, per quam et ipſa fides amititur, ſed etiam quocũque alio mortali peccato, quamuis non amittatur fides, acceptam iuſtificationis gratiã amitti, diuinæ legis doctrinam defendendo, quæ à regno Dei non ſolùm infideles excludit, ſed & fideles quoque fornicarios, adulteros, molles, maſculorum cõcubitores, fures, auaros, ebrioſos, maledicos, rapaces, cæteroſque omnes, qui lætalia committunt peccata, à quibus cum diuinæ gratiæ adiumento abſtinere poſſunt, & pro quibus à Chriſti gratia ſeparantur.

1.Tim.1.

De fructu iuſtificationis, hoc eſt, de merito bonorum operum, deque ipſius meriti ratione. Cap. XVI.

1.cor.15.in fi.

HAc igitur ratione iuſtificatis hominibus, ſiue acceptam gratiam perpetuò conſeruauerint, ſiue amiſſam recuperauerint, proponenda ſunt Apoſtoli verba: Abundantе in omni opere bono; ſcientes, quòd labor veſter non eſt inanis in Domino. Non enim iniuſtus eſt Deus, ut obliuiſcatur operibus veſtris, et dilectionis quã oſtẽdiſtis in nomine ipſius. Et, Nolite amittere confidentiam veſtram, quæ magnam habet remuneratio-

Digitized by Google

ſationem. Atque ideò bene operantibus vſq; in finem, & in Deo ſperantibus proponenda eſt vita æterna, & tanquam gratia filijs Dei per Chriſtum Ieſum miſericorditer promiſſa: & tāquā merces, ex ipſius Dei promiſſione bonis ipſorum operibus, & meritis fideliter reddenda. Hæc eſt enim illa corona iuſtitiæ, quam poſt ſuum certamen, & curſum, repoſitam ſibi eſſe, aiebat Apoſtolus, à iuſto iudice ſibi reddendam: non ſolum autem ſibi, ſed et omnibus, qui diligunt aduentū eius. Cum enim ille ipſe Chriſtus Ieſus, tanquā caput in membra, et tanquam vitis in palmites, in ipſos iuſtificatos iugiter virtutē influat: quæ virtus bona, eorum opera ſemper antecedit, & comitatur, & ſubſequitur, & ſine qua nullo pacto Deo grata, & meritoria eſſe poſſent; nihil ipſis iuſtificatis amplius deeſſe credendū eſt. quo minus plenè illis quidem operibus, quæ in Deo ſunt facta, & diuinæ legi pro huius vitæ ſtatu ſatisfeciſſe, & vitam æternam ſuo etiam tempore (ſi tamen in gratia deceſſerint) conſequendam, verè promeruiſſe cenſeantur. cum Chriſtus Saluator noſter dicat: Si quis biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non ſitiet in æternum: ſed fiet in eo fons aquæ ſalientis in vitam æternam. Ita neque propria noſtra iuſtitia, tanquam ex nobis propria ſtatuitur, neque ignoratur, aut repudiatur, iuſtitia Dei; quæ enim iuſtitia noſtra dicitur, quia per eam nobis inhærentē iuſtificamur,

Heb. 6. cap. non eſt tam iniuſtus de pœn. diſt. 2. Heb. 10. in fi. inf. can. 26.

1. Tim. 4.

Ioan. 15. 1. cor. 11. & Aug. ſuper Hom. 10. 15.

Ioan. 4.

Digitized by Google

mur illa eadem Dei eſt, quia à Deo nobis infunditur per Chriſti meritum. Neque verò illud omittendum eſt, quòd licèt bonis operibus in ſacris litteris vſque adeò tribuatur, vt etiam qui vni ex minimis ſuis potum aquæ frigidæ dederit, pro-
Matt. 10. in fin. & Mar. 9. cir. fin. 2. Cor. 4. *mittat Chriſtus, eum non eſſe ſua mercede cariturum, & Apoſtolus teſtetur, id quod in præſenti eſt momentaneum, & leue tribulationis noſtræ, ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operari in nobis: abſit tamen, vt Chriſtianus homo in ſe ipſo, vel confidat, vel glorietur, & nõ*
1. Cor. 4. in fin. 2. Cor. in fin. Gal. 6. Iere, 6. Iac. 3. *in Domino, cuius tanta eſt erga omnes homines bonitas, vt eorum velit eſſe merita, quæ ſunt ipſius dona. Et quia in multis offendimus omnes, vnuſquiſque ſicut miſericordiam, & bonitatem, ita ſeueritatem, & iudicium ante oculos habere debet, neque ſeipſum aliquis, etiamſi nihil ſibi conſcius fuerit, iudicare, quoniam omnis hominũ*
1. cor. 4. *vita non humano iudicio examinanda, & iudicanda eſt, ſed Dei; qui illuminabit abſcondita tenebrarum, & manifeſtabit conſilia cordium, & tunc laus erit vnicuique a Deo; qui vt ſcriptum*
Matth. 16. *eſt, reddet vnicuique ſecundum opera ſua. Poſt hanc catholicam de iuſtificatione doctrinam, quam niſi quiſquam fideliter, firmiterque receperit, iuſtificari non poterit: placuit ſanctæ Synodo hos canones ſubiungere, vt omnes ſciant, non ſolùm quid tenere, & ſequi, ſed etiam quid vitare, & fugere debeant.*

DE

DE IVSTIFICATIONE.

CANON I.

Sup.ca.1.& Rom. 3. & 1.corin.10

SI quis dixerit, hominẽ ſuis operib quę vel per humanæ naturæ vires, vel per legis doctrinam fiant, abſq; diuina per Ieſum Chriſtum gratia poſſe iuſtificari coram Deo: anathema ſit.

CANON II.

Conc.Mileuit. c.5.concil. Aph.c.80.& c.vlt. de conſ.diſ 4.inf.can.4.

Si quis dixerit, ad hoc ſolum diuinam gratiã per Chriſtum Ieſum dari, vt facilius homo iuſtè viuere, ac vitam ęternam promereri poſſit, quaſi per liberum arbitrium ſine gratia vtrunque, ſed ægre tamen, & difficulter poſſit: anathema ſit.

CANON III.

Sup. c.5. Rom. 5.

Si quis dixerit, ſine præueniente Spiritus ſancti inſpiratione, atque eius adiutorio hominem credere, ſperare, diligere, aut pœnitere poſſe, ſicut oportet, vt ei iuſtificationis gratia conferatur: anathema ſit.

CANON IV.

Sup. can.1. & cap.5.

Si quis dixerit, liberum hominis arbitrium, à Deo motum, & excitatum nihil cooperari, aſſentiendo Deo excitanti, atque vocanti, quò ad obtinendam iuſtificationis gratiam ſe diſponat, ac præparet, neq; poſſe diſſentire, ſi velit. ſed veluti inanime quoddam nihil omninò agere, mereq; paſſiuè ſe habere: anathema ſit.

CANON V.

Si quis liberum hominis arbitrium poſt Adæ peccatum amiſſum, & extinctum eſſe dixerit,

aut

Digitized by Google

aut rem eſſe de ſolo titulo, immò titulum ſine re; figmentum denique a Satana inuectum in Eccleſiam; anathema ſit.

CANON VI.

Ionn. 1. côc. Arauſic. circa fi. *Si quis dixerit, non eſſe in poteſtate hominis, vias ſuas malas facere, ſed mala opera ita, vt bona Deum operari, non permiſſiuè ſolum, ſed etiã propriè & per ſe, adeò vt ſit proprium eius opus non minus proditio Iude, quam vocatio Pauli; anathema ſit.*

CANON VII.

Pſa. 17. Lu. 12. & Mat. 1. in fi. *Si quis dixerit opera omnia, quæ ante iuſtificationem fiunt, quacunque ratione facta ſint, verè eſſe peccata, vel odium Deo mereri, aut quãto vehementius, quis nititur ſe diſponere ad gratiã tanto eum grauius peccare: anathema ſit.*

CANON VIII

Sup. c. 7. & 8. *Si quis dixerit, gehennæ metum, per quem ad miſericordiam Dei de peccatis dolendo confugimus, vel a peccando abſtinemus peccatum eſſe, aut peccatores peiores facere: anathema ſit.*

CANON IX.

Si quis dixerit, ſola fide impiũ iuſtificari, ita vt intelligat, nihil aliud requiri, quod ad iuſtificationis gratiam conſequendam cooperetur, & nulla ex parte neceſſe eſſe, eum ſuę volũtatis motu præparari, atque diſponi: anathema ſit.

CANON X.

Sup. c. 7. *Si quis dixerit, hoĩes ſine Chriſti iuſtitia, per quam*

Digitized by Google

quam nobis meruit, iuſtificari, aut per eam ipsā formaliter iuſtos eſſe: anathema ſit. Gal. 2. & 3. Eph. 1. & 4.

CANON XI.

Si quis dixerit homines iuſtificari, uel ſola imputatione iuſtitiæ Chriſti, uel ſola peccatorum remiſſione, excluſa gratia, & charitate, quæ in cordibus eorum per Spiritum ſanctum diffundatur, atque illis inhæreat: aut etiam gratiam, qua iuſtificamur, eſſe tantum fauorē Dei: anathema ſit. Sup. c. 8.

CANON XII.

Si quis dixerit, fidem iuſtificātem nihil aliud eſſe, quam fiduciam diuinæ miſericordię peccata remittentis propter Chriſtum: uel eam fiduciam ſolam eſſe, qua iuſtificamur: anathema ſit. Sup. cap. 9.

CANON XIII.

Si quis dixerit, omni homini ad remiſſionem peccatorum aſſequendam neceſſarium eſſe, ut credat certò, & abſque ulla hæſitatione propriæ infirmitatis, & diſpoſitionis peccata ſibi eſſe remiſſa: anathema ſit. Sup. cap. 10.

CANON XIV.

Si quis dixerit, hominē è peccatis abſolui, ac iuſtificari ex eo, quòd ſe abſolui, ac iuſtificari certò credat, aut neminem uerè eſſe iuſtificatum, niſi qui credat ſe eſſe iuſtificatum & hac ſola fide abſolutionem, & iuſtificationem perfici: anathema ſit. Sup. cap. 9.

CANON XV.

Si quis dixerit, hominem renatum, & iuſtificatum Sup. ca. 12.

catum teneri ex fide ad credendum, ſe certò eſſe in numero prædeſtinatorum: anathema ſit.

CANON XVI.

sup.c.12.& 13. Gal.3. Ezec. 18. prouer. 26.

Si quis magnum illud vſque in finem perſeuerantiæ donum ſe certò habiturum abſoluta, & īfallibili certitudine dixerit, niſi hoc ſpeciali reuelatione didicerit: anathema ſit.

CANON XVII.

sup.cap.21. 2. Ioan. 3. Rom.11.

Si quis iuſtificationis gratiam, non niſi prędeſtinatis ad vitam cōtingere dixerit, reliquos uerò omnes, qui vocantur, vocari quidem, ſed gratiam non accipere, vtpotè diuina poteſtate prædeſtinatos ad malum: anathema ſit.

CANON XVIII.

Si quis dixerit, Dei præcepta homini, etiam iuſtificato, & ſub gratia conſtituto, eſſe ad obſeruandum impoſſibilia: anathema ſit.

CANON XIX.

Si quis dixerit, nihil præceptum eſſe in Euangelio præter fidē, cætera eſſe indifferentia, neque pręcepta, neq. prohibita, ſed libera; aut decē præcepta nihil pertinere ad Chriſtianos: anathe. ſit.

sup.cap.11.

CANON XX.

Si quis hominem iuſtificatum, & quantumlibet perfectum dixerit non teneri ad obſeruantiā mandatorum Dei & Eccleſiæ, ſed tantum ad credendum, quaſi uerò Euangelium ſit nuda, & abſoluta promiſſio vitæ æternæ ſine conditione obſeruationis mandatorum: anathema ſit.

Digitized by Google

CANON XXI.

Si quis dixerit, Chriſtum Ieſum à Deo hominibus datum fuiſſe, vt redemptorem, cui fidant, non ét vt legislatorem, cui obediant: anath. ſit.

CANON XXII.

Si quis dixerit, iuſtificatum, vel ſine ſpeciali auxilio Dei in accepta iuſtitia perſeuerare poſſe, vel cum eo non poſſe: anathema ſit. Sup. c. 15.

CANON XXIII.

Si quis hoĩem ſemel iuſtificatum dixerit, amplius peccare non poße, neque gratiam amittere; atque ideò eum qui labitur, & peccat, nunquam verè fuiſſe iuſtificatum; aut contra, poſſe in tota vita peccata omnia etiam venialia vitare; niſi ex ſpeciali Dei priuilegio, quemadmodum de beata Virgine tenet Eccleſia; anathema ſit. Sup. c. 14.

CANON XXIV.

Si quis dixerit, iuſtitiã acceptã nõ cõſeruari, atq; ét nõ augeri corã Deo ꝑ bona opera, ſed opera ipſa fruct⁹ ſolũ modò, et ſigna eſſe iuſtificationis adeptæ, nõ aũt ipſius augẽdæ cãm: anath. ſit. Sup. c. 10.

CANON XXV.

Si quis in quolibet bono opere iuſtum ſaltem venialiter peccare dixerit, aut, (ꝙ intollerabili⁹ eſt) mortaliter, atq; ideò pęnas æternas mereri; tantumque ob id non damnari, quia Deus ea opera non imputet ad damnationem: anathema ſit. sup. c. 11. in fi.

CANON XXVI.

Si quis dixerit, iuſtos nõ debere pro bonis ope sup. c. 16

Digitized by Google

ribus, quæ in Deo fuerint facta, expectare, & ſperare æternam retributionem a Deo per eius miſericordiam, & Ieſu Chriſti meritum, ſi bene agendo, & diuina mandata cuſtodiendo vſque in finem perſeuerauerint: anathema ſit.

Matt. 19. & 24.

CANON XXVII.

Sup. cap. 15.

Si quis dixerit, nullum eſſe mortale peccatũ, niſi infidelitatis: aut nullo alio, quantũuis graui, & enormi, preterquam infidelitatis peccato, ſemel acceptam gratiam amitti: anathema ſit.

CANON XXVIII.

Sup. cap. 14

Si quis dixerit, amiſſa per peccatũ gratia ſimul & fidẽ ſẽper amitti, aut fidẽ, q̃ remanet, nõ eſſe uerã fidẽ, licet nõ ſit uiua; aut eum, qui fidẽ ſine charitate habet, non eſſe Chriſtianum: anath. ſit.

CANON XXIX.

In f. ſeſſ. 14. cano. 15. de pœn.

Si quis dixerit, eum, qui poſt Baptiſmũ lapſus eſt, non poſſe per Dei gratiam reſurgere: aut poſſe quidem, ſed ſola fide amiſſam iuſtitiã recuperare ſine Sacramento Pœnitentiæ, prout ſancta Romana, & uniuerſalis Eccleſia, à Chriſto Domino, & eius Apoſtolis edocta, huc uſque profeſſa eſt, ſeruauit, & docuit: anathema ſit.

CANON XXX.

Inf. ſeſſ. 25. in prin.

Si quis poſt acceptam iuſtificationis gratiam cuilibet peccatori pœnitẽti ita culpã remitti, & reatum æternę pœnæ deleri dixerit, ut nullus remaneat reatus pęnę temporalis exoluendæ, vel in hoc ſęculo, uel in futuro in Purgatorio, ante-

quam

quam ad regna cęlorum aditus patere poſſit: anathema ſit. Sup. cap. 11. in fin.

CANON XXXI.

Si quis dixerit, iuſtificatum peccare, dum intuitu æternæ mercedis benè operatur anath. ſit.

CANON XXXII.

Si quis dixerit, hominis iuſtificati bona opera ita eſſe dona Dei, vt non ſint etiam bona ipſius iuſtificati merita, aut ipſum iuſtificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei gratiam, & Ieſu Chriſti meritum, cuius viuum membrum eſt, fiunt, non verè mereri augmẽtum gratiæ, vitam ęternam, & ipſius vitæ æternæ (ſi tamen in gratia deceſſerit) conſecutionem, atque etiam gloriæ augmentum: anathema ſit.

CANON XXXIII.

Si quis dixerit, per hanc doctrinam catholicã de iuſtificatione a S. Synodo hoc præſenti decreto expreſſam, aliqua ex parte gloriæ Dei, vel meritis Ieſu Chriſti D. N. derogari, & non potius, veritatem fidei noſtræ, Dei denique, ac Chriſti Ieſu gloriam illuſtrari: anathema ſit.

Decretum de reformatione. Cap. I.

EAdem ſacroſancta Synodus, eiſdem Præſidentibus, & Apoſtolicę Sedis Legatis, ad reſtituendam collapſam admodum Eccleſiaſticam diſciplinam, deprauatoſque in Clero, & populo

Chri-

Digitized by Google

Chriſtiano mores emendandos ſe accingere volens, ab ijs, qui maiorib. eccleſijs præſunt, initiũ cenſuit eſſe ſumendum. Integritas.n. præſidentiũ ſalus eſt ſubditorum. Confidens itaq; per Domini, ac Dei noſtri mĩam, prouidãq; ipſius Dei in terris Vicarij ſolertiã oĩno futurum, vt ad eccleſiarum regimen (onus quippè angelicis humeris formidandũ) qui maximè digni fuerint quorũq; prior vita, ac oĩs ætas, a puerilib. exordijs vſque ad perfectiores annos per diſciplinæ ſtipẽdia eccleſiaſticæ laudabiliter acta teſtimoniũ præbeat, ſecundum venerabiles beatorum Patrum ſanctiones aſſumantur: omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus eccleſijs, quibuſcunq; quouis nomine, ac titulo præfectos monet, ac monitos eſſe vult, vt attẽdentes ſibi, & vniuerſo gregi, & in quo Spiritus ſanctus poſuit eos regere Eccleſiã Dei, quã acquiſiuit ſanguine ſuo, vigilent, ſicut Apoſtolus præcipit, in oĩbus laborent, & miniſterium ſuũ impleant: implere autem illud ſe nequaquam poſſe ſciant, ſi greges ſibi commiſſos mercenariorum more deſerant, atque ouiũ ſuarum, quarum ſanguis de eorum eſt manib. à ſupremo iudice requirendus, cuſtodiæ minimè incumbant; cum certiſſimum ſit, non admitti paſtoris excuſationem, ſi lupus oues comedit, & paſtor neſcit. Ac nihilominus, quia nonnulli, quod vehementer dolendum eſt) hoc tẽpore reperiuntur, qui propriæ etiam ſalutis immemores,

a. inter corporalia ext. de tranſlat. Epiſc.

ra. in ſacerdorib. & c. Epĩ. 61. di. c ſi. 59. diſt. & inf. ſeſſ. 24. de ref. c. 1.

Act. 20. 2. Timot. 4. Io. 30. ca. ſit rector. 43. di. c. aduerſitas. 7. q. 1. niſi. de renunc.

Ezech. 3. Acto 20. c. Epheſijs. 43 diſt. c. 1. 13. q. 1. & infr. ſeſſ. 24. ca. 1. in fin. de reform.

Digitized by Google

mores,terrenaq; celeſtibus, ac diuinis humana præferentes, in diuerſis curijs vagãtur,aut in negotiorũ tẽporalium ſolicitudine,ouili derelicto,atque ouiũ ſibi commiſſarum cura neglecta,ſe detinẽt occupatos: placuit ſacroſanctæ Synodo, antiquos canones,q tẽpum,atq; hoĩum iniuria penè in deſuetudinẽ abierunt,aduerſus non reſidentes promulgatos innouare: quẽadmodũ virtute præſentis decreti innouat, ac vlterius pro firmiori eorundem reſidentia, & reformandi in eccleſia morib. in hunc qui ſequitur,modũ ſtatuere, atq; ſancire. Siquis a Patriarchali,Primatiali,Metropolitana,ſeu Cathedrali eccleſia. ſibi quocũq; titulo,cauſa,noĩe,ſeu iure commiſſa, quacũnque illa dignitate,gradu,& præeminẽtia præfulgeat legitimo impedimento,ſeu iuſtis, & rationabilib cauſis ceſſantibus, ſex menſib. continuis extra ſuam diœceſim morando abſuerit: quartæ partis fructuũ vnius anni,fabricæ eccleſiæ,& pauperib. loci per ſuperiorem eccleſiaſticũ applicandorũ,pœnã ipſo iure incurrat. Qđ ſi per alios ſex mẽſes ĩ hmõi abſentia pſeuerauerit, aliã quartã partẽ fructuũ, ſimiliter applicandã eo ipſo amittat. Creſcente verò cõtumacia, vt ſeueriori ſacrorum canonum cenſuræ ſubijciatur, Metropolitanus ſuffraganeos Epiſcopos abſentes, Metropolitanum verò abſentẽ ſuffraganeus Epiſcopus antiquior reſidens,ſub pœna interdicti ingreſſus eccleſiæ eo ipſo incurrẽda,infra tres mẽſes per lit-

ca. peruenit cum multis ſeq. 7. q. 1. de cler. non reſid. p totũ. & c. cũ ex eo. de elec. in 6.

c. ex tua. de cle. nõ reſi. c. quoniam §. porro, vt lit. non conteſt.

Inf. ſeſſ. 23. de ref. ca. 1. & 2. ſeſſ. 24 ca. 12. de refor. & ſeſſ. 22. cap. 3. de refor.

D teras,

Digitized by Google

teras ſeu nuncium Roman. Pontifici denunciare teneatur, in ipſos abſentes, prout cuiuſque maior, aut minor contumacia exegerit, ſuæ ſupremæ Sedis auctoritate animaduertere, & eccleſijs ipſis de Paſtoribus vtilioribus prouidere poterit, ſicut in domino nouerit ſalubriter expedire.

ca. ex parte de cler. non reſi.

Cap. II.

c. fi. de reſi. in 6.

EPiſcopis inferiores, quæuis beneficia eccleſiaſtica perſonalē reſidentiam de iure, ſiue conſuetudine exigentia, in titulum, ſiue commendam obtinētes, ab eorum Ordinarijs, quemadmodum eis pro bono eccleſiarum regimine, & diuini cultus augmento, & locorum, & perſonarum qualitate penſata, expediens videbitur, opportunis iuris remedijs reſidere cogantur: nullique priuilegia, ſeu indulta perpetua de non reſidendo, aut de fructib. in abſentia percipiendis, ſuffragentur. Indulgentijs verò, & diſpenſationib. temporalibus ex veris, & rationabilib. cauſis tantum cōceſſis, & coram Ordinario legitimè probandis, in ſuo robore permanſuris: quib. caſib. nihilominus officium ſit Eporum, tanquam in hac parte a Sede Apoſtolica delegatorum prouidere, vt per deputationem idoneorum Vicariorum, & cōgruæ portionis fructuum aſſignationem, cura animarum nullatenus negligatur: nemini, quo ad hoc, priuilegio, ſeu exemptione quacunque ſuffragante.

c. cū ex eo. de cle. c. in 6. c. beneficium. de regu. eod. lib. & inf. ſeſſ. 7. ca. 5 & 7. de refor. c. 1

Caput

Caput III.

ECcleſiarum Prælati ad corrigendum ſubditorum exceſſus prudenter, ac diligenter intendant: & nemo ſæcularis Clericus, cuiuſuis perſonalis, vel regularis, extra monaſterium degens, etiam ſui ordinis priuilegij prætextu, tutus cenſeatur, quominus, ſi deliquerit, ab Ordinario loci, tanquam ſuper hoc a Sede Apoſtolica delegato, ſecundum canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi valeat.

c. qualiter & quãdo.il 2.de accuſ.

In ſ. ſeſſ. 14. de ref.ca.1. & 4.& ſeſſ. ſi.ca.14. de reg.

Caput IV.

CApitula Cathedralium, & aliarum maiorum eccleſiarum, illorumq; perſonę, nullius exemptionibus, conſuetudinibus, ſententijs, iuramentis, concordijs, quæ tantum ſuos obligent auctores, non etiam ſucceſſores, tueri ſe poſſint, quominus a ſuis Epiſcopis, & alijs maioribus Pręlatis per ſeipſos ſolos, vel illis, quibus ſibi videbitur, adiunctis: iuxta canonicas ſanctiones, toties, quoties opus fuerit, viſitari, corrigi, & emẽdari etiã auctoritate Apoſtolica; poſſint, & ualeant.

Inf.ſeſ. vlt. de ref.ca. 6.

Caput V.

NVlli Epiſcopo liceat, cuiuſuis priuilegij prætextu, Põtificalia in alterius diœceſi exercere: niſi de Ordinarij loci expreſſa licentia, & in perſonas eidem Ordinario ſubiectas tantùm; ſi ſecus factum fuerit, Epiſcopus ab exercitio

Inf.ſeſſ.14. cap. de ref. c. omnia vtriuſque de pœnit.& remiſ.cap. ſacerdos, de pæn. diſ. 6.

Pontificalium, & ſic ordinati ab executione Ordinum ſint ipſo iure ſuſpenſi.

ca. placuit. cum ſeq. 7. q. 1. Conci. Carth. in 3. c. 20. Conc. Aur. 3. cap. 15. & infr. ſeſſ. 14. de ref. cap. 2. & 3.

Indictio futuræ Seſſionis.

Placet ne vobis, proximam futuram Seſſionē celebrari die Iouis, feria quinta poſt primā Dominicam ſubſequētis Quadrageſimæ, quę erit dies tertia menſis Martij? Reſpōderunt, Placet.

SESSIO XII.

Celebrata Die III. menſis Martij.

MDXLVII.

Decretum de Sacramentis Procœmium.

AD conſumationem ſalutaris de iuſtificatione doctrinæ, quæ in pręcedenti proxima Seſſione uno omniū Patrum cōſenſu promulgata fuit, conſentaneum viſum eſt de ſanctiſſimis Eccleſiæ Sacramentis agere, per quæ omnis vera iuſtitia, uel incipit, uel cœpta augetur, vel amiſſa reparatur, Propterea ſacroſancta, œcumenica, & generalis Trid. Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſt. Sedis Legatis, ad errores eliminā-

dos,

Digitized by Google

dos, & extirpandas hæreſes, quæ circa ſanctiſſima ipſa Sacramenta hac noſtra tempeſtate, tum de damnatis olim a Patribus noſtris hæreſibus ſuſcitatæ, tum etiam de nouo adinuentæ ſunt, quę Catholicæ Eccleſiæ puritati, & animarum ſaluti magnopere officiũt: ſanctarum Scripturarum doctrinæ, Apoſtolicis traditionibus, atque aliorum Conciliorum, & Patrum conſenſu inhærẽdo, hos præſentes canones ſtatuendos, & decernẽdos cẽſuit: reliquos, qui ſuperſunt ad cæpti operis perfectionẽ, deinceps, diuino Spiritu adiuuãte editura.

DE SACRAMENTIS.

CANON I.

SI quis dixerit, Sacramenta nouæ legis nõ fuiſſe omnia à Ieſu Chriſto, Domino noſtro inſtituta: aut eſſe plura, uel pauciora quam ſeptem, videlicet, Baptiſmum, Confirmationem Euchariſtiam, Pęnitentiam, Extremam Vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, aut etiam aliquod horum ſeptem non eſſe verè, & propriè Sacramentum: anathema ſit. c. ad abolen dã. de hær.

CANON II.

Si quis dixerit, ea ipſa nouæ legis Sacramẽta à Sacramentis antiquæ legis non differre, niſi quia cærimoniæ ſunt aliæ, & alij ritus externi: anathema ſit.

CANON III.

Si quis dixerit, hæc ſeptem ſacramenta ita ca. nihil. de conſ.

Digitized by Google

dist.2.cũ si. eſſe inter ſe paria, ut nulla ratione aliud ſit alio dignius: anathema ſit.

C A N O N. IV.

Sup. ſeſſ.6. de iuſt.ca.7 & can.5.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non eſſe ad ſalutẽ neceſſaria, ſed ſuperflua, et ſine eis, aut eorum voto, per ſolam fidem homines a Deo gratiam iuſtificationis adipiſci, licet omnia ſingulis neceſſaria non ſint: anathema ſit.

C A N O N. V.

Si quis dixerit, hæc Sacramenta propter ſolã fidem nutriendam inſtituta fuiſſe: anathema ſit.

C A N O N. VI.

Conc. Flor. ſub Eug. 4. ver. hoc docet eccleſ.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non continere gratiam, quam ſignificant, aut gratiã ipſam, non ponentibus obicẽ, non conferre, quaſi ſigna tantum externa ſint accepta per fidem gratiæ, vel iuſtitiæ, & notæ quædam Chriſtianæ profeſſionis, quibus apud homines diſcernuntur fideles ab infidelibus: anathema ſit.

C A N O N. VII.

Si quis dixerit, non dari gratiã per huiuſmodi Sacramenta ſemper, & omnibus, quantum eſt ex parte Dei, etiam ſi ritè ea ſuſcipiant, ſed aliquãdo, & aliquibus: anathema ſit.

C A N O N. VIII.

sup. ſeſſ.5. de pe. orig.

Si quis dixerit, per ipſa nouæ legis Sacramenta ex opere operato non conferri gratiam, ſed ſolam fidem diuinæ promiſſionis ad gratiam conſequendam ſufficere: anathema ſit.

CA-

Digitized by Google

CANON IX.

Si quis dixerit, in tribus Sacramentis, Baptiſmo ſcilicet, Confirmatione & Ordine, non imprimi Characterem in anima, hoc eſt ſignum quoddam ſpirituale, & indelebile, vnde ea iterari non poſſint: anathema ſit.

c. conſultationi de tẽpo. ordi. & c. diſplicet 23 q. 4. & c. licite. 32. q. 7. c. quo ante med. de cõſe. diſ. 4. infr. ſeſ. 14. de pę. c. 6.

CANON X.

Si quis dixerit, Chriſtianos omnes in verbo: & omnibus Sacramentis adminiſtrandis habere poteſtatem: anathema ſit.

CANON XI.

Si quis dixerit, in miniſtris dum Sacramenta conficiunt, & conferunt; nõ requiri intentionem ſaltem faciendi, quod facit Eccleſia: anathema ſit.

c. multæ. c. remiſſione. ca. Chriſtus cum plur. ſeq. 1. q. 1. & vlt. 15. q. vlti. c. ad abolendam de hæred. inf. ſeſſ. 22. de obſ. in cele. miſſ. c. oẽs di. 22. ca. qs neſciat. 11. diſt. cũ præce. & c. non decet cum mult. ſequ diſt. 12. c. ſi lienus, & a q 2 24 q. 2

CANON XII.

Si quis dixerit, miniſtrum in peccato mortali exiſtentem, modò omnia eſſentialia, quæ ad Sacramentum conficiendum, aut conferendum pertinent, ſeruauerit, non conficere, aut conferre Sacramentum: anathema ſit.

CANON XIII.

Si quis dixerit, receptos, & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſolemni Sacramentorum adminiſtratione adhiberi conſuetos, aut contemni, aut ſine peccato à miniſtris pro libito omitti, aut in nouos alios per quemcunque Eccleſiarum Paſtorem mutari poſſe: anathema ſit.

Digitized by Google

DE BAPTISMO.

CANON I.

ca. aliud. & c. non regenerabãtur. de conſ. diſ. 4. ca. pen. de bap. Io. 3. c. filius & ca. nõ dubito. de conſ. diſ. 4.

SI quis dixerit, Baptiſmũ Ioannis habuiſſe eandem vim cum Baptiſmo Chriſti: anathe. ſit.

CANON II.

Si quis dixerit, aquam veram, & naturalem non eſſe de neceſſitate Baptiſmi; atque ideò verba illa Domini noſtri Ieſu Chriſti: Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu ſancto, ad metaphoram aliquam detorſerit anathema ſit.

CANON III.

c. non decet 12. di. ca. ad abolẽdam. de hær. cap. 2. de ſum. Trin. cap. 1. eo. tit. in 6. Conc. Flor. de vnion. Ar. c. 5. cap. dictum §. ꝙ vero cũ 2. c. ſeq. 1 q. 1. c. Romanus cũ ſeq. & c. ſiue hæreti. de conſ. di. 4. cap. nulla præter de conſ. diſt. 4. Io. 3. ca. maiores. de bapt.

Si quis dixerit, in eccleſia Rom. quæ omnium eccleſiarum mater eſt, & magiſtra, non eſſe verã de Baptiſmi Sacramẽto doctrinã: anathema ſit:

CANON IV.

Si quis dixerit, Baptiſmũ, qui etiam datur ab hæreticis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, cum intentione faciendi, quod facit Eccleſia, non eſſe verum Baptiſmum: anathe. ſit.

CANON V.

I quis dixerit, Baptiſmum liberum eſſe, hoc eſt, non neceßarium ad ſalutem: anathema ſit.

CANON VI.

Si quis dixerit, Baptizatum nõ poſſe, etiam ſi velit, gratiam amittere, quantumcunque peccet, niſi nolit credere: anathema ſit.

CANON VII.

Si quis dixerit, baptizatos per Baptiſmum ipſum ſolius tantum fidei debitores fieri, nõ autem vni-

Digitized by Google

vniuerſæ legis Chriſti ſeruandæ: anathema ſit.

CANON VIII.

Si quis dixerit, baptizatos liberos eſſe ab omnibus ſanctæ Eccleſiæ præceptis, quę vel ſcripta, vel tradita ſunt, ita vt ea obſeruare non teneantur, niſi ſe ſua ſponte illis ſubmittere voluerint: anathema ſit.

CANON IX.

Si quis dixerit, ita reuocandos eſſe homines ad Baptiſmi ſuſcepti memoriam, vt vota omnia, quæ poſt Baptiſmum fiunt, vi promiſſionis in Baptiſmo ipſo iam factæ, irrita eſſe intelligāt, quaſi per ea, & fidei quam profeſſi ſunt, detrahatur, & ipſi Baptiſmo: anathema ſit.

CANON X.

Si quis dixerit, peccata omnia, quæ poſt Baptiſmum fiunt ſola recordatione, & fide ſuſcepti Baptiſmi, vel dimitti, vel venialia fieri: anathe. ſit.

CANON XI.

Si quis dixerit, verũ, & ritè collatũ Baptiſmũ iterandũ eſſe illi, q apud infideles fidẽ Chriſti negauerit, cũ ad pęnitentiã conuertitur: anath. ſit.

CANON XII.

Si quis dixerit, neminem eſſe baptizandum niſi ea ætate qua Chriſtus baptizatus eſt, vel in ipſo mortis articulo: anathema ſit.

CANON XIII.

Si quis dixerit paruulos, eo quòd actũ credendi nõ habẽt, ſuſcepto Baptiſmo inter fideles computan-

c. qđ qdam 1. q. 1. & c. fi. ext. de Sacr. non itera. ca. hi. de quib. ca. rebaptizare. & c. cũ ita. de conſ. di. 4. & cap. dictum eſt. de cõſ. diſ. 5. c. fi. de bapt. & toto tit. de Sac. non itera. cap. 2. ad fi. de ſũ. Tri. & Cle. vni. §. fi. eo. tit. c. maiores. de hæ. ſup. ſeſſ. 5. de pec. origin.

putandos non eſſe, ac propterea, cum ad annos diſcretionis peruenerint, eſſe rebaptizandos; aut præſtare omitti eorum Baptiſma, quam eos non actu proprio credentes baptizari in ſola fide Eccleſiæ: anathema ſit.

sup. ſeſſ. 5. de pec. orig. in me.

C A N O N XIV.

Si quis dixerit, huiuſmodi paruulos baptizatos cum adoleuerint, interrogãdos eſſe, an ratum habere velint, quod Patrini eorum nomine, dum baptizarentur, polliciti ſunt, & vbi ſe nolle reſponderint, ſuo eſſe arbitrio relinquendos, nec alia interim pena ad Chriſtianam vitam cogendos, niſi vt ab Eucharistiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec reſipiſcant: anathema ſit.

DE CONFIRMATIONE.

C A N O N I.

SI quis dixerit, Confirmationem baptizatorũ otioſam cæremoniam eſſe, & non potius verũ & proprium Sacramentum: aut olim nihil aliud fuiſſe, quam Cathecheſim quandam, qua adoleſcentiæ proximi fidei ſuæ rationem coram Eccleſia exponebant: anathema ſit.

c nullus mi niſtrorũ de conſ. d. 4. c. 1. & ſi ſequ. de cõſ. diſt. 5 c. manus. de cõſ. diſt. 5. cõc. Tol. 1. c. 20. cõc. Car. 2 ca. 3. conc. Brac, cap. 37. c. oi tpe. de con. d. 2. c. ſi iubet 26. q. 6. c. quãto. de conſuetud.

C A N O N II.

Si quis dixerit, iniurios eſſe Spiritui ſancto eos qui ſacro Confirmationis chriſmati virtutem aliquam tribuunt: anathema ſit.

C A N O N III.

Si quis dixerit, ſanctæ Cõfirmationis Ordinarium

Digitized by Google

rium miniſtrum non eſſe ſolum Epiſcopum, ſed quemuis ſimplicem ſacerdotem: anathema ſit. Inf.ſeſſ. 24. c.4. de ſacr. ord.

Decretum de reformatione.

EAdem ſacroſancta Synodus, eiſdem præſidentibus, & Legatis, inceptũ reſidentiæ, & reformationis negótium ad Dei laudem, & Chriſtianæ religionis incrementnm proſequi intendens, vt ſequitur, ſtatuendum cenſuit, ſalua ſemper in omnibus Sedis Apoſtolicæ auctoritate. ſup.ſeſ.6. c. 2 de ref. & inf.ſeſſ.23. c.1. Inf.ſeſ. vlt. de ref.c.21.

Caput I.

AD Cathedralium eccleſiarum regimen nullus niſi ex legitimo matrimonio natus, & ætate matura, grauitate morum, litterarumque ſcientia, iuxta conſtitutionem Alexandri III. quæ incipit, Cum in cunctis, in Concilio Lateranenſi promulgatam, præditus, aſſumatur. Inf.ſeſ.22.c. 2.& ſeſſ.24. c. 1. de ref. c.cũ in cunctis.d elect.

Caput II.

NEmo, quacunque etiam dignitate, gradu, aut præeminentia præfulgens, plures Metropolitanas, ſeu cathedrales Eccleſias, in titulum, ſiue commendam, aut alio quouis nomine, cõtra ſacrorum Canonum inſtituta recipere, & ſimul retinere præſumat: cum valdè felix ſit ille cenſendus, cui vnam Eccleſiam benè, ac fructuosè, & cum animarum ſibi commiſſarum ſalute, regere contigerit. Qui autem plures eccleſias contra præſentis decreti tenorem nunc detinet, una, quam d.c.cũ in cũctis.§.cũ vero c.ſicut de exceſ. prælat. Conc.Chalced.c.10.c.1 & 2. & 21. q.2.c.ſãcto rũ 70 d.c. vnic. 21.q.3 c. quia in tãtũ.c.ad hęc. & c.de multa. de preb.

quia nõnnl. de mag. c. cũ sigil. de p̃ben. in 6. Cl. gratiæ de eefor. ca. execrabilis. §. qui vero. in extraua. com. de p̃b. & inf. seſſ. 24. ca. 17. de ref. Cle. qa regulares d̃ ſuppl. negl. prælat.

quam maluerint, retenta, reliquas infra ſex menſes, ſi ad liberam Sedis Apoſtolicæ diſpoſitionẽ pertineant, alias infra annum dimittere teneantur: alioquin eccleſiæ ipſæ, ultima obtenta duntaxat excepta, eo ipſo vacare cenſeantur.

Caput III.

c. quia non nulli. de cl. non reſi. ca. licet. ca. de elect. in 6.

c. graue nimis. de præ ben.

INferiora beneficia eccleſiaſtica, præſertim curam animarum habentia, perſonis dignis, & habilib. & quæ in loco reſidere, ac per ſe ipſos curam ipſam exercere valeant, iuxta conſtitutionem Alexan. III. in Lateranẽſi, quæ incip. Quia nonnulli, & aliam Gregorij X. in generali Lugdunenſi Concilio, quæ incipit, Licet canon editam conferantur: aliter autem facta collatio, ſiue prouiſio, omninò irritetur: & Ordinarius collator pœnas conſtitutionis Concilij generalis, quæ incipit, Graue nimis, ſe nouerit incurſurum.

Caput IIII.

Sup. c. 2. ca. de miſſa. de præben.

QVicũque de cætero plura curata, aut alias incompatibilia beneficia eccleſiaſtica, ſiue per viam unionis ad vitam, ſeu commendæ perpetuæ, aut alio quocunque nomine, & titulo, contra formam ſacrorum canonum, & præſertim cõſtitutionis Innocentij III. quæ incipit. De multa, recipere, ac ſimul retinere præſumpſerit: beneficijs ipſis, iuxta ipſius conſtitutionis diſpoſitionem, ipſo iure, etiam præſentis Canonis vigore: priuatus exiſtat.

Caput

Caput V.

ORdinarij locorum quoſcunque plura curata, aut aliàs imcompatibilia beneficia eccleſiaſtica obtinentes, diſpenſationes ſuas exhibere districtè cõpellant, & aliàs procedant, iuxta conſtitutionem Greg. X. in generali Lugdunenſe Concilio editam, quæ incipit, Ordinarij, quam eadem S. Synodus innouandam cenſet, & innouat: addens inſuper quòd ipſi Ordinarij etiam per idoneorum Vicariorum deputationem, & congruæ portionis fructuum aſſignationem omninò prouideant, vt animarum cura nullatenus negligatur, et beneficia ipſa debitis obſequijs minimè defraudentur: appellationibus, priuilegijs, exemptionibus, quibuſcunq; etiam cum iudicum ſpecialiũ deputatione, & illorum inhibitionibus in præmiſſis nemini ſuffragantibus.

Inf. ſeſſ. 24. c. 17.

c. ordinarij de off. ord. in 6.

Inf. ca. 7. & ſup. ſeſſ. 6. de ref. ca. 2. in fin.

Caput VI.

VNiones perpetuæ, à xl. annis citra factæ, examinari ab Ordinarijs, tanquam à Sede Apoſtolica delegatis, poſſint: & quæ per ſubreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint irritæ declarentur. Illæ verò, quæ à dicto tempore citra conceſſæ nondum in toto, vel in parte ſortitæ ſunt effectum, & quæ deinceps ad cuiuſuis inſtantiam, fient, niſi eas ex legitimis, aut aliàs rationabilibus cauſis, coram loci Ordinario, vocatis, quorum intereſt, verificandis, factas fuiſſe conſtiterit: per ſubreptionem obtentæ præ-

Inf. ſeſ. 24. de ref c. 13. & ſeſ. 25. de ref. cap. 9. & inf. ſeſſ. 14. c. 9.

Digitized by Google

præſumātur: ac propterea, niſi aliter a Sede Apoſtolica declaratū fuerit, uiribus omninò careāt.

Caput XIII.

Inf. ſeſ. 14. de ref. c. 9.

BEneficia Eccleſiaſtica curata, quæ cathedralibus, collegiatis ſeu aliȷs eccleſiȷs, vel monaſteriȷs, beneficiȷs, ſeu collegiȷs, aut piȷs locis quibuſcunq; perpetuò vnita, & annexa reperiūtur, Sup. n. ca. 5. *ab ordinariȷs locorum annis ſingulis viſitentur, qui ſolicitè prouidere procurent, vt per idoneos* Inf. ſeſ. vlti. de ref. c. 16. Pius V. in bulla..q̄ in cip. Ad exequendum. *Vicarios, etiam perpetuos, niſi ipſis Ordinariȷs, pro bono eccleſiarum regimine, aliter expedire uidebitur, ab eis cum tertiæ partis fructuum, aut maiori, vel minori, arbitrio ipſorum Ordinariorum portione etiam, ſuper certa re aſſignāda, ibidem deputādos, animarū cura laudabiliter exerceatur: appellationibus, priuilegiȷs, exemptionibus, etiam cum iudicum deputatione, & illorum inhibitionibus quibuſcūque in premiſſis minimè ſuffragantibus.*

Caput VIII.

Inf. ſeſſ. 24. de ref. ca. 9. & ſeſ. 21. c. 8. Cō. Tol. 4. c. 35. Concil. Brac. 2. ca. 1. Conc. Arel. c. 17. c. decernimus. ca. epiſco. & c. placuit. 10. q. 1.

LOcorum ordinariȷ eccleſias quaſcunque, quomodolibet exemptas, auctoritate Apoſtolica ſingulis annis viſitare teneantur, & opportunis iuris remediȷs prouidere, vt, quę reparatione indigent, reparentur, & cura animarū, ſi qua illis immineat, aliȷsq; debitis obſequiȷs, minimè defraudentur: appellationibus, priuilegiȷs, conſuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore

præ-

Digitized by Google

præſcriptis, iudicum deputationibus, & illorum inhibitionibus penitus excluſis.

Cap. IX.

AD maiores eccleſias promoti, munus conſecrationis infra tempus a iure ſtatutum ſuſcipiant, & prorogationes, vltra ſex menſes conceſſæ, nulli ſuffragentur. c. quoniam quidem. di. 100. & inf. ſeſſ. 23. de refor. c. 2.

Cap. X.

NOn liceat Capitulis eccleſiarum, ſede vacante, infra annum a die vacationis, ordinandi licentiam, aut litteras dimiſſorias ſeu reuerendas, vt aliqui vocant, tam ex iuris communis diſpoſitione, quàm etiam cuiuſuis priuilegij, aut cōſuetudinis vigore, alicui, qui beneficij eccleſiaſtici recepti, ſiue recipiendi occaſione arctatus non fuerit, concedere; ſi ſecus fiat, Capitulum contraueniens eccleſiaſtico ſubiaceat interdicto; & ſic ordinati, ſi in minoribus Ordinibus conſtituti fuerint, nullo priuilegio clericali, præſertim in criminalibus, gaudeant: in maioribus verò, ab executione Ordinum, ad beneplacitum futuri Prælati, ſint ipſo iure ſuſpenſi. c. cū nullus de tēp. ord. in 6. Inf. ſeſſ. de ref. c. 10.

Cap. XI.

FAcultates de promouēdo a quocunq; nō ſuffragentur, niſi habentib. legitimam cauſam, ob quā a proprijs Epis ordinari non poſſint, in litteris exprimendam: & tunc non ordinentur, niſi ab Epo in ſua diœceſi reſidente, aut pro eo Pontificalia exercente, & diligenti prævio examine.

Caput

Digitized by Google

Cap. XII.

ea. licet ea. & c. cum ex eo. de cler. in 6.

FAcultates de non promouendo præterquam in caſibus iure expreſſis, conceſſæ, ad annũ tantum ſuffragentur.

Cap. XIII.

Inf. ſeſſ. 14. c. 13. de ref. & ſeſſ. 24. c. 18. de ref. & ſeſſ. 25. c. 9.

PRæſentati, ſeu electi, vel nominati à quibuſuis eccleſiaſticis perſonis, etiam Sedis Apoſtolicæ Nuncijs, ad quæuis eccleſiaſtica beneficia non inſtituantur, nec confirmentur, neque admittantur, etiam prætextu cuiuſuis priuilegij, ſeu conſuetudinis, etiam ab immemorabili tempore præſcriptæ, niſi fuerint prius à locorum Ordinarijs examinati, & idonei reperti. Et nullus appellationis remedio ſe tueri poſſit, quominus examen ſubire teneatur. Præſentatis tamen, electis ſeu nominatis ab vniuerſitatibus, ſeu collegijs generalium Studiorum exceptis.

Cap. XIV.

c. 2. de priu. in 6.

IN Exemptorum cauſis Conſtitutio Innoc. iiij. quæ incipit, Volentes, in generali Concil. Lugdunenſi edita, ſeruetur; quam eadem Sacroſancta Synodus innouandam cenſuit, & innouat, addendo inſuper, quòd in ciuilibus cauſis mercedum, et miſerabilium perſonarum Clerici ſæculares, aut regulares, extra monaſterium degentes, quomodolibet exempti, etiam ſi certum iudicem à Sede Apoſtolica deputatum, in partibus habeant: in alijs verò ſi ipſum iudicem non habuerint coram locorum Ordinarijs; tanquam in hoc ab

Inf. ſeſ. 14. de ref. c. 6. in fi.

Digitized by Google

ipſa Sede delegatis, conueniri, & iure medio ad ſoluendum debitum cogi, & compelli poſſint; priuilegijs, exemptionibus, Conſeruatorum deputationibus, & eorum inhibitionibus aduerſus præmiſſa nequaquam valituris.

Caput XV.

CVrent Ordinarij, vt hoſpitalia quęcunq; a ſuis adminiſtratoribus, quocunq; illi noīe cenſeātur, ēt quolibet exēptis fideliter, & diligēter gubernētur, Conſtitutionis Conc. Viennenſis q̄ incipit: Quia cōtingit forma ſeruata: q̄ quidem Cōſtitutionē eadem S. Synodus innouādā duxit, & innouat, cum derogationibus in ea contentis.

Indictio futuræ Seſſionis.

ITem hæc ſacroſancta Synodus ſtatuit, & decreuit proximā futurā Seſſionē habendam, & celebrādā eſſe die Iouis: fer. v. poſt ſequētē Dom. in Albis, q̄ erit xxi. mēſ. Apr. pſentis an. 1547.

Bulla facultatis transferendi Concilij.

PAVLVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, venerabili Fr. Io. Mariæ Epiſcop. Prēneſtino, & dilectis filijs, Marcello tit. Sanctæ Crucis in Hieruſalem Presb. ac Reginaldo S. Mariæ in Coſmedin Diacono, Cardin. noſtris, & Apoſtol. Sedis Legat. de latere, ſalutem, & Apoſtol. benedict. Regimini vniuerſalis Eccleſiæ, meritis licèt imparibus, diſponente Domino præſidentes, noſtri officij partes eſſe putamus, vt, ſi quid grauius cauſa Reipub. Chriſtianæ conſtituendum ſit, id non modo tempore opportuno, verum etiam loco

commodo,& idoneo perficiatur. Cum itaque nos nuper, poſtquam ſuſpenſionem celebrationis ſacri, œcumenici,& vniuerſalis Concilij, alias per nos in ciuitate Trid.ex cauſis tũc expreſſis,de venerabilium Fr.noſtrorum S.R.E.Card.conſilio,& aſſenſu indicti, ex certis alijs etiam tunc expreſſis cauſis, vſque ad aliud opportunius, & commodius tempus per nos declarandum, de ſimile conſilio, & aſſenſu factam audita pace inter chariſſimos in Chriſto filios noſtros,Carolum Rom.Imp. ſemper Auguſt. & Franciſc. Francorum Regem Chriſtianiſ.conciliata, pari conſilio, & aſſenſu ſuſtuleramus,& amoueramus,nequeuntes ipſi,tunc legitimè impediti, ad dictam ciuitatem perſonaliter accedere,& eidem Concilio intereſſe, vos noſtros, & Apoſt. Sedis Legatos de latere, in eodem Concilio de ſimili conſilio conſtituerimus, & deputauerimus, voſque ad eandem ciuitatem tanquam pacis angelos,deſtinauerimus, prout in diuerſis noſtris deſuper confectis litteris plenius continetur; Nos, ne tam ſanctum celebrationis Concilij huiuſmodi opus ex incommoditate loci, aut alias,quouis modo impediatur,aut plus debito differatur,opportunè prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, parique conſilio & aſſenſu,vobis inſimul,aut duobus ex vobis, reliquo legitimo impedimento detento, ſeu inde forte abſente,quandocunque vobis videbitur Concil.prędictum de eadem ciuit.Trid.ad quamcunq; aliam commodiorem, & opportuniorem, ſeu tutiorem ciuitatẽ, de qua vobis etiam videbitur,transferendi,& mutandi,ac illud in ipſa ciuitate.Tridentina ſupprimendi,& diſſoluendi, nec non Prælatis, &
alis

alijs perſonis Cōcilij huiuſmodi, ne in eo ad vlteriora in dicta ciuitate Tridentina procedant, etiam ſub cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis inhibendi, ac idem Concilium in alia ciuitate huiuſmodi, ad quā illud transferri, & mutari contigerit, continuādi, tenendi, & celebrādi; & ad illud Prælatos, & alias perſonas Conc. Trid. huiuſmodi etiam ſub periurij, & alijs in litteris indictionis Concilij huiuſmodi expreſſis pœnis euocandi, eidemque ſic translato, & mutato Concilio, nomine, & auctoritate prędictis præſidendi, ac in eo procedendi, cæteraq; in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, & opportuna, alias iuxta priorum vobis directarum litterarum continentiam, & tenorem faciendi, ſtatuendi, ordinandi, & exequendi, plenam, & liberam Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus poteſtatem, & facultatem, ratum, & gratum habituri quidquid per vos in premiſſis factum, ſtatutum, ordinatum, executumve fuerit, idque facturi, auctore Domino inuiolabiliter obſeruari: Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginā noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ, apud S. Petrum, anno incarnat. Dominicæ, 1544 8. Kal. Mart. Pontificatus noſtri anno vndecimo.

Fab. Epiſcopus Spol.

B. Motta.

Digitized by Google

SESSIO VIII.

Celebrata die XI. Menſis Martij 1547.

Decretum de Translatione Concilij.

PLacet ne vobis decernere, & declarare, de huiuſmodi morbo ex præmiſſis, & alijs allegatis ita manifeſtè, & notoriè cōſtare, vt Prælati in hac ciuitate ſine vitæ diſcrimine cōmorari; & in ea idcircò inuiti minimè retineri poſſint & debeant; itemq; attento receßu multorū Prælatorum poſt proximè præteritam Seſſionem, et attentis proteſtationibus aliorum complurium Prælatorum in congregationibus generalib. factis, hinc omninò timore ipſius morbi abire volentium, qui iuſte detineri non poſſunt, & ex quorum diſceßu Concilium, vel diſſolueretur, uel ex paucitate Prælatorum bonus eius progreſſus impediretur: & attento etiam imminenti periculo vitæ, & alijs cauſis per aliquos ex Patrib. in ipſis congregationibus allegatis; vt pote notoriè veris, & legitimis, placet ne vobis ſimiliter decernere, & declarare, pro cōſeruatione, & proſecutione ipſius Concilij, et ſecuritate uitę ipſorū Prȩlatorum, Concilium ipſum ad ciuitatē Bononiæ,

niæ, veluti ad locum magis paratum, ſalubrem, & idoneum pro tempore transferendū eſſe, et ex nunc transferri, & ibidem Seſſionem iā indictā ſtatuta die 21 Aprilis celebrandam eſſe, & celebrari, & ſucceſſiuè ad vlteriora procedendum donec Sanctiſſimo Domino noſtro, & ſacro Concilio expedire videbitur, vt ad hunc ſeu aliū locum communicato etiam conſilio cum Inuictiſſimo Cæſare, Chriſtianiſſimo Rege & alijs Regib. ac Principibus Chriſtianis, ipſum Concilium reduci poſſit, & debeat: Reſponderunt Placet.

SESSIO NONA.

BONONIAE CELEBRATA DIE XXI. menſis Aprilis MDXLVII.

Decretum de prorogatione Seſſionis.

HAec ſacroſancta œcumenica, & generalis Synodus, quæ dudum in ciuitate Tridēti cōgregata erat, nūc Bononiæ in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea nomine ſanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pauli diuina prouidentia Papæ III. Eiſdem Reuerendiſs. Dominis, D. Io. Maria de Monte, Epiſcopo Prænestino, & Marcello tit. S. Crucis

in Hieruſalem Presbytero S. R. E. Cardinalibus, & Apoſtolicis de latere Legatis, conſiderans, quod die XI. menſis Martij præſentis anni in generali publica Seſſione, in eadē ciuitate Tridenti, & in loco conſueto celebrata, omnibusq; agēdis de more peractis, ex cauſis tunc inſtantibus, vrgētib. & legitimis interueniente etiā auctoritate ſanctæ Sedis Apoſtolicæ, eiſdē Reuerendiſſimis Præſidentib. etiam ſpecialiter conceſſa, decreuit, & ordinauit, Cōcilium ex eo loco in hanc ciuitatem transferēdum eſſe, ſicuti tranſtulit; itemq; Seſſionem pro preſenti die 21. Aprilis illic indictam, vt de Sacramētorum, et reformationis materijs de quib. tractandum propoſuerat, canones ſancirentur, & promulgarentur in hac ipſa ciuitate Bononiæ celebrari debere, cōſiderāſq; nonnallos ex Patrib. qui in hoc Concilio intereſſe conſueuerūt, his ſuperiorib. maioris hebdomadæ, & ſolēnitatis Paſchalis diebus in proprijs eccleſijs occupatos, aliquos etiā alijs impedimentis detentos, huc nondum acceſſiſſe, quos tamē breui affuturos ſperandum eſt, ac propterea factum eſſe, vt non ea, quā ſancta Synodus deſiderabat, Prælatorū frequentia potuerint materiæ ipſæ ſacramentorum, & reformationis examinari, & diſcuti, vt oīa maturo cōſilio cum dignitate, & grauitate debita fiant, bonum, opportunum, & expediēs cēſuit cenſetq; Seſſionem prædictam, quæ hoc ipſo die, vt præfertur, celebrāda erat, ad diē Jouis, infra

Octa-

octauam Pentecoſtes proximè futuram, quoad ipſas materias expediendas, differēdam, & prorogandam eſſe, quemadmodum differt, ac prorogat, quam diem & rei gerendæ maximè opportunam, & Patribus, præſertim abſentibus, percommodam, iudicauit, & iudicat; hoc tamē adiecto quod terminū ipſum, ipſa ſancta Synodus pro eius arbitrio, & voluntate, ſicuti rebus Concilij putauerit expedire, etiā in priuata Congregatione reſtingere, & imminuere poſſit, & valeat.

SESSIO X.

BONONIAE CELEBRATA

die 2. menſis Iulij 1547.

Decretum Prorogationis Seſſionis.

QVamuis hæc ſacroſancta œcumenica, & generalis Synodus, Seſſionem quæ die vigeſimaprima mēſis Aprilis proximè præteriti ſuper ſacramentorū, & reformationis materijs in hac inclyta ciuitate Bononiæ, ex decreto in vrbe Tridentina in publica Seſſione, die vndecima menſis Martij promulgato, celebrāda erat propter aliquas cauſas, ac præſertim propter ab-

Digitized by Google

ſentiam nonnullorum Patrum, quos breui affuturos ſperabat, ad hunc preſentem diem differendam, & prorogandam eſſe decreuerit, volens tamen cum iis qui non venerit, etiam adhuc benignè agere, eadem ſacroſancta Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdē S.R.E. Cardinalibus, & Apoſtolicæ Sedis Legatis, ſtatuit & decernit, Seſſionē ipſam, quã hac die ſecunda menſis Iuniį præſentis anni milleſimi quingenteſimi quadrageſimi ſeptimi, celebrare decreuerat, ad diem Iouis poſt feſtum Natiuitatis beatæ Mariæ Virginis, quæ erit decima quinta menſis Septembris proximè futuri, quò ad prædictas, & alias materias expediendas, differendam, & prorogandam eſſe, quemadmodum differt, & prorogat: ita tamen, quod proſecutio diſcuſſionis, & examinationis tam eorum, quæ ad dogmata, quàm quæ ad reformationem pertinent: interim non omittatur, & terminum ipſum ipſa ſancta Synodus pro eius libito, & voluntate, etiam in priuata Congregatione abbreuiare, & prorogare liberè poſſit, & valeat.

Die XIV. Septembr. MDXLVII. in congregatione generali Bononiæ prorogata fuit Seſſio, quæ futura erat die ſequenti, ad beneplacitum ſacri Concilij.

BVL-

BVLLA RESVMPTIONIS

Concilij Tridentini.

SVB IVLIO TERTIO PONT. MAX.

IVlius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad futuram rei memoriam. *Cum ad tollenda religionis noſtræ diſſidia, quæ in Germania longo tempore non ſine totius Chriſtiani Orbis perturbatione, & ſcandalo viguerunt; bonum opportunum, & expediens eſſe videatur ſicuti etiam cariſſimus in Chriſto filius noſter Carolus Romanorum Imperator ſemper Auguſtus, nobis per ſuas litteras, & Nuncios, ſignificari fecit, vt ſacrum œcumenicum, generale Concilium, per fel. rec. Paulum III. prædeceſſorem noſtrum indictum, & per nos tunc Cardinalatus honore, fungẽtes, atq; ipſius prædeceſſoris nomine vna cum duob. alijs Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus ipſi Concilio præſidentes, incæptum, ordinatum, & continuatũ, in quo plures publicæ & ſolẽnes habitæ fuerunt Seſſiones, pluraq; tam in cauſſa fidei, quam reformationis*

pro-

Digitized by Google

promulgata decreta, multaque etiam ad vtramque cauſam pertinentia examinata, & diſcuſſa, ad ciuitatem Tridentinam reducatur: Nos, ad quos, & ſummos pro tempore Pontifices ſpectat generanda Concilia indicere, & dirigere, vt Eccleſiæ pacem, & Chriſtianæ fidei atque ortodoxæ religionis incrementum ad omnipotẽtis Dei laudem, & gloriam procuremus, & quantum in nobis eſt, tranquillitati ipſius Germaniæ, quæ ſanè prouincia retroactis temporibus in vera religione, ac ſacrorum Conciliorum, & Sanctorum Patrum doctrina extollenda, exhibendaque maximis Pontificibus, Chriſti Redemptoris noſtri in terra Vicarijs, debita obedientia, & reuerentia, nulli Chriſtianorum prouinciæ fuit vnquam ſecunda, paternè conſulamus ſperantes per ipſius Dei gratiam, & benignitatem futurum, vt Reges omnes, ac Principes Chriſtiani iuſtis, pijſque noſtris in hac re votis annuant, faueant, atque aſſiſtant; venerabiles fratres Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios Abbates, omneſque alios, & ſingulos, qui de iure, vel conſuetudine, vel priuilegio Concilijs generalibus intereſſe debent, quoſque idem prædeceſſor noſter in ſuis indictionibus, & alijs quibuſcunque deſuper confectis, & publicatis litteris, Concilio intereſſe voluit, per viſcera miſericordiæ Domini noſtri Ieſu Chriſti hortamur, requirimus, & monemus, vt proximis futuris

Calend.

Digitized by Google

Calend. Maij, quem diem ad ipſum Concilium in eo, in quo nunc reperitur, ſtatu reſumendum, & proſequendum præuia matura deliberatione. & ex certa noſtra ſcientia, & de Apoſtolicæ auctoritatis plenitudine, ac venerabilium Fratrũ noſtrorum, eiuſdem ſanctæ Romanæ Eccleſię Cardinalium conſilio, & aſſenſu, ſtatuimus, decernimus, & declaramus, in ipſa Ciuitate Tridenti, legitimo ceſſante impedimento, conuenire, & ſe congregare, ac ipſius Concilij continuationi, & proſecutioni, omni mora poſtpoſita, incumbere velint. Nos enim operam ſedulò daturi ſumus, vt eodem tempore, in eadem Ciuitate noſtri omnino adſint Legati, per quos, ſi per ætatem noſtram, valetudinemque, & Sedis Apoſtolicę neceſſitates perſonaliter adeſſe nequiuerimus, Spiritusſancto duce, ipſi Concilio præſidebimus: quacunque ipſius Concilij trãslatione, & ſuſpenſionæ, cæteriſque contrarijs non obſtantibus quibuſcunque, ac præſertim illis, quæ idem prædeceſſor noſter in ſuis litteris prædictis, quas cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, & Decretis in ſuo robore permanere volumus, atq; decernimus, & quatenus opus ſit, innouamus, uoluit non obſtare, irritum nihilominus decernentes, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum hortationis, re-

quiſitio-

Digitized by Google

quiſitionis, monitionis, ſtatuti, declarationis, innouationis, voluntatis, & Decretorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MDXLVIII. Kal. Decemb. Pontificatus noſtri anno primo.

M. Cardinalis Creſcen.

Rom. Amaſæus.

Digitized by Google

SACROSANCTI OECVMENICI, ET Generalis Concilij Tridentini.

SESSIO XI.

Quæ eſt j. ſub Iulio III. Pontif. Maxim.

Celebrata Kalend. Maij. MDLI.

Decretum de reſumendo Concilio.

PLacet ne vobis ad laudem, & gloriam ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ, ſacrum œcumenicum, & generale Concil. Tridentinum, iuxta formam, & tenorem litterarum Sanctiſſimi Domini noſtri, reſumi debere, & procedendum eſſe ad vlteriora? Reſponderunt, PLACET.

Indictio futuræ ſeſſionis.

PLacet ne vobis, proximam futurã Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe in futuris Kal. Septembris? Reſponderunt, PLACET.

Digitized by Google

Quæ eſt ij. ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die prima Septem. 1551.

Decretum prorogationis Seſſionis.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, Præſidentibus in ea eiſdem Sanctæ Sedis Apoſtolicæ legato, & Nuncijs, quæ in proxima præterita Seſſione ſequentem hanc hodiè habendam, & ad vlteriora procedendum eſſe, decreuerat cum ob inclyte Germanicæ nationis, cuius præcipuè cauſa agitur, abſentiā, ac non magnam cæterorum Patrū frequentiam procedere hactenus diſtulerit: de uenerabilium in Chriſto fratrum, & filiorū ſuorū, Maguntini, & Treuerenſis Archiepiſcoporum, ac ſacri Romani Imperij Principum Electorum, & complurium ipſius, aliarumque prouinciarum Epiſcoporum, ſub hanc ipſam diem aduentu in Domino exultans, & dignas ipſi omnipotenti Deo agens gratias, firmamque ſpem concipiens, quāmplurimos alios tam ipſius Germanicæ, quam aliarum nationum Prælatos, & ſui officij debito, & hoc exemplo commotos, prope

diem

diem eſſe véturos, futuram Seſſionem ad quadra geſimam diem, quæ erit vndecima menſis Octobris proximè ſequentis, indicit: & Concilium ipſum in ſtatu, in quo reperitur, proſequendo, cum in præteritis Seſſionibus de ſeptem Sacramentis nouæ legis in genere, & in ſpecie de Baptiſmate, & Confirmatione definitum fuerit, ſtatuit, & decernit de Sanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramento, necnon, quod ad reformationem attinet, de reliquis, quæ ad faciliorem, & commodiorem Prelatorum reſidentiam pertinent, agi, & tractari debere: ac monet, & hortatur omnes Patres, vt interim, Domini noſtri Ieſu Chriſti exemplo, quantum tamen humana fragilitas patietur, ieiunijs, & orationibus vacent; vt tandem placatus, qui in ſæcula ſit benedictus Deus, corda hominum ad veræ ſuæ fidei agnitionem, & Sanctæ Matris Eccleſiæ vnitatem, ac rectè viuendi normam reducere dignetur.

Matt. 4
Mar 1.
Luc. 4.

Io. 17.
Luc. 8.

SES-

SESSIO XIII.

Quę eſt iij.ſub Iulio III.Pont.Max.

Celebrata die 11.Menſis Octob. MDLI.

Decretum de Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Sanctæ Sedis Apoſtolicæ legato, & Nuncijs, & ſi in eum finem; non abſque peculiari Spiritus ſancti ductu, & gubernatione conuenerit, vt ueram, & antiquam de fide, & Sacramentis doctrinam exponeret, & vt hæreſibus omnibus, & alijs grauiſſimis incommodis, quibus Dei Eccleſia miſere nunc exagitatur, & in multas, ac varias partes ſcinditur, remedium afferret, hoc præſertim iam inde à principio in votis habuit, vt ſtirpitus conuelleret zizania execrabilium errorum, & ſchiſmatum, quæ inimicus homo his noſtris calamitoſis temporibus in doctrina fidei, vſu, & cultu ſacroſanctæ Euchariſtiæ ſuperſeminauit: quam alioqui Saluator noſter in Eccleſia ſua, tanquam Symbolum reliquit eius vnitatis, & charitatis, qua

Matt.13.

ca. 1.de ſu. Trin.

Chri-

Digitized by Google

Chriſtianos omnes inter ſe conuictos, & copulatos eſſe voluit. Itaq; eadem ſacroſancta Synodus ſanam, & ſinceram illam de venerabili hoc & diuino Euchariſtiæ Sacramento doctrinam tradens, quam ſemper Catholica Eccleſia, ab ipſo Ieſu Chriſto Domino noſtro, & eius Apoſtolis erudita, atque a Spiritu ſancto & illi, omnem veritatem in dies ſuggerente, edocta, retinuit, & ad finem vſque ſæculi conſeruabit: omnibus Chriſti fidelibus interdicit, ne poſthac de ſanctiſſima Euchariſtia aliter credere, docere, aut prædicare audeant quam vt eſt hoc præſenti decreto explicatum, atque definitum. Eph.4. Luc.22.c.2. Per. Ego p te.21.diſ.& inf. ſeſ. 22. ca. 1. & ſu. ſeſſ. 3.

De reali præſentia Domini noſtri Ieſu Chriſti in SS. Euchariſtiæ Sacramento. Cap. I.

PRincipio docet Sancta Synodus, & apertè, ac ſimpliciter profitetur, in almo ſanctæ Euchariſtiæ Sacramento, poſt panis, & vini conſecrationem, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum verum Deum, atque hominem, verè realiter, ac ſubſtantialiter ſub ſpecie illarum rerum ſenſibilium contineri. Nec enim hæc inter ſe pugnant, vt ipſe Saluator noſter ſemper ad dexteram Patris in cælis aſſideat, iuxta modum exiſtendi naturalem, & vt multis nihilominus alijs in locis ſacramentaliter præſens ſua ſubſtantia nobis adſit, ea exiſtendi ratione, quam, & ſi verbis exprimere vix poſſumus, poſſibilem tamen eſſe Ioan. 1. c.1.de ſum. Tri.ſub ſeſ. 3.in ſym.Eph. 1.Pſ.15. &100 Mar. 22.Mar.12. & 16. in fi. Heb. 10. Actor.7. Col.3. Matt.9. Luc.1.

Deo, cogitatione per fidem illuſtrata aſſequi poſſumus, & conſtantiſſimè credere debemus. Ita enim maiores noſtri omnes, quotquot in vera Christi Eccleſia fuerunt, qui de SS. hoc Sacramento diſſeruerũt, apertiſſimè profeſſi ſunt, hoc tam admirabile Sacramentũ in vltima cęna Redemptorem noſtrum inſtituiſse, cum poſt panis, viniq; benedictionem, ſe ſuum ipſius corpus illis præberet, ac ſuum ſanguinem, diſertis, ac perſpicuis verbis teſtatus eſt: quæ verba a ſãctis Euãgeliſtis cõmemorata, & a D. Paulo poſteà repetita, cum propriam illam, & apertiſſimam ſignificationem præſeferant, ſecundum quàm à Patribus intellecta ſunt, indigniſſimum ſanè flagitium eſt ea à quibuſdam contentioſis, & prauis hominib. ad fictitios, & imaginarios tropos, quibus veritas carnis, & sãguinis Chriſti negatur, contra vniuerſum Eccleſiæ ſenſum detorqueri, quæ, tamquam columna, & firmamentum veritatis, hæc ab impijs hominibus excogitata commenta, velut Satanica, deteſtata eſt, grato ſemper, & memore animo præſtantiſſimum hoc Chriſti beneficium agnoſcens.

Cle. vni. de rel. & vene. ſanct. Mar. 26. Matt 14. Luc. 22. ea cũ Marthæ de cele. Miſſ. 1. Cor. 11.

1. Tim. 3. Ben. Pap. in ſuis decret. ver. cætera. Aug. ſupra illud Pau. ad Heb. 1. Portanſque omnia.

De ratione inſtitutionis ſãctiſſimi huius Sacramenti. Cap. II.

ERgo Saluator noſter diſceſſurus ex hoc mundo ad Patrem, Sacramentum hoc inſtituit, in quo diuitias diuini ſui erga homines amoris, velut effudi memoriam facies mirabilium ſuorum:

Pſal. 117.

rum: & in illius ſumptionè colere nos ſui memoriam præcepit, ſuamq; annunciare mortem, donec ipſe ad iudicandum mundum veniat. Sumi autem voluit Sacramentum hoc tanquam ſpiritualem animarum cibum, quo alantur, & confortentur uiuentes vita illius, qui dixit. Qui manducat me, & ipſe viuet propter me: & tanquā antidotum, quo liberemur a culpis quotidianis, & a peccatis mortalib. præſeruemur. Pignus præterea id eſſe voluit futuræ noſtræ glorię, & perpetuæ felicitatis, adeoq; Symbolum vnius illius corporis, cuius ipſe caput exiſtit, cuiq; nos tanquā membra arctiſſima fidei, ſpei, et charitatis connexione aſtrictos eße voluit, vt id ipſum omnes diceremus; Nec eſſent in nobis ſchiſmata.

Luc. 22. ca. iteratur. de cõſ. diſt. 2. 1. Cor. 11. Io. 6. Ephe. 2. 1. Cor. 11. Ephe 5. com. 12. 1. Cor. 1.

De excellentia SS. Euchariſtiæ ſuper reliqua Sacramenta. Caput III.

Commune hoc quidem eſt SS. Euchariſtiæ cum cæteris Sacramentis, Symbolum eſſe rei ſacræ, & inuiſibilis gratiæ formam viſibilem: verum illud in ea excellens, & ſingulare reperitur ꝙ reliqua Sacramenta tunc primum ſanctificandi vim habent, cū quis illis vtitur; at in Euchariſtia ipſe ſanctitatis auctor ante vſum eſt: nondum. n. Euchariſtiam de manu Domini Apoſtoli ſuſceperant, cum verè tamen ipſe affirmaret corpus ſuum eſſe, ꝙ prębebat, & ſemper

cap. ſacrificiũ de cõſ. d. 2. c. multi. 1. q. 1. Luc. 22. Mar. 26. 1. Cor. 11.

Digitized by Google

hæc fides in Eccleſia Dei fuit, ſtatim poſt conſe-
Inf.cap.1. crationem verum Domini noſtri corpus, verum-
que eius ſanguinem ſub panis, & vini ſpecie una
cum ipſius anima, & diuinitate exiſtere; ſed cor-
Rom.6. cap. ſemel Chriſtus c. 8. iteratur c. ſinguli. & c. qui manducăt. de cõſe. d. 2. inf. c. 3. pus quidem ſub ſpetie panis, & ſanguinem ſub
vini ſpecie ex vi verborum: ipſum autem corpus
ſub ſpecie vini, & ſanguinẽ ſub ſpecie panis, ani-
mamq; ſub vtraque, vi naturalis illius connexio
nis, & concomitantiæ, qua partes Chriſti Domi-
ni, qui iam ex mortuis reſurrexit, non amplius
Inf. ſeſſ. 21. c. 3. moriturus, inter ſe copulantur: diuinitatẽ porrò
Luc. 22. Ioan. 6. 1. Cor. 11. propter admirabilem illam eius cum corpore, &
aĩa hypoſtaticam vnionem. Quapropter veriſſi-
mũ eſt, tantundem ſub alterutra ſpęcie, atque ſub
vtraq; cõtineri: totus n. & integer Chriſtus ſub
panis ſpecie, & ſub quauis ipſius ſpeciei parte, to
tus itẽ ſub vini ſpecie, & ſub eius partib. exiſtit.

De tranſubſtantiatione. Cap. IIII.

ca. panis. de con. di. 2. ca. cum Matth. de cel. Miſſ. ca. firmiter §. 1. de ſum. Tri. & fi. c. & inf. can. 2 & cap. corpus. & cap. ſicut eſt ve- rus de conſ. di. 2. QVoniam autem Chriſtus Redemptor noſter
corpus ſuum id, quod ſub ſpecie panis offe-
rebat, verè eſſe dixit; ideo perſuaſum ſemper in
Eccleſia Dei fuit, idq; nunc denuò ſancta hęc Sy
nodus declarat per conſecrationem panis, & vi-
ni conuerſionem fieri totius ſubſtantiæ panis
in ſubſtantiam corporis Chriſti Domini noſtri,
& totius ſubſtantiæ vini in ſubſtantiam ſan-
guinis eius, quæ conuerſio conuenientur, propriè
a ſan-

Digitized by Google

à ſancta catholica Eccleſia Tranſubſtantiatio eſt appellata.

De cultu, & veneratione huic ſanctiſſimo Sacramento exhibenda.

Caput V.

NVllus itaque dubitandi locus relinquitur, quin omnes Chriſti fideles pro more in catholica Eccleſia ſemper recepto, latriæ cultum, qui vero Deo debetur, huic ſanctiſſimo Sacramento in veneratione exhibeant. Neque enim ideò minus eſt adorandum, quòd fuerit a Chriſto Domino, vt ſumatur, inſtitutum, nam illum eundem Deum præſentem in eo adeſſe credimus, quem Pater æternus introducẽs in orbem terrarum dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei: quem Magi procidentes adorauerũt, quem denique in Galilæa ab Apoſtolis adoratum fuiſſe, Scriptura teſtatur. Declarat prætereà ſancta Synodus piè, & religiosè admodũ in Dei Eccleſiã inductum fuiße hunc morem, vt ſingulis annis peculiari quodam, & feſto die præcelſum hoc, et venerabile Sacramentum ſingulari veneratione, ac ſolemnitate celebraretur, vtque in proceſſionibus reuerenter & honorificè illud per vias, & loca publica circumferretur. Aequiſſimum eſt enim, ſacros aliquos ſtatutos eße dies, cum Chriſtiani omnes ſingulari, ac rara quadam ſignificatione gratos, & memores teſtentur animos erga communem Dominum, & Redempto-

Inf. can. 6. venerabilis de cõſ. di. 2.

Heb. 1. Pſal. 96.

Matth. 8. & 14.

Inf. can. 9. Cle. vnic. de rel. & ven. Sanct.

1. Cor. 15. Hebr. 2.

rum pro tā ineffabili, & planè diuino beneficio, quo mortis eius victoria, & triumphus repræſentatur, atque ſic quidem opertuit victricē ueritatem de mendacio, & hæreſi triumphum agere, vt eius aduerſarij in conſpectu tanti ſplendoris, & in tanta vniuerſę Eccleſiæ lætitia poſiti, vel debilitati, & fracti tabeſcant uel pudore affecti & confuſi aliquando reſipiſcant.

De aſſeruando ſacræ Euchariſtiæ Sacramento, & ad infirmos deferendo. Caput VI.

Inf.ca.7.ca. ſane.de cel. miſſ.c.1. de cuſt. Eucha. ca.presbyt. de cōſ. diſt. 2. Concil. Rhem. c.2. Conc.Late. ſub Inno.3. c.26.c.præſente.d.93. c.peruenit. de conſecr. diſt.2.

CONſuetudo aſſeruandi in ſacrario ſanctam Euchariſtiam adeò antiqua eſt, vt eam ſæculum etiam Nicæni Concilij agnouerit. Porrò deferri ipſam ſacram Euchariſtiam ad infirmos, & hunc vſum diligenter in eccleſijs conſeruari, præterquam quòd cum ſumma æquitate, & ratione coniunctum eſt, tum multis in concilijs præceptum inuenitur, & uetuſtiſſimo catholicæ eccleſiæ more eſt obſeruatum. Quare ſancta hæc Synodus retinendum omninò ſalutarem hunc, & neceſſarium morem ſtatuit.

De præparatione, quæ adhibenda eſt, ut digne quis ſacram Euchariſtiam percipiat. Caput VII.

SI non decet ad ſacras vllas functiones quempiam accedere, niſi ſanctè; certè quo magis ſanctitas, & diuinitas cæleſtis huius Sacramenti viro Chriſtiano comperta eſt, eo diligentius cauere

cauere ille debet, nẽ abſq; magna reuerentia, & ſanctitate ad id percipiẽdum accedat, pſertim cũ illa plena formidinis verba apud Apoſtolũ legamus: Qui mãducat, & bibit indignè, iudiciũ ſibi manducat, & bibit, nõ dijudicans corpus Domini. Quare communicare volenti reuocandum eſt in memoriam eius præceptum. Probet † ſe ipſum homo. Eccleſiaſtica autem conſuetudo declarat eam probationem neceſſariam eſſe. vt nullus ſibi conſcius mortalis peccati, quantumuis ſibi cõtritus videatur abſq; præmiſſa ſacramentali Cõfeſſione, ad ſacrã Euchariſtiã accedere debeat; quod a Chriſtianis omnibus, etiam ab ijs ſacerdotibus, quibus ex officio incubuerit celebrare, hęc ſancta Synodus perpetuò ſeruandum eſſe decreuit, modò non deſit illis copia Confeſſoris: quod ſi neceſſitate vrgente ſacerdos abſque præuia confeſſione celebrauerit, quam primùm confiteatur.

1. Corin. 11. c. quid eſt. c. & ſancta c. ſicut iudas. & c. timorẽ de cõſ. diſt. 1. p. 1. Cor. 11. c. de ſcelerate cap. de cõſ. diſt. 2. ca. quotidie. & c. panẽ de conſ. diſ. 2. c. oĩs. qui cũ ſeq. de pę. diſ. 1.

Inf. c. 11.

De vſu admirabilis huius Sacramenti.

Caput VIII.

QVoad vſum autẽ, rectè, & ſapiẽter Patres noſtri tres rationes hoc ſanctum Sacramentum accipiendi diſtinxerunt. Quoſdã. n. docuerũt ſacramẽtaliter dũtaxat id ſumere, vt peccatores alios tãtũ ſpiritualiter illos nimirum, q voto propoſitũ illũ cæleſtẽ panẽ edẽtes fide viua, quę p dilectionem operatur fructũ eius, & vtilitatẽ ſentiũt, tertios porrò ſacramentaliter ſimul, & ſpiritualiter: hi aũt ſunt, qui ita ſe prius pbãt, & in-

c. qd eſt cũ ſeq. cap. dupliciter, & c. in illo. de conſ. diſt. 2. & inf. ſeſſ. 22. cap. 6. de cel. miſ.

Gal. 4.

Inf. can. 8.

 ſtituunt,

Matt.22. ſtruunt, vt veſtem nuptialem induti ad diuinã hanc menſam accedant. In ſacramentali aũt ſumptione ſemper in Eccleſia Dei mos fuit, vt laici a ſacerdotibus communionem acciperent. ſacerdotes autem celebrantes ſe ipſos communicarent; qui mos, tanquam ex traditione Apoſtolica deſcendens, iure ac meritò retineri debet. Demum autem paterno affectu admonet S. Synodus, hortatur, rogat, & obſecrat per viſcera miſericordię Dei noſtri, vt omnes, & ſinguli, qui Chriſtiano nomine cenſentur, in hoc vnitatis ſigno, in hoc vinculo charitatis, in hoc cõcordiæ Symbolo iam tandem aliquando conueniant & concordent, memoreſq; tantæ maieſtatis, & tam eximij amoris Ieſu Chriſti Domini noſtri, qui dilectã animam ſuam in noſtræ ſalutis pretium, & carnem ſuam nobis dedit ad manducandum, hæc ſacra myſteria corporis, & ſanguinis eius, ea fidei conſtantia, & firmitate, ea animi deuotione, ea pietate, & cultu credant, & venerentur, vt panem illum ſuper ſubſtantialem frequenter ſuſcipere poſſint, & is verè eis ſit anima, vita, & perpetua ſanitas mentis; cuius vigore confortati, ex huius miſeræ peregrinationis itinere ad cæleſtem patriã peruenire valeant, eundem panem Angelorum, quem modo ſub ſacris velaminibus edunt, abſq; vllo velamine manducaturi.

cap. reatum p conſ. di. 2 Inf. can. 10. Heb. 5. & 7.

Io. 6. ca. prima. de cõſ. diſt. 2.

Pſ. 77. c. reuera. & ca. oĩs. de cõſ. diſ. 2. Aug. ſuper Pſ. 33 Cle. vni. de reli. & ven. Sanc.

Quoniam autem non eſt ſatis veritatẽ dicere, niſi detegantur, & refellãtur errores; placuit ſan-

ctæ

ctæ Synodo hos canones ſubiungere, vt omnes iã agnita catholica doctrina intelligant quoq; quæ ab illis hæreſes caueri, vitarique debeant.

De Sacroſancto Euchariſtiæ Sacramẽto.

CANON I.

Si quis negauerit, in ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramento contineri verè, realiter, & ſubſtantialiter corpus & ſanguinem vna cũ aĩa, & diuinitate Domini noſtri Ieſu Chriſti, ac proinde totum Chriſtum, ſed dixerit tantummodò eſſe in eo, vt in ſigno, vel figura, aut virtute: anath. ſit. sup. c. 3.

CANON II.

Si quis dixerit, in ſacroſancto Euchariſtiæ ſacramento remanere ſubſtantiam panis, & vini vna cũ corpore, & ſanguine Domini noſtri Ieſu Chriſti, negauerit que mirabilem illam, & ſingularem, cõuerſionem totius ſubſtãtiæ panis in corpus, & totius ſubſtantiæ vini in ſanguinem, manentibus duntaxat ſpecieb. panis & vini, quam quidem conuerſionem catholica Eccleſia aptiſſimè Tranſubſtantiationem appellat: anath. ſit. sup. c. 4. ca. firmiter. §. Vna de ſum. Trin.

CANON III.

Si quis negauerit, in venerabili Sacramento Euchariſtiæ ſub vnaquaque ſpecie, & ſub ſingulis cuiuſque ſpeciei partibus, ſeparatione facta, totum Chriſtum contineri: anathema ſit. sup. ca. 3. & infr. ſeſ. 21. c. 1. de cõm. & c. ſinguli cum ſeq. de conſ. diſt. 2.

CANON IV.

Si quis dixerit, peracta conſecratione in admirabili Euchariſtiæ Sacramẽto nõ eſſe corpus, &

Digitized by Google

ſanguinem Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſed tantũ in vſu dum ſumitur, non autem antè vel poſt, & in hoſtijs ſeu particulis conſecratis, quæ poſt cõmunionem reſeruantur, vel ſuperſunt, non remanere verum corpus Domini: anathema ſit.

sup.c.3.

CANON V.

Si quis dixerit, vel præcipuum fructũ ſanctiſſimæ Euchariſtiæ eſſe remiſſionem peccatorum, vel ex ea non alios effectus peruenire: anath. ſit.

sup.c.2.

CANON VI.

Si quis dixerit, in sãcto Euchariſtiæ Sacramẽto Chriſtũ vnigenitũ Dei filiũ nõ eſſe cultu latriæ ẽt externo, adorandũ: atq; ideo nec feſtiua peculiari celebritate venerandũ, neq; in proceſſionib. ſecundũ laudabilẽ, & vniuerſalẽ Eccleſiæ sãctæ ritũ, & cõſuetudinẽ ſolẽniter circũgeſtãdum, vel non publicè, vt adoretur, populo proponendũ, & eius adoratores eſſe idolatras: anath. ſit.

sup.c.5.

CANON VII.

sup.ca.6.& cap.ſanè, de cel.miſ.

Si quis dixerit, non licere ſacrã Euchariſtiã in ſacrario reſeruari ſed ſtatim poſt cõſecrationẽ aſtantib. neceſſariò diſtribuendã, aut non licere, vt illa ad infirmos honorificè deferatur: anat. ſit.

CANON VIII.

sup.c.8.

Si quis dixerit, Chriſtum in Euchariſtia exhibitum, ſpiritualiter tantum manducari, & non etiam ſacramentaliter, & realiter: anath. ſit.

CANON IX.

Si quis negauerit, oẽs, & ſingulos Chriſti fideles

les vtriuſq; ſexus cum ad annos diſcretionis p-uenerint teneri ſingulis annis ſaltem in Paſchate, ad communicandum, iuxta pręceptum ſanctæ matris Eccleſię: anathema ſit.

cap. omnis vtriuſq; de pœ.& rem. Cõc. Later. ſub Innoc. 3.c.21.& infra ſeſſ.14. ca.8. de pę. Cle.1. verſ. licet de rel. & ven. Sup. c.8.

CANON X.

Si quis dixerit, non licere ſacerdoti celebrãti ſeipſum communicare: anathema ſit.

CANON XI.

Si quis dixerit, ſolã fidẽ eſſe ſufficientẽ pręparationem ad ſumendum ſanctiſſimæ Eucharistię Sacramentum, anathema ſit. Et, ne tantũ Sacramentũ indignè, atq; ideò in mortẽ, & condẽnationẽ ſumatur: ſtatuit, atque declarat ipſa sãcta Synodus, illis, quos conſcientia peccati mortalis grauat, quantũcunq. ẽt ſe contritos exiſtimẽt, habita copia Confeſſoris, neceſſariò pręmittendam eſſe Confeſſionem ſacramentalem. Si quis autem contrarium docere, pędicare, uel pertinaciter aſſerere, ſeu etiam publicè diſputando defendere pręſumpſerit, eo ipſo excommunicatus exiſtat.

Sup. cap.

Decretum de reformatione. Cap. I.

EAdẽ ſacroſancta Tridentina Synodus, p̃ſidẽtib. ĩ ea eiſdẽ S. Sedis Apoſtolicę Legato, & Nũcijs, intẽdens nonnulla ſtatuere, q̃ ad iuriſdictionẽ ptinẽt Eporum, ut iuxta proximę Seſſionis decretũ, illi in cõmiſſis ſibi Eccleſijs eo libentius reſideãt, quo facilius, et cõmodius ſibi ſubiectos regere, et in uitę, ac morũ boneſtate cõtinere potuerint: illud primum eos admonendos cenſet.

Tit.11.Ti.8 1.pe.5.diſt. 43.in princ. diſt.94.

ca. vlt. diſt. 95. cap. eſto ſubiectos. *vt ſe paſtores, non percuſſores eſſe meminerint: atq; ita praeeſſe ſubditis oportere, ut nō in eis dominentur, ſed illos, tanquā filios, & fratres, diligant, elaborentq; vt hortando, et monēdo ab illicitis deterreant: ne, vbi deliquerint, debitis eos pœnis coercere cogantur: quos tamen ſi quid per*

2. Tim. 4. *humanā fragilitatē peccare contigerit, illa Apoſtoli eſt ab eis ſeruanda pceptio, vt illos arguāt, obſecrent, increpent in omni bonitate, & patientia; cum ſæpè plus erga corrigendos agat beneuolentia quam auſteritas, plus exhortatio, quàm comminatio: plus charitas, quàm poteſtas. Sin autē ob delicti grauitatē virga opus fuerit; tūc cū manſuetudine rigor; cū miſericordia iudiciū, cū lenitate ſeueritas adhibenda eſt: vt ſine aſperitate diſciplina populis ſalutaris, ac neceſſaria cōſeruetur, & q correpti fuerint, emēdētur, aut ſi reſipiſcere noluerint, cæteri ſalubri in eos animaduerſionis exēplo, à vitijs deterreātur; cū ſit diligentis, & pij ſimul paſtoris officium, morbis*

c. reſecādæ. & ca. corripiantur 24. c. 2. ca. cum ſpeciali. §. porro. de app. *ouiū leuia primū adhibere fomēta, poſt vbi morbi grauitas ita poſtulet, ad acriora, et grauiora remedia deſcendere. ſin autem ne ea quidem perficiant, illis ſubmouēdis, cæteras ſaltē oues a cōtagionis periculo liberare. Cum igitur rei criminū plerumq. ad euitandas pœnas, & Eporum ſubterfugienda iudicia, q̄relas, & grauamina ſimulent et appellationis diffugio iudicis pceſſū impediāt ne remedio ad innocentiæ præſidiū inſtituto, ad*

ini-

Digitized by Google

iniquitatis defenſionem abutantur,atq; ut hmōi eorum calliditati,& tergiuerſationi occurratur, ita ſtatuit,& decreuit:in cauſis viſitationis,& correctionis, ſiue habilitatis, & inhabilitatis, nec non in criminalibus,ab Epō,ſeu illius in ſpiritualib. Vicario generali, ante definitiuam ſententiam ab interlocutoria, vel alio quocunque grauamine non appelletur,nec Epiſcopus,ſeu Vicarius appellationi huiuſmodi,tanquam friuolæ, deferre teneatur,ſed ea,ac quacunq; inhibitione ab appellationis iudice emanata,necnon omni ſtylo,& conſuetudine,etiam immemorabili,contraria non obſtante,ad vlteriora ualeat procedere: niſi grauamen huiuſmodi per definitiuam ſententiam reparari,vel ab ipſa definitiua appellari nō poſſit;quibus caſibus ſacrorum, & antiquorum canonum ſtatuta illibata perſiſtant.

Inf.ſeſſ.28. ca. 1. & 44. capit.20.de ref.ca p.licet do off. ord.

c.vt debitæ de ap. cum ſi.cum ſi.

Caput II.

A Sententia Epiſcopi, vel ipſius in ſpiritualibus Vicarij generalis,in criminalibus appellationis cauſa,vbi appellationi locus fuerit,ſi Apoſtolica auctoritate in partibus eam committi contigerit;Metropolitano,ſeu illius etiam Vicario in ſpiritualibus generali,aut ſi ille aliqua de cauſa ſuſpectus foret, vel vltra duas legales dietas diſtet,ſeu ab ipſo appellatum fuerit, uni ex vicinioribus Epiſcopis ſeu illorum Vicarijs, non autem inferioribus iudicibus committatur.

c. ſtatutum de ref.in 6.

Caput

Digitized by Google

Caput III.

REus ab Epo, aut eius Vicario in ſpiritualib. generali, in criminali cauſa appellans, corã iudice, ad quem appellauit, acta primæ inſtantiæ omninò pducat: & iudex, niſi illis viſis, ad eius abſolutioné minimè procedat. Is aũt, a quo appellatum fuerit, intra xxx. dies, acta ipſa poſtulanti gratis exhibeat alioquin abſq; illis, cauſa appellationis hmõi, prout iuſtitia ſuaſerit, terminetur.

Caput IV.

Degradatio actualis, qñõ facienda.

CVm verò tam grauia nonnunquam ſint delicta, ab Eccleſiaſticis commiſſa perſonis, vt ob eorum atrocitatem è ſacris Ordinib. deponendæ, & curiæ ſint tradẽdæ ſæculari, in quo ſecundũ ſacros canones certus Eporum numerus requiritur, quos ſi omnes adhibere difficile eſſet, debita iuris executio differretur; ſi quando autẽ interuenire poſſent, eorum reſidentia intermitteretur: propterea ſtatuit, & decreuit, Epo per ſe, ſeu illius Vicarium in ſpiritualib. generalem, contra Clericum, in ſacris etiam presbyteratus Ordinib. conſtitutum, etiam ad illius condemnationem, necnon verbalem depoſitionem, & per ſeipſum etiam ad actualem, atq; ſolemnem degradationem ab ipſis Ordinibus, & gradibus eccleſiaſticis, in caſibus in quibus aliorum Eporũ præſentia in numero, a canonib. definito, requiritur, etiam abſq; illis procedere liceat; adhibitis tamen, & in hoc ſibi aſſiſtentibus totidem Abbati-

ca. ſi quis. eũ ſeq. 15. q. 7 ca. degradatio. de pœ. in 6.

Conc. Aga. 1. c. ſi quis cap. felix, & ca. ſi aũt. 15. q. 7. d. ca. de gradati. de pœ. in. 6.

batibus; vſum mitræ, & baculi ex priuilegio Apoſtolico habentibus, ſi in ciuitate, aut diœceſi reperiri, & commodè intereſſe poſſint: alioquin alijs perſonis, in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutis, quæ ætate graues, ac iuris ſcientia comendabiles exiſtant.

Caput. V.

ET quoniam per fictas cauſas, quæ tamen ſatis probabiles videntur, interdum accidit, vt nonnulli eiuſmodi gratias extorqueant, per quas pœnæ, illis Epiſcoporum iuſta ſeueritate inflictæ, aut remittuntur omninò, aut minuuntur, cum non ferendum ſit, vt mendacium, quod tantopere Deo diſplicet, non modò ipſum impunitū ſit, verum etiam alterius delicti veniam impetret mentienti, idcircò, vt ſequitur, ſtatuit et decreuit: Epiſcopus apud Eccleſiam ſuam reſidens de ſurreptione, & obreptione gratiæ, quæ ſuper abſolutione alicuius publici criminis, vel delicti de quo ipſe inquirere cœperat, aut remiſſione pœnæ, ad quam criminoſus per eum condemnatus fuerant, falſis precibus impetratur, per ſeipſum tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatus etiā ſummariè cognoſcat; ipſamque gratiam, poſtquam per falſi narrationem, aut veri taciturnitatem obtentam eſſe, legitimè conſtiterit, nō admittat.

Exo.23. Leu.19. Prouer.6.8. 10.12.& 15 ca. ſi. quis. dixerit. & ſeq.& c. nemo peritorum.11.q.3

ca. ſuper literis & ca. cū dilec. de reſ.

Caput

Digitized by Google

Caput VI.

c. ſunt nonnulli. 2. q. 7. inf. ſeſ. 24. ca. 1. de ref. c. qualiter. & quando il 2. de accu.

QVoniam verò ſubditi Epiſcopo, tametſi iure correpti fuerint, magnopere tamen eum odiſſe, & tãquam iniuria affecti ſint, falſa illi crimina obijcere ſolẽt, vt quoquo pacto poſſint, ei moleſtiam exhibeant; cuius vexationis timor plerunque illum ad inquirenda, & punienda eorum delicta ſegniorem reddit; idcirco ne is magno ſuo, & eccleſiæ incommodo gregem ſibi creditum relinquere, ac non ſine Epiſcopalis dignitatis diminutione vagari cogatur: ita ſtatuit, & decreuit: Epiſcopus, niſi ob cauſam, ex qua deponendus, ſiue priuandus veniret, etiam ſi ex officio, aut per inquiſitionem, ſeu denuntiationem, vel accuſationem ſiue alio quouis modo procedatur, vt perſonaliter compareat, nequaquam citetur, vel moneatur.

Caput VII.

c. accuſatio quoq; c. accuſat. Epõrũ. c. teſtes. 2. q. 7. & cã. vlt. 2. q. 5. Conc. Rom. ſub Syluest. 1. c. 1. & 2. d. transla. c. vt debitus ex. er. de appel. ca. maiores de bapt. c. q̃uis. & c. dudũ. 3. q. 6.

TESTES in cauſa criminali ad informationem, vel indicia, ſeu alias in cauſa principali contra Epiſcopum, niſi conteſtes, & bonæ conuerſationis, exiſtimationis & famæ fuerint, non recipiantur, & ſi odio, temeritate, aut cupiditate aliquid depoſuerint, grauibus pœnis mulctentur.

Cap. VIII.

CAuſæ Epiſcoporum, cũ pro criminis obiecti qualitate cõparere debeant, coram Pontifice Maximo referantur, ac per ipſum terminentur.

Decre-

Decretum prorogationis definitionis quattuor articulorum de Sacramento Euchariſtiæ, & Salui conductus Proteſtantibus dandi.

EAdem S. Synodus errores omnes, qui ſuper hoc SS. Sacramento repullularunt, tanquam vepres ex agro Dominico euellere, ac omnium fidelium ſaluti proſpicere cupiẽs, quotidianis precibus Deo omnipotenti piè oblatis, inter alios ad hoc Sacramentum pertinentes articulos, diligentiſſima veritatis catholicæ inquiſitione tractatos plurimis, accuratiſſimiſq; pro rerum grauitate diſputationib. habitis, cognitis quoq; præſtantiſſimorum Theologorum ſententijs, hoc etiam tractabat: An neceßarium ſit ad ſalutem, & diuino iure præceptum, vt ſinguli Chriſti fideles ſub vtraque ſpecie ipſum venerabile Sacramentum accipiant. Et: Num minus ſumat, qui ſub altera, quàm qui ſub vtraq; cõmunicat. Et, An errauerit ſancta mater Eccleſia, laicos, & non celebrantes Sacerdotes, ſub panis ſpecie duntaxat communicando. Et, An paruuli etiam communicandi ſint. Sed quoniam ex nobiliſſima Germaniæ prouincia ij, qui ſe Proteſtãtes nominãt, ſuper his ipſis articulis, antequam definiantur, audiri a S. Synodo cupiunt, & eam ob cauſam fidem publicam ab illa poſtularunt, vt ipſis tutò huc venire, & in hac vrbe commorari, ac liberè

Inf. ſeſ. 21. ca. 1. cũ ſeq. & cap. 1. & Cath. car. 155. 31. Inf. ſeſſ. 21. in decr. ſuper peti. conc.

Inf. ſeſſ. 21. ca. 4. & ca. fin.

coram Synodo dicere, atq; proponere quæ ſenſerint, & poſtea cum libuerit, recedere liceat: ſancta ipſa Synodus, licet magno deſiderio eorum aduentum multos antea menſes expectarit: tamen, vt pia mater, quæ ingemiſcit, et parturit, ſummopere id deſiderans ac laborans, vt in ijs, qui Chriſtiano nōīe cenſentur, nulla ſint ſchiſmata, ſed quemadmodum eundem omnes Deum, & Redēptorem agnoſcunt, ita idem dicant, idem credāt, idem ſapiant, confidens Dei mīa, & ſperans fore, vt illi in ſanctiſſimam, & ſalutarem vnius fidei, ſpei, charitatiſq; concordiam redigantur, libenter eis in hac re morem gerens, ſecuritatem, & fidem, vt petierunt publicam, quam ſaluum conductū vocāt, quod ad ſe pertinet, eius, qui infraſcriptus erit, tenoris dedit, atque conceſſit: & eorum cauſa definitionem illorum articulorū ad ſecundam Seſſionem diſtulit, q̃, vt illi commodè ei intereſſe poſſint, in diem feſtum Conuerſionis D. Pauli, quæ erit vigeſimaquinta die menſis Ianuarij anni ſequentis, indixit. Illudque præterea ſtatuit, vt in eadem Seſſione de Sacrificio Miſſæ agatur, ꝑꝑ magnam vtriuſq; rei connexionem: interea Seſſione proxima de Pœnitentiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramentis tractandum: illā autem die feſto D. Catherinæ Virginis, & martyris, qui erit vigeſimaquinta Nouembris, habendam eſſe decreuit, ſimulque vt in vtraque, materiam reformationis proſequatur.

SAL-

Digitized by Google

SALVVS CONDVTVS datus Proteſtantibus.

SAcroſancta,generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata præſidentibus in ea eiſdem S. Sedis Apoſtolicæ Legato, & Nuncijs,omnibus,& ſingulis, ſiue eccleſiaſticis, ſiue ſæcularibus perſonis vniuerſæ Germaniæ, cuiuſcunque gradus,ſtatus,conditionis, & qualitatis ſint,quæ ad œcumenicum hoc, & generale Concilium accedere uoluerint, vt de ijs rebus, quæ in ipſa Synodo tractari debent, omni libertate conferre,proponere, & tractare, ac ad ipſum œcumenicum Concilium liberè, & tuto venire, & in eo manere,& commorari,ac articulos,quot illis videbitur,tam ſcripto, quàm verbo offerre, proponere, & cum Patribus, ſiue ijs, qui ab ipſa S.Synodo delecti fuerint conferre, & abſque vllis conuicijs,& contumelijs diſputare, necnon & quando illis placuerit, recedere poſſint, & valeant,publicam fidem, & plenam ſecuritatem, quam Saluum conductum appellant, cum omnibus, & ſingulis clauſulis, & decretis neceſſarijs,& opportunis,etiam ſi ſpecialiter, & non per verba generalia exprimi deberent,quæ pro expreſſis haberi uoluit, quantum ad ipſam S. Synodum ſpectat,concedit. Placuit præterea S. Synodo, vt ſi pro maiori libertate, ac ſecuritate eorum, certos tam pro commiſſis, quàm pro committendis per eos delictis,iudices eis deputari cupiant,illos ſibi beneuolos nominent, etiã ſi delicta ipſa quantumcunque enormia,ac hęreſim ſapientia fuerint.

SESSIO XIIII.

Quæ eſt iiij.ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die XXV. Nouem. MDLI.

Doctrina de Sanctiſſimis Pœnitentiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramentis.

SACROSANCTA, Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem ſanctæ Sedis Apoſtolicę Legato, & Nuncijs, quamuis in decreto de Iuſtificatione multus fuerit de Pœnitentiæ Sacramēto, propter locorum cognationem neceſſaria quadā
Sup.ſeſ.6. *ratione, ſermo interpoſitus, tanta nihilominus circa illud noſtra hac ętate diuerſorum errorum eſt multitudo, vt non parum publicæ vtilitatis retulerit, de eo exactiorem, & pleniorem definitionem tradidiſſe: in qua demonſtratis, & conuulſis, Spiritu ſancti præſidio, vniuerſis erroribus, catholica veritas perſpicua, & illuſtris fieret, quam nunc ſancta hæc Synodus Chriſtianis omnibus perpetuò ſeruandam proponit.*

De

Digitized by Google

De neceſſitate, & inſtitutione Sacramenti pœnirentiæ. Cap. I.

SI ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum eßet, ut iuſtitiam in Baptiſmo, ipſius beneficio, & gratia ſuſceptam, conſtanter tuerentur: non fuiſſet opus, aliud ab ipſo Baptiſmo Sacramentum, ad peccatorum remiſſionem eſſe inſtitutum. Quoniam autem Deus, diues in miſericordia cognouit figmentum noſtrum, illis etiam uitæ remedium contulit, qui ſeſe poſtea in peccati ſeruitutem, & Dæmonis poteſtatē tradidiſſent, Sacramentum uidelicet Penitentiæ; quo lapſis poſt Baptiſmum beneficium mortis Chriſti applicatur. Fuit quidem pænitentia uniuerſis hominibus, qui ſe mortali aliquo peccato inquinaſſent, quouis tempore ad gratiam, & iuſtitiam aſſequendam, neceſſaria, illis etiam, qui Baptiſmi Sacramento ablui petiuiſſent, ut, peruerſitate abiecta, & emendata, tantam Dei offenſionem cum peccati odio, & pio animi dolore deteſtarentur. Vnde Propheta ait: Conuertimini, & agite pænitentiam ab omnibus iniquitatibus veſtris, & non erit uobis in ruinā iniquitas. Dominus etiam dixit: Niſi pænitētiam egeritis, omnes ſimiliter peribitis. Et princeps Apoſtolorum Petrus peccatoribus Baptiſmo initiandis pænitentiam commendans, dicebat: Pænitentiam agite, & baptizetur unuſquiſq; ueſtrū. Porrò nec ante aduentum

Inf.can.1. pſal.102. Epheſ.2.

Sup.ſeſ.6. 11. de iuſt. Conc. Cabilon.c.8.

Ezec.18. & 73.& Ioel.

Luc.13.

Act.2.c. agunt.& ca. propriè. de conſ.diſt.4.

Digitized by Google

tum Chriſti Pœnitentia erat Sacramentum, nec eſt poſt aduentum illius cuiquã ante Baptiſmum. Dominus autem Sacramentum Pœnitentiæ tunc præcipuè inſtituit, cũ a mortuis excitatus inſufflauit in diſcipulos ſuos, dicens, Accipite Spiritum ſanctum, quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta ſunt. quo tam inſigni facto, & verbis tam perſpicuis poteſtatem remittẽdi, & retinendi peccata ad reconciliãdos fideles, poſt Baptiſmum lapſos, Apoſtolis, & eorum legitimis ſucceſſoribus fuiſſe cõmunicatum, vniuerſorum Patrum conſenſus ſẽper intellexit. Et Nouatianos, remittendi poteſtatem olim pertinaciter negantes, magna ratione Eccleſia catholica, tanquam hæreticos, exploſit, atque condemnauit. Quare veriſſimum hunc illorum verborum Domini ſenſum, Sancta hæc Synodus probans, & recipiens, damnat eorũ commentitias interpretationes, qui verba illa ad poteſtatẽ prædicandi verbum Dei, & Chriſti Euangelium annunciandi, contra huiuſmodi Sacramẽti inſtitutionem falsò detorquent.

Ioan. 20. Matt. 13. & 18. c. vt conſtitueretur. 50. d. ſtin. & inf. c. 8. ĩ fi. & can. 3.

cap. audiuimus cũ ſeq. 24. q. 1. Cat. car. 69. 4. & 165. 29 Concil. Nic. cap. 8. Con. Arel. 2. 9. c. ſi q voluerint 1. q. 7. c. quidam 24 q. 3 c. ſi. verſ. certe. de pœn. diſt. 2. Seſ. 6. de iuſti. ca. 11. & inf. c. 1.

De differentia Sacramenti Pœnitentiæ, & Baptiſmi. Cap. II.

CAeterum hoc Sacramentum multis rationibus a Baptiſmo differre dignoſcitur. Nã, præterquam quod materia, & forma, quibus Sacramenti eſſentia perficitur, longiſſimè diſſi-

det;

det: conſtat certè, Baptiſmi miniſtrum iudicem eſſe non oportere: cum Eccleſia in neminem iudicium exerceat, qui non prius in ipſam per Baptiſmi ianuam fuerit ingreſſus. Quid enim mihi (inquit Apoſtolus) de ijs, qui foris ſunt, iudicare? Secus eſt de domeſticis fidei, quos Chriſtus Dominus lauacro Baptiſmi ſui corporis membra ſemel effecit. Nam hos, ſi ſe poſtea crimine aliquo contaminauerint, non iam repetito Baptiſmo ablui, cũ id in Eccleſia catholica nulla rõne liceat, ſed ante hoc tribunal, tanquam reos ſiſti voluit: ut per ſacerdotum ſententiam, non ſemel, ſed quoties ab admiſſis peccatis ad ipſum pęnitentes confugerint, poſſent liberari. Alius præterea eſt Baptiſmi, & alius Pęnitentiæ fructus, per Baptiſmum enim Chriſtum induentes: noua prorſus in illo efficimur creatura, plenam, & integram peccatorum omnium remiſſionem conſequentes; ad quam tamen nouitatem, & integritatem per Sacramentum Pęnitentiæ ſine magnis noſtris fletibus & laborib. diuina id exigente iuſtitia, peruenire nequaquam poſſumus, vt meritò Pęnitentia laborioſus quidam Baptiſmus a ſanctis patribus dictus fuerit. Eſt autem hoc Sacramentum Pęnitentiæ lapſis poſt Baptiſmum ad ſalutem neceſſarium, vti nondum regeneratis ipſe Baptiſmus.

1. Cor. 5. i. ſi. ca. multi. 2. q. 1. c. gaudemus. đ diu.

c. verbũ de pœ. diſt. 2.

Gal. 3. in fi. 2. Cor. 5. in fi.

Digitized by Google

De partibus, & fructu huius Sacramenti. Caput III.

DOcet præterea ſancta Synodus, Sacramenti Pœnitentiæ formam, in qua præcipuè ipſius vis ſita eſt, in illis miniſtri verbis poſitam eſſe; ego te abſoluo, &c. quibus quidem de Eccleſiæ ſanctæ more preces quædam laudabiliter adiunguntur; ad ipſius tamen formæ eſſentiam nequaquam ſpectant, neq; ad ipſius Sacramenti adminiſtrationem ſunt neceſſariæ. Sũt autem quaſi materia huius Sacramenti ipſius pœnitentis actus, nempè, Contritio, Confeſſio, & Satisfactio. Qui quatenus in pœnitente ad integritatem Sacramenti, ad plenamque, & perfectam peccatorum remiſſionem ex Dei inſtitutione requirantur, hac ratione Pœnitentiæ partes dicuntur. Sanè verò res, & effectus huius Sacramenti, quantum ad eius vim, & efficaciam pertinet, reconciliatio eſt cum Deo, quam interdum in viris pijs, & cum deuotione hoc Sacramentum percipientibus, conſcientiæ pax, ac ſerenitas cum vehementi ſpiritus conſolatione conſequi ſolet. Hęc de partibus, & effectu huius Sacramenti, ſancta Synodus tradens, ſimul eorum ſententias damnat; qui pœnitentiæ partes incuſſos conſcientiæ terrores, & fidem eße contendunt.

Conc. Flor. ſub Eug. 4.

Sup. ſeſſ. 6. de iuſtifi. c. 14. & inf. c. 4. Cat. car. 164. 6.

De Contritione. Cap. IV.

Sup. ſeſ. 6. de inſtif. c. 3. & 14.

COntritio, quæ primum locum inter dictos pœnitentis actus habet, animi dolor, ac deteſta-

teſtatio eſt de peccato commiſſo, cũ propoſito non peccandi de cætero. Fuit aũt quouis tp̃e ad impetrãdam veniã peccatorum hic cõtritionis motus neceſſarius, & in homine poſt Baptiſmum lapſo ita demum præparat ad remiſſionẽ peccatorum, ſi cum fiducia diuinæ miſericordiæ, & voto p̃ſtã di reliqua, cõiũctus ſit, quæ ad ritè ſuſcipiendum hoc Sacramẽtum requirũtur. Declarat igitur ſancta Synodus, hãc contritionem non ſolum ceſſationẽ a peccato, & vitæ nouæ propoſitũ, & inchoationem: ſed veteris ẽt odium continere, iuxta illud; Proijcite à vobis omnes iniquitates veſtras in quib. præuaricati eſtis, & facite vobis cor nouum, & ſpiritum nouum. Et certè, qui illos ſanctorum clamores cõſiderauerit: Tibi ſoli peccaui, & malũ coram te feci; Laboraui in gemitu meo, lauabo per ſingulas noctes lectum meum: Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ, & alios huiuſmodi generis; facile intelliget eos ex vehemẽti quodã anteactæ vitæ odio & ingẽti peccatorũ deteſtatione manaſſe. Docet præterea, & ſi Cõtritionem hanc aliquando charitate perfectam eſſe contingat, hominemq; Deo reconciliare, priuſquam hoc Sacramentum actu ſuſcipiatur, ipſam nihilominus reconciliationem ipſi Cõtritioni ſine Sacramenti voto, quod in illa includitur, non eſſe adſcribendam. Illã verò Contritionem imperfectam quæ attritio dicitur, quoniam, vel ex turpitudinis peccati cõſideratione,

Tho. Aqui. 4. ſent. diſt. 18. q. 2. art. 1. ca. 1. in fi. c. pe. & c. 1. riſor. q pæ. diſt. 3. Catecar. 167. ca. 20.

Inf. can. 5.

Ezech. 18.

Pſ. 50. ca. & venit q pę. di. 1. & cap. totã. de pę. diſ. 3. Pſ. 6. c. ſi quis. d. 50.

Iſ. 38. i cãt. incip. Ego dixi.

vel

vel ex gehennæ, & pęnarum metu cōiter concipitur; ſi voluntatem peccandi excludat, cum ſpe veniæ; declarat non ſolum non facere hominem hypocritam, & magis peccatorum, verū etiam donum Dei eſſe, & Spiritus ſancti impulſum, nō adhuc quidem inhabitantis, ſed tantum mouentis, quo pęnitens adiutus viam ſibi ad iuſtitiā parat. Et quamuis ſine Sacramento Pęnitentiæ per ſe ad iuſtificationem pducere peccatorē nequeat, tamen eum ad Dei gratiā in Sacramēto Pęnitentię impetrādā diſponit. Hoc.n. timore vtiliter cōcuſſi Niniuitæ, ad Ionæ prædicationem plenā terroribus pęnitentiam egerunt, & miſericordia a Domino impetrarunt. Quamobrē falsò qdam calumniātur Catholicos ſcriptores, quaſi tradiderint, Sacramētum Pęnitentiæ, abſq; bono motu ſuſcipientium gratiā cōferre: ꝙ nunq̄ Eccleſia Dei docuit, neq; ſenſit, ſed & falsò docēt, Cōtritionē eſſe extortā, & coactā, non liberā, & voluntariā.

Io. 3. Matt. 21. Lucæ. 12. c. quamobrē de pę. diſ. 1.

De Confeſſione. Cap. V.

EX inſtitutione Sacramenti Pęnitentiæ iam explicata, vniuerſa Eccleſia ſemp intellexit, inſtituam ēt eſſe a Domino integrā peccatorum Confeſſionem, & omnib. poſt Baptiſmum lapſis, iure diuino, neceſſariam exiſtere: quia Dominus noſter Ieſus Chriſtus a terris aſcenſurus ad cœlos, ſacerdotes ſui ipſius Vicarios reliquit, tāquā pſides, & iudices, ad quos oīa mortalia crimina deferātur, in quę Chriſti fideles ceciderint: quo;

pro

Lucæ. 5. & 17. Iac. 5. 1. Ioan. 1. inſ. c. 6.

Ioan. 20. Matt. 16. c. verbum. de pę. di. 1. & c. adhuc, & c. inter hæc lib. 2. de pę. di. 2.

Digitized by Google

pro poteſtate clauium remiſſionis aut retẽtionis peccatorum, ſententiam pronuncient. Conſtat enim ſacerdotes iudicium hoc, incognita cauſa, exercere non potuiſſe, neq; æquitatem quidẽ illos in pœnis iniungẽdis ſeruare potuiſſe, ſi in genere dũtaxat & non potius in ſpecie, ac ſigillatim ſua ipſi peccata declaraſſent. Ex his colligitur, oportere à pęnitentib. oĩa peccata mortalia, quorum poſt diligentẽ ſui diſcuſſionẽ conſcientiã hẽnt in confeſſione recenſeri, et, ſi occultiſſima illa ſint, & tm̃ aduerſus duo vltima Decalogi pcepta cõmiſſa, q̃ nõnunq̃ aĩum grauius ſauciãt, & periculoſiora ſunt ijs, q̃ in manifeſto admittuntur. Nã venialia qb. à gratia Dei non excludimur, & in q̃ frequentius labimur, quamq̃ rectè, & utiliter, citraq. oẽm pſumptionem in Confeſſione dicãtur ꝙ piorum hominum vſus demonſtrat, taceri tñ citra culpam, multiſq; alijs remedijs expiari poſſunt. Verùm, cũ vniuerſa mortalia peccata, etiã cogitationis, homines irę filios, & Dei inimicos reddant; neceſſum eſt omnium ẽt veniam, cum aperta, & verecunda Cõfeſſione, à Deo quærere. Itaq; dum omnia, quæ memoriæ occurrunt, peccata Chriſti fideles confiteri ſtudent, proculdubio oĩa diuinæ miſericordię agnoſcenda exponãt; qui verò ſecus faciũt, et ſcienter aliqua retinẽt, nihil diuinæ bonitati per ſacerdotem remittendũ proponunt. Si n. erubeſcat ęgrotus vulnus medico detegere ꝙ ignorat, medicina non curat. Colligitur

Inf. can. 63. Deut. 5. Exo. 20.

Sup. ſeſ. 6. & iuſt. c. 2. ca. adhuc & c. de quotidianis. de pœn. diſt. 3. Eph. 2.

præ-

ca. conſiderat. de pæn. diſt. 5. & ca. oīs vtriuſq; de pœnit. & remiſſ. c. aut facta de pæ. diſt. 1. Cat. cat. 170. 15. & 177. 22.

præterea, etiam eas circunſtantias in Confeſſione explicandas eße q̄ ſpeciem peccati mutant, qđ ſine illis peccata ipſa nec à pęnitētibus integrè exponantur, nec iudicibus innoteſcant, & fieri nequeat, ut de grauitate criminū rectè cenſere poſſint, & pęnam quam oportet pro illis pęnitentibus imponere. Vnde alienum à ratione eſt, docere circunſtātias has ab hominibus otioſis excogitatas fuiſſe; aut vnam tantùm circunſtantiā cōfitendam eſſe, nēpè peccaſſe in fratrē. Sed & impiū eſt. Cōfeſſionē, q̄ hac rōne fieri ꝑcipitur, impoſſibilē dicere, aut carnificinam illā conſciētiarū appellare. Conſtat. n. nihil aliud in Eccleſia à Pęnitentib. exigi quā, vt poſtq̄ quiſq; diligētius ſe excußerit, & conſcientiæ ſuæ ſinus omnes, & latebras explorauerit, ea peccata cōfiteatur, quibus ſe Dñm, & Deum ſuum mortaliter offendiße meminerit: reliqua autem peccata, quę diligēter cogitanti non occurrunt in vniuerſum, eadē confeſſione incluſa eſſe intelliguntur: pro quib. fideliter cum Propheta dicimus: Ab occultis meis mūda me dñe. Ipſa verò huiuſmodi Confeſſionis difficultas, ac peccata detegēdi uerecūdia grauis quidem videri poſſet, niſi tot, tantiſq; commodis & conſolationib. leuaretur, quæ omnibus dignè ad hoc Sacramentum accedentib. per Abſolutionem certiſſimè conferuntur. Cæterum quò ad modum confitendi ſecreto apud ſolum Sacerdotem, etſi Chriſtus non uetuerit, quin aliquis in vindictam

pſal. 18.

dictam

dictam ſuorum ſcelerum, & ſui humiliationem cum ob aliorum exemplũ, tum ob eccleſiæ offenſæ ædificationem, delicta ſua publicè cõfiteri poſſit: non eſt tamen hoc diuino præcepto mãdatum, nec ſatis conſultè humana aliqua lege præciperetur, vt delicta, præſertim ſecreta, publica eſſent confeſſione aperienda. Vnde cum a ſanctiſſimis, & antiquiſſimis Patrib. magno, vnanimiq; conſenſu ſecreta Confeſſio ſacramentalis, qua, ab initio, Eccleſia ſancta uſa eſt, & modò ēt utitur, fuerit ſemper commendata, manifeſtè refellitur inanis eorum calumnia, qui eam a diuino mandato alienam, & inuentum humanum eſſe, atq. a Patribus in Concilio Lateranenſi congregatis initium habuiße docere non verentur. Neque.n. per Lateranenſe Concilium Eccleſia ſtatuit, ut Chriſti fideles confiterentur: q̃ iure diuino neceſſarium, & inſtitutum eſſe intellexerat, ſed ut præceptum Confeſſionis ſaltem ſemel in anno, ab omnibus, & ſingulis, cum ad annos diſcretionis perueniſſent, impleretur. Vnde iam in vniuerſa Eccleſia cum ingenti animarum fidelium fructu, obſeruatur mos ille ſalutaris confitendi ſacro illo, et maximè acceptabili tp̃e Quadrageſimæ: quẽ morem hæc S. Synodus maximè probat, & amplectitur, tanquam pium, & meritò retinendum.

conc. Gabi. ca. 8. & 33. Cle. 1. 1. ep. 1. ad Iac.

Inf. can. 8. & a. 4. Cõc. La. ſub Inn. iij. c. 21. ca. oĩs vtriuſq; de pę. & remiſ.

De miniſtro huius Sacramenti, & Abſolutione. Cap. VI.

CIrca miniſtrum autem huius Sacramenti, Inf. cap. 10.

decla-

declarat S. Synodus, falſas eſſe, & a veritate Euangelij penitus alienas doctrinas oẽs q̃ ad alios
Matt. 16. Ioan. 20. Sup. ſeſ. 7. d ſacr. c. 10. *quoſuis hoĩes prẹter Epos, & ſacerdotes, clauiũ miniſteriũ pernicioſè extẽdunt: putãtes uerba illa Domini: Quæcunq; alligaueritis ſuper terram erũt alligata, & in cœlo, & quæcunque ſolueritis ſuper terrã, erũt ſoluta & in cœlo: & quorũ remiſeritis peccata, remittũtur eis: & quorũ retinueritis, retẽta ſunt: ad oẽs Chriſti fideles indifferẽter, & promiſcuè, cõtra inſtitutionẽ huius Sacramẽti, ita fuiſſe dicta, ut quiuis ptãtẽ hẽat remittẽdi peccata: publica quidem p correctionẽ ſi correptus acquieuerit; ſecreta verò per ſpõtaneã Cõfeſſionẽ, cuicunq; factã. Docet quoque, ẽt ſacerdotes, qui peccato mortali tenẽtur, per virtutẽ Spiritus ſancti in ordinatione collatã, tãq̃ Chriſti miniſtros fũctionẽ remittẽdi peccata exercere, eoſque prauè ſentire, qui in malis ſacerdotib. hãc poteſtatẽ nõ eſſe cõtẽdũt. Quãuis aũt Abſolutio ſa-*
c. ſecundum eccleſiæ. 19. d. & ca. non nocet. 1. q. 1. *cerdotis alieni beneficij ſit diſpẽſatio, tamẽ nõ eſt ſolũ nudũ miniſteriũ, uel annunciãdi Euãgelium vel declarãdi remiſſa eſſe peccata: ſed ad inſtar actus iudicialis, quo ab ipſo, velut a iudice, ſnĩa pronũciatur: atq; ideo nõ dẽt pœnitens adeò ſibi de ſua ipſius fide blãdiri, vt, ẽt ſi nulla illi adſit cõtritio, aut ſacerdoti aĩus ſeriò agendi, & verè abſoluẽdi deſit, putet tamẽ ſe pp ſuã ſolã fidem,*
Inf. can. 9. *verè, & coram Deo eſſe abſolutum: nec. n. fides ſine Pœnitentia remiſſionem vlla peccatorum*

præ-

Digitized by Google

præſtaret; nec is eſſet niſi ſalutis ſuæ negligẽtiſſimus, qui ſacerdotem loco ſe abſoluentem cognoſceret, & nõ aliũ ſeriò agentẽ ſedulo requireret.

De caſuum reſeruatione. Cap. VII.

QVoniam igitur natura, & ratio iudicij illud expoſcit, vt ſnĩa in ſubditos dũtaxat feratur; perſuaſum ſemper in Eccleſia Dei fuit, & veriſſimum eſſe Synodus hæc confirmat, nullius momenti Abſolutionem eam eſſe debere, quã ſacerdos in eum profert; in quem ordinariã, aut ſubdelegatam nõ habet iuriſdictionem. Magnopere verò ad Chriſtiani populi diſciplinam pertinere ſanctiſſimis Patrib. noſtris viſum eſt, vt atrociora quædam, & grauiora crimina nõ a quibuſuis, ſed a ſummis duntaxat ſacerdotib. abſoluerentur. Vnde meritò Pont. Max. pro ſuprema ptãte ſibi in eccleſia vniuerſa tradita, cauſas aliquas criminum grauiores ſuo potuerunt peculiari iudicio reſeruare. Neq; dubitandum eſt, quando omnia, quæ a Deo ſunt, ordinata ſunt quin hoc idem Epis omnibus in ſua cuiq; diœceſi, in ædificationem tamen, non in deſtructionem, liceat per illis in ſubditos tradita ſupra reliquos inferiores ſacerdotes auctoritate, præſertim quò ad illa, quib. excommunicationis cenſura annexa eſt. Hanc autem delictorum reſeruationem, conſonũ eſt diuinæ auctoritati, non tantum in externa politia, ſed ẽt coram Deo vim habere. Veruntamen piè admodum, ne hac ipſa occaſione aliquis pereat,

ca. oĩs niſi. quis de pę. & remiſ. c. fin. Eps de pæ. in 6.

c. ſi qs ſuadente. 17. q. 4. c. ita duorũ dam. de iud. ca. conqueſti de ſent. exc. c. quicunque eo. tit. in 6. & c. 2. eo. ti. in Cle. & c. ſi dominici de pœn. & rem. in ext. con. cum ſi. Ro. 23. cap. felicis. de pœn. & remiſſ. in 6. & ca. ſi epiſcop. de pę. & rem. in 6

di. c. felicis. de pęn. in 6 c. paſtoralis de offi. ord. Clem. cupientes. de pęnis. c. inter cūctas. 5

reat, in eadem Eccleſia Dei cuſtoditum ſemper fuit, vt nulla ſit reſeruatio in articulo mortis: atque ideò oēs ſacerdotes quoslibet pęnitētes à quibuſuis peccatis, & cenſuris abſoluere poſſunt, extra quem articulum ſacerdotes, cum nihil poſſint in caſib. reſeruatis, id vnum pænitentib. perſuadere nitantur, vt ad Superiores, & legitimos iudices pro beneficio abſolutionis accedant.

De ſatisfactionis neceſſitate, & fructu. Caput VIII.

De pęn. diſ. 3. circa pri:

Inf. c. 12.

Gen. 3. 2. Reg. 12. Nu. 2. & 20

1. Cor. 1. Eph. 4.

DEmum quò ad Satisfactionem, quæ ex omnib. Pœnitentiæ partibus: quemadmodum a Patribus noſtris Chriſtiano populo fuit perpetuo tempore commendata, ita vna maximè noſtra ætate, ſummo pietatis prętextu, impugnatur ab ijs, qui ſpeciem pietatis habent, virtutem aūt eius abnegarunt: & ſancta Synodus declarat, falſum omninò eſſe, & à verbo Dei alienum, culpā à Domino nunquam remitti, quin vniuerſa etiā pœna condonetur: perſpicua enim, & illuſtria in ſacris litteris exempla reperiuntur, quib. præter diuinam traditionem, hic error quam manifeſtiſſimè reuincitur. Sanè & diuinæ iuſtitiæ ratio exigere videtur, vt aliter ab eo in gratiam recipiantur, qui ante Baptiſmum per ignorantiam deliquerint: aliter verò, qui ſemel à peccati, & Dæmonis ſeruitute liberati, & accepto Spiritus ſancti dono, ſcienter, templū Dei violare, & Spiritum Sanctum contriſtare nō formidauerint. Et

diui-

Digitized by Google

diuinam clementiam decet, ne ita nobis abſq; vlla ſatisfactione, dimittantur, occaſione accepta peccata leuiora putantes, velut iniurij, & contumelioſi Spiritui Sācto, in grauiora labamur, theſaurizantes nobis iram in die iræ. Proculdubio enim magnopere a peccato reuocant, & quaſi freno quodam coercent hæ ſatisfactoriæ pęnæ, cautioreſque, & vigilantiores in futurum pęnitentes efficiunt, medentur quoq; peccatorum reliquijs, & vitioſos habitus, malè viuendo comparatos, contrarijs virtutum actionib. tollunt. Neque vero ſecurior vlla via in eccleſia Dei nunquam exiſtimata fuit ad amouendam imminentem a Domino pęnā quam vt hæc pęnitentię opera homines cum vero animi dolore frequentent. Accedit ad hæc, quòd, dum ſatisfaciendo patimur pro peccatis, Chriſto Ieſu, qui pro peccatis noſtris ſatisfecit, ex quo omnis noſtra ſufficientia eſt, conformes efficimur, certiſſimam quoque inde arrham habentes quòd, ſi compatimur, & conglorificabimur. Neq; verò ita noſtra eſt ſatisfactio hæc, quam pro peccatis noſtris exoluimus, vt non ſit per Chriſtum Ieſum. nam qui ex nobis, tamquam ex nobis, nihil poſſumus; eo cooperāte, qui nos confortat, omnia poſſumus: ita nō habet homo, vnde glorietur, ſed omnis gloriatio noſtra in Chriſto eſt, in quo viuimus, in quo meremur, in quo ſatisfecamus, facientes fructus dignos pęnitentiæ: qui ex illo vim habent, ab illo

Rom. 2. & Iac. 5.

Ezec. 33. Ionę 3. Ier. 3. 18. & 25. Iſa. 20. Eze. 17. Mat. 14. 11. & 18. cū ſi. Eph. 3. Act. 3. Ro. 5. 1. Io. 2 in prin. 2. Cor. 3. Rom. 8.

2. Cor. 13. Philip. 4. 1. Cor. 1. in ſi. 2. Cor. 10 in ſi. Gal. 6.

Act. 17. Mat. 3. & 4 Luc. 3. & 4. 17.

 offe-

Digitized by Google

offeruntur Patri, & per illum acceptantur à Patre. Debent ergò ſacerdotes Domini, quantum ſpiritus, & prudentia ſuggeſſerit, pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate, ſalutares, & conuenientes ſatisfactiones iniungere, ne, ſi fortè peccatis conniueant, & indulgentius cum pęnitentibus agant, leuiſſima quædam opera pro grauiſſimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant autem præ oculis, vt ſatisfactio, quam imponunt, nō ſit tantùm ad nouæ vitæ cuſtodiam, & infirmitatis medicamentum; ſed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam, & caſtigationem. Nam claues ſacerdotib. non ad ſoluendum duntaxat, ſed & ad ligandum conceſſas etiam antiqui Patres, & credunt, & docent; nec propterea exiſtimarunt, Sacramentum Pœnitentiæ eſſe forum iræ, vel pęnarum, & ſicut nemo vnquam Catholicus ſenſit ex huiuſmodi noſtris ſatisfactionibus vim meriti, & ſatisfactionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti, vel obſcurari, vel aliqua ex parte imminui: quod dum Nouatores intelligere nolunt; ita optimam Pęnitentiam nouam vitam eſſe docent, vt omnem ſatisfactionis vim, & vſum tollant.

ea. tempora cum multis ſeſ. 25. q. 7. c. de pęn de conſ diſ. 5. Concil. Cartha. 3. c. 75. Conc. Cab. ca. 34. & 38 Con. Aph. c. 9. Concil. Laod. ca. 2.

Matt. 16. & Io. 20. Sup. c. 1. in fi. & inf. can. 3. & vlt. de pęn.

De operibus ſatisfactionis. Cap. IX.

DOcet præterea, tantam eſſe diuinæ munificentiæ largitatem, vt non ſolum pœnis; ſponte à nobis pro vindicando peccato ſuſceptis, aut

ſacer-

ſacerdotis arbitrio pro menſura delicti impoſitis: ſed etiam (quod maximum amoris argumentum eſt) temporalibus flagellis a Deo inflictis, & a nobis patienter tolleratis, apud Deum Patrem per Chriſtum Ieſum ſatisfacere valeamus. c. Sunt plures in fi. de pœn. diſt. 3. Act. 14. in 6. Ro. 5.

Doctrina de Sacramento Extremæ Vnctionis.

VIſum eſt autem ſanctæ Synodo, præcedenti doctrinæ de Pænitentiæ adiūgere ea, quæ ſequuntur de Sacramento Extremæ Vnctionis: quod non modo Pænitentiæ, ſed totius Chriſtianæ vitæ, quæ perpetua Pænitentia eſſe debet conſumatiuum exiſtimatum eſt à Patribus. Primū itaque circa illius inſtitutionem declarat & docet, quod clementiſſimus Redemptor noſter, qui ſeruis ſuis quouis tēpore voluit de ſalutaribus remedijs aduerſus omnia omnium hoſtium tela eſſe proſpectum, quemadmodum auxilia maxima in ſacramentis alijs præparauit, quibus Chriſtiani conſeruare ſe integros dum uiuerent, ab omni grauiore ſpiritus incommodo poſſint; ita Extremæ Vnctionis Sacramento finem uitæ; tanquam firmiſſimo quodam præſidio muniuit. Nam & ſi aduerſarius noſter occaſiones per omnem vitam quærat, & captet, vt deuorare animas noſtras quoquomodo poſſit; nullum tamen tempus eſt, quo vehementius ille omnes ſuæ verſutiæ ner- Inf. can. 1. de ſac. ext. Vnct. 1. Pet. 5. cap. nulli dub. 3. q. 1. c. viſis. 16. q. 2. c. ſciendum cū ſe. 26. q. 4. c. nec mi.

Digitized by Google

rum 26.q.5 in med.cap. ſunt pluri mi.6.q. 1. Geneſ. 3. & inf.c.2. ĩ fi.

uos intendat ad perdendos nos penitus, & a fiducia etiam, ſi poſſit diuinæ miſericordiæ deturbandos, quam cum impendere nobis exitum vitæ proſpicit.

De miniſtro huius Sacramenti Extremæ vnctionis. Cap. I.

Mat.6. Iaco.5.c.p̃ſbyter 95.di. c.1.§.1.ð ſa. Vnc. Conc. Cabilon.ca. 48. Inno.1. epi.1.c. 8.

INſtituta eſt autem ſacra hæc Vnctio infirmorum, tanquam verè, & propriè Sacramentum noui Teſtamenti, a Chriſto Domino noſtro apud Marcum quidem inſinuatum, per Iacobum autem Apoſtolum, ac Domini fratrem, fidelibus commendatum, ac promulgatum. Infirmatur (inquit) quis in vobis? inducat Presbyteros Eccleſiæ, & orent ſuper eum, vngentes cum oleo, in nomine Domini, & oratio fidei ſaluabit infirmum, & alleuiabit eum Dominus: & ſi in peccatis ſit, dimittentur ei. Quibus verbis, vt ex Apoſtolica traditione per manus accepta, Eccleſia didicit, docet materiam, formam, proprium miniſtrum, & effectum huius ſalutaris Sacramenti, intellexit enim Eccleſia, materiam eſſe oleum ab Epiſcopo benedictum. Nam Vnctio aptiſſimè Spiritus ſancti gratiã, qua inuiſibiliter anima ægrotantis inungitur; repræſentat; formam deinde eſſe illa verba, Per iſtam vnctionem, &c.

De effectu huius Sacramenti. Caput II.

Res porrò, & effectus huius Sacramẽti, illis

verbis

verbis explicatur; Et oratio fidei ſaluabit infirmum, & alleuiabit eum Dominus, & ſi in peccatis ſit, dimittētur ei, res etenim hæc, gratia eſt Spiritus ſancti: cuius Vnctio, delicta, ſi quæ ſint adhuc expianda, ac peccati reliquias abſtergit, & ægroti animam alleuiat, et confirmat, magnā in eo diuinæ miſericordiæ fiduciam excitando, qua infirmus ſubleuatus, & morbi incommoda, ac labores leuius fert: & tentationibus dęmonis, calcaneo inſidiantis, facilius reſiſtit, & ſanitatem corporis interdum, ubi ſaluti animæ expedierit, conſequitur.

Iac. 5. Inf. can. 88 de ſac. extr. Vnct.

Gen. 3.

De miniſtro huius Sacramenti, & tempore quo dari debeat. Cap. III.

IAm vero, quod attinet ad præſcriptionem eorum, qui & ſuſcipere, & miniſtrare hoc Sacramentnm debent, haud obſcurè fuit illud ēt in verbis prædictis, traditū, nam & oſtenditur illis, proprios huius Sacramenti miniſtros eſſe Eccleſiæ Presbyteros, quo nomine, eo loco, non ætate ſeniores, aut primiores in populo intelligendi veniunt, ſed aut Epiſcopi, aut ſacerdotes ab ipſis ritè ordinati, per impoſitionem manuum preſbyteri. Declaratur etiam, eſſe hanc Vnctionem infirmis adhibendam, illis vero præſertim, qui tam periculosè decumbunt, vt in exitu vitæ conſtituti videantur; vnde, & Sacramentum exeuntium nuncupatur. Quod ſi infirmi poſt ſuſceptam hanc Vnctionem conualue-

c. illud ſuperfluū. 95. diſ. & inf. can. vlt.

1. Tim. 4.

rint, iterum huius Sacramenti ſubſidio iuuari potuerunt: cum in aliud ſimile vitæ diſcrimen inciderint. Quare nulla ratione audiẽdi ſunt, qui contra tam apertam, & dilucidam Apoſtoli Iacobi ſententiam docent, hanc Vnctionẽ, vel figmentũ eſſe humanum, vel ritum à Patribus acceptũ, nec mandatum Dei, nec promiſſionẽ gratiæ habentẽ, & qui illã iam ceſſaſſe aſſerunt, quaſi ad gratiã curationum duntaxat in primitiua Eccleſia referenda eſſet, & qui dicũt, ritum, & vſum, quẽ S. R. E. in huius Sacramenti adminiſtrationẽ obſeruat, Iacobi Apoſtoli ſententiæ repugnare, atque ideò in alium cõmodum eſſe, & deniq; qui hanc Extremam Vnctionẽ à fidelibus ſine peccato cõtemni poſſe affirmãt: hęc enim omnia manifeſtiſſimè pugnãt cũ perſpicuis tãti Apoſtoli uerbis. Nec profectò Eccleſia Romana aliarum omniũ mater, & magiſtra, aliud in hac adminiſtranda Vnctione, quantum ad ea, quæ huius Sacramenti ſubſtantiam perficiunt, obſeruat, quam quod beatus Iacobus præſcripſit. Nec verò tanti Sacramenti contemptus abſque ingenti ſcelere, & ipſius Spiritus ſancti iniuria eſſe poſſet.

Iacob. 5.

inf. can. 3. de ſacra. Extr. Vnct.

c. non licet 20. diſt. 2. c. in fi. de ſũ. Tri. & ca. fi. de fo. cõp. ſup. ſeſſ. 7. cano. 1. de bapt. c. presbyteros 95. diſt. c. 1. 1. 6. 1. de ſacr. Vnct. iacob. 5.

Hæc ſunt quæ de Pęnitẽtiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramentis ſancta hæc œcumenica Synodus ꝓfitetur, & docet: atq. omnib Chriſti fidelibus credẽda, & tenẽda ꝓponit. Sequentes aũt canones inuiolabiliter ſeruãdos eſſe tradit & aſſerẽtes cõtrariũ ꝑpetuò dãnat, & anathematizat.

DE

Digitized by Google

DE SANCTISSIMO PAENITENTIAE Sacramento.

CANON I.

SI quis dixerit, in Catholica Eccleſia Pœnitentiam non eſſe verè, & propriè Sacramentum pro fidelibus, quoties poſt Baptiſmum in peccata labuntur, ipſi Deo reconciliandis; a Chriſto Domino noſtro inſtitutum: anathema ſit.

ſupra c.1.de pœ.ca.2.in fin.de ſum. Trin. Io.20. Matt.6.Luca 18. Côc. Cab. c.2.

CANON II.

Si quis ſacramenta confundens, ipſum Baptiſmum Pœnitētiæ Sacramētum eſſe dixerit, quaſi hæc duo Sacramenta diſtincta non ſint: atq; ideò Pœnitentiam non rectè ſecundam poſt naufragium tabulam appellari: anathema ſit.

ſup. c.2.ca.2.poſt naufragium de pœn.diſt.1. ſup. ſeſſ.6. c.14. de iuſtifi.

CANON III.

Si quis dixerit, verba illa Domini Saluatoris: Accipite Spiritum ſanctum: quorum remiſeritis peccata; remittūtur eis, & quorum retinueritis, retenta ſunt: non eſſe intelligenda de poteſtate remittendi; & retinendi peccata in Sacramento Pœnitentiæ, ſicut Eccleſia catholica ab initio ſemper intellexit; detorſerit autem contra inſtitutionem huius Sacramēti ad auctoritatem prædicandi Euangelium: anathema ſit.

Io.20.Matt.16. ſup.c.2. & ſeſſ.6.de iuſt.cap.14. cap.audiuimus cum ſeq.24.q.1. ca.vt conſtitueretur diſt.50.

Digitized by Google

declarat S. Synodus, falſas eſſe, & a veritate Euangelij penitus alienas doctrinas oẽs q̃ ad alios
Matt. 16. *quoſuis hoĩes preter Epos, & ſacerdotes, clauiũ*
Ioan. 20. Sup. ſeſ. 7. d *miniſteriũ perniciosè extẽdunt: putãtes uerba il-*
ſacr. c. 10. *la Domini: Quæcunq; alligaueritis ſuper terram erũt alligata, & in cælo, & quæcunque ſolueritis ſuper terrã, erũt ſoluta & in cælo: & quorũ remiſeritis peccata, remittũtur eis: & quorũ retinueritis, retẽta ſunt: ad oẽs Chriſti fideles indifferẽter, & promiſcuè, cõtra inſtitutionẽ huius Sacramẽti, ita fuiſſe dicta, ut quiuis ptãtẽ hẽat remittẽdi peccata: publica quidem p correctionẽ ſi correptus acquieuerit; ſecreta verò per ſpõtaneã Cõfeſſionẽ, cuicunq; factã. Docet quoque, ẽt ſacerdotes, qui peccato mortali tenẽtur, per virtutẽ Spiritus ſancti in ordinatione collatã, tãq̃ Chriſti miniſtros fũctionẽ remittẽdi peccata exercere, eoſque prauè ſentire, qui in malis ſacerdotib. hãc poteſtatẽ nõ eſſe cõtẽdũt. Quãuis aũt Abſolutio ſa-*
c. ſecundum eccleſiæ. 19. d. & ca. non nocet. 1. q. 1. *cerdotis alieni beneficij ſit diſpẽſatio, tamẽ nõ eſt ſolũ nudũ miniſteriũ, uel annunciãdi Euãgelium vel declarãdi remiſſa eſſe peccata: ſed ad inſtar actus iudicialis quo ab ipſo, velut a iudice, ſnĩa pronũciatur: atq; ideo nõ dẽt pœnitens adeò ſibi de ſua ipſius fide blãdiri, vt, ẽt ſi nulla illi adſit cõtritio, aut ſacerdoti aĩus ſeriò agendi, & verè abſoluẽdi deſit: putet tamẽ ſe pp ſuã ſolã fidem,*
Inf. can. 9. *verè, & coram Deo eſſe abſolutum: nec. n. fides ſine Pœnitentia remiſſionem vlla peccatorum*

Digitized by Google

præſtaret; nec is eſſet niſi ſalutis ſuæ negligẽtiſſimus, qui ſacerdotem loco ſe abſoluentem cognoſceret, & nõ aliũ ſeriò agentẽ ſedulo requireret.

De caſuum reſeruatione. Cap. VII.

QVoniam igitur natura, & ratio iudicij illud expoſcit, vt ſñia in ſubditos dũtaxat feratur; perſuaſum ſemper in Eccleſia Dei fuit, & veriſſimum eſſe Synodus hæc confirmat, nullius momenti Abſolutionem eam eſſe debere, quã ſacerdos in eum profert; in quem ordinariã, aut ſubdelegatam nõ habet iuriſdictionem. Magnopere verò ad Chriſtiani populi diſciplinam pertinere ſanctiſſimis Patrib. noſtris viſum eſt, vt atrociora quædam, & grauiora crimina nõ a quibuſuis, ſed a ſummis duntaxat ſacerdotib. abſoluerentur. Vnde meritò Pont. Max. pro ſuprema ptãte ſibi in eccleſia vniuerſa tradita, cauſas aliquas criminum grauiores ſuo potuerunt peculiari iudicio reſeruare. Neq; dubitandum eſt, quando omnia, quæ a Deo ſunt, ordinata ſunt quin hoc idem Epis omnibus in ſua cuiq; diæceſi, in ædificationem tamen, non in deſtructionem, liceat pro illis in ſubditos tradita ſupra reliquos inferiores ſacerdotes auctoritate, præſertim quò ad illa, quib. excommunicationis cenſura annexa eſt. Hanc autem delictorum reſeruationem, conſonũ eſt diuinæ auctoritati, non tantum in externa politia, ſed ẽt coram Deo vim habere. Veruntamen piè admodum, ne hac ipſa occaſione aliquis pereat,

ca. oĩs niſi. quis de pę. & remiſ. c. fin. Eps de pæ. in 6.

c. ſi qs ſuadente. 17. q. 4. c. ita duorũ dam. de iud. ca. conqueſti de ſent. exc. c. quicunque eo. tit. in 6. & c. 2. eo. ti. in Cle. & c. ſi dominici de pœn. & rem. in ext. con. cum ſi. Ro. 23. cap. felicis. de pœn. & remiſſ. in 6. & ca. ſi epiſcop. de pę. & rem. in 6

Digitized by Google

di.c.felicis. de pęn.in 6 c.paſtoralis de offi.ord. Clem. cupientes. de pęnis.c.inter cūctas.5

reat, in eadem Eccleſia Dei cuſtoditum ſemper fuit, vt nulla ſit reſeruatio in articulo mortis: atque ideò oẽs ſacerdotes quoslibet pęnitẽtes à quibuſuis peccatis, & cenſuris abſoluere poſſunt, extra quem articulum ſacerdotes, cum nihil poſſint in caſib. reſeruatis, id vnum pænitentib. perſuadere nitantur, vt ad Superiores, & legitimos iudices pro beneficio abſolutionis accedant.

De ſatisfactionis neceſſitate, & fructu. Caput VIII.

De pęn.diſ. 3. circa pri:

DEmum quò ad Satisfactionem, quæ ex omnib. Pœnitentiæ partibus: quemadmodum a Patribus noſtris Chriſtiano populo fuit perpetuo tempore commendata, ita vna maximè noſtra ætate, ſummo pietatis prętextu, impugnatur ab ijs, qui ſpeciem pietatis habent, virtutem aũt eius abnegarunt: & ſancta Synodus declarat, falſum omninò eſſe, & à verbo Dei alienum, culpã à Domino nunquam remitti, quin vniuerſa etiã pœna condonetur: perſpicua enim, & illuſtria in ſacris litteris exempla reperiuntur, quib. præter diuinam traditionem, hic error quam manifeſtiſſimè reuincitur. Sanè & diuinæ iuſtitiæ ratio exigere videtur, vt aliter ab eo in gratiam recipiantur, qui ante Baptiſmum per ignorantiam deliquerint: aliter verò, qui ſemel à peccati, & Dæmonis ſeruitute liberati, & accepto Spiritus ſancti dono, ſcienter, templũ Dei violare, & Spiritum Sanctum contriſtare nõ formidauerint. Et diui-*

Iaſ.c.12. Gen. 3. 2.Reg.12. Nu.2.& 20 1.cor.1. Eph. 4.

Digitized by Google

diuinam clementiam decet, ne ita nobis abſq; vl la ſatisfactione, dimittantur, occaſione accepta peccata leuiora putantes, velut iniurij, & contu melioſi Spiritui Sācto, in grauiora labamur, theſaurizantes nobis iram in die iræ. Rom. 2. & Iac. 5. Proculdubio enim magnopere a peccato reuocant, & quaſi freno quodam coercent hæ ſatisfactoriæ pęnæ, cautioreſque, & vigilantiores in futurum pęnitentes efficiunt, medentur quoq; peccatorum reliquijs, & vitioſos habitus, malè viuendo comparatos, contrarijs virtutum actionib. tollunt. Neque vero ſecurior vlla via in eccleſia Dei nunquam exiſtimata fuit ad amouendam imminentem a Domino pęnā quam vt hæc pęnitentię opera homines cum vero animi dolore frequentent. Ezec. 33. Ionę 3. Ier. 3. 18. & 25. Iſa. 20. Ezec. 17. Mat. 14. 11. & 18. cũ ſi. Eph. 3. Act. 3. Accedit ad hæc, quòd, dum ſatisfaciendo patimur pro peccatis, Chriſto Ieſu, qui pro peccatis noſtris ſatisfecit, ex quo omnis noſtra ſufficientia eſt, conformes efficimur, certiſſimam quoque inde arrham habentes quòd, ſi compatimur, & conglorificabimur. Ro. 5. 1. Io. 2 in prin. 2. Cor. 3. Rom. 8. Neq; verò ita noſtra eſt ſatisfactio hæc, quam pro peccatis noſtris exoluimus, vt non ſit per Chriſtum Ieſum. nam qui ex nobis, tamquam ex nobis, nihil poſſumus; eo cooperāte, qui nos confortat, omnia poſſumus: ita nō habet homo, vnde glorietur, ſed omnis gloriatio noſtra in Chriſto eſt, in quo viuimus, in quo meremur, in quo ſatisfecamus, facientes fructus dignos pęnitentiæ: qui ex illo vim habent, ab illo 2. Cor. 13. Philip. 4. 1. Cor. 1. in fi. 2. Cor. 10 in fi. Gal. 6. Act. 17. Mat. 3. & 4 Luc. 3. & 4. 17.

Digitized by Google

offeruntur Patri, & per illum acceptantur à Patre: Debent ergò ſacerdotes Domini, quantum ſpiritus, & prudentia ſuggeſſerit, pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate, ſalutares, & conuenientes ſatisfactiones iniungere, ne, ſi fortè peccatis conniueant, & indulgentius cum pęnitentibus agant, leuiſſima quædam opera pro grauiſſimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant autem præ oculis, vt ſatisfactio, quam imponunt, nō ſit tantùm ad nouæ vitæ cuſtodiam, & infirmitatis medicamentum, ſed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam, & caſtigationem. Nam claues ſacerdotib. non ad ſoluendum duntaxat, ſed & ad ligandum conceſſas etiam antiqui Patres, & credunt, & docent; nec propterea exiſtimarunt, Sacramentum Pœnitentiæ eſſe forum iræ, vel pęnarum, & ſicut nemo vnquam Catholicus ſenſit ex huiuſmodi noſtris ſatisfactionibus vim meriti, & ſatisfactionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti, vel obſcurari, vel aliqua ex parte imminui: quod dum Nouatores intelligere nolunt, ita optimam Pęnitentiam nouam vitam eſſe docent, vt omnem ſatisfactionis vim, & vſum tollant.

ea. tempora cum multis ſeſ. 25. q. 7. c. de pęn de conſ diſ. 3. Concil. Cartha. 3. c. 75. Conc. Cab. ca. 34. & 38 Con. Aph. c. 9. Concil. Laod. ca. 2.

Matt. 16. & Io. 20. Sup. c. 1. in fi. & inf. can. 3. & vlt. de pęn.

De operibus ſatisfactionis. Cap. IX.

DOcet præterea, tantam eſſe diuinæ munificentiæ largitatem, vt non ſolum pœnis; ſponte à nobis pro vindicando peccato ſuſceptis, aut

ſacer-

Digitized by Google

ſacerdotis arbitrio pro menſura delicti impoſitis: ſed etiam (quod maximum amoris argumentum eſt) temporalibus flagellis a Deo inflictis, & a nobis patienter tolleratis, apud Deum Patrem per Chriſtum Ieſum ſatisfacere valeamus.

c. Sunt plures in fi. de pœn. diſt. 3. ad. 14. in fi. & o. 5.

Doctrina de Sacramento Extremæ Vnctionis.

VIſum eſt autem ſanctæ Synodo, præcedenti doctrinæ de Pænitentiæ adiũgere ea, quæ ſequuntur de Sacramento Extremæ Vnctionis: quod non modo Pænitentiæ, ſed totius Chriſtianæ vitæ, quæ perpetua Pænitentia eſſe debet conſumatiuum exiſtimatum eſt à Patribus. Primũ itaque circa illius inſtitutionem declarat & docet, quod clementiſſimus Redemptor noſter, qui ſeruis ſuis quouis tẽpore voluit de ſalutaribus remedijs aduerſus omnia omnium hoſtium tela eſſe proſpectum, quemadmodum auxilia maxima in ſacramentis alijs præparauit, quibus Chriſtiani conſeruare ſe integros dum viuerent, ab omni grauiore ſpiritus incommodo poſſint; ita Extremæ Vnctionis Sacramento finem uitæ, tanquam firmiſſimo quodam præſidio muniuit. Nam & ſi aduerſarius noſter occaſiones per omnem vitam quærat, & captet; vt deuorare animas noſtras quoquomodo poſſit; nullum tamen tempus eſt, quo vehementius ille omnes ſuæ verſutiæ ner-

Inf. can. 1. de ſac. ext. Vnct.

1. Pet. 5. cap. nulli dub. 3. q. 1. c. viſis. 16. q. 2. c. ſciendum cũ ſe. 26. q. 4. c. nec mi-

Digitized by Google

sum 26.q.5 ſin med.cap. ſunt pluri mi.6.q. 1. Geneſ. 3. & inf.c.2. i fi.

uos intendat ad perdendos nos penitus, & a fiducia etiam, ſi poſſit diuinæ miſericordiæ deturbandos, quam cum impendere nobis exitum vitæ proſpicit.

De miniſtro huius Sacramenti Extremę vnctionis. Cap. I.

Mat.6. Iaco.5.c.pſ-byter 95.di. c.1.§.1.ꝺ ſa. Vnc. Conc. Cabilon.ca. 48. Inno.1. epi.1.c. 8.

INſtituta eſt autem ſacra hæc Vnctio infirmorum, tanquam verè, & propriè Sacramentum noui Teſtamenti, a Chriſto Domino noſtro apud Marcum quidem inſinuatum, per Iacobum autem Apoſtolum, ac Domini fratrem, fidelibus commendatum, ac promulgatum. Infirmatur (inquit) quis in vobis? inducat Presbyteros Eccleſiæ, & orent ſuper eum, vngentes cum oleo, in nomine Domini, & oratio fidei ſaluabit infirmum, & alleuiabit eum Dominus: & ſi in peccatis ſit, dimittentur ei. Quibus verbis, vt ex Apoſtolica traditione per manus accepta, Eccleſia di dicit, docet materiam, formam, proprium miniſtrum, & effectum huius ſalutaris Sacramenti, intellexit enim Eccleſia, materiam eſſe oleum ab Epiſcopo benedictum. Nam Vnctio aptiſſimè Spiritus ſancti gratiā, qua inuiſibiliter anima ægrotantis inungitur; repræſentat; formam deinde eſſe illa verba, Per iſtam vnctionem, &c.

De effectu huius Sacramenti. Caput II.

RES porrò, & effectus huius Sacramēti, illis

verbis

verbis explicatur; Et oratio fidei ſaluabit infir- Iac. 5.
mum, & alleuiabit eum Dominus, & ſi in pec- Inf. can. 88 de ſac. extr. Vnct.
catis ſit, dimittetur ei, res etenim hæc, gratia eſt Spiritus ſancti: cuius Vnctio, delicta, ſi quæ ſint adhuc expianda, ac peccati reliquias abſtergit, & ægroti animam alleuiat, et confirmat, magnã in eo diuinæ miſericordiæ fiduciam excitando, qua infirmus ſubleuatus, & morbi incommoda, ac labores leuius fert: & tentationibus dęmonis, Gen. 3.
calcaneo inſidiantis, facilius reſiſtit, & ſanitatem corporis interdum, ubi ſaluti animæ expedierit, conſequitur.

De miniſtro huius Sacramenti, & tempore quo dari debeat. Cap. III.

IAm vero, quod attinet ad præſcriptionem eorum, qui & ſuſcipere, & miniſtrare hoc Sacramentnm debent, haud obſcurè fuit illud ét in verbis prædictis, traditũ, nam & oſtenditur illis, proprios huius Sacramenti miniſtros eſſe Ec- c. illud ſupfluũ. 95. diſ. & inf. can. vlt.
cleſiæ Presbyteros, quo nomine, eo loco, non ætate ſeniores, aut primiores in populo intelligendi veniunt, ſed aut Epiſcopi, aut ſacerdotes ab ipſis ritè ordinati, per impoſitionem manuum preſbyteri. Declaratur etiam, eſſe hanc Vnctio- 1. Tim. 4.
nem infirmis adhibendam, illis vero præſertim, qui tam periculosè decumbunt, vt in exitu vitæ conſtituti videantur; vnde, & Sacramentum exeuntium nuncupatur. Quod ſi infirmi poſt ſuſceptam hanc Vnctionem conualue-

Digitized by Google

DE SANCTISSIMO PAENITENTIAE Sacramento.

CANON I.

SI quis dixerit, in Catholica Eccleſia Pœnitẽtiam non eſſe verè, & propriè Sacramentum pro fidelibus, quoties poſt Baptiſmum in peccata labuntur, ipſi Deo reconciliandis; a Chriſto Domino noſtro inſtitutum: anathema ſit. ſupra. 1. de pœ. ca. 2. in fin. de ſum. Trin. Io. 20. Matt. 6. Luca 18. Cõc. Cab. c. 2.

CANON II.

Si quis ſacramenta confundens, ipſum Baptiſmum Pęnitẽtiæ Sacramẽtum eſſe dixerit, quaſi hæc duo Sacramenta diſtincta non ſint: atq; ideò Pęnitentiam non rectè ſecundam poſt naufragium tabulam appellari: anathema ſit. ſup. c. 2. ca. 2. poſt naufragium de pęn. diſt. 1. ſup. ſeſſ. 6. c. 14. de iuſtifi.

CANON III.

Si quis dixerit, verba illa Domini Saluatoris: Accipite Spiritum ſanctum; quorum remiſeritis peccata; remittũtur eis, & quorum retinueritis, retenta ſunt: non eſſe intelligenda de poteſtate remittendi; & retinendi peccata in Sacramento Pęnitentiæ, ſicut Eccleſia catholica ab initio ſemper intellexit; detorſerit autem contra inſtitutionem huius Sacramẽti ad auctoritatem prædicandi Euangelium: anathema ſit. Io. 20. Matt. 16. ſup. c. 2. & ſeſſ. 6. de iuſt. cap. 14. cap. audiuimus cum ſeq. 24. q. 1. ca. vt conſtitueretur diſ. 50.

Digitized by Google

CANON IV.

sup.ca.3.de pœn.

Si quis negauerit ad integram, & perfectam peccatorum remiſſionem requiri tres actus in pœnitente, quaſi materiam Sacramenti Pœnitẽtiæ, videlicet, Contritionem, Confeſſionem, & Satiſfactionem, quæ tres pœnitentiæ partes dicuntur: aut dixerit, duas tantum eſſe Pœnitentiæ partes, terrores ſ. incuſſos conſcientiæ, agnito peccato, & fidem conceptam ex Euangelio, vel abſolutione quá credit quis ſibi per Chriſtum remiſſa peccata: anathema ſit.

CANON V.

sup. c.4.de pœn.

Si quis dixerit, eam Contritionem, quæ paratur per diſcuſſionem, collectioně, & deteſtationě peccatorum, qua qs recogitat annos ſuos in amaritudine aĩæ ſuæ ponderando peccatorum ſuorum grauitatem, multitudinem fœditatem, amiſſioně ęternæ beatitudinis, & æternæ dãnationis incurſum, cum propoſito melioris vitæ, non eſſe verũ, & vtilem dolorem, nec præparare ad gratiam, ſed facere hominem hypocritam, & magis peccatorem, demum illam eſſe dolorem coactum, & non liberum, ac voluntarium: anathema ſit.

CANON VI.

Iſa.38. Sup.ca.5.de pœ.Clc.1.in epiſt. 1. ad Iac.Cõc.Cabil.c.8.&34

Si quis negauerit, Confeſſioně ſacramentalě, vel inſtituam, vel ad ſalutě neceſſariã eße iure diuino, aut dixerit, modũ ſecretè cõfitendi ſoli ſacerdoti quě Eccleſia catholica ab initio ſẽper obſeruauit, & obſeruat, alienũ eſſe ab inſtitutione,

&

& mandato Chriſti, & inuentum eſſe humanũ: anathema ſit.

CANON VII.

Si quis dixerit, in Sacramento Pœnitentiæ ad remiſſionem peccatorũ neceſſariũ non eſſe iure diuino confiteri oĩa, & ſingula peccata mortalia, quorum memoria cum debita, & diligẽti præmeditatione habeatur, et occulta, & quæ ſunt contra duo vltima Decalogi ꝓcepta, & circunſtantias, quæ peccati ſpeciem mutãt, ſed eã confeſſionem tantum eſſe vtilem ad erudiendum: & conſolandũ pœnitentẽ, & olim obſeruatã fuiſſe tantũ ad ſatisfactionẽ canonicã imponẽdã, aut dixerit eos, q̃ oĩa peccata confiteri ſtudẽt, nihil relinquere velle diuinæ miſericordiæ ignoſcendum, demũ non licere confiteri peccata venialia: anath. ſit. sup. c.5. Deut.5.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Confeſſionem omnium peccatorum, qualem Eccleſia ſeruat, eſſe impoſſibilem, & traditionem humanam, à pijs abolendam, aut ad eam non teneri omnes, & ſingulos vtriuſque ſexus Chriſti fideles, iuxta magni Concilij Lateranẽſis, cõſtitutionẽ, ſemel in anno: & ob id ſuadendum eſſe Chriſti fidelibus, vt non confiteantur tempore Quadrageſimæ: anathema ſit. sup. ca.5. & ſeſſ. 13. cam. 9. de ſacra Euch. Conc. Lat. ſub Inno. 3. ca. 21. & c. oĩs vtriuſq; de pę. & remiſ. Sup. a. 6. in fin. de iuſt. & c. 4. in prin.

CANON IX.

Si quis dixerit Abſolutionem ſacramentalẽ Sacerdotis non eſſe actum iudicialem: ſed nudum miniſterium pronunciãdi, & declarandi remiſſa

Digitized by Google

eſſe peccata cõſitenti, modò tantum credat ſe eſſe abſolutũ, aut ſacerdos nõ ſerio ſed ioco abſoluat: aut dixerit non requiri confeſſionem pęnitentis, vt ſacerdos eum abſoluere poſſit: anath. ſit.

CANON X.

sup. ca. 1. & c. 6. de pœ.

Si quis dixerit, ſacerdotes, qui in peccato mortali ſunt, poteſtatem ligandi, & ſoluendi non habere, aut non ſolos ſacerdotes eſſe miniſtros abſolutionis, ſed omnibus, & ſingulis Chriſti fidelib. eſſe dictum: Quæcunq; ligaueritis ſuper terram erunt ligata, & in cælo, & quæcunque ſolueritis ſuper terram erunt ſoluta, & in cælo, & quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta ſunt: quorũ verborum virtute, quilibet abſoluere poſſit peccata, publica quidem per correptionem duntaxat, ſi correptus acquieuerit; ſecreta verò per ſpontaneam confeſſionem: anathema ſit.

Matth. 16. Io. 20.

CANON XI.

sup. c. 7. c. ſi Eps de pęn. in 6. c. de cętero & c. de monialib. đ ſen. excom. cum ſimi.

Si quis dixerit, Epiſcopos non habere ius reſeruandi ſibi caſus, niſi quo ad externam politiã; atque ideò caſuum reſeruationem non prohibere, quominus ſacerdos a reſeruatis verè abſoluat: anathema ſit.

CANON XII.

sup. c. 8. de pęn.

Si quis dixerit totam pœnam ſimul cum culpa remitti ſemper à Deo, ſatisfactionemq; pœnitentium non eſſe aliam, quam fidem, qua apprehendunt Chriſtum pro eis ſatisfeciſſe: anathema ſit.

Si

CANON XIII.

Si quis dixerit, pro peccatis, quo ad pœnam temporalem minimè Deo per Chriſti merita ſatisfieri penis ab eo inflictis, & patienter toleratis, vel à ſacerdote iniunctis, ſed neque ſpōtè ſuſceptis, vt ieiunijs, orationibus, eleemoſynis, uel alijs etiam pietatis operibus, atque ideò optimā penitentiam eſſe tantum nouam vitam: anathema ſit. Sup. ca. 8. & 9.

CANON XIV.

Si quis dixerit, ſatisfactiones, quibus peniten tes per Chriſtum Ieſum peccata redimūt, nō eſſe cultus Dei, ſed traditiones hominum, doctrinam de gratia, & verum Dei cultum, atque ipſum beneficium mortis Chriſti obſcurantes: anathe. ſit. Su p. c. 1.

CANON XV.

Si quis dixerit, Claues Eccleſię eſſe datas tantum ad ſoluendum, non etiam ad ligandum, & propterea ſacerdotes, dum imponunt pœnas confitentibus, agere contra finem Clauium, & contra inſtitutionem Chriſti, & fictionem eſſe, quòd virtute Clauium ſublata pena æterna, pœna temporalis plerunque exoluenda, remaneat: anathema ſit. Sup. ca. 1. & c. 8. ī fi. de pæ. Sup. ſeſſ. 6. cano. 30. de iuſtit.

De Sacramento Extremæ Vnctionis.

CANON I.

Si quis dixerit, Extremam Vnctionē non eſſe verè, & propriè ſacramentum à Chriſto Domino Su p. de hoc ſacramento in princ. & c. 2.

noſtro

Matt.6. Iac. 5. Inn. Pap. epi. ad decẽ Epi. Eugub. c.8.

noſtro inſtitutum, & à beato Iacobo Apoſtolo promulgatum, ſed ritum tantum acceptum a Patribus, aut figmentum humanum: anathema ſit.

CANON II.

Sup. c. 2. de hoc ſac. ca. presbyt. 95. diſt.

Si quis dixerit, ſacrã infirmorum Vnctionem non conferre gratiam, nec remittere peccata, nec alleuiare infirmos: ſed iã ceſſaſſe, quaſi olim tantum fuerit gratia curationum: anathema ſit.

CANON III.

Sup. ca. vlt. Conc. Gab. cap. 48. cap. 5. ſupra can. 1.

Si quis dixerit, Extremæ Vnctionis ritum, et vſum, quem obſeruat S. Romana Eccleſia, repugnare ſententiæ beati Iacobi Apoſtoli: ideoque eum mutandam, poſſeque à Chriſtianis abſque peccato contemni: anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit, Presbyteros Eccleſiæ, quos beatus Iacobus adducendos eſſe ad infirmos inũgendum hortatur, non eſſe ſacerdotes ab Epiſcopo ordinatos, ſed ætate ſeniores in quauis communitate, ob idque proprium Extremæ Vnctionis miniſtrum non eſſe ſolum ſacerdotem: anathema ſit.

Decretum de reformatione Prooemium.

ſup. ſeſ. 6. de ref. c. 3. cap. qualiter. & quando, il 3. de accuſ.

CVM propriè Epiſcoporum munus ſit, ſubditorum omniũ vitia redarguere, hoc illis præcipue cauendũ erit, ne Clericis præſertim ad animarum curã conſtituti, criminoſi ſint, neve inhoneſtam vitam, ipſis cõniuentibus, ducant. nam

ſi eos

Digitized by Google

ſi eos prauis, & corruptis morib. eſſe pmittant, quo pacto laicos de ipſorũ vitijs redarguent, qui vno ab eis ſermone cõuinci poſſent, ꝙ Clericos ipſis, patiantur eſſe deteriores? qua ẽt libertate laicos corripere poterũt ſacerdotes, cũ tacitè ſibi ipſi reſpõdeãt, eadẽ ſe admiſiſſe, quę corripiũt, Monebunt propterea Epi ſuos Clericos in quocunq; Ordine fuerint, vt cõuerſatione, ſermone, & ſciẽtia commiſſo ſibi Dei populo præeant: memeres eius, ꝙ ſcriptum eſt: Sancti eſtote, quia & ego ſanctus ſum. Et iuxta Apoſtoli vocem: Nemini dent vllã offenſionẽ, ut non vituperetur miniſterium eorum: ſed in oĩbus exhibeant ſe, ſicut miniſtros Dei, ne illud Prophetę dictum impleatur in eis; Sacerdotes Dei contaminãt, ſancta, & reprobãt legem. Vt aũt ipſi Epi id liberius exequi, ac quoquã prætextu deſuper impediri nequeãt; eadem ſacroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus præſidentib. in ea eiſdem Apoſtolicę Sedis Legato, & Nuncijs, hos qui ſequuntur, Canones ſtatuendos, & decernendos duxit.

1. Cor. 9. ca. quid autem 8. q. 1. c. vlt. 25. di. c. vna tantum. 26. diſt. c. ſicut ijs, §. neceſſe. 47. di. ca. in ſacerdotibus. 61. d.

Leu. 11. 19. & 20. 2. Pet. 1. & ca. propoſuiſti. 82. diſt. 2. Cor. 6. in pr inc.

Sophon. Ezec. 22.

Caput I.

CVm honeſtius, ac tutius ſit ſubiecto, debitã Præpoſitis obedientiã impendendo, in inferiori miniſterio deſeruire, quàm cum Præpoſitorum ſcandalo graduum altiorum appetere dignitatem; ei, cui aſcenſus ad ſacros Ordines, a ſuo Prælato ex quacunq; cauſa, etiam ob occultũ crimen quomodolibet ẽt extraiudicialiter fuerit in-

ca. ad aure extr. de tẽp. ord.

ter

terdictus; aut qui a ſuis Ordinib. ſeu gradib. vel dignitatib. eccleſiaſticis, fuerit ſuſpenſus; nulla cōtra ipſius Prælati uolūtatē cōceſſa licētia de ſe ꝑmoueri faciēdo, aut ad priores ordines grad⁹ et dignitates, ſiue honores reſtitutio ſuffragetur.

Caput II.

Inf. c. 8. ſup. ſeſ. 6. c. 5. de refor.

ET quoniam nōnulli Epi Eccleſiarum, quæ in partib infidelium cōſiſtunt, clero carentes & populo Chriſtiano, cum ferè vagabundi ſint, & permanētem ſedem nō habeant, non quæ Ieſu Chriſti, ſed alienas oues, inſcio proprio Paſtore, quærentes, dum per hanc S. Synodum ſe Pontificalia officia in alterius diœceſi, niſi de loci Ordinarij expreſſa licentia, & in perſonas eidē Ordinario ſubiectas tantū, exercere prohibitos uidēt, in legis fraudem, & cōtemptum, quaſi Epalē cathedram in loco nullius diœceſis ſua temeritate eligunt, & quoſcunq; ad ſe veniētes, etiam ſi ſuorum Eporum, ſeu Prælatorum litteras commendatitias nō habeant, clericali charactere inſignire, & ad ſacros etiam Presbyteratus Ordines promouere præſumunt: quo plerunq; fit, vt minus idonei, & rudes, ac ignari, & qui a ſuo Epo tanquam inhabiles, & indigni reiecti fuerunt, ordinati, nec diuina officia peragere, nec eccleſiaſtica Sacramēta rectè ualeāt miniſtrare: Nemo Eporum, qui titulares vocantur, etiam ſi in loco nullius diœceſis, et exempto, aut aliquo monaſterio cuiuſuis Ordinis ſederint, aut moram traxerint,

rint, vigore cuiuſuis priuilegij, ſibi de promouendo quoſcunque ad ſe venientes pro tempore conceſſi, alterius ſubditum, etiam prætextu familiaritatis continuæ commenſalitatis ſuæ, abſque ſui proprij Prælati expreſſo conſenſu aut litteris dimiſſorijs ad aliquos ſacros, aut minores Ordines, vel primam Tonſuram promouere, ſeu ordinare valeat. Contrafaciens ab exercitio Pontificalium per annum, taliter verò promoti ab executione Ordinum ſic ſuſceptorum donec ſuo Prælato viſum fuerit, ipſo iure ſint ſuſpenſi.

Conc. Nicę. c.7. Concil. Aurel. 3. ca. 3. Con. Magun. ca. 14. cap. 1, 21. q. 2. 9. q. 2 per tot. c. 1. cum ſeq. de tēp. ord. in 6. & inf. ſeſſ. 23. de ref. ca. 3. 8. & 10. can. Apoſt. 36.

Caput III.

EPiſcopus quoſcunque ſuos Clericos, præſertim in ſacris conſtitutos, abſque ſuo præcedenti examine, & commendatitijs litteris, quacunq; auctoritate promotos, licèt tanquam habiles ab eo, a quo ordinati ſunt, probatos, quos tamen ad diuina officia celebranda ſeu eccleſiaſtica Sacramenta miniſtranda minus idoneos, & capaces repererit, a ſuſceptorum Ordinum exercitio ad tempus, de quo ei videbitur, ſuſpendere, & illis, ne in altari, aut aliquo Ordine miniſtrent, interdicere poſſit.

ſup. c. xxi. & infr. ſeſſ. 23. de ref. c.

Caput IV.

ſup. ca. 1. & ſeſ. 6. de ref. ca. 3. c. irrefragabili. in prin. de off. ord. c. qualiter. & qñ il 2. de acc

OMnes Eccleſiarum Prælati, qui ad corrigendum ſubditorum exceſſus diligenter intendere debent, & a quibus nullus Clericus per hu-

ius

ius S. Synodi ſtatuta cuiuſuis priuilegij prætextu, tutus cenſetur quominus iuxta canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi poſſit; ſi in ecclesijs ſuis reſederint, quoſcunq; ſæculares Clericos, qualitercunq; exemptos, qui alias ſuæ iuriſdictionis ſubeſſent de eorum exceſſib. criminib. & delictis quoties, & qñ opus fuerit, ét extra viſitationẽ, tanquã ad hoc Apoſtolicæ Sedis delegati, corrigẽdi, & caſtigandi facultatẽ habeãt: quibuſcunq; exemptionib declarationib. conſuetudinib. ſententijs, iuramentis, concordijs, quę tãtum ſuos obligent auctores, ipſis Clericis, ac eorũ conſanguineis, capellanis, familiarib. procuratoribus, & alijs quibuslibet ipſorum exemptorum contemplatione, & intuitu minimè ſuffragãtib.

sup. ſeſſ. 6. c. 4. & infra ſeſſ. 25. c. 6. & 9. de ref.

Inf. ſeſ. 24. de ref. c. 5.

Caput V.

c. 1. & c. vlt. de off. dele.

INſuper cum nonnulli, qui ſub prætextu, ꝙ ſuper bonis, & reb. ac iurib. ſuis diuerſæ eis iniuriæ, ac moleſtiæ inferantur, certos iudices per litteras Conſeruatorias deputari obtinent, qui illos a moleſtijs & iniurijs hmõi tueantur, ac defendant, & in poſſeſſione ſeu quaſi bonorũ, rerũ, ac iuriũ ſuorum manuteneant, & cõſeruent, neq; ſuper illis eos moleſtari permittãt; eiuſmodi litteras in plerisq; cõtra concedentis mentẽ in reprobum ſenſum detorqueant; iccirco nemini omninò cuiuſcunq; dignitatis, & conditionis ſit, ét ſi Capitulũ fuerit, Cõſeruatoriæ litterę cũ quibuſcumque clauſulis, aut decretis, quorumcunque iudi-

cum

Digitized by Google

eũ deputatione, quocũq; ẽt alio ꝑtextu, aut colore cõceſſę, ſuffragẽtur ad hoc, ut corã ſuo Epõ, ſiue alio Superiore ordinario in criminalib. & mixtis cauſis accuſari, & cõueniri, ac cõtra eũ inquiri, & procedi nõ poſſit: aut quo minus, ſi qua iura et exceſſione cõpetierint, ſuper illis liberè valeat apud iudicem ordinarium cõueniri. In ciuilib. ẽt cauſis, ſi ipſe actor extiterit, aliquẽ ei apud ſuos Cõſeruatores iudices ĩ iudicium trahere minime liceat. Qđ ſi in his cauſis, in quib. ipſe reus fuerit contigerit, vt electus ab eo Conſeruator ab actore ſuſpectus eſſe dicatur, aut ſi qua inter ipſos iudices, Conſeruatorẽ, & Ordinarium cõtrouerſia ſuper cõpetentia iuriſdictionis orta fuerit; nequaq̃ in cã procedatur, donec per arbitros in forma iuris electos, ſuper ſuſpicione aut iuriſdictionis cõpetentia fuerit iudicatũ. Familiarib. verò eius, q̃ hmõi litteris cõſeruatorijs tueri ſe ſolẽt, nihil illę proſint, prętereq̃ duob. dũtaxat: ſi tñ illi proprijs eius ſumptib. vixerit. Nemo ẽt ſimiliũ litterarũ beneficio vltra quinquẽniũ gaudere poſſit. Nõ liceat quoq. Cõſeruatorib. iudicib. ullũ habere tribunal erectũ. In cauſis verò mercedũ, aut miſerabiliũ pſonarũ, huius S. Synod ſuper hoc decretũ in ſuo robore pmaneat. Vniuerſitates aut generales ac Collegia Doctorũ, ſeu Scholariũ, & regularia loca, necnõ hoſpitalia actu hoſpitalitatẽ ſeruãtia ac vniuerſitatum, Collegiorũ, locorũ, & hoſpitaliũ hmõi pſone in pſenti canone minime cõprehẽſæ, ſed exẽptæ omnino ſint, & eſſe intelligantur.

c. cũ ſpeciali. ext. de appel.

Sup. ſeſ. 7. c. 14.

Digitized by Google

Caput VI.

c. porrectū, & c. ex parte. de regu. c. vlt. 41. d.

11. q. 4. pro Côc. Matiſ. co. 1. cap. 5. Con. Cōſt. ſeſſ. 14. de vi. & ho. cl.

QVia verò, etſi habitus non facit monacum: oportet tamen Clericos veſtes proprio congruentes ordini ſemper deferre, vt per decentiā habitus extrinſeci, morum honeſtatem intrinſecā oſtēdāt: tāta aūt hodie aliquorū ioleuit temeritas religioniſq; cōtēptus, vt ꝓpriam dignitatē, & honorē clericalē paruipēdentes, veſtes ēt deferāt publicè laicales, pedes in diuerſis ponentes unum in diuinis, alterum in carnalib. ꝓpterea oēs eccleſiaſticæ perſonæ, q̄tumcunq; exēptæ, quæ aut in ſacris fuerint, aut dignitates pſonatus officia aut beneficia qualiacūq; eccleſiaſtica obtinuerint, ſi poſtq̄ ab epo ſuo ēt per edictum publicum moniti fuerint, honeſtum habitū clericalē, illorū ordini, & dignitati cōgruentē, & iuxta ipſius Epi ordinationem, & mādatū nō detulerint: per ſuſpenſionem ab ordinib. ac officio, & beneficio, ac fructib. redditibus, & prouentib. ipſorum beneficiorum, necnō ſi ſemel correpti, denuo in hoc deliquerint, etiam per priuationem officiorum, & beneficiorum hmōi coerceri poſſint, & debeant. Conſtitutionem Clementis V. in Concilio Viennenſi editā, quæ incipit, Quoniam innouando, & ampliando.

Cle. quoniā de vi. & ho. cle. Exo. 21 extr. c. 1. de hom. c. minor. d. 50. c. inquiſit. de acc. & c. cū nō ab hom. ne. de iud.

Caput VII.

CVm ēt qui per induſtriā occiderit proximum ſuū. & p inſidias, ab altari auelli debeat: q ſua voluntate homicidium perpetrauerit, etiā ſi crimen id nec ordine iudiciario probatū, nec alia

ratio-

rōne publicū, ſed occultum fuerit, nullo tpe ad ſacros Ordines promoueri poſſit, nec illi aliqua eccleſiaſtica beneficia, ēt ſi curā nō hēant aīarum, cōferri liceat, ſed oī ordine, ac beneficio, & officio eccleſiaſtico ꝑpetuo careat: ſi verò homicidiū nō ex propoſito, ſed caſu, uel uim ui repellendo, ut quis ſe à morte defenderet, fuiſſe cōmiſſū narretur, q̄ ob cām ēt ad ſacrorū Ordinū, et altaris miniſterium, & beneficia quęcūq, ac dignitates, iure quodāmō diſpenſatio debeatur, cōmittatur loci Ordinario, aut ex cauſa Metropolitano ſeu viciniori Epō, qui nō niſi cā cognita & probatis ꝑcibus, ac narratis, nec aliter, diſpenſare poſſit. c.ſtudea 50. d. & c. ſignificaſti 1 1 2. de homici.

Caput VIII.

PRæterea quia nonnulli, quorū ēt aliqui veri ſunt Paſtores, ac proprias oues hēnt, alienis etiā ouibus præeſſe quærunt, & ita alienis ſubditis q̄doq; intēdūt, ut ſuorū curā neglıgāt; quicūq; ēt Epāli preditus dignitate, qui alienos ſubditos puniendi priuilegiū habuerit, cōtra Clericos ſibi nō ſubditos, præſertim in ſacris cōſtitutos, quorūcūq; ēt atrociorum criminū reos, niſi cū ꝓpriji ipſorum Clericorum Epi, ſi apud Eccleſiā reſederit aut perſonæ ab Epiſcopo deputandæ interuentu, nequaquam, procedere debeat: aliàs proceſſus, & inde ſecuta quæcunque, viribus omnino careant. Sup. ca. 2. & ſeſſ. 6. c. vlt. Cōc. Magū. ca. 14. 5.

Caput IX.

ET quia iure optimo diſtinctæ fuerunt diœceſes, & parochiæ, ac unicuiq; gregi ꝓpŋ attri- ca. Eccleſias 13. q. 1. c. paſtoralis. de his, quæ

 buti

Digitized by Google

Ext. apta. I. & infr. ſeſs. 24. de refor. c. 13. in fi. & c. 17. buti Paſtores, & inferiorũ eccleſiarũ Rectores, q ſuarum qſq; ouiũ curã hẽant, ut ordo eccleſiaſti cus nõ cõfundatur, aut una, & eadẽ eccleſia dua rũ quodãmodo diœceſũ fiat, nõ ſine graui eorũ in cõmodo, q illi ſubditi fuerint: beneficia unius diœ ceſis, ẽt ſi parochiales Eccleſię, Vicariæ ꝑpetuæ aut ſimplicia beneficia, ſeu ꝑſtimonia, aut ꝑſtimo

Sup. ſeſſ. 7. c. 6. & 7. & Inf. ſeſſ. 24. de ref. c. 13. & 15. niales portiones fuerint, ẽt rõne augendi cultũ di uinũ, aut numerum bñficiatorũ, aut alia quacũq. de cã, alterius diœceſis beneficio, aut monaſterio, ſeu collegio, vel loco etiam pio ꝑpetuò non vnia- tur: decretum huius S. Synodi ſuꝑ hmõi vnionib. in hoc declarando.

Caput X.

c. cũ de ve. neficio. de preb. in 6. et inf. ſeſ. vlt. ca. 21. circa med. ꝯ reg. & mo. Deut. 22. c. cũ cau ſam. ꝯ elec. & c. quidã de apoſta. REgularia beneficia in titulum Regularib. ꝓ- feſſis prouideri cõſueta, cum ꝑ obitum, aut reſignationem, vel alias illa in titulum obtinen- tis, vacare cõtigerit, religioſis tantum illius ordi nis, vel ijs, qui habitum omninò ſuſcipere, et pro feſſionem emittere teneantur, & non alijs, ne ve ſtem lino, lanaq. contextã induant, conferantur.

Caput XI.

QVia uerò regulares de vno ad aliũ Ordinem translati facilè a ſuo Superiore licentiam ſtandi extra monaſterium obtinere ſolent, ex quo vagandi, & apoſtatandi occaſio tribuitur: nemo cuiuſcũque ordinis Prælatus, vel Superior vigo- re cuiuſuis facultatis aliquẽ ad habitum, & pro feſſionẽ admittere poſſit, niſi ut in ordine ipſo, ad quem transfertur, ſub ſui Superioris obedientia

in

In clauſtris perpetuo maneat; ac taliter tranſlatus, etiam ſi Canonicorum Regularium fuerit, ad beneficia ſæcularia, etiam curata, omninò incapax exiſtat.

Caput XII.

NEmo, ét cuiuſuis dignitatis eccleſiaſticę uel ſæcularis quacũq. [illegible]ne, niſi eccleſiã, beneficiũ, aut capellã de nouo fundauerit, & conſtruxerit, ſeu iam erectam, quæ tamen ſine ſufficiẽti dote fuerit, de ſuis proprijs, & patrimonialibus bonis competenter dotauerit, ius patronatus impetrare, aut obtinere poſſit, aut debeat. In caſu autem fundationis, aut dotationis, huiuſmodi inſtitutio, Epiſcopo, & nõ alteri inferiori reſeruetur.

c. piæ mentio. cũ ſeq. 16. q 7. & c. nobis. de iure patro. & inf. ſeſſ. vlt. c. 9. ĩ prin.

Caput XIII.

NOn liceat præterea patrono cuiuſuis priuilegij prætextu, aliquem ad beneficia ſui iuris patronatus, niſi Epiſcopo loci Ordinario, ad quem prouiſio, ſeu inſtitutio ipſius beneficij, ceſſante priuilegio, iure pertineret, quoquo modo præſentare; aliàs præſentatio, ac inſtitutio, forſan ſecutæ, nullæ ſint, & eſſe intelligantur.

c. illud. & c. relatũ de iure patr. Cõ. Magun. ſpe Arnulphi. c. 4. Coc. Sclaguſt. ad. c. 13. & inf. ſeſſ. 24. ca. 18. de ref. & ſeſ. 25 c. 9. de ref.

Caput XIV.

DEclarat præterea ſancta Synodus in futura Seſſione, quam ad 25. diem Ian. ſubſequentis anni 1552. habendam eſſe iam decreuit, una cum ſacrificio Miſſæ agendum, & tractandum etiam eſſe de Sacramento Ordinis, & proſequendam eſſe materiam reformationis.

Digitized by Google

SESSIO XV.

QVAE EST QVINTA,

ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die 25. Ianuarij 1552.

Decretum Prorogationis Seſſionis.

CVm ex eo, quod proximis Seſſionib. decretũ fuit, ſancta hæc, & vniuerſalis Synodus per hos dies accuratiſſime, diligentiſſimeque tractauerit ea, quæ ſanctiſſimum Miſſæ ſacrificium, & ad ſacramentum Ordinis ſpectant, vt hodierna Seſſione, quemadmodum Spiritus ſanctus ſuggeſſiſſet, decreta de his rebus, & quattuor præterea articulos ad ſanctiſſimæ Euchariſtiæ ſacramentum pertinentes, in hanc tandem Seſſionem dilatos publicaret, atque interim affuturos eſſe putauerit ad hoc ſacroſanctũ Concilium eos qui ſe Proteſtantes vocant, quorum cauſa eorum publicationem articulorum diſtulerat, &, vt liberè, ac ſine cunctatione vlla huc venirent, fidem eis publicam, ſiue Saluum conductum conceſſerat: tamen, cum illi nondum venerint, & eorum nomine ſupplicatum huic ſanctę Synodo fuerit, ut publicatio, quę hodierno die facien-

facienda fuerat, in ſequentem Seſſionem differatur, certa ſpe allata, affuturos eos eſſe omninò multò ante illam Seſſionem, Saluo conductu amplioris formæ interim accepto; eadem S. Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata iiſdem Legato, & Nuncijs præſidentibus nihil magis optans, quàm ex præſtantiſſima natione Germanica oēs de religione diſſenſiones, & ſchiſmata tollere, ac eius quieti, paci otioque conſulere, parata ipſos, ſi venerint, & humaniter excipere, & benignè audire, confidenſq; eos nō fidei Catholicæ pertinaciter oppugnandæ, ſed veritatis cognoſcēdæ ſtudio eſſe venturos: &, vt Euangelicæ veritatis ſtudioſos decet, Sanctę Matris Eccleſiæ decretis, ac diſciplinæ ad extremū eſſe acquieturos; ſequentem Seſſionem ad edenda, & publicāda ea, quæ ſupra commemorata ſunt, in diem feſtum S. Ioſephi, qui erit die 19. menſis Martij diſtulit, vt illi ſatis temporis, & ſpatij habeant, non ſolū ad veniendum, verum etiam ad ea quæ voluerint, antequam is dies veniat, proponenda. Quibus, vt omnem diutius cunctandi cauſam adimat, fidem publicam ſiue Saluum conductū eius, qui recitabitur, tenoris & ſentētiæ, libenter dat, & concedit. Interea verò de Matrimonij ſacramento agendum, & de eo præter ſuperiorum decretorum publicationem definiēdum eſſe, eadem Seſſione ſtatuit, & decernit, & proſequendam eſſe materiam reformationis.

Digitized by Google

SALVVS CONDVCTVS
datus Proteſtantibus.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridẽtina Synod. in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentib. in ea eiſdem S. Sedis Apoſt. Legato, & Nuncijs, inhærendo Saluo conductui in pen. Seſſ. dato, & illũ iuxta tenorẽ infraſc. ampliando, Vniuerſis fidem facit, quod oĩb. & ſingulis Sacerdotib. Electorib. Principib. Ducib. Marchionib. Comitibus, & Baronib. nobilib. militarib. popularibus, & alijs quibuſcunq; viris, cuiuſcunq; ſtatus, & conditionis, aut qualitatis exiſtant, Germanicæ Prouinciæ & nationis, ciuitatib. & alijs locis eiuſdem, & oĩb. alijs eccleſiaſticis, & ſæcularib. præſertim Auguſtanæ confeſſionis, perſonis, qui, aut quæ vnà cũ ipſis ad hoc generale Trident. Concil. venient, aut mittentur, ac profecturi ſunt, aut hucuſq; venerũt, quocunq; nomine cenſeantur, aut valeant nuncupari, tenore præſentium publ. fidem, & pleniſſimã, veriſſimamq; ſecuritatem, quam ſaluum conductũ appellant, liberè ad hanc ciuitatem Trid. veniendi, ibidemq; manendi, ſtandi, morandi, proponendi, loquendi vna cum ipſa Syno. de quibuſcunque negotijs, tractandi, examinandi, diſcutiendi, & oĩa quæcunq; ipſis libuerit, ac articulos quoslibet tam ſcripto quam verbo liberè offerendi, propalandi, eoſq; ſcripturis ſacris, & BB. Patrum verbis, ſentẽtijs & rationib. declarandi, aſtruendi, & perſuadendi, & ſi opus fuerit, etiam ad obiecta Concilij generalis reſpondendi, & cum ijs, qui a Concilio delecti fuerint diſputandi chriſtianè, aut charitatiuè, abſq; omni impedimento conferendi, opprobrijs, conuicijs, ac contumelijs penitus remotis, & ſignanter,

Digitized by Google

ter, quod cauſæ cõtrouerſæ ſm̃ ſacram' ſcripturam, & Apoſtol. traditiones, probata Cõcilia, & Cath. Eccl. conſenſum, & SS. Patrũ auctoritates in pręd. Conc. Trid. tractentur, illo etiam addito, vt religionis prętextu, aut delictorum circa eam commiſſorum, aut committen. minimè puniantur, impartitur, ac omnino concedit, ſic etiam vt propter illorum præſentiam neq; in itinere, aut quocunq; locorum eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipſa ciuit. Trid. a diuinis officijs quouis modo ceſſetur. Et vt his peractis, vel non peractis, quandocunque ipſis libuerit, aut maiorum ſuorum mandato, & aſſenſu ad propria reuerti optabũt, aut aliquis eorum optabit, mox abſque vlla renitẽtia, & occaſione, aut mora, ſaluis reb. eorum, & ſuorum pariter honore, & perſonis, vice verſa, poſſunt iuxta beneplacitum liberè, & ſecure redire: de ſciã tamen ab eadem Syno. deputan. vt tunc opportune eorum ſecuritati, abſq; dolo, & fraude prouideatur. Vult etiam S. Syno. in hac publ. fide, ſaluo ve conductu, omnes quaſcunque clauſulis includi, ac contineri, ac pro incluſis haberi, quæ pro plena, efficaci, & ſufficienti ſecuritate, in eundo, ſtando neceſſariæ, & opportunæ fuerint. Illud etiam, ad maiorem ſecuritatem, & pacis, ac conciliationis bonum, exprimens, quod ſi quiſpiam, aut illorum aliqui, ſiue in itinere, Tridentum venien. ſiue ibidẽ morando aut redeundo, aliquod enorme (quod abſit) egerint aut commiſerint, quo poſſet huius fidei pub. & aſſecurationis beneficium eis conceſſum, annullari, aut caſſari, vult, & concedit, vt in huiuſmodi facinore deprehenſi: ab ipſis duntaxat, & non ab illis condigna animaduerſione, cum emenda ſufficienti, per partem ipſius Synodi meritò appro-

probanda,& laudanda,mox puniantur: illorum aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Parifomiter etiam vult,vt ſi quiſquam, vel aliquis ex ipſa Syno. ſiue in itinere,aut manendo, aut redeundo,aliquod enorme(quod abſit)egerint, aut commiſerint,quo poſſet huius fidei publicæ,& aſſecurationis beneficiũ violari,aut quo quomodo tolli in huiuſmodi facinore deprehenſi, ab ipſa Synodo duntaxat, & non ab alijs condigna animaduerſione,& emenda ſufficienti,per partem DD. Germanorum Auguſtanæ Confeſſionis,tunc hic præſentium merito laudanda, & approbanda mox puniantur, præſenti aſſecurationis forma,conditionibus,& modis omninò manentibus illibatis. Vult præterea ipſa Synodus, quòd liceat ipſis Ambaſciatoribus omnibus,& ſingulis toties, quotieſcunque opportunum fuerit,ſeu neceſſarium, ad auram capiendam exire de ciuitate Trid. & reuerti ad eandem, nec non nuncium,vel nuncios ſuos ad quæcunq; loca pro ſuis neceſſarijs negotijs ordinãdis liberè mittere, ſeu deſtinare, ac ipſos miſſos, ſeu deſtinatos, ſeu miſſum,& deſtinatum ſuſcipere,toties,quoties eis videbitur expedire: ita quod aliqui, vel aliquis per deputandos Concilij ſocientur,qui eorum ſecuritati prouideant,vel prouideat,qui quidem ſaluus conductus & ſecuritas ſtare, ac durare debet à tempore & per tempus, quo in ipſius Synodi,& ſuorum tuitionis curam ipſos ſuſcipi contigerit, & vſque ad Tridentinum perduci, ac toto tempore manſionis eorum ibidem, & rurſum poſt ſufficientem audientiam habitam ſpatio viginti dierũ præmiſſo, cum ipſi petierint, aut Concilium habita huiuſmodi audientia ipſis receſſum indixerit,

Digitized by Google

rit,a Tridento, vſque in quem quiſque elegerit ſibi locum tutum, Deo fauente, reſtituet, dolo, & fraude prorſus excluſis.

Quæ quidem omnia pro vniuerſis, & ſinguli s Chriſti fidelibus pro omnibus Principibus tam ecclesiaſticis, quam ſæcularibus quibuſcunque atq; omnibus alijs eccleſiaſticis, & ſæcularibus perſonis, cuiuſcunq; nomine cenſeantur, inuiolabiliter obſeruanda eſſe promittit, & bona fide ſpondet.

Inſuper omni fraude, & dolo excluſis, vera & bona fide promittit, ipſam Synodum nullam, vel manifeſte, vel occulte occaſionem quæſituram, aut aliqua auctoritate, potentia, iure, vel ſtatuto, priuilegio legum, vel canonum, aut quorumcunq; Conciliorũ præſertim Conſtantien. & Senen. quacunque forma verborum expreſſa; in aliquod huius fidei publicæ, & pleniſſimæ aſſecurationis, ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipſis per ipſam Synodũ conceſſæ, præiudicium quouis modo vſuram, aut quemquam vti permiſſuram, quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quod ſi S. Synodus aut aliquis ex ea, vel ſuis cuiuſcunque conditionis, vel ſtatus: aut præeminentiæ exiſtens, præſcriptæ aſſecurationis, & Salui conductus formam. & modum in quocunque puncto, vel clauſula violauerit (qđ tamen auertere dignetur Omnipotens) & ſufficiẽs emenda non fuerit mox ſubſecuta, & ipſorum arbitrio merito approbanda, & laudanda, habeant ipſam Synodum, & habere poterunt, incidiſſe in omnes pœnas quas iure diuino, & humano, aut conſuetudine, huiuſmodi Saluorum conductuum violatores incurrere poſſunt, abſq; omni excuſatione, & quauis in hac parte contradictione. Cõc. Conſt. ſeſſ. 10. in c. qđ nõ obſt. ſaluus cõd.

SES.

Digitized by Google

SESSIO XVI.

QVAE EST SEXTA & vltima.

Sub Iulio Tertio Pont. Max. Celebrata die 28. Aprilis MDLII.

Decretum ſuſpenſionis Concilij.

SACROSANCTA, Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea Reuerẽdiſſ. DD. Sebaſtiano Archiẽpo Sipontino, & Aloyſio Epiſcopo Veronenſi, Apoſtolicis Nuncijs, tum eorum proprio, quam Reuerendiſſimi, & Illuſtriſſimi D. Marcelli tit. S. Marcelli S.R.E. Cardinalis Creſcentij, Legati, ob aduersã eius grauiſſimam valetudinem absẽtis, nomine, non dubitat Chriſtianis omnibus patere hoc Concilium œcumenicum Tridentinum primo à Paulo fel. record. conuocatum, & collectum fuiſſe, deinde à Sanctiſſimo Domino noſtro Iulio III. efflagitante Carolo Quinto, Auguſtiſſimo Imperatore, ea præcipuè de cauſa

fuiſſe

ſuiſſe reſtitutum, vt religionem in multis Orbis partibus, & præſertim in Germania, in diuerſas opiniones miſerabiliter diſtractã, in ſtatum priſtinum reuocaret, abuſus, & mores Chriſtianorũ corruptiſſimos emẽdaret: cumq. ad hoc agendum quamplurimi Patres, nulla laborum ſuorum periculorumque habita ratione è diuerſis regionibus alacriter confluxiſſent, reſq; ſtrenuè, magno fidelium concurſu, feliciterq;, procederet, ac ſpes eſſet non leuis, illos Germanos qui eas nouitates excitarãt, in Concilium uenturos, ſic animatos, vt veris Eccleſiæ rationibus vnanimiter acquieſcerent, lux deniq; quædam reb. affulſiſſe videretur, caputq. attollere inciperet profligata antea, & afflicta Reſpub. Chriſtiana, ij repente tumultus, ea bella hoſtis generis humana verſutia exarſerunt, vt Concilium velut hęrere, ac ſuum curſum interrumpere ſatis incõmodè cogeret, ſpeſq. omnis vlterioris progreſſus hoc in tempore tolleretur, tantumque aberat: vt ſancta Synodus Chriſtianorum malis, & incõmodis mederetur, ut multorum mentes, præter ſui animi ſententiam, irritaret potius, quam placaret. Cum igitur ipſa ſancta Synodus omnia, & præcipuè Germaniam armis ardere, & diſcordijs uideret, omnes ferè Epiſcopos Germanos præſertim Principes Electores, ſuis conſultum Eccleſiis è Concilio abiiſſe, decreuit tantæ neceſſitati non reluctari, & ad meliora tempora reticere, ut Patres

quod

quod eis nunc agere non licet, ſuis quibus proſpectum ad ſuas Eccleſias regredi valerent, ne diutius utrobique inutili otio conterantur. Atque ita, quoniam ſic temporum conditio tulit huius œcumenici Concil. Trid. progreſſum per biennium ſuſpendendum fore decernit, prout præſenti decreto ſuſpendit; ea tamē lege, ut ſi citius pacata res ſit, ac trāquillitas priſtina reuertatur, q̃ ſperat Dei Opt. Max. beneficio nō longo forſan ſpatio futurum, ipſius Concilij progreſſus eodem met tempore ſuam vim, firmitatem, uigoremque habere cēſeatur. Sin autem (quod Deus auertat) peracto biennio prædicta legitima impedimenta nō fuerint ſubmota; cum primum ceſſauerint, talis ſuſpenſio eo ipſo ſublata eſſe intelligatur, ac ſuus vigor, & robur Concilio ſit reſtitutum, & eſſe intelligatur ſine alia nouâ Concilij conuocatione, accedente ad hoc decretum conſenſu, & auctoritate Sanctitatis ſuæ, & Sanctæ Sedis Apoſtolicæ.

Interea tamen eadem ſancta Synodus exhortatur omnes Principes Chriſtianos, & omnes Prælatos, ut obſeruent, & reſpectiuè, quatenus ad eos ſpectat, obſeruare faciāt in ſuis Regnis dominijs, & Eccleſiis omnia, & ſingula, quæ per hoc ſacrum œcumenicum Concilium fuerunt hactenus ſtatuta, & decreta.

BVL-

Digitized by Google

BVLLA CELEBRATIONIS Conc. Trid. ſub Pio iiij. Pont. Max.

PIVS Epiſcopus ſeruus Seruorum Dei, ad futuram rei memoriã. Ad eccleſię regimen, licèt tanto oneri impares, ſola Dei dignatione vocati, ſtatim circumferentes mentis oculos, per omnes Reipublicæ Chriſtianæ partes, cernenteſque non ſine magno horrore, quàm lõgè, lateque peſtis hæreſum, & ſchiſmatis peruaſiſſet, & quanta Chriſtiani populi mores correctione indigerent: in eam curam, & cogitationem, pro ſuſcepti muneris officio, incumbere cœpimus, quemadmodum ipſas hæreſes extirpare, tantumque, & tã pernicioſum ſchiſma tollere, moreſq; adeò corruptos, & deprauatos emendare poſſemus. Cum autem intelligeremus, ad hæc ſananda mala aptiſſimum eſſe remedium, quod ſancta hæc Sedes adhibere conſueuiſſet œcumenici, generaliſq; Concilij eius congregandi, & Deo iuuante, celebrandi Concilium cœpimus. Indictum illud quidem antea fuit à fel. recor. Paulo Tertio, & eius ſucceſſore Iulio prædeceſſoribus noſtris; ſed varijs de cauſis ſæpius impeditum, & interpellatum perfici non potuit. Si quidem Paulus, cum id primò in vrbem Mantuam, deinde Vicentiam indixiſſet: quaſdam ob cauſas in litteris eius ex-

preßas,

preſſas, id primò ſuſpendit, poſtea Tridentũ tranſtulit: deinde cum quibuſdam de cauſis ibi quoq; eius celebrandi tempus dilatum fuiſſet: tandem, ſuſpenſione ſublata, in eadem ciuitate Triden. inchoatum fuit, verum Seſſionis aliquot habitis, & nonnullis decretis factis, ipſum ſe poſtea Concil. aliquib. de cauſis, accedente etiam Sedis Apoſtolicę auctoritate, Bononiã tranſtulit. Iulius autem qui ei ſucceſſit, in eandem ciuitatem Tridentinã id reuocauit: quo quidẽ tpe facta alia quędã decreta ſunt. Sed cum noui in propinquis Germaniæ locis tumultus excitati fuiſſent, & bellum in Italia, & Gallia grauiſſimum exarſiſſet: rurſus Concilium ſuſpenſum, & dilatum fuit, adnitente nimirum humani generis hoſte, aliaſque ex alijs difficultates, & impedimenta obijciente, vt tm̃ Eccleſiæ cõmodum, quod prorſus auferre non poterat, ſaltem quam diutiſſimè retardaret. Quantopere verò interea auctæ fuerint, & multiplicatæ, ac ꝓpagatæ hęreſes. Quãtopere ſchiſma creuerit, ſine maximo aĩ dolore nec meminiſſe poſſumus, nec referre, Sed tandem pius, & miſericors Dominus qui nunquã ita iraſcitur, vt mĩæ obliuiſcatur, Regibus, & Principib. Chriſtianis pacem, & vnanimitatẽ donare dignatus eſt, Qua nos occaſione oblata, maximã in ſpem venimus, ipſius mĩa freti, fore, vt his tantis quoq. Eccleſiæ malis eadem Cõcilij via finis imponatur. Nos itaq. ad ſchiſma, hæreſeſq; tollendas, ad corrigendos, & refor-

reformandos mores, ad pacem inter Chriſtianos principes conſeruandā, celebrationē eius non eſſe duximus diutius differendā. Habita igitur cū venerabilib fratrib. noſtris S.R.E. Card. deliberatione matura, factis ēt cōſilij noſtri certiorib. chariſſimis in Chriſto filijs noſtris, Ferdinan. Rom. Imp. electo, & alijs Regib. atq; Principib. quos quidē, ſicut de eorum ſumma pietate, & ſapiētia nobis pollicebamur, paratiſſimos ad ipſius Concilij celebrationem adiuuandā inuenimus, ad Dei, oīpotentis laudē, honorē & gloriā, atq; vniuerſalis Eccleſiæ vtilitatē, de eorundē fratrum noſtrorū cōſilio & aſſēſu ſacrum œcumen. & gen. Cōcilium, ex auctoritate eiſdem Dei, & BB. Petri, & Pauli Apoſt. qua nos quoq; in terris fungimur, freti, & ſubnixi in ciuitate Triden. ad Sāctiſſi. diem Reſurrectionis Dominicæ proximè futurum indicimus, & ibi celebrādū ſublata ſuſpēſione quacunq; ſtatuimus, atq; decernimus. Quocirca venerabiles fratres noſtros oībus ex locis Patriarchas, Archiepiſcopos, Epos, & dilectos filios Abbates, cæteroſq; quib. in Conc. generali ſedere, & ſnīam dicere iure cōi, vel ex priuilegio, vel ex antiqua conſuetudine licet, vehementer in Domino hortamur, & monemus, atq; etiā diſtrictè precipiendo mandamus in virtute S. obedientiæ, in vim quoq; iuramenti, quod preſtiterunt, & ſub pœnis, quas in eos, qui ad Concilia generalia conuenire neglexerint, ſacris ſciūt eſſe canonib. cōſtitutas, vt ad Conc. ibi celebrandum

Mar. 16. ex. quanto, de transla. epi ſc. c. vni. vt eccl. benef. c. ad apoſt. §. pen. de re iud. in 6. c. 1. de homi. co. li. Pela. 2. in 1. epi. cir. prin.

Conc. Car. 3. c. 34. infr. ſeſſ. 24. c. 2. in fi. de ref.

Digitized by Google

conueniant intra eā diē: niſi fortè impedimento fuerint legitimo ꝑpediti, ꝙ tñ īpedimentum ꝑ legitimos Procu Synodo ꝓbare debebūt. Monemus ꝑterea oēs, & ſingulos, quorū intereſt, intereſſe ve poterit, vt Concil adeſſe ne negligāt. Chariſſimos vero in Chriſto filios noſtros Ro. Imp. electū, cæteroſq; Reges, & Principes, quos optandū ſane eſſet Conc. intereſſe poſſe hortamur, & rogamus, vt ſi ipſi intereße Cōc nō potuerint, at Oratores ſuos prudentes graues, & pios viros vtiq. mittāt, qui ipſorū noīe illi interſint: curentq; diligenter ꝓ ſua pietate, vt ex eorū regnis, atq; dominijs Prælati ſine recuſatione, ac mora tam neceſſario tpe, Deo, & Eccleſiæ officiū ſuum ꝑſtēt, eoſdē ēt curaturos eße minimè dubitātes, vt ꝑ ipſorū regna, & dominia tutū, ac liberū iter Prælatis, eorūq. familiarib comitib & alijs oībus ad Concil. euntib & ab illo redeuntib pateat, benigneq;, ac cōiter oīb. in locis recipiantur, atq; tractētur, ſicut, ꝙ ad nos attinet, ipſi quoq; curabimus q nihil oīno ꝑtermittere decreuim⁹, ꝙ ad tā piū, & ſalutare opus ꝑficiēdū a nobis, in hoc loco cōſtitutis, ꝑſtari poſſit; nihil, vt Deus ſcit, q̄rētes aliud, nil propoſitum hn̄tes in hoc Concilio celebrādo, niſi honorē ipſius Dei, diſperſarum ouium reductionē, ac ſalutem, & perpetuā Chriſtianæ Reip. trāquillitatē, ac quietem Vt verò hæ litteræ, & q̄ in eis cōtinētur, ad oīum, quorū oportet notitiā perueniant, nec quiſq̄ ea excuſatione vti poſſit, ꝙ illa ignorauerit, ꝑſertim cum nō ad oēs,
quos

quos de his litteris certiores fieri oporteret,tut⁹ forſitā pateat aditus,uolumus,et mādamus,ut ī Baſilica Vaticana Principis Apoſtol & in eccl. Later.tunc cum in eis populus,ut Miſſarum ſolen nib.interſit,cōgregari ſolet,palā clara uoce a Cu. noſtræ curſoribus.ſeu notariis aliqb. publicis recitentur,& poſtq̄ recitatæ fuerint,ad ualuas earum eccl.itemq;Cācel.Apoſt & in loco ſolito Cāpi Floræ affigātur,ibique quo legi,& oīb.innoteſcere poſſint,aliq̄diu relinquātur;cū āt īde amouebunt,earum exēpla in eiſdē locis affixa remaneāt. Nos.n p recitationem hāc,publicationem, & affixionē,oēs,& ſingulos,q̄ his litteris cōprehenduntur,poſt duos mēſes a die publ. & affixionis earum,uolumus pinde aſtrictos,& obligatos eſſe,acſi ipſiſmet illæ corā ęditę,& lectę fuiſſēt. Trāſumptis quoq; earū,q̄ manu publ alicuius notarii ſcripta ſub ſcriptave,& ſigillo, ac ſubſcriptione alicuius perſonæ in dignitate eccl conſtitutæ,munita fuerint, ut ſine dubitatione vlla fides hēatur,mandamus atq; decernimus. Nulli ergo oīno hoīum liceat, hāc paginam noſtræ indictionis,ſtatuti,decreti,pcepti,admonitionis,& adhortationis infringere, vel ei auſu temerario contraire Siqs aūt hoc attētare pſumpſerit,indignationē oīpotentis Dei ac BB.Petri,et Pauli Apo. eius ſe nouerit incurſurum,Dat.Ro. apud S. Pet. an. Incar.Dom. 1563 Kal Decemb.Pont noſtri anno primo.Anton.Florebellus. Barengus.

SESSIO XVII.

Quæ eſt j.ſub Pio iiij.Pontif. Max.

Celebrata die 18. Menſis Ian. MDLXII.

Decretum de Celebrando Concilio.

PLacet ne vobis, ad laudẽ, & gloriã ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sãcti ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ, ſacrum, œcumenicum, & generale Concil. Trid. in Spiritu S. Legitimè congregatũ, ab hodierne die, qui eſt 18. Men. Ian. an. a Nat. Do. 1562 Cathedræ Ro. B. Petri Apoſt. principis conſecrato, ſublata quacunq. ſuſpenſione, iuxta formam, & tenorem litterarũ SS. D N. Pij iiij. Pont. Max. celebrari, & in eo ea, debito ſeruato ordine, tractari, quæ proponentib. Legatis, ac Præſidentibus, ad horum temporum leuandas calamitates, ſedandas de religione cõtrouerſias, coercẽdas linguas doloſas, deprauatorum morum abuſus corrigendos, Eccleſiæ veram, atq; Chriſtianam pacem cõciliandam apta, & idonea, ipſi S. Synodo uidebũtur. Reſponderunt, PLACET.

Inf. ſeſſ. 24. c. 21. de ref.

Indi-

Digitized by Google

Indictio futuræ Seſſionis.

PLacet ne uobis, proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt ſecundam Dominicam Quadrageſimæ, quæ erit die 26. Menſis Februarij? Reſponderunt, Placet.

SESSIO XVIII.

Quæ eſt ij. ſub Pio IIII. Pont. Max.

Celebrata die 16. Februarij 1562.

Decretum de librorum delectu, & omnibus ad Concilium fide publica inuitandis.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Trident. Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidẽtibus in ea eiſdẽ Apoſtol. Sedis legatis, non humanis quidem viribus cõfiſa, ſed Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui os, & ſapientiam Eccleſiæ ſuæ daturum ſe promiſit ope, & auxilio freta, illud præcipuè cogitat, vt Catholicæ fidei doctrinam, multorum inter ſe diſſidentium opinionibus pluribus locis inquinatam, & obſcuratam, in ſuam puritatem, & ſplendorem aliquando reſtituat, & mores, qui

Pſal. 121. à veteri inſtituto deflexerunt, ad meliorum uitę rationem reuocet, corque patrum ad filios, et cor filiorum ad Patres conuertat. Cum itaq; omniũ primũ animaduertit hoc tp̃e ſuſpectorũ, ac perniciorum librorum, quib. doctrina impura continetur, & longè, lateque diffunditur, numerum nimis excreuiſſe, q̃ quidẽ in cã fuit, ut multæ cenſuræ in varijs prouincijs, & præſertim in alma Vrbe Romæ, pio qdã zelo editæ fuerint, neq; tamen huic tam magno, ac pernicioſo morbo ſalutarem vllã profuiſſe medicinam, cenſuit, vt delecti ad hanc diſquiſitionẽ Patres de cenſuris libriſq; quid facto opus eſſet, diligenter cõſiderarent, atque ẽt ad eãdem S. Synodum ſuo tp̃e referrẽt, quo facilius ipſa poſſit varias, & peregrinas doctrinas, tanq̃ zizania, à Chriſtianæ ueritatis tritico ſeparare, deq; his commodius deliberare, & ſtatuere, quæ ad ſcrupulum, ex complurium animis eximendum, & tollendas multarum querelarum cauſas, magis opportuna videbuntur. Hęc autem oĩa ad notitiam quorumcunq; deducta eſſe vult, prout ẽt in pręſenti decreto deducit, ut ſi qs ad ſe pertinere aliquo modo putauerit, quæ uel de hoc librorũ; & cenſurarũ negotio, vel de alijs, quę in hoc generali Concil. tractanda prædixit, non dubitet a S. Synodo ſe benignè auditum iri.

Matt. 16. ca. ita nos. 125. q. 2.

Quoniã vero eadem S. Synodus ex corde optat, Deumque enixè rogat, quæ ad pacem ſunt Eccleſiæ, vt uniuerſi cõmunem matrẽ in terris agno-

ſcentes,

Digitized by Google

ſcentes, quæ quos peperit obliuiſci non poteſt, vnanimes, vno ore glorificemus Deum, & Patrē D.N. Ieſu Chriſti, per viſcera miſericordiæ eiuſdem Dei, & Domini noſtri, omnes qui nobiſcum cōionem non habent, ad concordiam, & reconciliationem, & vt ad hanc S. Synodum veniant, inuitat, atq; hortatur, vtq; charitatem, quod eſt vinculum perfectionis, amplectantur, pacemque Chriſti exultantem in cordib. ſuis præſeferant, in quam vocati ſunt in vno corpore. Hanc ergo non humanam, ſed Spiritus ſancti vocem audientes, ne obdurent corda ſua, ſed in ſuo ſenſu non ambulantes, neq; ſibi placentes ad tam piam, & ſalutarem matris ſuæ admonitionem excitentur, & conuertantur. Omnibus enim charitatis officijs S. Synodus eos vt inuitat, ita complectetur.

Iſa. c.49.
Rom. 15.
Coloſſ. 3.
Rom. 15.

Inſuper eadem S. Synodus decreuit fidem publicam in congregatione generali concedi poſſe, & eandem vim habituram, eiuſdemque roboris, & momenti futuram, ac ſi in publica Seſſione data, & decreta fuiſſet.

Indictio futuræ Seſſionis.

Eadem ſacroſancta Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſt. Sedis Legatis ſtatuit, & decreuit, proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt ſacratiſſimum feſtum Aſcenſionis Domini, quæ erit die 14. Menſis Maij.

SALVVS CONDVCTVS conceſſus Germanicæ Nationi, in congregatione generali.

die 4. Martij. 1562.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus: in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem S. Sedis Apoſto. Legatis: Vniuerſis fidem facit, quòd omnibus & ſingulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, & Baronibus, Nobilibus, Militaribus, Popularibus, & alijs quibuſcunque viris, cuiuſcunq; ſtatus, & conditionis, aut qualitatis exiſtant, Germanicæ Prouinciæ, & Nationis, ciuitatibus, & alijs locis eiuſdem, & omnibus alijs Eccleſiaſticis, & Sæcularibus, præſertim Auguſtanæ confeſſionis, qui, aut quæ, vna cum ipſis ad hoc generale Tridentinum Concilium venient, aut mittentur, ac profecturi ſunt aut hucuſque venerunt, quocũque nomine cenſeantur, aut valeant nuncupari, tenore præſentium publicam fidem, & pleniſſimã, veriſſimamque ſecuritatem, quam ſaluum conductum appellant, liberè ad hanc ciuitatem Tridentinam veniendi, ibidemque manendi, ſtandi, morandi, proponendi, loquẽdi, vna cum ipſa Synodo

de

de quibuſcunque negotijs tractandi, examinandi, diſcutiendi,& omnia quæcunque ipſis libuerit,ac articulos quoslibet tam ſcripto , quã verbo libere offerendi,propalãdi,eoſq; Scripturis ſacris, & beatorum Patrum verbis,ſententijs,& rationib.declarandi,aſtruendi,& perſuadendi, & ſi opus fuerit, etiam ad obiecta Concilij generalis reſpondendi, & cum ijs,qui a Concilio delecti fuerint,diſputandi Chriſtianè,aut charitatiuè,abſq; omni impedimento conferendi,opprobrijs,conuicijs, ac contumelijs, penitus ſemotis, & ſignanter,quod cauſæ controuerſiæ ſecũdum ſacram Scripturam, & Apoſtolorum traditiones,probata Concilia,Catholicę Eccleſiæ conſenſum, & ſanctorum Patrum auctoritates in prædicto Concilio Tridentino tractentur;illo etiam addito, vt religionis prætextu, aut delictorum circa eam commiſſorum, aut committendorum minimè puniantur,impertitur, ac omninò concedit; ſic etiam, vt propter illorum præſentiam neque in itinere,aut quocunque locorum eundo,manendo,aut redeundo,nec in ipſa ciuitate Tridentina a diuinis officijs quouis modo ceſſetur. Et vt,his peractis,vel non peractis,quandocunque ipſis libuerit,aut maiorum ſuorum mãdato,& aſſenſu,ad propria reuerti optabunt, aut aliquis eorum optabit, mox abſque vlla renitentia, & occaſione,aut mora,ſaluis rebus eorum, & ſuorum pariter honore, & perſonis, vice verſa, poſſint iuxta beneplacitum liberè, & ſecurè redire: de ſcientia tamen ab eadem Synodo deputandorum,vt tunc opportunè eorum ſecuritati, abſque dolo, & fraude prouideatur. Vult etiam ſancta Synodus in hac publica fide, ſaluoque conductu, omnes quibuſcunque clauſulas includi, ac cõtineri,

Digitized by Google

ri,ac pro incluſis haberi, quæ pro plena, efficaci, & ſufficienti ſecuritate, in eundo, ſtando, & redeũdo, neceſſariæ, & opportunæ fuerint. Illud etiam ad maiorem ſecuritatem, & pacis, ac conciliationis bonum, exprimens, quod ſi quiſquam, aut illorum aliqui, ſiue in itinere, Tridentum veniendo, ſiue ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poſſet huius fidei publicæ, & aſſecurationis beneficium, eis conceſſum, annullari, aut caſſari; vult, & concedit, vt in huiuſmodi facinore deprehenſi, ab ipſis duntaxat, & non ab alijs condigna animaduerſione cum emenda ſufficienti, per partem ipſius Synodi meritò approbanda, & laudanda, mox puniantur: illorum aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, ſi quiſquam, vel aliquis ex ipſa Synodo, ſiue in itinere, aut manendo, aut redeundo, aliquod enorme (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poſſet huius fidei publicæ, & aſecurationis beneficium violari, aut quoquomodo tolli, in huiuſmodi facinore deprehenſi, ab ipſa Synodo duntaxat, & non ab alijs condigna animaduerſione, & emenda ſufficienti, per partem Dominorum Germanorum Auguſtanæ Confeſſionis, tunc hic præſentium, meritò laudanda, & approbanda, mox puniantur, præſentis aſecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Vult præterea ipſa Synodus, quòd liceat ipſis Ambaſciatoribus omnibus, & ſingulis toties, quotieſcunque opus fuerit, ſeu neceſsarium, ad auram capiendam exire de ciuitate Tridentina: & reuerti ad eandem, nec-

non

non Nuncium, vel Nuncios ſuos ad quæcunque loca pro ſuis neceſſarijs negotijs ordinandis liberè mittere, ſeu deſtinare, ac ipſos miſſos, ſeu deſtinatos, ſeu miſſum, & deſtinatum ſuſcipere toties quoties eis videbitur expedire: ita quòd aliqui, vel aliquis per deputandos Concilij ſocientur, qui eorum ſecuritati prouideant, vel prouideat. Qui quidem ſaluus conductus, & ſecuritas ſtare, ac durare debeat à tempore, & per tempus, quo in ipſius Synodi, & ſuorum tuitionis curam ipſos ſuſcipi contigerit: & vſque ad Tridentũ perduci, ac toto tempore manſionis eorum ibidem, et rurſum poſt ſufficientem audientiam habitam ſpatio viginti dierum præmiſſo, cũ ipſi petierint, aut Concilium, habita huiuſmodi audientia, ipſis receſſum indixerit, à Tridento vſque in quem quiſque elegerit ſibi locum tutum: Deo fauente, reſtituet, dolo, & fraude prorſus excluſis.

Quæ quidem omnia pro vniuerſis, ſingulis Chriſti fidelibus, pro omnibus Principibus tam Eccleſiaſticis, quam Sæcularibus quibuſcunque atque omnibus alijs Eccleſiaſticis, & Sæcularibus perſonis, cuiuſcunque ſtatus, & conditionis exiſtant, aut quocunque nomine cenſeantur, inuiolabiliter obſeruanda eſſe promittit, & bona fide ſpondet.

Inſuper omni fraude, & dolo excluſis, vera, & bona fide promittit, ipſam Synodum nullam vel manifeſtè, vel occultè occaſionem quæſituram, aut aliqua auctoritate, potentia, iure, vel ſtatuto priuilegio legum, vel canonum, aut quorumcunque Conciliorum, præſertim Conſtantienſis, & Senenſis, quacunque forma verborum

ex-

expreſſa,in aliquod huius fidei publicæ,& pleniſſimæ aſſecurationis, ac publicæ & liberæ audientiæ,ipſis per ipſam Synodum conceſſæ ,præiudicium,quouis modo vſuram , aut quenquam vti permiſſuram,quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quod ſi ſancta Synodus aut aliquis ex ea, vel ſuis cuiuſcunque conditionis , vel ſtatus , aut præeminentiæ exiſtens, præſcriptæ aſſecurationis & Salui conductus formam, & modum in quocũque puncto , vel clauſula uiolauerit (quod tamen auertere dignetur Omnipotens) & ſufficiens emenda non fuerit mox ſubſecuta , & ipſorum arbitrio meritò approbanda,& laudanda,habeant ipſam Synodum , & habere poterunt incidiſſe in omnes pœnas, quas iure diuino , & humano , aut conſuetudine huiuſmodi Saluorum conductuum violatores incurrere poſſunt , abſque omni excuſatione, aut quauis in hac parte contradictione.

EXTENSIO AD ALIAS *Nationes.*

EADEM Sacroſancta Synodus , in Spiritu ſancto legitimè congregata , præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis de Latere Legatis , omnibus, & ſingulis alijs , qui nobiſcum in ijs quæ fiunt fides, communionem non habent , ex quibuſcunque Regnis , Nationibus , Prouincijs, Ciuita-

tibus,

tibus,ac locis in quibus publicè, & impunæ prædicatur, uel docetur, ſiue creditur contrarium eius quòd S.Romana ſentit Eccleſia, dat fidem publicam,ſiue Saluum conductum,ſub eadem forma & eiſdem verbis,quibus datur Germanis.

SESSIO XIX.

QVAE EST TERTIA

ſub Pio IIII. Pont.Max.

Celebrata die 14. Maij. MDLXII.

Decretum Prorogationis Seſſionis.

S*Acroſancta Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus,in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis,decreta ea, quæ hodiè in præſenti Seſſione ſtatuenda,ac ſancienda erant, iuſtis nonnullis,ac honeſtis cauſis in feriam quintam poſt proximam ſolennitatem Corporis Chriſti, quæ erit pridie nonas Iunij, proroganda eſſe cenſuit, ac prorogat, dictaque die Seſſionem ha-*

bendam eſſe, ac celebrandam omnibus indicit, Interea rogandus eſt Deus, & Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, auctor pacis, vt ſanctificet corda omnium, quo adiuuante ſancta Synodus, & nunc, & ſemper meditari, atque peragere valeat, quæ ad eius laudem, & gloriam pertineant.

SESSIO XX.

Quæ eſt iiij. ſub Pio IIII. Ponti. Maxim.

Celebrata die 4 Iun. MDLXII.

Decretum prorogationis Seſſionis.

S*Acroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè cōgregata, Preſidētibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, propter varias difficultates, ex diuerſis cauſis exortas, atque etiam, vt congruentius, maioriq. cum deliberatione omnia procedant, nempè vt dogmata cum ijs, quæ ad reformationem ſpectant, ſimul tractentur. & ſanciantur, ea, quæ ſtatuenda videbuntur tam de reformatione, quam de dogmatibus,*

Digitized by Google

tibus, in proxima Seſſione, quam omnib. indicit, in diem 16 ſubſequentis menſis Iulij, definienda eſſe decreuit: Hoc tamen adiecto, quod dictum terminum ipſa S. Synodus pro eius arbitrio, & voluntate, & ſicuti rebus Concilij putauerit expedire, et in generali Congregatione reſtringere, & prorogare libere poſſit, & valeat.

SESSIO XXI.

Quæ eſt v. ſub Pio iiij. Pont. Maxim.

Celebrata die 16. Iul. 1562.

Doctrina de Communione ſub vtraque ſpecie, & paruulorum.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſt. Sedis Legatis, cum de tremendo & Sanctiſ. Eucharistiæ Sacramento varia diuerſis in locis errorum monſtra nequiſſimi Dæmonis artibus circunferantur, ob quæ in nonnullis prouincijs multi a Catholicæ Eccleſiæ fide, atque obedientia videantur diſceſſiße; cenſuit ea, quæ ad Communionem ſub vtraque ſpecie, & paruulorũ pertinent, hoc loco exponenda eſſe. Quapropter cunctis Chriſti fidelibus interdicit, ne poſthac de iis aliter,

Digitized by Google

ter, vel credere, vel docere, vel prædicare audeant, quam eſt his decretis explicatum, atque definitum.

Laicos, & clericos non conficientes, non aſtringi iure diuino ad communionem ſub vtraque ſpecie. Caput I.

Iſa. 11. *ITaque S. ipſa Synodus, a Spiritu ſancto; qui ſpiritus eſt ſapientiæ, & intellectus, ſpiritus*
Inf. can. 2. Mat. 26. Marc. 14. Luc. 22. 1. Cor. 11. *concilij, & pietatis, edocta, atque ipſius Eccleſię iudicium, & conſuetudinem ſecuta, declarat, ac docet, nullo diuino præcepto Laicos, & Clericos nō conficientes obligari ad Euchariſtię Sacramētum ſub vtraq; ſpecie ſumendū. neq; vllo pacto, ſalua fide, dubitari poſſe, quin illis alterius ſpeciei Cōio ad ſalutem ſufficiat. Nā, & ſi Chriſtus Dominus in vltima cœna venerabile hoc Sacramentum in panis, & vini ſpeciebus inſtituit, & Apoſtolis tradidit: non tamen illa inſtitutio, & traditio eo tendūt, vt oēs Chriſti fideles ſtatuto domini ad vtramq; ſpeciem accipiendā aſtringātur. Sed neque ex ſermone illo, apud Io. ſexto, recte colligitur, vtriuſq. ſpeciei cōionem a Domino præceptam eſſe: vtcunq; iuxta varias ſanctorū Patrum, & Doctorum interpretationes intelligatur. Namq; qui dixit.*
Ioan. 6. *Niſi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius ſanguinē, non*

Digitized by Google

non habebitis vitam in vobis; dixit quoque, Si quis manducauerit ex hoc pane, viuet in æternũ. Et qui dixit: Qui manducat meam carnem, & bibit meum ſanguinem, habet vitam ęternam; dixit etiam; Panis, quem ego dabo, caro mea eſt pro mundi vita. Et denique qui dixit; Qui manducat meam carnem, & bibit meum ſanguinem, in me manet, & ego in illo, dixit nihilominus: Qui manducat hunc panem, viuet in æternum. Ibidem. Ibidem. Ibidem. Ibidem.

Eccleſiæ poteſtas circa diſpenſationem Sacramenti Euchariſtiæ. Caput II.

PRęterea declarat, hanc poteſtatem perpetuò in Eccleſia fuiſſe, vt in Sacramentorum diſpenſatione, ſalua illorum ſubſtantia, ea ſtatueret, vel mutaret, quæ ſuſcipientium vtilitati, ſeu ipſorum Sacramentorum venerationi, pro rerum, temporum, & locorum varietate, magis expedire iudicaret; id autem Apoſtolus non obſcure viſus eſt innuiſſe, cum ait: Sic nos exiſtimet homo, vt miniſtros Chriſti, & diſpẽſatores myſteriorũ Dei, atq; ipſum quidẽ hac ptãte vſum eſſe ſatis cõſtat, cũ in multis alijs, tũ in hoc ipſo Sacramento: cũ ordinatis nõnullis circa eius vſum, Cętera, inquit, cũ venero diſponam. Quare agnoſcens S. mater Eccleſia hanc ſuam in adminiſtratione Sacramentorum auctoritatem, licet ab initio Chri- 1. Cor. 4. 2. Cor. 6. 1. Cor. 1. ca. ex catholica.

1.q.1.ca.q3 ex ſola 24. q.1 Concil. Cõſtantiē. ſeſſ. 13. Conc. Caſi. ſeſſ.30.c.cõ ſuetudo. 1. diſt.

ſtianæ religionis non infrequens vtriuſq; ſpeciei vſus fuiſſet: tamen progreſſu temporis latiſſimè iam mutata illa conſuetudine grauibus & iuſtis cauſis adducta, hanc conſuetudinem ſub altera ſpecie communicandi approbauit, & pro lege habēdam decreuit, quam reprobare, aut ſine ipſius Eccleſiæ auctoritate pro libito mutare non licet.

Totum, & integrum Chriſtum, ac verum Sacramentum ſub qualibet ſpecie ſumi. Cap. III.

Mat. 20. Mar. 14. ſu. cap. 11. Cor. 11. c. q manducāt. c. inuitat. c. ſinguli de cõſe. diſt. 2. ſup. ſeſſ. 13. c. 3. & ca. 3. de ſac. Euc. Conc. Cõſ. ſeſſ. 13.

INſuper declarat, quamuis Redēptor noſter, vt antea dictum eſt, in ſuprema illa cæna hoc Sacramētum in duabus ſpeciebus inſtituerit, & Apoſtolis tradiderit, tamen fatendum eſſe, ēt ſub altera tantum ſpecie totum, atque integrum Chriſtum, verumque Sacramentum ſumi, ac propterea quod ad fructum attinet, nulla gratia neceſſaria ad ſalutem eos defraudari, qui vnam ſpeciem ſolam accipiunt.

Paruulos non obligari ad Communionem Sacramentalem. Cap. IV.

Inf. can. 14. Tit. 3.

DEnique eadem S. Synodus docet paruulos vſu rationis carentes, nulla obligari neceſſitate ad ſacramentalem Euchariſtiæ communionem: ſi quidē per Baptiſmi lauacrum regenerati & Chriſto incorporati, adeptā iam filiorum Dei gratiam in illa ætate amittere nō poſſunt. Neq; ideo tamen damnanda eſt antiquitas, ſi eū morē

in

Digitized by Google

in quibuſdam locis aliquando ſeruauit: vt. n. ſanctiſſimi illi Patres ſui facti probabilem cauſam pro illius temporis ratione habuerunt, ita certè eos nulla ſalutis neceſſitate id feciſſe, ſine controuerſia credendum eſt.

DE COMMVNIONE SVB vtraque ſpecie, & paruulorum.

CANON I.

SI quis dixerit, ex Dei p̃cepto, vel neceſſitate ſalutis, omnes, & ſingulos Chriſti fideles vtranque ſpeciem ſanctiſſimi Eucharistiæ Sacramenti ſumere debere: anathema ſit. Conc. Conſtan. ſeſſ. 13.

CANON II.

Si quis dixerit, ſanctam Eccleſiam Catholicã non iuſtis cauſis, & rationibus adductam fuiſſe, vt laicos, atque etiam Clericos non conficientes ſub panis tantummodo ſpecie communicaret, aut in eo erraſſe, anath. ſit. Sup. ca. 1. & Conc. Conſtantien. di. loco.

CANON III.

Si quis negauerit, totum, & integrũ Chriſtũ omnium gratiarum fontem, & auctorẽ ſub una panis ſpecie ſumi, quia, ut quidam falsò aſſerũt, non ſecundum ipſius Chriſti constitutionem, ſub vtraque ſpecie ſumatur: anath. ſit. Sup. ca. 3. & ſeſſ. 13. ca. 3. & canon. 2. Conc. Conſtan. ſeſſ. 13.

CANON IV.

Si quis dixerit, paruulis antequam ad annos diſcretionis peruenerint, neceſſariam eſſe Eucharistiæ communionem: anath. ſit. Su. i prin. et c. 4. ĩſ ſe. 13. can. 9. c. cĩs vtriuſq;. de pę. & ri miſ.

Duos verò articulos, alias ꝓpoſitos, nondũ tamen

Digitized by Google

men excuſſos, videlicet, An rationes, quibus S. Catholica Eccleſia adducta fuit, vt communicaret loicos, atq; etiam non celebrantes ſacerdotes ſub vna tantũ panis ſpecie, ita ſint retinendæ, ut nulla ratione calicis vſus cuiquam ſit permittendus: & , An, ſi honeſtis , & Chriſtianæ charitati conſentaneis rationib. concedendus alicui, vel nationi, vel regno Calicis vſus videatur, ſub aliquibus conditionibus concedendus ſit, & quenã ſint illæ; eadem S. Synodus in alıud tempus oblata ſibi quamprimum occaſione, examinandos, atque definiendos reſeruat.

Inf. ſeſſ. 22. in fine.

Decretum de reformatione.

EAdem ſacroſancta, ęcumenica. & generalis Tridentina Synodus , in Spirituſancto legitimè congregata , Præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis , ad Dei omnipotentis laudem, & ſanctæ Eccleſiæ ornamentum, ea, quę ſequuntur , de reformationis negotio in præſenti ſtatuenda eſſe cenſuit .

Caput I.

Conc. Calc. act. 15. ca. 3. Conc. Brac. 3. c. 2 Cõc. Aure. 2. c. 3. Con. Tol. 8

QVoniam ab Eccleſiaſtico ordine omnis auaritiæ ſuſpicio abeſſe debet ; nihil pro collatione quorumcunq; Ordinum, etiam clericalis tonſuræ, nec pro litteris dimiſſorijs, aut teſtimonialibus, nec pro ſigillo, nec alia quacunque de cauſa, etiã ſpontè oblatum Epiſcopi, & alij ordi-

num

num collatores, aut eorum miniſtri quouis ꝑtex-tu accipiant. Notarij verò in ijs tantum locis, in quib. non viget laudabilis conſuetudo nihil accipiẽdi, ꝑ ſingulis litteris dimiſſorijs, aut teſtimonialib. decimã tantum unius aurei partẽ accipere poſſint, dũmodo eis nullũ ſalariũ ſit conſtitutũ pro officio exercendo, nec Epo ex Notarijs cõmodis aliquod emolumentũ ex eiuſdem Ordinũ collationibus directè, uel indirectè prouenire poſſit. tunc. n. gratis operam ſuam eos praſtare omnino teneri decernit, contrarias taxas, ac ſtatuta, & conſuetudines, et immemorabiles quorumcũque locorum, quæ potius abuſus, & corruptelæ, ſimoniacæ prauitatis fauentes, nuncupari poſſunt, penitus, caſſando, & interdicendo, & qui ſecus fecerint, tam dantes, quã accipientes, ultra diuinã ultionẽ, pœnas a iure inflictas ipſo facto incurrãt.

can. 3. ex ſi. cui epm. 1. q. 2 & c. 1. de ſim. Cõc. Tol. 6. c. 6.

Inf. ſeſſ. 24. c. 18. de ref.

Caput II.

CVm non deceat eos, qui diuino miniſterio aſcripti ſunt, cũ Ordinis dedecore mẽdicare, aut ſordidum aliquem queſtum exercere: compertumq; ſit, complures pleriſque in locis ad ſacros Ordines nullo ferè delectu admitti, qui uarijs artibus, ac fallacijs confingunt, ſe beneficium eccleſiaſticum, aut et idoneas facultates obtinere; ſtatuit S. Synodus, ne quis deinceps Clericus ſæcularis, quãuis alias ſit idoneus moribus ſcientia, & ætate, ad ſacros Ordines ꝑmoueatur, niſi prius legitimè conſtet, eum beneficium eccleſiaſticum,

cap. diacon. ſũt cir. me. 93. diſt. Vide inf. extenſionem. S.D. N. Pij V. huius decre. de cler. reg. fol. 4. 17.

Digitized by Google

quod ſibi ad victū honeſtè ſufficiat, pacificè poſſidere. Id vero beneficium reſignare nō poſſit, niſi facta mentione, quod ad illius beneficij titulū ſit promotus, neq; ea reſignatio admittatur, niſi cōſtito, quod aliundè viuere commodè poſſit, et aliter facta reſignatio nulla ſit. Patrimoniū verò, vel penſionem obtinentes, ordinari poſt hac non poſſint, niſi illi, quos Eps iudicauerit aſſumēdos pro neceſſitate, vel commoditate eccleſiarū ſuarum, eo quoque prius perſpecto, patrimonium illud, vel penſionem verè ab eis obtineri, taliaque eſſe, quæ eis ad vitam ſuſtentandā ſatis ſint, atq; illa deinceps ſine licentia Epiſcopi, alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus poſſint, donec beneficium eccleſiaſticum ſufficiens ſint adepti, uel aliundè habeāt, vnde viuere poſſint, antiquorum canonum pœnas ſuper his innouando.

c. Eps, & ca. tuis. ext. de pb. & dign.

ca. nominē, c. ſanctoſū. 70. d. c. cum ſecundū. ca. tuis, de pb. & c. ſi Eps. eo. tit. in 6.

Caput III.

Cvm beneficia ad diuinum cultum, atque Eccleſiaſtica munia obeunda ſint conſtituta, ne qua in parte minuatur diuinus cultus, ſed ei debitum omnibus in reb. obſequium præſtetur: Statuit S. Synodus in eccleſijs tam Cathedralib. quam collegiatis, in quib. nullæ ſunt diſtributiones quotidianæ, vel ita tenues, ut ueriſimiliter negligātur, tertiam partem fructuū, & quorumcunq; prouentuum, & obuentionū, tam dignitatum, quā canonicatuū, perſonatuum portionum, & officiorum ſeparari debere, & in diſtributiones

ca. ſi de re. ſcr. in 7.

Inf. ſeſſ. 22. c. de reſ. i

Digitized by Google

nes quotidianas cõuerti, quæ inter dignitates obtinentes, & cæteros diuinis intereſſentes proportionabiliter iuxta diuiſionem ab Epo etiam tanquam Apoſto. Sedis delegato, ipſa prima fructuum deductione facienda, diuidantur: ſaluis tamen conſuetudinibus earum eccleſiarum, in quibus non reſidentes, ſeu non ſeruientes, nihil, vel minus tertia parte percipiunt: non obſtantibus exemptionibus, ac alijs conſuetudinibus, etiam immemorabilib. & appellationibus quibuſcunque. Creſcenteque non ſeruientium contumacia, liceat contra eos procedere iuxta iuris, ac ſacrorum canonum diſpoſitionem. Inf. ſeſ. 23. ca. 1. de ref. & ſeſ. 24. c. 2. de ref.

Caput IV.

EPiſcopi, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, in omnib. Eccleſijs parochialibus, vel baptiſmalibus, in quibus populus ita numeroſus ſit, vt vnus rector non poſſit ſufficere eccleſiaſticis Sacramentis miniſtrandis, & cultui diuino peragendo: cogant Rectores, vel alios, ad quos ptinet, ſibi tot ſacerdotes ad hoc munus adiungere, q̃ ſufficiant ad ſacramenta exhibenda, & cultum diuinum celebrandum. In ijs vero, in quib. ob locorum diſtantiam, ſiue difficultatem parochiani ſine magno incõmodo ad pcipiẽda Sacramẽta, & diuina officia audienda accedere nõ poſſunt, nouas parochias, et inuitis Rectoribus iuxta formam Conſtit. Alexan. III. quæ incipit, Ad audientiam, conſtituere poſſint. Illis autem cap. & tgis. 10. q. 1 & c. ſi. de eccle. ædific. c. ad audientiam. de eccl. ædific.

ſacerdotibus, qui de nouo erunt eccleſijs nouiter erectis præficiendi, competens aſſignetur portio arbitrio Epiſcopi ex fructibus ad eccleſiam matricem quomodocunque pertinentibus, & ſi neceſſe fuerit, compellere poſſit populum ea ſubminiſtrare, quæ ſufficiant ad vitam dictorum ſacerdotum ſuſtentandam: quacunque reſeruatione generali, vel ſpeciali, vel affectione, ſuper dictis eccleſijs non obſtantibus. Neq; huiuſmodi ordinationes, & erectiones poſſint tolli, nec impediri, ex quibuſcunque prouiſionibus, etiam vigore reſignationis, aut quibuſuis alijs derogationib. vel ſuſpenſionibus.

Caput V.

ca ſicut vni re. de exce. prel. Conc. Later. ſub Leo. X. ſeſſ. 9. de ref. a. 11. & inf. ſe. 24. c. 13.

VT etiam eccleſiarum ſtatus, vbi ſacra Deo officia miniſtrãtur, ex dignitate conſeruẽtur: poſſint Epiſcopi, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, iuxta formã iuris, ſine tamen præiudicio obtinentium, facere vniones perpetuas quarumcunque eccleſiarum parochialium, & baptiſmalium, & aliorum beneficiorum curatorum vel non curatorum cum curatis propter earum paupertatem, & in cæteris caſib. a iure permiſſis etiam ſi dictæ eccleſiæ, vel beneficia eſſent generaliter, vel ſpecialiter reſeruata aut qualitercunque affecta. Quæ vniones etiam non poſſint reuocari, nec quoquomodo infringi, vigore cuiuſcunq; prouiſionis, etiam ex cauſa reſignationis, aut derogationis, aut ſuſpenſionis.

ca. vnio. in fi. 10. q. 3. c. & regis. cum ſeq. 16. q. 1. c. 1. de rerũ permu. 16.

Ca-

Caput VI.

QVia illiterati, & imperiti parochialiũ eccleſiarum Rectores ſacris minus apti ſunt officijs, & alij propter eorum vitæ turpitudinem potius deſtruunt, quam ædificant: Epiſcopi etiam tanquam Apoſtolicę Sedis delegati, eiſdem illiteratis, & imperitis, ſi alias honeſtæ vitæ ſint, Coadiutores; aut Vicarios pro tempore deputare: partemque fructuum eiſdem pro ſufficienti victu aſſignare, vel aliter prouidere poſſint quacũque appellatione, & exemptione remota. Eos verò qui turpiter, & ſcandaloſè viuunt poſtquam præmoniti fuerint, coerceãt, ac caſtigẽt, & ſi adhuc incorrigibiles in ſua nequitia perſeuerẽt, eos beneficijs, iuxta ſacrorum canonum conſtitutiones, exemptione, & appellatione quacunque remota, priuandi facultatem habeant.

cap. illiteratos, 36.d.c. niſi cũ pridẽ. de ren. c. 1. 38. d. c. cũ ex eo. de elect. in 6. Cõc. Tol. 8. can. 8.

c. quia frater. 7. q. 1.

c. inuẽtum. 16. q. 7. c. felicis. de pę. in 6. & Clem. multorum de pęn.

Caput VII.

CVm illud quoq; valde curandum ſit, ne ea, quæ ſacris miniſterijs dedicata ſunt, tpũm iniuria obſoleſcant, & ex hominum memoria excidant: Epiſcopi, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, trãsferre poſſint beneficia ſimplicia etiam iuris patronatus, ex eccleſijs, quæ vetuſtate, vel aliàs colapſæ ſint, & ob eorum inopiam nequeãt inſtaurari vocatis ijs, quorum intereſt in matrices, aut alias eccleſias locorum eorundem, ſeu viciniorum, arbitrio ſuo: atque in eiſdẽ

Eccle-

Eccleſijs erigant altaria, vel capellas ſub eiſdem inuocationib. vel in iā erecta altaria, vel capellas transferant cum oīb. emolumētis, & onerib. priorib. Eccleſijs ī poſitis. Parochiales vero Eccleſias, ét ſi iuriſpatronatus ſint, ita collapſas, reſici, & inſtaurari procurent ex fructib. & prouentib. quibuſcunq; ad eaſdem eccleſias quomodocunque pertinentib. qui ſi non fuerint ſufficientes, omnes patronos, & alios qui fructus aliquos ex dictis eccleſijs prouenientes percipiunt, aut in illorum defectum parochianos omnibus remedijs opportunis ad prædicta cogant: quacunque appellatione, exemptione, & contradictione remota. Quod ſi nimia egeſtate omnes laborent, ad matrices, ſeu viciniores eccleſias transferātur, cum facultate tam dictas parochiales: quam alias eccleſias dirutas in profanos vſus, non ſordidos, erecta tamen ibi Cruce, conuertendi.

c. 1. & c. pe. de eccl. ędi. vel repa. in fr. c. 8. & ſu. ſeſ. 7. c. 8. de ref.

Caput VIII.

QVæcunq; in diœceſi ad Dei cultum ſpectant ab Ordinario diligenter curari, atque ijs, vbi oportet prouideri ęquū eſt: propterea commendata Monaſteria, ét Abbatię, prioratus, & Prępoſituræ nuncupatæ, in quibus non viget regularis obſeruantia, necnon beneficia tam curata, quā non curata, ſęcularia, & regularia, qualitercunq; commendata, etiam exempta, ab Epiſcopis, etiam tanquam Apoſtol. Sedis delegatis, annis ſingulis viſitētur: curentq; ijdem Epiſco-

Su. ſeſ. 7. de re. c. 8. & inf. ſ. ſ. 7. 24 ca. 9. & ſeſ. vltima, de

pi

pi congruentib. remedijs etiam per ſequeſtrationem fructuum ut quæ renouatione indigent, aut reſtauratione, reficiantur, & cura animarum, ſi qua illis, uel eorum annexis immineat, aliaque debita obſequia rectè exerceantur appellationib. quibuſcunque, priuilegijs, conſuetudinibus etiam immemorabili tempore præſcriptis, cōſeruatorijs iudicum deputationibus, & eorū inhibitionibus non obſtantibus, & ſi in eis vigeret obſeruantia regularis, prouideant Epiſcopi paternis admonitionibus, vt eorum regularium ſuperiores, iuxta eorum regularia inſtituta, debitam viuendi rationem obſeruent, & obſeruari faciant, & ſibi ſubditos in officio cōtineāt, ac moderentur. Quod ſi admoniti inter ſex menſes eos nō viſitauerint uel correxerint, tum iidem Epiſcopi etiam vt de legati Sedis Apoſtolicæ, eos viſitare poſſint, & corrigere, prout ipſi ſuperiores poßent iuxta eorum inſtituta, quibuſcunque appellationibus, priuilegijs, & exemptionibus penitus remotis, & non obſtantibus. reg. cap. 19 Conc. Tarra con. ca. 8. & Cōc. Brac. 2. c. 1. c. decernimus. 10. q. 1. c. de his ext. de eccl. ędifi. If. ſeſ. 22. cap. 8. de refor.

Caput IX.

CVm multa è diuerſis antea Concilijs, tam Lateranenſi, ac Lugdunenſi, quàm Viennen aduerſus prauos eleemoſynarum Queſtorum abuſus remedia tunc adhibita poſterioreib. tēporibus reddita fuerint inutilia, potiusq. eorū malitia ita quotidie magno fideliū oīum ſcādalo, et querela excreſcere deprehendatur, ut de eorum Cōc. Tarra. cap 62. ſub Inn. 3. ca. ū ex eo. de pę. & rem. Cle. abuſionib. eo. tit.

emen-

emẽdatione nulla ſpes amplius relicta uideatur: ſtatuit vt poſthac in quibuſcunque Chriſtianæ religionis locis eorum nomen, atque vſus pœnitus aboleatur, nec ad officium hmõi exercẽdum ullatenus admittatur: non obſtantibus priuilegijs ecclesijs, monaſterijs; hoſpitalibus, pijs locis, et quibuſuis cuiuſcunque gradus ſtatus, & dignitatis perſonis conceſſis, aut conſuetudinibus etiam immemorabilibus. Indulgentias verò, aut alias ſpirituales gratias, quibus non ideo Chriſti fideles decet priuari, deinceps per Ordinarios locorum, adhibitis duobus de Capitulo, debitis tẽporibus populo publicãdas eſſe decernit, quibus etiã eleemoſynas, atq; oblata ſibi charitatis ſubſidia, nulla prorſus mercede accepta, fideliter colligẽdi facultas datur: vt tandem cæleſtes hos Eccleſię theſauros non ad quæſtum ſed ad pietatẽ exerceri, omnes verè intelligant.

Inf. ſeſ. vlt. in decre. de Indulg.

Indictio futuræ Seſſionis.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentib. in ea eiſdem Apoſtol. Sedis legatis ſtatuit, & decreuit, proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt octauam feſti Natiuit. Beatę Marię Virginis quæ erit 17. Menſis Septembris proximè futuri Hoc tamen adiecto, quod dictum terminum, ac vnicuique Seſſioni in poſterum præfigendum, ipſa S. Synodus pro eius arbitrio, & uolun-

Digitized by Google

voluntate, ſicuti rebus Concilij putauerit expedire, etiam in generali congregatione reſtringere, & prorogare liberè poſſit, & valeat.

SESSIO XXII.

QVAE EST SEXTA

ſub Pio iiij. Pont. Max.

Celebrata die 17. menſis Septemb. MDLXII.

Doctrina de Sacrificio Miſſæ.

SAcroſancta Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, vt vetus abſoluta, atq; omni ex parte perfecta, de magno Euchariſtiæ myſterio in Sancta Catholica Eccleſia fides, atque doctrina retineatur, & in ſua puritate propulſatis erroribus, atque hæreſibus, conſeruetur; de ea, quatenus verum, & ſingulare ſacrificium eſt, Spiritus ſancti illuſtratione edocta, hæc, quæ ſequuntur, docet, declarat, & fidelibus populis prædicanda decernit.

Ioan.14.15. 16.& 20. Sup.ſeſſ.13 de ſac. Euc. in princ.

Caput

Caput I.

QVoniã ſub priori teſtamento, teſte Apoſtolo Paulo, propter Leuitici ſacerdotij imbecillitatem cõſumatio non erat; opportuit, Deo patre miſericordiarum ita ordinante, ſacerdotẽ alium ſecundum ordinem Melchiſedech ſurgere D N Ieſum Chriſtum, qui poſſet omnes, quot quot ſantificandi eſſent, conſummare, & ad perfectum adducere. Is igitur Deus, & Dominus noſter, & ſi ſemel ſeipſum in ara Crucis, morte intercedente, Deo patri oblaturus erat, ut ęternam illic redemptionẽ operaretur: quia tamen ꝑ mortem ſacerdotium eius extinguendũ nõ erat, in cęna nouiſſima, qua nocte tradebatur, vt dilectæ ſponſæ ſuæ Eccleſiæ viſibile, ſicut hominum natura exigit, relinqueret ſacrificiũ, quo cruentũ illud ſemel in Cruce ꝑagendum repreſentaretur, eiuſq; memoria in finẽ vſq; ſæculi ꝑmaneret, atque illius ſalutaris virtus in remiſſionem eorum quæ a nobis quotidiè committuntur, peccatorum applicaretur, ſacerdotem ſecundũ ordinem Melchiſedech in æternũ conſtitutum declarans; corpus, & ſanguinem ſuum ſub ſpeciebus panis, & uini Deo Patri obtulit, ac ſub earũdẽ rerũ ſymbolis, Apoſtolis, quos tunc noui Teſtamẽti ſacerdotes cõſtituebat, ut ſumerent, tradidit, & eiſdẽ eorumq; ſacerdotio ſucceſſoribus, vt offerrent, præcepit per hæc verba, Hoc facite in meã commemorationẽ; vti ſemper catholica Eccleſia intellexit,

Ad Heb. 7. Pſal. 199. ad Heb. 7. & 5. & cap. ſacerdos, de cõſ. di. 3. Ge. 14. Eph. 5. & c. ſeq. capit. ſemel Chriſtus, cũ ſeq. de conſ. d. 2. & inf. ca. 2. Leo Pap. epiſt. 24. in princi. Ber. ſuper Cant. Apo. 21. cl. 1. iuxta prici. de ſum. tri. & fid. ca. th. c. oĩb. ca. loqui. 24. q. 1. & cap. nuptiar. & circa fi. 27. q. 1. Matt. 28. Clem. 1. ver. alia neq;, de reli. & ven. Sanct. & ſu. ſeſ. 13. de sã cti. Euc. Sa. in princ. ca. 1. calicẽ & ca. accipite, de conſe. diſt. 2. Luc. 22. 1. Cor. 11. cap. iteratur, de cõſ. d. 2. inf. can. 2.

*tellexit, & docuit. Nã celebrato veteri Paſcha,
quod in memoriam exitus de Aegypto multitu-* Exo. 13. in
do filiorum Iſrael immolabat, nouũ inſtituit Pa- 2. 1. Cor. 5.
*ſcha ſeipſum ab Eccleſia ꝑ ſacerdotes ſub ſignis
viſibilibus immolãdum in memoriam tranſitus
ſui ex hoc mundo ad Patrem, quando per ſui ſan
guinis effuſionem nos redemit, eripuitque de po-* Ioan. 13.
*teſtate tenebrarum & in regnum ſuum tranſtu
lit. Et hæc quidem illa munda oblatio eſt, quę nul* Coloſſ. 2.
*la indignitate, aut malitia offerentium inquina-
ri poteſt: quàm Dominus per Malachiam nomi-
ni ſuo, quod magnum futurum eſſet in gentib. in
omni loco mundum offerendam prædixit; quam* Malac. 1.
*non obſcurè innuit Apoſtolus Paulus, Corinthijs
ſcribens, cum dicit. Non poſſe eos, qui participa-
tione menſæ Dæmoniorum polluti ſunt, menſæ Do* 1. Cor. 10.
*mini participes fieri per menſam Altare vtro-
biq; intelligẽs. Hæc deniq; illa eſt, quæ per va-
rias ſacrificiorum naturæ, & legis tempore ſimi
litudines figurabatur, vt potè quæ bona omnia
per illa ſignificata, velut illorum omnium con-
ſummatio, & perfectio complectitur.*

Caput II.

ET *quoniam in diuino hoc [illegible], qđ in Miſſa* Ad Tit. 2. Pſ. 53 Heb. 6. ſup. 21.
*peragitur, idem ille Chriſtus continetur &
incruente immolatur, qui in ara Crucis ſemel ſe
ipſum cruentè obtulit docet S. Synodus, ſacrifi-
cium iſtud vere propitiatorium eſſe per ipſumq;
fieri, vt ſi cum vero corde, & recta fide, cũ metu*

&

Digitized by Google

& reuerentia, contriti, ac pœnitentes ad Deum accedamus, miſericordiam conſequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno. Huius quippe oblatione placatus Dominus gratiam, & donum pœnitentiæ concedens, crimina, & peccata, etiam ingentia dimittit, vna enim, eademque eſt hoſtia, idem nunc offerens ſacerdotum miniſterio, qui ſeipſum tunc in Cruce obtulit, ſola offerendi ratione diuerſa. Cuius quidem oblationis, cruentæ, inquam, fructus per hanc incruentam vberrimè percipiuntur: tantum abeſt, vt illi per hanc quouiſmodo derogetur. Quare non ſolum pro fidelium viuorum peccatis, pœnis, ſatisfactionibus, & alijs neceſſitatibus, ſed pro defunctis in Chriſto nondum ad plenum purgatis, ritè, iuxta Apoſtolorum traditionem, offertur.

Heb. 4.

Inf. ſeſſ. 25. in prin. c. 2. de cel. miſ. inf. c. 4.

Caput III.

Inf. cano. 4. & ſeſſ. 25. d inuo. Sanc.

ET quamuis in honorem, & memoriam Sanctorum nonnullas interdum Miſſas eccleſia celebrare conſueuerit, nō tamen illis ſacrificium offerri docet, ſed Deo ſoli, q illos coronauit: vnde nec ſacerdos dicere ſolet, Offerro tibi ſacrificium, Petre, vel Paule, ſed Deo de illorū victorijs gratias agens, eorum patrocinia implorat, vt ipſi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam facimus in terris.

Caput IV.

Inf. ſeſſ. 24. c. ſi. de Sacr. Matr.

ET cum Sancta ſanctè † adminiſtrari conueniat, ſitque hoc omnium ſanctiſſimum ſacrificium;

Digitized by Google

ficium: Eccleſia catholica, vt dignè, reuerenterque offerretur ac perciperetur. ſacrum canonem multis ante ſæculis inſtituit, ita ab omni errore purum, vt nihil in eo contineatur, quod non maximè ſanctitatem, ac pietatem quandã redoleat, menteſque offerentium in Deum erigat: is enim conſtat cum ex ipſis Domini verbis tum ex Apoſtolorum traditionibus, ac ſanctorum quoque Pontificum pijs inſtitutionibus.

Inf. can. 6.

Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. 1. Cor. 11. c cum Martha. ext. de celeb. miſſ.

Caput V.

CVmque natura hominum ea ſit, vt non facilè queat ſine adminiculis exteriorib. ad rerum diuinarum meditationẽ ſuſtolli: propterea pia mater eccleſia ritus quoſdam, vt ſcilicet quædam ſummiſſa voce, alia vero elatiore, in Miſſa pronunciarentur, inſtituit. Cæremonias item adhibuit, vt myſticas benedictiones, lumina, thymiamata, veſtes aliaq; id genus multa, ex Apoſtolica diſciplina & traditione, quo & maieſtas tanti ſacrificij commendaretur, & mentes fidelium per hæc viſibilia religionis, & pietatis ſigna ad rerum altiſſimarum, quæ in hoc ſacrificio latent, contemplationem excitarentur.

Inf. can. 7.

Caput VI.

OPtaret quidem ſacroſancta Synodus, vt in ſingulis Miſſis fideles adſtantes non ſolum ſpirituali affectu, ſed ſacramentali etiam Eucharistiæ perceptione communicarent, quo ad eos

sup. ſeſ. 13. c. 8. de ſacr. Euch.

M ſan-

Digitized by Google

ſanctiſſimi huius ſacrificij fructus vberior proueniret nec tamen, ſi id non ſemper fiat, propterea Miſſas illas, in quibus ſolus ſacerdos ſacramentaliter cōicat, vt priuatas, & illicitas damnat, ſed probat, atque adeo cōmendat, ſi quidem illæ quoq; Miſſæ verè cōes cenſeri debent: partim, ꝙ in eis populus ſpiritualiter communicet, partim verò, quod a publico Eccleſiæ miniſtro non pro ſe tantum ſed pro omnibus fidelibus, qui ad corpus Chriſti pertinent, celebrentur.

Caput VII.

Inf. can. 8. & ca. in calice. c. non oporter. & c. cū omne. de conſ. diſt. 2. Conc. Brac. 3 c. 2. Conc. Carth. 3. ca. 23. S. Cypr. epiſ. 3. lib. 2 Ap. 17.

MOnet deinde S. Synodus, præceptum eſſe ab eccleſia ſacerdotibus, vt aquam vino in calice offerendo miſcerent: tum ꝙ Chriſtum Dominum ita feciſſe credatur, tum etiam quia è latere eius aqua ſimul cum ſanguine exierit: quod Sacramentum hac mixtione recolitur, & cum aquę in Apocalypſi B. Ioan. populi dicātur, ipſius populi fidelis cū capite Chriſto vnio repreſentatur.

Caput VIII.

Inf. can. 9. c. oēs, cum ſeq. 22. d. 2. ī fi. de ſum. Tri. ca. fi. de for. comp. ſup. ſeſſ. 14. ca. 3. de Sac. Ext. Vnct.

ET ſi Miſſa magnam contineat populi fidelis eruditionem non tamen expedire viſum eſt Patribus vt vulgari paſſim lingua celebraretur. Quamobrem, retento vbique cuiuſq; eccleſiæ antiquo, & a S. Rom. Eccleſia, omnium Eccleſiarum matre, & magiſtra probato ritu, ne oues Chriſti eſuriant, ne ve paruuli panem petant, & non ſit qui frangat eis; mandat S. Synodus Paſtoribus, & ſingulis curam animarum gerentibus, vt fre-

quen-

Digitized by Google

quenter inter Miſſarum celebrationem, vel per ſe, vel per alios ex ijs, quæ in miſſa leguntur, ali quid exponant, atque inter cætera ſanctiſſimi hu ius ſacrificij myſterium aliquid declarat, diebus præſertim Dominicis, & feſtis. Inf. ſe. 24. c. 8 de ref.

Caput IX.

QVia verò aduerſus veterem hanc in ſacroſancto Euangelio, Apoſtolorum traditionib. ſanctorumq; Patrum doctrina fundatam fidem hoc tẽpore multi diſſeminati ſunt errores, multaq; a multis docentur, atq; diſputantur, ſacroſancta Synodus, poſt multos, graueſq. his de reb. maturè habitos tractatus, vnanimi Patrum omnium conſenſu, quæ huic puriſſimæ fidei ſacræque doctrinæ aduerſantur, damnare, & a ſancta Eccleſia limitare per ſubiectos hos canones conſtituit.

De Sacrificio Miſſæ.

CANON I.

SI quis dixerit, in Miſſa non offerri Deo verũ, & proprium ſacrificium, aut quod offerri non ſit aliud, quàm nobis Chriſtum ad manducãdum dari: anath. ſit.

CANON II.

Si quis dixerit, illis verbis: Hoc facite in meã Cõmemorationẽ, Chriſtum non inſtituiſſe Apoſ. ſacerdotes, aut nõ ordinaſſe, vt ipſi, aliiq. ſacerdotes offerrent corpus, & ſanguinẽ ſuum: anat. ſit. 1. Cor. 11. ſup. cap. 1. Cle. c. vni. de rel. & ven. Sanct. Matt. 26. Luc. 22.

CANON III.

Sup.c.2. ca.42.ext.de cel.miſ.inf. ſeſſ. 25.in princ.ſupra cap.2.

Si quis dixerit, Miſſæ ſacrificium tantum eſſe laudis, & gratiarum actionis, aut nudam cōmemorationem ſacrificij in Cruce peracti, non autē propitiatorium, vel ſoli prodeſſe ſumenti, neque pro viuis, & defunctis, pro peccatis, pœnis, ſatisfactionibus, & alijs neceſſitatibus offerri debere: anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit, blaſphemiā irrogari ſanctiſſimo Chriſti ſacrificio in Cruce peracto per Miſſæ ſacrificium, aut illi per hoc derogari: anath. ſit.

CANON V.

Sup.c.3.

Si quis dixerit, impoſturam eſſe Miſſas celebrare in honorem Sanctorum, et pro illorum interceſſione apud Deum obtinenda, ſicut Eccleſia intendit: anath. ſit.

CANON VI.

Sup.c.4.

Si quis dixerit, canonem Miſſę errores continere, ideoque abrogandum eſſe: anath. ſit.

CANON VII.

Sup.c.5.

Si quis dixerit, cæremonias, veſtes, & externa ſigna, quib. in Miſſarum celebratione eccleſia Catholica vtitur, irritabula impietatis eſſe magis quàm officia pietatis: anath. ſit.

CANON VIII.

Sup.c.6.

Si quis dixerit, Miſſas, in quibus ſolus ſacerdos ſacramentaliter communicat, illicitas eſſe, ideoque abrogandas: anath. ſit.

CA-

Digitized by Google

CANON IX.

Si quis dixerit Eccleſiæ Romanæ ritum, quo ſummiſſa voce pars canonis, & verba conſecrationis proferuntur, damnandum eſſe, aut lingua tantum vulgari Miſſam celebrari debere, aut aquam non miſcendã eſſe vino in calice offerendo, quod ſit contra Chriſti inſtitutionem: anath. ſit.

Decretum de obſeruandis, & euitandis in celebratione Miſſæ.

QVanta cura adhibẽda ſit, ut ſacroſanctum Miſſæ ſacrificium omni religionis cultu, ac veneratione celebretur, quiuis facilè exiſtimare poterit, qui cogitarit, maledictum in ſacris litteris eum uocari, qui facit opus Dei negligenter Iex.48. *Qđ ſi neceſſario fatemur, nullum aliud opus adeo ſanctum ac diuinũ a Chriſti fidelib. tractari poſſe, quam hoc ipſum tremendum myſterium, quo viuifica illa hoſtia, qua Deo Patri reconciliati ſumus in altari per ſacerdotes quotidiè immolatur; ſatis etiam apparet omnem operam, & diligentiam in eo ponẽdam eſſe, ut quanta maxima fieri põt interiori cordis munditia, & puritate, atq; exteriori deuotionis, ac pietatis ſpecie pagatur. Cum igitur multa iam ſiue temporũ uitio ſiue hoĩum incuria, & improbitate irrepſiſſe videãtur, quæ a tãti ſacrificij dignitate aliena sũt: ut ei debitus honor, & cultus ad Dei gloriã. &*

Digitized by Google

fidelis populi ædificationem reſtituatur, decernit S. Synodus, ut Ordinarij locorum Epi ea oīa prohibere, atque è medio tollere ſedulò curēt, ac teneantur, quæ uel auaritia, idolorū ſeruitus, uel irreuerentia, q̄ ab impietate vix ſeiūcta eſſe pōt, vel ſuperſtitio, veræ pietatis falſa imitatrix, induxit. Atq;, vt multa paucis cōprehendātur, in primis, qđ ad auaritiam pertinet; cuiuſuis generis mercedum conditiones, pacta, & quicqđ pro Miſſis nouis celebrandis datur, nec non importunas, atq; illiberales eleemoſynarū exactiones potius, quā poſtulationes, aliaque hmōi, quę à ſimoniaca labe, uel certè a turpi quæſtu nō longè abſunt, omnino prohibeant. Deinde, ut irreuerentia vitetur, ſinguli in ſuis diœceſibus interdicant, ne cui vago, & ignoto ſacerdoti Miſſas celebrare liceat. Neminem præterea q publicè, & notoriè criminoſus ſit, aut ſancto altari miniſtrare, aut ſacris intereſſe pmittāt; neve patiātur priuatis in domib. atq; omninò extra eccleſiam, & ad diuinum tantum cultū dedicata oratoria, ab eiſdem Ordinarij deſignanda, & viſitanda, ſanctū hoc ſacrificiū, a ſæcularib. aut regularib. quibuſcunq; peragi, ac niſi prius qui interſint, decēter cōpoſito corporis habitu declarauerint, ſe mente etiam, ac deuoto cordis affectu, non ſolum corpore, adeſſe. Ab eccleſiis vero muſicas eas, vbi ſiue organo, ſiue cantu laſciuum, aut impurum aliquid miſcetur, itē ſæculares omnes actiones, vana,

Ep. 5. Col. 3. c. cum oīs, ca ſicut vrgeri. 1. q. 4. ca. idololatria. 28. q. 1. & ca. auaritiæ. de pb. & dig. Gre. op. li. 9. epi. 53. c. ad apoſtolicam, ext. de ſimon.

Conci. Lao. c. 58. Conc. Car. can. 9. ca. ſicut nō alij cū ſeq. c. hic ergo, c. nullus pſbyter, & ca. clericos, de conſec. d. 1. & c. ext. catholicam, et cap. manus vel. cum ergo. 1. qu. 1. Conc. Gab. c. 49. Conc. Magū. ca. 9. c. miſſarum. & c. concedimus. de conſec. d. 1. Conc. Baſi. ſeſ. 21. c. vl.

na, atque adeo profana colloquia, deambulationes, ſtrepitus, clamores arceant; vt domus Dei vere domus orationis eſſe uideatur, ac dici poſſit. Poſtremo, ne ſuperſtitioni locus aliquis detur, edicto, & pœnis propoſitis caueant, ne ſacerdotes alijs, quam debitis horis celebrent, neve ritus alios, aut alias cæremonias, & preces in Miſſarũ celebratione adhibeant: præter eas, quæ ab eccleſia probatæ, ac frequenti, & laudabili vſu receptæ fuerint. Quorundam vero Miſſarum, & candelarum certum numerum, qui magis à ſuperſtitioſo cultu, quam a vera religione inuentus eſt, omnino ab eccleſia remoueant; doceantque populum, quis ſit, & a quo potiſſimum proueniat ſanctiſſimi huius ſacrificij, tam pretioſus, ac cœleſtis fructus. Moneant ēt eundem populũ vt frequenter ad ſuas parochias, ſaltem diebus Dominicis, & maioribus feſtis accedant. Hæc igitur omnia, quæ ſummatim enumerata ſunt, omnibus locorũ Ordinarijs ita proponuntur, vt non ſolum ea ipſa, ſed quæcũque alia huc pertinere viſa fuerint, ipſi, pro data ſibi a ſacroſancta Synodus poteſtate, ac etiam vt delegati Sedis Apoſtolicæ, prohibeant, mandent, corrigant, ſtatuant; atque ad ea inuiolatè ſeruanda, cenſuris eccleſiaſticis alijsque pœnis, quæ illorum arbitrio conſtituentur, fidelem populum compellant: non obſtantib. priuilegijs, exemptionibus appellationibus, ac cõſuetudinibus quibuſcunque.

Matt. 21. & Iſ. 56. & Ierem. 7.

sup. ſeſſ. 6. c. 3.

c. 2. de paro. Con. Agat. ca. 47. Conc. Tri. ver. doctri. vers.

Digitized by Google

Decretum de reformatione.

Caput I.

EAdem ſacroſancta Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentib. in ea eiſdẽ Apoſtolicæ Sedis Legatis, vt reformationis negotiũ pſequatur, hæc, in pſenti Seſſ. ſtatuenda cenſuit.

Inf. ſeſ. vlt. de ref. c. 1.

Nihil eſt, quod alios magis ad pietatem, & Dei cultum aſſiduè inſtruat, quam eorũ vita, & exemplum, qui ſe diuino miniſterio dedicarunt, cum enim a rebus ſæculi in altiorem ſublati locũ conſpiciantur; in eos tanquam ſpeculum reliqui oculos coniiciunt, ex iiſque ſumunt, quod imitentur. Quapropter ſic decet oĩnò Clericos in ſortem Domini vocatos, vitam, moreſque ſuos omnes cõponere, vt habitu geſtu, inceſſu, ſermone, aliiſque omnibus rebus nil niſi graue, moderatum, ac religione plenum præſeferant: leuia etiam delicta, quæ in ipſis maxima eſſent, effugiant, vt eorum actiones cunctis afferant venerationem. Cum igitur, quo maiore in Eccleſia Dei, & vtilitate, & ornamento hæc ſunt, ita etiam diligentius ſunt obſeruanda; ſtatuit Sancta Synodus, vt quæ alias a ſummis Pontificibus, & a ſacris Conciliis de Clericorum vita, honeſtate, cultu, doctrinaque retinenda, ac ſimul de luxu, commeſſationibus choreis, aleis, luſibus, ac quibuſcunque criminibus, necnon ſæcularibus negotiis fugiendis copioſè, ac ſalubriter ſancita fuerunt, eodem

Mar. 1. Tit. 2. ca. qual. 1. 2. de accuſ.

ca. clericos, 21. diſt.

ſup. ſeſſ. 14. c. 6. de ref.

Digitized by Google

in poſterum iiſdem pœnis vel maioribus arbitrio Ordinarii imponendis obſeruentur; nec appellatio executionem hanc, quæ ad morum correctionem pertinet ſuſpẽdat. Si qua vero ex his in deſuetudinem abiiſſe compererint, ea quã primum in vſum reuocari, & ab omnibus accuratè cuſtodiri ſtudeant: non obſtantibus conſuetudinibus quibuſcunque, ne ſubditorum neglectæ emendationis ipſi condignas, Deo vindice pœnas perſoluant.

Caput II.

Qvicunque poſt hac ad Eccleſias cathedrales erit aſſumendus, is non ſolum natalib. ætate, moribus, & vita ac aliis, quæ a ſacris canonibus requiruntur, plenè ſit prædıtus, verum etiam in ſacro Ordine antea ſaltem ſex menſium ſpatio conſtitutus, quarum rerum inſtructio, ſi eius notitia nulla, aut recens in curia fuerit a ſedis Apoſtolicæ Legatis ſeu Nũciis prouinciarũ, aut eius Ordinario eoq; deficiente, a vicinioribus. Ordinariis ſumatur. Sciẽtia vero præter hæc eiuſmodi polleat, vt muneris ſibi iniungẽdi neceſſitati poſſit ſatisfacere, ideoq; antea in vniuerſitate ſtudiorum Magiſter ſiue doctor, aut Licẽtiatus in Sacra Theolog. vel iure canonico meritò ſit ꝓmotus, aut publico alicuius Academiæ teſtimonio idoneus ad alios docẽdos oſtẽdatur. Qđ ſi regularis fuerit, a ſuperiorib. ſuæ religionis ſimilẽ fidẽ habeat. Prædicti autẽ oẽs, vnde inſtructio, ſeu

credo 21. q. 3. c. tpñr. & ſeq. & c. presbyteri. diſt. 12 Concil. Car. 1. can. 6. & Carth. 3. c. 15. Cõ. Chal. cano. 3. Con. Are. 2. c. 14. cum ſi. Cõ. & ga. c. 39. Conc. Tarra. ca. 2 & infr. ſeſſ. 24. de ref. c. 12. ca. cũ in cunctis, & c. nõ nobis. de ele. & c. graue nimis. de preb. & inf. ſeſſ. 24. ca. 1. de ref. Cõc. Sard. ca. 13. Con. Rom. ſub Nic. 2. ver. vt nullus laicus. Conc. Brain. c. 38. & Synod. ... 28. d. & 61. per totã, & c. licet can. de ele. in 6. & ſu. ſeſſ. 7. ca. 1. de reform.

ſeu teſtificatio erit ſumẽda, hæc fideliter, & gratis referre teneantur: alioquin eorum conſciẽtias grauiter oneratas eſſe ſcient, ac Deum, & ſuperiores ſuos habebunt vltores.

Caput III.

EPiſcopi, etiam tanquam delegati Apoſtolici, ex fructibus, & prouentibus quibuſcunque omnium dignitatum, perſonatuum, & officiorum in Eccleſijs cathedralibus, vel collegiatis exiſtentium, tertiam partem in diſtributiones, eorum arbitrio aſſignandas, diuidere poſſint, vt. ſ. qui eas obtinent, ſi perſonaliter competens ibi ſeruitium, iuxta formam ab eiſdem Epis præſcribendam, quolibet die ſtatuto non impleuerint; illius diei diſtributionem amittant, nec eius quoquo dominium acquirant, ſed fabricæ Eccleſiæ, quatenus indigeat, aut alteri pio loco, arbitrio Ordinarij applicetur. Creſcente verò contumacia, cõtra eos iuxta ſacrorum canonũ conſtitutiones procedant. Quod ſi alicui ex prædictis dignitatibus in eccleſijs cathedralib. vel collegiatis, de iure, ſeu conſuetudine, iuriſdictio adminiſtratio, vel officium nõ competat, ſed extra ciuitatem, in diæceſi cura animarum immineat, cui is qui dignitatem obtinet, incumbere voluerit, tunc pro tp̃e, quo in curata eccleſia reſederit, ac miniſtrauerit, tãquam præſens ſit, ac diuinis interſit, in eccleſijs cathedralibus, ac collegiatis habeatur. Hæc in ijs tantum Eccleſijs conſtituta intelligantur, in quibus

sup. ſeſ. 21. de ref. c. 3.

ca. cũ ex eo. de elec. in 6 & de cler. nõ reſi. per tot. inf. ſeſſ. 24. ca. 12. de refor.

nulla

nulla eſt conſuetudo, vel ſtatutum, vt dictæ dignitates non ſeruientes aliquid amittant, q̃d ad tertiam partem dictorum fructuum, & prouentuum aſcendat: non obſtantib. conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionib. & conſtitutionibus, etiam iuramento, & quauis auctoritate firmatis.

Caput IV.

QVicunque in cathedrali, uel collegiata, ſæculari, vel regulari eccleſia diuinis mancipatus officijs, in Subdiaconatus Ordine ſaltem conſtitutus non ſit, uocem in huiuſmodi eccleſijs in capitulo non habeat, etiã ſi hoc ſibi ab alijs liberè fuerit conceſſum. Si vero, qui dignitates, pſonatus, officia, præbendas, portiones, ac qualibet alia beneficia in dictis eccleſiis obtinent, aut in poſterum obtinebunt, quib onera varia ſunt annexa, videlicet, ut alij Miſſas, alij Euang. alij Epiſtolas dicant ſeu cãtent, quocunq; priuilegio, exemptione, prærogatiua, generis nobilitate ſint inſigniti, teneantur, iuſto impedimento ceſſante, infra annũ Ordines ſuſcipere requiſitos; alioquin pœnas incurrant, iuxta Conſtitutionẽ Conc. Viẽnẽſis, quæ incipit, Vt ij, qui; quam præſenti decreto innouat: cogantque Epi eos diebus ſtatutis dictos Ordines per ſeipſos exercere, ac cætera omnia officia, quæ debent in cultu diuino pſtare ſub eiſdem, & alijs etiam grauioribus pœnis arbitrio eorum imponendis. Nec alijs in poſterũ fiat proui-

c. vt ijdẽ æ. tat. & qua. in Clem.

Digitized by Google

prouiſio, niſi ijs, qui iam ætatem, & cæteras habilitates integrè habere dignoſcantur: aliter irrita ſit prouiſio.

Caput V.

D*Iſpenſationes, quacunque auctoritate concedendæ, ſi extra Romanam Curiam committendæ erunt, committantur Ordinarijs illorum, qui eas impetrauerint; eæ verò, quæ gratioſè concedentur ſuum nõ ſortiantur effectum, niſi prius ab eiſdem, tanquam delegatis Apoſtolicis ſummariè tantum, & extraiudicialiter cognoſcatur, expreßas preces ſubreptionis, vel obreptionis vitio non ſubiacere.*

Caput VI.

Inf. ſeſſ. vlt. de ref. ca. 4.

I*N commutationibus vltimarum voluntatum, quæ non niſi ex iuſta, & neceſſaria cauſa fieri debent, Epiſcopi tanquam delegati Sedis Apoſtolicæ, ſummariè, & extra iudicialiter cognoſcãt, nihil in precibus, tacita veritate, vel ſuggeſta falſitate fuiſſe narratum, priuſquam commutationes prædictæ executioni demandentur.*

Caput VII.

L*Egati, & Nuncij Apoſtolici, Patriarchæ, Primates, & Metropolitani appellationibus ad eos interpoſitis, in quibuſuis cauſis, tã in admittendis appellationibus, quã in concedendis inhibitionib. poſt appellationem ſeruare teneantur*

tur formam, & tenorem ſacrarum Conſtitutionum, & præſertim Innoc. iiij. quæ incipit Romana; quacunq; conſuetudine, etiam immemorabili aut ſtylo, vel priuilegio in contrarium non obſtantibus; aliter inhibitiones, & proceſſus, & inde ſecuta quęcunque ſint ipſo iure nulla. c. Romanus de app. in 6.

Caput VIII.

EPiſcopi, etiam tanquam Sedis Apoſtolicæ delegati in caſibus a iure conceſſis omnium piarum diſpoſitionum tam in vltima voluntate, quàm inter viuos ſint executores, habeant ius viſitandi hoſpitalia collegia quæcunque, ac Confraternitates laicorum, etiam quas ſcholas, ſiue quocunque alio nomine vocant, non tamen quæ ſub Regum immediata protectione ſunt, ſine eorum licentia; eleemoſynas Montis Pietatis, ſiue charitatis, & pia loca omnia, quomodocunque nuncupētur, etiam ſi prædictorum locorum cura ad laicos pertineat, atque eadem pia loca exemptionis priuilegio ſint munita; ac omnia, quæ ad Dei cultum, aut animarum ſalutem, ſeu pauperes ſuſtentandos inſtituta ſunt, ipſi ex officio ſuo, iuxta ſacrorum canonum ſtatuta, cognoſcant, & exequantur: non obſtantibus quacunq; conſuetudine, etiam immemorabili, priuilegio, aut ſtatuto.

c. eos, quidē e. ſi hæredes c. tua nobis. & c. Ioan. & teſtamē. Cl. quia cō ingēt. de relig. domi.

Sup. ſeſſ. 21. c. 2. de ref.

c. tua. & ca. Ioannes. de teſtam.

Caput IX.

ADminiſtratores tā eccleſiaſtici, quam laici fabricæ cuiuſuis eccleſiæ etiam Cathedralis,

c. 3. 10. q. 3. cōl. ſeſſ. 23. in 2. in fi. de refor.

lis,

Cl. quia cõtingit. §. ut autẽ p̃miſſa de reli. do.

lis, hoſpitalis, Confraternitatis, eleemoſynæ Montis Pietatis, & quorumcunq. piorum locorum ſingulis annis teneantur reddere rationem adminiſtrationis Ordinario: conſuetudinibus, & priuilegijs quibuſcunq. in contrarium ſublatis: niſi ſecus fortè in inſtitutione, & ordinatione talis eccleſiæ, ſeu fabrice expreſſe cautum eſſet. Quòd ſi ex conſuetudine aut priuilegio, aut ex conſtitutione aliqua loci, alijs ad id deputatis ratio reddenda eſſet; tunc cum iis adhibeatur etiam Ordinarius, & aliter factæ liberationes dictis adminiſtrationibus minimè ſuffragentur.

Sup. ſeſ. 7. c. vl. i & infr. ſeſſ. 25. ca. 8. de refor. ſeſ. 27. ca. 16. & refor.

Caput X.

CVm ex Notariorum imperitia plurima dãna, & multarũ occaſio litium oriatur, poſſit Eps quoſcunque Notarios, etiam ſi Apoſtolica, Imperiali, aut Regia auctoritate creati fuerint, etiam tanquam delegatus Sedis Apoſt. examinatione adhibita eorum ſufficientiam ſcrutari, illiſque non idoneis repertis, aut quandocunq; in officio delinquentibus, officij eius in negotijs, litibus, & cauſis eccleſiaſticis, ac ſpiritualib. exercendi vſum perpetuò, aut ad tempus prohibere, neque eorum appellatio interdictionem Ordinarij ſuſpendat.

Caput XI.

Conc. Trib. c. 7. Cõ. Arul. 3. ca. 21. Conc. Par.

SI quẽ clericorũ, vel laicorum, quacunq; is dignitate, etiam Imperiali, aut Regali præfulgeat,

geat,

geat, in tantum malorum oĩum radix cupiditas oecupauerit, vt alicuius eccleſiæ, ſeu cuiuſuis ſæcularis, vel regularis beneficij, Montium Pietatis, aliorumq; piorum locorum iuriſdictiones, bona cenſus, ac iura ẽt feudalia, & emphyteotica, fructus, emolumenta, ſeu quaſcunq; obuentiones quæ in miniſtrorum, & pauperum neceſſitates cõuerti debent per ſe, vel alios vi, vel timore incuſſo, ſeu ẽt per ſuppoſitas perſonas Clericorum, aut laicorum, ſeu quacunque arte, aut quocũque quęſito colore, in proprios vſus conuertere, illoſque vſurpare præſumpſerit; ſeu impedire, ne ab ijs, ad quos iure pertinent, percipiantur; is anathemati tamdiu ſubiaceat, quandiu iuriſdictiones, bona, res, iura, fructus, & redditus, quos occupauerit, vel qui ad eum q̃uocunque ẽt ex donatione ſuppoſitæ perſonæ peruenerint, eccleſiæ, eiuſq; adminiſtratori, ſiue beneficiato, integrè reſtituerit, ac deinde a Romano Pontifice abſolutionem obtinuerit. Quod ſi eiuſdem eccleſiæ patronus fuerit, etiam iure patronatus, vltra prædictas pęnas, eo ipſo priuatus exiſtat. Clericus vero, qui nefandæ fraudis, & vſurpationis huiuſmodi fabricator, ſeu conſentiens fuerit eiſdem pœnis ſubiaceat, nec non quibuſcunque beneficijs priuatus ſit, & ad quęcunque alia beneficia inhabilis efficiaturr & a ſuorum Ordinum executione, etiam poſt integram ſatisfactionem, & abſolutionem, ſui Ordinarij arbitrio ſuſpendatur.

ca. 11. Cõc. Tur. 2. c. 25 Cõc. Aurel. 5. c. 15. Cõc. Magunt. c. 6 & 11. Conc. Vormat. ca. 75. Concil. Aquiſgr. c. 88. Cõc. La. ſub Leo X. ſeſſ. 9. & 10 cap. prædia. cum ſeq. 12 q. 2. c. atten dendum eſt 17. q. 4 ex Vrb. epiſc. ad vniuerſos epos.

Decre-

Decretum ſuper petitione conceſſionis Calicis.

Sup. ſeſſ.13. In decr. pr. 20. & 21. de ſin. quae att. & ſeſſ.21. c.4.

IN ſuper cum eadem ſacroſancta Synodus ſuperiori Seſſione duos articulos, alias propoſitos, & tunc nondum diſcuſſos, videlicet, An rationes, quibus ſancta Catholica Eccleſia adducta fuit, vt cõicaret laicos atq; etiam non celebrantes Sacerdotes ſub vna panis ſpecie, ita ſint retinendæ, vt nulla ratione Calicis vſus cuiquam ſit permittendus: & An ſi honeſtis, & Chriſtianæ charitati conſentaneis rationib. concedendus alicui vel nationi, vel regno calicis vſus videatur, ſub aliquib. conditionib. concedendus ſit, & quænam illæ ſint; in aliud tps. oblata ſibi occaſione, examinādas, atq; definiendas reſeruauerit; nũc, eorum, pro quib. petitur, ſaluti optimè conſultum volens, decreuit integrum negotium ad ſanctiſſimum Dom. noſtrum eſſe referendum, prout præſenti decreto refert, cui pro ſua ſingulari prouidẽtia id efficiat, q̃ vtile Reip. Chriſtianæ, & ſalutare petentibus vſum Calicis, fore iudicauerit.

Inf. ſeſſ.24. c.1. de ref.

Indictio futuræ Seſſionis.

IN ſuper eadem ſacroſancta Tridentina Synodus diem futuræ Seſſionis ad feriam quintam poſt octauam feſtiuitatis Omnium Sanctorũ, quę erit dies 12. mẽſis Nou. indicat, et in ea decerne-

tur

Digitized by Google

tur de Sacramento Ordinis, & de Sacramento Matrimonij, &c.

Prorogata fuit Seſſio vſque ad diem 15. Iulij 1563.

SESSIO XXIII.

Quæ eſt vij. ſub Pio IIII. Pont. Max.

Celebrata die 15. menſis Iulij 1563.

Vera, & Catholica Doctrina de Sacramento Ordinis ad condemnandos errores noſtri temporis, a ſancta Synodo Tridentina decreta, & publicata Seſſione ſeptima.

Caput I.

SACRIFICIVM, & ſacerdotiũ ita Dei ordinatione coniuncta ſunt, vt utrũq. in omni lege extiterint. Cum igitur in nouo Teſtamento S. Euch. ſacrificium viſibile ex Domini inſtitutione catholica Eccle. acceperit; fateri ét oportet, in ea nouũ eſſe uiſibile, & externũ ſacerdotiũ, in quod vetus translatũ eſt. Hoc autẽ

Digitized by Google

ab eodem Domino Saluatore noſtro inſtitutum eſ-ſe: atq; Apoſtolis, eorumq; ſucceſſorib. in ſacerdotio ptãtem traditam conſecrandi, offerendi, & miniſtrandi corpus, & ſanguinẽ eius: nec non & peccata dimittendi, & retinẽdi ſacræ litteræ oſtẽdunt, & catholicæ eccleſiæ traditio ſemꝑ docuit.

Matth. 26. Mar. 14. Lucæ 22. Clc. 1. verſ. alia nãq. ſere liq. & ven. ſan fu. ſeſſ 22. cap 1. de ſacr. Miſ. 1. Cor. ad Hebr. c. tranſlato, de conſt. Inf. can. 3.

Caput II.

CVm aũt diuina res ſit tam ſancti ſacerdotij miniſteriũ, conſentaneum fuit, quo dignius & maiori cum veneratione exerceri poſſet, ut in eccleſia ordinatiſſima diſpoſitione plures, & diuerſi eſſent miniſtrorum ordines qui ſacerdotio ex officio deſeruirent, ita diſtributi, vt qui iã clericali tonſura inſigniti eſſent. per minores ad maiores aſcenderent. Nam non ſolum de ſacerdotibus, ſed & de Diaconis ſacræ litteræ apertã mentionem faciunt, & quæ maximè in illorum ordinatione attendenda ſunt, grauiſſimis verbis docent, & ab ipſo Eccleſiæ initio ſequentium Ordinum nomina, atq; vniuſcuiuſque eorum propria miniſteria, Subdiaconi, ſcilicet, Acolythi, Exorciſtæ, Lectoris, & Oſtiarij in vſu fuiſſe cognoſcũtur, quamuis nõ pari gradu, nã Subdiaconatus ad maiores ordines a Patribus, & ſacris Concilijs refertur in quibus, & de alijs inferioribus frequentiſſimè legimus.

cap. multis. de ætat. & qual. inf. cã. 2. & ca. 17. de ref.

1. Tim. 3. & Act. 21.

c. a ſubdiacono, 93. d. Syriacus Pa. epi. ad Hymerium ca. 9. Conc Carth. 4. c. 2 cũ ſeq. ca. ſubdiacon. cum ſeq. 25. d. c. nullus il 2. 66. d ſ. cap. ſi quis eorum cap. erubeſcãt. & cap. nemo. 32. d.

Caput III.

CVm Scripturæ teſtimonio Apoſtolica traditione, & patrũ vnanimi conſenſu, perſpicuum

1. Tim. 4.

cuum ſit, per ſacram ordinationem, quæ verbis, & ſignis exteriorib. perficitur, gratiam conferri dubitare nemo debet, Ordinem eſſe verè, & propriè vnum ex ſeptem S. Eccleſiæ Sacramentis. nã q. n. Apoſtolus: Admoneo te, vt reſuſcites gratiam Dei, quę eſt in te per impoſitionem manuum mearum: non enim dedit nobis Deus ſpiritum timoris, ſed virtutis, & dilectionis, & ſobrietatis. 2. Tim. 1.

Caput IV.

Q*Voniam verò in Sacramento Ordinis, ſicut & ĩ Baptiſmo, & Cõfirmatione character imprimitur, qui nec deleri, nec auferri põt: meritò S. Synodus damnat eorum ſententiam, qui aſſerunt noui teſtamenti ſacerdotes temporariam tantummodo ptãtem habere, & ſemel ritè ordinatos iterũ laicos effici poſſe, ſi verbi Dei miniſteriũ nõ exerceãt. Quòd ſi quis omnes Chriſtianos promiſcuè noui teſtamẽti ſacerdotes eſſe, aut oẽs pari inter ſe ptãte ſpirituali p̃ditos aſſirmet: nihil aliud facere videtur, quã eccleſiaſticã Hierarchiam, quæ eſt vt caſtrorum acies ordinata, confundere: perinde ac ſi contra beati Pauli doctrinam omnes Apoſtoli, omnes Prophetæ, omnes Euãgeliſtæ omnes Paſtores, omnes ſint Doctores. Proinde ſacroſancta Synodus declarat, præter cæteros eccleſiaſticos gradus, Epiſcopos, qui in Apoſtolorum locum ſucceſſerunt, ad hunc Hierarchicum ordinem præcipuè pertinere, & poſitos, ſicut idem Apoſtolus ait, a Spiritu ſan-*

Sup. ſeſſ. 7. can. 9. de ſacra. & inf. c. 4. & c. diſplicet. cit. med. 23. q. 4. cap. quomõ. ante med. de conſec. diſt. 4. Inf. can. 6 1. Cor. 12. ler. 3. Eph. 4. cap. cum ex iniuncto & cap. ſicut in vno. de hær. ca. ĩ nouo. 21. diſt. extr. Ana. epiſ. 2. ca. eccleſiæ. 35. d. c. quorum vices. 68. di. Vrb. I. epiſ. ad vniuer. Edi. Hier. epi. 85. Act. 20 ſup. ſeſ. 6. c. 1. de ref.

cap. diaconi 94. d. Anac. ep. 3. ſupra seſſ. 7. can. 3 de conſt. ca. quanto. ext. de conſuetu.

cto regere eccleſiam Dei, eoſq; preſbyteris ſuperiores eſſe, ac Sacramentum Confirmationis conferre, miniſtros Eccleſiæ ordinare, atque alia pleraq; peragere ipſos poſſe, quorũ functionũ ptātē reliqui inferioris Ordinis nullam habent. Docet inſuper ſacroſancta Synodus in ordinatione Eporum, ſacerdotum, & cæterorũ Ordinum, nec populi, nec cuiuſuis ſæcularis poteſtatis, & magiſtratus conſenſum ſiue vocationem, ſiue auctoritatē ita requiri, vt ſine ea irrita ſit ordinatio: quin potius decernit, eos, qui tantummodo à populo, aut ſæculari poteſtate, ac magiſtratu vocati, & inſtituti, ad hæc miniſteria exercenda aſcendunt, & qui ea propria temeritate ſibi ſumunt, omnes non eccleſiæ miniſtros, ſed fures, & latrones, per oſtiũ non ingreſſos, habendos eſſe. Hæc ſunt, quæ generatim ſacræ Synodo viſum eſt Chriſti fideles de Sacramento Ordinis docere. His autem contraria, certis, & proprijs canonibus in hunc, qui ſequitur, modum damnare conſtituit, vt omnes, adiuuante Chriſto fidei regula vtentes, in tot errorum tenebris catholicam veritatem facilius agnoſcere, & tenere poſſint.

Io. 10. ca. ordinationes. 2. q. 1. & ca. tres. 23. q. 4. ca. relatum, extra de iur. patr.

De Sacramento Ordinis.

CANON I.

Sup. cap. 2. Mat. 10 Ioā. 20. c. audi͂ ui mus cū ſeq. 84. q. 1.

SI quis dixerit, nõ eſſe in nouo teſtamẽto ſacerdotium viſibile, & externum: vel non eſſe poteſtatem aliquam conſecrandi, & offerendi uerũ corpus, & ſanguinem Domini, & peccata remitten-

tendi, & retinendi, ſed officium tantum, & nudũ miniſterium prædicandi Euang. uel eos, qui non prædicant, prorſus non eſſe ſacerdotes: anath. ſit.

CANON II.

Si quis dixerit, præter ſacerdotium non eſſe in Eccleſia catholica alios Ordines, & maiores, & minores, per quos, uelut per gradus quoſdam, in ſacerdotium tendatur: anathema ſit. Super ca. 1. in ſingulis cũ ſeq. diſt. 77. ſup ſeſ. 6. c. 1. de ref.

CANON III.

Si quis dixerit, Ordinẽ ſiue ſacrã ordinationẽ non eſſe uerè, & propriè Sacramentum a Chriſto Domino inſtitutum, uel eſſe figmentũ quoddã humanũ, excogitatũ a uiris rerum eccleſiaſticarũ imperitis, aut eſſe tantũ ritum quẽdã eligendi miniſtros uerbi Dei, & Sacramentorũ; anat. ſit. Sup. cap. 1. Mat. 16 Io. 20. 20. ca. uel conſtituerentur. d. 50. cũ audiuim. c. ſeq 24. q. 1. ca. diſpũte 1. 23. q. 4. ſu. c. 4. & c. cõſultationi. ex. de tẽp. ord.

CANON IV.

Si quis dixerit, per ſacram ordinationem non dari Spiritum ſanctum, ac proinde fruſtra Epos dicere, accipite Spiritũſanctum, aut per eam non imprimi characterem uel eũ, qui ſacerdos ſemel fuit, laicum rurſus fieri poſſe: anathema ſit.

CANON V.

Si quis dixerit, ſacram Unctionẽ, qua Eccleſia in S. Ordinatione utitur, nõ tantum non requiri, ſed contemnendam, & pernicioſam eſſe: ſimiliter & alias Ordinis cæremonias: anathema ſit.

CANON VI.

Si quis dixerit, in Eccleſia Catholica non eſſe Hierarchiã diuina ordinatione inſtitutã, q̃ con- Ana. Pap. epi. 3. ſup. c. 4.

ſtat ex Epiſ, presbyteris, & miniſtris: anath. ſit.

CANON VII.

Anac. ep 4. & c. diaconi ſeptem. 93. diſtinct. 6. ex Conc. Neoc. c. 24. ſu. ca.

Si quis dixerit, Epiſcopos nō eſſe presbiteris ſuperiores, vel non habere poteſtatem confirmādi & ordinandi, vel eam, quam habent, illis eſſe cū Presbyteris cōem; vel Ordines ab ipſis collatos ſine populi, vel poteſtatis ſecularis conſenſu, aut vocatione irritos eſſe; aut eos, qui nec ab eccleſiaſtica, & canonica poteſtate ritè ordinati, nec miſſi ſunt, ſed aliunde venīūt, legitimos eſſe verbi, & Sacramentorum miniſtros: anathema ſit.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Epiſcopos, qui auctoritate Romani Pontificis aſſumuntur, non eſſe legitimos, & veros Epiſcopos, ſed figmentum humanum: anathema ſit.

Decretum de reformatione.

EAdem ſacroſancta Tridentina Synodus reformationis materiam proſequens, hæc, quæ ſequuntur, in præſenti decernenda eſſe ſtatuit, & decernit.

Caput I.

Io. 21 Act. 20. c. Ephe. 43. diſ. ca. ſi cut. 7. qu. 1. qui Epātū 2. q. 3. c. p̄ci puc. 1. qu. 3. ca. glo. 1 E piſcopi 12. c. 1.

CVm præcepto diuino mandatum ſit omnibus, quibus animarum cura commiſſa eſt, oues ſuas agnoſcere, pro his ſacrificium offerre, verbique diuini prædicatione, Sacramentorum adminiſtratione, ac bonorum oīum operum exemplo paſcere, pauperum, aliarumq. miſerabiliū pſonarum curam paternam gerere, & in cætera mu-

nia

Digitized by Google

nia paſtoralia incumbere, quæ omnia nequaquam ab ijs præſtari, & impleri poſſunt, qui gregi ſuo nõ inuigilant, neque aſſiſtunt, ſed mercenariorum more deſerunt, ſacroſancta Synodus eos admonet, & hortatur, vt diuinorũ pręceptorũ memores, factique forma gregis in iudicio, & vęritate paſcãt, & regant. Ne vero ea, q̃ de reſidẽtia ſancte, et vtiliter iã ante ſub fel. rec. Paulo III. ſancita fuerunt, in ſenſus a ſacroſanctæ Synodi mente alienos, trahãtur ac ſi vigore illius decreti quinque mẽſib. continuis abeſſe liceat, illis inhærendo, declarat ſacroſancta Synodus, omnes Patriarchalib. Primatialibus, Metropolitanis, at cathedralib. Eccleſiis quibuſcunque, quocunq; nomine et titulo præfectos, etiã ſi S. R. E. Cardinales ſint obligari ad perſonalẽ in ſua Eccleſia, vel dięceſi reſidentiam, vbi iniuncto ſibi officio defugi teneantur, neq; abeſſe poſſe, niſi ex cauſis, & modis infraſcriptis. Nam cum Chriſtiana charitas, vrgens neceſſitas, debita obediẽtia, ac euidẽs Eccleſię vel Reip. vtilitas aliquos nonnumquam abeſſe poſtulent, & exigãt decernit eadem ſacroſancta Synodus, has legitimæ abſentiæ cauſas a Beatiſ. Rom. Pont. aut a Metropolitano, vel eo abſente, Suffraganeo Epo antiquiori reſidente, qui idem Metropolitani abſentia ꝓbare debebit, in ſcriptis eſſe approbandas, niſi cum abſentia inciderit ꝑ aliquod munus, & Reip. officium Epatib. adiunctũ, cuius, quoniã cauſę ſunt notorię, & interdum

1. Pet. 8.

Sup. ſeſ. 6. de ref. ca. 1. Inf. in Bul. S. D. N. Pij IIII. ſuper de reſid. folio. 175.

c. de cęteris c. inter quatuor. ca. tuæ & ca. relatũ de cle. nõ reſid. c. ad ſupplicationẽ. de renun. c quorũdam. 74. diſt.

repentinæ, ne eas q̃dẽ ſignificari Metropolitano neceſſe erit, ad eundem tamen cum Concilio prouinciali ſpectabit iudicare de licẽtijs a ſe, vel a ſuffraganeo datis, & videre, ne quis eo iure abutatur, & vt pęnis canonicis errantes puniantur. Interea meminerint diſceſſuri, ita oib͂ ſuis prouidendũ, vt quantum fieri poterit; ex ipſorum abſentia nullũ damnũ accipiant. Quoniã autem, qui aliquãtiſper tm̃ abſunt, ex veterum canonum ſnĩa, non videntur abeſſe, quia ſtatim reuerſuri ſunt, ſacroſancta Synodus vult, illud abſentiæ ſpatium ſingulis annis ſiue continuum ſiue interruptum, extra prædictas cauſas, nullo pacto debere duos, aut ad ſummum tres menſes excedere, & habere rõnem vt id æqua ex cauſa fiat, & abſq; vllo gregis detrimento; quod an ita ſit abſcedentium conſcientiæ reliquit, q̃ ſperat religioſam, & timoratam fore: cum Deo corda pateant, cuius opus non fraudulenter agere ſuo periculo tenẽtur. Eoſdem interim admonet, & in Domino hortatur, ne per illius t͞pis ſpatium Dominici aduentus Quadrageſimæ, Natiuit. Reſurrectionis Domini, Penteceſtes, item, & corporis Chriſti dieb. quib. refici maxime & in Domino gaudere Paſtoris præſentia oues debeãt, ipſi ab Eccleſia ſua Cathedr. vllo pacto abſint, niſi Epiſcopalia munia in ſua diœceſi eos aliò vocent.

c. cum ex eo de ele. in 6. cap. beneficium. de regu. eod. l. & c. 2 in fi. ſu pr. ſeſſ. 6.

c. p̃ſentium 7. q. 1. & iſ. ſ. 14. d̃ ref.

4 Reg. 16. & 2. Reg. 8. & Baruc 3. Bona ĩ Cã de qu. 1. Reg. 3.

c. ſi quis in clero. 7. q. 2. Cõc. Aga. c. 64. Conc. Lud. 2.

Si quis aũt (quod vtinam nunquam eueniat) contra huius decreti diſpoſitionem abſuerit, ſtatuit ſacroſancta Synodus, pręter alias pęnas aduer

ſus

Digitized by Google

ſus non reſidentes ſub Paulo III. impoſitas, & innouatas, ac mortali peccati reatū, quem incurrit, eum pro rata tpis abſentiæ, fructus ſuos non facere, nec tuta conſcientia, alia ét. declaratione non ſecuta, illos ſibi detinere poſſe, ſed teneri, aut ipſo ceſſante per Superiorē Eccleſiaſticum illos fabricę eccleſiarum, aut pauperibus loci erogare, prohibita quacunque cōuentione, vel cōpoſitione, quę pro fructib: malè perceptis appellatur, ex qua ét prædicti fructus in totum, aut pro parte ei remitterētur: non obſtantibus quibuſcūque priuilegijs cuicunque collegio, aut fabricæ conceſſis.

Sup. ſeſ. 6. & ref. c. 1. & inf. in Bulla S. D. N. Pij 4. ſuper reſidētia c. 2. cōquerēte, & fere g[illegible]ror. de clera non reſid.

Eadem omnino, ét quo ad culpā, & amiſſionem fructuum, & pęnas de curatis inferioribus, & alijs quibuſcunq; qui beneficium aliquod eccleſiaſticum curā animarū habēs, obtinent, ſacroſancta Synodus declarat, & decernit; ita tamen vt quādocunq. eos cauſa prius p Epm cognita, & probata abeſſe cōtigerit, Vicarium idoneum, ab ipſo Ordinario approbandum, cū debita mercedis aſſignatione relinquant. Diſcedendi aūt licentiam in ſcriptis gratiſq; concedenda ultra bimeſtre tps, niſi ex graui cā nō obtineant. Quod ſi per edictū citati ét non perſonaliter, contumaces fuerint, liberū eſſe vult Ordinarijs per cēſuras eccleſiaſticas, & ſequeſtrationē, & ſubtractionē fructuū aliaq; iuris remedia, ét uſq; ad priuationē, cōpellere nec executionē hanc, quolibet priuilegio licētia, familiaritate, exemptione, ét ratione cuiuſcunq; beneficij.

Sūp. ſeſ. 6. c. 8. de ref.

c. 18. de ref. inf. ſeſ. 24. de ref.

cũ veneerabilis, & e. ſi. de conſuet. extra. cũ Diuina. ſupr. ſup. ſeſ. 6. de ſeſ. c. 1.

cij pactione, ſtatuto, etiam iuramento, vel quacũque auctoritate confirmato, conſuetudine, etiam immemorabili q̃ potius corruptela cenſenda eſt, ſiue appellatione, aut inhibitione, etiam in Rom. Curia, vel vigore Eugenianæ Conſtitutionis ſuſpendi poſſe. Poſtremò, tam decretum illud ſub Paulo III. quàm hoc ipſum in Concil. prouincialib. & Epalibus publicari ſancta Synodus præcipit: cupit enim, quæ adeò ex paſtorum munere, animarumque ſalute ſunt, frequenter omnium auribus, mentibuſque inſigi, vt in poſtremo, Deo iuuante, nulla temporum iniuria, aut hominum obliuione, aut deſuetudine aboleantur.

Caput II.

Con. Chal. action. 17. c. 25. Cõ. Vor. c. 75. c. qm. 175. diſt. et. om. 100. d. & ſuper. ſe. 7. ca 9.

ECcleſiis cathedralibus, ſeu ſuperioribus, quocunque nomine, ac titulo præfecti, etiam ſi S.R.E. Cardi ſint, ſi munus conſecrationis intra tres menſes non ſuſceperint, ad fructuum perceptorum reſtitutionem teneantur; ſi intra totidem menſes poſtea id facere neglexerint, eccleſiis ipſo iure ſint priuati. Conſecratio verò, ſi extra Curiam Romanam fiat, in eccleſia, ad quam promoti fuerint, aut in prouincia, ſi commodè fieri poterit, celebretur.

Caput III.

EPiſcopi per ſemetipſos Ordines conferant, q̃d ſi ægritudine fuerint impediti, ſubditos ſuos non aliter, quàm iam probatos, & examinatos ad alium Epiſcopum ordinandos dimittant.

Ca-

Digitized by Google

Caput IV.

PRima tonſura non initientur, q Sacramentum Confirmationis non ſuſceperint, & fidei rudimēta edocti nō fuerint, quiq; legere, & ſcribere neſciãt, & de quib. ꝓbabilis cōiectura nō ſit, eos nō ſęcularis iudicij fugiēdi fraude ſed vt Deo fidelem cultum præſtēt, hoc vitæ genus elegiſſe.

ca. 1. de tēp. ordi. in 6. & ca. cum cōtingat. ext. de ætat, & qual.

Caput V.

AD minores Ordines promouendi bonum a Parocho, & a Magiſtro ſcholæ, in qua educantur teſtimonium habeant. Hi vero, q ad ſingulos maiores erunt aſſumendi, per menſem ante ordinationem Eþum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, vt noīb. ac deſiderio eorum qui volent promoueri, publicè in eccleſia propoſitis, de ipſorum ordinandorum natalib. ætate, moribus. & vita a fide dignis dilıgēter inquirat, & litteras teſtimoniales, ipſam inquiſitionem factam continentes, ad ipſum Epiſcopum quam primum tranſmittat.

e. qm. 3. diſ.

Caput VI.

NVllus prima tonſura initiatus, aut etiam in minoribus Ordinib. conſtitutus, ante decimum quartum annum beneficium poſſit obtinere. Js ēt fori priuilegio non gaudeat, niſi beneficium eccleſiaſticum habeat: aut clericalē habitum, & tonſuram deferens, alicui Eccleſiæ ex mandato Epi inſeruiat, vel in Seminario Clericorum, aut in aliqua ſcola, vel vniuerſitate de licentia Epi, quaſi

cā. indecorū ext. de æt. & qual. In f. c. 18. cō cū in cum ctis. ſ. inferiora. de ref. ſ.

quaſi in via ad maiores Ordines ſuſcipiendos uerſetur. In clericis verò coniugatis ſeruetur conſtitutio Bonifacij VIII quæ incipit, Clerici, qui cum vnicis: modo hi clerici alicuius Eccleſiæ ſeruitio, vel miniſterio ab Epiſcopo deputati, eidem Eccleſiæ ſeruiant, vel miniſtrent, & clericali habitu, & tonſura vtantur, nemini, quo ad hoc priuilegio, vel conſuetudine, etiam immemorabili ſuffragante.

ca. 1. de cle. coniu. in 6.

c. 10. ext. de cle. coniug.

Caput VII.

ca. quando 24. diſt.

SAncta Synodus, antiquorum canonum veſtigijs inhærendo decernit, ut, quando Eps ordinationem facere diſpoſuerit, omnes, qui ad ſacrū miniſterium, accedere voluerint, feria quarta ante ipſam Ordinationem, vel quando Epiſcopo videbitur, ad ciuitatem euocentur. Epiſcopus autem ſacerdotibus & alijs prudentib. viris, peritis diuinæ legis, ac in eccleſiaſticis ſanctionibus exercitatis ſibi aſcitis, ordinandorum genus, perſonā, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, & fidem diligenter inueſtiget, & examinet.

c. quādo, & c. nullus ordinetur. 24. diſt. ex Concil. Carth. 3 c. 22. c. fi. di. 24.

Caput VIII.

Leo. Pa. ep. 79. ca. quod pater b 75 d. Gelaſi. 1. ep. 1. ca. 13. c. vlt. 75. d. c. cū ſeq. d. tēp. ordi. c. ordinat. & ca. qdo. 75. d. Cō. Carth. 4. ca. 22.

ORdinationes ſacrorū Ordinum ſtatutis a iure tēpibus ac in cathedrali eccleſia, vocatis, præſentibusq; ad id Eccl. Canonicis, publicè celebrentur. ſi autem in alio diœceſis loco præſente Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Eccleſia ſemper adeatur. vnuſquiſque autem a proprio Epiſcopo ordinetur. Quod ſi quis ab alio

pro

promoueri petat; nullatenus id ei etiam cuiuſuis generalis, aut ſpecialis reſcripti, vel priuilegij pr̃textu, etiam ſtatutis temporibus permittatur; niſi eius probitas, ac mores Ordinarij ſui teſtimonio commendetur, ſi ſecus fiat, ordinans a collatione Ordinum per annum, & ordinatus a ſuſceptorum Ordinum executione, quandiu proprio Ordinario videbitur expedire, ſit ſuſpenſus.

Sup. ſeſſ. 14. de ref. cap. 2 & 3. inf. ca. 10. Concil. Carth. 3. ca. 21. Cõ. Aurelian. 3 ca. 15. c. 1. 21. q. 2. 9. q. 2. p totã. c. 1. cum ſeq. de tẽpo. ord. in 7.

Caput IX.

EPiſcopus familiarem ſuum non ſubditum ordinare non poſſit, niſi per triennium ſecum fuerit commoratus, & beneficium, quacunque fraude ceſſante, ſtatim, re ipſa, illi conferat, conſuetudine quacunque, etiam immemorabili, in contrarium non obſtante.

Caput X.

ABbatibus, ac alijs quibuſcũque, quantumuis exemptis, non liceat in poſterum, intra fines alicuius diœceſis conſiſtentibus, etiam ſi nullius diœceſis, vel exempti eſſe dicantur, cuiquam, qui regularis ſubditus ſibi non ſit, Tonſuram, vel minores Ordines conferre; nec ipſi Abbates, & alij exempti, aut Collegia, vel Capitula quæcunque, etiam eccleſiarum cathedralium, litteras dimiſſorias aliquibus Clericis ſæcularibus, vt ab alijs ordinentur, concedant: ſed horum omnium ordinatio, ſeruatis omnibus, quæ in huius ſacroſanctæ Synodi decretis continentur, ad Epiſcopos intra quorum diœceſis fines

Abbates quos ordines cõferre poſſint, cap. quamuis diſt. 69. & cũ contingat. ext. de ætat. & qual.

Sup. ca. 5. cũ ſeq. & inf. c. 22. cum ſeq.

nes

nes exiſtant, pertineat: non obſtantib. quibuſcunque priuilegijs, præſcriptionibus, aut cõſuetudinibus, etiã immemorabilib. Pœnam quoq; impoſitam ijs, qui contra huius S. Sinodi ſub Paulo iij. decretum a capitulo Epiſcopali, Sede uacante, litteras dimiſſorias impetrant, ad illos, qui eaſdẽ litteras non a Capitulo, ſed ab alijs quibuſuis, in iuriſdictione epiſcopi loco Capituli, Sede vac. ſuccedentibus obtinerent, mandat extendi: Cõcedentes autem dimiſſorias contra formam decreti, ab officio, & beneficio per annum ſint ipſo iure ſuſpenſi.

ſup. ſeſſ. 7. de ref. c. 10.

Caput XI.

c. in ſing. & ſeq 77 diſt. Syr. Pap. epi. ad Hymer. c. 9. Ordines maior. 2. qñ & quibus conferendi. Inf. ca. 17. & c. 1. 15. d.

Minores Ordines ijs, qui ſaltem Latinam linguam intelligant, per temporũ interſtitia, niſi aliud Epo expedire magis videretur, conferantur: vt eò accuratius, quantum ſit huius diſciplinæ pondus poſſint edoceri: ac in vnoquoq; munere iuxta præſcriptum Epi, ſe exerceant: id que in ea, cui adſcripti erunt, eccleſia: niſi fortè ex cauſa ſtudiorum abſint; atq; ita de gradu in gradum aſcendant: vt in eis cum ætate vitæ meritũ & doctrina maior accreſcat: quod & bonorum morum exemplum, & aſſiduum in eccleſia miniſterium, atq; maior erga presbyteros, & ſuperiores Ordines reuerentia, & crebior, quam antea, corporis Chriſti cõmunio maximè cõprobabunt. Cumque hinc ad altiores gradus, & ſacratiſſima miniſteria ſit ingreſſus, nemo ijs initietur,

quem

quem non ſcientiæ ſpes maiorib. Ordinib. dignum oſtendat; Hi verò non niſi poſt annū à ſuſceptione poſtremi gradus minorum ordinum ad ſacros ordines promoueantur, niſi neceſſitas, aut eccleſiæ vtilitas, & iudicio Epiſcopi, aliud expoſcat.

Conc. Tol. 8 c. 8. & c. qui eccleſiaſtic. 5. d. 59.

Caput XII.

NVllus in poſterum ad Subdiaconatus ordinem ante vigeſimum ſecundum, ad Diaconatus ante vigeſimum tertium, ad Presbyteratus ante vigeſimum quintum ætatis ſuæ annum promoueatur. Sciant autem Epiſcopi, non ſingulos, in ea ætate conſtitutos, debere ad hos ordines aſſumi, ſed dignos duntaxat, & quorum probata vita ſenectus ſit. Regulares quoque nec in minori ætate, nec ſine diligenti Epiſcopi examine ordinentur, priuilegijs quibuſcunque, quo ad hoc, penitus excluſis.

c. in ſingulis cū multis ſeq. diſt. 77. c. ſubdiaconus. cum ſeq. 77. d. & c. generalē. de ætat. & qual. in Clē.

Caput XIII.

SVbdiaconi, & Diaconi ordinentur habentes bonum teſtimonium, & in minorib. ordinibus iam probati, ac litteris, & ijs quæ ad ordinē exercendum pertinent, inſtructi, Qui ſperent, Deo auctore, ſe continere poſſe; eccleſijs, quib. aſcribentur, inſeruiant: ſciantque maximè decere, ſi ſaltem diebus Dominicis, & ſolemnibus, cum altari miniſtrauerint ſacram Communionem perceperint. Promoti ad ſacrum Subdiaconatus ordinem, ſi per annum ſaltem in eo non ſint verſati, ad altiorem gradum, niſi aliud Epiſcope

ca. quicunq. 77. d. Syria. Pap. d. epiſt. ad. Hy. c. 9.

Sup. c. 11.

videa-

Digitized by Google

c. litteras. & c. dilectus. de tēp. ord. *videatur, aſcendere non permittantur. Duo ſacri ordines non eodem die, etiam Regularibus conferantur, priuilegiis, ac indultis quibuſuis conceſſis, non obſtantibus quibuſcunque.*

Caput XIV.

Con Tol. 4. ca. 19. in fi. c. quicunq; 77. d.

QVi piè, & fideliter in miniſterijs, ante actis ſe geſſerint, & ad presbyiteratus Ordinem aſſumuntur, bonum habeant teſtimonium, & hi ſint, qui non modo in Diaconatu ad minus annum integrum, niſi ob Eccleſiæ vtilitatem ac neceſſitatem aliud Epiſcopo videretur, miniſtrauerit, ſed etiam ad populum docendum ea, quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem, ac adminiſtranda Sacramenta, diligenti examine præcedente, idonei comprobentur: atque ita pietate ac caſtis moribus conſpicui, vt præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ monita ab eis poſſint expectari. Curet Epiſcopus, vt ij, ſaltem diebus Dominicis, & feſtis ſolemnibus, ſi autem curam habuerint animarum, tam frequenter, vt ſuo muneri ſatisfaciant, Miſſas celebrent. Cum promotis per ſaltum ſi non miniſtrauerint, Epiſcopus ex legitima cauſa poſſit diſpenſare.

Sup. c. 11. & 13.

Sup. ſeſſ. 22 d. obſer. & euit. in cel. miſſ. & c. 2. de ſac. Miſ.

Caput XV.

Clem. dudū. 9. ac. deinde de ſepult.

QVamuis Presbyteri in ſua ordinatione à peccatis abſoluendi poteſtatem accipiant; decernit tamen ſancta Synodus, nullum etiam Regularem, poſſe confeſſiones ſecularium, etiam

ſacer-

Digitized by Google

ſacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, niſi aut parochiale beneficium, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut alias idoneus iudicetur, & approbationem, quæ gratis detur obtineat; priuilegijs, & conſuetudine quacunque, etiam immemorabili, non obſtantibus.

Caput XVI.

C*Vm nullus debeat ordinari, qui iudicio ſui Epiſcopi non ſit vtilis, aut neceſſarius ſuis eccleſiis S. Synodus veſtigijs ſexti canonis Concilij Calcedonenſis inhærendo, ſtatuit, vt nullus in poſterum ordinetur, qui illi eccleſiæ, aut pio loco pro cuius neceſſitate, aut vtilitate aſſumitur, non aſcribatur, vbi ſuis fungatur muneribus, nec incertis vagetur ſedibus. Quod ſi locum inconſulto Epiſcopo deſeruerit, ei ſacrorum exercitium interdicatur. Nullus præterea Clericus peregrinus ſine commendatitijs ſui Ordinarij litteris ab vllo Epiſcopo ad diuina celebranda, & Sacramenta adminiſtranda admittatur.*

c. nemine 7. d. Conc. Chalc. ca. 6. c. non oportet, & cap ſi quis vero. 7 q. 1. ex Côc. Nicæ. 1. cap. 15. & 16. ſanctorum 70. d. ca. tuæ de cler. peregr. Côc. Antio. c 7. Concil. Calc. cap. 13 Côc. Agſg. ca. 59. & 61. Côc. Epau. c 6. Cô. Aur. 3. c. 15. c. qm 11. q. 1. cap. nullus. 73. d. c. duobus præced. c. 2. 25. d. ca. acolytus. exorciſta, c. lector. ca. oſtiarius. & cap. Plat.

Caput XVII.

V*T ſanctorum Ordinum à Diaconatu ad Oſtiariatum functiones, ab Apoſtolorum temporibus in eccleſia laudabiliter receptæ, & plurib. in locis aliquãdiu intermiſſæ, in vſu iuxta ſacros canones reuocentur, nec ab hæreticis, tanquam otioſæ traducantur, illius priſtini moris reſtituendi deſiderio flagrans Sancta Synodus, de-*

miſtra. 23. d. ſuo. c. 11. Conc. Cart. 4. ca. 2. cum ſeq. c. in ſingulis cum ſeq. diſt. 77. Syr. Pap. ad Hym. c. 9. ca. 1. de æta. & qual.

cernit, vt in poſterum huiuſcemodi miniſteria nõ niſi per cõſtitotos in dictis Ordinib. exerceantur; oẽsq; , & ſingulos Prælatos eccleſiarum in dño hortatur, & illis præcipit, vt quantum fieri commodè poterit, ĩ eccleſiis cathedralib. collegiatis, et in parochialib. ſuę diœceſis ſi populus frequẽs, & eccleſiæ prouentus id ferre queant, hmõi functiones curent reſtituendas, & ex aliqua parte reddituum aliquorum ſimpliciũ beneficiorũ, vel fabricæ eccleſiæ ſi ꝓuentus ſuppetãt, aut vtriſq; illorum, eas functiones exercentib. ſtipendia aſſignent, quib. ſi negligentes fuerint ordinarij iudicio, aut ex parte mulctari, aut in totum priuari poſſint. Quod ſi miniſterijs quattuor minorum Ordinum exercendis Clerici cęlibes ꝑſto non erunt: ſuffici poſſint ẽt coniugati, vitę ꝓbatæ, dummodo nõ bigami, ad ea munia obeunda idonei, & q̃ Tonſuram, et habitum clericalẽ in eccleſia geſtent.

c. 1. cũ ſeq. ext. de big. non ord.

Caput XVIII.

Gen. 8. Cõ. Aquiſg. cap. 135. Cõcil. Laterã. ſub Leo x. ſeſ. 9. de re curiæ & aliorum & Cõc. Tol. 4. c. 23 ca. 1. 12. q. 1. Auguſ. de C. u. Dei. li. 17. c. 20. tom. 5. Conc. Conſtan. ſeſ. 41.

CVm adoleſcentium ætas niſi rectè inſtituatur, prona ſit ad mundi voluptates ſequendas, et niſi a teneris annis ad pietatẽ, et reliogionem informentur, antequã vitiorũ habitus totũ hominem poſſideat, nunquam perfectè, ac ſine maximo, ac ſingulari propemodum Dei oĩpotentis auxilio in diſciplina eccleſiaſtica perſeueret: ſancta Synodus ſtatuit, vt ſingulæ cathedrales, Metropolitanæ, atq; his maiores eccleſiæ, pro modo facultatũ, & diœciſis amplitudine, certũ puerorũ

ipſius

Digitized by Google

ipſius ciuitatis, & diœceſis, vel eius prouinciæ, ſi ibi nõ reperiãtur, numerum in collegio ad hoc prope ipſas eccleſias, vel alio in loco conuenienti, ab Epo eligendo, alere, ac religioſè educare, & eccleſiaſticis diſciplinis inſtituere teneantur. In hoc verò collegio recipiãtur, qui ad minimum duodecim annos, & ex legitimo matrimonio nati ſint, ac legere, & ſcribere competenter nouerint, & quorum indoles, & voluntas ſpem aſſerat, eos eccleſiaſticis miniſterijs ꝑpetuo inſeruituros. Pauperum autẽ filios præcipuè eligi vult, nec tamen ditiorum excludit, modò ſuo ſumptu alantur, & ſtudiũ præſeferant Deo, & eccleſiæ inſeruiendi. Hos pueros Eps in tot claſſes quot ei videbitur, diuiſos, iuxta eorum numerum, ætatem, ac in diſciplina eccleſiaſtica progreſſum, partim cum ei opportunum videbitur, eccleſiarũ miniſterio addicet: partim collegio erudiendos retinebit; aliosque in locum eductorum ſufficiet, ita vt hoc collegium Dei miniſtrorum perpetuũ ſeminarium ſit. Ut verò in eadem diſciplina eccleſiaſtica commodius inſtituatur; Tonſura ſtatim, atque habitu clericali ſemper vtentur; Grãmatices, cantus, cõputi eccleſiaſtici, aliarumq; bonarum artiũ diſciplinam diſcent: ſacram Scripturam, libros eccleſiaſticos, homilias Sanctorũ, atq; Sacramentorũ tradendorum, maximè, quæ ad Cõfeſſiones audiendas videbũtur opportuna, et rituũ ac cæremoniarũ formas ediſcent. Curet Epiſcopus, vt ſingulis

cap. quia. de mag. cum al l g. in meo tract. de priuil. ſch. pri. 88. ſup. ſeſſ. 5. c. de ref.

Digitized by Google

diebus miſſæ ſacrificio interſint, ac ſaltē ſingulis menſibus cōfiteantur peccata, & iuxta Cōfeſſoris iudicium ſumāt corpus D N. I. Chriſti, cathedra li, & alijs loci eccleſiis dieb. feſtis inſeruiāt, Quę oīa, atq; alia ad hanc rem opportuna, & neceſſa-ria Epi ſinguli cum cōſilio duorum canonicorum ſeniorum, & grauiorum quos ipſi elegerint, prout Spiritus S. ſuggeſſerit conſtituent, eaque vt ſemper obſeruētur, ſępius viſitando operam dabunt. Diſcolos, & incorrigibiles, ac malorum morum ſeminatores acriter puniēt, eos ēt; ſi opus fuerit, expellendo, oīaq; impedimenta auferentes, quæcunq; ad cōſeruandum, & augendum tā pium, et ſanctū inſtitutū ptinere videbuntur, diligenter curabūt. Et quia ad collegij fabricā inſtituendā, & ad mercedē præceptorib. & miniſtris, ſoluendā, & ad alendā iuuentutē, & ad alios ſumptus certi redditus erunt neceſſarij, ultra ea, q̄ ad inſtituēdos, vel alendos pueros ſunt in aliquib. eccleſiis, & locis deſtinata, quę eo ipſo huic Seminario ſub eadem Epi cura applicata cenſeantur, ijdem Epi cum conſilio duorum de Capitulo, quorum alter ab Epiſcopo, alter ab ipſo Capitulo eligatur, itemque duorum de Clero ciuitatis, quorum quidem alterius electio ſimiliter ad Epiſcopum alterius verò ad clerum pertineat, ex fructibus integris menſæ Epalis, & Capituli, & quarumcunque dignitatum, perſonatuum, officiorum, præbēdarum, portionum, abbatiarū, & prioratuum, cuiuſcun-

que

Digitized by Google

que ordinis ét Regularis, aut qualitatis, vel conditionis fuerint, & hoſpitaliũ, quæ dantur in titulũ, vel adminiſtrationẽ, iuxta Conſt. Conc. Viennenſis, quæ incipit, Quia contingit, & beneficiorum quorumcunq; ét Regulariũ, ét ſi iuriſpatronatus cuiuſcunq; fuerint, ét ſi exẽpta, etiã ſi nullius diœceſis, vel alijs eccleſiis, monaſterijs, & hoſpitalib. et alijs quibuſuis locis pijs, ét exẽptis annexa, et ex fabricis eccleſiarũ, & aliorũ locorũ, ét ex quibuſcũq; alijs eccleſiaſticis redditib. ſeu ꝓuentib. ét aliorũ collegiorum, in quib. tamen Seminaria diſcentium, vel docentium ad cõe Eccleſiæ bonum promouendũ actu nõ habentur: hęc.n. exempta eſſe voluit: pręterquã rõne redditũ, q̄ ſuperflui eſſent ultra cõuenientem ipſorũ Seminariorũ ſuſtentationem, ſeu corporũ, vel cõfraternitatum, quæ in nonnullis locis ſcholæ appellantur, & oĩum monaſteriorum, non tamen mendicantium, ét ex decimis quacunque ratione ad laicos, ex quib. ſubſidia eccleſiaſtica ſolui ſolent, & milites cuiuſcunq; militiæ, aut ordinis pertinentib. (fratribus S. Ioanni Hieroſolymitani dum taxat exceptis) partem aliquam, vel portionem detrahent, et eam portionem ſic detractam, necnon beneficia aliquot ſimplicia cuiuſcunque qualitatis, et dignitatis fuerint, vel ét præſtimonia, vel præſtimoniale portiones nuncupatas, etiam ante vacationẽ, ſine cultus diuini, et illa obtinentium pręiudicio, huic collegio applicabũt, et incorporabunt:

c. quia contingit. de relig. do. i. Cl.

c. ſi. de magi. & c. cum ex eo. d̄ ele. in 6. c. de q̄buſdam. 3. diſt.

rabunt:

rabunt: quod locum habeat, ét ſi beneficia ſint reſeruata, vel affecta: nec per reſignationem ipſorum beneficiorum, vniones, & applicationes ſuſpendi, vel vllo modo impediri poſſint, ſed omninò quacunque vocatione, ét ſi in Curia effectum ſuum ſortiantur, quacunq; conſtitutione non obſtante. Ad hanc autem portionem ſoluendã, beneficiorum dignitatum perſonatuũ, & omnium, & ſingulorum ſupra commemoratorum poſſeſſores, non modò pro ſe, ſed pro penſionib. quas alijs forſan ex dictis fructib. ſoluerent, retinendo tamen pro rata, quidquid pro dictis penſionibus illis erit ſoluendum, ab Epiſcopo loci per cenſuras eccleſiaſticas, ac alia iuris remedia compellãtur, etiã vocato ad hoc, ſi videbitur, auxilio brachij ſecularis, quibuſuis, quoad omnia, & ſingula ſupradicta, priuilegijs, exemptionibus, etiam ſi ſpecialem derogationem requirerent, conſuetudine etiam immemorabili, & quauis appellatione, & allegatione, quæ executionem impediat, nõ obſtãtib. Succedente vero caſu, quo per vniones effectũ ſuum ſortientes, vel aliter Seminarium ipſum in totum, vel in partem dotatum reperiatur, tunc portio ex ſingulis beneficijs, vt ſupra, detracta, & incorporata ab Epiſcopo, prout res ipſa exegerit, in totum, vel pro parte remittatur. Quod ſi cathedralium, & aliarum maiorum eccleſiarum Prælati in hac Seminarij erectione, eiuſque conſeruatione negligentes fuerint, ac ſuam portionem

Digitized by Google

tionem ſoluere deteſtauerint: Epiſcopum, Archiepiſcopus Archiepiſcopum, & Superiores Synodus prouincialis acriter corripere, eoſq. ad oĩa ſupradicta cogere debeat, & vt quam primũ hoc ſanctum, & pium opus, vbicunq; fieri poterit, promoueatur, ſtudioſè curabit. Rationes autem reddituum huius Seminarij, Epiſcopus annis ſingulis accipiat, præſentibus duobus a Capitulo, & totidem a Clero ciuitatis deputatis.

Deinde, vt cum m[illegible] impenſa hmõi ſcholis inſtituendis prouideatur, ſtatuit S. Synodus, vt Epi, Archiepiſcopi, Primates, & alij locorũ Ordinarij ſcholaſterias obtinentes, & alios, quibus eſt lectionis, vel doctrinæ munus annexum ad docendum in ipſis ſcholis inſtituẽdos, per ſeipſos, ſi idonei fuerint, alioquin per idoneos ſubſtitutos, ab eiſdem ſcholaſticis eligẽdos, & ab ordinarijs approbandos, etiam per ſubtractionem fructuum cogant, & compellant. Quod ſi iudicio Epiſcopi digni nõ fuerint, alium, qui dignus ſit, nominẽt, omni appellatione remota, quod ſi neglexerint, Eps ipſe deputet. Docebũt autem prædicti, quæ videbuntur Epiſcopo expedire. De cætero vero officia, vel dignitates illæ, quæ ſcholaſteriæ dicũtur, non niſi Doctoribus vel Magiſtris, aut licentiatis in ſacra pagina, aut iure canonico, & alias perſonis idoneis, & q̃ per ſeipſos id munus explere poſſint, cõferãtur, et aliter facta prouiſio nulla ſit, & inualida, non obſtantib. quibuſuis priuilegijs,

gijs, & conſuetudinibus etiam immemorabilib.

Si verò in aliqua prouincia eccleſiæ tāta paupertate laborēt, vt collegium in aliquib. erigi nō poſſint: Synodus prouincialis, vel Metropolitana cum duob antiquioribus Suffraganeis in Eccleſia Metropolitana, vel aliæ prouinciæ eccleſia cōmodiori vnum, aut plura collegia, prout oportunum iudicabit, ex fructib, duarum, aut plurium Eccleſiarum, in quibus ſing[illegible] collegium commodè inſtitui non poteſt erigen[illegible] curabit, vbi pueri illarum eccleſiarum educentur.

In eccleſiis autem, amplas diœceſes habētibus poſſit Epiſcopus vnum, vel plura in diœceſi, prò vt ſibi opportunum videbitur, habere Seminaria quæ tamē ab illo quod in ciuitate erectum, & cōſtitutum fuerit, in omnibus dependeat.

Poſtremò, ſi vel pro vnionibus, ſeu pro portionum taxatione, vel aſſignatione, & incorporatione, aut qualibet alia ratione difficultatem aliquā oriri contigerit, ob quam huius Seminarij inſtitutio, vel conſeruatio impediretur, aut perturbaretur: Epiſcopus cum ſupra deputatis, vel Synodus prouincialis pro regionis more, pro eccleſiarum, & beneficiorum qualitate, etiam ſupraſcripta, ſi opus fuerit, moderando, aut augendo omnia & ſingula, quæ ad felicem huius Seminarij profectum neceſſaria, & oppurtuna videbuntur, decernere, ac prouidere valeat.

In-

Digitized by Google

Indictio futuræ Seſſionis.

IN ſuper eadem ſacroſancta Tridentina Synodus, proximam futuram Seſſionem in diẽ decimam ſextam menſis Septembr. indicit, in qua agetur de Sacramento Matrimonij, & de alijs ſi qua erunt ad doctrinam fidei pertinentia, quæ expediri poſſint; item de prouiſionib. Epiſcopatuũ, dignitatum, aliarumq; beneficiorum eccleſiaſticorum, ac diuerſis reformationis, articulis.

Prorogata fuit Seſſ. ad diẽ 11. Nou. 1563.

SESSIO XXIV.

Quæ eſt viij. ſub Pio IIII. Pont. Max.

Celebrata die 11. Nouembris 1563.

Doctrina de Sacramento Matrimonij.

MATRIMONIJ perpetuum indiſſolubilemq; nexum, primus humani generis parens diuini Spiritus inſtinctu pronunciauit, cum dixit: Hoc nũc os ex oſſib. meis, et caro de carne mea: quãobrẽ relinquet homo patrẽ ſuũ, & matrem

Gen. 2. 3. Eſdr. 4. Eph. 3. 1. Cor. 6. ca. fraternitatis. 15. q 10. c. debitum. de big. ca. 1. in princ de coniug. leg.

matrem, & adhærebit vxori ſuæ, & erunt duo in carne vna.

Matth. 19. Marc. x. 1. Cor. 6. Ep. 5 c. ſunt q. 27 q. 2. c. ſi. 29. q. 2. c. de cõſe. & affi. ca. Martinus d cogna. ſpir. c. deĩde, 26. d. c. an qđ & c. quos Deus 33. q. 2. c. puto. 32. q. 5. ĩter corporalia, de tranſ. ep. c. nemo. in ſi. 32. q. 4 Ep. 5. ĩ ſi. c. debitum. de big.

Hoc autem vinculo duos tantummodo copulari, & coniungi, Chriſtus Dominus apertius docuit, cũ poſtrema illa verba, tanq̃ a Deo prolata, referens, dixit, Itaq; iã nõ ſunt duo, ſed vna caro ſtatimq; eiuſdẽ nexus, firmitatem ab Adamo tanto ante pronunciatam his verbis confirmauit. Quod ergo Deus coniunxit homo non ſeparet.

Gratiam verò, quæ naturalem illum amorem perficeret, & indiſſolubilem vnitatẽ cõfirmaret coniugeſq; ſanctificaret, ipſe Chriſtus venerabiliũ Sacramentorum inſtitutor, atq; perfector ſua nobis paſſione promeruit: qđ Paulus Apoſt. innuit dicens: Viri diligite vxores veſtras, ſicut Chriſtus dilexit Eccleſiam, & ſeipſum tradidit pro ea; mox ſubiungens, Sacramentũ hoc magnũ eſt ego autem dico in Chriſto, & in Eccleſia. Cum igitur Matrimoniũ in lege Euangelica veteribus cõnubijs per Chriſtum gratiã præſtet, meritò inter noue legis Sacramẽta annumerandum S. Patres noſtri, Concilia, & vniuerſalis Eccleſiæ traditio ſemper docuerunt. aduerſus quã impij homines huius ſeculi inſanientes, nõ ſolum perperã de hoc venerabili Sacramento ſenſerunt, ſed de more ſuo p̃textu Euangelij libertatem carnis introducentes, multa ab Eccleſiæ catholicæ ſenſu, & ab Apoſtolorũ temporib. probata cõſuetudine aliena, ſcripto, & verbo aſſeruerunt, non ſine magna

Eph. 5. Concil. Floren. ſub Eug. 4. ca. ad abolẽdá. de hær.

Chriſti

Chriſti fidelium iactura, quorum temeritati ſancta, & vniuerſalis Synodus cupiens occurrere, inſigniores prædictorum ſchiſmaticorum hæreſes, & errores, ne plures ad ſe trahat pernicioſa eorum contagio exterminandos duxit, hos in ipſos hæreticos, eorumque errores decernens anathematiſmos.

De Sacramento Matrimonij.

CANON I.

SI quis dixerit, Matrimonium non eſſe verè, et propriè vnum ex ſeptem legis Euangelicę Sacramentis, à Chriſto Domino inſtitutum, ſed ab hominibus in eccleſia inuentum, neque gratiã cõferre: anathema ſit.

Matth. 10. Mar. 8. Epi. 5. ad abolendã. de hęre.

CANON II.

Si quis dixerit, licere Chriſtianis plures ſimul habere vxores, & hoc nulla lege diuina eſſe prohibitum: anathema ſit.

CANON III.

Si quis dixerit, eos tantum conſanguinitatis, & affinitatis gradus, qui Leuitico exprimuntur, poſſe impedire matrimonium contrahendum, & dirimere contractum. nec poſſe Eccleſiam in nonnullis illorum diſpenſare, aut conſtituere, vt plures impediant, & dirimant: anath. ſit.

Matt. 19. caſi q s. 32. diſ. 1. toto ti. de ſpon. duorũ c. gaudemus ð diuor Cõ. Cõſt. 6. c. 88 Leu. 18. cap. pietas cĩum 30. q. 3. Cõcil. Tol. 2. c. 5. 35. q. 2. & 3. per totã, c. nõ dēt. de cõſan. & affi. inſ c. 1. & 5. de reform. matr.

CANON IV.

Si quis dixerit, Eccleſiam non potuiſſe conſtituere impedimẽta matrimonium dirimentia, vel in ijs conſtituendis erraſſe: anath ſit.

C A-

Digitized by Google

CANON V.

ca.de illa cū ſeq de diu. ca.1.&del:b. de conſan. &aff.inf.c.7

Si quis dixerit, propter hæreſim, aut moleſtā cohabitationē, aut affectatā abſentiā a coniuge, diſſolui poſſe matrimonij vinculum: anath. ſit.

CANON VI.

ca. commiſſum. de ſpō. ſal.

Si quis dixerit, matrimonium ratum, non conſummatum, per ſolemnem Religionis profeſſionē alterius coniugum non dirimi: anathema ſit.

CANOM VII.

Math 19. Luc. 26. 1. Cor. 7. a. placuit. cō multis ſeq. 33. q. 7. cap. de diuort. Cōc. Mileu. ca. 17. Conc. Aph. c. 6.

Si quis dixerit, Eccleſiam errare, cū docuit, et docet, iuxta Euangelicam, & Apoſtolicam doctrinam, propter adulterium alterius coniugum matrimonij vinculū nō poſſe diſſolui, & vtrunq. vel etiam innocentem, qui cauſam adulterio non dedit, non poſſe, altero coniuge viuente, aliud matrimonium contrahere, mœcharique eum, qui, dimiſſa adultera, aliam duxerit, & eam, quæ dimiſſo adultero, alij nupſerit: anath. ſit.

CANON VIII.

ca. ali er 41. d. c. presbyteris. 27. d. & per totū. 17. qu. 1. per totam, ext. qui cle. vel vouen. per totum. Conc. Car. 4. cap. 104.

Si quis dixerit, Eccleſiā errare, cum ob multas cauſas ſeparationem inter coniuges, quo ad thorum, ſeu quo ad cohabitationem, ad certum in certum ve tempus fieri poſſe decernit: anath. ſit.

CANON IX.

Si quis dixerit, Clericos in ſacris Ordinib. conſtitutos vel Regulares caſtitatē ſolenniter pfeſſos poſſe matrimonium contrahere, contractumq. validum eſſe, non obſtante lege eccleſiaſtica, vel voto, & oppoſitum nil aliud eſſe, quam damnare

matri-

matrimonium; poſſeq; omnes contrahere matrimonium, qui non ſentiunt ſe caſtitatis, etiam ſi eum vouerint habere donum; anathema ſit. cum Deus id rectè petentib: non deneget, nec patiatur nos ſupra id quod poſſumus, tentari.

Con. Matiſco.c.4.cum ſim. 1 Cor. 19. c.1.§.iu.gē. 40 d.c.inter hęc ſciendū de pœn.d.2 Math.19. 1. Cor. 7.in fi.ca. nuptię 32 q 1 c.qui ſitit 33.q.9. c.cōmiſſum de ſponſ.ca. nuptiarum. 27.q.1. cap. ſic,n. §. qui dat.28. q.1. Apoc. 14. Inf. in c.10. diffusè. Cōcil. Lao.c.52 c. multorū 35. q.6.c.1.ī fi. de cōſan. & affi. c.accedentib.de exceſ. plat. c.auditis.de præſcript.

CANON X.

Si quis dixerit, ſtatum coniugalem anteponendum eſſe ſtatui virginitatis, uel cælibatus, & nō eſſe melius ac beatius manere in virginitate, aut celibatu, quam iungi matrimonio: anath. ſit.

CANON XI.

Si quis dixerit, prohibitionem ſolemnitatis nuptiarum, certis anni temporibus ſuperſtitionem eſſe tyrannicam, ab ethnicorum ſuperſtitione profectam, aut benedictiones, & alias cæremonias, quibus Eccleſia in illis vtitur, damnauerit: anathema ſit.

CANON XII.

Si quis dixerit, cauſas matrimoniales non ſpectare ad iudices eccleſiaſticos; anath. ſit.

Decretum de reformatione Matrimonii.

Caput I.

TAmetſi dubitandum non eſt, clādeſtina matrimonia, libero contrahentium conſenſu facta, rata, & vera eſſe matrimonia, quandiu Eccleſia ea irrita nō fecit, & proinde iure damnandi

Matrimonium, fiat libero conſenſu.

Conſenſus parentū nō reqritur.ca. non oīs. ca. honorātur. & c.fi.32.q. 2.c.aliter & c.noſtrates. 30.q.5.c. videtur, qui matr.accuſ. poſſ. Cōcil. Tol.2.c.10. c.erubeſcāt 32.d.

di ſunt illi, vt eos S.Synodus anathemate damnat qui ea vera ac rata eſſe negant quiq; falsò affirmāt, matrimonia a filijs familias, ſine cōſenſu paſētū cōtracta, irrita eſſe, & parentes ea rata, vel irrita facere poſſe: nihilominus S.Dei eccleſia ex iuſtiſſimis cauſis illa ſemper deteſtata eſt, atq; ꝓhibuit. verū cū S.Synodus aīaduertat prohibitiones illas propter hoīum inobediētiā iā nō ꝓdeſſe, & grauia peccata perpēdat quę ex eiſdē clādeſtinis cōiugijs ortum hēnt ꝑſertim verò eorum, qui in ſtatu dānationis permanent, dum priore vxore, cum qua clàm cōtraxerat, relicta, cū alia palā contrahunt, & cum ea in perpetuo adulterio viuunt; cui malo cū ab eccleſia, q̄ de occultis nō iudicat ſuccurri non poſſit, niſi efficacius aliqđ remedium adhibeatur; idcircò ſacri Later. Concil. ſub Inn iij. celebrati, veſtigijs inhęrēdo, præcipit, vt in poſterum, anteq̄ matrimonium cōtrahatur, ter a proprio contrahentium Parocho tribus continuis dieb. feſtiuis in eccleſia inter Miſſarum ſolemnia publicè denuncietur, inter quos matrimonium ſit contrahendum, quibus denunciationibus factis, ſi nullum legitimum opponatur impedimētum ad celebrationem matrimonij in facie eccleſiæ procedatur: vbi Parochus viro, & muliere interrogatis, & eorum mutuo conſenſu intellecto, vel dicat. Ego vos in matrimoniū cōiūgo, ī nomine Patris, & Filij, & Spiritusſancti. *uel alijs utatur uerbis, iuxta receptū uniuſcuiuſq;*

in c.51. & in c.cū inhibitio.de clād. deſp.

cap. fin.32. q.2.

pro-

prouinciæ ritum. Quod ſi aliquando probabilis fuerit ſuſpicio, matrimonium malitioſè impediri poſſe ſi tot proceſſerint denunciationes: tunc vel vna tantum denunciatio fiat, vel ſaltē Parocho, & duob. vel trib. teſtib. præſentib. matrimonium celebretur. deinde ante illius cōſummationem denunciationes in eccleſia fiāt, vt ſi aliqua ſubſunt impedimenta, facilius detegātur: niſi ordinarius ipſe expedire iudicauerit, vt prædicta denūtiationes remittantur; quod illius prudentiæ & iudicio S. Synodus relinquit. Qui aliter q̄ preſente parocho, vel alio ſacerdote, de ipſius parochi, ſeu Ordinarij licentia, & duob. vel trib. teſtib. matrimoniū contrahere attentabunt, eos S. Synodus ad ſic cōtrahendum oīno inhabiles reddit; & hmōi contractus irritos, & nullos eſſe decernit, prout eos præſenti decreto irritos facit, & annullat. Inſuper Parochum, vel alium ſacerdotem, qui cum minore teſtium numero, & teſtes, qui ſine Parocho, vel ſacerdoti hmōi contractui interfuerint, necnon ipſos cōtrahentes grauiter arbitrio Ordinarij puniri præcipit. Præterea eadem S. Synodus hortatur, vt coniuges ante benedictionē ſacerdotalē in tēplo ſuſcipiendā, in eadem domo nō cohabitent; ſtatuitq; benedictionē à proprio Parocho fieri neq; a quoquam, niſi ab ipſo Parocho, vel ab Ordinario licētiā ad prędictā benedictionē faciēdā alij ſacerdoti cōcedi poſſe, quacunq; conſuetudine, etiam immemorabili, quæ potius corruptela dicen-

Matrimonio præſente Parocho, & teſtib. cōtrahēdum.

cap. videtur 35. q. 6. Coniuges a parocho benedictionē accipiant. c. aliter. 30. q. 6. Cōc. Car. 4. ca. 13. cap. ſpōſus. diſt. 23. & ca. aliter. & c. ſpōſus. 30. q. 5. Calixt. papa ep. 2. vel cōd. ctiones &

c.1.cũ multis ſeq. 30. q.5.c.de cõiugali.27.q.2.

dicenda eſt, vel priu legio non obſtante.

Quod ſi quis Parochus, vel alius ſacerdos, ſiue regularis, ſiue ſecularis ſit, et id ſibi ex priuilegio, vel immemorabili conſuetudine licere contendat alterius parochiæ ſpõſos ſine illorũ Parochi licentia matrimonio coniungere, aut benedicere auſus fuerit; ipſo iure tamdiu ſuſpenſus maneat, q̃diu ab Ordinario eius Parochi q matrimonio intereſſe debebat, ſeu à quo benedictio ſuſcipiẽda erat, abſoluatur. Habeat Parochus librum in quo cõiugum, & teſtium noĩa, diemq; & locum contracti matrimonij deſcribat, quem diligenter apud ſe cuſtodiat. Poſtremò S. Synodus coniuges hortatur vt antequã contrahãt, vel ſaltẽ triduo ante matrimonij conſummationẽ ſua peccata diligenter confiteantur, & ad ſanctiſſimum Eucharistiæ ſacramentum piè accedant. Si quæ ꝓuinciæ alijs, vltra ꝑdictas, laudabilib. conſuetudinibus & ceremonijs hac in re vtuntur, eas oĩnò retineri S. Synodus vehementer optat. Ne vero hæc tã ſalubria præcepta quenquam lateant, Ordinarijs oĩb. præcipit, vt cũ primum potuerint, curent hoc decretum populo publicari, ac explicari in ſingulis ſuarum diœceſum parochialib. eccleſiis, idque in primo anno quam ſæpiſſime fiat, deinde verò quoties expedire viderint. Decernit inſuper, vt hmõi decretum in vnaquaque parochia ſuum robur poſt triginta dies hẽre ĩcipiat a die primæ publicationis, in eadẽ parochia factæ numerandos.

In lib. matrimonia ſcribantur.

Cõiuges ante conſummationem matrimonij cõfiteãtur, & Euch. accipiant.

Caput

Caput II.

DOcet experientia, propter multitudinẽ prohibitionum, multoties in caſibus prohibitis ignoranter contrahi matrimonia, in quib. vel nõ ſine magno peccato perſeueratur, vel ea non ſine magno ſcandalo dirimuntur. Volens itaq S. Synodus huic incõmodo prouidere, & a cognotionis ſpiritualis impedimẽto incipiẽs, ſtatuit, et vnus tm̃, ſiue vir, ſiue mulier, iuxta ſacrorũ canonum inſtituta, vel ad ſummũ vnus, & vna baptizatum de baptiſmo ſuſcipiant, inter quos, ac baptizatũ ipſum, & illius patrẽ, & matrem, necnõ inter baptizantem, & baptizatũ, baptizatiq. patrem, ac matrẽ tantũ ſpiritualis cognatio contrahatur. Parochus, anteq̃ ad baptiſmum cõſerendũ accedat, diligenter ab ijs, ad quos ſpectabit, ſciſcitetur, quẽ, vel quos elegerint, vt baptizatum de ſacro fonte ſuſcipiant, & eũ, vel eos tantũ ad illũ ſuſcipiendũ admittat, & in libro eorum nōĩa deſcribat: doceatq. eos, quã cognationẽ contraxerint, ne ignorantia vlla excuſari valeant. Quod ſi alij, vltra deſignatos, baptizatum tetigerint, cognationem ſpiritualem nullo pacto contrahãt, conſtitutionibus in contrariũ facientibus non obſtantibus. Si Parochi culpa, vel negligentia ſecus factum fuerit: arbitrio Ordinario puniatur.

Cognatio ſpiritualis quæ & īter quos in baptiſmo contrahatur c. ſciſcitatur cum ſeq. 30 quæſt. 4 c. nõ plures de cõſec. d. 4. & c. quãuis đ cogn. ſpir. in 6. in Catechiſ. de conſec. di. 4

c. ſup. quib. c. pitatiũ & c. fi. 30. q. 3. c. 8. ſup. eo. & ferè per tot. đ cogn. ſpir. c. 1. eo. tit. in 6. Vide ĩ f. bul. S. D N. Pij. v ſuper declahuius decr. fol. 402. & eiuſdẽ đ clarationẽ. fo. 406. c. quãuis de cognat. ſpi. I 6

Ea quoq; cognatio, quæ ex confirmatione contrahitur, confirmantem, & confirmatum, illiuſq; patrem, & matrem, ac tenentem nõ egrediatur:

Cognatio quæ contrahatur in cõfirmatione.

omnibus inter alias perſonas huius ſpiritualis cognationis impedimentis omninò ſublatis.

Caput III.

IVſtitiæ publicæ honeſtatis impedimentum; vbi ſponſalia quacunque ratione valida non erunt S. Synodus prorſus tollit: vbi autem valida fuerint, primum gradum non excedant; quoniam in vlterioribus gradibus, iam non poteſt huiuſmodi probibitio abſq; diſpendio obſeruari.

Caput IV.

PRæteria S. Synodus, eiſdem, & alijs grauiſſimis de cauſis adducta, impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractam inducitur, & matrimonium poſtea factum dirimit, ad eos tantum, qui primo, & ſecundo gradu coniunguntur, reſtringit: in vlterioribus verò gradibus ſtatuit, huiuſmodi affinitatem matrimonium poſtea contractum non dirimere.

Caput V.

SI quis intra gradus probibitos ſcienter matrimonium contrahere præſumpſerit; ſeparetur, & ſpe diſpenſationis conſequendæ careat, idque in eo multò magis locum habeat, qui non tantum matrimonium contrahere, ſed etiam cōſummare auſus fuerit. Quod ſi ignoranter id fecerit, ſi quidem ſolemnitates requiſitas in contrahendo matrimonio neglexerit, eiſdem ſubijciatur pœnis. Non enim dignus eſt qui eccleſię benignitatē facile experiatur, cuius ſalubria præcepta temerè

con-

c. ad audientiā. & c. ſpōſā. cū ib. no. đ ſpon. S. T ī qō. additis ad 3. q. 55. ar. 4. & Sot. li. 4. ſēt. d. 41 q. vni. art 2. & 3. ī ſi Videtē ī ſ. bul. D. N. Pij. V. ſup. declar. huius decreti, fol. 410.

Cognatio q̄ ꝓueniat ex fornicatione. c. quædā cum multis ſeq. 32. q. 7. & toto tit. de eo qui cogno. cōſan. vx. ſuæ. vide ī ſ. bul. S. D. Pij V. ſup. declar. huius decre. fol. 404. & eiuſdē declaratione fol 406. c. ſi §. pen. đ clan. đ ſpō. Clē. vnic. đ con-ſan. & affin.

Matrim. qñ & qūo ſeparetur. c. ſi. de immu. eccl. ca. quia fruſtra. de vſu.

contempſit: Si verò ſolemnitatibus adhibitis, impedimentum aliquod poſtea ſubeſſe cognoſcatur, cuius ille probabilem ignorantiam habuit: tunc facilius cum eo, & gratis diſpenſari poterit. In contrahendis matrimonijs, vel nulla omnino detur diſpenſatio, vel raro, id que ex cauſa, & gratis concedatur. In ſecundo gradu nunquam diſpenſetur, niſi inter magnos Principes, & ob publicam cauſam.

In matrimonio quãdo diſpẽſandũ

Caput VI.

DEcernit ſancta Synodus inter raptorem, & raptam, quandiù ipſa in poteſtate raptoris manſerit, nullum poſſe conſiſtere matrimonium. Quòd ſi rapta a raptore ſeparata, & in loco tuto, & libero conſtituta, illum in virum habere conſenſerit, eam raptor in vxorem habeat, & nihilo minus raptor ipſe, ac omnes illi conſilium, auxilium, & fauorem prębentes ſint ipſo iure excommunicati, ac perpetuò infames, omniumq; dignitatum incapaces, & ſi Clerici fuerint, de proprio gradu decidant. Teneatur prætereа raptor mulierem raptam, ſiue eam in vxorem duxerit, ſiue non duxerit, decenter arbitrio iudicis dotare.

Matrimonium inter raptorẽ, & raptã nullũ, & eorũ pœnæ. c. fi. de rapt. ca. puellis. 32. q. 2. Concil. Chal. ca 27. Cõcil. Vor. ca. 77. Exo. 21. ca. 1. de adult.

Caput VII.

MVlti ſunt, qui vagantur, & incertas hẽnt ſedes, &, vt improbi ſunt ingenij, prima vxore relicta, aliam, & plerumque plures, illa

Vaghi ad matrimonium non recipiendi.

Digitized by Google

Conc.Colo. par.7.ca.45. Rom. 8.

viuente, diuerſis in locis ducunt, cui morbo cupiens ſancta Synodus occurrere, omnes, ad quos ſpectat paternè monet, ne hoc genus hominū vagantium ad matrimonium facilè recipiant: magiſtratus etiam ſæculares hortatur, vt eos ſeuere coerceant. Parochis autem præcipit, ne illorum matrimonijs interſint, niſi prius diligentem inquiſitionem fecerint, & re ad Ordinarium delata, ab eo licentiam id faciendi obtinuerint.

Caput VIII.

Concubinarior. pœna. Inf ſeſſ. 25. c.14. de ref. Cōc.Ro. ſub Nic. j. in fi. Conc.Later. ſub Leo. X. ſeſ.9. de recur. & aliorū.ver. concubinarii.

Concil.Tol. 1.c.17.ca.is qui.34.d.

Conc. Arel. 1.c.3.ca.fraternitatis, concubinæ.

GRaue peccatum eſt, homines ſolutos concubinas habere: grauiſſimum verò, & in huius magni ſacramenti ſingularem contemptū admiſſum, vxoratos quoq; in hoc dānationis ſtatu viuere, ac audere eas quandoq; domi ēt cum vxorib. alere, & retinere. Quare, vt huic tanto malo ſancta Synodus opportunis remedijs prouideat; ſtatuit huiuſmodi concubinarios tam ſolutos, quā vxoratos, cuiuſcunq; ſtatus, dignitatis, & conditionis exiſtant, ſi poſtquā ab Ordinario, etiam ex officio, ter admoniti ea de re fuerint, concubinas non eiecerint, ſeq; ab earum conſuetudine non ſe iunxerint, excommunicatione feriendos eſſe; a qua non abſoluantur, donec re ipſa admonitioni factæ paruerint. Quòd ſi in concubinatu per annū cenſuris neglectis, permanſerint: cōtra eos ab Ordinario ſeuerè ꝑ qualitate criminis ꝓcedatur. Mulieres, ſiue cōiugatæ, ſiue ſolutæ, quæ cū adulteris, ſeu cōcubinarijs publicè viuūt, ſi ter admonitæ

Digitized by Google

nitæ non paruerint, ab Ordinarijs locorum, nullo etiam requirẽte, ex officio grauiter pro modo culpæ puniantur, & extra opidum, vel diœceſim, ſi id eiſdem Ordinarijs videbitur, inuocato ſi opus fuerit brachio ſæculari, eijciantur: alijs pœnis cõtra adulteros, & concubinarios inflictis, in ſuo robore permanentibus.

de ſentent. excõ c.2.in fi.d cohab. clc. & mul.

Caput IX.

ITa plerumque temporalium Dominorum, ac magiſtratuum mentis oculos terreni affectus, atque cupiditates excæcãt, vt viros, & mulieres ſub eorum iuriſdictione degentes, maximè diuites, vel ſpem magnæ hæreditatis habentes, minis, & pœnis adigant cum ijs matrimonium inuitos contrahere, quos ipſi Domini, vel magiſtratus illi præſcripſerint. Quare, cum maximè nefarium ſit, matrimonij libertatẽ violare, & ab eis iniurias naſci, a quibus iura expectantur, præcipit ſancta Synodus omnibus cuiuſcunque gradus, dignitatis, & conditionis exiſtant, ſub anathematis pœna, quam ipſo facto incurrant, ne quouis modo directè, vel indirectè, ſubditos ſuos, vel quoſcunque alios cogant, quo minus liberè matrimonia contrahant.

Matrimonij lib. 1.as non im pediẽda c cum locũ c. requiſiuit. & c. Gema. de ſpon. ca. fin. in fi. 31. q.2. & c. fi. 36.q.2. Con. Pariſ. 1.c.6. cap. nullus. 36.q.2.

Caput. X.

AB aduentu Domini noſtri Ieſu Chriſti vſque in diem Epiphaniæ, & a feria quarta Cinerum vſque ad octauam Paſchatis incluſiuè, antiquas ſolemnium nuptiarum prohibitiones dili-

Digitized by Google

nō oportet cum trib. ſeq. 4. Capell. de ſer. ca. 1. de treg. & pa. ſup. ſeſ. 22. ca. 4. de ſac. Miſ-

genter ab omnibus obſeruari S. Synodus præcipit; in alijs vero temporib. nuptias ſolemniter celebrari permittit: quas Epiſcopi, vt ea, qua decet, modeſtia, & honeſtate fiant, curabunt: ſancta enim res eſt matrimonium, & ſanctè tractandū.

Decretum de reformatione.

Eadem ſacroſancta Synodus, reformationis materiam proſequens, hæc in præſenti Seſſione ſtatuenda decernit.

Caput I.

SI in quibuslibet Eccleſiæ gradibus prudenter, ſcienterq; curandum eſt, vt in Domini domo nihil ſit inordinatum, nihilque præpoſterū: multo magis elaborandum eſt, vt in electione eius, qui ſupra omnes gradus conſtituitur, non erretur: nam totius familiæ Domini ſtatus, & ordo nutabit, ſi quod requiritur in corpore, non inueniatur in capite. Vnde & ſi alias ſancta Synodus de promouendis ad cathedrales, & ſuperiores eccleſias nonnulla vtiliter decreuit: hoc tamen munus huiuſmodi eſſe cenſet, vt, ſi pro rei magnitudine expendatur, nunquam ſatis cautū de eo videri poſſit. Itaque ſtatuit, vt, cum primū eccleſia vacauerit ſupplicationes, ac preces publicè, priuatimque habeantur, atque a capitulo per ciuitatem, & diœceſim indicantur, quibus Clerus, populuſq; bonum a Deo paſtorem valeat impe-

Sup. de ref. ſeſſ. 6. ca. 1. ſeſſ. 7. ca. 1. ſeſſ. 22. c. 2. de refor.

impetrare. Oẽs vero, & ſingulos, qui ad promotionẽ pręficiendorũ, qđcunq; ius quacũq; rõne à Sede Apoſt. habent, aut alioquin operam ſuam præſtant, nihil in ijs pro præſenti temporum rõne innouanda, hortatur & monet, vt in primis meminerint, nihil ſe ad Dei gloriam, & populorum ſalutẽ vtilius poſſe facere, q̃ ſi bonos paſtores, & eccleſiæ gubernandæ idoneos promoueri ſtudeãt: eoſq; alienis peccatis cõicantes mortaliter peccare, niſi, quos digniores, & eccleſiæ magis vtiles ipſis iudicauerint, non quidem precib. vel humano affectu, aut ambientium ſuggeſtionib. ſed eorum exigentibus meritis pfici diligenter curauerint, et quos ex legitimo matrimonio natos, et vita, ætate doctrina, atque alijs omnibus qualitatib. pręditos ſciant quę iuxta ſacros canones, & Tridentinæ huius Synodi decreta requirũtur. Quoniam vero in ſumendo de prædictis omnib. qualitatib. graui, idoneiq; bonorum, & doctorum virorum teſtimonio, non vniformis rõ vbique ex nationum populorũ, ac morum varietate põt adhiberi; mandat S. Synodus, vt in prouinciali Synodo per Metropolitanũ habẽda, præſcribatur quibuſq; locis, & prouincijs propria examinis, ſeu inquiſitionis, aut inſtructionis faciendæ forma ſanctis Rom. Pontificis arbitrio approbanda quæ magis eiſdẽ locis vtilis, atq; opportuna eſſe, videbitur; ita tamẽ, vt cũ deinde hoc examẽ ſeu inquiſitio de perſona promouenda perfecta fue-

c. cũ in cunctis, & c. cũ nobis olim de ele. Cõc. Latera. ſub Leo. X. de ref. Curiæ ſu prin. ſeſ. 9. cum alle. ſup. ſeſ. 22. de ref. ca. 2.

 rit;

Digitized by Google

rit:ea in inſtrumẽtũ publicũ redacta,cũ toto teſti monio, ac profeſſione fidei ab eo facta, q̃ primum ad ſanctiſ. Rom.Pont.omnino tranſmittatur, vt ipſe Sũmus Pontifex,plena totius negotij,ac per ſonarum notitia habita, pro gregis Dominici cõmodo de illis,ſi idonei per examen,ſeu per inquiſitionem factã reperti fuerint,eccleſiis poſſit vti lius ꝓuidere. Omnes verò inquiſitiones, informa tiones,teſtimonia,ac probationes,quęcũq; de promouẽdi qualitatib. & eccleſiæ ſtatu a quibuſcunque etiã in Rom. Curia habitæ,per Cardinalẽ, q relationem facturus erit in Conſiſtorio,& alios tres Cardinales diligenter examinentur,ac relatio ipſa Cardinalis relatoris, & triũ Cardinaliũ ſubſcriptione roboretur, in qua ipſi ſinguli quattuor Cardinales affirment,ſe adhibita acurata diligentia, inueniſſe promouendos qualitatib. a iure,et ab hac S. Synodo requiſitis præditos:ac certo exiſtimare ſub periculo ſalutis ęternæ,idoneos eſſe,qui eccleſijs præficiantur, ita vt relatione in vno Cõſiſtorio facta,quo maturius interea de ipſa inquiſitione cognoſci poſſit, in aliud Conſiſtorium iudicium differatur,niſi aliud Beatiſſ. Pontifici videbitur expedire. Ea vero õia & ſingula,quæ de Eporum præficiendorũ vita,ætate, doctrina, & cęteris qualitatib. alias in eadem Synodo conſtituta ſunt, decernit eadem etiam in creatione S.Ro. Eccl. Cardinalium,etiam ſi Diaconi ſint, exigenda, quos Sanctiſſimus Romanus

Pon-

S D.N. Pius iiij. in bull. ſuper form a iuram. profeſſ. fidei. inf.fol.169.

In dictis locis.

Sup. ſeſſ. 6. & 7. ca.1. de ref. & ſeſſ. 21.cap.1.de refor.& ſeſſ. 23. de ſacr. ord. de refor.

Digitized by Google

Pontifex ex oĩb. Chriſtianitatis nationib. quantum commodè fieri poterit, prout idoneos repererit, aſſumet. Poſtremò eadẽ S. Synodus, tot grauiſſimis Eccleſ. incommodis commota, non poteſt non commemorare, nihil magis Eccleſiæ Dei eſſe neceſſarium, quam ut B. R. P. quam ſolitudinem vniuerſæ Eccleſiæ ex muneris ſui officio debet, eam hic potiſſimum impendat, vt lectiſſimos tantum ſibi Cardinales aſciſcat, & bonos maximè, atque idoneos Paſtores ſingulis eccleſiis præficiat, idque eo magis, quod ouium Chriſti ſanguinem, quæ ex malo negligentium, & ſui officij immemorum Paſtorum regimine peribunt D. N. Ieſus Chriſtus de manibus eius ſit requiſiturus.

Caput II.

PRouincialia Concilia, ſicubi omiſſa ſunt pro moderandis morib. corrigendis exceſſib. controuerſiis componendis aliiſq; ex ſacris canonib. permiſſis renouentur. Quare Metropolitani per ſeipſos, ſeu illis legitimè impeditis, Coeps antiquior intra annum ad minus a fine præſentis Concilij, & deinde quolibet ſaltem triennio poſt oct. Paſchę Reſurrectionis D. N. Ieſu Chriſti, ſeu alio commodiori tẽpore pro more prouinciæ non prætermittat Synodũ in ꝓuincia ſua cogere: quo Epi oẽs, & alij, q̃ de iure, vel cõſuetudine intereße debẽt, exceptis ijs, qb. cũ imminẽti periculo trãsfretãdũ eſſet cõuenire oĩno teneãtur. Nec Epi cõprouinciales ꝑtextu cuiuslibet cõſuetudinis ad Metropo-

Sup. ſeſſ. 6. ca. 1. de ref. Act. 26. cap. Eph. 43. diſ. ſu. ſeſſ. 6. de reform. c. 1. Conc. ꝓuinciália reno uanda. & quon. Cõc. Tol. 3. c. 18. ca. conciliа. 17. diſ. c. de concilijs, & cã. ꝑ eccleſiaſticas cũ ſeq. 18. 5. li. c. ſicut olim. de acc. Con. Aurel. 5. c. 1. Concil. Lat. ſub Leo. X. ſeſſ. 10. Syn. Gr. c. 18. Cõcil. Nic. ſc. 5. Cõcil. Ant. cap. 20. Inf. ſeſſ. 25. c. 2. d̃ refor.

Digitized by Google

tropolitanam Eccleſiam in poſterū accedere inuiti compellātur. Idē Epi qui nulli Archiepiſcopo ſubijciuntur, aliquē vicinum Metropolitanum ſemel eligant in cuius Synodo prouinciali cum alijs intereſſe debeāt, & quæ ibi ordinata fuerint, obſeruent, ac obſeruari faciant; in reliquis omnibus eorum exemptio, & priuilegia ſalua atque integra maneant. Synodi quoq; diœceſanæ, quotānis celebrētur, ad quas exempti ēt oēs, qui alias ceſſante exemptione, intereſſe deberent; nec Capitulis generalib. ſubduntur, accedere teneantur: rōne tamen parochialium, aut aliarum ſęculariū eccleſiarum, ēt annexarum, debeant ij, q illarum curā gerunt, quicunque illi ſint, Synodo intereſſe. Quod ſi in his tam Metropolitani, quā Epiſcopi, & alij ſupraſcripti negligentes fuerint, pœnas ſacris canonibus ſancitas incurrant.

Conc. Tarrac. ca. 8. & Conc. Agat. c. 71. & c ſicut olim de acc ca. annis cū ſeq. 8. di. Diſt. 18. ferè per totā. Canc. Aur. 5. c. 18. Cōc. Tarrac. c. 7. Conc. Cōſt. 6. c. 8. Conc. Aur. 3. ca 1. ſi quis aut cum ſeq 18 d. Cōc. Tolet. 4. ca. 35. Viſitationes qūo fieri deb an̄, & qdo, & a quibus.

Caput III.

Patriarchæ, Primates, Metropolitani, & Epi propriam diœceſim per ſeipſos, aut ſi legitimè impediti fuerint per ſuum generalem Vicarium, aut Viſitatorem, ſi quotānis totam, propter eius latitudinem viſitare non poterunt, ſaltem maiorem eius partem, ita tamen, vt tota bienio per ſe, vel viſitatores ſuos cōpleatur, viſitare non prętermittant. A Metropolitanis verò, etiam poſt plenè viſitatam propriā diocęſim, nō viſitentur cathedrales eccleſiæ, neque dięceſes ſuorum comprouincialiū, niſi cauſa cognita, et probata in Cō-

cilio prouinciali. Archidiaconi autẽ, Decani, & alij inferiores in ijs eccleſijs vbi hactenus viſitationẽ exercere legitimè conſueuerunt; debãt quidem, aſſumpto notario, de conſenſu Epi deinceps per ſeipſos tantum ibidem viſitare. Viſitatores ẽt a Capitulo deputãdi, vbi Capitulũ ius viſitandi hẽt, prius ab Epo approbentur: ſed non ideo Eps, vel eo impedito, eius Viſitator eaſdem Eccleſias ſeorſum ab his viſitare probibeatur; cui ipſi Archidiaconi, vel alij inferiores, viſitationis factæ infra menſem rationem reddere, & depoſitiones teſtiũ, ac ĩtegra acta ei exhibere teneãtur: non obſtantib quacũq. conſuetudine, ẽt immemorabili, atq. exemptionib. & priuilegijs qbuſcunq. Viſitationum aũt oĩum iſtarũ pcipuus ſit ſcopus, ſanã, orthodoxãq. doctrinã, expulſis hæreſib. inducere, bonos mores tueri, prauos corrigere, populũ cohortationib. & admonitionib. ad religionẽ pacẽ innocẽtiãq. accẽdere, cætera, put locus tps, & occaſio feret, ex viſitantiũ prudentia ad fideliũ fructum conſtituere. Quæ, vt facilius, feliciuſq. ſuccedant monentur pdicti oẽs, & ſinguli, ad quos viſitatio ſpectat, vt paterna charitate, chriſtianoq. zelo oẽs amplectantur, ideoque modeſto cõtẽti equitatu. famulatuq. ſtudeãt q̃ celerrimè, debita tñ cum diligentia, viſitationẽ ipſam abſoluere. Interimque caueant, ne inutilibus ſumptib. cuiquam graues, onerosi ve ſint, ne ve ipſi, aut quiſquam ſuorum quidquam procura-

c.1.§. ſane. de cenſi. in 6.§. Florentinũ. 87. diſ.

Conc. Brac. 2. c. 2. Cõc. Ticin. verſ. ſtatuim9 ẽt ne Epi cap.

Digitized by Google

c. inter cæte ra. 10. q. 3. & c. cum Apostolus. de censi. ca. exigit de censi. in 6.

... curationis cauſa pro viſitatione, ēt teſtamentorum ad pios vſus præter id, quod ex relictis pijs iure debetur, aut alio quouis nõie nec pecuniam, nec munus quodcunque ſit, ēt qualitercũq; offeratur, accipiant: non obſtante quacunq; conſuetudine ēt immemorabili: exceptis tamen victualib. q̃ ſibi ac ſuis frugaliter, moderateq; pro tpis tantũ neceſſitate, & non vltra, erunt miniſtranda. Sit tamen in optione eorum qui viſitantur, ſi malint ſoluere id quod erat ab ipſis antea ſolui, certa pecunia taxata, cõſuetum, an vero prædicta victualia, ſubminiſtrare, ſaluo item iure conuentionum antiquarũ cũ monaſterijs, alijs ve pijs locis, aut eccleſiis nõ parochialib. initio, quod illęsũ permaneat. In ijs vero locis, ſeu prouincijs, vbi conſuetudo eſt, vt nec victualia, nec pecunia, nec quidq̃ aliud a viſitatorib. accipiatur, ſed omnia gratis fiant, ibi id obſeruetur. Qđ ſi quiſq̃ (qđ abſit) aliquid amplius in ſupradictis oĩb. caſibus accipere præſumpſerit, id præter dupli reſtitutionẽ intra menſem faciendã, alijs ēt pœnis iuxta Conſtitut. Concilij generalis Lugdunẽ. quæ incipit, Exigit, necnon, & alijs pœnis in Synodo prouinciali arbitrio Synodi abſque vlla ſpe veniæ mulctetur.

c. exigit. de censi. in 6.

Patroni vero in ijs, quæ ad Sac. adminiſtrationẽ ſpectãt, nullatenus ſe p̃ſumant ingerere, neq; viſitationi ornamentorũ Eccl. aut bonorum ſtabiliũ, ſiue fabricarũ puẽtib. immiſceãt, niſi quatenus id eis ex ĩſtitutione, ac fundatione cõpetat, ſed Epi-

ſcopi

ſcopi ipſi hæc faciant, & fabricarum redditus in vſus eccleſiæ neceſſarios, et vtiles, prout ſibi expedire magis viſum fuerit, expendi curent.

Sup.ſeſſ.22. c.9. d ref.& c.1.10.q.3.

Caput IIII.

PRædicationis munus, q Eporum præcipuum eſt, cupiens ſancta Synodus, quò frequentius poſſit ad fidelium ſalutem exerceri, canones alias ſuper hoc editos ſub ſel rec. Paulo iij. aptius præſentium temporũ vſui accõmodando, mandat, vt in eccleſia ſua ipſi p ſe, aut ſi legitimè impediti fuerint, per eos, quos ad prædicationis munus aſſumẽt, in alijs aũt eccleſijs per parochos, ſiue ijs impeditis, per alios ab Epo impenſis eorum, qui eas præſtare, vel tenentur, vel ſolent, deputandos in ciuitate, aut in quacunq; parte diœceſis cenſebunt expedire, ſaltem oĩb. Dominicis, & ſolennibus dieb. feſtis: tpe aũt Ieiuniorum, Quadrageſimæ, & aduentus Domini quotidie, vel ſaltẽ tribus in hebdomada diebus, ſi ita oportere duxerint, ſacras ſcripturas, diuinamq; legem annuncient, & alias, quotieſcunque id oportunè fieri poſſe iudicauerint. Moneatq; Eps populũ diligenter, teneri vnũquẽq; parochiæ ſuæ intereſſe, vbi cõmodè id fieri poteſt, ad audiendũ verbum Dei. Nullus aũt ſæcularis ſiue regularis, etiã in eccleſijs ſuorum Ordinum, contradicente Epiſcopo, prædicare præſumat. Idem etiã ſaltẽ Dominicis, & alijs feſtiuis diebus pueros in ſingulis parochijs fidei rudimenta & obedientiã erga Deum,

Prædicationis munus proprium Epiſcoporum. Sup ſeſſ.5. d ref.c.2 Cõc. Carth.4.ca. 20. Concil. Rhem.c.14. c. Eps nullã rei. 88. diſt. Conc. Arelate.n ca.10. Cõc. Later. ſub Inn.3.c. 10. ca. inter cætera.d of. ord. Concil. Magun.c.25

Sy. Gre.49. c. nõ liceat. 92.d.c.excõmunicamus §. qa vero, de hæret. Sup. ſeſſ. 5. c.2. d refor.

&

& parentes diligenter ab ijs, ad quos ſpectabit, doceri curabunt: & ſi opus ſit, etiam per cenſuras eccleſiaſticas compellent: non obſtantib. priuilegijs, & conſuetudinibus. In reliquis, ea quæ de prædicationis munere ſub eodem Paulo III. decreta fuerunt, ſuum robur obtineant.

d. ſeſſ. 1.2. de ref.

Caput V.

c. ad abolendã. & c. excõicemus. ibi §. damnati verò de hære. & cap. quo iure 5. diſt.

CAuſæ criminales grauiores contra Epiſcopos, etiam hæreſis (quod abſit) quæ depoſitione, aut priuatione dignæ ſunt, ab ipſo tantùm ſummo Rom. Pont. cognoſcantur, & terminẽtur. Quòd ſi eiuſmodi ſit cauſa, quæ neceſſariò extra Rom. Curiam ſit cõmittenda; nemini prorſus ea committatur, niſi Metropolitanis aut Epiſcopis, a B. Papa eligendis. Hæc verò commiſſio & ſpecialis ſit, & manu ipſius ſanctiſſimi Pontificis ſignata: nec vnquam plus his tribuat, quam vt ſolum facti inſtructionem ſumant proceſſumque conficiant; quem ſtatim ad Rom. Pontificem tranſmittant, reſeruata eidem Santiſſimo ſententia definitiua. Cætera alias ſub fel. rec Iulio. III. ſuper his decreta, necnon & conſtitutio ſub Innocentio III. in Concilio generali, quæ incipit, Qualiter, & quando, quam ſancta Synodus in præſenti innouat ab omnibus obſeruetur. Minores verò criminales cauſæ Epiſcoporum in Concilio tantum prouinciali cognoſcantur, & terminen-

Sup. ſeſſ. 11. de refor. c. 6 ext. de accuſ. c. qualiter. & qñ. il 2.

Digitized by Google

nentur, vel à deputandis per Concil. prouinciale.

Caput VI.

LIceat Epiſcopis in irregularitatib. omnibus & ſuſpenſionibus, ex delicto occulto prouenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis deductis ad forum contentioſum, diſpenſare & in quibuſcunq; caſibus occultis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, delinquentes quoſcunque ſibi ſubditos, in diœceſi ſua per ſeipſos aut Vicarium, ad id ſpecialiter deputandum, in foro conſcientiæ gratis abſoluere, impoſita pœnitentia ſalutari. Idem & in hæreſis crimine in eodem foro conſcientiæ eis tantum, nō eorum Vicariis, ſit permiſſum.

Epiſcopi in quib. cauſis diſpenſare poſſint c. mi ror. & c. cō tumaces. 50. d. c. erga. 1. q. cap. at ſi clerici de iu di & ca. nuper. de ſent. ex. ō. c. ſacro de ſent. exc.

Caput VII.

VT fidelis populus ad ſuſcipienda Sacramenta maiori cū reuerentia atque animi deuotione accedat, præcipit ſancta Synodus Epiſcopis omnibus, vt non ſolum, cum hæc per ſeipſos erunt populo adminiſtranda, prius illorum vim, & vſum pro ſuſcipientium captu explicent, ſed etiam idem à ſingulis Parochis piè prudenterq; etiam lingua vernacula, ſi opus ſit, & commodè fieri poterit ſeruari ſtudeant, iuxta formam a ſancta Synodo in Catecheſi, ſingulis Sacramentis præſcribendam, quam Epiſcopi in vulgarē linguam fideliter verti, atq; à Parochis omnibus populo exponi curabunt: nec non vt inter Miſſarū ſolemnia, aut diuinorum celebrationem ſacra eloquia,

In ſ. ſeſſ. fin. in prin. ſup. ſeſſ. 22. de ſacrifi. Miſſæ, cap. 8.

&

Digitized by Google

& ſalutis monita eadem vernacula lingua ſingulis diebus feſtis vel ſolennibus, explanent, eadéque in omnium cordibus, poſt poſitis inutilibus quæſtionibus, inſerere, atque eos in lege Domini erudire ſtudeant.

Caput VIII.

1. Tim. 5. c. ſed illud. 45 d. c. ſi peccauerit. ver ergo. 2. q. 1.

APoſtolus monet, publice peccantes palam eſſe corripiendos. Quando igitur ab aliquo publicè, & in multorum conſpectu crimen commiſſum fuerit, vnde alios ſcandalo offenſos, cōmotosq; fuiſſe non ſit dubitandum: huic condignam pro modo culpæ pœnitentiam publicè iniungi oportet; vt quos exemplo ſuo ad malos mores prouocauit, ſuæ emendationis teſtimonio ad rectam reuocet vitam. Epiſcopus tamen publicæ hoc pœnitentiæ genus in aliud ſecretū poterit commutare, quādo ita magis iudicauerit expedire. In omnib. etiam cathedralib. eccleſiis, vbi id commodè fieri poterit, pœnitentiarius aliquis cum vnione prębēdæ proximè vacaturæ ab Epiſcopo inſtituatur, qui Magiſter ſit, vel Doctor, aut Licentiatus in Theologia, vel iure canonico, & annorum quadraginta, ſeu alias, qui aptior pro loci qualitate reperiatur; qui dum confeſſiones in eccleſia audiat, interim præſens in choro cenſeatur.

c. pœnitētes & c. in capite cum ſeq. 50. diſt.

Caput IX.

Sup ſeſs. 6. d ref. c. 4. & ſeſ. 7. d ref.

QVæ alias ſub felic. recod. Paulo. III. & nuper ſub Beatiſſimo Domino Noſtro Pio Quarto, in hoc eodem Concilio de adhibenda

da ab ordinarijs diligentia in beneficiorum, etiam exemptorum viſitatione conſtituta ſunt; eadem etiam in ijs eccleſiis ſæcularibus obſeruetur, quæ in nullis diœceſi eſſe dicuntur, vt ab Epiſcopo, cuius cathedralis eccleſia eſt proximior, ſi id conſtet, alioquin ab eo, qui ſemel in Concilio prouinciali a Prælato loci illius electus fuerit, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegato, viſitentur: non obſtantibus priuilegijs, & conſuetudinib. quibuſcunque, etiam immemorabilibus.

c.8. ſeſ.21. & ref.c. 8.

Caput X.

EPiſcopi, vt aptius, quē regunt populum poſſint in officio, atque obedientia continere; in omnib. ijs, quæ ad viſitationem, ac morum correctionem ſubditorum ſuorum ſpectant, ius, & poteſtatem habeant, etiam tanq̃ Apoſtolicæ Sed. delegati, ea ordinandi, moderandi, puniendi, & exequendi, iuxta canonũ ſanctiones, q̃ illis ex prudentia ſua ꝓ ſubditorũ emendatione, ac diœceſis ſuæ vtilitate neceſſaria videbuntur. Nec in his, vbi de viſitatione, aut morũ correctione agitur, exemptio, aut vlla inhibitio, appellatio, ſeu querela, ēt ad Sedem Apoſtolicam interpoſita, executionē eorum quæ ab his mandata, decreta, aut iudicata fuerint, quoquo modo impediat, aut ſuſpendat.

de ref. ca. 1. Sup. ſeſ.22. & ſeſ.13. de refor. c. 1.

Caput XI.

QVoniam priuilegia, & exemptiones, quæ varijs titulis pleriſque conceduntur, hodiè perturbationem in Epiſcoporum iuriſdictione, ex-

Sup. ſeſſ. 6. cap. 3.

Digitized by Google

citare: & exemptis occaſionē laxioris vitæ præbere cognoſcuntur, decernit ſancta Synodus, vt, ſi quādo iuſtis grauibus, & ferè neceſſarijs ſuadētib. cauſis aliquos honorarijs titulis Protonotariatus, Acollitatus, Comitis Palatini, Capellani Regij, aut alijs huiuſmodi in Rom. Curia, vel extra inſignib. decernendos eſſe placuerit; nec nō alios, cuicunq; monaſterio oblatos, vel quocunq; additos, aut ſub noīe ſeruientiū militijs, ſeu monaſterijs, hoſpitalib. collegijs, aut quocunq; alio titulo aſſumi; nihil ex ijs priuilegijs detractum eſſe ordinarijs intelligatur, quo minus ij, quib. ea

ca. cū capel. ext. de priu.

iā conceſſa ſunt, vel in poſterum cōcedi contigerit, ipſis ordinarijs tanquam Apoſt. Sedis delegatis, plenè in oīb. & quo ad Capellanos Regios, iuxta Conſti. Inno. III. quæ incipit, Cum Capella, ſubiecti exiſtant; exceptis tamē ijs q pdictis locis aut militijs actu ſeruiunt, & intra eorū ſepta, ac domos reſident, ſubq; eorū obedientia viuunt, ſiue ijs, qui legitimè & ſecundū regulā earūdem militarū profeſſionē fecerint, de qua Ordinario

c. diuina. de priu. in extrau. cōm.

cōſtare deat: nō obſtantib. priuilegijs qbuſcunq; etiam Relig. S. Io. Hieroſolimitani, & aliarum militarum. Quæ vero priuilegia reſidentib. in Cur. Rom. vigore Eugenianæ Conſti. aut familiaritatis Cardin. competere ſolent, ea in ijs; qui beneficia eccleſiaſt. obtinent, rōne pdictorū beneficiorū minimè itelligātur, ſed Ordinarij iuriſdōni ſubiecti pmaneāt; nō obſtātib. qbuſcūq; inhibit.

Caput

Caput XII.

CVm dignitates in eccleſijs præſertim cathedralibus, ad conſeruandā, augendāq; eccleſiaſticā diſciplinam fuerint inſtitutæ, vt qui eas obtinerent, pietate præcellerēt, alijsq; exēplo eſſent, atq; Epiſcopos opere, & officio iuuarent: meritò, qui ad eas vocātur tales eſſe debent, qui ſuo muneri rñderi poſſint. Nemo igitur deinceps ad dignitates quoſcunq; quib. animarum cura ſubeſt promoueatur, niſi qui ſaltem 25. ſuæ ætatis annum attigerit, & in clericali Ordine verſatus, doctrina ad ſuū munus exequendum neceſſeria, ac morum integritate cōmendetur: iuxta Cōſtit. Alex. iij. in Conc. Later. promulgatum, quæ incipit, Cum in cunctis Archidiaconi etiam, qui oculi dicuntur Epiſcopi ſint in omnibus eccleſiis, vbi fieri poterit, Mag. in Theolog. ſeu Doct. aut Licentiati in iure canonico. Ad cæteras autem dignitates, vel perſonatus, quibus animarum cura nulla ſubeſt, Clerici alioquin idonei, & 22. an. non minores aſciſcantur. Prouiſi etiam de beneficijs quibuſcunque, curam animarum habentibus teneantur a die adeptæ poſſeſſionis ad minus intra duos menſes in manibus ipſius Epiſcopi, vel, eo impedito, coram generali eius Vicario, ſeu officiali, orthodoxæ ſuæ fidei publicam facere profeſſionem, & in Ro. Eccleſiæ obedientia ſe permanſuros ſpondeant, ac iurent. Prouiſi autē de canonicatibus, & dignitatib. in eccleſiis cathedralibus,

cap. licet cano. cū ſeq. de ele. in 6. Sup. ſeſ. 6. ca. 1. de re. c cū in cunctis. de ele. Cle. 1. epi. 1. ad Iac & epi. 3. Anaclet. epi. 1. ca. Diaconi. 92. d. & cæ. ad hęc. de offic. Arch.

Inf. in bul. S. D. N. Pij 4: ſup. forma iuram. prof. fidei.

ext. de ſumma Trin. & fide cath. p tot.

non ſolum coram Epõ, ſeu eius officiali, ſed etiam in Capitulo idem facere teneantur: alioquin prędicti omnes puiſi, vt ſupra, fructus nõ faciant ſuos, nec illis poſſeſſio ſuffragetur. Neminẽ etiã deinceps ad dignitatẽ, canonicatũ, aut portionem recipiant, niſi qui eo ordine ſacro, aut ſit initiatus, quẽ illa dignitas, pbẽda, aut portio requirit, aut in tali ætate, vt infra tẽpus a iure, & ab hac ſancta Synodo ſtatutũ initiari valeat. In omnibus verò eccleſiis cathedralibus omnes canonicatus, ac portiones, habeant annexũ Ordinem presbyterij, Diaconatus, uel Subdiaconatus. Epiſcopus autem cũ conſilio Capituli deſignet, ac diſtribuat, prout viderit expedire, quib. quiſque Ordo ex ſacris annexus in poſterũ eſſe debeat; ita tamen, vt dimidia ſaltẽ pars presbyteri ſint: cæteri vero Diaconi, aut Subdiaconi. Vbi uerò cõſuetudo laudabilior hẽt, ut plures, vel omnes ſint presbyteri omninò obſeruetur. Hortatur ẽt S. Synodus, vt prouincijs, vbi id cõmodè fieri poteſt, dignitates, oẽs, & ſaltem dimidia pars canonicatuum in cathedralibus eccleſiis, & collegiatis inſignib. conferantur tantum Mag. vel Doctoribus aut etiã Licentiatis in Theologia, vel iure canon. Præterea obtinentibus ĩ eiſdẽ cathedralib. aut collegiatis, dignitates, canonicatus, pbẽdas, aut portiones, non liceat uigore cuiuslibet ſtatuti, aut cõſuetudinis, ultra tres menſes ab eiſdẽ eccleſiis quolibet anno abeſſe: nichilominus earũ eccleſ. cõſtitutionib. q̃ longius ſeruitij

ca. licet can. & c. cum ex eo. de ele. in 6. ſu. ſe. 7. d ref. c. 12. c. 3 cũ ſeq. ext. de ætate, & qual.

c. in Eccleſ. ext. de inſt.

Su. ſe. 23. de ref. c. 1.

tem-

Digitized by Google

tp̄s reqrunt: alioquin 1. ann. priuetur unuſquiſque dimidia parte fructuū, quos rōne etiā p̄bendæ, ac reſidentiæ fecit ſuos, ꝙ ſi iterū eodem fuerit vſus negligentia priuetur oīb. fructib. quos eodem anno lucratus fuerit, creſcente uerò cōtumacia, contra, eos, iuxta ſacrorū canonū conſtitutiones, procedatur. Diſtributiones, uerò, qui ſtatis horis interfuerint, recipiant: reliqui, quauis colluſione, aut remiſſione excluſa, his careant, iuxta Bonif. VIII. decretum, ꝙ incipit, conſuetudinem; ꝙ S. Synodus in uſum reuocat; non obſtantib. quibuſcunque ſtatutis, & conſuetudinibus. Omnes uerò diuina per ſe, & non per ſubſtitutos compellantur obire officia, & Ep̄o celebranti, aut alia Pontificalia exercenti, adſiſtere, & inſeruire atque in choro ad pſallendum inſtituto, hymnis, & canticis Dei nomen reuerēter, diſtinctè deuoteq. laudare, Veſtitu inſuper decenti tam in Eccl. q̄ extra, aſſiduè utantur ab illicitiſq; uenationib. aucupijs, choreis, tabernis, luſibuſq. abſtineant: atq. ea morū integritate polleant, ut meritò Eccleſ. Senatus dici poſſit. Cætera, quæ ad debitum in diuinis officijs regimē ſpectant, deq. congrua in his canendi, ſeu modulādi rōne, de certa lege in choro conueniēdi, et p̄manendi, ſimulq de oīb. Eccl. miniſtris, quæ neceſſaria erunt; & ſi qua hmōi: Synodus p̄uincialis, pro cuiuſque prouinciæ utilitate, & moribus certam cuique formulam præſcribet. Interea uerò Epiſcopus non minus, quam cum duobus Canonicis,

Sup. ſeſſ. 5. c. 1. de reſ. c. 1 de cler. non reſi. in 6.

c. licet, & c. extirpandę. §. qui vero. de p̄ben. ca. q̄a nōnulli de cle. nō reſi. Concil. Turō. ca. 8. Conc. Agat. can. 55. q. incipit Epiſc. c. Ep̄m. 34. d. tot. ti. de vit. & hon. cler. extra, in 6. & in Clem.

quorum vnus ab Epo, alter a Capitulo eligatur in ijs, quæ expedire videbuntur, poterit prouidere.

Caput XIII.

Sup. ſeſſ. 7. de ref. ca. 6. & 7. & ſeſ. 14. de ref. c. 9. & infr. c. 15.

QVonaim pleraq; cathedrales eccleſiæ tam tenuis redditus ſunt, & angnſtæ, Vt Epali dignitati nullo modo reſpondeant, neq. Eccleſiarum neceſſitati ſufficiant: examinet Concilium prouinciale, vocatis ijs, quorũ intereſt, & diligenter expẽdat, quas propter anguſtias, tenuitatemque inuicem vnire vel nouis prouentibus augere expediat, confectaq. de præmiſſis inſtrumenta ad Summum Rom. Pont. mittat: quibus inſtructus Sum. Pontifex ex prudentia ſua, prout expedire iudicauerit, aut tenues inuicem veniat, aut aliqua acceſſione ex fructib. augeat. Interim verò, donec prædicta effectum ſortiantur, huiuſmodi Epiſcopis, qui fructuum ſubuentione pro diæceſis ſuæ tenuitate indigent, poterit de beneficijs aliquibus dum tamen curata non ſint, nec dignitates, ſeu canonicatus, & præbendæ, nec monaſteria in quibus viget regularis obſeruantia; vel quæ Capituli generalibus, & certis viſitatorib. ſubduntur, a Summo Rom. Pont. Prouideri. In Parochialibus etiam Eccleſiis, quarum fructus æque adeo exigui ſunt, vt debitis nequeãt onerib. ſatiſfacere, curabit Epiſcopus, ſi p beneficiorum vnionem, nõ tamẽ regulariũ, id fieri nõ poſſit, vt primitiarum, vel decimarũ aſſignatione, aut per parochianorum ſymbola, ac collectas, aut qua commo-

ca. vnio. 10. q. 3. cap. ꝑpis cum ſeq. 16. q. 1.

mo-

Digitized by Google

modiori ei videbitur rõne, tantum redigatur qđ pro Rectoris, aut parochiæ neceſſitate decenter ſufficiat. In vnionib. vero quibuslibet, ſeu ex ſupradictis, ſeu alijs cauſis faciendis eccleſiæ parochiales monaſterijs quibuſcunque, aut abbatijs, ſeu dignitatibus, ſiue præbendis eccleſiæ cathedralis, vel collegiatæ, ſiue alijs beneficijs ſimplicibus, aut hoſpitalibus, militijsve non vniantur & quæ vnitæ ſunt, reuideantur ab Ordinarijs, iuxta alias decretum in eadẽ Synodo ſub fel. re. Paulo iij. quod etiam in vnitis ab eo tempore citra æquè obſeruetur: non obſtantib. in ijs quibuſcunq; verborum formis, quæ hic pro ſufficienter expreſſis habeantur. Ad hæc in poſterum omnes hæ cathedrales eccleſiæ, quarum reditus ſummam ducatorum 1000 *& parochiales, quæ ſummam ducatorum* 100. *ſecundum verum annuum valorem non excedunt, nullis penſionib. aut reſeruationib. fructuum grauẽtur. In ijs quoq. ciuitatib. ac locis, vbi parochiales Eccl. certos non habent fines, nec earum Rectores proprium populum, quem regãt, ſed promiſcuè petentiq Sacramenta adminiſtrant, mandat Synodus Epiſcopis pro tutiori animarum eis commiſſarum ſalute, vt diſtincto populo in certas, propriaſq. parochias, vnicuique ſuum perpetuum peculiaremq. Parochum aſſignent, qui eas cognoſcere valeat, & a quo ſolo licitè Sacramenta ſuſcipiant: aut alio vtiliori modo, prout loci qualitas exegerit,*

Sup. ſeſ. 6. de ref. c. 6.

ca. Paſtoralis. de his qui fi. a præ l. c. 113. q 1. c. plures 16. q. 1. ca. 1 de paroch & ſup. ſeſ 14. de refo. c. 9.

Q 4 *pro*

prouideant. Idemque in iјs ciuitatibus, ac locis,
vbi nullæ ſũt parochiales, quamprimum fieri cu-
rent; non obſtantibus, quibuſcunque priuilegijs,
& conſuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Caput XIIII.

IN plurib. eccleſiis, tam cathedralib. quã col-
legiatis, & parochialib. ex earum conſtitutio
nibus aut ex praua conſuetudine obſeruari intel-
ligitur, vt in electione, præſentatione, noĩatione,
inſtitutione, confirmatione, collatione, vel alia
prouiſione, ſiue admiſſione ad poſſeſſionẽ alicuius
cathedralis Eccleſiæ, vel beneficij, canonicatuum,
aut præbendarum, vel partẽ prouentuũ, ſeu ad di
ſtributiones qnotidianas certæ conditiones, ſeu
deductiones ex fructib. ſolutiones, ꝓmiſſiones, cõ-
pẽſationes ve illicitæ, aut ẽt, quæ in aliquib. Eccl.
dicuntur Turnorũ lucra, interponãtur: hæc cum
S. Synodus deteſtetur, mandat Epis, vt quæcũq.
hmõi in vſus pios non conuertuntur, atq. ingreſ-
ſus eos, qui ſimoniacæ labis, aut ſordidæ auaritiæ
ſuſpicionẽ habent, fieri non permittãt ipſiq. dili-
genter de eorum cõſtitutionib. ſiue conſuetudinib.
1. q. 1. fere *ſuper prædictis cognoſcant, & illis tantum, quas*
p totã. Con. *vt laudabiles probauerint, exceptis, reliquas, vt*
Tol. 8. can. 3 c. cũ ſuper *prauas, ac ſcãdaloſas, reijciãt, & aboleãt. Eos ve*
de cõfeſ. to to fere tit. *rò, qui aduerſus hæc in præſenti decreto compre-*
de ſimo. ex. *henſa, quauis rõne cõmiſerint, pœnis contra ſimo*
niacos, editis, ſacris canonib. & varijs Sum. Põ-
tificium conſtitutionib. quas omnes innouat, tene-

ri

ri decernit, non obſtantib quibuſcunque ſtatutis, conſtitutionibus, & conſuetudinibus, etiam im memorabilibus, etiam Apoſtolica authoritate confirmatis, de quarum ſubreptione, obreptione, & intentionis defectu, Epiſcopus tanquam Apo ſtolicæ Sedis delegatus, cognoſcere poſſit.

Caput XV.

IN Eccleſiis cathedralibus, & collegiatis inſi gnib. vbi frequentes, adeoq; tenues ſunt præbendæ ſimul cum diſtributionib. quotidianis: vt ſuſtinendo decenti Canonicorum gradui pro loci, & perſonarum qualitate non ſufficiant, liceat Epiſcopis cum conſenſu Capituli, vel aliquot ſim plicia beneficia, non tamē regularia, ijs vnire, vel, ſi hac ratione prouideri non poſſit, aliquibus ex ijs ſuppreſſis, cum patronorum conſenſu, ſi de iure patronatus laicorum ſint, quarum fructus, & prouentus reliquarum præbendarum diſtributionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerū reducere; ita tamen, vt tot ſuper ſint, quæ diuino cultui celebrando, ac dignitati Eccleſiæ commodè valeant reſpondere: non obſtantib. quibuſcunque conſtitutionibus, & priuilegijs, aut quacunque reſeruatione generali, vel ſpeciali, aut affectione, neque prædictæ vniones, aut ſuppreſſiones tolli, ſeu impediri poſſint ex qui buſcunq; prouiſionibus, etiam vigore reſignationis, aut quibuſuis alijs derogationibus vel ſuſpen ſionibus.

Sup. ca. 13.

ca. in eccleſ. ex. de inſt.

Ca-

tinuerit. Eidem quoque Epo teneatur Capitulum de ſcripturis, ad eccleſiam pertinentibus, ſi quæ ad Capitulum peruenerunt, rationem reddere.

Caput XVII.

CVm eccleſiaſticus ordo peruertatur, quando vnus plurium officia occupat Clericorum; ſanctè ſacris canonib. cautum fuit, neminem oportere in duab. eccleſiis conſcribi. Verum quoniam multi, improbæ cupiditatis affectu, ſeipſos, non Deũ decipiẽtes, ea, quæ bene cõſtituta sũt, varijs artib. eludere, & plura ſimul beneficia obtinere non erubeſcunt: S. Synodus debitam regendis eccleſiis diſciplinã reſtituere cupiens, præſenti decreto, quod in quibuſcunq. pſonis, quocũq. titulo, ẽt ſi Cardinalatus honore fulgeant, mãdat, obſeruari, ſtatuit, vt in poſterum vnum tantum beneficium eccleſiaſticum ſingulis conferatur. Quod quidẽ ſi ad vitã eius, cui confertur, boneſtè ſubſtẽtandam nõ ſufficiat; liceat nihilominus aliud ſimplex ſufficiens, dummodo vtrumq; perſonalem reſidẽtiã non requirat eidem conferri. Hæcq. non modo ad cathedrales eccleſias, ſed etiam ad alia oĩa beneficia, tam ſæcularia, quam regularia quæcunque etiã commendata, pertineant, cuiuſcunque tituli, ac qualitatis exiſtant. Illi vero, qui in præſenti plures parochiales eccleſias, aut vnã cathedralẽ & aliã parochialem obtinent, cogãtur oĩno, qbuſcunq. diſpenſationib. ac vnionib. ad vitam non obſtãtib. vna tantum parochiali, uel ſola cathedrali reten-

cap. vnio. §. ſed & hoc. 10. q. 3. c. qa in tantum. c. cum non ignores de præb. cum alleg. ſup. ſeſ. 7. de refor. c. 2. cap. referente. et de multa. de pbẽ. 21. q. 1. p totã. ca. qa nõnulli, de cle. nõ reſid. c. cam te. de ętat. & qual.

ſup. ſeſſ. 7. de ref. ca. 4.

retenta, alias parochiales; infra ſpatiũ ſex menſium dimittere: alioquin tam parochiales, quam beneficia omnia, quæ obtinent, ipſo iure vacare cenſeantur, ac tanquam vacantia liberè alijs idoneis conferantur: nec ipſi, antea illa obtinentes, tuta conſcientia, fructus poſt dictum tempus retineant. Optat autem S. Synodus, ut reſignantium neceſſitatibus commoda aliqua ratione, prout Sũmo Pontifici videbitur, prouideatur.

ca. execrabilis. §. qui vero. in extrauag. comm. tit. de p̃ben.

Cap. XIIII.

EXpedit maximè animarum ſaluti, a dignis, atq. idoneis Parochis gubernari. Id vt diligentius, ac rectius perficiatur ſtatuit S. Synodus, vt cum parochialis eccleſiæ vacatio, etiam ſi cura Eccl. vel Ep̃o incumbere dicatur, & per unum, vel plures adminiſtretur; ét in eccleſiis patrimonialibus, ſeu receptiuis nũcupatis, in quibus conſueuit ep̃s, vni, uel plurib. curam animarum dare, quos omnes ad infraſcriptum examen teneri mandat per obitum, vel reſignationem etiam in Curia ſeu aliter quocunque contigerit, etiam ſi ipſa parochialis eccleſia reſeruata, uel affecta fuerit generaliter, uel ſpecialiter etiam uigore indulti, ſeu priuilegij in fauorem S. R. E. Cardinalium, ſeu Abbatum, uel Capitulorum; debeat Epiſcopus ſtatim, habita notitia uacationis eccleſiæ (ſi opus fuerit) idoneum in ea Vicarium, cum congrua eius arbitrio, fructuum portionis aſſignatione, conſtituere; qui onera ipſius eccleſiæ ſuſtineat, donec

nec ei de Rectore ꝓuideatur. Porrò Epiſcopus, & q ius patronatus habet, intra decē dies, vel aliud tēpus ab Epiſcopo præſcribendū, idoneos aliquot Clericos ad regendā eccleſiā corā deputandis examinatoribus nominet. Liberū ſit tamen etiam alijs, qui aliquos ad id aptos nouerint, eorum nomina deferre, vt poſſit poſtea de cuiuslibet ętate, morib. & ſufficiētia fieri diligēs inquiſitio, &, ſi Epiſcopo, aut Synodo prouinciali pro regionis more videbitur magis expedire, ꝑ edictū ēt publicum vocentur, qui volent examinari. Trāſacto conſtituto tpe, oēs, qui deſcripti fuerint, examinentur ab Epo, ſiue eo impedito, ab eius Vicario generali, atq; ab alijs examinatorib. nō paucioribus quam tribus, quorū votis, ſi pares, aut ſingulares fuerint, accedere poſſit Epiſcopus, vel Vicarius quib. magis videbitur. Examinatores aūt ſingulis annis in diæceſana Synodo ab Epiſcopo, vel eius Vicario ad minus ſex proponātur, qui Synodo ſatisfaciāt, & ab ea ꝓbentur. Adueniente q; vacatione cuiuſlibet eccleſiæ, tres ex illis eligat Epiſcopus, qui cū eo examē ꝑficiāt: ĩdeq; ſuccedēte alia vacatione, aut eoſdē, aut alios tres, quos maluerit, ex prædictis illis ſex eligat. Sint verò hi examinatores Mag. ſeu Doctores, aut licētiati in Theol. aut iure canon. vel alij Clerici, ſeu Regulares etiam ex ordine mēdicātiū, aut ēt ſæculares, q ad id uidebuntur magis idonei, iurētq; oēs ad sācta Dei Euāg. ſe quacūq; humana affectione poſtpoſita, fideliter

Inf. ſeſſ. vlt. de ref. c. 9.

c. quãdo 24 dil. ſup. ſeſ. 21. cap. 1. de reſor.

ter munus executuros. Caueãtq; , ne qdq̃ prorſus occaſione huius examinis nec antè , nec poſt accipiãt: alioquin ſimoniæ vitium tã ipſi, quã, alij dãtes incurrãt: a qua abſolui nequeãt, niſi dimiſſis beneficijs, quæ quocunq; ẽt antea obtinebant, & ad alia in poſterum inhabiles reddãtur. Et de his oĩbus nõ ſolũ corã Deo, ſed ẽt in Synodo prouinciali (ſi opus erit) rõnem reddere teneãtur a qua ſi quid contra officiũ eos feciſſe cõpertum fuerit, grauiter eius arbitrio puniri poſſit. Peracto deinde examine, renunciẽtur: quotcunq; ab his idonei iudicati fuerint ętate, moribus doctrina. prudentia, & alijs reb. ad uacantem eccleſiam gubernandam opportuni, ex hiſque Epiſcopus eum eligat, quẽ cæteris magis idoneum iudicauerit, atq. illi, & non alteri, collatio eccleſiæ ab eo fiat, ad quẽ ſpectabit eam cõferre. Si verò iuriſpatronatus eccleſiaſtici erit, ac inſtitutio ad Epm, & nõ alium pertineat, is, quẽ patronus digniorẽ inter probatos ab examinatoribus iudicabit, Epiſcopo præſentare teneatur, vt ab eo inſtituatur. Cum verò inſtitutio ab alio, quã ab Epo erit facienda, tũc Eps ſolus ex dignis eligat digniorem, quem patronus ei p̃ſentet, ad quem inſtitutio ſpectat. Quòd ſi ius patronatus laicorum fuerit, debeat qui a patrono præſentatus, erit, ab eiſdem deputatis, vt ſupra, examinari, & nõniſi idoneus repertus fuerit, admitti. In oĩbusq. ſupradictis caſib. nõ cuiquã alteri, q̃ vni ex prædictis examinatis,

Sup. ſeſ. 14. ca. 13. de ref.

Sup. ſeſ. 14. 2 cap. 11. de ref. ca. illud & ca. relatũ de iu. pat.

& ab

& ab examinatorib. approbatis, iuxta ſupradictã regulã, de eccleſia prouideatur; nec p̃dictorũ examinatorum relationẽ, quo minus executionẽ hẽat, vlla deuolutio, aut appellatio, ẽt ad Sedem Apoſt. ſiue eiſdẽ Sedis Legatos, aut vicelegatos, aut Nuncios, ſeu Ep̃os, aut, Metropolitanos, Primates, vel Patriarchas interpoſita, impediat, aut ſuſpendat: alioquin Vicarius, quem eccleſiæ vacãti antea Ep̃s arbitrio ſuo ad tp̃s deputauit, vel forſan poſtea deputabit, ab eius Eccleſiæ cuſtodia, & adminiſtratione non amoueatur, donec aut eidẽ aut alteri, qui probatus, & electus fuerit, vt ſupra ſit prouiſum, alias prouiſiones omnes, ſeu inſtitutiones, præter ſupradictã formam factæ, ſubreptitiæ eſſe cenſeantur: nõ obſtantibus huic decreto exeptionib. ĩdultis, priuilegijs, præuẽtionib. affectionib. nouis prouiſionib. indultis, conceſſis quibuſcunq; Vniuerſitatib. etiam ad certam ſummam, & alijs impedimentis quibuſcũq; Si tamen adeo exigui redditus dictæ parochialis fuerint, vt totius huius examinationis operam non ferant: aut nemo ſit, qui ſe examini quærat ſubijcere, aut ob apertas factiones, ſeu diſſidia, quæ in aliquib. locis reperiũtur facilè grauiores rixe, ac tumultus poſſint excitari, poterit Ordinarius, ſi pro ſua conſuẽtia cum deputatorum conſilio ita expedire arbitrabit̃, hac forma omiſſa, priuatũ aliud examẽ, cæteris tamẽ, vt ſup ſeruatis ad hibere. Licebit etiã Synodo prouinciali,

ſi

ſi qua in ſupradictis circa examinationis formã addenda, remittenda ve eſſe cenſuerit, prouidere.

Caput XIX.

Expectatiuæ tollũtur

DEcernit ſancta Synodus, mandata de prouidendo, & gratias, quæ expectatiuæ dicuntur, nemini amplius, etiam Collegijs, Vniuerſitatibus, Senatibus, & alijs ſingularibus perſonis, et ſub nomine indulti, aut ad certam ſummam, vel alio quouis colore concedi, nec hactenus conceſſis cuiquam vti licere. Sed nec reſeruationes mentales, nec aliæ quæcunque gratiæ ad vacatura, nec indulta ad alienas eccleſias, vel monaſteria alicui, etiam ex ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, concedantur, & hactenus conceſſa, abrogata eſſe cenſeatur.

ca. 2. de conceſ. pben. & ca. deteſtanda co. ti. 16.

Caput XX.

Cauſæ oẽs eccleſiaſt. in prima inſt. coram ord. tractãdæ, & inf. bienniũ finiẽdæ c. 1. extr. de for. comp. Infra ſeſ. vlt c. 10. in fi. de ref.

CAuſæ omnes ad forum Eccleſiaſticum quolibet pertinentes, etiam ſi beneficiales ſint, in prima inſtantia coram Ordinarijs locorum duntaxat cognoſcantur, atq; oĩno ſaltẽ infra biennium a die motæ litis terminentur: alioquin poſt id ſpatium liberum ſit partib. vel alteri illarum, judices ſuperiores, alias tamen competẽtes, adire, qui cauſam in eo ſtatu, quo fuerit, aſſumant, & quamprimùm terminari curent; nec anteà alijs committantur, nec auocentur nec: neque appellationes, ab eiſdem interpoſitæ, per ſuperiores quoſcunque reci-

que recipiantur, eorum ve commiſſio, aut inhibitio fiat, niſi a definitiua, vel a definitiuæ vim habente, & cuius grauamen per appellationem a definitiua reparari nequeat. Ab his excipiantur cauſæ, quæ iuxta canonicas ſanctiones apud Sedem Apoſtolicam ſunt tractandæ, vel quas ex vrgenti, rationabiliq. cauſa iudicauerit ſummus Romanus Pontifex per ſpeciale reſcriptum Signaturæ Sanctitatis ſuæ manu propria ſubſcribendũ committere, aut auocare.

c. nec licuit 17. d. capit. maiores de bap. Vigil. Pap. in epi. ad Eleuth. in fi. & Pelag. 2. I epi. cit. fi. tũ fi.

Ad, hæc cauſæ matrimoniales, & criminales non Decani, Archidiaconi, aut aliorũ inferiorum iudicio; etiam viſitando, ſed Epi tantum examini, & iuriſdictioni relinquantur, ét ſi in præſenti inter Epm, & Decanum, ſeu Archidiaconũ, aut alios inferiores ſuper cauſarum iſtarum cognitione lis aliqua in quacunq. inſtantia pendeat: corã quo, ſi pars verè paupertatẽ probauerit, nõ cogatur extra prouinciã, nec in ſecunda, nec in tertia inſtantia in eadem cauſa matrimoniali litigare, niſi pars altera, & alimenta, & expenſas litis velit ſubminiſtrare. Legati quoq. etiam de Latere, Nuncij, Gubernatores Eccl. aut alij quarumcũq; facultatum vigore nõ ſolos Eps in ṗdictis cauſis ĩpedire, aut aliquo mõ eorũ iuriſdõnẽ ijs ṗripere, aut turbare nõ ṗſumãt: ſed nec ẽt cõtra Clericos, aliaſve perſonas Eccleſiaſt. niſi Epo prius reqſito, eoq; negligente ꝑcedãt; alias eorũ ꝑceſſus ordinationeſve nullius momẽti ſint, atq. ad damni

Cauſæ criminales, & matrimoniales ab Epis tãtum tractandæ.

R ſatisfa-

ſatisfactionem, partibus illati, teneantur.

Appellans, quid, agere debeat. c. de appellationib. de app. fecè de tot. & ca. ſignificauerunt cum ſeq. de teſt. & atteſ. cum ſim.

Præterea, ſi quis in caſib. a iure permiſſis appellauerit, aut de aliquo grauamine conqueſtus fuerit, ſeu alias ob lapſum biennij, de quo ſupra, ad alium iudicem recurrerit, teneatur acta omnia coram Epiſcopo geſta, ad iudicem appellationis expenſis ſuis transferre, eodem tamen Epiſcopo prius admonito, ut, ſi quid ei pro cauſæ inſtructione videbitur, poſſit iudici appellationis ſignificare. Quod ſi appellatus compareat, cogatur tūc is quoque actorum, quæ translata ſunt, expenſas, pro portione ſua, ſi illis vti voluerit, ſubire; niſi aliter ex lōci conſuetudine ſeruetur, vt ſcilicet ad appellantem integrum hoc onus pertineat. Porrò ipſam actorum copiam teneatur Notarius, congrua mercede accepta, appellanti quāto citius, & ad minus intra menſem exhibere. Qui Notarius ſi in differenda exhibitione fraudem fecerit; ab officij adminiſtratione arbitrio Ordinarij ſuſpendatur, et ad dupli pœnā, quanti ea lis fuerit, inter appellantē, & pauperes loci diſtribuendam compellatur. Iudex vero, ſi & ipſe impedimenti huius conſcius particepsve fuerit, aliterve obſtiterit, ne appellanti integrè acta intra tempus traderentur, ad eandem dupli pœnam, prout ſupra, teneatur: non obſtantibus, quo ad omnia ſupraſcripta, priuilegijs, indultis, concordijs, quæ ſuos tantum teneant auctores, & alijs quibuſcunque conſuetudinibus.

Caput

Cap. XXI.

CVpiens S.Synodus, ut ex decretis ab ea editis, nulla unquam futuris temporib. dubitandi occaſio oriatur, uerba illa poſita in decreto, publicato Seſſione prima, ſub Beatiſſ.D.N. Pio IIII. uidelicet; Quæ proponentibus Legatis, ac Præſidẽtibus, ad horum temporum leuandas calamitates, ſedandas de religione controuerſias, coercendas linguas doloſas, deprauatorum morum abuſus corrigendos, Eccleſiæ ueram, & Chriſtianam pacem conciliandam apta, & idonea ipſi ſanctæ Synodo uidebuntur; explicando declarat, mentis ſuæ non fuiſſe, ut ex prædictis uerbis ſolita ratio tractandi negotia in generalib Concilijs ulla ex parte immutaretur; neq; noui quidquam, præter id, quod a ſacris canonibus, uel generalium Synodorum forma hactenus ſtatutum eſt, cuiquam adderetur, uel detraheretur. Sup. ſeſ. 17.

Indictio futuræ Seſſionis.

IN ſuper, eadem ſacroſancta Synodus proximam futunam Seſſionem feria V. poſt Conceptionẽ B. Mariæ Virgin. quæ erit dies nona menſis Decembr proximè uenturi, habendam eſſe ſtatuit, & decernit, cum poteſtate etiam abbreuiandi, in qua Seſſione tractabitur de ſexto nunc in eam dilato capite, & de reliquis reformationis capitibus iam exhibitis, deq; alijs ad eam pertinentib.

Digitized by Google

Si verò opportunum videbitur, & tempus patietur, poterit etiam de nonnullis dogmatibus tractari, prout ſuo tempore in congregationibus proponetur.

Abbreuiata eſt dies Seſſionis.

SESSIO XXV.

Quæ eſt nona, & vltima,

ſub Pio iiij. Pontif. Max.

Cœpta die tertia, abſoluta die quarta Decembr. M D L X I I I.

Decretum de Purgatorio.

CVM, catholica Eccleſia, Spiritu Sancto edocta, ex ſacris literis, & antiqua Patrum traditione, in ſacris Concilijs, & nouiſſimè in hac œcumenica, Synodo docuerit, Purgatoriũ eſſe: animaſque ibi detentas, fidelium ſuffragijs, potiſſimum verò acceptabili altaris ſacrificio iuuari, præcipit ſancta Synodus Epiſcopis, vt ſanam de Purgatorio doctrinam, a ſanctis Patribus, & ſacris Concilijs traditam, a Christi fidelibus credi, teneri, do-

Ioan.14.15. 16. & 20. ſup.ſeſſ.22. de ſac.miſſ. in prin.

Sup.ſeſ.22. c.2. & can. 3.Cōc. Sen. decr.12. ca. qualis, cum ſeq. diſ.25. 2. Mac. 12. Heb.j.c.nō eſtimemus & c.pro obeũtib.13.

doceri, & vbiq. prædicari diligenter ſtudeant, Apud rudem verò plebem difficiliores, ac ſubtiliores queſtiones, quæque ædificationem non faciunt, & ex quib. plerumq. nulla fit pietatis acceſſio, a popularib. concionibus ſecludantur. Incerta item, vel quæ ſpecie falſi laborant, euulgari, ac tractari non permittant. Ea verò, quæ ad curioſitatem quandam, aut ſuperſtitionem ſpectant, vel turpe lucrum ſapiunt, tanquam ſcandala, & fidelium offendicula prohibeant. Curent autem Epiſcopi, vt fidelium viuorum ſuffragia, Miſſarum, ſcilicet ſacrificia, orationes, eleemoſynæ, aliaq. pietatis opera, quæ a fidelib. pro alijs fidelib. defunctis fieri conſueuerunt ſecundũ Eccleſiæ inſtituta piè, & deuotè fiant, & quæ pro illis ex teſtatorum fundationib. vel alia ratione debentur, non perfunctoriè ſed a ſacerdotibus, & Eccleſiæ miniſtris, & alijs, qui hoc præſtare tenentur, diligenter, & accuratè perſoluantur.

q.2. Matth. 22. Luc. 3. ca. fi. de pœ. d. 7. ca. quieſcamus. diſ. 43 ca. i. de ren. in 7. Roma. 12. Act. 1.

De inuocatione, & veneratione, & Reliquijs Sanctorum, & ſacris Imaginibus.

MAndat ſancta Synodus omnibus Epiſcopis, & cæteris docendi munus, curamque ſuſtinentibus. vt iuxta Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſ. vſum, a primæuis Chriſtianæ religionis temporib. receptum, ſanctorumque Patrum conſenſionem, & ſacrorum Conci. decreta, in primis de ſanctorum interceſſione, inuocatione, Re-

Cõc. Senor. decr. 13. cũ ſeq.

Conc. Cõſt. 5. Act. 2.

Digitized by Google

liquiarũ honore, & legitimo imaginum vſu fideles, diligenter inſtruant: docentes eos Sanctos vnà cũ Chriſto regnantes, orationes ſuas ꝑ hoībus Deo offerre, bonũ atq; vtile eſse ſuppliciter eos inuocare, & ob beneficia impetrãda a Deo ꝑ filium eius Ieſum Chriſtum D. N. qui ſolus noſter Redemptor, & Saluator eſt, ad eorũ orotiones opem, auxiliũq. confugere; illos verò q negant Sanctos, æterna fęlicitate in cęlo fruentes, inuocãdos eſſe; aut q aſſerũt, vel illos pro hoīb. non orare, vel eorũ vt ꝑ nobis ẽt ſinguli orẽt, iuocationem eſse idololatriã, vel pugnare cũ verbo Dei, aduerſarique honori vnius mediatoris Dei, & hoīum Ieſu Chriſti, vel ſtultũ eſſe, in cęlo regnãtib. voce, vel mente ſupplicare; impiè ſentire Sãctorũ quoq. martyrũ, & aliorum cum Chriſto viuentium S corpora, quæ uiua membra fuerunt Chriſti, & templum Spiritus S. ab ipſo ad æternam uitam ſuſcitanda & glorificanda a fidelib ueneranda eſse, per quæ multa beneficia a Deo hoīb præſtantur: ita ut affirmantes, SS. Reliquijs uenerationem, atq honorem non deberi, uel eas aliaque ſacra monumenta a fidelibus inutiliter honorari, atque eorum opis impetrandæ cauſa Sanctorum memorias fruſtra frequentari, omninò damnandos eſſe prout iampridem eos damnauit, & nũc etiã damnat Eccleſia. Imagines porrò Chriſti, Deiparæ Virginis, & aliorũ Sanctorum, in templis præſertim habẽdas, & retinendas, eiſque debitum honorẽ, & uenerationem

Pſ.109.

Sup. ſe.5. de pecca. orig. verſ. ſi quis hoc adæ ad Heb.8.9. & 11.c.1.Ti. 2 Leo.pa.ep.5 c.2. & epiſ. 69.c. multiplex. de pę. d.1.c. cũ ad Verũ. 96.d. c.qm̃.d.10 c.cũ Latth. verũ. cęterũ de cel. miſ. Sup. ſeſ. 22. c.3. de ſac. 2. Miſſ. 1. Cor. 6. Conc. Nicę. per tot. Conc. generalr. 8. can. 3

Digitized by Google

tionem impertiendã, non quod credatur ineſſe aliqua in ijs diuinitas, vel virtus, propter quã ſint colendę, vel quod ab eis ſit aliquid petendum, vel qđ fiducia in imaginibus ſit figenda, veluti olim fiebat a Gentib. quæ in idolis ſpem ſuam collocabant; ſed quoniam honos, qui eis exhibetur; refertur ad prototypa, quæ illa repræſentant: ita vt per imagines quos oſculamur, & coram quib. caput aperimus, & procumbimus, Chriſtum adoremus; & Sanctos, quorum illæ ſimilitudinem gerunt, veneremur, id quod Conciliorum, præſertim verò ſecundæ Nicęna Synodi decretis contra imaginum oppugnatores eſt ſancitum. Conc. Nicę. 2. act. 3. & 4 Conc. Nicę. act. 2. 4. circa fi. 5. & 6.

Illud vero diligenter doceant Epi, per hiſtorias miſteriorum noſtræ redẽptionis, picturis, vel alijs, ſimilitudinib. expreſſas erudiri, & cõfirmari populũ in articulis fidei cõmemorandis, & aſſiduè recolendis, tum verò ex oĩb. ſacris imaginib. magnũ fructũ pcipi, non ſolum, q. admonetur populus beneficiorũ, & munerum, q̃ a Chriſto ſibi collata ſunt, ſed ẽt, Dei per ſanctos miracula, & ſalutaria exẽpla oculis fideliũ ſubijciũtur, vt pro ijs Deo gratias agant, ad ſanctorumq. imitationẽ vitã, moreſq. ſuos cõponãt; excitenturq; ad adorandũ, ac diligendũ Deũ, & ad pietatem colẽdã. Siquis autem his decretis contraria docuerit, aut ſenſerit; anathema ſit. In has autem ſanctas, & ſalutares obſeruationes, ſi qui abuſus irrepſerint eos prorſus aboleri S. Synodus vehementer

 cupit:

cupit: ita vt nullæ falſi dogmatis imagines, & rudib. periculoſi erroris occaſionẽ præbentes, ſtatuantur. Quod ſi aliquãdo hiſtorias, & narrationes S. Scripturę cũ id indoctæ plebi expediet, exprimi, & figurari cõtigerit; doceatur populus, nõ propterea diuinitatẽ figurari, quaſi corporeis oculis cõſpici, vel colorib. aut figuris exprimi poſſit. Omnis porrò ſuperſtitio in Sanctorum inuocatione, Reliquiarum ueneratione, & imaginum ſacro vſu tollatur, oĩs turpis q̃ſtus eliminetur, oĩs denique laſciuia vitetur, ita ut procaci venuſtate imagines nõ pingantur, nec ornentur, et Sãctorum celebratione, ac Reliquiarum uiſitatione hoĩes ad cõmeſſationes, atq; ebrietates nõ abutãtur, quaſi feſti dies in honorẽ Sanctorum per luxum, ad laſciuiam agantur. Poſtremò, tanta circa hæc diligentia, et cura, ab Epis adhibeatur, ut nihil inordinatum, aut p̃poſterè, & tumultuariè accommodatũ nihil pfanum, nihilq; ĩhoneſtũ appareat cum domum Dei deceat ſanctitudo. Hęc ut fidelius obſeruentur, ſtatuit S. Synodus, nemini licere vllo in loco, uel Eccleſia, et quomodolibet exempta, vllã inſolitam ponore, vel ponendam curare imaginẽ, niſi ab Epiſcopo approbata fuerit, nulla etiam admittenda eſſe noua miracula, nec nouas Reliquas recipiendas, niſi eodem recognoſcente, & approbante Epo: qui ſimul atq; de ijs aliquid cõpertum habuerit, adhibitis in cõſilium Theologis, et alijs pijs uiris, ea faciat, quæ ueritati, & pietati conſenta-

Inf. 1 d. c. 1. de Indu. & ſup. ſe. 21. c. 9. de ref. c. 2 extra de rel. & uen. ſanc.

Pſ. 98. & ca: decet. de im mu. eccl. 16.

c. 1 & 2. extra de reli. & ven. ſãct. Concil. Lat. ſub Inno. 3. cap. 62.

ſentanea indicauerit. Quod ſi aliquis dubius, aut difficilis abuſus ſit extirpandus, uel oĩno aliqua de iis reb. grauior quæſtio incidat: Eps, antequã controuerſiam dirimat, Metropolitani, & comprouincialium Epiſcoporum in concilio prouinciali ſententiam expectet: ita tamen, ut nihil, inconſulto ſanctiſſimo Rom. Pont. nouum, aut in Eccleſia hactenus inuſitatum decernatur.

De Regularibus, & Monialibus.

Eadem Sacroſancta Synodus, reformationem proſequens, ea, quæ ſequuntur, ſtatuenda eſſe cenſuit.

Caput. I.

QVoniam non ignorat S. Synodus quantum ex Monaſteriis piè inſtitutis, & rectè adminiſtratis in Eccleſia Dei ſplẽdoris, atq; utilitatis oriatur, neceſſariũ eſſe cẽſuit, quò facilius ac maturius, vbi collapſa eſt, vetus, & Regularis diſciplina inſtauretur, et conſtantius, vbi conſeruata eſt, perſeueret, præcipere, prout hoc decreto præcipit, ut omnes Regulares, tam viri, quam mulieres ad Regulæ, quam profeſſi ſunt, præſcriptum uitam inſtituant, & componant, atque in primis, quæ ad ſuæ profeſſionis perfectionem, ut obedientiæ, paupertatis, caſtitatis, ac ſi quæ alia ſunt alicuius Regulæ & Ordinis peculiaria uota, & pcepta, ad eorum reſpectiuè eſſentiam, necnon

Regulares, qua ratione uitam inſtituere debeant.

Cl. exiui. §. cũ igitur in primis de verb. ſignif.

ad

ad communem vitam, victum, & veſtitum conſeruanda, pertinentia, fideliter obſeruent. Omniſque cura, & diligentia a Superiorib. adhibeatur tam in Capitulis, & generalib. & prouincialibus quã in eorum viſitationibus quæ ſuis temporib. facere non prætermittant; vt ab illis non recedatur cum compertum ſit, ab eis non poſſe ea, quæ ad ſubſtantiam Regularis vitæ pertinẽt, relaxari. ſi enim illa, quæ baſes ſunt, & fundamenta totius Regularis diſciplinæ. exactè non fuerint conſeruata: totum corruat ædificium neceſſe eſt.

cruẽdum & c. inter cætera 1. q. 3. & c. cum Apoſtolus de co.ſ. ca. exigit de cenſi. in 6.

Caput II.

NEmini igitur Regularium tam virorũ, quã mulierum liceat bona immobilia, vel mobilia, cuiuſcunq; qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eius acquiſita, tanquam propria, aut ẽt nomine conuentus poſſidere, vel tenere: ſed ſtatim ea ſuperiori tradantur, cõuentuiq. incorporentur. Nec deinceps liceat Superiorib. bona ſtabilia alicui Regulari concedere, ẽt ad vſumfructum, vel vsũ adminiſtrationem, aut commendam. Adminiſtratio autem bonorum monaſteriorum, ſeu conuentuũ ad ſolos officiales eorundem, ad nutum Superiorum amouibiles pertineat. Mobilium vero vſum ita Superiores permittant, vt eorum ſuppellex ſtatui paupertatis, quam profeſſi ſunt, conueniat; nihilq. ſuperflui in ea ſit, nihil etiam, qđ ſit neceſſarium, eis denegetur. Quod ſi quis aliter quidquam tenere deprehenſus, aut conuictus fuerit,

ca. exigit. de cenſi. in 6.

rit, is biennio actiua, & paſſiua voce priuatus ſit, atque etiam iuxta ſuæ regulę, & Ordinis conſtitutio puniatur.

Caput III

CONcedit ſancta Synodus omnibus monaſterijs, & domibus tam uirorum, quam mulierum, & Mendicantium, exceptis domib. Fratrum ſancti Franciſci Capucinorum, & eorum, qui Minorum de obſeruantia uocantur, etiam quibus aut ex conſtitutionibus ſuis erat prohibitum, aut ex priuilegio Apoſtolico non erat conceſſum, ut deinceps bona immobilia eis poſſidere liceat. Quod ſi aliqua loca ex prædictis, quib. auctoritate Apoſt. ſimilia bona poſſidere permiſſum erat, eis ſpoliata ſint, eadem omnia illis reſtituenda eſſe decernit. In prædictis autem monaſterijs, & domibus tam uirorum, quam mulierum, bona immobilia poſſidentibus uel non poſſidentibus tantum numerus conſtituatur, ac in poſterum conſeruetur, qui uel ex redditibus proprijs monaſteriorum, uel ex conſuetis eleemoſynis commodè poſſit ſuſtentari; nec de cætero ſimilia loca erigantur ſine Epiſcopi, in cuiuis diœceſis erigenda ſunt, licentia prius obtenta.

Quib. regularib. bona immobilia poſſidere liceat.
c.a. exijt, qui ſeminat, §. porro. de ver. ſig. in 6

Conc. Arelat. c. a. Cōc. Magun. c. 19 c. 1. & c. ao. thoritate de inſt. c. qm̄. vt ait de 21. & honeſ. cle. c. vni. §. ſana vt hoc de ſtat. reg. in 6. Regulares alicuius obſequijs ſe ſubijcere ñ poſſunt, ſine ſuperiorũ licentiã.

Caput IIII.

PRohibet ſancta Synodus, nequis regularis, ſine ſui ſuperioris licentia, pdicationis, uel lectionis, aut cuiuſuis pijs operis prætextu, ſubijciat

ſatisfactionem, partibus illati, teneantur.

Appellans, quid, agere, debeat. c. de appellatio-nib. de app. ſecè de tot. & ca. ſigni ficauerunt cum ſeq. de teſt. & atteſ. cum ſim.

Præterea, ſi quis in caſib. a iure permiſſis appellauerit, aut de aliquo grauamine conqueſtus fuerit, ſeu alias ob lapſum biennij, de quo ſupra, ad alium iudicem recurrerit, teneatur acta omnia coram Epiſcopo geſta, ad iudicem appellationis expenſis ſuis transferre, eodem tamen Epiſcopo prius admonito, ut, ſi quid ei pro cauſæ inſtructione videbitur, poſſit iudici appellationis ſignificare. Quod ſi appellatus compareat, cogatur tũc is quoque actorum, quæ translata ſunt, expenſas, pro portione ſua, ſi illis vti voluerit, ſubire; niſi aliter ex loci conſuetudine ſeruetur, vt ſcilicet ad appellantem integrum hoc onus pertineat. Porrò ipſam actorum copiam teneatur Notarius, congrua mercede accepta, appellanti quãto citius, & ad minus intra menſem exhibere. Qui Notarius ſi in differenda exhibitione fraudem fecerit; ab officij adminiſtratione arbitrio Ordinarij ſuſpendatur, et ad dupli pœnã, quanti ea lis fuerit, inter appellantẽ, & pauperes loci diſtribuendam compellatur. Iudex vero, ſi & ipſe impedimenti huius conſcius particepsve fuerit, aliterve obſtiterit, ne appellanti integrè acta intra tempus traderentur, ad eandem dupli pœnam, prout ſupra, teneatur: non obſtantibus, quo ad omnia ſupraſcripta, priuilegijs, indultis, concordijs, quæ ſuos tantum teneant auctores, & alijs quibuſcunque conſuetudinibus.

Caput

Digitized by Google

Cap. XXI.

CVpiens S. Synodus, ut ex decretis ab ea editis, nulla unquam futuris temporib. dubitandi occaſio oriatur, uerba illa poſita in decreto, publicato Seſſione prima, ſub Beatiſſ. D. N. Pio IIII. uidelicet; Quæ proponentibus Legatis, ac Præſidẽtibus, ad horum temporum leuandas calamitates, ſedandas de religione controuerſias, coercendas linguas doloſas, deprauatorum morum abuſus corrigendos, Eccleſiæ ueram, & Chriſtianam pacem conciliandam apta, & idonea ipſi ſanctæ Synodo uidebuntur; explicando declarat, mentis ſuæ non fuiſſe, ut ex prædictis uerbis ſolita ratio tractandi negotia in generalib Concilijs ulla ex parte immutaretur; neq; noui quidquam, præter id, quod a ſacris canonibus, uel generalium Synodorum forma hactenus ſtatutum eſt, cuiquam adderetur, uel detraheretur. Sup. ſeſ. 17.

Indictio futuræ Seſſionis.

IN ſuper, eadem ſacroſancta Synodus proximam futunam Seſſionem feria V. poſt Conceptionẽ B. Mariæ Virgin. quæ erit dies nona menſis Decembr proximè uenturi, habendam eſſe ſtatuit, & decernit, cum poteſtate etiam abbreuiandi, in qua Seſſione tractabitur de ſexto nunc in eam dilato capite, & de reliquis reformationis capitibus iam exhibitis, deq; alijs ad eam pertinentib.

Digitized by Google

Si verò opportunum videbitur, & tempus patietur, poterit etiam de nonnullis dogmatibus tractari, prout, ſuo tempore in congregationibus proponetur.

Abbreuiata eſt dies Seſſionis.

SESSIO XXV.

Quæ eſt nona, & vltima,

ſub Pio iiij. Pontif. Max.

Cœpta die tertia, abſoluta die quarta Decembr. M D L X I I I.

Decretum de Purgatorio.

Ioan. 14. 15. 16. & 20. ſup. ſeſſ. 22. de ſac. miſſ. in prin.

Sup. ſeſ. 22. c. 2. & can. 3. Cõc. Sen. decr. 12. ca. qualis, cum ſaq. diſ. 25. 2. Mac. 12. Heb. j. c. nõ eſtimemus & c. pro ob eũtib. 13.

CVM, catholica Eccleſia, Spiritu Sancto edocta, ex ſacris literis, & antiqua Patrum traditione, in ſacris Concilijs, & nouiſſimè in hac œcumenica, Synodo docuerit, Purgatoriũ eſſe: animaſque ibi detentas, fidelium ſuffragijs, potiſſimum verò acceptabili altaris ſacrificio iuuari, præcipit ſancta Synodus Epiſcopis, vt ſanam de Purgatorio doctrinam, a ſanctis Patribus, & ſacris Concilijs traditam, a Christi fidelibus credi, teneri,

do-

Digitized by Google

doceri, & vbiq. prædicari diligenter ſtudeant, Apud rudem verò plebem difficiliores, ac ſubtiliores queſtiones, quæque ædificationem non faciunt, & ex quib. plerumq. nulla fit pietatis acceſſio, a popularib. concionibus ſecludantur. Incerta item, vel quæ ſpecie falſi laborant, euulgari, ac tractari non permittant. Ea verò, quæ ad curioſitatem quandam, aut ſuperſtitionem ſpectant, vel turpe lucrum ſapiunt, tanquam ſcandala, & fidelium offendicula prohibeant. Curent autem Epiſcopi, vt fidelium viuorum ſuffragia, Miſſarum, ſcilicet ſacrificia, orationes, eleemoſynæ, aliaq. pietatis opera, quæ a fidelib. pro alijs fidelib. defunctis fieri conſueuerunt ſecundũ Eccleſiæ inſtituta piè, & deuotè fiant, & quæ pro illis ex teſtatorum fundationib. vel alia ratione debentur, non perfunctoriè ſed a ſacerdotibus, & Eccleſiæ miniſtris, & alijs, qui hoc præſtare tenentur, diligenter, & accuratè perſoluantur.

q.2. Matth. 22. Luc. 3. ca. fi. de pœ. d. 7. ca. quieſcamus. diſ. 43 ca. i. de ren. in 7. Roma. 12. Act. 1.

De inuocatione, & veneratione, & Reliquijs Sanctorum, & ſacris Imaginibus.

MAndat ſancta Synodus omnibus Epiſcopis, & cæteris docendi munus, curamque ſuſtinentibus, vt iuxta Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſ. vſum, a primæuis Chriſtianæ religionis temporib. receptum, ſanctorumque Patrum conſenſionem, & ſacrorum Conci. decreta, in primis de ſanctorum interceſſione, inuocatione, Re-

Cõc. Senor. decr. 13. cũ ſeq.

Conc. Cõſt. 5. Act. 2.

liquiarũ honore, & legitimo imaginum vſu fideles, diligenter inſtruant: docentes eos Sanctos vnà cũ Chriſto regnantes, orationes ſuas ꝓ hoĩbus Deo offerre, bonũ atq; vtile eſſe ſuppliciter eos inuocare, & ob beneficia impetrãda a Deo ꝑ filium eius Ieſum Chriſtum D. N. qui ſolus noſter Redemptor, & Saluator eſt, ad eorũ orationes opem, auxiliũq. confugere; illos verò q negant Sanctos, æterna fęlicitate in cęlo fruentes, inuocãdos eſſe; aut q aſſerũt, vel illos pro hoĩb. non orare, vel eorũ vt ꝓ nobis ẽt ſinguli orẽt, ĩuocationem eſſe idololatriã, vel pugnare cũ verbo Dei, aduerſarique honori vnius mediatoris Dei, & hoĩum Ieſu Chriſti, vel ſtultũ eſſe, in cęlo regnãtib. voce, vel mente ſupplicare; impiè ſentire Sãctorũ quoq. martyrũ, & aliorum cum Chriſto viuentium S. corpora, quæ uiua membra fuerunt Chriſti, & templum Spiritus S. ab ipſo ad æternam uitam ſuſcitanda, & glorificanda a fidelib ueneranda eſſe, per quæ multa beneficia a Deo hoĩb præſtantur: ita ut affirmantes, SS. Reliquijs uenerationem, atq; honorem non deberi, uel eas aliaque ſacra monumenta a fidelibus inutiliter honorari, atque eorum opis impetrandæ cauſa Sanctorum memorias fruſtra frequentari, omninò damnandos eſſe prout iam pridem eos damnauit, & nũc etiã damnat Eccleſia.

Imagines porrò Chriſti, Deiparæ Virginis, & aliorũ Sanctorum, in templis præſertim habẽdas, & retinendas, eiſque debitum honorẽ, & uenerationem

Pſ.109.

Sup.ſe.5. de pecca. orig. verſ. ſi quis hoc adæ ad Heb.8.9. & 11.c.1.Ti. 2 Leo.pa.ep.5 c.2. & epiſ. 69.c. multiplex. de pę. d.1.c. cũ ad Verũ. 96.d. c.qm̃.d.10 c.cũ Catth. verſi.cęterũ de cel. miſ. Sup. ſeſ. 22. c.3.de ſac. 2.Miſſ. 1.Cor. 6. Conc.Nicę. per tot. Conc.generalr.8.can.3

Digitized by Google

tionem impertiendã, non quod credatur ineſſe aliqua in ijs diuinitas, vel virtus, propter quã ſint colendę, vel quod ab eis ſit aliquid petendum, vel qđ fiducia in imaginibus ſit figenda, veluti olim fiebat a Gentib. quæ in idolis ſpem ſuam collocabant; ſed quoniam honos, qui eis exhibetur; refertur ad prototypa, quæ illa repræſentant: ita vt per imagines quos oſculamur, & coram quib. caput aperimus, & procumbimus, Chriſtum adoremus; & Sanctos, quorum illæ ſimilitudinem gerunt, veneremur, id quod Conciliorum, præſertim verò ſecundæ Nicęnæ Synodi decretis contra imaginum oppugnatores eſt ſancitum. Conc. Nicę. 2. act. 3. & 4 Conc. Nicę. act. 2. 4. circa fi. 5. & 6.

Illud vero diligenter doceant Epi, per hiſtorias miſteriorum noſtræ redẽptionis picturis, vel alijs ſimilitudinib. expreſſas erudiri, & cõfirmari populũ in articulis fidei cõmemorandis, & aſſiduè recolendis, tum verò ex oĩb. ſacris imaginib. magnũ fructũ pcipi, non ſolum, q. admonetur populus beneficiorũ, & munerum, q̃ a Chriſto ſibi collata ſunt, ſed ẽt, Dei per ſanctos miracula, & ſalutaria exẽpla oculis fideliũ ſubijciũtur, vt pro ijs Deo gratias agant, ad ſanctorumq. imitationẽ vitã, moreſq. ſuos cõponãt; excitenturq; ad adorandũ, ac diligendũ Deũ, & ad pietatem colẽdã. Siquis autem his decretis contraria docuerit, aut ſenſerit; anathema ſit. In has autem ſanctas, & ſalutares obſeruationes, ſi qui abuſus irrepſerint eos prorſus aboleri S. Synodus vehementer

cupit: ita vt nullæ falſi dogmatis imagines, & rudib. periculoſi erroris occaſionẽ præbentes, ſtatuantur. Quod ſi aliquãdo hiſtorias, & narrationes S. Scripturę cũ id indoctæ plebi expẽdiet, exprimi, & figurari cõtigerit; doceatur populus, nõ propterea diuinitatẽ figurari, quaſi corporeis oculis cõſpici, vel colorib. aut figuris exprimi poſſit. Omnis porrò ſuperſtitio in Sanctorum inuocatione, Reliquiarum ueneratione, & imaginum ſacro vſu tollatur, oĩs turpis q̃ſtus eliminetur, oĩs denique laſciuia vitetur, ita ut procaci venuſtate imagines nõ pingantur, nec ornentur, et Sãctorum celebratione, ac Reliquiarum uiſitatione hoĩes ad cõmeſſationes, atq; ebrietates nõ abutãtur, quaſi feſti dies in honorẽ Sanctorum per luxum, ad laſciuiam agantur. Poſtremò, tanta circa hæc diligentia, et cura, ab Epis adhibeatur, ut nihil inordinatum, aut ꝑpoſterè, & tumultuariè accommodatũ nihil ꝓfanum, nihilq; ĩhoneſtũ appareat cum domum Dei deceat ſanctitudo. Hęc ut fidelius obſeruentur, ſtatuit S. Synodus, nemini licere vllo in loco, uel Eccleſia, ẽt quomodolibet exempta, vllã inſolitam ponere, vel ponendam curare imaginẽ, niſi ab Epiſcopo approbata fuerit, nulla etiam admittenda eſſe noua miracula, nec nouas Reliquas recipiendas, niſi eodem recognoſcente, & approbante Epo: qui ſimul atq; de ijs aliquid cõpertum habuerit, adhibitis in cõſilium Theologis, et alijs pijs uiris, ea faciat, quæ ueritati, & pietati conſenta-

Inf. I d. c. 1. de Indu. & ſup. ſe. 21. c. 9. de ref. c. 2 extra de rel. & uen. ſanc.

Pſ. 98. & ca. decet. de immu. eccl. 16.

c. 1 & 2. extra de reli. & ven. sãct. Concil. Lat. ſub Inno. 3. cap. 62.

ſentanea indicauerit. Quod ſi aliquis dubius, aut difficilis abuſus ſit extirpandus, uel oĩno aliqua de iis reb. grauior quæſtio incidat: Eṕs, antequã controuerſiam dirimat, Metropolitani, & comprouincialium Epiſcoporum in concilio prouinciali ſententiam expectet: ita tamen, ut nihil, inconſulto ſanctiſſimo Rom. Pont. nouum, aut in Eccleſia hactenus inuſitatum decernatur.

De Regularibus, & Monialibus.

Eadem Sacroſancta Synodus, reformationem proſequens, ea, quæ ſequuntur, ſtatuenda eſſe cenſuit.

Caput. I.

Regulares, qua ratione uitam inſtituere debeant.

QVoniam non ignorat S. Synodus quantum ex Monaſteriis piè inſtitutis, & rectè adminiſtratis in Eccleſia Dei ſplẽdoris, atq; utilitatis oriatur, neceſſariũ eſſe cẽſuit, quò facilius ac maturius, vbi collapſa eſt, vetus, & Regularis diſciplina inſtauretur, et conſtantius, vbi conſeruata eſt, perſeueret, præcipere, prout huc decreto præcipit, ut omnes Regulares, tam viri, quam mulieres ad Regulæ, quam profeſſi ſunt, pręſcriptum uitam inſtituant, & componant, atque in primis, quæ ad ſuæ profeſſionis perfectionem, ut obedientiæ, paupertatis, caſtitatis, ac ſi quæ alia ſunt alicuius Regulæ & Ordinis peculiaria uota, & pcepta, ad eorum reſpectiuè eſſentiam, necnon

Cl. exiui. §. cũ igitur in primis de verb. ſignif.

ad

rit, is biennio actiua, & paſſiua voce priuatus ſit, atque etiam iuxta ſuæ regulę, & Ordinis conſtitutio puniatur.

Caput III

COncedit ſancta Synodus omnibus monaſterijs, & domibus tam uirorum, quam mulierum, & Mendicantium, exceptis domib. Fratrum ſancti Franciſci Capucinorum, & eorum, qui Minorum de obſeruantia uocantur, etiam quibus aut ex conſtitutionibus ſuis erat prohibitum, aut ex priuilegio Apoſtolico non erat conceſſum, ut deinceps bona immobilia eis poſſidere liceat. Quod ſi aliqua loca ex prædictis, quib. auctoritate Apoſt. ſimilia bona poſſidere permiſſum erat, eis ſpoliata ſint, eadem omnia illis reſtituenda eſſe decernit. In prædictis, autem monaſterijs, & domibus tam uirorum, quam mulierum, bona immobilia poſſidentibus uel non poſſidentibus tantum numerus conſtituatur, ac in poſterum conſeruetur, qui uel ex redditibus proprijs monaſteriorum, uel ex conſuetis eleemoſynis commodè poſſit ſuſtentari; nec de cætero ſimilia loca erigantur ſine Epiſcopi, in cuius diæceſis erigenda ſunt, licentia prius obtenta.

Quib. regularib. bona immobilia poſſidere liceat. ca. exijt, qui ſeminat, §. porro. de ver. ſig. in 6

Conc. ſArelat. c. 2. Cōc. Magun. c. 19 c. 1. & c. 20. thoritate de inſt. c. qm. vt ait de 21. & honeſ. cle. c. vni. §. ſana vt hoc de ſtat. reg. in 6. Regulares alicuius obſequijs ſe ſubijcere ñ poſſunt, ſine ſuperiorū licentiā.

Caput IIII.

PRohibet ſancta Synodus, nequis regularis, ſine ſui ſuperioris licentia, pdicationis, uel lectionis, aut cuiuſuis pijs operis prætextu, ſubij-

ciat

c. quãto de off. ord. Cl. ne in agro. §. quia vero de ſtat. mo nach.

ciat ſe obſequio alicuius Prælati Principis, vel Vniuerſitatis, uel cõitatis, aut alterius cuiuſcunque perſonæ, ſeu loci, neq. ei aliquod priuilegium, aut facultas, ab alijs ſuper ijs obtenta ſuffragetur. Quod ſi contrafecerit, tanquam inobediens arbitrio Superioris puniatur. Nec liceat regularibus a ſuis conuentib. recedere, ét prætextu ad Superiores ſuos accedendi: niſi ab eiſdem miſſi, aut vocati fuerint. Qui verò ſine prædicto mandato, in ſcriptis obtento, repertus fuerit, ab Ordinarijs locorũ, tanquam deſertor ſui inſtituti puniatur. Illi autẽ, qui ſtudiorum cauſa ad Vniuerſitates mittuntur, in conuentibus tantum habitent, alioquin ab Ordinarijs contra eos procedatur.

Caput V.

ca. periculoſo de ſta. regul. in 6.

Bonifacij viij. conſtitutionem, quæ incipit, Periculoſo, renouans S. Synodus, vniuerſis Epis ſub obteſtatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, præcipit, vt in omnibus monaſterijs ſibi ſubiectis, ordinaria, in alijs verò Sedis Apoſtolicæ auctoritatę, clauſuram Sanctimonialium, vbi violata fuerit, diligenter reſtitui, & vbi inuiolata eſt, conſeruari maximè procurent, inobedientes, atq. contradictores per cenſuras eccleſiaſticas, aliaſque pęnas, quacumq. appellatione poſtpoſita, compeſcentes, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Quod auxilium ut prębeatur, omnes Chriſtianos Principes hortatur S. Synodus, & ſub excommuni-

municationis pena, ipſo facto incurrenda; omnibus magiſtratib ſæcularib. iniungit. Nemini autem Sanctimonialium liceat poſt profeſſionem exire a monaſterio, etiam ad breue tempus, quocunque prętextu, niſi ex aliqua legitima cauſa, ab Epiſcopo approbanda: indultis quibuſcunque, & priuilegijs non obſtantibus. Ingredi autem intra ſepta monaſterij nemini liceat quibuſcunq; generis, aut cōditionis, ſexus vel ætatis fuerint, ſine Epiſcopi, vel Superioris licentia, in ſcriptis obtenta, ſub excommunicationis pœna, ipſo facto incurrenda. Dare autem tantum Epiſcopus, vel Superior licentiā debet in caſibus neceſſarijs, neque alius vllo modo poſſit, etiā vigore cuiuſcunque facultatis, vel indulti hactenus conceſſi, vel in poſterum concedendi. Et quia monaſteria Sanctimonialium extra mœnia vrbis, vel oppidi conſtituta malorū hoīum prędę, & alijs facinoribus ſine vlla ſepè cuſtodia ſunt expoſita, curent Epiſcopi, & alij Superiores, ſi ita videbitur expedire, vt Sanctimoniales ex eis ad noua, vel antiqua monaſteria intra vrbes, vel oppida frequentia reducantur, inuocato etiam auxilio, ſi opus fuerit, brachij ſecularis. Impedientes vero, vel non obedientes, per cenſuras eccleſiaſticas parere compellant.

Monialib. poſt profeſſionē a monaſ. exire ñ liceat. Conc. Cabi. c. 57. 62. 63.

Ingreſſus monaſterio rum oīb. ꝓhibitus. Cōc. Matiſ. 1. c. 2. Cōc. Arela. ca. 7. cap. definimus. 18. q. 2. ca. periculoſo de ſta. reg. in 6.

Caput VI.

Electio ſuperiorū regularīū & monialiū mōo faciēdi

IN electione Superiorum quorumcunque Abbatum temporalium & aliorum officialium, ac Generalium, & Abbatiſſarū, atq; aliarum Præpoſita-

poſitarum, quò omnia rectè, & ſine ulla fraude fiant: in primis S. Synodus diſtrictè præcipit, omnes ſupradictos eligi debere per uota ſecreta, ita, ut ſingulorum eligentium nomina nunquam publicentur. Nec in poſterum liceat, Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoſcunque Titulares ad effectum electionis faciendæ conſtituere; aut uoces, & ſuffragia abſentium ſupplere. Si uerò contra huius decreti conſtitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita ſit; & is, qui ad hunc effectum ſe in Prouincialem, Abbatem, aut Priorem creari promiſerit deinceps ad omnia Officia, in religione obtinenda, inhabilis exiſtat facultateſq; ſuper his conceſſæ, eo ipſo abrogatæ cenſeantur; &, ſi in poſterum aliæ concedantur, tamquam ſubreptitiæ habeantur.

Caput VII.

Abbatiſſa, & alia ſuperiores quō, & qua ętate el gēda. Cō. Carth. 3. Cō. Aga. ca. 19. c. ſanctimoniales. 20. q. 1. c. indēnitatib. de elec. in 6.

Abbatiſſa, & Prioriſſa, & quocunque alio nomine Præfecta, uel Præpoſita appelletur, eligatur non minor annis 40. & quæ octo annis poſt expreſſam profeſſionem laudabiliter uixerit. Quod ſi his qualitatibus non reperiatur in eodem monaſterio ex alio eiuſdem Ordinis eligi poſſit. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui electioni præeſt, uideatur, ex ijs, quæ in eodem monaſterio annum trigeſimum exceſſerint, & quinquę ſaltem annis poſt profeſſionem rectè uixerint, Epiſcopo, vel alio ſuperiore conſentiente, eligatur. Duobus uerò monaſterijs nulla præficiatur.

Et,

Digitized by Google

Et ſi quæ duo, vel plura, quocunq; modo obtinet, cogatur, vno excepto intra ſex menſes cætera reſignare. Poſt id verò tempus niſi reſignauerit, omnia ipſo iure vacent. Is vero, qui electioni præeſt, Epiſcopus, ſiue alius Superior, clauſtra monaſterij non ingrediatur, ſed ante cancellorum feneſtellam vota ſingularum audiat, vel accipiat. In reliquis ſeruentur ſingulorum Ordinum, vel monaſteriorum conſtitutiones. Cō. Agath. c.59 Conc. Epau. ca. 9. vlt. c. vnum 21. q. 1. Cō. Cabil. c.12.

Caput VIII.

MOnaſteria oīa, quæ generalibus Capitulis, aut Epiſcopis non ſubſunt, nec ſuos habēt ordinarios regulares Viſitatores, ſed ſub immediata Sedis Apoſtolicæ protectione, ac directione regi conſueuerunt, teneantur infra annum à fine præſentis Concilij, & deinde quodlibet triennio ſeſe in congregatione redigere, iuxta formam Cōſtitutionis Innocentij III. in Concilio generali, quæ incipit, In ſingulis, ibique certas regulares perſonas deputare, quæ de modo, & ordine, de prædictis congregationibus, erigendi ac ſtatutis in eis exequendis deliberent, & ſtatuant. Quòd ſi in his negligentes fuerint liceat Metropolitano, in cuius prouincia prædicta monaſteria ſunt, tanquā Sedis Apoſtolicę delegato, eos pro prędictis cauſis conuocare. Quod ſi infra limites unius prouinciæ non ſit ſufficiens talium monaſteriorum numerus ad erigendam congregationem, poſſint duarum, vel trium prouinciarum monaſteria ca. in ſingulis, de ſtat. monac.

vnam

vnam facere congregationem. Ipſis aũt congregationib. conſtitutis, illarũ generalia Capitula & ab illis electi Preſides, vel Viſitatores eandem habeant auctoritatem in ſuæ congregationis monaſteria, ac regulares in eis commorantes, quã alij Præſides, ac Viſitatores in cæteris hẽnt Ordinibus, teneanturque ſuæ congregationis monaſteria frequenter viſitare, & illorum reformationi incumbere, & ea obſeruare, quæ ſacris canonibus, & in hoc ſacro Concilio ſunt decreta. Quod ſi etiam, Metropolitano inſtante, prædicta exequi non curauerint Epiſcopis in quorum diœceſibus loca prædicta ſita ſunt, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatis ſubdantur.

Tot. tit. de ſtat. reg. extra in 6. & in Cle. exiui. de ver. ſig. & cap. exiit. eo. ti. in 6.

Caput IX.

Monaſteri. Monialia quę ab Epis gubernari debeant ca. cognouim⁹ 18. q. 2.

MOnaſteria Sanctimonialium, ſanctæ Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecta, etiam ſub nomine Capitulorum S. Petri, vel S. Ioannis, vel alias quomodocunque nuncupẽtur, ab Epiſcopis, tanquam dictæ Sedis delegatis gubernentur, non obſtantib. quibuſcunq. Quæ vero a deputatis in Capitulis generalibus, vel ab alijs regularibus regũtur, ſub eorũ cura, & cuſtodia relinquantur.

Caput X.

Moniales ſæpius conſiteantur.

ATtendant diligenter Epiſcopi, & cæteri Superiores monaſteriorum Sanctimonialium, vt in conſtitutionibus eorum admoneantur

ſan-

Sanctimoniales, vt ſaltem ſemel ſingulis menſibus confeſſionem peccatorum faciant, & ſacroſanctam Euchariſtiam ſuſcipiant, vt eo ſe ſalutari preſidio muniant ad omnes oppugnationes Dæmonis fortiter ſuperandas. Preter ordinarium autem Confeſſorem alius extraordinarius ab Epiſcopo, & alijs Superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium confeſſiones audire debeat Quod verò ſanctiſſimum Chriſti corpus intra chorũ, vel ſepta monaſterij, & non in publica eccleſia conſeruetur, prohibet S. Synodus: non obſtante quocunque indulto, aut priuilegio. Cle. ne in agro, §. ſine dſtat. mon.

Caput XI.

IN monaſterijs; ſeu domib. virorum, ſeu mulierum, quibus imminet animarum cura perſonarum ſecularium, pter eas, que sũt de illorũ monaſteriorum, ſeu locorum familia, perſonæ, tam regulares, quã ſeculares, hmõi curam exercentes, ſub ſint immediatè in ijs, que ad dictam curam. & Sacramentorũ adminiſtrationẽ pertinent, iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epi, in cuius diœceſi ſunt ſita. Nec ibi aliqui, ẽt ad nutum amouibiles, deputentur, niſi de eiuſdem conſenſu, ac preuio examine, per eũ, aut eius Vicarium faciendo, excepto monaſterio Cluniacenſ. cum ſuis limitib. & exceptis ẽt ijs monaſterijs, ſeu locis, in quibus Abbates, Generales, aut capita Ordinũ ſedẽ ordinariam principalem habẽt, atq; alijs monaſterijs, ſeu domibus, in quib. Abbates, aut alij regu- c. qui religionis, 18. q. 3.

Digitized by Google

larium Superiores iuriſdictionem Epiſcopalē, & temporalē in parochos, & parochianos exercent. ſaluo tamen eorum Eporum iure, qui maiorem in prędicta loca, vel perſonas iuriſdictionē exercēt.

Caput XII.

cap. de ijs, 12. diſt.

Cenſuræ, & interdicta, nedum a Sede Apoſt. emanata, ſed etiam ab Ordinarijs promulgata, mandante Epiſcopo, a regularibus in eorum eccleſijs publicentur atque ſeruentur. Dies etiam feſti, quos in diœceſi ſua ſeruandos idem Epiſcopus prȩceperit, ab exemptis omnibus, etiam regularibus, ſeruentur.

Caput XIII.

Controuerſias de pręcedētia quō terminādę, & a quib.

Controuerſias omnes de præcedentia, quę perſępè maximo cum ſcandalo oriuntur inter eccleſiaſticas perſonas, tam ſæculares, quam regulares, cum in proceſſionibus publicis, tum in ijs, quę fiunt in tumulandis defunctorum corporibus, & in deferenda vmbella, & alijs ſimilibus, Epiſcopus, & amota omni appellatione, & non obſtātibus quibuſcunque, componat. Exempti autem omnes, tam Clerici ſęculares, quam regulares quicunque, etiam monachi, ad publicas proceſſiones uocati, accedere compellantur; ijs tantum exceptis, qui in ſtrictiori clauſura perpetuo viuunt.

Caput XIIII.

Regulares delinquentes quō, &

Regularis, non ſubditus Epiſcopo, qui intra clauſtra monaſterij degit, & extra ea ita noto-

notoriè deliquerit, vt populo ſcandalo ſit; Epiſcopo inſtante a ſuo Superiore intra tempus ab Epiſcopò præfigendum, ſeuerè puniatur, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat: ſin minus, a ſuo Superiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit.

a qbus puniauntur. Sup. ſeſ. 6. c. 3. de. re. c. ſi. §. ſi vero, de ſta. mon.

Cap. XV.

IN quacunq; religione tam virorum, q̃ mulierum profeſſio non fiat ante decimũ ſextum annum expletum; nec qui minore tempore, quam p annum poſt ſuſceptum habitum in probatione ſteterit, ad profeſſionem admittatur. Profeſſio autem antea facta, ſit nulla; nullamque inducat obligationem ad alicuius Regulæ, vel religionis, vel Ordinis obſeruationem, aut ad alios quoſcunque effectus.

Profeſſio qua, ætate fieri debeat cap. Gonſaldus. 17. q. 2. cap. ad. Apoſtolicam, de regu. & cap. non ſolum eod. tit. in. 6. ca. ad noſtram c. cũ uirũ & c. poſtulaſti. eod. t. & c. 1. eod. tit, in 6.

Caput XVI.

NVlla quoque renunciatio, aut obligatio antea facta, etiam cum iuramento, uel in fauorem cuiuſcunque cauſæ, piæ, valeat, niſi cum licentia Epiſcopi, ſiue eius Vicarij fiat, intra duos menſes proximos ante profeſſionem, ac non alias intelligatur effectum ſuum ſortiri, niſi ſecuta profeſſione; aliter uerò facta etiam ſi cum huius fauoris expreſſa renunciatione, etiã iurata, ſit irrita, & nullius effectus. Finito tempore nouitiatus, Superiores nouitios, quos habiles, inuenerint, ad profitendum admittant, aut e monaſterio eos eijciant, Per hæc tamen Sancta Synodus nõ intendit

ca. cum cauſam. ĩ fi. de elect.

Digitized by Google

aliqd innouare, aut prohibere, quin religio Clericorũ Societatis Ieſu, iuxta pium eorum inſtitutũ, a ſancta Sede Apoſtolica approbatum, Domino, & eius Eccleſia inſeruire poſſint. Sed neque ante profeſſionẽ, excepto victu, & veſtitu, nouitij vel nouitiæ illius tẽporis, quo in probatione eſt, quocunque pretextu a parentibus, vel propinquis, aut curatorib. eius monaſterio aliquid ex bonis eiuſdem tribuatur: nec hac occaſione diſcedere neqat, ꝙ totam, vel maiorem partem ſubſtãtiæ ſuæ monaſterium poſſideat; nec facilè, ſi diſceſſerit id recuperare poſſit: quin potius præcipit ſancta Synodus ſub anathematis pæna dantibus, & recipientibus, ne hoc vllo modo fiat, & vt abeuntibus ante profeſſionem omnia reſtituãtur, quæ ſua erant, quod ut rectè fiat, Epiſcopus etiam per cenſuras eccleſiaſticas, ſi opus fuerit, compellat.

Caput XVII.

Virgines ante 12 annum habitum non ſuſcipiant. ca. puella. 20. q. 2. c. illud 20. q. 1.

Libertati profeſſionis virginum Deo dicandarum proſpiciens ſancta, Synodus, ſtatuit atque decernit, vt, ſi puella, quæ habitum regularem ſuſcipere uoluerit, maior duodecim annis ſit, non ante, eum ſuſcipiat, nec poſtea ipſa, vel alia profeſſionẽ emittat, quam explorauerit Eps, vel eo abſente, vel impedito, eius Vicarius, aut aliquis eorũ ſumptib. ab eis deputatus virginis voluntatem diligenter, an coacta, an ſeducta ſit, an ſciat, quid agat, &, ſi volũtas, eius pia, ac libera cognita fuerit, habueritq; cõditiones requiſitas iuxta monaſterij

ſterij illius, & ordinis regulam, necnon monaſteriū fuerit idoneū, liberè ei profiteri liceat; cuius profeſſionis tp̄s ne Ep̄s ignoret, teneatur Præfecta monaſterio eum ante menſem certiorem facere. quod ſi Præfecta certiorem Ep̄m non fecerit, quandiu Ep̄o videbitur, ab officio ſeſpenſa ſit.

Sup. ſeſ. 15. c. 1. de ref.

Caput XVIII.

ANathematis Synodus ſubijcit omnes, & ſingulas perſonas cuiuſcunque qualitatis, vel conditionis fuerint, tā clericos, quam laicos, ſæculares, vel regulares, atque ēt qualibet dignitate fulgentes ſi quomodocunque cogerint aliquam uirginem, vel viduam, aut aliam quamcunq; mulierem inuitam, præterquam in caſib. in iure expreſſis ad ingrediendum monaſterium, vel ad ſuſcipiendum habitum cuiuſcunque religionis, vel ad emittendam profeſſionem; quique conſilium, auxilium, vel fauorem dederint: quiq; ſcientes eā non ſpontè ingredi monaſterium, aut habitum ſuſcipere, aut profeſſionem emittere, quoquo modo eidem actui, vel præſentiam, vel conſenſum, vel auctoritatem interpoſuerint. Simili quoque anathemati ſubijcit eos qui ſanctam virginum, vel aliarum mulierū voluntatem, vel accipiēdi, vel voti emittendi, quoquō ſine iuſta cauſa impedierint. Eaque omnia, & ſingula, quæ ante profeſſionem, vel in ipſa profeſſione fieri oportet, ſeruentur non ſolum in monaſterijs ſubiectis Epiſcopo, ſed & in alijs quibuſcunque. Ab his tamen excipiuntur mulie-

Cogētes virgines, vel viduas ingredi monaſteria, anathemati ſubijciuntur. ca. de lapis, & c. ep̄o. 16. q. 6. cum ſim.

conc. Tole. 3. ca. 10. ca. puella. 20. q. 2. cap. vlt. 32. q. 1. Regul qualiter poſſint dimittere habitum.

Conc. Tole. 3.c.54.in fi.

res, quæ pœnitentes, aut conuertitæ appellantur, in quibus conſtitutiones earum ſeruentur.

Caput XIX.

c.puellę.20 q.1.ca.cum virum, de regul.

QVicunque Regularis prætendat, ſe per uim, & metum ingreßum eſſe Religionem, aut etiam dicat, ante ætatem debitã profeßum fuiße, aut quid ſimile, velitque habitum dimittere quacunque de cauſa; aut ēt cum habitu diſcedere ſine licentia Superiorum: non audiatur, niſi intra quinquennium tantum à die profeſſionis, & tunc non aliter, niſi cauſas, quas prætenderit, deduxerit coram Superiore ſuo, & Ordinario. Quod ſi antea habitum ſponte dimiſerit, nullatenus ad allegandum quamcunque cauſam admittatur, ſed ad monaſterium redire cogatur, & tanquam apoſtata puniatur: interim vero nullo priuilegio ſuæ religionis iuuetur. Nemo Regularis cuiuſcunque facultatis vigore transferatur ad laxiorem religionem, nec detur licentia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum ſuæ religionis.

conc. Atel. 1.c.VI.conc. Atel.2.c.25.

Caput XX.

Abbatis officiũ in viſitando Monaſterijs.

ABbates, qui ſunt Ordinum Capita, ac cæteri prædictorum Ordinum Superiores, Epis non ſubiecti, quibus eſt in alia inferiora monaſteria, Prioratus ve legitima iuriſdictio, eadem illa ſibi ſubdita monaſteria, & Prioratus ſuo quiſque loco atq; ordine ex officio uiſitent, ēt ſi commendata exiſtant. Quæ cum Ordinum ſuorum Capitib. ſubſint, declarat ſancta Synodus, in ijs,

quæ

Digitized by Google

quæ alias de viſitatione moneſteriorum commendatorum definita ſunt, non eſſe comprehenſa, teneanturque quicunque prædictorum Ordinum monaſterijs præſunt, prædictos Viſitatores recipere, & illorum ordinationes exequi. Ipſa quoque monaſteria, quæ, ſunt Ordinum Capita, iuxta S. Sedis Apoſt. & cuiuſque Ordinis conſtitutiones viſitentur. Et quandiu durabunt huiuſmodi commendæ, Priores clauſtrales, aut in Prioratib. conuentum habẽtibus, Sub priores qui correctiones, & ſpirituale regimen exercent, a Capitulis generalib. vel ipſorum Ordinum Viſitatoribus inſtituantur. In cæteris omnibus præfatorum Ordinum priuilegia, & facultates, quæ ipſorum perſonas, loca, & iura concernunt, firma ſint, & illæſa. Sup. ſeſ. 21. ca. 8. de ref.

Caput XXI.

CVm pleraque monaſteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & Præpoſituræ ex mala eorum, quib. commiſſa fuerint, adminiſtratione, non leuia paſſa fuerint, tam in ſpiritualib. quàm in temporalib. detrimenta: cupit S. Synodus ad cõgruam monaſticæ vitæ diſciplinam omninò reuocare. Verum adeo dura difficiliſque eſt præſentium temporum conditio, vt nec ſtatim omnibus, nec commune vbique, quod optaret, remedium poſſit adhiberi: vt tamen nihil prætermittat, vnde prędictis ſalubriter aliquando prouideri poſſit, primum quidem confidit, ſanctiſſimum Romanum conc. Lat. ſub Leo. x. ſe. 9. in bul. de ref. sup.

Pontificem pro ſua pietate, & prudentia curaturum, quantum hæc tpa ferre poſſe viderit, vt ijs, quæ nunc commendat⸗ reperiuntur, & quæ ſuos conuentus habent, regulares perſonæ, eiuſdem Ordinis expreſſe profeſſæ, & quæ gregi præire, & præeſſe poſſint, præficiantur. Quæ verò in poſterũ, vacabũt, nõ niſi regularib. ſpectatæ virtutis, & ſanctitatis conferantur. Quo ad ea verò monaſteria, quæ capita ſunt, ac Primates Ordinum, ſiue Abbatiæ, ſiue Prioratus, filiæ illorum Capitũ nuncupantur: teneantur illi, qui in præſenti ea in commendam obtinent, niſi ſit eis de regulari ſucceſſore prouiſum, infra ſex menſes religionem illorum Ordinum propriam ſolemniter profiteri, aut ijs cedere; alias commendæ prædictæ ipſo iure vacare cenſeantur. Ne autem in prędictis oĩb. & ſingulis fraus aliqua adhiberi poſſit, mandat S. Synodus, vt in prouiſionib. dictorum monaſteriorum qualitas ſingulorũ noĩatim exprimatur, aliterq. facta prouiſio ſubreptitia eſſe cenſeatur, nullaq. ſubſequenti poſſeſſione, etiam triennali, adiuuetur.

sup. ſeſſ. 14. de ref. c. 10.

Caput XXII.

HÆc omnia, & ſingula in ſuperioribus decretis contenta, obſeruari S. Synodus præcipit in omnibus cenobijs, ac monaſterijs, collegijs, ac domib. quorumcunque monachorum, ac regularium, necnon quarumcunq. Sanctimonialium virginum, ac viduarum, etiamſi illę ſub gubernio militiarum, etiam Hieroſolymitanæ, viuant, & quo-

quocunque nomine appellentur, ſub quacunq. regula, vel conſtitutionib. & ſub cuſtodia, vel gubernatione, vel quauis ſubiectione, aut annexione vel dependentia cuiuſcunq. Ord. Mendicantium, vel non Mendicãtiũ, vel aliorum regularium monachorum, aut canonicorum quorumcunque, non obſtantibus eorum omnium, & ſingulorum priuilegijs ſub quibuſcunq formulis verborum conceptis, ac mare magnũ, appellatis, ẽt in fundatione obtentis, necnon conſtitutionibus, & regulis etiã iuratis, atq. etiam conſuetudinib. vel præſcriptionibus etiam immemorabilibus. Siquis verò regulares tam viri, quam mulieres ſunt, qui ſub arctiori regula, vel ſtatutis viuunt, excepta facultate habendi bona ſtabilia in cõi, eos ab eorum inſtituto, & obſeruantia S. Synodus amouere nõ intendit. Et quia S. Synodus deſiderat, vt oĩa, & ſingula ſupradicta quamprimũ executioni demãdentur; præcipit omnib. Epis in monaſterijs ſibi ſubiectis, & in omnibus alijs, ipſis in ſuperiorib. decretis ſpecialiter commiſſis, atque omnib. Abbatibus, & Generalibus, & alijs Superioribus Ordinum ſupradictorum, vt ſtatim prædicta exequantur. Et ſi quid executioni mãdatum non ſit, Epiſcoporum negligentiam Concilia prouincialia ſuppleant, & coerceãt. Regularium verò Capitula prouincialia, & generalia, & in defectũ Capitulorum generalium Cõcilia prouincialia per deputationẽ aliquorũ eiuſdem Ordinis prouideant.

Hor-

Hortatur et S. Synodus omnes Reges, Principes, Reſp. & Magiſtratus, & in virtute S Obedientiæ præcipit, vt velint prędictis Epiſcopis, Abbatib. ac Generalib. & cæteris Pręfectis in ſuperius contentæ reformationis executione ſuum auxilium, & auctoritatẽ interponere, quoties fuerint requiſiti, vt ſine vllo impedimẽto præmiſſa rectè exequantur ad laudem Dei omnipotentis.

Decretum de reformatione.
Caput I.

ca. magnæ. de uoto. c. qualiter, & quando de acc. ſpu. ſeſ. 22. de ref. c. 1. in princ.

Optandum eſt, vt ij, qui Epiſcopale miniſterium ſuſcipiunt, quæ ſuæ ſint partes agnoſcant, ac ſe non ad propria commoda, non ad diuitias, aut luxum, ſed ad labores, & ſolicitudines ꝑ Dei gloria vocatos eſſe intelligant. Nec n. dubitãdum eſt, & fideles reliquos ad religionem, innocentiãq. facilius inflãmandos, ſi Præpoſitos ſuos viderint nõ ea, q̃ mundi ſunt, ſed aĩarum ſalutẽ, ac cęleſtem patriam cogitantes. Hæc cũ ad reſtituendam eccleſiaſticam diſciplinam præcipua eſſe S. Synodus animaduertat; admonet Epiſcopos omnes, vt ſecum ea ſæpè medĩantes, factis et ipſis ac vitæ actionibus, quod eſt veluti perpetuũ quoddam prædicandi genus, ſe muneri ſuo cõformes oſtendant. in primis verò ita mores ſuos oẽs cõponãt: vt reliqui ab eis frugalitatis, modeſtiæ, continentiæ, ac, q̃ nos tantopere commendat Deo, ſanctæ

Pſ. 101. Ecc. 8 35. & 66. Mat. 10.

Digitized by Google

ſanctæ humilitatis exẽpla petere poſſint. Quapp exemplo Patrum noſtrorum in Concilio Carthaginenſi, non ſolum iubet, ut Epiſcopi modeſta ſupellectili, & menſa, ac frugali uictu contenti ſint: uerum etiam in reliquo uitæ genere, ac tota eius domo caueant, ne quid appareat, quod a Sancto hoc inſtituto ſit alienum: quodque non ſimplicitatem, Dei zelum, ac uanitatum contemptum præſeferat. Omninò uerò eis interdicit, ne ex redditibus eccleſiæ conſanguineos, familiareſve ſuos augere ſtudeant: cum & Apoſtolorum canones prohibeant, ne res eccleſiaſticas, quæ Dei ſunt, conſanguineis donent ſed ſi pauperes ſint, ijs, ut pauperibus, diſtribuant: eas autem non diſtrahant ne diſſipent illorum cauſa, imò quàm maximè poteſt, eos ſancta Synodus monet, ut omnem humanũ hunc erga fratres, nepotes, propinquoſque carnis affectum, unde multorum malorum in Eccleſia ſeminarium extat, penitus deponant. Quæ uero de Epis dicta ſunt, eadem non ſolum in quibuſcunq; beneficia eccleſiaſtica, tam ſecularia, quam regularia obtinentibus, pro gradus ſui conditione obſeruari; ſed & ad S.R.E. Cardinales pertinere decernit, quorum conſilio apud Sanctiſſimum Romanũ Pontificem cum vniuerſalis Eccleſiæ adminiſtratio nitatur, nefas uideri poteſt, non ijs etiam uirtutum inſignib. ac uiuendi diſciplina eos fulgere, quę merito omnium in ſe oculos conuertant.

& 18. cũ ſi. Conc. Cart. 4. c. 15. Con. Tol. 3. c. 7. c. Epũs 41. d. c. ꝓ reuerẽt. 44. d. Iu. ſeſ. 2.

Cõc. Ant. c. 53. q ſquis, 12. q. 2. cap. ſint manifeſte, c. Epũs, & c. res Eccleſ. cum ſequ. 12. q. 2.

Conc. Lat. ſub Leo. x. ſeſ. 9. de reſor curiæ.

Ca-

Caput II.

Su ſeſſ. 24. ca. 2. de ref. ca. peruenit ca. pp eccleſiaſticas cũ multis alijs 18. diſt.

COgit temporum, calamitas, & inualeſcentiũ hæreſum malitia, vt nihil ſit prætermittendum, quod populorum ædificationem, & catholicę fidei præſidium videatur poſſe pertinere. Præcipit igitur S. Synodus Patriarchis, Primatib. Archiepis, Epiſcopis, & omnibus alijs, qui de iure, vel conſuetudine in Concil. prouinciali intereſſe debent, vt in ipſa prima Synodo prouinciali, poſt finem præſentis Concilij habenda, ea omnia, & ſingula, quæ ab hac S. Synodo definita, & ſtatuta ſunt, palam recipiant; necnon veram obedientiam. Sum. Rom. Pontifici ſpondeant, & profiteantur, ſimulq; hæreſes omnes a ſacris canonibus & generalibus Concilijs, præſertimque ab hac eadem Synodo damnatas, publicè deteſtentur, & anathematizent. Idemque in poſterum quicunque in Patriarchas, Primates, Archiepiſcopos, Epiſcopoſque promouendi, in prima Synodo prouinciali, in qua ipſi interfuerint, omninò obſeruent. Quod ſi quis ex ſupradictis omnibus, quod abſit, renuerit; Epiſcopi comprouinciales ſtatim Summum Romanum Pontificem admonere ſub pœna diuinæ indignationis teneantur: interimque ab eiuſdem communione abſtineant. Cæteri verò omnes, ſiue in præſenti, ſiue in futurum beneficia eccleſiaſtica habituri, & qui in Synodo diœceſana conuenire debent, idem, vt ſupra, in ea Synodo, quæ primo quoq; tempore celebrabitur, fa-

ca. ſicuti, & ca. excõica. mus. il 2. de hær. ca. 2. in fi. de ſum. Trin. & fide cath. cũ ſim.

Digitized by Google

faciant, & obſeruent: alias ſecundum formam ſacrorum canonum puniantur. Ad hæc, omnes ij, ad quos Vniuerſitatum, & ſtudiorum generalium cura, viſitatio, & reformatio pertinet, diligenter, curent, ut ab eiſdem Vniuerſitatibus, canones, & decreta huius ſanctæ Synodi integrè recipiantur: ad earumque normam Magiſtri, Doctores, & alij in eiſdem Vniuerſitatibus ea, quæ Catholicæ fidei ſunt, doceant, et interpretentur, ſeque ad hoc inſtitutum initio cuiuslibet anni ſolemni iuramento obſtringant: ſed & ſi aliqua alia in prædictis Vniuerſitatibus correctione, & reformatione digna fuerit, ab eiſdẽ, ad quos ſpectat, pro religionis & diſciplinæ eccleſiaſticæ augumento emendentur, & ſtatuantur. Quæ verò vniuerſitates immediatè ſummi Ro. Pontificis protectioni, & uiſitationi ſunt ſubiectæ, has ſua Beatitudo per eius delegatos eadẽ, qua ſup. rõne, & ꝓut ei utilius uiſũ fuerit, ſalubriter viſitari, & reformari curabit.

Caput III.

QVamuis excommunicationis gladius neruus ſit eccleſiaſticæ diſciplinæ, & ad continendos in officio populos ualde ſalutaris, ſobriè tamen, magnaq circumſpectione exercendus eſt: cũ experientia doceat, ſi temerè: aut leuibus ex rebus incutiatur, magis contenni, quàm formidari, & perniciem potius parere, quàm ſalutem. Quapropter excommunicationes illæ, quæ monitionibus præmiſſis, ad finem reuelationis, ut aiunt, aut

ca. dilecto. de ſent. exc. in 6. ca. multi in princ. 2. q. 1. ca. viſis. in fi. 19. q. 2. ca. corripiantur. 24. q. 3.

Ex communicatio q̃do exercenda & qũo concedenda.

Digitized by Google

pro deperditis, ſeu ſubtractis rebus ferri ſolēt, a nemine prorſus, præterq̃ ab Epiſcopo, decernantur: & tunc non alias, q̃ ex re non vulgari, cauſaq. diligenter, ac magna maturitate per Epiſcopum examinata, quæ eius animũ moueat, nec ad eas cõcedendas cuiuſuis ſæcularis, etiã magiſtratus auctoritate adducatur; ſed totũ hoc in eius arbitrio, & conſcientia ſit poſitũ; quando ipſe pro re, loco, perſona, aut tēpore eas decernēdas, eſſe iudicauerit. In cauſis verò iudicialibus mãdatur omnibus Iudicib. eccleſiaſticis cuiuſcunq; dignitatis exiſtant, vt, quandocunque executio realis, vel perſonalis in qualibet parte iudicij ꝓpria auctoritate ab ipſis fieri poterit, abſtineãt ſe tã in procedendo, quã definiēdo a cēſuris eccleſiaſticis, ſeu ĩterdicto; ſed liceat eis, ſi expedire videbitur, in cauſis ciuilib. ad forum eccleſiaſticum quomodolibet pertinentib. cõtra quoſcunq; etiam laicos p mulctas pecuniarias, quæ locis pijs ibi exiſtentibus, eo ipſo, quòd exactæ fuerint, aſſignētur, ſeu per captionem pignorum perſonarumq; diſtrictionem per ſuos proprios, aut alienos executores faciendam, ſiue etiam per priuationem beneficiorum, aliaq; iuris remedia procedere. & cauſas definire. Quod ſi executio realis, vel perſonalis aduerſus reos hac ratione fieri non poterit, ſitq; erga iudicem cõtumacia: tunc eos etiam anathematis mucrone, arbitrio ſuo, præter alias pœnas, ferire poterit. In cauſis quoq; criminalibus, ubi exe-

ca. Epiſcopi c. nemo Epiſcoporum, & c. nullus ſacerdotum 11. q. 3. c. ſacro de ſent. excommu. Conc. Aur. 5. c. 2.

cap. ſi. quis deinceps ĩ fi. 17. q. 4.

cutio

cutio realis, vel perſonalis, vt ſupra fieri poterit, erit a cenſuris abſtinendũ; ſed, ſi dictæ executioni facile locus eſſe non poſſit, licebit iudici hoc ſpirituali gladio in delinquentes vti, ſi tamẽ delicti qualitas, pręcedente bina ſaltem monitione, ẽt ꝑ edictum id poſtulet. Nefas aũt id ſęculari cuilibet magiſtratui probibere eccleſiaſtico iudici, ne quem excõicet, aut mandare, vt latam excõicationem reuocet ſub pretextu, ꝙ contenta in præſenti decreto non ſint obſeruata cum non ad ſæculares, ſed ad eccleſiaſticos hęc cognitio pertineat. Excõicatus uerò quicunq;, ſi poſt legitimas monitiones nõ reſipuerit, non ſolum ad Sacramenta, & cõionem fidelium, ac familiaritatem non recipiatur, ſed ſi obdurato animo, cenſuris annexus in illis per annum inſorduerit, etiam contra eũ, tanquam de hęreſi ſuſpectum, procedi poſſit.

c. rogo cap. ſeq. 11. q. 3. c. nulli, cũ ſeq. ca. cum deſideres, & c. ſi concubinæ. de ſent. excõ.

Caput IIII.

Contingit ſępè in quibuſdam eccleſiis, uel tam magnum Miſſarũ celebrandarum numerum ex uarijs defunctorum relictis impoſitum eſſe, ut illis pro ſingulis diebus a teſtatoribus pręſcriptis nequeat ſatisfieri, uel elemoſynã huiuſmodi, pro illis celebrandis adeò tenuem eſſe, ut nõn facilè inueniatur, qui uelit huic ſe muneri ſubijcere, unde depereunt pię teſtantium uolũtates, & eorum conſcientias ad quas prędicta ſpectant, onerandi occaſio datur. Sancta Synodus cupiens hęc ad pios uſus relicta, quo plenius, & utilius po-

teſt,

teſt impleri facultatem dat Epiſcopis, vt in Synodo diœceſana itemq. Abbatibus, & Generalibus Ordinum, vt in ſuis Capitulis Generalibus re diligenter perſpecta, poſſint pro ſua conſcientia in prædictis eccleſijs, quas hac prouiſione indigere cognouerint, ſtatuere circa hęc, quicquid magis ad Dei honorem, & cultum, atque eccleſiarũ vtilitatem viderint expedire; ita tamen, vt eorum ſemper defunctorum commemoratio fiat, qui pro ſuarum animarum ſalute legata ea ad pios vſus reliquerunt.

sup. ſeſ. 22. de ref. c. 6.

Caput V.

R*Atio poſtulat, vt illis, quæ bene conſtituta ſunt, contrarijs ordinationib. non detrahatur. quando igitur ex beneficiorum quorumcunq. erectione, ſeu fundatione, aut alijs conſtitutionibus, qualitates aliquæ requiruntur, ſeu certa illis onera ſunt iniuncta. in beneficiorum collatione, ſeu in quacunque alia diſpoſitione, eis non derogetur. Idem in præbendis Theologalibus, Magiſtralibus, Doctoralibus, aut Presbyteralibus, Diaconalibus, ac Subdiaconalibus, quandocunque ita conſtituta fuerint, obſeruetur, vt eorum qualitatibus, vel ordinibus nihil in nulla prouiſione detrahatur, & aliter facta prouiſio ſubreptitia cenſeatur.*

Caput VI.

S*Tatuit ſancta Synodus, vt in omnibus eccleſiis cathedralibus, & collegiatis decretum*

ſub

Digitized by Google

ſel.rec.Paulo III.quod incipit,Capitula cathedralium;obſeruetur non ſolum,quando Epiſcopus viſitauerit,ſed & quoties ex officio,vel ad petitionem alicuius contra aliquẽ contentis in dicto decreto procedat:ita tamen,vt eum extra viſitationẽ proceßerit,infraſcripta oĩa locũ habeãt,videlicet,ut Capitulum initio cuiuslibet anni eligat ex capitulo duos,de quorũ conſilio, & aſſenſu Epiſcopus,vel eius Vicarius tam informando proceſſum,quàm in cæteris omnib. actibus vſq; ad finẽ cauſæ incluſiuè,coram Notario tamen ipſius Epiſcopi,& in eius domo,aut conſueto tribunali procedere teneatur. Vnum autem tãtum ſit vtriuſq; votum poſſitq; alter Ep̃s accedere. Quod ſi ambo ab Ep̃o diſcordes in aliquo actu, ſeu interlocutoria,vel diffinitiua ſnĩa fuerint: tunc intra ſex dierum ſpatium cum Epiſcopo tertium eligant: & ſi in electione tertij etiam diſcordent: ad uiciniorem Epiſcopum electio deuoluatur, & iuxta eam partẽ,cũ qua tertius conueniet, articulus,in quo erat diſcordia,terminetur;alias proceſſus, & inde ſecuta nulla ſint,nulloſq; producant iuris effectus. In criminib.tñ ex incontinentia,puenientib. de qua in decreto de concubinarijs, & in atrociorib.delictis diſpoſitionem,aut degradationem requirentib.ubi de fuga timetur,ne iudicium eludatur, & ideo opus ſit perſonali detentione; poſſit initio ſolus Ep̃s ad ſummariam informationem, & neceſſariam detentionẽ procedere ſeruato tamen

sup.ſeſ.6.& ref. c.4.

Inf. c.14.& ſup. ſeſ.24. de mat.c.8.

ca. qualiter 1. de acc. c. tuæ. de pę.

T men

men in reliquis ordine præmiſſo. In oĩb. autẽ caſibus ea rõ habeatur, vt iuxta qualitatem delicti, ac perſonarum, delinquẽtes ipſi in loco decenti cuſtodiantur. Epiſcopis preterea vbique is honor tribuatur, qui earũ dignitati par eſt, eiſq; in Choro, & in Capitulo, in Proceſſionibus & alijs actibus publicis ſit prima ſedes, & locus, quẽ ipſi elegerint, & præcipua oĩum rerum agendarum auctoritas. Qui ſi aliquid canonicis ad deliberandum proponat, nec de re ad ſuum, vel ſuorũ commodũ ſpectante agatur: Epi ipſi Capitulum conuocent, vota exequirant, & iuxta ea cõcludant. Abſente vero Epiſcopo, omnino hoc ab ijs de Capitulo, ad quos hoc de iure, vel conſuetudine ſpectat, perficiatur, nec ad id Vicarius Epi admittatur. Cæteris aũt in reb. Capituli iuriſdictio, & poteſtas, ſi qua eis competit, & bonorum adminiſtratio ſalua, & intacta omninò relinquatur. Qui verò non obtinent dignitates, nec ſunt de Capitulo, ij omnes in cauſis eccleſiaſticis Epo ſubijciantur, non obſtantib. ad ſupradicta priuilegijs, etiam ex fundatione competentib. necnon conſuetudini q. etiã immemorabilib. ſententijs, iuramẽtis, cõcordijs, quę tantum ſuos obligent auctores: ſaluis tamẽ in omnibus priuilegijs, quæ Vniuerſitatibus ſtudiorum generalium, ſeu earum perſonis ſunt conceſſa. Hęc autem oĩa, & ſingula in ijs eccleſiis locum non habeant, in quibus Epiſcopi, aut eorum Vicarij ex conſtitutionib. vel priuilegijs, aut conſuetudib.

Conc. Cart. 4. cap. 35. Eps ĩ eccleſia 93. d. ca. nouit. cum ſeq. de his, quę fin. a præl. ſiue conſec. ca.

Iurib. allegatis in meo tract. de priuileg. ſcholarium. maxime priu. 94. cũ ſequ.

ſiue

ſiue concordijs ſeu quocunque alio iure maiorem habent poteſtatē, auctoritatem, ac iuriſdictionem, quam præſenti decreto ſit comprehenſum: quibus ſancta Synodus derogare non intendit.

Caput VII.

CVm in beneficijs eccleſiaſticis, ea, quę hæreditariæ ſucceſſionis imaginem referunt, ſacris conſtitutionib. ſint odioſa, & Patrum decretis cōtraria, nemini in poſterum acceſſus aut regreſſus ēt de conſenſu ad beneficium eccleſiaſticū cuiuſcūque qualitatis cōcedatur, nec hactenus cōceſſi ſuſpendantur, extendantur, aut trāsferātur. Hocq. decretum in quibuſcunq. beneficijs eccleſiaſticis, ac ēt ī cathedralibus eccleſiis, ac in quibuſcūque perſonis, etiam Cardinalatus honore fulgentib. locum habeat. In coadiutorijs quoq. cum futura ſucceſſione idem poſthac obſeruetur, vt nemini in quibuſcunque beneficijs eccleſiaſticis permittantur. Quod ſi q̄do eccleſiæ cathedralis, aut monaſterij vrgens neceſſitas, aut euidens vtilitas poſtulet Prælato dari Coadiutorem, is non alias cum futura ſucceſſione detur, quā hæc cauſa prius diligenter à Sanctiſſimo Romano Pontifice ſit cognita, & qualitates omnes in illo concurrere certū ſit, quæ a iure, & decretis huius ſanctæ Synodi in Epiſcopis, & Prælatis requiruntur: alias conceſſiones ſuper his factę ſubræptitiæ eſſe cenſeātur.

Acceſſus, & regreſſus. tollendi, ca. a poſtoli. a 8. q. 1. ca. ex tráſmiſſa. & ca. ad extirpādas ſucceſſiones, de fil. presby. cōſuluit de iu. pa. ca. ad hęc. de dec. Con. Rom. tēpore Hylarijs. ca. 5. Sup. ſeſ. 21. de ref. ca. 6. c. ſcripſit. et c. quāuis. 7. q. 1. Sup. ſeſ. 22. de ref c. 8. & ſeſ. 7. d ref. c. 1 & 2.

Caput VIII.

ADmonet ſancta Synodus quoſcunque ec-

e.1. & cap. quieſcamus 42.d.ca. Archidiaconi. 85.d.c.volumus.89.d.c. qui & ad fi. & c.mos eſt 12.q.2.cap. quoniã 16. q.1.

cleſiaſtica beneficia ſęcularia, ſeu regularia obtinentes, vt hoſpitalitatis officiũ, a ſanctis Patrib. frequẽter commendatum, quantum per eorũ prouentus licebit, promptè, benignèq. exercere aſſueſcant memores, eos qui hoſpitalitatẽ amant, Chriſtũ in hoſpitib. recipere; Illis verò, qui hoſpitalia vulgò nuncupata ſeu alia pia loca ad pegrinorum infirmorum, ſenum, pauperumve vſum pcipuè inſtituta, in commendã, adminiſtrationẽ, aut quemcunq; titulũ, aut etiam eccleſiis ſuis vnita obtinent; vel ſi eccleſiæ parochiales, hoſpitalib. fortè vnitæ, aut in hoſpitalia erectæ, earumq. patronis in adminiſtrationem conceſſæ ſint: præcipit omninò vt impoſitũ illis onus, officiũve adminiſtrent atq. hoſpitalitatem, quã debent ex fructibus ad id deputatis, actu exerceant, iuxta conſtitutionẽ Cõcilij Vienenſis, alias in hac eadem Synodo ſub fel. rec. Paulo tertio innouatam, quæ incipit: Quia cõtingit. Quòd ſi hoſpitalia hæc ad certum peregrinorum, aut infirmorum, aut aliarum perſonarum genus ſuſcipiẽdum fuerit inſtituta, nec ĩ loco, vbi ſunt dicta hoſpitalia, ſimiles perſonæ, aut perpaucæ reperiantur, mandat adhuc, ut fructus illorum in aliũ piũ vſum, q eorum inſtitutioni proximior ſit, ac pro loco, & tempore vtilior, conuertãtur, prout Ordinario cum duobus de Capitulo, qui rerũ vſu peritiores ſint, p ipſum deligendis, magis expedire viſum fuerit: niſi aliter forè, etiam in hũc euẽtum, in eorũ fundatione, aut inſtitutione fuerit

Cle.q.a contingit de relig domi.& ſup. ſeſ.7. vl.de refor.

rit expreſſum: quo caſu, qđ ordinatũ fuit, obſerua ri curet Eps, aut ſi id non poſſit, ipſe, prout ſupra, vtiliter prouideat. Itaque ſi prędicti omnes, & ſinguli, cuiuſcunque Ordinis, & religionis, & dignitatis, ét ſi laici fuerint, qui adminiſtrationem hoſpitalium habent, non tamen regularibus ſubiecti, vbi viget regularis obſeruãtia, ab Ordinario moniti hoſpitalitatis munus adhibitis oĩb. ad q̃ tenentur, neceſſarijs re ipſa obire ceſſauerint, non ſolum per eccleſiaſticas cẽſuras, & alia iuris remedia ad id compelli poſſint; ſed ét hoſpitalis ipſius adminiſtratione, curave perpetuo priuari poſſint: alijq; eorũ loco ab ijs, ad quos ſpectabit. ſubſtituãtur. Et prædicti nihilominus ét ad fructuũ reſtitutionẽ, quos contra ipſorũ hoſpitalium inſtitutionem perceperunt, quæ nulla eis remiſſione, aut compoſitione indulgeatur in foro conſcientiæ teneantur: nec adminiſtratio, ſeu gubernatio hmõi locorum uni, & eidem perſonæ ultra triennium deinceps committatur; niſi aliter in fundatione cautum reperiatur: non obſtante, quò ad oĩa ſupradicta, quacunque unione, exemptione, & cõſuetudine in cõtrarium, etiam immemorabili ſeu priuilegijs, aut indultis quibuſcunque.

Caput IX.

Sicuti legitima patronatuum iura tollere, piaſque fidelium uoluntates in eorũ conſtitutione violare æquum non eſt, ſic etiã, ut hoc colore beneficia eccleſiaſtica in ſeruitutem, quòd a multis

Sup. ſeſ. 14. de ref. c. 12. c. piæ mẽtis cum ſeq. 16 q. 7. & c. nobis.

de iur.patr. conc.Tol.9. ca.2. decernimus.& c. monaſte.iũ cum ſeq.ij(ſ) dem cau.& quæſt.

impudenter fit, redigantur, non eſt permittendũ. Vt igitur debita in oĩb. ratio obſeruetur, decernit S.Synodus, vt titulus iuris patronatus ſit ex fundatione, vel dotatione, qui ex authentico documento, & alijs iure requiſitis oſtendatur, ſiue ẽt ex multiplicatis præſentationib. p antiquiſſimũ tẽpis curſum, qui hominum memoriam excedat, aliaſue ſecundum iuris diſpoſitionem. In ijs vero perſonis, ſeu Cõitatib. vel uniuerſitatib. in quibus id ius plerumque ex uſurpatione potius quæſitum præſumi ſolet, plenior & exactior probatio ad docendum verum titulum requiratur: nec immemorabilis tẽporis probatio aliter eis ſuffragetur, quam ſi, præter reliqua ad eam neceſſaria, præſentationes, etiam continuatæ, non minore ſaltem, quam 50. annorum ſpatio, quæ omnes effectum ſortitæ ſint, authenticis ſcripturis probentur. Reliqui patronatus omnes in beneficijs, tam ſæcularib. quam regularibus ſeu parochialib. uel dignitatibus in quibuſcunque alijs beneficijs in cathedrali, vel collegiata eccleſia, ſeu facultates, & priuilegia conceſſa, tam in vim patronatus, quam alio quocunque iure nominandi, eligendi, præſentãdi ad ea cũ vacant (exceptis patronatib. ſuper cathedralib. eccleſiis competentib. & exceptis alijs, q̃ ad Imperatorem, & Reges, ſeu regna poſſidentes, alioſque ſublimes, ac ſupremos Principes, iura Imperij in dominijs ſuis habẽtes ptinẽt. & quæ in fauorem ſtudiorum generalium conceſſa sũt) in

totum

Digitized by Google

totum prorſus abrogata, & irrita cũ quaſi poſeſſione inde ſecuta intelligantur. Beneficiaque huiuſmodi, tanquam libera, a ſuis collatorib. cõferãtur, ac prouiſiones hmõi plenum effectum conſequantur. Ad hæc liceat Epõ, præſentatos a patronis, ſi idonei non fuerint, repellere. Quod ſi ad inferiores inſtitutio pertineat, ab Epõ tamen iuxta alias ſtatuta ab hac S. Synodo examinentur; alioquin inſtitutio ab inferioribus facta irrita ſit, & inanis. Patroni autem beneficiorum, cuiuſcunque Ordinis & dignitatis, etiam ſi Cõitates, Vniuerſitates, Collegia quæcunque Clericorum, vel laicorum exiſtant, in perceptione fructuum, prouentuum, obuentionum quorumcunque beneficiorum, & ſi verè de iure patronatus ipſorum ex fundatione, & dotatione eſſent, nullatenus, nullave cauſa, vel occaſione ſe ingerant. ſed illos libere Rectori ſeu Beneficiato, non obſtante ẽt quacunque conſuetudine, diſtribuendos, dimittant. Nec dictũ ius patronatus venditionis, aut alio quocunq. titulo in alios contra canonicas ſanctiones transferre pſumant: ſi ſecus fecerint, excõicationis, & interdicti pęnis ſubijciantur, & dicto iure patronatus, ipſo iure priuati exiſtãt. Inſup. acceſſiones, p viã vnionis factæ de beneficijs liberis, ad eccleſias iuriſpatronatui, ẽt laicorum ſubiectas, tam ad parochiales, quàm ad alia quæcunque beneficia, etiã ſimplicia ſeu dignitates, vel hoſpitalia, ita vt pdicta beneficia libera eiuſdẽ naturæ cum ijs, qui-

sup. ſeſ. 24. de ref. c. 18. & ſeſ. 14. de refor. ca. 13

Digitized by Google

bus cum vniantur, efficiantur, atque ſub iure patronatus, conſtituantur, hę, ſi nondum plenarium ſortitæ ſunt effectum, vel deinceps ad cuiuſuis inſtantiam fient, quacunq. auctoritate, etiam Apoſtolica conceſſa fuerint, ſimul eum vnionib. ipſis per ſubreptionem obtentæ intelligantur: non obſtante quacunq; in ijs verborum forma, ſeu derogatione, quæ habeatur p expreſſa, nec executioni amplius demandentur, ſed beneficia ipſa vnita, cum vacauerit, liberè, vt antea conferantur. Quę vero a 40. annis citra factæ, effectum, & plenam incorporationem ſunt conſecutæ; hæ nihilominus ab Ordinarijs, tanquam a Sede Apoſtolicæ delegatis, & reuideantur, & examinentur, ac quæ per ſubreptionem, uel obreptionē obtētæ fuerint. ſimul cum unionibus irritæ declarentur, ac beneficia ipſa ſeparentur, & alijs conferantur. Similiter quoq; patronatus quicūq; in eccleſiis, & quibuſcunque alijs beneficijs, etiam dignitatibus antea liberis, acquiſiti, a quadraginta annis citra, & in futurum acquirendi ſeu ex augmento dotis, ſeu ex noua conſtructione uel alia ſimili cauſa, etiam auctoritate Sedis Apoſtol. ab iiſdem Ordinarijs, ut delegatis, ut ſupra, qui nullius in his facultatib. aut priuilegijs impediantur, diligēter cognoſcantur, & quos non repererint ob maximè uidentem eccleſiæ, uel beneficij, ſeu dignitatis neceſſitatem legitimè conſtitutos eſſe, in totum reuocent; atq. beneficia hmōi ſine damno illa poſſiden

sup. ſeſſ. 7. de ref. c. 7.

tium,

tium, & reſtituto patronis eo, quod ab eis idcirco datum eſt, in priſtinum libertatis ſtatum reducant; non obſtantibus priuilegijs conſtitutionibus & conſuetudinibus etiam immemorabilibus.

Caput X.

Iudices delegati ĩ ſingulis concilijs prouincialibus deputandis.

QVoniam ob malitioſam petentium ſuggeſtionem, & quandoq; ob locorum longinquitatem perſonarum notitia, quibus cauſæ mandantur uſque adeo haberi non poteſt: hincque interdum iudicibus, non undequaque idoneis, cauſæ in partibus delegantur; Statuit S. Synodus, in ſingulis Cõcilijs prouincialibus aut diœceſanis aliquot perſonas, quæ qualitates habeant, iuxta Conſtitutionem Bonifacij viij. quæ incipit, Statutum, & alioquin ad id aptas deſignari, vt præter Ordinarios locorum, ijs etiam poſt hac cauſæ eccleſiaſticæ, ac ſpirituales, & ad forum eccleſiaſticum pertinentes, in partibus delegandæ committantur. Et ſi aliquẽ interim ex deſignatis mori cõtigerit ſubſtituat Ordinarius loci cum conſilio Capituli alium in eius locũ, vſq; ad futuram prouincialem aut diœceſanum Synodum, ita vt habeat quæque diœceſis quattuor ſaltẽ, aut ẽt plures probatas ꝑſonas, ac vt ſupra qualificatas, quib. hmõi cauſæ a quolibet Legato, uel Nuncio, atque etiam Sede Apoſtolica committantur; alioquin poſt deſignationem factam quam ſtatim Epi ad Summum Roman. Pontificem tranſmittant, delegationes quæcunque aliorum iudicum alijs, quam his factę ſub-

c. ſtatutum de reſc. ĩ 6.

ca.fin.litib. & ca.fin.de do. & contum. c.2.de re iud.& c. conſtitutis, de procur.

ſubreptitiæ cenſeantur. Admonet dehinc ſancta Synodus tam ordinarios, quam alios quoſcunque iudices, vt terminandis cauſis quanta fieri poterit breuitate ſtudeant: ac litigatorum artibus ſeu in litis conteſtatione, ſeu alia parte iudicij differenda, modis omnibus, aut termini prefixione; aut competenti alia ratione occurrant.

Cap. X I.

Anticipatę ſolutiones in locationibus eccleſ. tollendæ. ca. deprecationis. 10. q. 1. & c.2. depræca.

In tit. de rebus eccl. nō aliena. & in extrauag. in cę. Ambitio

M*Agnam eccleſijs perniciem afferre ſolet, cum earum bona, repræſentata pecunia, in ſucceſſorum præiudicium alijs locantur. Oēs igitur hæ locationes, ſi anticipatis ſolutionibus fiēt, nullatenus in præiudicium ſucceſſorum validæ intelligantur, quocunque indulto, aut priuilegio nō obſtante; nec huiuſmodi locationes in Romana Curia, vel extra eam confirmentur. Non liceat etiam iuriſdictiones eccleſiaſticas, ſeu facultates nominandi, aut deputandi Vicarios in ſpiritualibus locare, nec conductoribus per ſe, aut alios ea exercere: aliterque conceſſiones, etiam à Sede Apoſtolica factæ ſubreptitiæ cenſeantur. Locationes verò rerum eccleſiaſticarum, etiam auctoritate Apoſtolica confirmatas, S. Synodus irritas decernit, quas a triginta annis citra, ad longum tempus, ſeu vt in nonnullis partibus ad vigintinouē: ſeu bis vigintinouem annos vocant, factas, Synodus prouincialis, vel deputandi ab ea, in damnum Eccleſiæ, & contra canonicas ſanctiones contractas fuiſſe iudicabunt.*

Ca-

Caput XII.

NOn ſunt ferendi, qui varijs artibus decimas eccleſiis obuenientes, ſubtrahere moliuntur, aut qui ab alijs ſoluendas temere occupant, & in rem ſuam vertunt: cum decimarum ſolutio debita ſit Deo, & qui eas dare noluerit aut dantes impediunt, res alienas inuadunt. Præcipit igitur S. Synodus omnibus cuiuſcunque gradus, & conditionis ſint, ad quos decimarum ſolutio ſpectat vt eas, ad quas de iure tenentur, in poſterũ cathedrali, aut quibuſcunq. alijs, eccleſiis vel perſonis quib. legitimè debentur, integrè perſoluant. Qui verò eas, aut ſubtrahunt, aut impediunt, excõicentur; nec ab hoc crimine, niſi plena reſtitutione ſecuta abſoluantur. Hortatur dehinc omnes, & ſingulos pro Chriſtiana charitate, debitoq. erga Paſtores ſuos munere, ut de bonis ſibi a Deo collatis Epiſcopis, & Parochis, qui tenuiorib. præſunt eccleſiis largè ſubuenire ad Dei laudem, atque Paſtorum ſuorum, qui pro eis inuigilant, dignitatem tuendam, non grauentur.

Decimæ eccleſiæ ſoluẽdę cõc. Mariſ. ő.2.c.5. cõc. Ticin. ver. i ſacris Exod.22.& 23. Leu.27. Num. 18. Tob.1. Malac.3. ca. decimas.16.q.1.c. decimas cum ſeq. 16.q.1.c. parochianus. ca. ex trãſmiſſa, & ca. tua de dec. c. oẽs decimæ. 19. q.7. c. penit. c. non eſt c. tua. & cã. in aliquib. de deci. Cle. 1. eod. tit.

Caput XIII.

DEcernit S. Synodus, ut quibuſcunque in locis iam ante annos 40. Quarta, quæ funeralium dicitur, cathedrali, aut parochiali eccleſiæ ſolita eſſet perſolui, ac poſtea fuerit ex quocũq. priuilegio, alijs monaſterijs, hoſpitalibus aut quibuiſcunque locis pijs conceſſa, eadem poſthac integro iure, & eadem portione qua antea ſolebat,

De quarta funeralium de ſepu. extra. in 6. & in clem.

cathe-

cathedrali,ſeu parochali eccleſiæ perſoluatur; nõ obſtantibus conceſſionibus gratijs, priuilegijs et Mari magno nuncupatis, aut alijs quibuſcunq.

Caput XIIII.

Mulieres cũ clericis cohabitare prohibentur, et concubinariorum pœnæ Cõ. Cartha. 3. ca. 17. Con. Nicenũ c. 3. Cõ. Mai ſ ō. cap. 1. Cõ. Arel. 2. c. 3. Concil. Tol. 2. ca. 3. Conc. Brac. 1. c. 15. Cõc. Turo. 2. ca. 10 11. & 12 Cõc. Magũtiacũ. c. 46. c. interdixit 32. diſ. c. cũ oĩb. c. volumus c. fęminas. 81. d. c. 1. cũ multis ſeq. de cohabi. cler. & mulier.

QVam turpe, ac Clericorum nomine, qui ſe diuino cultui addixerunt, ſit indignum, in impudicitiæ ſordib. immundoq. concubinatu verſari ſatis res ipſa communi fidelium omnium offenſione, ſummoq; Clericalis militiæ dedecore, teſtatur. Vt igitur ad eã, quam decet, continentiam ac vitę, integritatem miniſtri eccleſię reuocẽtur populuſque hinc eos magis diſcat reuereri, quò illos vita honeſtiores cognouerit; prohibet ſancta Synodus quibuſcunq; Clericis, ne concubinas, aut alias mulieres, de quibus poſſit haberi ſuſpicio in domo, vel extra detinere, aut cum ijs vllam cõſuetudinem habere audeant, alioquin pęnis, a ſacris canonibus, uel ſtatutis eccleſiarum impoſitis, puniãtur. Quod ſi a ſuperioribus moniti, ab ijs ſe non abſtinuerint; tertia parte fructuum, obuentionũ, ac prouentuum beneficiorum ſuorum quorumcunque, & pẽſionũ ipſo facto ſint priuati, q̃ fabricę eccleſię, aut alteri pio loco arbitrio Epiſcopi applicetur. Si uerò in delicto eodẽ cum eadem vel alia fęmina pſeuerãtes ſecũdę monitionis ad huc nõ paruerint; non tantũ fructus oẽs, ac prouentus ſuorũ beneficiorum, et pẽſionis eo ipſo amittant. qui prędictis locis applicẽtur, ſed etiam a beneficiorũ ipſorũ adminiſtratione, quo ad Ordinarius,

etiam

Digitized by Google

etiam vti Sedis Apoſtolicæ delegatus arbitrabitur, ſuſpēdātur, & , ſi ita ſuſpēſi, nihilominus eas non expellant, aut cum iis etiam verſentur, tunc beneficiis, portionibus, ac officiis, & penſionibus quibuſcunq; eccleſiaſticis perpetuò priuentur, atque inhabiles, ac indigni quibuſcunq; honoribus, dignitatibus, beneficiis, ac officiis in poſterum reddantur; donec poſt manifeſtā vitæ emendationē ab eorum Superiorib. cum iis ex cauſa viſum fuerit diſpenſandum. Sed ſi poſtquam eas ſemel dimiſerunt, intermiſſum cōſortium repetere, aut alias huiuſmodi ſcādaloſas mulieres ſibi adiungere auſi fuerint, ꝓter prædictas pœnas, excommunicationis gladio plectantur. Nec quæuis appellatio, aut exemptio prædictam executionem impediat, aut ſuſpendat; ſupradictorumq; omnium cognitio non ad Archidiaconos, nec Decanos, aut alios īferiores, ſed ad Epiſcopos ipſos ꝑtineat: qui ſine ſtrepitu, & figura iudicii, & ſola facti veritate inſpecta, procedere poſſint. Clerici verò beneficia eccleſiaſtica, aut pēſiones nō habentes, iuxta delicti, & cōtumaciæ perſeuerātiā, & qualitatē, ab ipſo Epiſcopo carceris pœna, ſuſpenſione, ab Ordine, ac inhabilitate ad beneficia obtinēda, aliiſve modis iuxta ſacros canones puniātur. Epiſcopi quoque (quod abſit) ſi ab huiuſmodi crimine non abſtinuerint, & a Synodo prouinciali admoniti, ſe non emendauerint; ipſo facto ſint ſuſpenſi: & , ſi perſeuerent, etiam ad ſanctiſſimum Romanum Pontificem

ca.2.cū ſeq. de choab. cler.& mulie.c.ſi. con cubinæ de ſent. excō. Conc. Aurelia.3.c.4.

ſup.ca.6.& ī aliis locis ſupra alle. Con. Tol.4. c.41.

Digitized by Google

tificè ab eadem Synodo deſerentur, qui pro qualitate culpæ, etiam per priuationem, ſi opus erit, in eo animaduertat.

quorũdam 34.d. Conc. Aure.5.c.3.

Caput XV.

Filij clericorum in ecclesiis, vbi eorum patres hēnt beneficia, vel ſāte habuerunt. beneficium obtinere nō tinere non poſſint.

ca.propoſuiſti.81.d.

ca.2. & per totū de fil. presbyt.

VT paternæ incontinentiæ memoria locis Deo conſecratis, quos maximè puritas ſanctitaſq; decet longiſſimè arceatur, non liceat filijs Clericorum, qui non ex legitimo nati ſunt matrimonio, in eccleſiis, vbi eorum patres beneficium aliquod eccleſiaſticum habent, aut habuerunt, quodcunque, etiam diſſimile beneficium obtinere, in dictis eccleſiis quoquo miniſtrare, nec penſiones ſuper fructibus beneficiorum, quæ parentes eorũ obtinẽt vel alias obtinuerunt, habere. Quod ſi in pſenti pater, & filius in eadẽ eccleſia beneficia obtinere reperiatur, cogatur filius ſuum beneficiũ reſignare, aut cũ alio pmutare extra eccleſ. intra triũ menſium ſpaciũ, alias ipſo iure eo priuatus exiſtat, & ſuper ijs quæcũq; diſpenſatio ſurreptitia cenſeatur. Ad hæc, reciprocæ reſignationes, ſi quæ poſthac à parentibus Clericis in fauorẽ filiorum fient, vt alter alterius beneficium conſequatur, in fraudẽ huius decreti, & canonicarũ ſanctionum factę oĩno cenſeantur, nec collationes ſecutæ, vigore huiuſmodi reſignationum, ſeu aliarum quarumcunq;, quæ in fraudem factæ fuerint ipſis Clericorum filijs ſuffragentur.

Cap. XVI.

STatuit ſancta Synodus, vt eccleſiaſtica beneficia

ficia ſæcularia, quocumque nomine appellentur, quæ curam animarum ex primæua eorum inſtitutione, aut aliter quomodocunque retinent illa deinceps in ſimplex beneficium etiam aſſignata Vicario perpetuo congrua portione, non conuertantur: non obſtantib quibuſcunque, gratijs, quę ſuũ plenarium effectum non ſunt conſecutæ. In ijs verò, in quibus contra earum inſtitutionem ſeu fundationem cura animarum in Vicarium perpetuũ translata eſt, etiam ſi in hoc ſtatu ab immemorabili tempore reperiatur, ſi congrua portio fructuũ Vicario Eccleſiæ, quocunque nomine is appelletur non fuerit aſſignata, ea quamprimum, & ad minus intra annum a fine præſentis Cõcilij, arbitrio Ordinarij, iuxta formam decreti ſub fel. rec Paulo III. aſſignetur. Quod ſi id commodè fieri non poſſit, aut intra dictum terminum factũ non erit. cum primum per ceſſum, vel deceſſũ Vicarij ſeu Rectoris, aut quomodolibet alterum eorum vacauerit: beneficiorum curam animarum recipiat, ac Vicariæ nomen ceſſet, & in antiquum ſtatum reſtituatur.

Bñficia curata in ſimplic conuerti non poſſint.

sup. ſeſſ. 9. de ref. ca. 7.

Caput XVII.

N*On poteſt S. Synodus non grauiter dolere audiens Epos aliquos ſui ſtatus oblitos, Pontificiam dignitatem non leuiter dehoneſtare; qui cum Regum miniſtris, & Regulis, & Baronibus in eccleſia, & extra indecenti quadam demiſſione ſe gerũt, & veluti inferiores miniſtri altaris,*

Epi dignitatem ſuã cõſuet. c. quanto. de off. ordi. & ſup. ſeſ. 24. de reſor. c. 4.

taris,

taris, nimis indignè non ſolum loco cædunt, ſed et perſonaliter illis inſeruiunt. Quare, hæc, & ſimilia deteſtans S. Synodus, ſacros canones omnes, Conciliaque generalia atque alias Apoſtolicas ſanctiones ad dignitatis Epiſcopalis decorem, & grauitatem pertinentes renouando præcidit, vt ab huiuſmodi in poſterum Epiſcopi ſe abſtineant: mandans eiſdem, vt tam in eccleſia, quam foris ſuum gradum, & Ordinem præoculis habentes, vbique ſe Patres, & Paſtores eſſe meminerint, reliquis verò tam Principibus, quam cæteris omnibus, vt eos paterno honore, ac debita reuerentia proſequantur.

sup. ſeſ 6. c. Valentinianus 93. diſ. c. Epũs in eccleſijs 95. d. c. quis dubitet c. duo ſunt cum ſeq. 96. d. & c. ſolitæ. de maior. & obed.

Caput XVIII.

Sicuti publicè expedit, legis vinculum quandoque relaxare, vt plenius euenientibus caſib. & neceſſitatib. pro communi vtilitate ſatisfiat, ſic frequentius legem ſoluere, exemploque potius, quam certo perſonarum, rerumque delectu petentibus indulgere, nil aliud eſt, quam vnicuique ad leges tranſgrediendas aditum aperire.

Sacri Canones exacte obſeruandi nec niſi vrgenti cauſa diſpẽsãdũ. c. ſi Ro. 19. d. c. ſi quis omnem. 1. q. 7. ca. 1. de conſt. ca. 1. de voto.

Quapropter ſciant vniuerſi, ſacratiſſ. canones exactè ab omnibus & quoad eos fieri poterit, indiſtinctè obſeruandos: Quod ſi vrgens, iuſtaque ratio, & maior quandoq; vtilitas poſtulauerint, cum aliquib diſpenſandum eſſe, id cauſa cognita, ac ſummâ maturitate, atq; gratis, a quibuſcunq; ad quos diſpenſatio pertinebit, erit præſtandum aliterq; facta diſpenſatio ſurreptitia cenſeatur.

Ca-

Digitized by Google

Caput XIX.

DEteſtabilis duellorum vſus, fabricante diabolo introductus, vt cruenta corporum morte animarum etiam perniciem lucretur, ex Chriſtiano Orbe penitus exterminetur: Imperator, Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, & quocunque alio nomine, Domini temporales, qui locum ad monomachiam in terris ſuis inter Chriſtianos conceſſerint, eo ipſo ſint excommunicati, ac iuriſdictione, & dominio ciuitatis castri, aut loci in quo, vel apud quem duellum fieri permiſerint, quod ab eccleſia obtinent, priuati intelligantur, & ſi feudalia ſint directis Dominis ſtatim acquirantur. Qui vero pugnam cõmiſerint, & qui eorum Patrini vocantur excommunicationis, ac omnium bonorum ſuorum proſcriptionis; ac perpetuæ infamię pœnam incurrent, & homicidæ, iuxta ſacros canones, puniri debeant, & ſi in ipſo conflictu deceſſerint, perpetuo careāt eccleſiaſtica ſepultura. Illi etiam, qui conſilium in cauſa duelli tam in iure, quā facto dederint, aut alia quacūque ratione ad id quemquam ſuaſerint, nec non ſpectatores, excommunicationis, ac perpetuæ maledictionis vinculo teneantur: non obſtāte quocunque priuilegio, ſeu praua conſuetudine, etiam immemorabili.

Duellorum vſus tollendus, & pugnātium ac pmittētiū, & ſpectātiū pęnę. c. 1. d. torneamēt.

c. 2. de cler. pugnan. in duel. de torneam. p totū, & toto ti. d homic.

Caput XX.

CVpiens ſancta Synodus eccleſiaſticam diſciplinam in Chriſtiano populo non ſolum re-

Eccleſiaſtica libertas, & immunitas obſeruāda.

Digitized by Google

ſtitui, ſed etiam perpetuo ſartam tectam a qui-
buſcunq; impedimentis conſeruari; præterea, q̃
de eccleſiaſticis pſonis cõſtituit, ſæculares quoq;
Principes officiij ſui admonendos eſſe cenſuit: cõ
fidens eos, vt catholicos, quos Deus S. fidei, Ec-
cleſiæq; protectores eſſe voluit, ius ſuũ Eccleſiæ
reſtitui, non tantum eſſe conceſſuros, ſed ét ſubdi-
tos ſuos oẽs ad debitam erga Clerum, Parochos,
& Superiores Ordines reuerẽtiam, reuocaturos,
nec permiſſuros, vt officiales, aut inferiores Ma-
giſtratus, eccleſiæ, & perſonarum eccleſiaſtica-
rum immunitatem, Dei Ordinatione, & canoni-
cis ſanctionib. conſtitutã, aliquo cupiditatis ſtu-
dio, ſeu conſideratione aliqua violentur: ſed vna
cum ipſis principib. debitam ſacris Summorum
Pontific. & Conciliorum conſtitutionib. obſer-
uantiam præſtent. Decernit itaq; & præcipit,
ſacros canones, & Concilia generalia oĩa, necnõ
alias Apoſt. ſanctiones, in fauorẽ eccleſiaſticarũ
perſonarũ, libertatis eccleſiaſticæ, & contra eius
violatores editas, q̃ oĩa præſenti ét decreto inno
uat, exactè ab oĩb obſeruari debere: prætereaque
admonet Imperatorem Reges, Reſp. Principes,
& oẽs, & ſingulos cuiuſcũq; ſtatus, & digni
tatis extiterunt, vt a quo largius bonis tpalib.
atq; in alios poteſtate ſunt ornati, eo ſanctius, q̃
eccleſiaſtici iuris ſunt, tanquam Dei præcipua,
eiuſque patrocinio tecta, venerantur, nec ab ullis
Baronibus, Domicellis, Rectorib. alijs ve Domi-
nis

c. cõcilia. §. hinc. 17. diſ. ca. quis dubitet, c. duo ſunt, &c. ſi. 96. diſt.

c. peruenit 86. d. cap. ſi quis ſuadente 17. qu. 4. toto. tit. de immu. ecc. c. quanquã de cen. 16. c. fælicis. de co. li. Con. Ticin. ver. ſtatuimus, & ver. ſancimus. Con. Aquiſ. c. 9. Conc. La-

Digitized by Google

nis temporalib.ſeu Magiſtratib.maximeq;mini ſtris ipſorum Principũ lædi patiantur, ſed ſeuerè in eos, qui illius libertatem, immunitatem, atque iuriſdictionem impediunt, animaduertant: quib.etiam ipſimet exemplo ad pietatem, religionem, eccleſiarumque protectionem exiſtant, imitantes anteriores optimos religioſiſſimoſque Principes, qui res Eccleſiæ ſuæ in primis auctoritate, ac munificentia auxerunt, nedum ab aliorum iniuria vindicarunt. Adeoque ea in re quiſque officium ſuum ſedulo præſtet. quo cultus diuinus deuote exerceri, & Prælati, cæteriq Clerici in reſidentijs, & officijs ſuis quieti, & ſine impedimentis, cum fructu, & ædificatione populi permanere valeant.

Lateran. ſub Leo.X. ſeſſ. 9.& 10.

ca. Valentinianus. 63. d.c. eccleſiæ in fi.67.diſ. c. Conſtantinus & cap. vlt.96. diſt.

Caput XXI.

POſtremò ſancta Synodus, omnia, & ſingula, ſub quibuſcunque clauſulis, & verbis, quæ de morum reformatione, atque eccleſiaſtica diſciplina, tam ſub fel.recor. Paulo III. ac Iulio III. quã ſub Beatiſſimo Pio IIII. Pontificibus Maximis in hoc ſacro Concilio ſtatuta ſunt declarat, ita decreta fuiße, ut in his ſalua ſemper auctoritas Sedis Apoſtólicæ & ſit, & eße intelligatur.

Sup, ſeſſ. 7. de refor. in princ.

Decretum de continuanda Seſſione in diem ſequentem.

CVm ea oĩa, quæ in præſenti Seſſione tractanda erant, quia hora tarda eſt, commodè expediri

Digitized by Google

non poſſint; propterea iuxta id, quod in generali Congregatione a Patribus ſtatutum fuit, ea quæ ſuperſunt, in diem craſtinam hanc eãdem Seſſionẽ continuando, differuntur.

CONTINVATIO

Seſſionis, die iiij. Decembris.

Decretum de Indulgentiis.

Matthæ.16. Io.20.c. audiuimus, & c.quodcunque ligaueris 24.q.1.c. ut conſtituetur.50.d. cap. adhuc de pœniten. d.3. toto titulo de pæ. & rem. extra in 6. & in Cl.ca. cũ ex eo. extr. de pæ.& remiſ.c.1.eo. ti.in 6. Cle. abuſionib. de pœ.& remiſ.d. cum ex eodem, & ſup. ſeſſ. 21. de ref. c.9.

CVm poteſtas conferendi indulgentias a Chriſto Eccleſiæ conceſſa ſit, atque huiuſmodi poteſtate ~~dignitatis~~ diuinitus ſibi tradita, antiquiſſimis etiam temporibus illa vſa fuerit, ſacroſancta Synodus indulgentiarũ vſum, Chriſtiano populo maximè ſalutarem, & ſacrorum Conciliorum auctoritate ꝓbatũ, in eccleſia retinendum eſſe docet, & præcipit, eoſque anathemate damnat, qui aut inutiles eſſe aſſerũt, vel eas cõcedendi in Eccleſia poteſtatem eſſe negant. in his tamen concedendis moderationem, iuxta veterem, & probatam in Eccleſia conſuetudinem, adhiberi cupit; ne nimia facilitate eccleſiaſtica diſciplina eneruetur. Abuſus uerò, qui in his irrepſerũt, & quorum occaſione inſigne hoc indulgẽtiarũ nomen ab hæretici blaſphematur emendatos, & correctos cupiens præſenti decreto generaliter ſtatuit, prauos quæſtus oẽs ꝓ his conſequẽdis, unde plurima Chriſtiano populo abuſuũ cauſa fluxit, oĩno abolendos eſſe. Cæteros uerò,

verò, qui ex ſuperſtitione, ignorantia, irreuerentia, aut aliunde, quo modocunque prouenerunt, cũ ob multiplices locorum, & prouinciarum apud quas hi comittuntur, corruptelas commodè nequeant ſpecialiter prohiberi: mandat omnibus Epiſcopis, vt diligenter quique huiuſmodi abuſus eccleſiæ ſuæ colligant, eoſque in prima Synodo prouinciali referant, vt aliorum quoque Epiſcoporũ ſententia cognita, ſtatim ad Summum Romanum Pontificem deferantur, cuius auctoritate, & prudentia, quod Vniuerſali Eccleſiæ expediet, ſtatuatur, vt ita Sanctarum Indulgentiarum munus, piè, ſanctè, & incorruptè omnibus fidelibus diſpenſetur.

De delectu ciborum, ieiunijs, & diebus feſtis.

IN ſuper hortatur S. Synodus, & per ſanctiſſ. D. N. atque Saluatoris aduentum Paſtores omnes obteſtatur, vt tanquam boni milites illa omnia, quæ S. R. Eccl. omnium eccleſiarum mater, & magiſtra, ſtatuit, necnon ea, quæ tam in hoc Concilio, quam in alijs œcumenicis ſtatuta ſunt, quibuſcunq; fidelibus ſedulò commendẽt, omnique diligentia vtantur, vt illis omnibus, & ijs præcipuè ſint obſequentes, quæ ad mortificandam carnem conducunt, vt ciborum delectus, & ieiunia, vel etiam, quæ faciunt ad pietatem augendam, vt dierum feſtorũ deuota, & religio-

c. non decet 12. d. Vigil. in ep ad Eleuth. in fi. Felix. 1. in ep. 3. ſupr. ſeſſ. 22. c. 6. de ſac. miſ.

Digitized by Google

ca. qui ſuis. 93. d. ca. qa frater 7. q. 1. Luc 10. Conc. Mag. c. 36. & 37. Conc. Aure. 3. c. 21.

ligioſa celebratio, admonentes populos crebro, obedire Præpoſitis ſuis, quos qui audiunt, Deum remuneratorem audient, qui vero contemnunt, Deũ ipſum vltorem ſentient.

De Indice librorum, & Cathechiſmo, Breuiario, & Miſſali.

Sup. ſeſ. 18. in princ.

SAcroſancta Synodus in ſecunda Seſſione, ſub Sanctiſſ. Domino Pio IIII. celebrata; delectis quibuſdam Patribus Commiſit, vt de varijs cenſuris, ac libris, vel ſuſpectis, vel pernicioſis quid facto opus eßet, conſiderarent, atque ab ipſam ſanctam Synodum referrent; audiens nunc huic operi ab eis extremam manum impoſitam eße nec tamen ab librorum varietatem, & multitudinem diſtinctè, & commodè poſſit a ſancta Synodo dijudicari: præcipit, vt quidquid ab illis præſtitum eſt, Sanctiſſ. Romano Pontifici exhibeatur vt eius iudicio, atque auctoritate terminetur, & euulgetur. Idemque de Cathechiſmo a Patribus, quibus illud mandatum fuerat, & de Miſſali, & Breuiario fieri mandat.

Conc. Mil. c. 18.

De loco Oratorum.

DEclarat ſancta Synodus, ex hoc loco aſſignato Oratoribus tam eccleſiaſticis quam ſæcularibus, ſedendo, incedendo, aut quibuſcunque alijs actibus, nullum cuiquam eorum factum fuiſſe præiudicium, ſed omnia illorum, & Imperatoris,

Digitized by Google

toris, Regum, Rerum publicarum, ac Principum ſuorum iura, & prærogatiuas illæſas, & ſaluas, eſſe, in eodemq; ſtatu permanere, prout ante præſens Concilium reperiebantur.

De recipiendis, & obſeruandis Decretis Concilij.

T*Anta fuit horum temporum calamitas, & hæreticorum inueterata malitia, vt nihil tam clarum in fide noſtra aſſerenda vnquam fuerit, aut tam certò ſtatutum; quod non humani generis hoſte ſuadente, illi errore aliquo contaminauerint: ea propter ſancta Synodus id potiſſimum curauit, vt præcipuos hæreticorum noſtri temporis errores damnaret, & anathematizaret; veramque, & catholicam doctrinam traderet, & doceret, prout damnauit, anathematizauit, & definiuit. Cumq; tamdiu tot Epiſcopi, ex varijs Chriſtiani Orbis prouincijs euocati, ſine magna gregis ſibi commiſſi iactura, & vniuerſali periculo ab eccleſiis abeſſe non poſſint, nec vlla ſpes reſtet, hæreticos toties, fidem etiam publica, quam deſiderarunt, inuitatos, & tamdiu expectatos, huc amplius aduenturos, ideoque tandem huic ſacro Concilio finem imponere neceſſe ſit: ſupereſt nunc, vt Principes omnes, quod facit, in Domino moneat, ad operam ſuam ita præſtandum, vt, quæ ab ea decreta ſunt, ab hæreticis*

depravari, aut violari non permittant ſed ab his, & omnibus devotè recipiantur, & fideliter obſervenutur. Q͞d ſi in his recipiendis aliqua difficultas oriatur, aut aliqua inciderint, quæ declarationem (quod non credit) aut definitionem poſtulent; præter alia remedia in hoc Concilio inſtituta, confidit S. Synodus Beatiſſimum Rom. Pont. curatum, vt vel evocatis ex illis præſertim provinciјs, vnde difficultas orta fuerit, ijs, quos eidem negotio tractando viderit expedire, vel etiam Concilij generalis celebratione, ſi neceßarium iudicaverit, vel commodiore quacunque ratione ei viſum fuerit, provinciarum neceſſitatibus pro Dei gloria, & Eccleſiæ tranquilitate conſulatur.

De recitandis Decreti, & Concilij ſub Paulo III. & Iulio III. in Seſſione.

sup. ſeſſ. 5 6 7. 13. & 14. *Quoniam diverſis temporibus tam ſub fel. rec. Paul. III. quam Iuli. III. multa in hoc ſacro Conc. quo ad dogmata, ac morum reformationem ſtatuta, & definita ſunt, vult S. Synodus, vt illa nunc recitentur, & legantur.* Recitata ſunt.

De fine Concilij, & confirmatione petenda a ſanctiſſimo Domino noſtro.

Illuſtriſſimi Domini, Reverendiſſimique Patres, Placet ne vobis, vt ad laudem, Dei omnipo-

Digitized by Google

nipotentis huic ſacræ œcumenicæ Synodo finis imponatur? & omnium, & ſingulorum, quę tam ſub fel. rec. Paul. III. & Iuli. III. quam ſub Sanctiſſimo Domino noſtro. Pio IIII. Romanis Pontificibus, in ea decreta, & definita ſunt, confirmatio nomine S. huius Synodi per Apoſtolicæ Sedis Legatos, & Pręſidentes a Beatiſſimo Rom. Pont. petatur.

Reſponderunt, Placet.

Poſtmodum Illuſtriſſimus, & Reuerendiſſimus Cardinalis Moronus, primo Legatus, & Præſidens, benedicēs S. Synodo, dixit: Poſt gratias Dei actas, Reuerendiſſimi Patres, ite in Pace. Qui reſponderunt. Amen.

Digitized by Google

ACCLAMATIONES

Patrum in fine Concilij.

CARDINALIS ALOTHARINGIA.
Beatiſſimo Pio Papæ, & Domino Noſtro Sanctæ, & vniuerſalis Eccleſiæ Pont. multi anni, & æterna memoria.

RESPONSIO PATRVM.

Cardin. Domine Deus ſanctiſſimum patrem diutiſſimè Eccleſiæ tuæ conſerua, multos annos.

Beatiſſimorum Summorum Pontificum animabus, Pauli III. Iulij III. quorum auctoritat hoc ſacrum generale Concilium inchoatum eſt, pax a Domino, & æterna gloria, atque felicitas in luce Sanctorum.

Reſpon. Memoria in benedictione ſit.

Card. Caroli V. Imperatoris, & Sereniſſimorum Regum, qui hoc vniuerſale Cōcilium promouerunt, & protexerunt, memoria in benedictione.

Reſpon. Amen, Amen.

Card. Sereniſs. Imperatori Ferdinando, ſemper Auguſto, Orthodoxo, & pacifico, & omnibus Regibus Rebuſpub. & principibus noſtris, multi anni.

Reſp. Pium, & Chriſtianum Imperatorem, Domine conſerua, Imperator cæleſtis terrenos Reges rectæ fidei conſeruatores cuſtodi.

Cardin. Apoſtolicæ Romanæ Sedis Legatis, & in hac Synodo Præſidentibus, cum multis annis magnæ gratiæ.

Reſp. Magnæ gratiæ, Dominus retribuat.

Card. Reuerendiſſimis Cardinalib. & illuſtribus Oratoribus.

Reſp. Magnas gratias, multos annos.

Card. Sanctiſs. Epiſcopis vita, & felix ad eccleſias ſuas reditus.

Reſp. Præconibus veritatis perpetua memoria. Orthodoxo Senatui multos annos.

Card. Sacroſancta œcumenica Tridentina Synodus, eius fidem confiteamur, eius decreta ſemper ſeruemus.

Reſp. Semper confiteamur, ſemper ſeruemus.

Card. Omnes ita credimus, oēs id ipſum ſentimus, omnes conſentien-

tien-

tientes,& amplectentes ſubſcribimus Hæc eſt fides B. Petri,& Apoſtolorum hæc eſt fides Patrum. hæc eſt fides Orthodoxorum.

Reſp. Ita credimus, ita ſentimus, ita ſubſcribimus.

Card. His decretis inhærentes, digni reddamur miſericordijs,& gratia primi,& magni ſupremi Sacerdotis, Ieſu Chriſti Dei, intercedente ſimul inuiolata Domina noſtra, S. Deipara, & omnibus ſanctis.

Reſp Fiat Fiat. Amen. Amen.

Card. Anathema cunctis hæreticis.

Reſp. Anathema, anathema.

Poſt hæc mandatum fuit a Legatis, & Præſidentibus ſub pœna excõicationis omnibus Patribus, vt antequam diſcederent a ciuitate Trident. ſubſcriberent manu propria decretis Conc. aut ea per publicum inſtrumentum approbarent, qui omnes deinde ſubſcripſerunt, & fuerunt numero CCLX. videlicet Legati III. Cardinales II. Patriarchæ III Archiepiſ. XXV Epiſco. CLXVIII. Abbates VII. Procuratores abſentium cum legitimo mandato XXXIX. Generales Ordinum VII.

LAVS DEO.

Concordat cum originali: in cuius fidem ſubſcripſimus.

Ego Angelus Maſſarellus, Epiſcopus Theleſinus, Sacri Concilij Tridentini Secretarius.

Ego Marcus Antonius Peregrini Comenſis, eiuſdem Concilij Notarius.

Ego Cynthius Pamphilus, Clericus Camerinenſis diœceſis, eiuſdem Concilij Notarius.

CON-

Digitized by Google

CONFIRMATIO Concilij.

NOs Alexander, S. Laurentij in Damaſo Diaconus Cardinalis, de Farneſio S.R.E. Vicecancellarius fidẽ facimus, & atteſtamur, qualiter hodie die Mercurij, xxvi. Ianuarij, MDLXIIII. Pontificatus Sanctiſſimi Domini noſtri D. Pij, diuina prouidentia Papæ Quarti, anno quinto, in Conſiſtorio ſecreto apud Sanctum Petrum, Reuerendiſſ. D.D. mei Cardinales Moronus, & Simoneta, nuper reuerſi a Sacro Concilio Tridentino, cui vti Sedis Apoſtolicæ Legati præerant, petierunt ab eodem Sanctiſs. Domino noſtro, vt infra.

Beatiſſime Pater, in decreto ſuper fine Conc. Oecumenici Tridentini, pridie nonas Decembr. præteriti publicato ſtatutum fuit, vt per Sanctitatis Veſtræ, & Sanctæ Sedis Apoſtol. Legatos, & Præſidentes peteretur nomine dicti Concilij a Sanctitate Veſtra confirmatio oĩum, & ſingulorum, quæ tam ſub fel. rec. Paulo iij. & Iulio iij. quam ſub Sanctitate Veſtra in eo decreta, & definita ſunt. Quapropter nos Ioannes Cardinalis Moronus, & Ludouicus Cardinalis Simoneta, qui tunc Legati, & Præſidentes eramus, volẽtes exequi, quod in dicto decreto ſtabilitum

fuit

Digitized by Google

ſuit, humiliter petimus nomine dicti Concilij Oecumenici Tridentini, ut Sanctitas ueſtra dignet confirmare omnia, & ſingula, quæ tam ſub felic. rec. Paul. III. & Iuli. III. quàm ſub Sanctitate ueſtra in eo decreta, & definita ſunt.

Quibus auditis, Sanctitas ſua, uiſo, & lecto tenore dicti decreti, & habitis uotis Reuerendiſſ. D. D meorum Cardinalium, reſpondit per hęc uerba.

Petitioni, nomine Concilij Oecumenici Tridentini ſuper eius confirmatione per dictos legatos nobis factæ, annuentes, omnia, & ſingula, quæ in dicto Concilio tam ſub fel. record. Paul. III. & Iul. III. prædeceſſoribus noſtris, quàm Pontificatus noſtri tempore decreta, & definita ſunt auctoritate Apoſtolica, etiam de uenerabilium fratrũ noſtrorum Cardinalium conſilio, & aſſenſu, matura cum illis deliberatione præhabita, confirmamus, atque ab omnibus Chriſti fidelibus recipi, & inuiolabiliter obſeruari mandamus, in nomine Patris, & filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Ita eſt. A. Cardinalis Farneſius. Vicecancell.

Digitized by Google

BVLLA S.D.N. PII DIVINA prouidentia Papæ iiij.

SVPER CONFIRMATIONE œcumenici generalis Concilij Tridentini.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

BEnedictus Deus, & pater Domini noſtri IESV CHRISTI, pater miſericordiarum, & Deus, totius conſolationis, qui reſpicere dignatus Eccleſiam ſuam Sanctã, tot procellis, & tempeſtatibus agitatam atq. vexatam, & grauius in dies laborantem apto tandé ei ſubuenit optatoque remedio. Ad plurimas, & perniciosiſſimas hereſes extirpandas, ad corrigendos mores, & reſtituendam eccleſiaſticam diſciplinam, ad pacem, & concordiam Chriſtiani populi procurandam indictum iampridem in ciuitate Tridentina ecumenicum, & generale Concilium a piæ memoriæ Paulo III. prædeceſſore noſtro, & Seſſionib aliquot habitis cęptũ fuerat: ab eius, aũt ſucceſſore Iulio in eandem vrbem reuocatum, poſt alias ſeſſiones celebratas, varijs impedimentis, et difficultatib. obiectis, ne tunc quidé peragi potuerat:

rat; itaq; diutius intermiſſum fuerant nō ſine maximo mœrore piorum, omnium, cum quotidie magis eccleſia eiuſmodi remedium imploraret. Nos aũt poſt ſuſceptum. Sedis Apoſt. regimen, tam neceſſarium, ac ſalutare opus, ſicut Paſtoralis ſolicitudo monebat, diuinæ miſericordiæ fiducia perficere aggreſſi, aduti pio ſtudio chariſſimi in Chriſto filij noſtri Ferdinandi Roman. Imperatoris electi, & aliorũ Chriſtianorum Regũ Rerũpublicarũ, ac Principum, tandẽ conſecuti ſumus, ꝙ nec diurnis, nec nocturnis curis elaborare deſtitimus, quodq; a pater luminum aſſidue precati ſumus. Cum.n. eam in Vrbem vndiq; ex Chriſtiani noĩs nationib. conueniſset, noſtris cõuocata litteris, & ſua etiam ipſorum pietate excitata, Epiſcoporum, & aliorum inſignium Prelatorũ maxima, & æcumenico Concilio digna frequentia, præter plurimos alios pios, & ſacrarũ litterarũ ſcientia, diuiniq; & humani iuris cognitione ꝓſtantes viores, preſidentib. ipſi Synodo Sed. Apoſtolicæ Legatis, nobis adeo Concilij libertati fauentib. vt etiam de rebus Sedis Apoſt. propriè reſeruatis, liberum ipſi Concilio arbitriũ ꝑ litteras, ad Legatos noſtros ſcriptas, vltrò permiſerimus, quæ de ſacramẽtis, & alijs reb. quę quidẽ neceſſariæ viſæ ſint, tractãdæ, difiniẽdæ, & ſtatuẽdæ reſtabãt, ad cõfutãdas hereſes, ad tollẽdos abuſus, & emẽdãdos mores, a ſacroſan. Synodo sũma libertate, diligẽtiaq; tractata, & accurata

ac

ac maturè admodum definita, explicata, ſtatuta ſunt. Quibus rebus perfectis Concilium tanta omnium, qui interfuerunt, concordia peractum fuit, vt conſenſum eũ planè à Domino effectum fuiſſe, conſtiterit; idq; in noſtris, atque omnium oculis valde mirabile fuerit. Pro quo tam ſingulari Dei munere ſupplicationes ſtatim in alma hac Vrbe indiximus, quæ magna Cleri, & populi pietate celebrata fuerunt, laudeſq;, & gratias diuinæ Maieſtati meritò perſoluendas curauimus; cum eiuſmodi Conc. exitus ſpem magnã, & prope certam attulerit, fores, vt maiores in dies fructus ad ecclesiã ex ipſius decretis conſtitutionibuſq; perueniant. Cum autem ipſa S. Synodus pro ſua erga Sedem Apoſt. reuerentia antiquorum etiam Concil. veſtigijs inhærens, decretorum ſuorum omnium, quæ noſtro, & prædeceſſorum noſtrorum tpe facta ſunt, confirmationem a nobis petierit, decreto de ea re in publica ſeſſione facto: Nos, ex Legatorum literis prius, deinde poſt reditum eorũ ex ijs, quæ Synodi nomine diligenter retulerũt poſtulationem ipſius Synodi cognita, habita ſuper hac re cũ venerabilibus fratrib. noſtris S. R. E. Cardinalib. deliberatione matura, ſanctiq; Spiritus in primis auxilio inuocato, cum ea decreta omnia Catholica, & populo Chriſtiano vtilia, ac ſalutaria eſſe cognouiſſemus, ad Dei omnipotentis laudem, de eorundem fratrum noſtrorum conſilio, & aſſenſu in Cõſiſtorio noſtro ſecreto illa om-

nia,

nia, & ſingula authoritate Apoſtolica hodie confirmanimus, & ab omnibus Chriſti fidelibus ſuſcipienda, ac ſeruanda eſſe decreuimus; ſicut harum quoque litterarum tenore ad clariorem omnium notitiam confirmamus, & ſuſcipi obſeruarique decernimus. Mandamus autem in virtute ſanctæ Obedientiæ, & ſub pœnis a ſacris canonib. conſtitutis, aliiſque grauioribus etiam priuationis, arbitrio noſtro infligẽdis, vniuerſis & ſingulis, venerabilib. fratribus noſtris, Patriarchis, Arciepiſcopis, Epiſcopis. & aliis quibuſuis Eccleſiarum Prælatis, cuiuſcunque ſtatus gradus, ordinis, & dignitatis ſint, etiam ſi Cardinalatus honore præfulgeant, vt eadem decreta, & ſtatuta in Eccleſiis ſuis, Ciuitatibus, & diœceſibus, & in iudicio, & extra iudicium diligenter obſeruẽt, & a ſubditis, quiſque ſuis, ad quos quomodolibet pertinẽt, inuiolabiliter faciant obſeruari: contrafactores quoslibet, & contumaces per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, etiam in ipſis decretis contentas, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato etiam, ſi opus fuerit bracii ſæcularis auxilio. Ipſum verò chariſſimum filium noſtrum Imperatorem electum, cæteroſque Reges, Reſpublicas, ac Principes Chriſtianos monemus, & p viſcera miſericordiæ Domini Noſtri Ieſu Chriſti obteſtamur, vt, qua pietate Concilio per Oratores ſuos affuerunt, eadem pietate, ac pari ſtudio, diuini honoris, & populorum ſuorum ſalutis cauſa, pro Sedis quoque Apoſtolicæ & ſacræ Synodi reuerẽtia, ad eiſdem Concilii exequen[illegible], & obſeruanda decreta Prælatis, cum opus fuerit, auxilio, & fauore ſuo adſint neque aduerſantes ſanæ, ac ſalutari Concilii doctrinæ opi-

Digitized by Google

niones a populis ditionis ſuæ recipi permittāt ſed eas penitus interdicant. Ad vitandum pręterea peruerſionem, & confuſionē quæ oriri poſſet, ſi vnicuique liceret, prout ei liberet, in decreta Concil. commentarios, & interpretationes ſuas edere; Apoſtolica auctorit. inhibemus omnibus tam eccleſiaſticis perſonis, cuiuſcūque ſint ordinis, cō ditionis, & gradus, quā laicis, quocunque honore, ac poteſtate præditis, prælatis quidē ſub interdicti ingreſſus eccleſiæ, aliis verò, quicunque fuerint ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœnis, ne quis ſine auctoritate noſtra audeat vllos commentarios, gloſſas, annotationes, ſcholia, vllumue omninò interpretationis genus ſuper ipſius Concilij decretis quocūque modo edere, aut quidquā quocunque nomine, etiam ſub prætextu maioris decretorum corroborationis, aut executionis, alioue quæſito colore ſtatuere. Si cui verò in eis, aliquid obſcurius dictū, & ſtatutū fuiſſe, eamq; ob cauſam interpretatione, aut deciſione aliqua egere viſū ferit, aſcendat ad locum, quem Dominus elegit, ad Sedem videlicet Apoſtolicam, omnium fidelium magiſtram, cuius authoritate etiam ipſa Sancta Synodus tam reuerēter agnouit. Nos enim difficultates, & cōtrouerſias ſi quę ex eis decretis ortæ fuerint, nobis declarandas, & decidendas, quemadmodum ipſa quoque S. Synodus decreuit, reſeruamus; parati, ſicut ea de nobis merito confiſa eſt, omnium prouinciarū neceſſitatibus ea ratione, quæ commodior nobis viſa fuerit, prouidere: Decernentes nihilominus irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Vt hæc autem ad omnium notitiam

Digitized by Google

tiam perueniant, neve quis excuſatione ignorationis vt poſſit, volumus, & mandamus, vt hæ litteræ per aliquos Curiæ noſtræ Curſores in Baſilica Vaticana Principis Apoſt. & in Eccleſia Lateranenſi tunc, cum in ei populus, vt Miſſarum ſolemnibus interſit cōgregari ſolet, palam, & clara voce recitentur, & poſt quã recitatæ fuerint, ad valuas earum eccleſiarum, itemq; Cancellariæ Apoſtol. & loco ſolito Campi Floræ affigantur, ibique, vt legi, & omnibus innoteſcere poſſint, aliquantiſper relinquantur. Cum autem inde amouebuntur, relictis de more ibidem exemplis in alma Vrbe ad impreſſorem tradentur, quo commodius per Chriſtiani nominis Prouincias, & Regna diuulgari poſſint Tranſumptis quoque eorum, quæ manu alicuius publici Notarij ſcripta, ſubſcriptave, & ſigillo, ac ſubſcriptione alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica cõſtitutæ, munita fuerint, finẽ ſine vlla dubitatione haberi mandamus atque decernimus. Nulli ergò omninò hominũ liceat hãc paginam noſtræ confirmationis, monitionis, inhibitionis, reſeruationis, voluntatis mandatorũ, & decretorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtol. eius ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ Apud S. Petrum, anno incarnat. Dominicæ 1563 7. Kal. Fabruarij, Pontificatus noſtri Anno Quinto.

Digitized by Google

Ego Pius, Catholicę Eccleſiæ Epiſcopus.

Ego F. Piſanus, Epiſ. Oſti. Decanus.
Ego Fed. Card. Cæſius, Epiſ. Portuen.
Ego Io. Card. Morenus epiſc. Tuſculanen.
Ego A. Card. Farneſius, Vicecanc. epiſc. Sab.

. . . . . .

Ego Card. S. Angeli, maior Pæniten.

. . . . . .

Ego Io. Card. S. Vitalis.
Ego Io. Michael, Card. Saracenus.

. . . . . .

Ego Io. Bapt. Cicada, Card. S. Clementis.
Ego Scipio Card. Piſarum.
Ego Io. Card. Romanus.
Ego F. M. G. Card. Alexand.
Ego Clemens Card. Aracæli.
Ego Io. Card. Sabellus.

. . . . . .

Ego B. Card. Saluiatus.
Ego Ph. Card. Abburd.
Ego Lud. Simoneta.

. . . . . .

Ego F. Carp. Pacieccus, y de To.
Ego M. A. Card. Amulius.
Ego Io. Franc. Card. de Gambara.
Ego Carolus Card. Borromæus
Ego M. S. Card. Conſtant.
Ego Alph. Card. Geſualdus
Ego Hipp. Card. Ferrar.
Ego Franciſcus Card. Gonzaga.

. . . . . .

Ego Gui. Aſc. Diac. Camard.
Ego C. Vitellotius Card. Vitellius.
Ant. Florebellus Lauellius. H. Cumyn.

Digitized by Google

CATALOGVS

Legatorum, Patrum,

Oratorum, & Theologorum, qui ad Sacroſanctam œcumenicam Tridentinam Synodum conuenerunt a principio vſque ad finem, qui fuit die 4. Decembr. MDLXIII. ſub Pio IIII. Pon. Max.

Quorum nomina, & cognomina, & Patriæ & Dignitates infra continentur.

Hercules Gongaza S.R.E. presb. Cardi. tit. S. Mariæ Nouæ, Mantuanus, obijt Tridenti die 2. Martij, 1563. & ſepultus eſt Mantuæ.

Hieronymus Seripandus R. S. E. presb. Card. titu. S. Suſannæ, Neapolitanus, obijt Tridenti. 18. Martij 1563. & ibi ſepultus in Eccleſia S. Marci, Ordinis Fratrum Heremitarum S. Auguſtini, quorum olim fuerat Generalis.

Ioannes Moronus, S.R.E. Card. epiſcop. Preneſtinus Mediolanenſis, in demortui S.R.E. Card. de Mantua locum miſſus.

Stanislaus Hoſius S.R.E. presb Card. titu. S. Laurentij in Paliſperno, Polonus Vuarmien.

Lodouicus Symoneta S.R.E. presb. Card. titu. S. Cyriaci in Therminis, Mediolan.

Marcus Siticus S.R. Eccleſ. Diaconus Cardinal Baſilica-

Digitized by Google

duodecim Apoſtolorum, de Altaemps, Germanus.

Bernardus Nauagerius S. R. E presby. Car. tit. S. Nicol. inter imagines Venetus, in demortui Cardinalis Seripandi locum miſſus.

Cardinales non Legati.

Carolus a Lotharingia, S. R. E. Preſby. Card. tit. S. Apollinaris, Princeps, & archiepiſcopus Rhemenſis, Gallus.

Ludouicus Madrutius, S. R. E. Diaconus Card. electus Epiſcopus Tridentinus, Germanus.

Oratores, quorum nomina hic deſcribentur, iuxta eorum loca, quæ in eadem ſacroſancta Synodo habuerunt.

Oratores Eccleſiaſtici ſedebant a manu dextera Legatorum, videlicet.

Antonius de Muglitio, Morauus, Archiepiſco. Pragēſis, Orator Cæſareus.

Georgius Draſconitius, Croatus, Epiſcopus quinqueeccleſie. Orator Cæſareus pro Regno Hungariæ.

Valentinus Herbutus. Polonus, Epiſc. Præmiſcienſis. Orator Sereniſſimi Regis Poloniæ.

Marcus Antonius Bobba Caſilenſis, epiſcop. Auguſten in Pedemontio, Excellentiſſimi Ducis Sabaudiæ Orator nunc Cardinalis.

Hiero-

Digitized by Google

Hieronymus de Gaddis Florentinus, Epiſcop. Cortonenſis, Orator Excellentiſſimi Ducis Florentiæ, miſſus in locũ Ioan. Strozij.

Frater Martinus Royas Portalrubeo, Hiſp. Orator Reli. Hieroſolimitanæ.

Oratores ſæculares ſedebant a manu ſiniſtra Legatorum.

Sigiſmundus a Tuun, Tridentinus Orator Cæſareus.

Ludouicus de Lanſac.----------) Oratores Chriſtianiſſ. Galliarum Regis.
Renaldus Ferrerius Præſidens in) Parlamen. Pariſienſi, &)
Guida Faber, Iud maior Tholoſę)

Ferdinandus Martineus Marzcarenus, Orator Sereniſſimi Regis Portugal.

Nicolaus de Ponte, Doctor, & eques, &) Oratores Sereniſ. Dominij Venetorum.
Matthæus Dandalus, eques.)

Melchior Luſſi eques auratus, Orator ſeptem Cantonum Heluetiorum.

Auguſtinus Pangartner I. V. D. de Monachio, Orator Excellentiſſimi Albertis, Ducis Bauariæ.

Claudius Fernandez Quignonij, Comes Lunenſis, Orator Regis Catholici in locum Illuſtriſſimi Ferdinandi de Aualos Marchionis Piſcariæ miſſus, obijt Tridẽti. die 20 Decembris 1562. poſt finem Concilij, ibique ſepultus eſt.

Hic ſeparatim ab alijs Oratoribus, ſedebat apud Reuerẽ-

diſſimum Theleſinum Secretarium S. Synodi, ob contentionem ſuper præcedentia rotam inter ipſum, & Oratores Regis Chriſtianiſſimi.

Patriarchæ.

Antonius Helius Iuſtinopolitanus, Hieroſolymitanus.
Daniel Barbarus Venetus, electus Aquilegienſis.
Ioannes Triuiſanus, Venetus, Venetiarum.

Archiepiſcopi Pauli Tertij.

Ferdinandus Annius Neapolitanus, Archiepiſc. Amalphitan. nunc Epiſc. Bouinus.
Petrus Landus, Venetus, Archiepiſc. Creten.
Petrus Antonius de Capua, Neapolitanus, Archiepiſcopus Hidruntinus.
Marcus Cornelius, Venetus, electus tunc Archiepiſcopus Spalatrenſis.
Sebaſtianus Leccauella, Græcus, Ord. Præd. olim Archiepiſc. Naxienſis, nunc epiſc. Literanen.
Petrus Guerrero, Hiſp. Archiepiſc. Granatenſ.
Antonius, Altouitus, Florent. Archiepiſc. Florent.
Cæſar Cibò Genuenſis, Archiepiſc. Taurinenſis, obijt Tridenti die 26. Decemb. 1562

Archiepiſcopi Iulij Tertij.

Paulus Aemilius Verallus Romanus, olim Archiepiſc. Roßanen. nunc epiſc. Caputaquen.

Ioan-

Joan. Brunus de Orchino, Macedo, Regis Seruiæ, Primas Archiepiſc. Antibaren.

Joannes Baptiſta Caſtaneus, Romanus Archiepiſcopus Roſſanen.

Ioannes Baptiſta Vrſinus Romanus, Archiepiſc. ſanctæ Seuerinæ.

Archiepiſcopi Pauli Quarti.

Ludouicus Beccatellus, Bononien. Archiepiſcopus Raguſinus.

Mutinus Calinius, Brixienſis, Archiepiſc. Iadrenſis.

Sigiſmundus Saracenus, Neapolitan. Archiepiſc. Materanus.

Antonius Perrages de Caſtilegio, Hiſpanus, Archiepiſc. Calaritanus.

Julius Paueſius, Brixienſis, Ordin. Præd. Archiepiſcopus Surentinus.

Bartholomæus de Martyribus, Luſitanenſis, Ordin. Præd. Archiepiſc. Bracaren.

Auguſtinus Saluago, Genuenſis, Ordin. Præd. Archiepiſcop. Genuen.

Archiepiſcopi Pij Quartj.

Philippus Mocenicus, Venetus, Regni Cypri Primas, & Legatus, Archiepiſc. Nicoſien.

Gulielmus d'Auaſon, Gallus, Archiepiſc. Ebredonen.

Antonius Caucus, Venetus, Archiepiſc. Corcirenſis.

Germa-

Germanicus Bandinus, Senenſis, electus Archiepiſcopus Senarum.

Marcus Antonius Columna, Romanus, Archiepiſc. Tarentinus, nunc Card. tit....

Gaſpar de Foſſo, Conſentinus, Ordin. S Franciſci de Paula, Calab. Archiepiſcopus Rhegynus.

Antonius de Muglitio, Morauus, Orator Cæſareus, Archiepiſcopus Pragenſis.

Maximus de Maximis, Romanus, Archiepiſcopus Amalphitanus.

Gaſpar Ceruantes de Garta, Hiſpanus, Archiep. Meſſan. nunc Salernitanus.

Leonardus Marinus, Genuenſis, Ord. Pręd. Archiepiſ. Lancianenſ.

Octauianus Præconius. & Maſſanenſis Ord. min. Conuẽt. S. Franciſci, Archiepiſcop. Panorm.

Nicolaus de Pelue, Gallus, Archiepiſc.

Antonius Iuſtinianus, Hienſis, Ord. Pręd. Græcus Archiepiſcop. Naxien.

Antonius Puteus Nicenus, Archiepiſcop. Baren.

Epiſcopi Leonis Decimi.

Vicentius Nicoſantius de Fano, Epiſc. Arbenſis.

Joannes Franc. de Fliſco, Ianuen. Epiſc. Adrien.

Ioan. Thomas de S. Felicio, Neapolit.

Epiſcopi Adriani Sexti.

Quintus de Ruſticis, Rom. Epiſcop. Milleten.

Epi-

Digitized by Google

Epiſcopi Clementis Septimi.

Lucas Bizantius de Cathare, epiſ. Catharen.
Aloyſius Piſanus, Venetus, Epiſ. Patauin. nunc Card.
Alexander Piccolominus Senen. epiſc. Pientin.
Dionyſius Græcus, Ord. min. S. Franciſci de Obſeruantia, Epiſ Millopotamen.
Gabriel de Veneur, Gallus, epiſc. Ebroicenſis.
Gulielmus de Monthas, epiſc. Lectorenſis.

Epiſcopi Pauli Tertij.

Antonius a Camera, Sabaudus, epiſ. Bellicen.
Nicolaus Maria Caracciolus, Neapolitanus epiſcopus Catanien.
Bernardus Bonioannes, Romanus, epiſc. Camerien.
Fabius Nirtus, Neapolitanus, epiſ. Caiacen.
Scipio Bongallus, Romanus, epiſc. Ciuitatis Caſtellanæ.
Georgius Cornelius, Venetus, epiſc. Taruiſinus.
Vicentius Durantuis, Brixienſis epiſc Thermularum.
Mauritius de Petra, Papien: epiſc. Vigleuen.
Martius de Martijs, Medices, Florentinus epiſcop. Marſicen.
Ioannes Vicentius Michaelius, Barolitanus, epiſcopus Minerbinen.
Gabriel de Boulieri, Gallus, epiſc Andegauen.
Leonardus Haller Germanus epiſc. Philadelphien.
Lud. Vannius de Theodolis, Forli epiſcop. Britonorienſ. obijt.

obijt Tridenti die 11. menſis Ianuarij 1565.
Aegidius Falceta, Cingulanus, epiſcop. Capſulanus, nunc Britonorienſis.
Iulius Contarenus, Venetus, epiſ. Ciuitatis Bellunen.
Thomas Caſellus, Roſſanen. Ordin. Prædic. epiſco. Canen. iunior.
Hippolytus Ariuabenus, Mantuanus, Epiſ. Hieragetren.
Hieronymus Machabæus, Rom. epiſc. Caſtren.
Petrus Auguſtinus, Hiſpanus, epiſcop. Oſcen. & Iacenſis.
Iacobus Naclantus, Florentinus, Ord. Præd. epiſcop. Clodienſis.
Bartolamæus Sirigo, Creten. Græcus, epiſcop. Caſtellaneten.
Thomas Stella, Venetus. Ord. Prædic. epiſco. Iuſtinopolitan.
Petrus du Val, Gallus, epiſc.
Iouan. Antonius Pantuſa, Conſentinus, obijt Trident. die 27. Octob. 1560. epiſc. Litterenſis.
Ioannes Baptiſta de Groſſis Mantuanus, epiſcop. Regienſis.
Ioannes Xuarez, Luſitanus, Ord. ſancti Auguſtini, epiſc. Conimbricen.
Philippus Ricabella, Recanate, epiſc. Recanat.
Ioan. Iacobus Barba Neapolitan. Ord. S. Auguſtini, epiſcop Interamnen.
Michael a Turre, Vtin. epiſ. Ceneten.
Pompeius Xambeccarius, Bono. epiſ. Sulmonen.
Ioan. Beroaldus, Panormitanus, epiſcop. S. Agathæ.
An-

Antonius Scarampus, Aquenſis, Epiſc. Nolanus.
Antonius de Comitibus, Genuen. Ord. Præd. Epiſc. Brugnaten.
Cæſar Foggia, Roſſanen. epiſc Vmbriaticen.
Cæſar Comes à Gambara, Brixien. epiſc. Tortonen.
Io. Baptiſta de Bernardis, Lucen. epiſ. Adiacen.
Martinus Perezius de Ayala, Hiſp. Sogobien.
Nicolaus Ppſalme, Gallus, epiſc. Verdunen.
Alphonſus Roſettus, Ferrarienſis, Comaclen. nunc. Ferrarien.
Iulius Pariſinus de Tolentino, epiſ. Ariminen.
Bartholomæus Sebaſtianus, Hiſpanus, epiſc. Pacten.
Franciſcus Lambertus, Sabaudus, epiſc. Nicien.
Maximilianus Doria, Genuen. epiſc. Naulen.
Euſtachius du Bellay, Gallus epiſc. Pariſien.
Bartholomæus de Capranica, Romanus, epiſc. Carinen.
Ennius Maſſarius de Narnia, epiſc. Feretranus.
Achilles Brancia, Neapol. epiſc. Bouen.
Io. Franciſcus Verdura, Meſſanen. epiſc. Chironen.
Albertus Duimius de Gliricis, Ord. Prædic. de Catharo, epiſc. Veblen.
Ioannes Antolizen de Bricianos de le Ribera, Hiſpanus epiſc. Iuuenacen.
Triſtanus de Bizet, Gallus, epiſc. Xantonen.

Epiſcopi Iulij tertij.

Aſcanius Gerardinus de Amelia, epiſc. Cattacen.
Marcus Gonzaga, Mantuanus, epiſc. Aſſueren.

Baldo

Digitized by Google

Baldouinus de Baldouinis, Piaſanus, Epiſc. Auerſanen.
Patrus Franciſcus Pallauicinus, Genuenſis, Epiſc. Aleriensſis.
Aegidius Fuſcararius, Bonon. Ord. Prædic. Epiſcopus Mutinen.
Timotheus Iuſtinianus de Chio, Græcus, Ord. Præd. Epiſc. Caiamonenſis.
Didacus de Almanſa, Hiſpanus, Epiſc Corien.
Lactantius Rouerella Ferrarien. Epiſc. Aſculanus.
Ambroſius Mõticula, Lunenſis Sarzanen. Epiſcopus Signinus.
Sebaſtianus Gualterius, Romanus Epiſc. Viterben.
Honoratus Faſcitellus, Monachus Ord. S. Bened. Neapolitanus qui obijt Romæ in menſe Martio 1564. Epiſc. Inſulanus.
Petrus Camaianus, Aretinus, Epiſc. Ferularum.
Horatius Græcus, Troianen. Appulus, Epiſc. Leſinen.
Fabius Cuppelata Placentinus, Epiſc. Lacedonen.
Gaſpar de Caſal, Luſitanus, Ord. S. Aug. Epiſ Leirien.
Bernardinus de Cuppis, Romanus Epiſc. Auximanus.
Ioannes de Moruillier, Gallus Epiſc. Aurelianen.
Iulius Gentilius Tortonen. Epiſc. Vultarien.
Adrianus Fuſconius Romanus, Epiſc. Aquinus.
Antonius de S. Michaële, Hiſpanus, Ordin. S. Franciſci de Obſer. epiſc. Montis Marani.
Hieronymus Melchiorius, Recanatenſis, Epiſcopus Maceraten.
Petrus de Petris de Monte, Aretinus, Epiſc. Lucerinus
Cæſar Iacomellus, Romanus, Epiſc. Bellocaſtren.

Iulius

Digitized by Google

Julius Grittus, Venetus Epiſc. Parentinus.
Iacobus Silueſtrius Piccolominus de Cælano, Epiſcop. Aprutinus.
Ludouicus de Breſze, Gallus, Epiſc. Melen.
Iacobus Magnanellos, Senen. Epiſc. Groſſetan.
Jo. Andr. Carcius de Tibure, Epiſc. Tyburtin.
Franciſc. Ricardotus, Burgundus; Epiſc. Atrebaten.
Carolus Cicada Genuen. epiſc. Albingan.
Franc. Maria Piccolominus, Sen. epiſc. Ilcinen.
Acciſculus, Moya de Contreras; Hiſp. Vicen.
Galeatius Roſcius de Interāna, qui obij Tridenti, die 16. Octob. 1563. Epiſc. Aſſiſien.
Iacob. Maria Sala, Bonon. epiſc. Viuarien.
Gabriel de Monte S. Sabini epiſc. Heſimus.
Marianus Sabellus, Rom. epiſc. Eugubinus.
Agapitus Bellomo, Rom. epiſc. Caſertatus.
Iulius Cananius, Ferrarien. Epiſc. Hadrienſ.
Iulius Gallettus Piſanus, epiſc. Alexanen.
Hieronimus Burgenſis, Gallus, epiſc. Cathalon.

Epiſcopi Pauli Quarti.

Scipio Aeſtenſis, Ferrarien. epiſc. Caſalen.
Didacus Sarmiente de Sottomaior, Hiſpanus, Epiſcopus Aſtoreien.
Thomas Goduclus, Anglus, epiſc. Aſaphen.
Fructus Capharellus Rom. epiſc. Fundanus.
Belliſſarius Baldinus, Neapol. epiſc. Larienen.
Vrbanus Vigerius de Ruere, Genuen. epiſc. Senogallien.
Iacobus Suretus, Grecus, epiſc. Millopotamen iunior.

Ioen.

Digitized by Google

Io. Baptiſta Oſius, Romanus, Epiſc. Reatinus. obijt die 12. Nouembr. 1562.

Marcus Laureus, Tropienſis Ord. Præ. epiſc. Campanien.

Frāciſcus de Beauquere, Gallus, Venetus, Epiſc. Metenſis.

Io. Franciſcus Commendonus, Venetus, epiſc. Zacinthen. nunc Card.

Carolus de Graſſis, Bonon. epiſc. Montis Faliſci.

Arias Gallego, Hiſp. epiſc. Gerunden.

Hieron. Gallego, Hiſp. Oueten.

Hercules Rettinger, Germa. epiſc. Lauentinus.

Iulius de Rubeis, Polian. epiſcop. S. Leonis. obijt Romæ in menſe Martio 1564.

Ioan de Munnatones, Hiſp. Ordin. ſancti Auguſtini epiſc. Segorbicen.

Franciſcus Blanco, Hiſp. epiſc. Aurien.

Vincentius de Luchis, Bonon. epiſc. Ancomitanus.

Pompeius Picolhomineus de Aragonia epiſ. Topien.

Petrus Barbaricus, Venetus, epiſc. Curſolen.

Franciſcus Bachodinus, Sabaudien. epiſc. Gebennen.

Carolus de Angennens Gal. epiſc. Cenoman.

Hieronym. de Nichiſola, Veronen. Ordi. Præd. epiſ. Theanen.

Marcus Antonius Bobba, Caſalen. epiſco. Auguſten. nunc Cardinales.

Iacobus Lomellius, epiſc. Mazarien.

Donatus de Laurentijs de Aſculo, Appulus, epiſc. Arianen.

Petrus Contarenus, Venetus, epiſc. Paphen.

Petrus Daneſius, Gallus, epiſc. Vauren.

Hiero-

Hieronymus Sauorgnanus, Foroliuien. Epiſcop. Sibinicen.
Philippus du Bec Gallus, epiſc. Veneten.
Carolus de Rouey, Gallus, epiſc. Sueſſionem.
Georgius Draſcouicius, Croatus, epiſc. Quinq; eccleſia.
Franciſcus de Aguirre, Epiſc. Crotonen.
Andreas de Cueſta Hiſp. epiſc. Legionen.
Antonius Gorroinero, Hiſp. epiſc. Almerien.
Antonius Auguſtinus, Hiſpan. epiſc. Ilerden.
Angelus Maſſarellus, & Septempedanus, epiſc. Telenſin.
Antonius Ciurelia, Barenſis, epiſc. Puduenſis.
Dominicus Caſablanca, Meſſanen. Ord. Præd. epiſcopus Vicenſis.
Petrus Faunus Coſtacciarius, epiſc. Aquen.
Io. Carolus Bouis Bonon. epiſc. Octunen. nunc Archiepiſc. Brunduſinus.
Hugo Boncompagnus, Bon. epiſc. Veſtanus, nunc Car. tit. S. Six deinde Pon. Max. 1572. nuncupatus Gre. XIII.
Saluator Pacinus de Colle, epiſc. Cluſinus.
Lupus Martinez, Hiſp. Elnen.
Carolus de Eſpinay Gallus, epiſc. Dolen.
Aegidius Spifame, Gallus, epiſc. Niuernen.
Antonius Sebaſtianus Minturnus, de Traiect. epiſcopo Vxentin.
Bernardus del Bene, Florentinus, epiſc. Nemauſen.
Dominicus Bollanus, Venetus, epiſc. Brixien.
Io. Antonius, Vulpius, Comet. epiſc. Comen.
Ludouicus de Ginolhac, Gallus, epiſc. Tutellen.
Philippus Maria Campegius, Bonon. epiſc. Feltren.
Io. de Quignones, Hiſp. epiſc. Calaguritan.

Didacus Couarruuias de Leyua, Hiſp. Epiſc. Ciuitaten.

Philippus Gerius, Piſtorien. epiſc. Iſclanen. nunc Aſſiſien.

Io. Antonius Fachinettus, Bonon. Epiſ. Neocaſtren. Cardin. a Greg XIII. 1583. 12. Dec. & poſtea Sum. Põt.

Epiſcopi Pij Quarti.

Io Fabritius Seuerinus Neapolitanus, Epiſc. Aceren.

Martinus Ritouius Flander, epiſc. Ipren.

Antonius Hauetius, Ord. Pred. Flander, I. Epiſ. Namurcen.

Conſtantius Bonellus, Feretran. epiſc. ciuitatis caſtelli.

Iulius Superchius, Ord. Carmelitarum, Mantuanus, epiſc. Accien. nunc Caprulan.

Matthæus de Concinis, Florentinus, Epiſcopus Cortonenſ.

Nicolaus Sfondratus, Mediolanenſis, Epiſcopus Cremonen. Car. a Greg. XIII. 1583. 12. Decem. & Papa die 5. Decemb. 1590 appellatur Greg. XIV.

Ventura Buffalinus, Romanus epiſ. Maſſanen.

Ludouicus de Bueil Gallus epiſc Vencien.

Hieronymus Galleretus, Mediol. epiſc. Sutrinus.

Io Petrus Delphinus, Venetus, Ord canon. Regularium, epiſ. Zacinthi, & cephaloniæ ſecundus.

Io. Andreas Bellonius, Meſſanen epiſ. Maſſulubren.

. . . . .

Federicus Cornelius Venetus epiſc.

Stephanus Bouther, Gallus, epiſ. Coriſopiten.

Io. Paulus Amanius, Cremen. epiſc. Auglonen.

Alexander Sfortia de Sanct. Floria, epiſc. Parmen. nunc Card.

Card. tit. S. Mariæ in Via.

Antonius le Cirier Gallus, Epiſc. Abrincien.

Andreas Mocenigus, Venetus, Epiſc. Nimoſien.

Benedictus Saluinus Firmanus, Epiſc. Verulanus.

Gulielmus Caſſador, Hiſp. epiſc. Barcbonien.

Petrus Gonzalez de Mendoza, Hiſpanus, Epiſc. Salamantin.

Martinus de Corduba de Mendoza, Hiſp. Ord. Præd. Epiſc. Dertuſen.

Iulius Magnanus, Placentinus, Ord. Min. Con. S. Franc. Epiſ. Caluen.

Valentinus Herbutus, Polonus, Epiſc. Premiſilien.

Simeõ Aleotus Foroiulien. electus eſt Trienti die 20. Augusti 1592. Epiſ. Foroiulien.

Petrus de Xaque. Hiſp. Ord. Præd. Epiſc. Niochen.

Proſper Rebiba Meſſanen. Epiſ. Troianus.

Melchior Auoſmediano, Hiſp. Epiſc. Guadiſcen.

Hippolytus de Rubeis, Parmenſis, Epiſ. Papien.

Didacus de Leon, Hiſp. Ord. Carmel. Epiſc. Columbrien.

Annibal Saracenus, Neap. Epiſ. Licien.

Paulus Iouius, Comen electus Epiſc. Nucerien.

Hieronymus Triuiſanus, Venetus Ord Præd. mortuus eſt Tridenti die 9. Septemb. 1562. Epiſ. Veronen.

Hieronymus Ragazzonus Venetus, Epiſc Famaguſt.

Romulus de Valentinus, de Trebia, Epiſ. Conuerſan.

Lucius Maranta Venuſinus, Epiſc. Lauellen.

Simon de Nigris, Genuen. Epiſc. Sarazanen. mortuus Cardinalis.

Theophilus Gallupus, Tropien. Epiſco. Oppiden.

Digitized by Google

Iulius Simoneta, Mediolanen. Epiſ. Piſauren.
Petrus de Alſiert, Gallus Epiſc. Conuenarum.
Iacobus Guidius, Volaterranus, Epiſ. Pennen. Arien.
Didacus Ramirez, Hiſp. Epiſc. Pampilonen.
Franciſcus del Gado, Hiſp. Epiſc. Luten.
Ioannes Clauße, Gallus, Epiſc. Senecen.
Iacobus Gibertus de Nogueras Hiſp. Epiſc. Aliphan.
Ioannes Annius, Neapol. Epiſc. Hippolen. & Coadiutor Bouinus.
Antonius Maria de Saluiatis Romanus, in Gallia Epiſcopus S. Pauli. Card. a Greg. XIII. 1583.
Matthæus Priulus, Venetus, Epiſ. Aemonien. nunc Vicentinus.
Thomas Lilius, Bonon. Epiſc. Soranus. deinde Plac.
Hieronymus Guerinus Ferretranus. epiſ. Roſſen.
Thomas Oyerllaite, Hibernus. epiſc. Roſſen.
Franciſcus Valete Gallus epiſc. Vabren.
Fabius Pignatellus, Neapolitanus, epiſcopus Monopolitanus.
Carolus de Vicecomitibus, Mediolanen. epiſc. Vintimilien.

mortuus Card. tit. . . .

Ioannes Coloſaurinus, Hungarus, Ordin. Prędicat. Obijt Tridenti die 24. Nouembris, Anno 1562. epiſcopus Canadienſis.
Andreas Duditius Sbardellatus, Hungarus, epiſc. Tininien. nunc Quinque ellesie.
Spinellus Bencius, Politianas, epiſc. Montispolitiani.
Franciſcus Abondius, Caſtillioneus, epiſc. Bobien.

nunc

nunc Cardinalis tit..

Stanſilaus Fuleſci, Polonus, Epiſc. Theodoſius.

Eugenius Obairt. Hibernus, Ord Præd. epiſc. Achaden.

Donaldus Mangongial Hibernus epiſ. Rapoten.

Guido Fererius Pedamontanus, Epiſco. Vercellen. nunc Card. tit....

Io. Baptiſta Sighicellius, Bonon. epiſc. Fauentinus.

Sebaſtianus Vantius, de Arimino, epiſ. Vrbeueta.

Io. Baptiſta Lomellius, Meſſanon. epiſc Grandien.

Io. Baptiſta Milaneſius, Florent. Epiſc. Marſican.

Auguſti, Mollignatus, Vercellenſis, Epiſc. Triuicanen.

Carolus Grimaldus Genuen Epiſc. Simonen.

Fabritius Landrianus, Mediolanen. epiſ. S. Marci.

Bartolamæus Ferratinus, Amerinus, Epiſcopus Amerinus.

Petrus Fragus Hiſp. Epiſc. Vſillen.

Hieronymus de Gadis, Florentius, epiſc. Cortonen.

Franciſcus Contarenus, Venetus, epiſc. Paphen.

Io. Delphinus, Venetus, Epiſc. Torcellanus.

Alexander Molus Comen. Epiſc. Minoren.

Hieronymus Vielmus, Venetus, Ord. Prædic. Epiſco. Argolicen.

Franciſcus Reguſeus Ord. S. Franciſci de Obſer. epiſ. Marchanen.

Abbates.

Hieronymus Gallus, Abb. Claraucllen.

Sympliciamus Abb. Sancti Saluatoris Papiæ, de Vul-

tulina, Congregationis Caſſinen.
Stephanus Catanius, Nouarien. Abb. S. Mariæ Gratiarũ Placen. diæc. Congregat. Caſſinen.
Auguſtinus Locus, Hiſpanus, Abb. S. Benedicti de Ferraria, Congregat. Caſſinen.
Eutichius Cordes, Antuerpien. Abb. S. Fortunati apud Baſſianum, Coongreg. Caſſinen.
Claudius Sainctes, Gallus. Abb. Luneuillan.
Coſmus Damianus Hortolanus, Hiſpan. Abb. Villebertrandi.

Generales.

Vincentius Iuſtinianus, Genuen. Generalis, Ord. Prædicatorum. Card. Pij V.
Franciſcus Zamorra, Hiſpanus, Generalis, Ordin. Min. de Obſeruantia.
Antonius de Sapientibus, Auguſtanus Generalis Ordin. Min, Conuentualium.
Chriſtophorus Patauinus, Generalis Ordi. Heremitarum S. Auguſtini.
Io. Baptiſta Migliauacca, Aſten- Generalis Ordin. S. Mariæ Seruorum.
Stephanus Fazinus, Cremen. Prouincialis Lombardiæ, pro Generali Carmelitarum.
Iacobus Lainoz, Hiſpanus, Præpoſitus Generalis Societatis Ieſu.
Thomas ... Ciuitatis de Caſtello, Generalis Capucinorum.

Do-

Digitized by Google

Doctores Legum pro ſacro Concilio.

Gabriel Paleotus, Bonon. Auditor Rotæ, nunc Card. tit. S. Nerei, & Achilei.

Scipio Lantillottus, Rom. Aduocatus Conſiſtorialis Car. a Greg. XIII. 1583.

Io Bapt. Caſtellius, Bonon. Promot. deinde epiſc. Arim.

Michael Thomaſius, Maioricen. Doctor Decretorum.

Theologi a Summo Pontifice miſſi.

Fr. Petrus de Sotto, Ord. Præd. Hiſp. obijt Tridenti, menſe Aprilis 1563.

Alphon. Salmeron, Hiſp. Societatis Ieſu.

Franciſcus Torenſis, Doctor Theologus, Hiſpanus.

Antonius Soliſius, Doctor Theologus, Hiſp.

Fr. Camillus Cāpegius, Pap. Inquiſitor Ferrarię Ord. pręd.

Fr. Hierony. Brauo, Hiſp. Ord. Præd.

Fr. Andrianus, Valenetinus, Venetus, Ordin. Præd. in demortui F. Petri de Sotto locum, nunc Illuſtriſſ. Dominij Veneti Inquiſitor generalis.

Doctores Theologiæ facultatis Pariſienſis, miſſi a Carolo X. Galliarum Reg. Chriſtianiſs.

Nicolaus Millard. Decanus facultatis Pariſienſis.

Ioannes Peletier.

Antonius Demochares.

Digitized by Google

Nicolaus de Bris.

Jacobus Hugonis, Franciſcanus, idem etiam Procurator R. Reuer. Io. Vrſini Epiſcopi Trecorenſis.

Simon Vigor.

Richardus du Pre.

Natalis Paillet, obijt Tridenti 7. Kal. Decemb. 1562.

Robertus Fournier.

Antonius Coquier.

Lazarus Broychot.

Claudius de Saintes, Canon. Regularis.

Theologi, miſſi a Philippo Rege Catholico.

Coſmas Damianus, Hortolanus, electus Abb. Villabertrandi.

Ferdinandus Tritius Doctor, Theologus, Canonicus Caurien.

Ferdinandus Velloſillus, Doctor Theologus, Canonicus Saguntinus.

Thomas Daſſio I.V.D. Canonicus Valentinus.

Licencia, Antonius Couarruuias Auditor Granaten.

Ferdinandus Menacacenſis, Decretorum Doctor.

Frater Joannes Ramirez, Hiſpan. Miniſter prouin. Diui Jacobi.

Frater Alphonſus Contreras, Commiſſarius Ord. in curiæ Regis Hiſpaniæ.

Frater Michael de Medina, Hiſp. Ord. Minor. S. Theologiæ Doctor.

Frater

Digitized by Google

Frater Io. Lobera, Hiſpan. S. Theologiæ lector Salamāticæ miſſus in ſocietatem miniſtri Prouincialis Diui Iacobi ſup. memorati.

Coſmus Palma Fonteyus S. Theologiæ Lector Hiſp. Hortolani Abb. diſcip. & comes.

Fr. Io. Gallo Hiſp. Ord. Prædicat.

F. Petrus Fernandez Hiſp. Ord. Prædic. in ſocietate Magiſtri Gallo.

Frater deſiderius de ſancto Martino. Panor. Ord. Carmelita.

Michael Baius ab Atho. S. Theologia Doctor.

Io. Heſſeles Louanij, S. Theologiæ Doctor.

Cornelius Ianſenius, Hulſtenſis, S. Theologiæ Doctor.

Theologi miſſi a Rege Portugallæ.

F. Franciſcus Foriero Ord. Præd.

D. Iacobus a Payua de Andrade, Luſitanus, Doctor Theologus.

D. Melchior Cornelius, Decretorum Doctor, Senator Regis Portugaliæ.

Ab Excellentiſſimo Duce Bauariæ.

Ioannes Cauillonius; Flander ex ſocietate Ieſuitarum.

Procuratores Epiſcoporum abſentium.

Merchantus, Doctor Theologus, pro Illuſtriſſ. Cardinal de

Digitized by Google

de Mendoza, epiſc. Burgen.
Io. Gothardius cle. ſec. Germanus, pro R. epiſc. Ratisbon.
Georgius Hochenuarter cler ſec. Doct. Theologus, Suffraganeus pro Reuer. epiſc. Baſilienſi.
Frater Felicianus Minguarda a Morbinio, Ord. Præd. pro Illuſtr. D. Salisburgen. Orator.
Petrus Cumes, Doctor Theologus, Cano. Malacitanus, pro Reuer. Malacitano.
Io. Delgadus. Doctor Theolog. Cano. Tydenſis, pro D. Io. de S. Aemiliano Reuer. Epiſc. Tudenſi.
Gaſpar Cardillus, Villalpandeus, Segob. Doctor Teolog. pro Reuer. Epiſ. Abulen.
Frater Io. de Ludemna, Doctor Theologus Ord. Præd. pro Reuer. epiſc. Saguntino.
Fr. Franciſcus Orantes, Lector Valliſoleti, Ord. Minorum pro Reuer. epiſc. Palentino.
Cæſar Ferrantius Sueſſanus, Doctor Theologus, pro Reuer. Epiſc. Sueſſano apud Reuer. Ilerdenſem.

Procuratores Ordinum.

Io. Coutignon Doctor Gallus, Prior, & Procurator Ord. Cluniacenſis.
Nicolaus Boucherat, Gallus, Prior monaſterij de Recluſo, Procurator generalis Ord. Ciſtercien.

Theologi ſæculares, & Doctores iuris Canonici.

Georgius Gerard. Gallus, Doct. Theol. tum R. Andegau. Gen-

Gentianus Heruetus, Gallus; cum Illaſtr. & R. Cardinale a Lotharingia.

Franciſcus Sancius Decanus, facultatis Theologiæ, & Can. Salamantic. cum Reuer. Salaman.

Matthæus Guerra, Conſentinus, Calaber, presbyt. ſecularis cum Reuer. Epiſc. S. Marci.

Federicus Pendaſius cum Illuſt. Card. de Mantua, Legato S. Concilij.

Io. Franciſcus Lombardus cum Illuſtr. Car. Seripando, Legato S. Concilij.

Petrus Morcatus, Theologus cum R. Vincenſi.

Trigillus, Doctor Theologus, Canonicus Legionen, cum Reueren. Legion.

Sobanus Doct. Theologus, cum R. Legionen.

Antonius Leitonus Doctor Theologus, cum Reuer. Coymbricenſi.

Petrus Fontidonius, Doctor Thologus, cum Reuerendiſs. Salmantino.

Ioannes Villeta, Doctor Theologus, cum Reuerendiſs. Barchinonen.

Io. Fonſeca, Doctor Theologus, cum Reuerendiſs. Epiſcopo Granaten.

Michael Oroncuſpe, Doctor Theologus, cũ Reuer. Epiſcop. Tampi lon.

Alphonſus Fernadez de la Guerra, Hiſp. Doctor Theologus cum Reuer. Gaudixien.

Michael Ytero D. V. I. cum R. Epiſc. Pampilon.

Ioſephus Puebla, Doct. Theolo. cum R. Epiſc. Ciuitaten.

Io. Chacon, Doct. iuris Canonici cum R. Epiſc. Almer.

Anto-

Antonius Garſias, Doctor Theologus, cum Reuerendiſs. Epiſcop. Oueten.

Benedictus Arias Montanus, Ord. S. Iacobi, Doctor Theologus cum R. Sebogien.

Ioannes Barcellona Theologus, cum Reuerendiſ. epiſcop. Vſcellen.

Doctores Galli, Ordinis S. Benedicti.

Ioan. Carthougae, Doctor Theologus.

Ioan. de Verdum, Doctor Theolog.

Theologi Ord. Fr. Prædicatorum.

Angelus Cioſus Florentinus, cum Illuſtriſ. Card. Mantuano Legato.

Seraphinus Caballus Brixia. Prouincialis terræ S. cũ Reuerend, ſuo Generali.

Heliſæus Capys Venetus, Theologus cum Reuerend. Archiepiſc. Pragen.

Petrus Ardien. Gallus, cum R. D. Cenomanen.

Bernardus Bernardi. Gallus, Inquiſitor Auinioni, Vicar. congreg. Franciæ cum R. D. Nemauſenſi.

Ioan. Matthæus Xaldina, cum R. D. Taretino.

Petrus Martyr Coma. Hiſpan cum Reueren. Dom. Gerũdenſi.

Petrus Zatores. Hiſp. cum R. D. Dertuſenſi.

Antonius de Groſupto, cum Reuerendiſſ. Dom. Vigliuanenſi.

Digitized by Google

Aurelius de Chio,cum Reuerendiſs.D.Spalatrenſi.
Adrianus Valenticus Venetus,cum Reuerendiſſ.D.Nicoſienſi.
Marcus Medices,Veronen.cum Reueren.D Ceneten.
Benedictus Herba,Mantuanus,cum Reuerendi.D.Brixienſi.
Michael de Aſt,Genuenſis.prior S.Laurentij.
Conſtantinus Coccianus,Iſor ll i,cum Reuerend.D.Mō topolitiano.
Henricus de Sancto Hieronymo,cum Reuerend D. Bracarenſi.
Ludouicus de Sotto maior , cum Reuerendiſſ. D. Georgio de Tayde.
Baptiſta de Lugo cum Reuerend D.Veronenſi.
Hieronymus Barolus,Papien.

Nomina Fratrum Theologorum Beati Franciſc.de Obſeruantia cum ſuo Generali.

Aloyſius de Burgo nouo Placent. Sacræ Theolo. Lector, Bononien.Commiſſarius generalis,nunc Ordinis Generalis.
Thomas de Sogliano,Italus,prouinc.Bonon.Magiſt.
Antonius de Padua,Luſitanus,Ordinis Secretarius.
Bonifacius Raguſeus Apoſtolicus Prædicator, Terræ S. gubernator,nunc epiſc.de Stagno in Dalmatia.
Angelus de Petriolo, Italus, Lector Sacræ Theologiæ Peruſiæ.

Angelus

Angelus Iuſtinianus, Italus, Lector Sacræ Theologiæ Ianuæ.

Vincentius de Meſſina, Italus, Sacræ Theologiæ Lector Neapoli.

Iulius Paſſiranus, Vrcenus, Italus, Sacræ Theologiæ Lector Bergom.

Iacobus Alani, Gallus, Theologus, cum Reuerendiſ. Epiſcop. Veneten.

Nomina omnium Theologorum Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium exiſtentium in ſacro Concilio cum Reuer. patre generali.

Marcus Ant. Gambaronus à Lugo, ſocius, Relig.

Bartholomæus Golphus de Pergula, Prædicator illuſtriſ.

Ioannes Tertius, Bergomen. Lector Theologiæ publicus in Gymnaſio Papienſi.

Clemens Thomaſinus de Florentia, Regens in Conuentu S. Crucis de Florentia.

Auguſtinus Balbus a Lugo.

Ioannes Baptiſta Ghiſulphus Ordin. Scriba.

Antonius de Grignano, Regens S. Antonij de Patauio.

Lucius Anguiſſola Placẽtinus, Regens S. Fran. Bononiæ.

Maximianus Benianus Cremen. Orator pro Religione, & Inquiſitor Paduæ.

Octauius Charus de Neap. Regens S. Lauren de Neap.

Antonius Poſius de Monte Ilcino, Regens in Conuẽtu duodecim Apoſtolorum Romæ.

Bona-

Digitized by Google

Bonauentura Meldulen. Regens in conuentu Parmæ.

Martialis Peregrinus, Galabet, Regens in conuentu Fer.

Antonius a Cubalo Feltren.

Andreas Chynopius de Amandula cum Reuer. Do. Carthanzario.

Baltaſſar Criſpius, Neapolitanus, cum Reuer. Dom. Tropien.

Theologi Ordinis Fratrum Heremitarum S. Auguſtini.

Thadæus Peruſinus, cum Reuerend. Dom. Saluiato nunc Generalis.

Io. Paulus Recanatenſis, cum R. Do. Quinque Eccleſien. Oratore pro Regno Hungariæ.

Simon Florentinus, cum Illuſt. Card. Seripando Legato.

Cherubinus Lauoſius de Caſſia, cum Reuerend. Dom. Vercellen.

Gabriel Verratellus, Anconitanus.

Ambroſius Veronenſis, Prior conuentus S. Marci in Vrbe Tridentina.

Io. Baptiſta Burgos, Valentinus Hiſp.

Antonius Modulphenſis, qui eſt cum Reuerend. D. Pragen Oratore.

Aegidius Volaterranus, cum Reuerend. Epiſc. Thinien.

Eugenius Piſaurenſis in præterita Quadrag. Conci. prædicator celeberrimus.

Adamantius Florentinus, qui eſt cum Illuſtr. Card. Madrutio.

Aure-

Digitized by Google

Officiales S. Concilij Tridentini.

Epiſcopus Canenſis, Commiſſarius.
Epiſcopus Theleſinus, Secretarius.
Ludouicus Bondonus, Magiſt. Cærimoniarum.
Antonius Manellus, Depoſitarius.

Cantores Sacri Concilij.

Simon Bartolinus, Peruſinus.
Ioan. Aloyſius de Epiſcopis, Neapolit.
Bartholomæus Conte, Gallus.
Matthias Albo, de Fulgineo.
Franciſcus Buſtamente, Hiſp.
Io. Antonius. Latinus, Beneuentan.
Franciſcus Druda, Gallienſis.
Lucas Longinquus, Giſonen.
Petrus Scorteccius, Aretinus.

No[illegible]

Marcus Antonius Peregrinus, Comenſis, & Cynthius Pamphylus, de S. Seuerino.
Hierony. Gambarus, Brixienſis, Forenſis.

Curſores S. D. N. & ſacri Concilij.

Nicolaus de Mattheis, &)
Iacobus Carra.) *Allobroges.*

Digitized by Google

INSCRIPTIONES DIVERSORVM OPERVM.

Quæ plerique eruditiſſimi, iidemque piiſſimi patres, durante Tridẽtino Concilio, uel ſuo Marte confecere, vel ex alijs congeſſere, ſeu vertere, vel pene obliterata reſtituere; cum auctorũ nominibus, eo ordine diſpoſitæ, quo ipſa opera, vel primum emiſſa, denuò impreſſa fuerũt.

De Summis Pontificis auctoritate.

De reſidentia Epiſcoporum, & beneficiorum pluralitate.

De Põtificis Max. & Concilii Generalis auctoritate, ad Baſilienſium Oratorem reſponſio corã ſanctiſſ. D. Eugenio Papa IV. Sacro Cardinalium Senatu, ceteriſque Romanę Curię proceribus, in Cõcilio Florentino viua voce exhibita per Ioannẽ a Turre Cremata presbyter. Cardinalem S. Xiſti; nunc primum in lucem edita, opera Camilli Campegij, Theologi Papienſis.

Conſtitutiones Sanctorum Apoſtolorum, Doctrina Cath. a Clemente Romano Epiſcopo, & ciue conſcripta, libri octo. Franciſci Turriani prolegomena & explanationes apologeticę; in eaſdem Conſtit. Grecè ſcriptę.

De Conſtitutionibus Apoſtolicis, beato Clemente Romano Auctore, libri octo nunc primum a tenebris eruti. & ad orthodoxam fidem aſtruendam apprimè vtiles.

Ioanni Carolo Bouio, Epiſcopo Oſtunenſium, nunc Archiepi-

Digitized by Google

chiepiſcopo Brunduſino, interprete.

Eiuſdem Scholia in loca, quæ dubitationem aliquam habere videntur.

De Quadripartita Iuſtia libri tres. De Sacrificio Miſſæ, & ſacroſanctæ Eucharistiæ celebratione, per Christum in cœna nouiſſima. De Cœna, & Calice Domini quo ad laicos, & Clericos non celebrantes, libri tres.

Auctore, Gaſpare Caſalio Luſitano, Legerienſium Epiſc.

Iſaiæ Prophetæ vetus, & noua ex Hebraico verſio, cum commentario.

F Franciſco Forerio Vlyſſiponenſi, S. Theol. profeſſore Dominicano, auctore.

Christiana Parænesis, ſiue de recta in Deum fide, libri ſeptem.

F. Michael Medina Hiſpanus Ord. Min. de Obſeruantia, auctore.

Eiuſdem Diſputationes de indulgentijs.

Locorum Catholicorum tum ſacræ Scripturæ, tum etiam antiquorum Patrum pro orthodoxa, & vetere fide retinenda libri Septem

F. Franciſco Horatio, Hiſpano, Ord. Min. Regul. Obſeruantiæ, auctore.

Petri Fontidonij Segobienſis, Doctoris Theologi, pro ſacro œcumenico Concilio Tridentino, Aduerſus Ioannem Fabricium Montanum, ad Germanos.

Orthodoxarum explicationum libri decem, in quibus omnia ferè de Religione capita, quæ his temporibus ab hereticis in controuerſiam vocantur apertè, & dilucidè explicantur, præſertim contra Martini Chemnici

pe-

Digitized by Google

petulantem audaciam.

Authore R.D.Diego Payua Andreadio Luſitano.

Commentarius in ſacrum D.N.Ieſu Chriſti Euangelium ſecundum Matthæum.

A P.Ioannes Soarez,epiſc.Conimbricenſis,& Arganiſi Comite,editus.

Thomæ ab Argentina cõmentaria in 4.lib.ſentent.recognita,& a mendis,quibus paſſim ſcatebãt,repurgata.

Suprascripti libri omnes ex officina Franciſci Ziletti prodiere.

Aſſertio fidei Catholicæ aduerſus articulos utriuſq Confeſſionis fidei Anne Burgenſis I.D. in Academia Aurelianenſ.olim profeſſoris.

Auctore Feliciano Ninguarda a Morbinio Dominicano Doct.Theol.Reuerendiſs.et Illuſtriſſ Archiepiſc. ac Principis Salisburgen.Conſiliario,et in ſacro Tridentino Concilio Oratore.

Diſputationes aduerſus proteſtationem 35.Hæreticorum Auguſtanæ confeſſionis.

Habitæ a Gaſp. Cardillo Villupand. Hiſp. Segob. Doctor

Antonij Sebaſtiani Minturni,epiſc.Uxentini, de officijs Eccleſiæ præſtandis.

D.Bonauenturæ in quatuor libros Sententiar. li. quatuor, Item Opuſculorũ eiuſdem Tomi duo, ab innumeris ferè mendis purgati,et Annotationibus,tam rerum memorabilium,quam locorum Scripturę, et Doctorum in margine nunc denuo decorati.

Iuſſu R.P.F.Frãciſci Zamore,totius Seraphici Ordin. de Obſer.General.Miniſtri.

Digitized by Google

ptum fuit,& iure et cōi ſancitum eſt, vt Conſtit. nouæ vim non niſi poſt certum tempus obtineant; æquum nobis,& iuſtum viſum eſt: prædict. decreta omnia ad reforma. iuſque poſitiuū duntaxat ſpectantia, a Kal Maij proximè præteriti oēs obligare cępiſſe, neq. poſt eam diem excuſationem cuiuſquam, ꝙ ea ignorauerit, admittendam, atq ita Apoſt auctor. declaramus, ac definimus, & ab omnib. iudicari debere mandamus. atq; ſtatuimus. Decernētes, irritum, & inanè, ſi quid ſecus a quoquam quacunq. dignitate, autor. & poteſtate prędito contigerit iudicari. Non obſtan. conſtitutionib. & ordinationibus Apoſtolicis, aliiſque in contrarium facientibus quibuſcūq. Nulli ergo omnino hominum liceat hāc paginā noſtræ declarationis, definitionis, mandati, ſtatuti, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pſumpſerit, indignationē omnipotētis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſt. eius ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incar. Domin. 1564. 15. kal. Auguſti, Pontific. noſtri anno quin.

Ferd. Card. Cæſius.

Cæl. Glorierius.

H. Cumyn.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini 1564. Indictione 7. die verò 20 menſis Iulij, Pont. Sanctiſs. in Chriſto Patris, & Domini noſtri, D. Pij, diuina prouidentia Papæ IIII. anno quinto, Retroſcriptæ litteræ affixæ, lectæ, & publicatæ fuerunt in valuis Baſilicarum Principis Apoſtolorum de Vrbe, & S. Ioan. Lateranen. necnon Cancellariæ Apoſtol. & in Acie Campi Floræ per nos Iacobum Carra, & Iulium Parinum prælibati Sanctiſs. Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

Digitized by Google

Diuina prouidentia Papæ Quarti.

Per quem deputantur octo Reuerendiſ. Cardinales, qui faciant obſeruari reformationes ab ipſo editas, necnon decreta ſacri œcumenici, & generalis Concilij Tridentini.

PIVS PAPA IIII.

MOtu proprio, &c. Alias nonnullas conſtitutiones, & ordinationes, reformationem maioris Pęnitentiarij, ac ſacræ Pęnitentiariæ noſtræ, ac Vicarij noſtri, ac eius officij, necnon Camerarij, & Cam. Apoſt. ac illius cauſarum auditoris, necnon Palatij Apoſt. cauſarum Audit. ac Gubernatoris, & Capitolinæ Curiarum, & contradictionalium, aliarumq. almæ Vrbis noſtræ, ac Rom. Cur. tribunalium, & officiorum concernen. edidimus, quæ tamen (vt intelleximus) ab eorũdem officiorum, & tribunaliũ præfectis, ac officialib. minus diligenter obſeruantur. Cum autem enixæ noſtræ voluntatis ſit, vt illa, & pariter decreta ſacri Conc. Trid. in his, quæ ad eorum officia ſpectant, ab eiſdem omninò obſeruentur. Nos propterea conſiderantes parum eſſe, iura condere, niſi ſint, qui ea executioni demandari faciant, & in præmiſſis, prout ex debito paſtoralis officij nobis (meritis licet imparibus) iniuncti obligamur, ſalubriter, & vtiliter prouidere, præfataſq. cõſtitutiones, & ordinationes, ac decreta Concilij, quas, & quæ hic haberi volumus ꝓ expreſſis, inuiolabiliter obſeruari volentes. Venerab. Fr. noſtro Io. Epiſc. Tuſcul. Morono, Io. Michaeli S. Anaſtaſiæ Saraceno, ac Ioan. Bapt. S. Clementis Cicadæ, necnon Michaeli S. Sabinæ Alexandrino, Clementi S. Mariæ in Aracæli, & Ludouico S. Cyriaci in Thermis Simonetæ, ac Carolo S. Martini in montibus Borromæo presb. necnon Vitellotio S. Mariæ in porticu Vitellio nuncupatis, titulorum, Diaconos Cardinalib. committimus, & mandamus: quatenus ipſi, ſeu eorum maior pars cõ-

iunctim,

coniunctim,vel diuiſim,eorum arbitrio, & tãquam executores d. litterarũ,conſtitutionum,& decretorum præd.conſtitutiones,& ordinationes, ac decreta præfa. iuxta tenores eorum,ac literarum deſuper confectarum, pro quoſcunq; Pęnitentiariæ,Vicariæ,& Cameræ,ac Rotæ,Curiarum, ac Tribunal.præd.iudices,& officiales,ſub excõicationis latæ ſententiæ,ac priuationis officiorum,& alijs eiſdem Card.beneuiſis,et pecuniarum,eo ipſo incurren.pęnis firmiter obſeruari faciant,& cum eff.ctu.niſi tam in executione dd.decretorum Concilij,q̃ dd.litterarum noſtrarũ aliqua dubietas,aut difficultas emerſerit, quo caſu ad nos referant: inuocato et ad hoc ſi opus fuerit,auxilio brachij ſecularis,ac eos,qui litteris,& decretis prædictis,& eorundem Card.mandatis non paruerint,ex tunc,prout ex eadem die, & è contra,illorum officijs priuatos,necnon ad illa,& alia Ro. Cur.officia in poſterum obtinenda inhabiles, ac ipſis ab eiſdẽ officijs ſic priuatis,illa tanquam per priuationem vacantia a Datario noſtro vendi, & a quibuſuis perſonis idoneis pro precio conuenienti emi,liberè, & licite poſſe auctoritate noſtra curẽt, nuncient,decernant,ac declarent,prout nos harum ſerie nũciamus,decernimus,& declaramus. Non obſtan. quibuſuis Conſtit.& ordinationibus Apoſt.ac Pænitentiariæ, & Curiar.necnon Tribunal.præd.ſtatutis,&c. etiã iuramento &c. roboratis,priuilegijs quoq. indultis, & litteris Apoſto. illis,ac dictis officialibus, & Tribunal. ſub quibuſcunque tenoribus & formis,ac cum quibuſuis,& decretis etiam motu ſimili,&c.& alias quomodocunque conceſſis,&c. Quibus omnibus,&c illorum tenores, &c. hac vice latiſſime derogamus eaque aduerſus præmiſſa nullatenus ſuffragari volumus.cæteriſque contrarijs quibuſcunque.

Placet Motu proprio . I.

Dat.Romæ apud S Marcum, quarto Nonas Augusti. anno quinto.

B V L

BVLLA S. D. NOSTRI D. PII D. Prouidentia Papæ Quarti.

Contra quoſcunque Eccleſias, & beneficia Eccleſiaſtica quæcunque in confidentiam retinentes, ſiue recipientes.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

ROMANVM Pontificem in excelſa militantis Eccleſiæ ſpecula conſtitutum, ſ vigiles mentis oculos, non ſolum in abſentium extendere, ſed potiſſimum in præſentium, domeſticorumq; fratrum & filiorũ ſuorũ mores diligenter perſcrutando, aliquando reflectere, ac eos præſertim, quos in Apoſtol. ſolicitudinis partem euocauit Altiſſimus, nedum ab omni pactionis illicitæ contagione, verum etiam ab eius omnimoda ſuſpicione vacuos, & immunes conſeruare decet; vt qui cæteros illuſtris officij ſublimitate antecellunt, eoſdẽ priſca etiam illa morum integritate præſtare dignoſcatur. Sanè licet dudum, cum certam ſimoniacæ prauitatis ſpeciem, quam beneficiorũ confidentiam vocãt in Rom. Cur. atque adeo in ſacrum venerabilium fratrum noſtrorum San. Rom. Eccleſ. Cardinalium Collegium, quaſi per cuniculos irrepſiſſe, ac nonnullos ex ipſis fratribus nimia quadam facilitate, ſeu potius importunis amicorum, familiarumque precibus adductos, beneficia Eccleſiaſti-

ca

ta in confidentiam huiuſmodi recepiſſe, & frequenter recipere, intelleximus; hanc illicitam beneficentiæ exercendæ ſeu amicitiæ colendæ viam, a tanto ſaltem Collegio prorſus eliminare cupientes, eoſdem fratres in Conſiſtorio noſtro ſecreto, non ſemel admonuerimus, huic aliena beneficia cuſtodiendi modo ne aſſueſcerent, neve illa hoc pacto reciperent, vtque ſic recepta dimitterent: Nihilominus nuper ad aures noſtras peruenit, eorum aliquos monitiones noſtræ immo potius ſuimet oblitos, ea, quæ cuſtodienda receperant, beneficia, nondum tamen dimiſiſſe. Et inſuper illos, & nonnullos alios etiam Patriarchas, Archiepiſcopos, & alios Epiſcopos, ac etiam Cameræ Apoſtolicæ Clericos Eccleſias, monaſteria, dignitates, & alia beneficia huiuſmodi, in ſui fauorem reſignata, ceſſa, vel alias dimiſſa, acceptaſſe, aut de illis, per obitum, vel alias vacantibus, a nobis, & prædeceſſoribus noſtris, ſeu etiam ab ordinarijs & alijs inferioribus collatoribus, etiam ad patronorum præſentationem, ad alterius commodum ſibi prouideri obtinuiſſe, illaque, ac etiam alia aliter vacantia ſibi in titulum, commendam, vel adminiſtrationem, aut alias dicta auctoritate conceſſa, quandoque in reſignantium, vel cedentium, ſeu etiam aliorum fauorem ceſſiſſe, vel alias dimiſiſſe. Ac ſibi propterea penſiones annuas, ac fructus, redditus, & prouentus Eccleſiarum, monaſteriorum, dignitatum, & aliorum beneficiorũ huiuſmodi in toto, vel in parte, etiã aliquando cum facultate illas, & illos trãsferendi, ac etiam collationem, prouiſionem, præſentationem, & aliam diſpoſitionem beneficiorum Eccleſiaſtico-

ſticorũ ad eorundem eccleſiarũ,monaſteriorũ,& dignitatum Prælatos pro tempore exiſtentes, ac alios huiuſmodi beneficia pro tempore obtinentes pertinentium,necnõ regreſſus,ſiue acceſſus, & ingreſſus ad eccleſias etiã cathedrales,monaſteria,ac alias diuerſa beneficia eccleſiaſtica ſibi reſeruari ꝓcuraſſe,& obtinuiſſe ad hoc videlicet, ut confidentes ſic decimarum Apoſtolicarum,uel communis dicti Collegij, & annatæ, aliorumq; iurium dictæ Cameræ debitorum ſolutionem eludant,integriſque beneficiorum, etiã in menſibus Apoſtolicis uacãtium,aut alias diſpoſitioni Sedis Apoſt.generaliter reſeruatorum collationibus ac interdũ,ut beneficia ipſa,tempore procedẽte, in aliquorum tunc forſan de iure inhabilium, & incapaciũ,uel nõdum adhuc natorum fauorẽ cedantur,ſeu reſignẽtur, uel ut perſonæ inhabiles,& incapaces huiuſmodi,etiam laici penſionibus,ac fructibus,redditibus,& prouẽtibus eccleſiaſticis fruantur,& gaudeant,ſeu potius illis, & facultate transferendi prædicta abutantur in animarum ſuarum periculum,& pernicioſum,& exemplum.Quare nos hanc Cardinalium eorundem,in monitionibus noſtris parendo,incuriam,& tam illorum,quã cæterorum Prælatorum etiã clericorum,ac aliorum quorumcunq. indignam fallaciã conniuentib.oculis diutius minimè diſſimulãdã, ſed huic errori,ne radices altius agat,occurrendum tãdẽ eſſe cenſentes: Et quoniã hanc ipſorum,qui monitioni noſtræ non parentes,beneficia hmõi in cõfidentiam,ut præfertur,retinuerũt, & fructus ex eis indebitè, uel præcipiẽdo,uel per alios nomine ſuo,etiã ꝑ ſimulatas illorum locationes,& fictas de receptis qetãtias,ac donationes,& re

missio-

Digitized by Google

miſſiones percipi ſinẽdo, grauiter exceſſerunt Cardinaliũ metã; potius ex immoderata erga ſuos indulgentia, quam aliquo prẹceptorum noſtrorum ſpretu proceſſiſſe facilè reputamus: idcirco omnes, et ſingulos, Eccleſias, etiã Metropolitanas, & alias Cathedrales, ac monaſteria, ẽt Cõſiſtorialia prioratus, præpoſituras, præpoſitatus, dignitates, etiã maiores, & principales, etiã conuentuales, perſonatus, adminiſtrationes, & officia, cæteraq; beneficia eccleſiaſtica cũ cura, & ſine cura, ſæcularia, quorumuis Ordinũ regularia, ẽt de iure patronatus, ẽt laicorum, etiã nobilium, & illuſtrum, etiã ex fundatione, & dotatione exiſtentia per eiuſdem Romanæ Eccleſiæ, etiam Epiſc. Cardinales, & quoſcunq alios etiam Patriarchas, Archiepiſcopos, & alios Epiſcopos, ac etiã eiuſdem Cameræ Clericos in titulum, commendam, vel adminiſtrationẽ, aut alias in huiuſmodi cõfidentiam iure prohibitã, cuiuſuis perſonæ, vt præfertur, cõtemplatione, vel intuitu quouis modo recepta; illorum liberam collationẽ & diſpoſitionem nobis, & Sedi Apoſtolicæ, horũ ſerie reſeruantes, ipſo iure à die receptionis eorundem vacuiſſe, & vacare: Ac fructuum, & penſionum reſeruationes, ac facultates trãsferẽdi, & collationis beneficiorum conceſſionis eis, vt præmittitur, factas, ac regreſſus ſiue acceſſus & ingreſſus cõceſſos huiuſmodi ceſſaſſe, et ceſſare, ac extĩctos eſſe; et eoſdẽ Cardinales, ſeu quoſuis alios, a prima die receptionis beneficiorũ huiuſmodi citra fructus, et redditus, & prouẽtus earũdẽ Eccleſiarũ, monaſteriorũ, dignitatum, & aliorũ beneficiorũ, ac penſiones prædictas indebitè percipere, ſuoſque facere nõ potuiſſe, neq; debuiſſe; ſed illos omnes, & ſingulos

los ad Cameram eandem deuolutos fuiſſe, & eſſe, illique deberi ac ipſos Cardinales, & alios, ad quorum manus; quomodolibet peruenerunt, & eorum hæredes ad integrã illorum reſtitutionem in vtroque foro teneri, & ad id opportunis iuris remedijs compelli debere auctoritate Apoſtolica tenore præſentium decreuimus & declaramus. Et inſuper vniuerſis, & ſingulis tã eiuſdem Ro. Eccl. Cardinalib. etiam Epiſ. quam Prælatis, & Clericis, & alijs prędictis, præſentibus, & futuris, ne deinceps vllo vnquam tẽpore aliquas eccleſias, monaſteria, dignitates, vel alia beneficia, etiã de dicto iure patronatus, uti pręfertur, exiſtẽtia, aut fructus, vel pẽſiones, aut regreſſus ſeu acceſſus in confidentiã prædictã aut ad effectũ reſeruationũ huiuſmodi ſibi poſtmodum cedentibus procurãdarum recipere præſumant. Cardinalib vero & alijs Pręlatis huiuſmodi in virtute sãctæ obediẽtiæ, & ſub interdicti ingreſſus eccleſię, reliquis uerò ſub maioris excõmunicationis latę sẽtentiæ pęna per cõtrafacientes eo ipſo incurrenda, a qua, niſi a nobis, aut a Ro. Põtifice pro tempore exiſtente præterquam in mortis articulo cõſtituti, abſolui nequeant diſtrictius inhibemus. Ac quaſcunq; collationes, prouiſiones, prefactiones, commẽdãs, reſeruationes, facultates ẽt trãsferendi, ac regrediẽdi, ſiue accedẽdi & ingrediendi, ac alias diſpoſitiones de eccleſiis monaſterijs, dignitatib, & alijs beneficijs, eorumq; fructib. & beneficiorum collationib. per nos, & alios Romanos Pontifices ſucceſſores noſtros, etiam Motu proprio, ſeu Conſiſtorialiter, ac ẽt per Ordinarios, & alios inferiores collatores, & ad patronorum eorundem preſentationem, & alias quomodolibet

cum

Digitized by Google

cum interuentu confidentiæ huiuſmodi, expreſsè, ſiue occultè, ac de iure præſumptæ, & alias contra præmiſſas ꝑ tẽpore factas nullas, & inualidas, nulliuſque roboris, vel momẽti fore, neq. cuiquam ſuffragari ſed eccleſias, monaſteria, dignitates, ac alia beneficia huiuſmodi, ipſo iure vacare, ac noſtræ, & Sedis Apoſtolicæ diſpoſitioni reſeruata, fructuſq; & penſiones Cameræ Apoſt. applicatos, vt præfertur eſſe, & cẽſeri: Sicq. in præmiſſis oĩb. & ſingulis, per quoſcunque iudices, & Commiſſarios, etiam ipſius Eccleſiæ Romanæ Cardinales, ſublata eis quauis aliter interpretandi, & iudicandi facultate, ẽt per præſumptiones, & coniecturas legitimas, & eorũ arbitrio (cum alias confidentias huiuſmodi in lucem erui, & probari non poſſe conſtet (procedẽdo iudicari, & definiri debere Ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter, attentari cõtigerit, irritum, & inane ſimiliter decernimus. Non obſtantib. fel. rec Bonifacij, Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vna, & Cõcilij generalis de duabus dictis, ac alijs cõſtitutionib Apoſtolicis, nec nõ Collegij ꝑſati iuramento, confirmatione Apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus cõtrarijs quibuſcunque. Aut ſi aliquib. communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit. Sede indultũ ꝙ interdici, ſuſpendi, vel excommunicari nõ poſſint, per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam & expreſſã ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mẽtionem. Et ne quiſpiã vllo vnquam tempore præſentium ignorantiam prætendere poſſit, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod ipſæ præſentes litteræ ad Baſilicæ Principis Apoſtolo-

rum de Vrbe valuas, & per aliquem ex Curſoribus noſtris aliarum copia ibi affixa, & ibi dimiſſa, & etiam in Cancellaria Apoſt. de more publicentur; Ac in eiuſdem Cancellariæ quinterno, ad maiorem partium illas in iudicio producere volentium, commoditatem deſcribantur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ reſeruationis, declarationis, inhibitionis, decreti, & volūtatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignitatem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtol. eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno Incar. Domi. 1564. 16. Kal. Nouem. Pont. noſtri anno quinto.

Viſa de Curia M. de Enciſo.

Cæſ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini 1564. Indic. 7. die verò 4. menſis Decemb. Pontificatus Sanct. in Chriſto Patris, & D. N. Pij, diuina prouidentia Papæ IV. anno quinto, ſupraſcriptæ litteræ Apoſt. publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in Acie Campi Floræ, dimiſſis ibidem in ſupraſcriptis locis ſupraſcriptarum litterarum copijs affixis, vt moris eſt, per nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium, prælibati Sanctiſs. Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

BVL-

Digitized by Google

BVLLA S. D. N. D. PII
Diuina prouidentia Papæ Quarti.

Super forma iuramenti profeſſionis fidei.

Pius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

INiunctum nobis Apoſt. ſeruitutis officiũ requirit, vt ea, quæ Dn̄s omnipotens ad prouidã Eccleſiæ ſuæ directionem ſanctis Patribus, in nomine ſuo congregatis, diuinitus inſpirare dignatus eſt, ad eius laudem, & gloriã incunctanter exequi properemus. Cum itaq. iuxta Cōcilij Trid. diſpoſitionem, omnes, quos, deinceps cathedralib. & ſuperiorib. eccleſijs præfici, vel quib. de illarum dignitatib. canonicatib. & alijs quibuſcũque beneficijs eccleſiaſticis, curam animarum habentib. prouideri continget, publ. orthodoxæ fidei profeſſionem facere, ſeq. in Rom. Eccleſiæ obediẽtia permãſuros ſpondere, & iurare teneantur. Nos volentes, ẽt per quoſcunq. quibus de monaſterijs, conuentibus, domibus, & alijs quibuſcunq; locis regularium quorumcunq; ordinum, etiam Militiarum, quocunque nomine, vel titulo prouidebitur, idem ſeruari, & ad hoc, vt vnius eiuſdem fidei profeſſio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaque & certa illius forma cunctis innoteſcat, noſtræ ſolicitudinis partes, in hoc alicui minimè deſiderari, formam ipſam præſentib. annotatam, publicari, & vbique gentium per eos, ad quos ex decretis ipſius Concilij, & alios prædictos ſpectat recipi, & obſeruari, ac ſub pęnis per Conc. ipſum in cōtrauenientes, latis, iuxta hanc, & nõ aliã formã, profeſſionem prædictam

dictā ſolēniter fieri auctoritate Apoſt. tenore præſentium districtè præcipiēdo mandamus, hmōi ſub tenore. Ego N. firma fide credo, & profiteor oīa, & ſingula, quæ continētur in Symbolo fidei, quo S. R. E. vtitur, videlicet, Credo ī vnum Deum patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, viſibiliū oīum, & inuiſibiliū, & in vnū Dominū Ieſū Xp̄m filiū Dei vnigenitū, & ex patre natū antē oīa ſæcula, Deum de Deo, lumen de lumine: Deū verū de Deo vero, genitū, nō factum, conſubſtantialē patri, per quē oīa facta ſunt, qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutē deſcēdit de cęlis, & incarnatus eſt de Spiritu sācto ex Maria virgine: & homo factus eſt: crucifixus ēt pro nobis ſub Pontio Pilato paſſus, & ſepultus eſt; & reſurrexit tertia die ſecundū ſcripturas, & aſcendit in cælum, ſedet ad dexteram patris, & iterū venturus eſt cū gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni nō erit finis: & in ſpiritum ſanctū Dominum, & viuificantē qui ex Patre, Filioq; procedit, qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur; qui locutus eſt per Prophetas: & vnam ſanctam catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Cōfiteor vnum baptiſma in remiſſionē peccatorū, & expecto reſurrectionē mortuorum, & vitā venturi ſæculi. Amen. Apoſtolicas, & eccleſiaſticas traditiones, reliquaſq; eiuſdē eccleſiæ obſeruationes, & conſtitutiones firmiſſimè admitto & amplector. Item ſanctam ſcripturā iuxta eū ſensū quē tenuit & tenet ſancta mater Eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione ſacrarū ſcripturarū admitto, nec ea nunquā niſi iuxta vnanimem cōſensū Patrū accipiā, & interpretabor. Profiteor quoq; ſeptē eſſe verè,

& propriè Sacraméta nouæ legis à Ieſu X̄po D. N. inſti-
tuta, atq. ad ſalutē humani generis, licet nō oīa ſingulis ne
ceſſaria. ſ. Baptiſmū, Confirmationē, Eucharistiā, Pnīam,
Extremā vnctionē, Ordinē, & Matrimoniū, illaq. gratiā
cōferre, & ex his Baptiſmū, Cōfirmationē, & Ordinē ſine
ſacrilegio reiterari nō poſſe. Receptos quoq. et approbatos
Eccl. Cath. ritus in ſupradictorū oīum Sacramētorū ſolem
ni adminiſtratione recipio, & admitto; oīa & ſingula, q̄
de peccato originali, & de iuſtificatione in ſacroſācta Tri
détina Synodo definita, et declarata fuerūt, amplector, et
recipio. Profiteor pariter ī Miſſa offerri Deo uerū ꝓpriū
& ꝓpitiatorium ſacrificiū ꝓ viuis, & defunctis, atque in
ſanctiſſ. Eucharistię Sacramento eſſe verè, realiter, et ſub
ſtātialiter corpus, & sāguinem, una cū aīa, & diuinitate
Domini noſtri Ieſu Christi, fieriq; cōuerſionem totius ſub
stantię panis in corpus, & totius ſubſtantię vini in ſangui
nem, quā cōuerſionem catholica Eccleſia trāſubſtātiatio-
nem appellat. Fateor etiā ſub altera tātum ſpecie, totum,
atq. integrum Christum, uerumq; Sacramentum ſumi: Cō-
ſtāter teneo Purgatorium eſſe, animaſq. ibi detentas fide-
lium ſuffragijs iuuari: Similiter & Sanctos, una cum Chri
ſto regnantes, venerandos, atque inuocandos eſſe, eoſque
orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias
eſſe venerandas: Firmiſſimè aſſero imagines Christi, ac
Deiparæ ſemper Virginis, necnon aliorum Sanctorum,
habendas, & retinendas eſſe, atque eis debitum honorem
ac venerationem impertiendā; Indulgētiarum etiam po-
testatem, a Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumque
vſum Chriſtiano populo maxime ſalutarem eſſe, Affirmo.

 S Ca-

Digitized by Google

S.Catholicam,& Apoſt.Rom.Eccl.omnium Eccleſiarum matrē,& magiſtrā agnoſco;Romanoq; Pontifici, beati Petri Apoſt.principis ſucceſſori,ac Ieſu Chriſti Vic. verā obedientiā ſpondeo, ac iuro:cætera item oīa a ſacris Canonib.& œcumenicis Concilijs,ac præcipuè à ſacroſancta Tridentina Synodo tradita,definita,& declarata indubitanter recipio,atq; profiteor,ſimulq; contraria oīa, atque hæreſes quaſcunq; ab Eccleſia dānatas, & reiectas, & anathematizatas,ego pariter damno,reijcio, & anathematizo.Hanc verā Cath fidem, extra quam nemo ſaluus eſſe pōt,q̄ in preſenti ſpontè profiteor,& veraciter teneo. eandem integrā,& inuiolatam, vſq; ad extremum vitæ ſpiritum,conſtantiſſimè(Deo adiuuante)retinere, & confiteri,atq; a meis ſubditis:vel illis,quorum cura ad mē in munere meo ſpectabit,teneri,doceri,& prædicari, quantū in me erit,curaturum.Ego idem N.ſpondeo,uoueo, ac iuro.Sic me Deus adiuuet.& hæc ſancta Dei Euangelia.

Volumus aūt,ꝙ præſentes litteræ in Cancel.noſtra Apoſtolica,de more,legantur:Et ut oībus facilius pateāt, in eius quinterno deſcribantur,ac ēt imprimantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis,& mandati infringere,vel ei auſu temerario cōtraire.Si quis autem hoc attentare præſumpſerit,indignationem omnipotentis Dei,ac beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurum.

Dat.Romæ apud S.Petrum,anno Incarnationis Dominicæ 1564.Idib.Nouembris,Pont.noſtri anno quinto.

Fed.Card.Cæſius.

Ceſ.Glorierius.

Lectæ,

Lectę, & publicatę fuerunt ſupradictæ litteræ, Romæ in Cancell. Apo. anno incarnationis Dominicę 1564 die verò Sabbati 9. menſis Decemb. Pontificatus Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & D. N. D. Pij Papę IV. anno quinto.

A. Lumellinus Cust.

Declaratio, quòd gratiæ de non reſidendo, & percipiendo fructus ratione ſtudij, non valeant ſine conſenſu Ordinarij.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D. N. D. Pius Diuina prouidentia Papa IV. ad cuius aures nuper peruenit, nõnullos curata, vel alios ſacros ordines, aut perſonalem reſidentiam requirentia beneficia obtinentes, ſub prętextu, quòd litteris operam dare cupiebant, poſt cõfirmationem Concilij Tridentini, per Sanctitatem ſuam factam, & publicatam ſecum, vt litterarum Studio in loco, vbi illud vigeat generale, actu inſiſtendo ratione beneficiorum, per eos obtentorum huiuſmodi vſque ad quinquennium, vel aliud tempus, tunc expreſſum, dummodo infra primum illius annũ Subdiaconi fierent, ad reliquos Ordinis promoueri minime teneantur, & tam ijdem interim, quam alij etiam ad eoſdem ordines, uel eorum aliquem, ſeu aliquos promoti, quod ſimiliter ſtudentes beneficijs per eos obtentis per Vicarios idoneos per locorum Ordinarios, etiam congrua fructuum beneficiorum huiuſmo-

BVLLA S. D. NOSTRI PII D. Prouidentia Papæ Quarti.

Super Reſidentia Prælatorum, Parochialium, & aliorum curam animarum habentium, & reſidere debentium.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

IN ſuprema militantis Eccleſiæ ſpecula, meritis licet inſufficientibus, diuina diſpoſitione conſtituti, cunctos non ſolum vigilantiæ noſtræ commiſſos Dominicos greges, ſed etiam ſingulorum paſtorum ſuorum actus intenſa noſtræ mentis aciæ colluſtrantes ſtudium efficax, operamq; ſedulam ad hoc omnino ſtatuimus adhibere, vt quemadmodum operoſum ſacri Concilij Trid. progreſſum, felicemq; exitum Domino cooperante, præſtitimus, ita ſanctiſſima illius decreta, ipſorũ præſertim, qui in Apoſtolicæ ſollicitudinis partem vocati ſunt, Paſtorum officium concernentia, non tepidè, neq; diſſimulanter exequamur. Sanè licet in Concilio præfato ſaluberrima fuerit ordinatione decretum, quod omnes, & ſinguli venerabiles fratres noſtri, Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi et Epiſcopi, & alij Beneficiati, apud Eccleſias ſponſas ſuas reſidere teneantur nonnulli tamen, quod non ſine aĩi noſtri merore referimus adeò ſui, gregiũque, quos olim deperditos, Saluator noſter proprio ſanguine redimere dignatus eſt ſibi creditorum obliti ſunt, vt ẽt nunc in Alma Vrbe, vel alibi commorantes, & ſacroſancta ſpiritualis ma-

Digitized by Google

hac noſtra perpetuò valitura ſanctione, per præſentes ſtatuimus, & ordinamus, quod deinceps omnia, & ſingula mobilia & immobilia, etiã in Vrbe, vel eius diſtrictu exiſtentia, & ſe mouẽtia, res, & bona, iura, & actiones cuiuſcunq. qualitates, quantitatis, & valoris, ac vbicũq; locorum conſiſtant, ad Patriarchas, Primates, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & alios quoſcunq. et quauis auctoritate, dignitate, gradu, & præminentia præfulgentes eccleſias prædictas in titulum, vel commendam, ſiue adminiſtrationem, aut alio quouis nomine obtinentes, & alios quoſcũq. beneficiatos curam animarum habentes, qui extra prædictas Eccleſias, & Diœc. etiam in Romana Curia aut alibi degentes, & iuxta Decretum, & formam Concilij huiuſmodi non reſidentes deceßerint pertinentia, & per illos ſuarum Eccleſiarum, ac quorumcunque Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarum, & aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum, cum cura, & ſine cura ſæcularium, & regularium, quæ illi quolibet obtinuerint, ac fructuum, redditũm, & prouentuum Eccleſiaſticorum, necnon pẽſionũ annuarum ſibi ſuper ſimilibus fructibus, redditibus, & prouentibus reſeruatarum, & aſſignatarũ occaſione quæſita, etiam ſi facultatem ſpecialem de illis, aut eorum parte teſtandi, & alias liberè diſponendi à nobis, et quibuſuis alijs Romanis Pontificibus prædeceßoribus, et ſucceßoribus noſtris, etiam cum clauſulis, quòd facultates huiuſmodi reuocari nequeant, alijſque irritantibus decretis obtinuerit, et in vim illarum litterarum deſuper confectarum de rebus, et bonis huiuſmodi iam diſpoſuerint, tãquã ſpolia ad Cameram Apoſtolicam legitimè pertineant: li-

ceatq.

decernimus. Per hoc autem noſtris, & Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum ordinationibus, reſeruationibus, & decretis, quò ad prælatorum, et aliorum beneficiatorum, ét in ſuis Eccleſiis, aut Diœc. reſidentium, & ibi decedentium, quæ etiã ampliamus, & extendimus ad habentes Eccleſias in Vrbis diſtrictu, ibiq; reſidentes, & decedẽtes ſpolia Cameræ Apoſtolicę applicata, hactenus emanatis, nullatenus præiudicare, neque quidquam in eis alterare intendimus, ſed ea in ſuo robore, vt antea manere volumus, ꝑter quã, quò ad eos, qui in ſuis Eccleſijs iuxta formam prædicti Concilij reſiderint, & ſpecialẽ licentiam teſtandi habuerint: hanc enim tantum ſaluã eis eſſe volumus. Ita vt generalis licentia teſtandi eis, quamquam reſidentibus minime ſuffragetur, ſed ſola ſpeciali, ſi quam habuerit, tueri ſe poſſint. Cæterum, vt præceptum, mandatum, ſtatutum, ordinatio, reuocatio, caſſatio, decretum, & alia præmiſſa, præſenteſque litteræ ad eorum quorum intereſt, notitiam deducãtur, nulluſque poſſit aliquam illorum ignorantiam prætẽdere, vel excuſationem allegare, ſed illa perpetuò firma, & illibata permaneant: volumus, & mãdamus, quod eædẽ præſentes in Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ noſtræ valuis, ac Acie Campi Floræ, per aliquem ex Curſoribus noſtris affixæ copia illarum ibi dimiſſa, ab ea die omnes perinde arctent, ac ſi illis perſonaliter intimatę fuiſſent. Nõ obſtantibus præmiſſis, ac in fauorem curialium per fel. recordat. Sixtum IV. Leonem X. Iulium III. & quoſcunque alios Romanos Pontif. prædeceſſores noſtros, ac etiam per nos editis, & approbatis; Necnon alijs litteris, conſtitutioni-

tionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cęteriſque contrarijs quibuſcunq. Nulli verò omninò hominum liceat hanc paginam noſtri præcepti, mandati, ſtatuti, ordinationis, reuocationis, caſſationis, annullationis, decreti, ampliationis, extenſionis, intentionis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno Incar. Domi. 1564. 17. Kal. Decemb. Pont. noſtri anno quinto.

Cæſ. Glorierius.

Viſa de Curia M. de Enciſo.

H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini 1564. Indic. 7. die verò 20. menſis Iulij, Pontificatus Sanct. in Chriſto Patris, & D. N. Pij, diuina prouidentia Papæ IV. anno quinto, Retroſcriptæ litteræ Apoſt. publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & valuas Cancell. Apoſt. et in Acie Campi Floræ, dimiſſis in præfatis locis præſentium retroſcriptarum litterarum copijs affixis, vt moris eſt per nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium, prælibati Sanctiſſ. Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

MO-

Digitized by Google

MOTVS PROPRIVS D. D. N. D. PII diuina prouidentia Papæ Quarti.

Super executione Concilij, & litterarum eiuſdem Sanctiſ. contra Archiepiſcopos, Epiſc. Prælatos, & alias perſonas Eccleſiaſticas non reſidentes in eorum Eccleſiis.

PIVS PAPA IIII.

MOtu proprio, &c. cum tam per ſacroſanctum œcumenicum Concilium Tridentinum, quã etiam per noſtras litteras, ſiue bullas, etiã deſuper emanatas, et inter alias ſub Datum Romæ apud ſanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ 1564. 7. Kalen. Decembr. Pontificatus noſtri anno quinto, Mandatum ſit omnibus Epiſcopis, Archiepiſcopis, & alijs, quibus aĩarum cura cõmiſſa eſt. oues ſuas agnoſcere, pro eis ſacrificium offerre; verbique diuini prędicatione, Sacramentorum adminiſtratione, ac bonorum oĩum exemplo paſcere: pauperum, aliarumq. miſerabilium perſonarum curam paternã gerere, & ſignanter, munera paſtoralia, & eis diligenter incumbere, & aſſiſtere, aliaque facere, quæ in dicto ſacro Concilio, & dictis noſtris litteris ſiue bullis continentur. Quæ omnia nequaquã ab eis pręſtari, et adimpleri poßunt, cum gregibus ſuis non inuigilant, neq. aſſiſtant, ſed mercenariorũ more oues ſuas deſerunt, et propterea debuißent, et deberent omnes, et ſinguli Epiſcopi, Archiepiſcopi, et alij in dignitatibus eccleſiaſticis cõſtituti; & pręfecti, et quibus

Digitized by Google

bus aĩarũ cura exiſtit, iuxta diuina præcepta, & prędicti ęcumenici Cõcilij, ac præd noſtrarũ litterarum, ſeu Bullarũ vim, formã, cõtinẽtiã, & tenoré ad eorũ reſpectiuè Ecclesſ. Diæc. ac alia beneficia, qb pſonalis reſidẽtia reqritur ad effectũ in eis perſonalẽ reſidẽtiã faciẽdi, ſeſe cõtuliſſe ac oĩa, & ſingula in eiſdẽ præceptis, Cõcilio, & litteris, ſiue bullis reſpectiuè contenta adimpleuiſſe, & obſeruaſſe. Attamẽ ſicut accepimus, multi, & multi pfat præceptorũ & mãdatorũ cõtẽptores, animarũq. ſuarũ, pprięq. ſalutis immemores: in dictis dignitatibus Eccleſiaſticis, q-bus cura animarũ imminet, ac Epiſcopalib. & Archiepiſcopalibus reſpectiuè conſtituti præmiſſa facere, & adimplere hactenus minimè curarũt, ſed diſtulerunt, & differũt in graue animarum ſuarum gregiumq; ſibi commiſſorum periculum, & omnium ſuarum pernicioſum exemplum & ſcãdalum: ſententias, cenſuras, & pęnas propterea ſibi inflictas temerè, & damnabiliter incurrendo. Quę omnia cum nõ ſint conniuentibus oculis, aut impunè prætermittenda; ſed grauiter, vt cęteris tranſeãt in exemplum, cũ iam per tot menſes inobedientes fuerint cẽſuras pręfat. ſuſtinent. Motu pprio, & ex certa noſtra ſcientia, deq; poteſtatis noſtræ plenitudine, Dilecto filio noſtro Alexandro Riario, Cameræ Apoſt generali Auditori, cui alias etiã, ſeu prædeceſſori ſeu viuæ vocis oraculo cõmiſimus, vt dictos Epiſcopos, Archiepiſcopos, & alias perſonas Eccleſiaſticas, animarum curam habentes, nõ reſidentes, pęnas præfatas in dicto Concilio, & litteris, ſiue Bullis noſtris contentas incurriſſe declararet, & ad illarum effectualem executionem, aliaque grauiora procederet: tamen qa

non-

nõnulla monitoria cõtra certos Epiſc. & alias pſonas præfatas in vim cõmiſſionis noſtræ hm.õi ſibi factæ tũc decreuerat, & relaxauerat, ne in poſterũ de illius iuriſdictione dubitari cõtingat, denuò eidem Auditori noſtro nunc officiũ Auditoratus exercẽte author. noſtra cõmittimus, & mãdamus, quatenus ſtatim cõtra Epiſc. Archie. & alios quoſcũq; Prælatos, tã in Vrbe, quã alibi, & vbiq; locorũ exiſten. & in proprijs Diœc. non reſiden. cõſtito ſibi quantũ ſufficere videbitur ſummarie ſimpliciter, & de plano, ſola veritate inſpecta, & manu regia de inobedientia propria vſq; ad ſententiam excluſiue procedat, & deinde nobis referat, vt nos in Cõſiſtorio noſtro ſecreto de fratrum noſtrorũ conſilio, vt moris eſt, ad ſententiã priuationis, & depoſitionis, Prælatorum inobedientium hmõi procedere valeamus, prout pcedere intẽdimus: quò verò ad alios curã aĩarũ haben. vſq; ad ſententiã incluſiuè pcedat, & exequatur, iuxta formã, & tenorẽ d. Cõcilij. & litterarum noſtrarũ prædict. cum eiſdẽ facultatib. vt ſup. ac alias faciat & exequatur, prout in dictis litteris, ſiue bullis cõtinetur, cũ poteſtate citãdi, inhibẽdi, excõicandi, ſuſpẽdendi a diuinis, declarãdi, interdicendi, aggrauãdi, reaggrauandi, carcerãdi, & brachiũ ſæculare decernẽdi, relaxãdi, & exequendi, aliaq. faciendi neceſſaria quolibet, & opportuna, contrarijs quibuſcũq. non obſtan. & quod præſentis noſtri motus proprij ſoli ſignatura ſufficiat; ac vbiq. fidẽ faciat in iudicio, & extra regula contraria, & alijs quibuſcunque, quibus omnibus expreſſe derogamus, non obſt.

Placet Motu proprio I.

Præſentetur B Amerin. Regens.

BVL-

BVLLA S. D. N. D. PII PAPAE IIII.

Reuocatoria priuilegiorum, exemptionum, immunitatum, facultatum, conſeruatoriarum, indultorum, confeſſionalium, maris magni, & aliorum quorumcunq; ſimilium gratiarū, quibuſcunq; locis, & perſonis conceſſarum, in his, in quibus ſtatutis, & decretis ſacri Concilij Tridentini contrariantur.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

IN Principis Apoſtolorum Sede, meritis licet imparibus diuina diſpoſitione conſtituti, nihil neq; vniuerſali Eccleſię, curæ, & ſolicitudini noſtræ commiſſæ ſalubris, neq; iniuncto nobis Apoſt. ſeruitutis officio decentius præſtare poſſumus, quam quòd prouidentiæ noſtræ miniſterio œcumenicum Conciliū Tridentinū, ſicut noſtris potiſſimum auſpicijs, ſummaq. ſanctorum Patrum concordia per Dei miſericordia feliciter abſolutum fuit; ita per vniuerſos, qui Chriſtiana pietate cēſentur vbiq; ſuſcipiatur, & remotis quibuslibet obſtaculis ab omnib. æqualiter obſeruetur. Cū itaq. in eodē Concilio quāplurima ſalubria, & ad vniuerſalē morū reformationē valdè vtilia decreta, atq. ſtatuta maturo p̄ſentium ipſorū examine præcedente, ſint edita, quibus multa, atq. diuerſa priuilegia, exēptiones, immunitates,

tates, diſpenſatione, facultate, cōſeruatoriæ, indulta, & vt vocant confeſſionalia, & Mare magnum, & aliæ gratiæ, quæ varijs tam cathedralib. etiam Metropolitan. quam collegiatis Eccleſiis Monaſterijs, Conuentib. & alijs Religioſis, etiam Fr. Mendicantiũ domiq. & ordinibus, nec non ſancti Spiritus in Saxia S. Io. Lateranenſis, ac incurabiliũ de Vrbe, S. Antonij Viennen. & S. Bernardi Iurem. alijſque Hoſpitalib. Militijs, eorumq. Capitulis, & Conuentib. ac Vniuerſitatibus, etiam Studiorum generalium Collegijs, tam ſecularib. quã eccleſiaſticis, Confraternitatibus, Societatib. & tam Principis Apoſtolorum de Vrbe, quam alijs Fabricis, S. Cruciatæ, alijſque pijs locis, & operibus, necnon Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Prælatis, Abbatibus Abbatiſſis, Prioribus, Præpoſitis, & alijs Eccleſiaſticis, tam ſæcularibus, quã diuerſorũ ordinum, & militiarum, regularib. ac etiam laicis cuiuſcunque dignitatis, & ſtatus, ac gradus, & eccellentiæ, ac etiã Ducali, Regia, & Imperiali dignitate fulgentibus vtriuſque ſexus perſonis, necnon aliquibus Notarijs, & etiã de Latere Legatis, atq; Nuncijs, tam perpetuo, quã ad tempus per plures Rom. Pont. prædeceſ. noſtros, ac nos, ac Sedem Apoſtolicam, eiſque Legatos hactenus etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſeu etiam Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum contemplatione, & intuitu, etiam de Fratrum conſilio, diuerſimodè, varijſque temporib. in genere, vel ſpecie, ex quauis etiam honeſta cauſa cōceſſa, & etiam pluries confirmata, & innouata fuerunt, in pleriſq; contrariantur. Nos, quibus in primis cordi eſt tam ſan-

Digitized by Google

ta, & Eccleſiæ Dei ſaluberrima decreta, vt par eſt, effe-
ctus vbiq. conſequi, & ab omnibus obedienter obſeruari;
Priuilegiorum, Exemptionū, Immunitatum, Facultatum,
Conſeruatoriarum, Indultorum, Confeſſionalium, Maris
magni, & aliarū gratiarum prædictarum, ac quarumcun-
que Apoſt. & aliarum litterarum deſuper confectarum,
proceſſuumque, decretorum, & aliorum inde ſecutorum te-
nores, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, pręſentib.
pro ſufficienter expreſſis, & plenè inſertis habētes; Motu
proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſt. poteſtatis pleni-
tudine, quod eadē oīa, & ſingula priuilegia, & exemptio
nes, immunitates, facultates, diſpēſationes, cōſeruatoriæ,
Indulta, Confeſſionalia, Mare magnum, & aliæ gratiæ in
his omnibus, & ſingulis, in quib. illa ſtatutis, & decretis
Cōcilij huiuſmodi cōtrariātur, ipſo iure reuocata, caſſata,
& annullata, ac ad ipſius Conc. terminos, atq. limites re-
ducta ſint, & eſſe cenſeantur, nec quidquā aduerſus ipſa
decreta, & ſtatuta, quominus vbique & apud oēs obſer-
uētur, in aliquo ſuffragari poſſe, ſed ea perinde haberi, &
reputari debere, ac ſi vnquam emanaſſent, auctoritate
Apoſt. tenore præſentium declaramus, ac ēt ſtatuimus, &
ordinamus. Decernentes nihilominus oīa, & ſingula quæ
vigore priuilegiorū, exemptionum, immunitatum, & di-
ſpenſationum, facultatū, Conſeruatoriarum, Indultorum,
confeſſionalium, & aliarum quarumcunq. gratiarū hmōi
poſt id tēpus, quo Concilium obligare cœpit, facta, & ge-
ſta quomodolibet fuerunt, & in poſterum, fient, & in his
in quib. dicti Cōcilij decretis aduerſantur, nulla, inualida,
& irrita eſſe, & cenſeri, ac nemini, etiam quantumlibet,
vt

vt præſetur, qualificato, tam in foro (quod aiunt) fori, quã conſcientiæ ſuffragari poſſe, & debere. Et ita per quoſcunq. locorum Ordinarios, alioſq. Iudices, & Cõmiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam S.R.E. Cardinalis; ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, in vtroq. foro iudicari, & definiri debere, ac quic quid ſecus a quoquã quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari cõtigerit, irritum, & inane decernimus. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionib. & ordinationib. Apoſtolicis, cæteriſq cõtrarijs quibuſcun q. Nulli ergo hoĩum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, ſtatuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei auſu teme rario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtol eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Rom. apud S. Petrum Anno Incar. Domi. 1565. 13. Kal. Martij, Pont. noſtri anno ſexto.

Cæſ. Glorierius.

P. Epiſc. Narnien.

H. Cumyn.

anno a Natiuitate Domini 1565. Ind. 6. die verò 28. menſis Febr. Pontificatus. Sanct. in Chriſto Patris, & D N. Pij, diuina prouidentia Papæ IIII. Anno eius 6. Retroſcriptæ littere Apoſt. publicatæ, & affixæ fuerunt in Acie campi Floræ, & valuis Cancellariæ Apoſtolicæ per nos Nicolaum de Matthæis. & Camillum Cherubinum, Sanctiſſ. Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

Digitized by Google

ORATIO HABITA IN SESSIONE nona, & vltima ſacri Concilij Tridentini.

Celebrata duobus continuis diebus 3. & 4. Decemb. 1563. ſub Pio Quarto Pont. Max.

A R. D. Hieronymo Ragazono, Veneto, Epiſcopo Nazianzeno, & Coadiutore Famaguſt.

Hic ſummatim recenſentur omnia in Cōcilio Tridentino definita quæ ad piè credendum, & ad benè viuendum pertinent.

AVdite hæc, omnes Gentes, auribus percipite oēs qui habitatis Orbem: Tridentinum Cōcil. iamdiu cæptum, aliquando intermiſſum diſtractū variè atq. diuulſum, nunc demū ſingulari Dei omnipotentis beneficio, ſumma atq; incredibili oīum ordinum, ac nationum uoluntate cōnectitur, atq. perficitur. Dies hæc qdē feliciſſima Chriſtiano populo illuxit, in qua templū Domini diſturbatum frequenter, ac diſſipatum reficitur, & abſoluitur: & nauis hæc una bonorum oīum ex maximis, ac diuturnis turbinibus, atq. fluctibus tuta in portu collocatur, q̃ vtinam conſcendere nobiſcum ij voluiſſent, quorum in primis gratia hæc ipſa nauigatio inſtituta fuit, atq. ædificij huius coſtruendi participes extitiſſent, qui hoc nobis negotiū exhibuerunt: maioris nunc profectò lætitiæ cauſam haberemus. Sed noſtra id certè culpa non accidit.

Nos Vrbē hanc in Germaniæ faucib. ideſt, in domibus illorum ferè limine poſitum elegimus, nos cuſtodiam nul-

Digitized by Google

lam nobis ne ſuſpicionem illis aliquã minus liberi loci daremus, adhibuimus, nos eam fidem publicam illis cõceſſimus quam ſibi cõpoſuerunt, nos hic illos perdiu expectauimus: neq. hortari, ac rogare vnquam deſtitimus, ut ad veritatis lucem cognoſcẽdam accederent. Verum illis et abſentibus ſatis, ut puto, a nobis conſultum eſt. Etenim cum duo eſſent, in quibus ęgris, atq. infirmis illorum animis medicina fuit adhibenda, alterum fidei Catholicæ, ac uerę Euangelicæ illis in rebus, quę in dubium ad ipſis uocantur, quęque opportunę his temporibus uiderentur, explicata, & cõfirmata, diſiectis oĩbus, ac diſſipatis errorum tenebris, doctrina, alterum diſciplinæ eccleſiaſticæ, cuius potiſſimum deprauatione illi ſe a nobis defeciſſe affirmant, reſtitutio, vtrumque quantum in nobis fuit, pro temporum horum ratione, cumulatè præſtitimus.

Principio, enim ſancta hęc Synodus (facta ex laudabili maiorum noſtrorum conſuetudine ſuæ fidei profeſſione) ut quoddam, quaſi fundamentum futuris actionibus poneret, & quibus teſtimonijs atq. pręſidijs in dogmatibus ſanciẽdis nitendum eſſet, oſtenderet ueteris, & noui Teſtamẽti libros, qui eſſent ſine ulla dubitatione recipiendi, antiquorum Conciliorum probatiſſimorum, exemplo piè, & prudenter enumerauit; ac, ne de uerbis quidem ulla ex uarijs inuerſionibus oriri poſſet difficultas, certam, ac definitam de Græcis, & Hebręis tranſlationam approbauit. Hinc omnium hęreſum caput, atq. arcem aggrediens, de humanę naturę corruptis initijs ea ſtatuit, quę ueritas ipſa, ſi loqui poſſet exprimeret. De iuſtificatione deinceps (res magna, & cum ab antiquis, tum a noſtri tẽporis hę-

Digitized by Google

Hæc de rebus ad ſalutem noſtram pertinentibus, quæ dogmata appellantur, fauſtè, ac feliciter erunt peracta: neque aliud quicquam præterea, eo in genere, a nobis hoc tẽpore expectabatur.

In eorum aũt quibuſdã adminiſtrandis, cum nonnulla eſſent: quę nõ ritè omninò ac rectè ſeruarẽtur, accuratiſſimè, Patres ampliſſimi, curaſtis, vt purè illã, & caſtè atq; ex more, inſtitutoq. maiorum tractarentur. Ita omnem ſuperſtitionem, oẽm quæſtum, oẽm (vt dicũt) irreuerentiam a diuina Miſſarum celebratione abſtuliſtis: vagis, ignotis & criminoſis ſacerdotib. ſanctum hoc offerre ſacrificium interdixiſtis, rei huius ſacratiſſimæ vſum a priuatis domibus, & profanis in ſacra, & religioſa loca reuocaſtis, molliores cantus, & ſymphonias, deambulationes, colloquia, negotiationes, a tẽplo Domini sũmo, vetuiſtis. Ita Eccleſiaſtico vnicuique gradui leges illæ a vobis præſcriptæ ſunt, vt tradito illis diuinitus ordine abutendi nullus vtique locus relinquatur. Ita nonnulla Matrimonij impedimẽta, quæ anſam, quaſi quandã ad violandã Eccleſię præcepta dare videbãtur: remouiſtis: facilẽ veniæ cõſequẽdę viã minus legitimè cõnubij fędus ineũtib. interclusiſtis. Quid de fortuitis, tenebricoſiſq. matrimonijs commemorẽ? Et quidẽ ita ſentio ſi alia nulla cauſa cõuocandi Conc. fuiſſent (quæ multæ, & maximæ fuerunt) propter vnam hanc id oĩno fuiſſe faciendũ. Nam cũ res hæc ad oẽs ſpectet, neque vllus in Orbe terrarum vniuerſo angulus reperiatur, quẽ labes hæc non innaſerit: curandũ meritò fuiſſet, vt cõi huic malo, communi etiam conſilio prouideretur. Innumerabilium Patres ſanctiſſimi, & grauiſſimorũ

ſua, non quæ Ieſu Chriſti, quærentes, magnum noſtræ reli gioni dãnum, magnam infamiam afferebant, ex omni hominũ memoria (quod ſummæ felicitatis loco ponendũ eſt) penitus euellentur. Hinc noſtra præſens calamitas ſumpſit exordium: hinc ſerpere infinitum malum, manareque in dies latius non deſiſtebat, neque occurri illi adhuc multorum Conciliorum cautionibus, ac prouiſionibus potuit. Quamobrem quis non niſi ſapientiſſimè factum dixerit, ut membrum hoc, in quo ſanãdo diu, ac multum fruſtra laboratum eſt, ne reliquo corpori noceret, excideretur?

Porrò Deo cultus tribuetur purius, & accuratius, atque ita, qui fuerunt uaſa Domini, mundabuntur, ut ad ſui imitationẽ alios trahãt. In quo præclarè illud fuit excogitatũ ut, qui ſacris eſſẽt initiãdi, ijs moribus, atq. litteris in unaquaq. eccleſia a prima ætate inſtituerentur, ut quoddam quaſi uirtutum oĩum Seminarium illud exiſteret. Iã uerò ꝓuincialib. Synodis reſtitutis, Viſitationibus ad populorum utilitatẽ, non ad quærelam, & ſumptum renouatis tradita Paſtorib. regendi ſuos, atq. paſcendi commodius facultate: Pœnitentia publica in unum reuocata: Hoſpitalitate tum eccleſiaſticis hominibus, tum pijs locis indicta: In curatis ſacerdotij cõferendis, memorabili, ac penè cęleſti rõne conſtituta Beneficiorum (ut aiunt) pluralitate ſublata, hæreditaria ſanctuarij Dei poſſeſſione prohibita. Modo excommunicationib. impoſito, ac terminato: Primis iudicijs ijs in locis, ubi lites oriuntur, aſſignatis: Singularib. certaminibus interdictis: Omnium hominum, ac ſacrorũ in primis luxuriæ, cupiditati, atq licentiæ fræno, quaſi quodam, quod excuti non facilè poſſit, iniecto: Regibus, ac

Prin-

Principibus ſui muneris diligenter admonitis, aliiſq; reli. huiuſmodi prudẽtiſſimè ſancitis, qs non videt veſtras vos P. optimi, hac etiam in re partes cumulatiſſimè executos? Actũ ſæpe eſt in ſuperiorib. Conc. de fide noſtra explicanda, moribuſq; corrigẽdis, ſed neſcio, an vnquam diligẽtius atq. diſtinctius. Hic præſertim hoc biennio, ex omniũ populorũ, ac nationum, in quib. catholicæ Religionis veritas agnoſcitur, non ſolum Patres, ſed Oratores habuimus. At quos viros? Si doctrinã ſpectemus, eruditiſſimos: ſi vſum, peritiſſimos; ſi ĩgenia, perſpicaciſſimos: ſi pietatẽ, religioſiſſimos, ſi vitã, innocentiſſimos. Numerus is quoque fuit, vt, ſi præſentes Chriſtiani orbis cõſiderẽtur anguſtiæ, frequentiſſima hæc omniũ, quæ antea fuerunt, Synodus appareat. Hic ſingula omnium vulnera detecta, mores expoſiti fuere, nihil diſſimulatum eſt: noſtrorũ aduerſariorũ argumẽta, & rõnes ita tractatæ, vt eorum, tũ cauſa, non noſtra agi videretur. Tertiũ nonnulla, atq. ẽt quartum diſcuſſa: ſumma ſæpe contentione certatum; eo. ſ. conſilio, vt quemadmodũ igne aurum, ita quibuſdam quaſi luctationib. veritatis vires, ac nerui probarentur. Quæ enim inter idem ſentientes, idemque ſpectantes diſcordia potuit exiſtere?

Quæ cum ita ſint; licet optandum (vt initio dicebam) ſummopere fuiſſet, vt vnà cum illis hæc agerentur, quorũ potiſſimum cauſa tractata ſunt; abſentium tamen etiam incolumitati, atq; ſaluti ita prouiſum eſt, vt alia rõne prouideri, ſi affuiſſent, non potuiſſe videatur. Legant illi, quæ de fide noſtra ſtatuimus, vt Chriſtianũ hominẽ decet, humiliter, & ſi lumẽ eis aliquod fulſerit, ne faciẽ auertant, &, ſi vocem Domini audierint, corda ſua non obdurent

iiii

Ac,

Digitized by Google

Ac.ſi ad communem matris Eccleſiæ cõplexum, unde ſe illi diſtraxerunt, redire voluerint; clemẽtiam ſibi omnẽ, ac miſericordiam tribuendã nõ dubitent. Sed præcipua illa ratio eſt, P. A. diſcentientes a nobis animos cõciliandi conſentientes in fide, atque officio retinendi: ſi, quæ hoc in loco verbis ſancimus, re ipſa in noſtris eccleſiis præſtemus. Leges, & ſi optime ſunt, muta tamen res eſt. Quid Hebræo populo Dei ipſius ore latæ leges profuerũt? Quid Lycurgi leges Lacædemonijs, Solonis Atenienſibus ad libertatem retinendam, quã ob cauſam erãt conſcriptæ, utilitatis attulere? Sed cur externa, atq. antiqua nimis commemoro? Quæ ad bene, beateq. viuendũ inſtituta, atq. præcepta ex unius Chriſti Domini noſtri uita, atque doctrina deſiderare, aut poßumus, aut debemus? Quid item fuit à maiorib. noſtris omiſſum, quod cum ad rectè ſentiendum, tũ ad præclarè agendum pertineret? Medicamentum qdem ſalutare cõpoſitum ac paratum iamdiu habemus. Verum ſi morbum debet expellere, ſumendum eſt ac per uenas in omne corpus diffundendum. Poculo hoc ſalutis nos primũ inebriemur, Chariſſimi, & uiuæ, atq. loquẽtes leges ſimus & norma, ac quaſi quędã regula, ad quã aliorũ actiones, & ſtudia dirigatur, atq. ita ſibi unuſquiſq. perſuadeat nihil è Chriſtianę Reip. commodo ac dignitate ſucceſſurũ, niſi, quãtũ in ſe ſit, ſtudioſè pręſtiterit. Id curãdum nobis cũ antea fuit, tũ multo erit in poſterũ accuratius. Etenim ſi magiſtri noſtri, ac Saluatoris exemplo facere prius debebamus, quã docere, poſtquã docuimus quin faciamus, quę eſſe poterit excuſatio? Quis ferre nos, ac pati poterit, ſi cũ nõ furãdũ eſſe demonſtrauerimus, ipſi furemur? ſi cũ non

mæchandū, mæcemur? Sāctos à Sancto Concilio innocentes atq. integros ab integritatis præceptis, & innocentiæ firmos in fide atque conſtantes a fidei noſtræ firmata doctrina diſcedere minimè conuenit. Ac tales quidē expectant nos populi noſtri, qui noſtrum iādiu reditum ſuſtinentes, ea ſe ipſi ratione conſolabantur fore, vt hāc temporis vſurā maiori præſentes ſtudio ſarciremus. Sed fiet id à nobis, vt ſpero, Patres Sanctiſs. diligenter, & quemadmodū hoc in loco feciſtis, ita etiā domi ſatis Deo, atque hoībus facietis. Nunc (quod huius tpis eſt) Deo primū ipſi maximo, atq immortali maximas, atque immortales gratias, & agamus, & habeamus, qui nō ſecundū peccata quæ fecimus nos, neq. ſecundum iniquitates noſtras retribuit nobis, ſed diē hunc lætiſſimū, quē videre multi cōcupierunt nobis nō ſolū uidendū, ſed ēt celebrādum incredibili cum totius Chriſtiani populi aſſenſu, atque approbatione, ſua magna benignitate conceſſit. Pio deinde IIII. Summo noſtro, atq. Opt. Pont. gratiæ perpetuæ, ac ſingulares habendæ ſunt; qui cū primum Beati Petri ſedē aſcendit, tāto Synodum hāc inſtaurādi deſiderio exarſit, vt in eo ſuas oēs curas, & cogitationes defigeret. Nuncios ſtatim viros probatiſſimos ad indicendum illis Nationibus, atq. Prouincijs Concilium miſit, pro quorū in primis ſalute conuocabatur. Hi Aquilonis partes propè oēs peregrarunt, rogarūt, obſecrarunt, obteſtati ſunt tuta oīa, atq. amica promiſerunt, atq. id etiā egerunt, ut in Angliam traijcerent Legatos poſtmodum pietate, ac doctrina prēſtantiſſimos, cum intereſſe ille Synodo, vt mirum in modum capiebat, nō poſſet, huc miſit, ex quibus duos (quorū memoria in bene-

nedictione eſt (ſtatuta die, tametſi nulli ferè Epiſcopi conueniſſent, hic eſſe voluit. Hi, atq. additus eis paulo poſt tertius nouem menſes, atq. eò amplius iuſtum ad Synodum inſtituendā Epiſc. numerū hoc in loco nihil agentes expectauerunt cum interea nihil aliud Pontifex ipſe aut ageret, aut meditaretur, quam vt Patres quamplurimi, quā optimi, & quamprimum huc accederēt, & Chriſtiani nominis Reges oēs, ac Principes ſuos huc Oratores mitterent, vt communi oīum voto, atq. conſilio cōis hæc cauſa grauiſſima omnium, atq. maxima tractaretur. Quid verò poſtea omni cura, ſolicitudine, ſumptibus prætermiſit, quod ad Concilij huius amplitudinem, libertatē, & cōmodū pertinere aliquo modo videretur? O ſingularem Paſtoris, ac patris noſtri pietatem, atq. prudētiam: ò ſummā ēt eiuſdē felicitatē, cuius auctoritate, atq. auſpicijs iactatū hoc diu, & agitatum Concilium conſtitit. & conquieſcit. Te Paulum III. te Iulium, mortuos appello, quamdiu, quantoque ſtudio videre, quod nos videmus, exoptaſtis? quot in eam rem ſumptus, quot laborem inſumpſiſtis? Quamobrem verè tibi, atq. ex animo, Pie ſanctiſſ. ac beatiſſ. gratulamur, quod tantam tibi lętitiam, tantam tuo nomini laudem (id quod maximum diuinę in te beneuolentiæ argumento eſt (Dominus reſeruauit, quem nos precibus oībus, ac votis ſupplices oramus, vt te nobis incolumen pro Eccleſię ſuæ ſanctę cōmodo atque ornamento, & quam citiſſimè reddat, & quā diutiſſimè conſeruet. Sereniſſimo etiam Imper. gratias agere, & gratulari iure optimo debemus. Ille potentiſſimorū Cæſarum, qui propagādæ Chriſtianæ Religionis miro quodam deſiderio flagrarūt.

ani-

Digitized by Google

animum, vt locū, referens, vrbē hāc omni periculo liberam conſeruauit, & nos, vt tutā, tranquillamque pacem traheremus, ſua vigilantia perficit, magnāq. noſtris animis ſecuritatem aſſidua trium ſuorū Legatorum ſummorū virorum præſentia, ac prope pignore attulit. Ille de noſtris his rebus pro ſua eximia pietate ſolicitus mirificè fuit. Ille a ſe, atq. a nobis diſſentientes hoīes ex obſcuriſſimis in quib. verſantur tenebris, eruere, atq. ad ſanctæ huius Synodi clariſſimā lucem aſpiciendam adducere maximopere laborauit. Regum præterea Chriſtianorum, ac Principum in Concilio hoc ampliſſimis ſuis Legationibus ornando, & ſuos veſtræ auctoritati faſces ſubmittendo, pia maximè voluntas grata nobis memoria proſequenda eſt. Iā verò quis eſt Illuſtriſſimi Legati, & Cardinales, qui ſe vobis debere plurimum nō fateatur? Vos noſtrarum actionū duces optimi, ac moderatores extitiſtis. Vos, ne noſtra, aut in dicendo, aut in decernendo libertas violari qua ex parte videretur, īcredibili patiētia, ac diligentia curaſtis. Vos nulli corporis labori, nulli animi cōtentioni peperciſtis, vt ad optatū, res, exitū, quod alij multi veſtri ſimiles fruſtra tentauerūt, quā primum perduceretur. In quo præcipuā quandam, ac propriā lętitiā habere, tu Morone Illuſtriſ. atq. ornatiſſime debes; qui cum vigeſimo ab hinc anno primū præclaro huic ædificio lapidem poſueris: extremam nunc manum poſt alios multos huic operi architectos adhibitos feliciter pro ſumma tua, ac propè diuina ſapientia impones. Factum hoc unum egregiū, ac ſingulare oīum ſermone perpetuo celebrabitur, neq. vlla vnquā ætas de tuis his laudabus cōticeſcet. Quid de vobis

bis dicam Pater ſanctiſſ. quam benè de Chriſtiana Rep. veſtris his præſtantiſſimis actionibus meruiſtis? quanta veſtrum vniuſcuiuſq. nominis cõmendatio, quãta gloria a Chriſtiano populo vniuerſo tribuetur? Vos verè Patres, verè Paſtores, & agnoſcent omnes & prędicabunt: vobis ſuam vnuſquiſq. vitam atq. ſalutem acceptam libentiſſimè refert. O diem illam populis noſtris iucundiſſimam, atq. letiſſimã in qua primum reuiſere illos, nos, atque amplecti a templi Domini ædificatione redeuntes contigerit.

Sed fac, tu Domine Deus noſter, vt tam eximiæ de nobis opinioni egregijs factis reſpondeamus, & ſemen hoc, quòd in agro tuo ſeminauimus, vberé fructum afferat, fluatque vt ros eloquium tuum: atque, quod fore aliquando pollicitus es, fiat temporibus noſtris, vt vnum ſit omnium ouile, & vnus Paſtor atq. is potiſſimum Pius IV. in tuis nominis gloriam ſempiternam. Amen.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. P II diuina prouidentia Papæ Quinti.

De veritate exprimenda, &c. in diſpenſationibus matrimonialibus, & alijs gratijs, ſub pœna falſi.

PIVS PAPA V.

MOtu proprio, &c. Cum ſicut accepimus, nonnulli ſuæ cõſciẽtiæ prodigi, ac propriæ ſalutis immemores, vt facilius a nobis, & Sede Apoſtolica diſpenſationes matrimoniales, & alias gratias, & conceſſiones obtineãt gradus cõſanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis

tionis ſpiritualis, ac ſcientiam illorũ aliter, quã eis a principio ab ipſis partib. ſignificatũ, vel narratum fuerit exponunt, & ſi matrimonia hmõi adhuc contracta nõ fuerint pro cõtractis narrat, ac alias diuerſimodè verã facti ſpeciẽ tã in ipſis diſpenſationib. matrimonialib. quã pro alijs quibuſcunq; gratijs, & conceſſionib. obtinendis, immutẽt ac propterea cum non ſolum in impetrationib. hmõi falſitas narretur, verum ẽt in partibus plerunq; pro verificatione gratiarum hmõi veritas immutetur, & falſitas cõmittatur. Nos igitur huiuſmodi abuſibus, & erroribus obuiare cupientes, Motu proprio, &c. omnes, & ſingulos procuratores tam officij ſacræ Pœnitentiariæ, ſeu cõtradictoriarum, quã alios, quoſcunq; ſolicitatores, & ſcriptores, quos Copiſtas vocant, qui veritatẽ facti a narratione, quã ab ipſis partibus habuerunt, quo ad ſubſtantialia, & qualitates neceſſariò exprimendas, diuerſam faciunt, ſeu quo quomodo inuertunt, aut immutant, deprauant, & per ſubreptionem, & obreptionem gratias a nobis extorquẽt pœnam falſi incurrere, & ea puniri omninò debere decernimus, & declaramus. Mandantes propterea Almæ Vrbis Gubernatori, Cameræ Apoſtol. Auditori, & Vicario quatenus in præmiſſis reos, & culpabiles repertos pœna falſi, vt permittitur, puniant, cum poteſtate citandi etiam per edictum, conſtito ſummariè de non tuto acceſſu, aliaque dicendi, & faciẽdi in præmiſſis neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna. Non obſtan. præmiſſis conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq. contrarijs nequaquam obſtantibus: irritum quoq; & inane, & cap. dicique, &c. iudicari, et definiri debere, & ſublata, &c. decernentes

nentes. Et quòd præſentis Motus proprij, & abſque data & regiſtratura, ſola ſignatura ſufficiat, & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra, regula contraria non obſt. eiuſque tranſumptis manu alicuis Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonę in dignitatę Eccleſiaſtica conſtitutę munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forēt exhibitę, vel oſtēſę; quod que Cameræ, & Cancel. Apoſt. ac Audientiæ cauſarum Palatij Apoſtolici valuis, & in acie Cāpi Florę dimiſſis inibi copijs affixis omnes ita afficiant, & arctent, ac ſi illis perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Placet Motu proprio. M.

Die 5. Decemb. 1566. Supraſc. litteræ Apoſt. affixæ, & publicatæ fuerunt in locis ſupraſcri. dimiſſis in eiusdē locis copijs affixis, per me Nicol. de Matthæis Curſ.

Io. Guerardi, Mag. Curſ.

BVLLA S. D. N. PII DIVINA PROuidentia Papæ V.

Super declaratione Decreti Concilij Tridentini de Cognatione ſpirituali inter maritum, vel uxorē ſuſcipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quaſcunque alias perſonas tam ex parte ſuſcipientis; quàm baptizantis, & baptizati.

Pius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

CVM illius uicem, licet minimè ſuffragantibus meritis geramus in terris, de cuius vultu prodit iudicium, & uident oculi æquitatem, officij noſtri debitā proſequimur actionem, ſi obſcuros ſacrorum Canonum ſenſus ita aperire ſtudemus, ut pijs Chriſti

Digitized by Google

fideliũ mentib. nulla dubitãdi occaſio relinquatur. Sane licet ex eo, ꝙ in Cõcil. Trid. decret fuerit, cognationẽ ſpiritualẽ inter eos tantum cõtrahi, qui ſuſcipiunt baptizatũ de Baptiſmo, ac baptizatum ipſum, & illius patrem, & matrem, necnon baptizãtem, & baptizatum, baptizatiq. patrẽ, & matrẽ; ĩ reliq̃s pſonis, q̃ p antiquos Canones occaſione cognationis hmõdi cõtrahere ꝓhibent, omne impedimentum ſublatum eſſe videat; adhuc tñ ab aliq̃b. dubitari accepimus, an ſaltẽ impedimẽtũ cognationis ſpiritualis, hmõdi inter maritũ, vel vxorẽ ſuſcipiẽtis, & baptizatũ necnon inter maritũ, vel vxorem ſuſcipientis, & patrem, ac matrem baptizati vigeat, ꝓpterea ꝙ prohibitũ de vno cõiuge, de altero & prohibitum eſſe videatur. Nos piarum mẽtium quieti, & matrimoniorum fauori (q̃tum ex alto nobis ꝑmittitur) cõſulere volẽtes, a ꝑciſis verbis Concilij minime diſcedendum in premiſſis eſſe cenſuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum rõne cognationis huiuſmodi ſubeſſe decernimus, & declaramus, quo minus inter dictos maritum, vel vxorem ſuſcipientis & baptizatũ, baptizatiq; patrem, & matrem, & quaſcũnq; alias perſonas tã ex parte ſuſcipientis, q̃ baptizãtis, et baptizati, in dicto Concilio nominatim nõ expreſſas, matrimonium libere, & licitè cõtrahi poſſit, & ita ab omnib. iudicari dẽre mandamus, atq. ſtatuimus; decernentes irritũ, et inane, ſi q̃d ſecus a quoquã quacunq; dignitate, auctoritate, & poteſtate prædito cõtingerit iudicari. Nõ obſtã. Cõſtitutionib. & ordinationib Apoſtolicis, alijſq. cõtrarijs q̃buſcunq. Volumus autem, q̃d ꝑſentes litteræ in Cãcellaria noſtra Apoſtolica, & in acie cãpi Floræ de more publicentur: & inter Cõſtitutiones ꝑpetuo valituras deſcribantur. Et, quia difficile foret præſentes ad ſingula quæq. loca deferri, quod earum trãſumptis, etiã impreſſis, manu alicuius Notarij ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Pręlati munitis, eadẽ prorſus fides adhibeatur, quæ præſentib. adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat

ceat

ceat hanc paginam noſtræ declarationis, decrti, mandati, ſtatuti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare p̄ſumpſerit, indignationē omnipotētis Dei, ac beatorū Petri, & Pauli Apoſt. eius ſe nouerit incurſum.

Dat. Roma. apud S. Petrum anno Incar. Domin. 1566. 4. Kal. Decemb. Pontific. noſtri anno primo.

Cæſ. Glorierius

H. Cumyn.

Viſa de Curia Io Barengus

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini 1566 Indicti. 9. die verò 19. menſis Decem. Pont. S.D.N. Pij, diuina prouid. Papæ V. anno eius primo, retroſcriptæ litteræ Apoſt. affixæ, & pub. fuerunt ad ualuas Cancel. Apoſt. & in Acie Campi Floræ, per nos Antonium Clerici, & Ioan. Andream Rogerium, præfati Sanctiſs. Domini noſtri Papæ Curſores.

Stephanus de Olea Magi. Curſ.

BVLLA S. N. D. PII. DIVINA prouidentia Papæ V.

Super declaratione Concilij Tridentini de impediment. affinitatis ex fornicatione prouenientis.

Pius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum Pont. ſpectat Canonicas ſanctiones, quæ expreſſiorem ſenſum poſtulare videntur, re diligenter perſpecta, ita declarare, & alias ꝓuidere, vt omnis dubietas de pijs Chriſti fideliū mentib. reuellatur. Sanè poſtquam ex eo, quod Trid. Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens, per quod non ſolum matrimonium, cõtrahi prohibetur, ſed ẽt poſtea factum dirimitur, ad eos tm̄ reſtrinxit, qui primo, & ſecundo gradu

Digitized by Google

cõiungũtur,in vlterioríb.verò gradib.ſtatuit Mr̄imoniũ poſtea factũ non dirimi,à plurib. Cr̄i fidelibus,vt accepimus, eſt dubitatũ,an,liceat in vlterioríb.gradib.huiuſmodi mr̄imoniũ cõtractũ non dirimatur, adhuc tñ iuxta antiquos Canones contrahi ꝓhibeatur.Et ꝑpea nos oẽm ambiguitaté tollere, & animarũ trãquillitati, ac mr̄imonij libertati, q̃tũ cum Deo poſſumus,conſulere voléres,declaramus,& Apoſt.auctoritate decernimus, nullũ hodie impedimentũ remanere, quominus in vlterioríb.gradib.hmõi libere, & licite matrimoniũ cõtrahi poſſit, & ita ab. oĩb. iudicari debere mandamus,atq; ſtatuimus, decernentes irritũ, & inane, ſi quid ſecus a quoq̃ quacunq; dignitate, auctoritate, & poteſtate ꝑdito cõtigerit iudicari.Non obſt.conſtitutionibu. &ordinationib.Apoſt.alijsq. contrarijs quibuſcũq; Volumus ât,ꝙ p̃ſentes litteræ in Cãcel. noſtra Apoſ.& in acie Cãpi Flore de more publicétur, & inter Cõſtit. ꝑpetuo valituras deſcribâtur. Et qa difficile foret,p̃ſentes ad ſingula quæq. loca deferri,ꝙ earũ trãsũptis,ét ĩpreſſis, manu alicuius Notarij ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis eadé ꝓrſus fides adhibeat̃,q̃ p̃ſentib. adhiberetur,ſi forent, exhibitæ, vel oſtẽſæ. Nulli ergo oĩno hoĩnũ liceat, hãc paginã noſtrę declarationis,decreti,mãdati,ſtatuti,& volũtatis infringere, vel ei auſu temerario contraire.Si qs ât hoc attẽtare p̃sũpſerit,ĩdignatioñé oĩpotẽtis Dei,ac beatorũ Petri,& Pauli Apo.eiꝰſe, nouerit incurſurũ.Dat.Romæ apud S.Petrũ,anno incar.Do. 1566.4.kal. Dec. Pon.noſtri anno primo. Cæſ.Glorierius.

Viſa de Curia Io.Barengus.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Nat. Do. 1566.indict.9 die[vero 19 menſ.Decẽb. Pont.Sanctiſ.D N.D.Pij, diuina prouid. Papæ V.anno eius primo,retroſcriptæ litteræ Apoſt.affixæ,& pub.fuerunt Romæ in valuis Canc. Apoſt. & in acie Campi Flore, vt moris eſt,per nos Io.And Rogerium, & Camillum Cherub.Curſ.

Stephanus de Olea,Mag.Curſorum.

DE-

DECLARATIO CONCILII Tridentini, de compaternitate, & affinitate.

Ex Fornicatione, ac Matrimonijs deſuper contractis, & contrahendis.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D.N.D. Pius diuina prouidentia Papa V. ad cuius notitiam peruenit, quod cum in decretis S. Concilij Tridentini certæ tantum perſonæ enumerentur, inter quas duntaxat cognatio deinceps contrahatur, ab aliquibus reuocatur in dubium, an qui vltra perſonas in dictis decretis enumeratas, quo quomodo cognatione ſpirituali, ante confirmationem dicti Concilij coniuncti, erant abſque diſpenſatione Apoſtolica, Matrimonium poſt dictam confirmationem contrahere potuerint, ac hodie, & de cætero contrahere poſſint, cum ante prædictam confirmationem, id facere de iure minime liceret. Et in ſuper, cum in eiſdem decretis ſtatuatur, affinitatem, quæ ex fornicatione contrahitur, in illis ſolummodo attendi debere, qui primo, vel ſecundo affinitatis gradu coniunguntur, ab aliquibus pariter dubitatur, An matrimonia inter perſonas, quæ ante confirmationem dicti Concilij, tertio, vel vlteriori huiuſmodi affinitatis gradu coniunctæ erant, poſt confirmationem eiuſdem Concilij abſque diſpenſatione Apoſtol. contracta, & quæ deinceps contrahi contigerit, dirimi debeant. Sanctitas ſua ad tollendum omne dubium, eos, qui ante confirmationem prædicti Concilij cognationem ſpiritualem contraxerunt (dummodo non ſint ex perſonis in dictis decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit deinceps contrahi hanc cognationem ſpiritualem) matrimonij vinculo inter ſe abſque diſpenſatione aliqua liberè, & licitè copulari poſſe, ac matrimonia etiam poſt confirmationem huiuſmodi, abſque diſpēſatione Sedis Apoſtol. inter eas iam contracta valere,

plenamque roboris firmitatem obtinere: Et ſimiliter matrimonia poſt confirmationem Concilij abſq; diſpenſatione Apoſt. ſecuta, & quæ de cætero ſequentur, inter peſonas, quæ ante dictā confirmationem affinitatem (infra tamen ſecundum gradum ex fornicatione prouenientem) contraxerant, propter huiuſmodi affinitatem dirimi non debere, ſed valida, & efficacia exiſtere declarauit. Sicq; per quoſcunq; Iudices, & Commiſſarios, etiā S.R.E. Card. ſublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere, ac quicquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit irritum, & inane decreuit.

Placet, publicetur, & deſcribatur.

Lecta, & publicata fuit ſuper ſcripta Regula Romæ in Canc. Apoſt. anno incar. Do. 1566. die vero Martis 20. menſis Aug. Pon. Præfati S.D.N.D. Pij Papæ V. anno primo.

A. Lomellinus Cuſt.

DECLARATIO REGVLAE Pij Quarti.

Super expreſſione gradus propinguioris in diſpenſationibus Matrimonialibus.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D.N.D. Pius diuina prouidentia Papa V. Attendens per quandam conſtitutionem dudum per fel. recor. Pium Papam IIII. Sanctitatis ſuæ predeceſſorem editam, qua cauetur, quod in diſpenſationibus Matrimonialibus pro diuerſis conſanguinitatis, ſeu affinitatis ex eodem ſtipite prouenientibus gradibus coniunctis, non remotioris ſolum, prout olium fieri ſolebat, ſed etiam propinquioris graduum expreſſa mentio fieri debeat, alioquin diſpenſationes, ac deſuper confectæ litteræ nullius ſint roboris, vel momenti, prout in d. Conſtitutione plenius continetur,

tinetur, à diſpoſitione iuris cōis, & laudabili, ac antiquo Ro. Cur. ſtylo nimirũ recidi; ac fauorē matrĩmonij debitũ reſtringi. Voléſq; ꝑpterea iuri, & ſtylo prędictis nec nõ pię memoriæ Greg. XI. Clemẽtis VI. Rom. Pont. ẽt Sãctitatis ſuæ p̃decesſorũ veſtigijs inhærẽdo, Sacramento, & libertati matrimonij, q̃tũ cũ Deo põt, fauere: Statuit, & ordinauit, ꝙ de cætero in quibuſcunq; diſpenſationibus, quas ꝑ matrimonijs cõtractis, aut cõtrahendis ĩter viros, & mulieres inuicem diuerſis ꝓhibitis cõſanguinitatis, ſeu affinitatis, aut mixtis ex cõi, ſeu ab eodem ſtipite ſurgẽtibus, quicũq. illi ſint, dummõ primũ quoqmõ nõ attingãt, cũ in eo Sanctitas ſua nunq̃ diſpẽſare intendat, gradibus cõiunctos, ab eadẽ Sãctitate ſua, & ꝓ tpe exiſtente Ro. Pon. aut Sede Apo. impetrari, vel alias cõcedi cõtigerit, ac litteris, cõmiſſionibuſque deſuper ẽt locorum Ordinarijs faciendis, gradus remotior attendat̃, trahatq. ſecũ ꝓpinq̃orem, ac ob id ſufficiat remotiorem tm̃ gradũ exprimere, obtentis tñ poſtea ſuꝑ ꝓpinquiore litteris declaratorijs, iuxta Greg. & Cle. p̃d. hmõdi cõſtitutiones, quas quo adhoc innouauit, & inuiolabiliter obſeruari mandauit, diſpenſationesque, ſeu diſpensãdi cõmiſſiones, ac deſuꝑ cõfectas litteras, & ꝓceſſus habitos ꝑ eaſdem diſpẽſari, ſeu his cũ q̃b. diſpenſari mãdat̃ pp ꝓximioris gradus hmõi nõ exp̃ſſionem, de ſurreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis defectu notari nõ poſſe, ſed in oĩbus, & per oĩa ſuffragari, perinde ac ſi in litteris, ſeu commiſſionibus huiuſmodi de proximiore, ſeu vtroque gradu ſpecialis, & expreſſa mentio facta fuiſſet. Sitq. per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios, etiam S. R. E. Cardinales, ſublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate iudicari, & definiri debere, ac quicquid ſecus ſuper his à quocunque quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari cõtigerit, irritum, & inane decreuit, conſtitutiones Pij præd huiusmodi, cæteriſq. contrarijs non obſtantibus quibuſcunque.

Placet, publicetur, & deſcribatur. M.

Lecta , & publicata fuit ſupra ſcripta Regula Romæ in Canc. Apoſt. anno incar. Dom. 1566. die vero Martis, 20. menſis Aug. Pont. prefati S.D.N.D. Pij. Pape V. anno primo.

BVLLA S. N. D. PII, DIVINA prouidentia Papæ V.

Per quam declaratur Decretum Sacri Concilij Tridẽtini, ſuper impedimento publicæ honeſtatis editum.

Pius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum ſpectat Põtificem ſua ſolicitudine diligenter prouidere, vt ſacrorum Conciliorum decreta ita ſuæ declarationis adminiculo dilucidentur, ꝙ nulla deſuper dubitãdi occaſio cuiquam relinquatur. Sanè ad aures noſtras peruenit, multos eſſe, qui dubitent, an decretum œcumenici Concilij Tridentini Seſſ. 24. de reformatione Matrimonij, tertiũ, quo cauetur, impedimentum publicæ honeſtatis, vbi ſponſalia valida non fuerint prorſus tolli: vbi vero valida fuerint, nõ excedere primũ gradum, cũ in vlterioribus. gradibus non poſſit huiuſmodi prohibitio ſeruari: de ſponſalibus ꝑ verba (vt aiunt) de futuro tantum conceptis intelligatur, vel etiam Matrimonia per verba de ꝑſenti contracta, non tamen conſummata, quæ interdum ſponſalia appellantur, comprehendat, ita vt etiam eo caſu impedimentum inde proueniens ſublatum fuerit. Nos itaque, vt omnis difficultas, & dubitatio tollatur, attendentes, ꝙ Sponſaliorum appellatione, que d. concilium vtitur, non niſi impropriè Matrimoniũ verbis de præſenti conceptis contractum contineturr, quodq. agit de correctione Iuris veteris, quo caſu ſecundum ꝓprietatem verborum duntaxat ꝓcedendum eſt, preſertim cũ lon

gè

Digitized by Google

gè maiorem rationem ꝓhibitionis in Matrimonio per verba de præsẽti cõtracto,q̃ in Sponſalib.de futuro vigere à nemine dubitetur. Idcirco Motu ꝓprio auctoritate Apoſ. tenore p̄ſentiũ declaramus,& definimus,decretum Concilij huiuſmodi oĩno intelligendum eſſe, & ꝓcedere in Sponſalib. de futuro dũtaxat,nõ autẽ in Matrimonio ſic(vt p̄fertur)cõtracto,ſed in eo durare adhuc impedimentum in oĩb.illis caſibus,& gradibus,q̃bus de iure veteri ante prædictum decretum Concilij introductum erat,& ita ab oĩb.iudicari debere mandamus; atque ſtatuimus. Non obſtantib. Conſtitutionib.& ordinationib. Apoſtolicis, alijſq. cõtrarijs q̃buſcunq. Volumus autem, qđ p̄ſentes litteræ in Cãcellaria noſtra, & in acie cãpi Floræ de more publicentur: inter Cõſtitutiones ꝑpetuo valituras deſcribantur. Et, quia difficile foret, præſentes ad ſingula quæq. loca deferri,uolumus,& ẽt declaramus,ꝙ earũ trãsũptis,ẽt ĩpreſſis, manu alicuiꝰ Notarij ſubſcriptis,ac ſigillo alicuius Pręlati munitis, eadẽ prorſus fides adhibeatur, quæ præſentib. adhiberetur, ſi forent exhibite, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hãc paginã noſtræ declarationis,definitionis,mandati, ſtatuti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si q̃s aũt hoc attẽtare p̄ſũpſerit,indignationẽ oĩpotẽtis Dei,ac beat. Petri,& Pauli Ap. eius ſe nouerit incurſurũ.

Dat. Roma. apud S. Petrum anno Incar. Domin. 1568. Kal. Iulij,Pontific.noſtri anno 3. Cæſ. Glorierius.

H.Cumyn.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno a Natiuit. Dom. 1565. Indicti.6. die verò 24.menſ. Feb.Põt.Sanctiſſ.in Chriſto P.& D.N.D.Pij, diuina prouid. Papæ V. anno VI. Retroſcriptæ litteræ Apoſt.lectę,& affixæ, & pub.fuerunt ad ualuas Cancel. Apoſt.& in Acie Cãpi Floræ,vt moris eſt,dimiſſis ibid. præſentib. litteris per aliquantulum tp̄is ſpatium affixis,& deinde amotis per nos Iul. Patinum Cle. Ter. & Io. Bonorum prælib. S.D.N.Pap. Curſ.

Camillus Cherubinus,Mag.Cur.

Digitized by Google

SANCTISS. D. N. D. PII PAPAE V. Conſtitutio.

De trium votorum profeſſione, ab ijs emittenda, qui in congregationibus ſub obedientia voluntaria viuunt quorum habitus à ſæcularibus presbyteris eſt diſtinctus.

Pius Epiſcopus ſeruus ſeruorũ Dei ad ꝑpetuã rei memoriã.

LVbricum vitæ genus eorum veriti, qui regularium formam præſeferentes, nec proprijs renunciant, ne vllam profitentur ex Regulis approbatis: qñ horum plerique proprio inſtitui obſequentes, alij odio incenſi, alij, dum quod ambiunt, minus conſequuntur; alij, vel dilapidatis, vel in teruerſis rebus, & ad ſeſe, vel propinquos translatis, vt ratiocinia effugiant: quidam etiam in ſuos ipſorum mores inquiſitum iri præſentientes, quaſi impunitatem adepturi, e ſodalitio ſuo, vt lubet, exiliunt, eiectisque illius inſignibus, veſtem recipiunt ſæcularé. Hinc graues; & periculoſæ quotidie offenſiones in populos concitantur, dum quos diſciplinæ regulari perpetuo mancipatos credunt, rurſus eos, etiã vbi conſueuerint, contempto poſt tot annos, & relicto, indignis ſæpè modis, eius, cui ſeſe dederant, vitæ inſtitutio, liberos vident, & ſolutos in ſæculo euagari, cum igitur conueniat, vt cuius arma induit, eam miles militiã perſequatur, hanc de prædictis rationem capere inſtituimus, vt vel permanendi, vel abſedendi facultate ſemel ſingulis propoſita, certus deinceps, & immobilis diſciplinæ regularis cultus debeat in ipſis ſodalitatibus perpetuo obſeruari. itaq; de nobis attributæ poteſtatis plenitudine, ſtatuimus vt omnes, & ſinguli Priores, Præpoſiti, & alij Præſidentes, Generales, Prouinciales, & Cõuentuales, necnó Canonici, & Fratres S. Georgijs in Alga Venetiarum, ac Eremitarum S. Hieronymi, aliàs B. Petri Piſarum. & omnium,

ac

ac quarumcunq.aliarũ Cõgregationum,necnon Eccleſiarũ, domorũ, & cõuentuum in cõi, & ſub obediẽtia Voluntaria, & extra votum ſolemne religionis viuentes, quorũ habitus à ſęcularib. p̃sbyteris eſt diſtinctus, ꝗ religionẽ amplecti,& ꝓfeſſionem regularem ſolemnem emittere voluerint, id in ſuis q̃ſq.cõuentib. & domibus intra 24. horarum ſpatium, poſt q̃ Delegatus noſter p̃ſentes litteras eis ſignificauerit, palã,& ſpõte deliberent, declarent: inde cõuocato q̃ primũ ꝑ ſingulas hmõdi cõgregationes, Generali, vel alio ſupremo,iuxta morẽ cuiuſq;cõgregationis, Capitulo,ibiq. electa vna ſub degãt,ex regulis apꝓbatis,ĩ q̃ maior pars vocũ ipſi⁹ Capituli cõſenſerit;triũ votorũ ſubſtantialium ꝓfeſſionẽ regularem, intra menſem ſolemniter emittãt; & in eã tã ipſi, q̃ illã deinceps ingreſſuri, atq; ꝓfeſſuri, ꝑpetuum ferãt Altiſſimo famulatũ: ſicq; ꝓfeſſi, vel in ſuis quisq; prioratib. p̃poſituris,p̃ſidentijs,adminiſtrationibus, & officijs cõfirmẽtur, vel ad aliã trãsferãtur, prout cuiq;cõgregationi, & ſuperiorib. ſuis videbitur vtilius expedire. Qui vero, excurſo iã anni ſpatio, in ipſa cõgregatione morati,refugerint intra tp̃s p̃dictum ꝓfiteri: detracto religionis habitu, ac redditis etiã in vinculis,ſi opus ſit,receptorum, & adminiſtratorum oĩum rõnibus eiiciãtur:nec deinceps patiantur in illis eiuſdem congregationibus domibus,ſeu conuentib.amplius cõuerſari. Quocirca mandamus vniuerſis, & ſingulis Prioribus,Præpoſitis, Generalibus, Prouincialibus, & Conuentualibus, ac alijs cuiuſcunque dignitatis, & nominis miniſtris,necnon Cõuentibus,Canonicis,Fratribus, & perſonis Congregationũ hmõi,ut ſtatutum noſtrum prædictum,non expectata alia iuſſione aut mentis noſtræ declaratione, humiliter recipiãt, & ſtudiosè obſeruare procurent. Quod ſi forte aliqui in eo, quo nunc ſunt ſtatu(quem omnino tollimus,&abolemus)cõtra noſtrum hoc ſtatutum perſiſtere cõtenderint, ſingulos oĩ dignitate, officio, adminiſtratione, & beneficio priuamus, & ad futura perpetuo indignos de-

terminus,

Digitized by Google

cernimus, excõicationis quoq; ſententia innodamus eo ipſo. Nõ obſt. fundationib. & inſtitutionib. ac ſtatutis, & conſuetudinib Congregationũ, Domorum, & Conuentuũ p̃dictorũ, iuraméto, confirmatione Apoſt. vel quauis. firmitate alia roboratis, priuilegijs, quoq; exemptionib. & indultis Apoſt. illis, eorũq; ſuperiorib. & pſonis, ad eorũ ſingulis per quoſcũq; Ro. Pont. p̃deceſores noſtros, ac nos, & Sedẽ Apo. ẽt per modũ ſtatuti perpetui, ac initi, & ſtipulati, cõtractus ac alias ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum q. buſuis clauſulis, & decretis in genere, & in ſpetie conceſſis, & confirmatis, ac etiã alijs reformationib. quotieſcũq: ac quocũq; tempore factis & pmulgatis, & q buslibet alijs indulgentijs, & litteris Apoſt. ſpecialibus, & generalibus, quorũcunq; tenorum exiſtant, per q̃ p̃ſentib. non exp̃ſſa, vel totaliter non inſerta effectus earũ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quib. quorumq; totis tenorib. habẽda ſit in noſtris literis métio ſpecialis, q̃ oĩa tãq̃ abrogata contra earundem p̃ſentium tenorem nolumus cuiq̃ in aliquo ſuffragari. Cęterum mandamus, p̃ſentes ad valuas Baſil. Principis Apoſt. de Vrbe, & Canc. Apoſt. ac in acie Cãpi Floræ publicari, & earũ exempla de more applicari. Ac etiã volumus ꝙ ipſarum p̃ſentium exempla etiã impreſſa, & Prælat eccleſiaſtici, vel eius curiæ ſigillo, & Notarij publici manu obſignata, eãdem illã fidem vbiq; locorũ in iudicio, & extra illud faciãt, q̃ ipſę præſentes facerent, ſi ibi oſtẽderentur, aut exhiberent. Nulli ergo oĩno hominum liceat hac paginã noſtræ ſublationis, abolitionis, priuationis, ſtatuti, mandati, innodationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis aũt hoc attentare præſumpſerit, indignationem oĩpotentis Dei, ac Beato. Petri, & Pauli Apoſt. eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Rom. apud S. Pet. anno incar. Dom. 1568. 15. Kal. Decemb. Pont. noſtri anno tertio.

Cæſ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno

Anno a Natiuitate Domini 1568. Indictio. 11. die verò 4. menſis Decemb. Pontif. San ctiſ. in Chriſto Patris, & D.N. D. Pij diuina prouid. Papæ V. anno tertio, Retroſcriptæ litteræ Apoſt. Affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, Cancellariæ Apoſtolicæ, et in acie Campi Floræ, dimiſſis in omnibus ſupradictis locis earundem retroſcriptarum litterarum copijs affixis, ut eſt moris, per nos Ioannem Freile, & Iuliũ Parinum prælibati S.D.N. Papæ Curſ.

Chriſtianus de Monte Mag. Curſ.

SANCTISS. D. N. D. PII PAPAE V.

Extenſio Decreti Concilij Trid. Seſs. 21. ca. 2. Quod incipit, cum non deceat, *loquentis de Clericis ſæcularibus, ac Clericis regularib. non profeſſis: quòd non promoueantur ad ſacros Ordines, niſi ſeruata forma dicti Decreti.*

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

ROmanus Pont. ſacrorum Conciliorum auctor & interpres, illa, quæ in huiuſmodi concilijs à prudentibus patribus, in Spiritu ſancto legitimè congregatis ſalubriter ſancita ſunt, pro ſui paſtoralis officij debito, dum æquitas, honeſtas, & decus ſuadet, ſicuti declarare, & moderari, ita etiam ad alios caſus extendere conſueuit. Sanè cum non deceat diuino miniſterio aſcriptos cum Ordinis dedècore mendicare, aut ſordidum aliquem queſtum exercere, à ſacro Trid. Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps clericus ſæcularis, quamuis aliàs moribus, ſcientia, & ætate eſſet idoneus

idoneus, ad ſacros Ordines promoueretur, niſi prius legitime conſtaret, eũ beneficiũ eccleſiaſticum, quod ſibi ad victum honeſtè ſufficiret. pacifice poſſidere, vel alias ordinari non poſſe. niſi iuxta Decreti ab ipſo Concilio deſuper editi formã, & tenore. Cũ aut nulla in huiuſmodi Decreto religioſorũ Clericorũ mẽtio facta fuerit, ac propterea nõnulli) vti moleſte accepimus) certorũ Ordinum religioſi, ſeu Canonici, vel clerici intra clauſtra Monaſteriorũ, ſeu domorũ more regulariũ in cõi viuẽtes, q nunquã, ſeu non niſi ad certũ tp̃s pfeſſionẽ emittũt, & ex clauſtro exire, vel dimittit, & ad ſæculũ redire libere, & licitè poſſunt, religionis p̃textu abſq; titulo ſufficiẽtis beneficij, nec iuxta d. Decreti tenore, ad ſacros Ordines ſe pmoueri prætendat, & a nonnullis Epiſcopis paſſim pmoueãtur. atq; inde plerũq; illud inconueniens eueniãt, vt ſic pmoti, & è clauſtro exeũtes, & p ſæculũ vagãtes, vel mẽdicare, vel ſordidũ quæſtũ exercere, non ſine ipſorũ dedecore, ac Ordinis vilipẽdio, & quã plurimorum Chriſti fideliũ ſcandalo cogantur. Nos igitur, qui ſingulorũ Dei Miniſtrorũ honorẽ, & decus (quantũ in nobis eſt) ſinceris exoptamus affectib motu ppr io, & ex certa noſtra ſcientia, deq; Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine hac ppetuo valitura sãctione, decretũ p̃dictũ de Clericis ſęcularib. loquens, ad oẽs, & ſingulos ẽt cuiuſcunq; ordinis Clericos religioſos, ſiue ſęculares more religioſorũ viuẽtes in cõi nõ pfeſſos, harũ ſerie extẽdimus, & ampliamus. Ac religioſis, & alijs p̃dictis nõ pfeſſis, vt ad ſacros Ordines promoueri; necnõ oĩb. & ſingulis venerabilibus fratrib. noſtris, Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis gratiã, & cõionẽ ſedis Apoſtolicę habẽtib. vt Ordines ipſos huiuſmodi religioſis perſonis impẽdere, niſi obſeruata forma dicti Decreti, nõ valeãt, in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ pæna interdicimus, & proibemus, ac contra facienteś per annum à præſtatione talium Ordinum ipſo iure ſuſpendimus.

Statuentes, & decernentes, promotiones quorum libet religio-

ligioſarum pſonarum pdict.ad 'Ordines hmōdi cōtra ipſius decreti Conc.Trid.formā, ēt cuiuſuis licentię ab Apoſt. Sede, vel illarum ſuperioribus cuiuſcunq.dignitatis,ſtatus,gradus, & pẽminentiæ exiſtāt, ēt ſi Pontificali dignitate fungātur, vel Cardinalatus honore pfulgeāt, conceſſæ, prætextū factas, executione prædictorum Ordinum oīno carere, nullasq.prorſus, & irritas exiſtere, ſicq. promotas pſonas in altaris miniſterio miniſtrare non poſſe. Quinimmo miniſtrantes priuilegijs exemptionibus immunitatib. & alijs gratijs Clericis conceſſis oīno priuari. & irregularitatis, aliasq;in dicto Decreto contentas,pęnas eo ipſo incurrere,à quib. niſi à Rom. Pont. vel in mortis articulo minimè abſolui poſſint. Non obſt. qbuſuis Conſtitutionib. & ordinationib. Apoſtolicis,ac quorumuis monaſteriorum,ordinum, ēt iuramento, & cōfirmatione Apoſtolica,uel quauis firmitate alia roboratis,ſtatutis,& cōſuetudinib.& priuilegijs atq.īdultis, & litteris Apoſtolicis,illis, illorumq; ſuperiorib. & perſonis ſub quibuſcunque tenoribus,& formis,ac cum quibuſuis,etiam derogatorum derogatorijs, alijsque efficacioribus efficatiſſimis, reſtitutiuis, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque,& alijs decretis in genere,vel ī ſpecie,ac alias qūolibet ēt iteratis vicibus cōceſſis,confirmatis,& īnouatis. Quib. oīb. ēt ſi alias p illorum ſufficiēti derogatione de illis illorumq.totis tenorib.ſpecialis,ſpecifica, expreſſa, & īdiuidua, nō āt per clauſulas generales idē importātes mētio, ſeu qūis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exequuta forma adhoc ſeruāda foret illorum tenores, formas datas, & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum īſererentur, pſentib.pſufficiēter expreſſis, & īſertis habētes, illis alias ī ſuo robore pmāſuris: hac vice duntaxat ſpecialiter, & expręſſe derogamus, cęterisq; cōtrarijs qbuſcunq;. Et vt pſentes litterę ad oīum notitiā perueniāt, neue quis illarum ignorātia excuſari poſſit,volumus,& Apoſt. auctoritate decernimus, pręſentes litteras ad valuas Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cā

cell.

Digitized by Google

cell. Apoſtolicæ, ac in acie Campi Floræ publicari, ut earum exempla affigi, & imprimi, illarumque exemplis etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici, & ſigillo prælati eccleſiaſtici, uel eius curiæ obſignatis, eandem prorſus fidem adhiberi, quę ipſis præſentibus adhiberet, ſi forent exhibitæ uel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ extenſionis, ampliationis, interdicti, prohibitionis, ſuppoſitionis, ſtatuti decreti, derogationis, & uoluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prę ſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Ro. apud S. Petrum, anno incar. Domin. 1568. pridie Idus Octo. Pontificatus noſtri anno tertio.

Cæſ. Glorierius.

H. Cumyn.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1568. Indi. 11. die uerò 12. menſis Nouembr. Pontif. Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & D.N.D. Pij, diuina prouid. Papę V. anno tertio, retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad ualuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe. Cancell. Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ, dimiſſis in ſuperius expreſſis locis pręſentibus litteris per aliquantulum temporis ſpatium affixis; & deinde, ut moris eſt, amotis per nos Thomam Gallarum, & Iulium Parinum, prælibati Sanct. D.N.P. Papæ V. ac S. Sedis Apoſtolicæ Curſores.

Chriſtianus de Monte, Magiſter Curſ.

FINIS.

MARGARITA
CONCILII TRIDENT.

Omnes gemmas.

In eiuſdem Sanctæ Synodi ſingulis capitibus, canonibus, & Secretis abditas copioſè depromens.

ABBATES quomodo eligendi, ſeſſi.25.de Reg. & Mon.c 6 fol.269.& ſeq.& qui in monaſterijs. quæ ſunt Ordinum capita,ibidem.c.21. 280

Abbatibus quos Ordines conferre liceat,ſeſſ.23 de ref.c.10 205

Abbatum officium in Lectore ſacræ Scripturæ eligendo ſeſſ.5 de ref.c.1.19.in aſſiſtendo degradationi loco Epiſcoporum,ſeſſ.13.de ref.c.4.94 & 95 in viſitando, ſeſ. 25.de reg.& mon.c.20.278.& 279.in exequẽdo decreta huius Concilij,ibid.c.22 280. & 281

Abbatum Monaſteria ab Epiſcoporum iuriſdictione exẽpta,ſeſſ.25.de reg.Monia c.11.273.& ibidem,c.20.fol. 278 & 279.

Abbatum priuilegia quando ceſſent,ſeſſ.23.de ref.c.10. 205.& ſeſſ.24.de refor.c.17 252

Abbatum negligentia quando ſuppleatur,ſeſſ.5.de refor. c.119.& ibidem,c.2 22

Abbatiſſarum, ac aliarum Præpoſitarum quarumcunque creatio,qualis,ſeſſ.25.de reg.& Mon.c.6.&7.269.270

Abbatiſſa duobus monaſterijs non præficienda, ibidem, cap.7. 270

Quæ ſi forte haberet duo,aut plura monaſteria, tenetur, infra ſex menſes,vno retento,alia reſignare,ibid.

Abbatiſſę officium in profeſſione Monialium,ibidem, capit.17. 277

Abbatiæ commendatæ ab Epiſcopo viſitandę,ſeſſ. 21.de

refor.c.8.170.& 171.quæ ſunt Ordinum capita,quib. cõferendæ,ſeſ.15.de reg. & mon.c.21.280.earum onus in Seminario cõſtituendo,ſeſ.23.de ref.c.18.212. 213
abeſſe non videtur,qui aliquantiſper abeſt.c.1. 200
abſentia affectata nõ diſſoluit vinculum matrimonij. ſeſ. 24.de ſacra.Matri. can.5 220
abſentia Epiſcopi quando, & quandiu toleretur, ſeſſ.23. de refo c.1.199.& 200.& quando aliorum curatorũ, ibid. 20 quantum Canonicis, & ſimilibus. abeſſe liceat ſeſſ.24.de refor.c.12. 244.&245
abſcentia Epiſcoporum denuncianda Romano Pontifici, ſeſ.6,de refor.c.49.& 50. & quæ ſit legitima, & a quibus probanda, ſeſ.23.de ref.c.1 199.& 201
abſens, qui curæ animarũ incumbit, præſens iudicatur. ſeſ 22.de ref.c.3.180.Cætera vide in verb.Reſidentia.
abſolutio ſacerdotalis,quæ,ſeſ.13.cap.3.104. & ibid c.6. 110,& can.9 121.cum ſeq.
abſolutionis miniſtri, ead.ſeſ.14 c.6 110
abſolutio delicti,qñ non admittenda,ſeſ.13.de ref.c.5.95
abſolutio quib.in caſibus fieri poſſit ab Epõ, ſeſ.14.ca.7 111.& ibi.de Sac.Pæ.can.11.122.& 24.de ref.c.6.239
abuſus tolendi,ſeſ.5.de ref.c.2.22. & 23.ſeſ.21.de ref.ca. 9.171.& 172 ſeſ.25.de Inuoc. vene. & reliq Sãc.263 264 maximè exorti de Indulgen.ſeſ.21. de ref.c.9.172 ſeſ.24.in decr de Indulg.308.& ĩ miſſarũ celebrat.ſeſ. 22.de obſer.& euit.in cele.Miſ.192.&183.& in cõcionibus popularib.ſeſ.25.dePurg.291 & ibid.c.ſeq 264
acceſſiones ad beneficia iuris patronatus quando tollende ſeſ.25.de refor.c 9 295.cum ſeq.
Acceſſus nõ cõcedendi,nec conceſſi extẽdẽdi,ibi.c 7.291
acclamationes Patrum in fine concilij 314
acolythi quando,& cur inſtituti,ſeſ.23.c.2 194
acolythatus, ſeſ 24 de refor.c.11 242
acta appellanti gratis exhibenda, ſeſ.13 de ref.c.3.94.& intra quantũ tempus,ſeſ.24. de refor.c 20.258.& quo

modo

modo ad iudicem appellationis.transferenda.ibid.
Adæ tanſgreſſio. ſeſ.5.de pec.orig. 14.ſeſ.6.c 1. 26.ibi.c. 7.31.& quomodo tollatur,ſeſ.5.de pec.orig. 15
Adminiſtratio bonorum monaſteriorum ad quos ſpectet ſeſ.25.de reg.& mon.c.2. 266
adminiſtratores locorum piorũ quib.rõnẽ reddãt. ſeſ.22. de refor.c 9 189.& 190 & de quibus adminiſtratores bonorũ Ep̃atus ſede vacante. ſeſ. 24.de refor.c.16.250
adoleſcentium ætas prona ad mundi voluptates. ſeſ.23. de reform c.18. 210
adoratio Chriſti,ſeſſi.13 c.5. 85
adoratio Euchariſtiæ ibi, & ibid.can.6. 90
aduentus Chriſti myſteriũ,ſeſ.6.c.2. 25.&26
adulterij pœna, ſeſ.24.de refor.c 8. 229
adulteriũ non dirimit matrimonium, ead.ſeſ can.7. 220
adulterum iuſtificatio,ſeſ.6.c.5. 27
aetas ad obtinendas dignitates legitima, ſeſ.24. de refor. c.12.243.ad beneficia,ſeſ.23.de refor.c.6.203.ad ordines, ibid c.12.207.ad Seminarium,ibi.c.18. 211
affinitas ex fornificat.q̃d operet̃, ſ.24 d̃ ref.mat.c.4.226
aleas fugere debent clerici,ſeſ.22 de refor.c.1. 184
alienare q̃n clericis non liceat,ſeſ.25.de ref.c.2.165.666
altare p̃ mẽsã intelligitur apud Apo.Pau ſeſ.22.c.1. 175
animarum cura non negligenda,ſeſ.6.de refor.1.c.48.49 & c.2.50 ſeſ.7.de reform.c.5.61.c.7.& 8.62.ſeſ.21.de refor.c.8 171. ſeſ.23.de ref.c 1.198.189.& deinceps.
antiquitas non damnanda, ſeſ.21.c.4. 162
apoſtatarum pœnæ,ſeſ.25.de reg. & mon.c.19. 178
apoſtatandi occaſio vnde, ſeſ. 14.de refor.c. 11. 133
apoſtoli noui Teſtamenti ſacerdotes, ſeſ.22.c.1.174. & ibidem.can.2. 179
appellatio cur inſtituta,& q̃n non impediat,vel ſuſpẽdat ſeſ.13.de ref.c.1.92.& 93.ſeſ.22.de refor.ca.1.184.& 185,ibi.c.10.190,ſeſ.23.de ref.c.1.202.& cap.18.215 ſeſ.24.de ref.c.10.241.& c.18.254 & 255.& c.20.256

Digitized by Google

257.& 258.ſeſſ.15.de reg.& mon. c.13.274.& ea.ſeſſ. de refor.c.14.301.& qũo admittenda,ſeſſ.22.de refor. c.7.188.& cui cõmittenda, ſeſſ.13. de refor.cap.2.93
Appellare a quibus liceat,ſeſſ. 13.de refor.c.1.93.ſeſſ.24 de refor.c.20. 256.&257
Appellans quid agere debeat,ſeſſ.13 de refor.ca. 3.94.& ſeſſ.24.de.ref.c.20.257.cum ſeq.
Appellatus quid,& qñ ſoluat ꝑ actis,ea.ſeſ.24.c.20.259
Apprehenſio poſſeſſionis eccleſiæ,quomodo ſeſſio.24.de refor.c.14. 248
Aqua naturalis de neceſſitate Bapt. ſ.7.de.Bapt. can.2.57
Aquarum ſignificatio,ſeſſ 22.c.7 278
Aqua in calice cur vino miſceatur,ibidem
Arbitri ſuper ſuſpicione, & iuriſdictione eligendi ſeſſ. 14 de refor.c.5. 129
Archidiaconi oculi Epiſcoporũ, ſeſſ. 24.de ref. c.12.243 qui eligi debeant, ibid.qui viſitandi ius habent, quomodo viſitent,ibid c.3. 235
Archidiaconi cauſas matrimoniales,& criminales non iudicant,ibidem,c.20 257,neque cõcubinatus, ſeſ.25.de refor.c.14 301
Archiepiſcopus, vide Matropolitanus.
Archipresbyter. vide Parochus.
Attritio quid,ſeſſ.14.c.4. 105.& 106
auaritia idolorum ſeruitus, ſeſſ.22.de obſer.& euitan. in celeb. Miſſ.182.omnium malorum radix ea.ſeſſ. de ref. c.11.191.ab eccleſiaſticis tollẽda,ſe.21.de ref.c.1.164
auaritiæ ſuſpicio uitanda,ſeſſ.24.de refor.c. 14 248
aucupia a quibus vitanda,ibid.c.12 245
auctoritas Sedis Apoſto.maxima,ſeſſ.6.de ref.c.2.50.ſeſ. 9.70 ſeſſ.14.c.7.111.ſeſſ.16.141 & ſeſſ.art.c.2.126.in omnib.ſalua intelligatur,ſeſſ.7.de ref. in prin.59.ibi.c. 6.62.ſeſ.24.de ref c.1.232 &ſeſſ.25.de refor.c.21.307
BAptiſmi virtus,ſeſſ.5 de pec.orig.15.& 16.neceſſitas. ſeſ.6. c.4. 27.& ſeſ.7. de Bapti.c.5.56.canones de eo.

ead.

ea.ſeſſ.7.56.57.& 58.& verba requiſita,ibid. c. 4. 56.
aqua neceſſaria,ibi. can. 2. in eo imprimitur character in anima,ead.ſeſſ.6.de Sacr.can 9 55
Baptiſmi,& Pænitentiæ differẽtia,ſeſſ.14.c.2.102.& 103
Baptiſmo ſuſcepto,uota nõ sũt irrita,ſeſſ.7.de Ba.c.9. 57
Baptiſmus paruulorum,ſeſſ.5.de pecc.orig.15.& ſe.7.de Baptiſ.can.13.& 14 57.& 58
Baptiſmus Ionnis,ibid.can.1
Baptiſmus hæreticorum quomodo verus,ibi .can. 4 56
Baptiſmus ritè collatus nõ reiteratur,ea.ſeſſ.7.de Sacram. can.9.155.& de Bapt.can.11.57.& ſeſſ.14.c.2 183
Baptizantium,& baptizatorum cognatio, ſeſſ. 24. de ref. Matr.c.2 225
Baptizare licet in omni ętate,& tempore ſeſſ.7.de Baptiſ. can.12 57
Baptizati Chriſtianæ legis debitores,ibi.can.7.56.& 57. peccando gratiam amittunt,ibi can.6. 56. ab vno, vel duobus ſuſcipiendi de baptiſmo, ſeſſ. 24. de reformat. Matrim.c.2 225
Benedictio coniugũ approbatur,ead.ſeſſ. de Sacro. Matr. can.11.221 in templo ſuſcipienda,ead.ſeſſ.de ref.Mat. ca.1.223 à proprio Parocho ſumenda,ibid.
Beneficia cur conſtituta ſint,ſeſſ.21.de ref.c. 3. 166
Beneficia vnius dięceſis cum alterius dięceſi beneficio perpetuo non vniuntur,ſeſſ.14.de reform.c.9 132
Beneficiorũ pluralitas reprobatur,ſeſſ.7.de ref. c. 3. 59. & c.5.60.& ſeſſ.24.de ref.c.17.251.& quando permittatur,ibid.
Bñficia in ſeruitutẽ nõ redigẽda,ſ.25.đ ref.c.9.293.vnita viſitãda,ſe.7.de ref c.7.62.ac ẽt exẽpta,& a q̃b.ſeſ.21. de ref.c.8.170.& 171.& ſeſſ.24.de ref.c 9 241
Beneficia curata in ſimplicia nõ cõuertẽda,ſeſ.25. de ref. c.16.202.& ſeq.& qñ curam animarum recipiant,ibi.
beneficia regularia quib.cõferẽda,ſeſſ.14.de ref.c.10.132
beneficia ſęcularia regularib.non conferẽda,ibi.c.11.127

Digitized by Google

Beneficia eccleſiaſtica, quæ hęreditariæ ſucceſſionis ima- ginem referunt, ſacris conſtitutionib. ſunt odioſa, & Patrum decretis contraria ſeſſ. 25 de reform. c. 7. 291
Beneficia iuris patronatus. ſeſſ. 14. de ref. ca. 12. & 13. 133 & 134. ſeſſ. 21. de ref. c. 7. 169. ſeſſ. 24. de ref. c. 18. 254. ſeſſ. 25. de ref. 9. 293. & 29b. cum ſeq.
Bñficijs priuare clericos qñ liceat, ſe. 21. đ ref. c. 6. 169. ſe. 23. de ref. c. 1. 201. ſe. 25. đ ref. c. 3. 287. & c. 14. 300. 301
Biblia latina vulgatæ editionis probata. ſeſſ. 4. de ca. ſcri- pturis 10. & 11
Biennij ſpatiũ litib. finiendis ſtat. ſeſſ. 24. de ref. c. 20. 256
Bigami ad minorum Ordinum miniſteria non idonei. ſe. 23. de ref. c. 17. 210
Bona eccleſiaſtica occupantium pœna. ſeſſ. 22. de ref. c. 12 191. eorum fructus in quos vſus conuertendi. ibi.
Bona ante profeſſionem monaſterij non danda, aut abeũ- tibus reſtituenda, ſeſſio. 25. de reg. & mon. c. 16. 275. et 276. quomodo Regularibus conceſſa, ibid. c. 3 267
Bononiæ laudes, ſeſſ. 8 68. & 69
Bonum exemplum, quære Exemplum.
Breuiarium, ſeſſ. 25. de Ind. lib. & Catechiſ. &c. 310
COELIBATVS non poſtponitur ſtatui coniugali. ſeſſ. 24 de Sacra. Matr. cap. 10 221
Cærimoniæ in celebratione Miſſæ quare inſtitutæ, ſeſ. 22. c. 5. 177. in ordine ſacro ſeſſ. 23. de Sacr. Ordin. c. 5. 197 in nuntijs, ſeſſ. 24. de ref matr, c. 1 224
Calicis vſus an cuiquam ſit permittendus, ſeſ. 21. de Cõ- mu. ſub vtraque ſpec. ſub ca. 4. 164. & ſeſſ. 22, in decr. ſu- per petit. conceſſ. Cali.
Candelarum certus numerus prohibitus. in celeb. Miſſæ. ſeſſ. 22. in decre. de obſer. & euit, in celeb Miſſ. 183
Canon. Miſſæ ex quibus conſtet. ead. ſeſſ. c. 4. 177
Canones de vita Clericorũ renouantur: ibi. de ref. cap. 1. 184 item ad Epiſcopalem dignitatem pertinentes, ſeſ. 23. de ref c, 17. 203. & 204. item ad fauorẽ eccleſiaſti-

carum

carum perſonarum, ibid. c. 30 306
Canones indiſtinctè ab omnib. obſeruandi, ibi. c. 18. 304
Canonicatus quibus conferendi, ſeſſ. 22. de ref. ca. 4 187
Canonici quales eligendi, ſeſ. 24. de ref. c. 12. 243. & 244
& qui vocē in Cap. nō habeant, ſeſſ. 22. de ref. c. 4. 143
quos Ordines habere debeant, ea ſeſſ. 24. de ref. d. c. 12
244. eorum tenues redditus quō augendi, ibi. c. 15. 249
canonici, Eccleſię Senatus, ibid. c. 12 245
canonicorum vita, & honeſtas qualis, ibi. officiū, in choro, ibi reſidentia, ſeſ. 22. de ref. c. 3. 186 & ſeſ. 21. de ref. c. 3. 176. & 167. & d. ſeſ. 24. de ref. eo. c. 12. 245. & an reſidere poſſint ī eccleſia curata, d. ſeſ. 22. de ref. e. c. 3. 186
Canonici duo adhiberi debent in publicatione Indulgētiarum, ſeſſ. 21. de ref. ca. 9. 172. ad rationem redituum Seminarij exigendam, ſeſſ. 23. de ref. c. 18. 215. ad cōſtituenda, quæ ad Seminarium ſpectant, ibid. 212. & ſeq. ad procedendum in quibuſdam cauſis, ſeſ. 25. de refor. c. 6 289. & ſeq. ad conuertenda quædam in pios vſus, ibid. c. 8 & 292. Cetera quere in verbo Capitulum.
canonici Epiſcopo inſeruire debent, ſeſſ. 24. de ref. c. 12 243. & 245. & ab eo corrigi poſſunt ſeſſ. 6. de ref. ca. 4 51. & qñ, ac quō, ſeſſ. 25. de ref. c. 6. 289. & ſeq. profeſſ. fidei corā quib. facere teneantur, ſeſ. 24. de ref. c. 12. 234
cantus laudatur, ſeſs. 23. de ref. c. 18. 211. Sed laſciuus in celebratione Miſsę vetatur, ſeſ. 22. in decre. de obſer. & euitan. in celebr. Miſsę 182
capellanorum Regiorum priuilegia reſtricta, ſeſ. 24. de refor. c. 11 242
capituli officium ſede vacante, ſeſ. 24. de ref. ca. 1. 230. & ſeq. & ibid. c. 16
capituli conſiliū adhibere debet Epiſcopus in Lectore, & magiſtro deligendo, ſeſs. 5. de ref. c. 1. 19. in Ordinib. Canonicatuum deſignādis, ſeſ. 24. de ref. c. 12. 244. in his, quę ad debitū in diuinis officijs regimen ſpectāt, ibi. 245. & in his, quę ad Seminarium pertinent, ſeſ. 23.

Digitized by Google

de ref.c.18.212.in augendo præbendas tenues,ſeſ.24. de ref.c 15.249.in omnibus his,quæ nõ ſpectant ad cõ modũ Epi,vel ſuorũ ſeſ.25.de ref.c.6.290.ĩ ſubſtituen do iudi.de leg.ibi c.10.297 Cætera.require in ver.Can.
Capituli menſa,ſeſ.23.de ref.c 18 212
capitula cathedralium à ſuis Epiſcopis viſitari,& corrigi poſſunt,ſeſ.6.de ref.c.4.51.& quomodo,& quãdo,ſeſ. 25.& refor.c.6.289. apud ordinarium conueniuntur, non obſtantibus Conſeruatorijs,ſeſ.14.de ref.c 5 128 & ſeq. Epiſcopo de quib. rationes reddere teneantur, ſeſ.24.de ref.c 16.250.& ſeq.eorum negligentia a quibus ſuppleatur,ibi 250. litteras dimiſſorias an concedere poſſint.ſeſſ.7.de ref.c.10.63 & ſeſ.23 de ref.c.10. 206.an viſitare valeant,& qũo,ſeſ.24.de ref. ca.3.235
capituli iuriſdictio,poteſtas, & bonorum adminiſtratio intacta relinquitur,ſeſ.25.de ref.c.6.290.& qñ eorum priuilegia non valeant,ſeſ.24.de ref c 18. 252 & ſeq.
capitulorum generalium officium in magiſtris eligendis, ſeſ.5.de ref.c.1.19.in prioribus, & officialibus conſtituendis,ſeſſ.25.de Reg.& Monia c.20.279.in exequẽdis pijs relictis,ea.ſeſſ.de ref.c.4.87.& ſeq in conſeruanda regulari diſciplina, ea.ſeſſ.de Reg & Mon.c.1. 265.& ſeq. eorum negligentia à Concilio prouinciali aliquando ſuppletur,ibi.c.22 281
capucinis bona poſſidere non licet ibi.c.3 267
cardinales qui ſint eligendi,ſeſſ.24.de ref.c.1.232 & ſeq. eorum conſilio vniuerſalis eccleſiæ adminiſtratio nititur,ſeſſ.25.de ref.c.1 283
cardinalium indulta quando valeant,ſeſſ 24. de ref.c.18 252.& ibid.c.19.256.acceſſus,& regreſſus tolluntur. ſeſ.25.de ref.c.7 291
cardinalium fragilitas,& continentia,ibid c.1.283.reſidentia,ſeſ.24 de ref.c.1 199
cardinalium familiares. vide Familiares.
cardinalis Moronus primus Leg.Syn.benedixit,fo. 109

cardinales Epiſcopi intra tres menſes munus conſecratio
nis ſuſcipere tenentur, ſeſſ.23.de ref.c.2 262
cardinales quattuor affirmare debent promouendos ad
Cathedrales idoneos eſſe, ſeſ.24.de ref. c.1 232
carnis deſideria quomodo eſtinguantur, ſeſ.25.de delec.
cibo, &c. 309
caſtitas, ſeſ.25.de Reg. & Mon.c.1 265
caſtitatis donum petentibus non denegatur, ſeſ. 24.de Sa
cram Matr.can.9 221
caſuum reſeruatio, ſeſſ 14.c.7.111.& ibidem, cano.vnde
cimo. 122
catecheſis ſingulis Sacramentis præſcribenda, ſeſſ. 14.de
reform.c 7 239
catechumeni, ſeſſ.6.c.7 30
catechiſmus, ſeſ.25.de Indi.lib.&c. 310
cathedralibus Eccleſijs qui præficiendi, ſeſ.6.de ref.ca.1.
48 ſeſſ.7.de ref.c.1.59 ſeſſ.22.de ref. ca.2 185 & ſeſſ.
24 de refor c.1.231.quomodo prouidendum, quando
ſunt exigui fructus, ibidem, ca.13.246.& quando pen
ſiones imponendæ, ibidem 247
cathedrali eccleſia vacante preces habendæ, ſeſſio 24.de
reform.c.1 230
cathedralium Eccleſiarum Pœnitentiarius. ibidem, ca.8.
fol 240
cathedralium eccleſiarum pluralitas prohibetur, ſeſ.7.de
refor.c.2 59
cauſæ matrimoniales ſpectant ad eccleſiaſticos, ſeſſio 24.
de Sacram.Matrim.cano.12.221. ſed non ad Decanos
vel alios inferiores, eadem ſeſſ. de reformatione capit.
vigeſimo 257. & vbi cognoſcendæ ob paupertatem,
ibidem.
cauſæ cito expediendæ, ibidem, 256.& ſeſſio 25.de ref.c.
10. 297.& ſeq.
cauſæ fori eccleſiaſtici ab Ordinarijs cognoſcendæ, ſeſſ.
24.de reformatio.capit.20.250. & quibus delegandæ

ſeſſio.25.de refor.c.3.
Cauſæ mercedum,& miſerabilium perſonarum.ſeſſ.7.de refor.c.14.
Cauſæ exemptorum quomodo tractandæ ibid.
Cauſę legitimæ abſentię quę.ſeſſ.23.de refor.cap.1.199.& ſeq.
Cauſæ ciuiles. vide Ciuiles cauſę.
Cauſę criminales quęre Criminales.
Celebratio miſſarum lege Miſſa.
Cenſurę ab Ordinarijs emanatę, & ab Ordinarijs publicādę,obſer.à Regu.ſeſſ.25.de Reg.& Monia.c.12.274
Character quid ſeſſ.7.de Sacram.can.9 55.in quib.imprimatur.ibid.& ſeſſ.23.c.5.195.deleri nō poteſt.ijſd.fol.55.& 95.
Charitas.ſeſ.6.de Iuſt.c.11.43.perfect.vinc.ſeſſ.18. 153.
Choreæ clericis prohibentur.ſeſſ.22.de refor.c.1.184.& ſeſſ.24.de refor.c.12 245
Chriſtianorum officia.ſeſſ.2 12
Chriſtianam vitam perpetua pœnitentia eſſe debet,ſeſſ.14.in doctr.de Sacram.extre.vnct. 115
Chriſtiani quando communicare teneantur. ſeſſio.13.de Eucha. Sacram.can.9 90.& ſeq.
Chriſtianorum officium maximè in Concilijs.ſeſſ.2.2.& ſeſſ.6.c.13 36
Chriſtus lux vera ſeſſ.2.4.propitiator noſter.ſeſſi.6 ca.1.26.Saluator noſter ibid.c.4.27.& ſeſſ.25.de inuoc.Sāctorū.262.fons iuſtitię,ſeſſ.6.c.6.28.cauſa ſalutis ęternę,ibid.c.11.34.Redemptor.ibid.can.20 45.& ſeſ.25 de inuoc.ſanct.262.Legislator.eodem can 20.45. Sanctitatis author ſeſſ.13.c.3.83.Sacerdos ſecūdum ordinem Melchiſedech ſeſſ. 22.c.1.174.magnus, & ſupremus Sacerdos.315.caput in membra,ſeſſ.6.c.16.39.vitis in palmites.ibid.Sol iuſtitiæ.ibidem.in prœm. de Iuſtific.24 fidei noſtrę author. ibid. Secundus Adam. ibidem,c.4.27.omnium gratiarum fons,& autho.ſeſſ.

21.de comm ſub vtraque ſpe.ca. 3.163 mediator Dei, & hominum,ſeſſ. 25.de inuoc.Sanc.262. Patrib.,pmiſſus,ſe 6.c.2.25.Sacr.author,& perfector,ſeſſ.7.de Sac. c.1.53.& ſeſſ.24. in doct.de Sacr.Matri. 218. pro oib. mortuus,ſeſſ 6.c.3.26.& ad noſtram ſalutẽ,ſeſſ.13.c.8 88.& ſeſſ.22 c. 1.175 in Euchariſtia continetur,ſe.13 c.1 & 3.81.82.& 84. totus ſumitur ſub vtraque ſpecie eod.c.3.84 ibid.can.3.89.& ſeſſ. 21.c.1.2 & 3.60.161 & 162.& ibi.c.1.2.& 3.163.nobis meruit iuſtificatio nẽ,ſeſſ.6.c.3.26.ibid.c.7.29.& ca.16.39. os ſapiẽtiam promiſit Eccleſiæ ſuæ,ſeſſ.18.15: in eo habemus redẽ ptionẽ,&remiſſionẽ,ſeſ.6.c.3.26. p eũ fit ſatisfactio ſe. 14.c.8 .113.eius ſerm.ſeruãt eũ diligẽtes,ſe.6.c.11. 33

CHRISTI aduentus,ſeſſ.c.6.c.2.25 & 26.meritũ,ſe. 6. de pecca orig.15 ſeſſ 6 c.3,26.ibid.c.7 29 & 30.& ibid c. 16.39.ieiuniũ,ſeſſ.12.79 diuinitatis,ſeſſ. 13.c. 3.84.amor erga nos,ibid.c.8.88.& ſeſſ.22.c.1. 174

Chriſto debetur latriæ cultus,ſeſſ. 13.c.5 85

Ciborum delectus ſeruandus,ſeſſ.25.de delect.ciborum fol 309

Circunſtantiæ peccati,ſeſſ.14.c. 5 105

Citari epiſcopus quando poſſit, vt perſonaliter compareat,ſeſſ. 13.de ref.c.6 96

Ciuilibus in cauſis quomodo procedẽdũ,ſeſſ.7.de ref.c. 14.64,& quomodo exequendũ,ſeſſ.25.de ref.c.3.286

Clandeſtinorum Matrimoniorum correct.ſeſſ.24. de ref. matrim.c.1 222.& ſeq.

Clauiũ poteſtas,ſeſſ.14.c.1.101.& ſeq.ibid.c.8 214.ibid. c.3.119 & c.10.22.& c. 15 123

Clauſura Sanctimonialiũ reſtituenda,ſeſſ. 25.de Reg. & Monia.c.5 268

Clerici in ſortem Domini vocati,ſeſſ.22 c.1.184.quæ vitare debeant,ſeſſ.1.de ref.in prooem 124.& ſeq & ſe. 25 de ref.c.20.307.qui fori priuilegio gaudeant; ſeſſ. 23.de ref.c.6 205

Digitized by Google

Clericorum vita,& exemplum quanti momenti, ſeſſ. 14. de ref.in proœm.134.& ſeq.ſeſſ.22.de ref.c.1.184.ſeſſ. 24.de ref.c.14.208.ſeſſ.25.de ref.c.1.282.ibi.c.14.300 continentia,ibid.veſtitus,& habitus, quales eſſe. debeant,ſeſſ.14.de ref.c.6.130.ſeſſ.22.de ref.c.1.184.geſtus,inceſſus,& ſermones,ibi,vita qualis,ſeſſ.14.de ref. in proœm.124.& ſeq.& ſeſſ.22.de ref.c.1.184. & ſeq.

clerici etiam exempti ab Epiſcopo corrigi poſſunt, ſeſſ. 6.de ref.c.3.51.ſeſſ.14.de ref.c.4.129.& ſeq.delinquẽtes in loco decenti cuſtodiendi,ſeſſ.25.de ref.c.6.289. & ſeq. matrimoniũ contrahere prohibentur, ſeſſ. 24. de Sacram.Matrimo.can.9.220. & ſeq. mendicare non debent,& quomodo eis prouidendum,ſeſſ. 21.de ref. ca.2.165.& ſeq.turpiter. & ſcandaloſè viuentes quomodo puniantur,ibidem capite ſexto 169.& ſeſſio.25. de ref.ca.14.300.vſurpantes bona eccleſiaſtica qua pena puniantur, ſeſſ.22.de ref.ca.11 191

clerici homicidæ pœna,& diſpenſatio,ſeſſ.14. de reform. c.7.131.degradatio,& depoſitio,ſeſſ.13.de ref.c.4. 94

clericorum immunitates,& priuilegia renouantur,ſeſſio. 25.de ref.c.20.306.& ſeq.merita ex quibus deprehendantur,ſeſſ.23.de ref.c.11 206

clerico vago miſſas celebrare non licet,ſeſſ. 22. de obſer. & euitand.in celebratio.Miſſ.182.& ſeſſ.23. de refor. cap.16 209

clerici coniugati,quæ miniſteria exercere poſſint,ibid c.17.210.& quo priuilegio gaudeant,ibi.c.6 204

clerici concubinarij,vide Concubinarij.

Cætera quære in verb. Sacerdotes,& in uerbo Presbyt.

Cluniacenſis monaſterij priuilegium, ſeſſ. 25. de Reg. & Monial.c.11 273

Coadiutores quando dandi ſint,ſeſſ.21.de ref.c.6.169.& ſeſſ.25.de ref.c.7 291

Coadiutoriæ quomodo permittantur, ibid.

Cognatio Spiritualis quomodo,& inter quos cõtrahatur

ſeſſ.

ſeſſ.24.de refor.Matrim.c.2 225
Collatio beneficiorum vide in ver.Electio.
Collatio ordinum gratis fieri debet, ſeſſ.21.de refor.c.1. 164.& ſeq.
Vide in verb.Ordo.
Collegiorum generalium priuilegia,ſeſſ.7.de refor.ca.13 64.& ſeſſ.24. de ref.c.5 129
Collegia ab Epiſcopo viſitentur,ſeſſ.22.de ref.c.8. 189
Collegij puerorum inſtituendi via,& ratio,ſeſſ.23. de reform.c.18.210.cum plur.ſeq.
Collocutiones,& confabulationes non habendę in eccleſijs, ſeſ.2.3.& ſeſſ.22. in decre.de obſer.& euit.in celeb.Miſſ. 182
Comeſſationes clericis proibentur, ibi.de ref.c.1. 184
Comitum Palatinorum priuilegia reſtricta. ſeſſ.24.de reform.c.11. 242
Commendata Monaſterio viſitāda,ſeſ.21.de ref.c.8. 170
Commendæ perpetuæ,ſeſſ.7.de refor.c.4 60
Commiſſiones cauſarum quibus fieri debeant, ſeſſ.25.de refor.c.10 297
Commemoratio Defuntorum facienda. ibid.c.4 288
Communio ſacramentalis quibus, & quando neceſſaria ſit,ſeſſ.decimatertia,de Euchariſtiæ ſacramentot, cano. 9.91.& ſeſſ.29.capite 4.& canonibus ſeq 162. & 163 & à quibus ſepæ percipienda,ſeſſ.23.de refor.c.11.& 13.206.& ſequen.& in ea præparatio qualis ſeſſio.13 capite 7.86. & ſeq. in ea ſub qualibet ſpecie totus, & integer Chriſtus ſumitur,ibid.ca.3.84.ibi.can.3.ſeſ.21 cap.1 & 3.160.& 162
Commutationes vltimarum voluntatum quomodo, & quando faciendæ, ſeſſ.vigeſima ſecunda,de refor.ca.6 188.& ſeſſ.25.de reform.c.4 287.& ſeq.
Compatres, in Baptiſmo qui ſeſſio. vigeſima quarta capite 2. 225
Compoſitio pro fructibus male perceptis prohibita, ſeſſ.

23.de

Digitized by Google

23.de reformatione. ca.1. 101
Cõputi eccleſiaſtici diſciplina cõmẽdatur, ib. c.18.211
Conceptio B.Mariæ Virg.ſeſ.5.de peccato orig 17
Concilium indicere ad Romanum Pontificẽ ſpectat, in Bull.reſum.Concil.Trid 74.& de recipien.et obſeru. Decre.Concil.312.eiuſque decreta ab eo cõfirmãtur. & de fine Concil.&c.313.&316.& ſequen. & dubia declarantur. 313
concilio intereſſe qui debeãt,in Bull.reſumpt. conc.74. in Bull.Celeb.Concil.Tri.ſub Pio IV.145.& ſeſſ.24. de ref.c.2.233,& ad illud conuenire negligentes quomodo puniantur.145.& ſeq.
conciliorum vtilitas 133.& ſeſ.24.de refor.c.2 233
concilium celebrãtium officium,ſeſ.1.2.3.& 4.& ſeſſio. 12 79
concilij Tridentini inchoatio ſub Paulo III.ſeſ.1 1 translatio 66.celebratio ſub Iulio III.73 cũ ſequen. ſuſpen.ſeſſ.16.140.celeb.ſub Pio IV.ſeſ.17 149.intẽtio præcipua qualis,ibid.cũ ſeq.finis 312. cũ ſequen. confirmatio.316.317 & 318.cũ ſeq cauſæ,quibus in dictũ fuit,ſeſ.3.6.ſeſ.7.53. ſeſ.12.78.ſeſ.13.80.& ſeq. & ibi.c.6.86.ſeſ.16.141.ſeſ.25. de Inuocat.Sãct.261 cum ſeq.146.ſeſ.17 170.ſeſs. 24.de.refor ca.21.259. & eadem ſeſ.311.& quot Patres ei interfuerint. 315
concilia prouincialia. vide Prouincialia concilia.
concilij tempore,quæ ſeruanda, qũo viuendum,ſeſ.2 2
concilij decreta quando apud omnes maioris exiſtimationis, ſeſ.3 8
concubinatus grauiſſimum peccatum,ſeſ.24.de reform. Matri.c.8 228
concubinariorum pœnæ,ibi.& ſeſ.25.de reform.cap.14. 301 cum ſeq.
concubinarum pœnæ,ſeſ.24.de reformat Matri.c.8 228
concubinarij quando diſpenſari poſſint,ſeſ.25.de refor. cap.14. 301

con-

concupiſcentia,ſeſſ.5.de pecc.orig. 16
conditiones in prouiſione eccleſiæ reijciendæ,ſeſſ.24 de ref.c.14 248
confeſſio eſt iure diuino neceſſaria,ſe.14.c.5.106, cũ ſeq. & ibidem de Pœniten.Sacramen.cano.6.&7.129.cũ ſequen.eſt pars Pœnitentiæ,ibid.ca.3.104.& can.4.120 quomodo,&quorũ peccatorum facienda,eod.capit.5. 106,& per totum & eodem can.7 121.& quando prę cipuè,eodẽ c.5.109.& cui,ibid c.6.110,non eſt impoſſibilis,eodem cap.5.108 & can.8.121. ad Euchariſtiã percipiendam neceſſaria,& quando,ſeſſ.13.c.7. 87
confeſſio ſecreta,ſeſſ.14.c.109 & can.6 130
confeſſionis miniſtri qui ibid.cap.6.110.& can.10.122.et ſeſ.22.de ref.c.15 208 cum ſeq.
confeſſionem libri diſcendi a pueris ibid.c. 18 211
cõfeſſores Monialiũ,ſeſſ.25.de Reg.&Monialib.c.10.273
confeſſorum munus in ſatisfactionibus iniungẽdis, ſeſ. 14.cap 8 114
confitendi in Quadrageſima ſalutaris mos,ibid.c.5.109. & can 8 121
confirmatio eſt Sacramentum,ſeſſ.7. de confir.can.1. 58 eius miniſter ſolus Epiſcopus ibid.canon.3.59.& ſeſſ. 23.c.4.195 ibid cano.7.198.eam habere debet,qui prima Tonſura eſt initiandus,ibidem,de reform.c.4.203 in ea character imprimitur in anima,ſeſſ.7.de Sacram. can.9.55.inter quos ſpiritualem cognationem contrahat,ſeſſ.24.de ref.matr.c.2 225
confirmatio huius concilij,216. & 318.cum ſeq.
confraternitates viſitandæ,ſeſſ.22 de ref.c. 8 189
coniuges,quære Matrimonium.
conſanguinei fructibus Eccleſiarum non augendi,ſeſ.25 de ref c.1 283
conſecratio ubi facienda,ſeſſ.23.de ref.c.2 202
conſecrationis munus infra tempus ſtatutum ſuſcipiendum,ſeſ.7.de reforma.c.9.63.& quale tempus ſit præſcriptum

Digitized by Google

ſcriptum, ſeſſ.23.de refor.c.2 202
Conſecrationis panis,& vini efficacia, ſeſ.13.c 4 84
Conſenſus contrahentium in matrimonio neceſſario,ſeſſio.24.de reformat.Matr c.1.221.ſed nō parentum,ibidem 222
Conſeruatores iudices, ſeſſ.14.de ref.c.5 129
Conſeruatorię litteræ quibus, & quando nihil proſint, ibid 128.cum ſeq.
Conſiſtorio proponitur Eccleſia cathedralis vacans ſeſſ. 24. de reform c.1 232
Conſtitutiones Eccleſiarū approbantur, ſeſſ.21.de refor. c.3.167.ſeſ.22.de ref.c 3.136.cum ſeq.ſeſ.24.de ref.c. 12.245.& ſeſſ 25.de ref.c 6.289 & Regularium etiā, eadem ſeſ.de reg.& mon.c 2 267.ibid ca 7.271.c 18. 277.cum ſeq.& c 20 279.& quæ reijciātur.ibi. de ref. c 14 248.cum ſeq.
conſuetudo locorum attendenda,ſeſ.5.de ref.ca.2 22.ſeſ. 6.de ref.c 2.50.ſeſ.24.de ref.c.20.258.& ſeſ.25.de ref. c.6 286.cum ſeq.pro lege habetur,ſeſ.21.c.2.62.iuriſdictionem tribuit,& officium,ſeſ 22.de ref.c.3 186.dat poteſtatem,vt quis concilio interſit.74. 145. ſeſ.24.de ref.c.2.223.ſeſ.233.ſeſ.25.de ref.c.2 184
conſuetudines eccleſiarum approbantur,ſeſ.21.de ref ca. 3.167. ſeſ.22.de ref.c 3.186 cum ſeq.ibid.c.9. 190.ſeſ. 24.de ref.c. 12.244.cū ſeq.& quæ ſint corruptelæ,ſeſs. 23.de ref.c.1 202 & ſeſ.24.de reform.Matri.c. 2. 205
conſultatores duellorū puniuntur,ſeſ,25.de ref.c.19.305
conſumatio ſub.priori teſtamento nō erat,ſeſ.22 c.1. 174
continentia Diaconorum, & Subdiaconorum, ſeſ. 23. de refor.c.13 207
contritio quid.ſeſ.14.c.4.104.cum ſeq. pars eſt Pœnitentiæ,ibid.c.3.104 & can.4.120.neceſsaria.ibidem,eo:c. 4.105.libera,& voluntaria,ibid.106 & cano.5.120.im perfecta,attritio dicitur,eo.c.4 105.quomodo paretur eo.c.3.104.& eo.can. 120

con-

Contritus ſine confeſſione ad Euchareſtiam non accedat ſeſſ.13.c.7.87. & can.11. 91
Controuerſię de precedentia componendę,ſeſſ.25.de Regu.& Mon.c.13. 274
Contumatia ſeuere punitur,ſeſſ.6.de refor.c.1.49.ſeſ.22 de refor.c.3.186.ſeſſ.23.de refor.c.1.201.ſeſſ.24.de refor.c.12.ſeſſ.15.de refor.c.3.285.cum ſeq.
Conuentus,Require Monaſterium.
Conuertitę ſeu Pęnitentes mulieres,ſeſſ.25.de reg.& monial.c.18.277. cum ſeq.
Corporis Chriſti,feſtum quære Feſtus dies.
Correctio quomodo ab Epiſcopis facienda, ſeſſ.6. de ref. c.3.51.ſeſſ.13.de refor. ca.1 91.cũ ſeq.ſeſſ.14 de ref.c. 4.127. cum ſeq.ibid.c.8.131.cũ ſeq. ſe.21.de ref.ca.9 169.ibi.c.8.171.& ſe.25. de Reg.& monial.c. 14.275
Credere quomodo debeamus, ſeſ.13.c.8. 88
Criminales cauſæ à quibus cognoſcantur, ſeſſ.24.de ref. c.5.238,& ibidem,c 20. 257
Criminalibus in cauſis quando appelletur,& ad quẽ,ſeſ. 13.de ref.c.1.92.cum ſeq.& quomodo in appellatione ſit procedendum,ibid.13.94.& quomodo executio facienda.ſeſſ.25.de ref.c.3 286 cum ſeq.
Culpa quomodo remittatur,ſeſſ.6.de Iuſtific.c.30.46.& an ſine pæna, ſeſſ.14.c.8.112.ibid.can.12. 112
Cultus Euchareſtiæ,ſeſſ.13.c.5.85.& ibidem, ca.8.88.& can.6. 90
Cupiditas malorũ omniũ radix, ſeſſ.22.de ref.c.11. 191
Cura animarũ non negligẽda, ſeſſ.6.de ref.c.1.48.cũ ſeq. ſeſſ.7.de ref.c.5.61.ibi.c 7.62. & c.8.62.ſeſſ.21.de ref. c.8.170.cũ ſeq.ſeſſ.23.de ref. c.1.198.cum ſeq.
Curatum beneficium, Lege Beneficium.
Curatus. Vide Parochus.
Curioſa à popularibus concionibus ſecludenda, ſeſſ.25. in decret.de purga. 261

Digitized by Google

DE AMBVLATIONES in Eccleſijs vitandæ,ſeſſ. 22.in decre.de obſer.& euit.in celeb.Miſſ. 182
Debitorum ſolutio quomodo ab exemptis extorquenda, ſeſ.7. de ref c.14. 64.cum ſeq.
Decalogi præcepta,ſeſſ.6.de iuſtificatio.can.19.44.& ſeſ. 14 capite 5. 107
Decanorum viſitatio qualis, ſeſſ.24.de ref.c.3.236.quas cauſas non iudicent ibidem, c.19. 257
Decimarum ſolutio debita eſt Deo.ſeſſ.25.de ref. ca. 12. 299.non impedienda,ſed integre facienda, ibid.& largius tenuioribus Eccleſijs, ibidem.
Decimæ ad laicos pertinentes, ſeſſ.23.de ref.cap.18.213
Decreta huius Concilij approbata,312.cum ſequen.316 & ſeq.in Synodis prouincialibus, & diœceſanis recipienda, ſeſſ.25. de reformat.c.2. 284.à lectoribus obſeruanda,ibidem. 285
Decreta omnia de vita,& honeſtate Clericorum obſeruãda,ſeſſ. 22. de ref.c.1. 184. cum ſeq. & quæ ad dignitatem Epiſcopalem pertineant. ſeſ.25.de ref.c.17.304 & ad fauorem eorum ibidem,c.20 306
Decreta ſuper reſidẽtia publicanda, ſeſſ.23.de refor.ca.1 202.& de matr.ſeſſ. 24.de ref.matr.c.1. 224
Deductiones ex fructibus in prouiſione Eccleſiarum reijciuntur, ſeſſ.4.de ref.c.14. 248
Defenſio permiſſa, ſeſſ.14.de refor.c.7 131
Degradatio actualis,quomodo facienda,ſeſſ.13.de refor. cap.4. 94.cum ſeq.
Delegatio quibus fieri debeat,ſeſſione 25.de reformatio. cap.10 297
Delinquẽtes in loco decenti cuſtodiendi, ibi.c.6. 290
Denunciaciones in Eccleſijs ante matrimonium quomodo,& quando faciendæ,ſeſſio.24.de reformat.matrim. cap.1. 222.cum ſeq.
Depoſitio verbalis quomodo faciẽda,ſe.13.de ref.c 4.94

Deus

Digitized by Google

Deꝰ auctor oĩs dati optimi,ſeſ. 2. in decret. de mod. viuẽ. 2
Deus quæ geſſit die Dominico. ibid. 3
Deus pater miſericordiarũ, ſeſſ. 6. c. 2. 25 operat̃ velle, & pficere. ſeſſ. 6. c. 13. 36. impoſſibilia nõ iubet. ib. c. 11. 33 caſtitatẽ petẽtib. nõ denegat, ſ 24 d ſac. mat cã. 9. 221
Diaboli imperium, ſeſſ. 5. de pecc orig. 14. aſtutia ad nos perdendum, ſeſſ. 14 in doct de ſacra extre. vnctio. 115. cum ſeq. calcaneo inſidiatur ibid & c. 2 117
Diaconorum inſtitutio, & mẽtio in ſacris litteris, ſeſſ. 23 c. 2. 194. & ibid. de ref. c. 17 209. ætas. ibid. c. 12 207. cõtinentia ibid c. 13 207
Diaconi feſtis ſaltem ſolemnibus Communionem percipere debent. ibid. quomodo ordinandi, ibid.
Dies feſti.
dietæ duæ ſeſſ. 13. de refor. c. 2 93
Dignitates Eccleſiaſticæ, quare inſtitutæ, ſeſ. 24 de. ref. c. 12 243. quibus conferendæ ibid. c. 1. 231. cũ ſeq. nõ ſeruientes, quid amittant, ſeſſ 22. de ref. c. 3. 186
Diligentes Chriſtum eius ſermones ſeruant, ſe. 6. c. 11. 33
Dimiſſoriæ litteræ. Vide Litteræ dimiſſoriæ.
Diœceſes, quare diſtinctæ ſeſſ. 14. de ref. c. 9 132
Diœceſana Synodus quotannis celebranda, & qui intereſſe dẽant, ſe. 24 de ref. c. 2. 234 & ſe. 25. de ref. c. 2. 234 & qđ ibi agi dẽat ibi ec. c. 2 284. cũ ſeq. & ib. c. 10. 297
Diſceptationes contentioſæ vitandæ, ſeſſ. 2 4
Diſciplina populis neceſſaria, ſeſ. 13. de ref. c. 1. 91 cũ ſeq.
Diſciplina Eccleſiaſtica conſeruanda, & reſtituenda, ſeſ. 25. de ref c. 20. 305. & ſeq. ac monaſtica. ea. ſeſſ. de Reg. & Mon. c. 21. 279. cum ſeq. ac regularis, ibid. c. 1. 226
Diſcoli puniendi, aut expellendi, ſeſ 23. de ref c. 18. 212
Diſpenſatio ad contrahendum matrimonium quando, quibus, et qũo detur, ſeſ. 24. de ref. matr. c. 5. 226 & ſeq.
Diſpenſatio de homicidio quando facienda, ſeſſ. 14. de refor. c. 7. 131. & ſeſſ. 24. de ref. c. 6 239

Digitized by Google

Diſpenſationes de promouẽdo à quocunq;, cui, & quando ſuffragentur, ſeſſ.7.de ref.cap.11.63.de non promouendo ad annum ſuffragantur, ibid.c.22. 64
Diſpẽſationes de nõ reſidẽdo, qñ valeãt, ſe.6.de ref.c.2.50
diſpenſationes in irregularitatibus ab Epiſcopis quando fiant, ſeſſ 24.de refor.c.6 239
Diſpenſationes de pluribus curatis exhibendæ, ſeſſ.7. de ref.c.2.59. & ſeq.
Diſpenſationes gratioſæ quando ſortiantur effectum, ſeſ. 22.de refor.c.5.188.& ſeſſ.25. de ref.c.18. 304
Diſpenſationes. extra curiã Ordinarijs committendę, ſe. 22.de.ref.c.5 188
Diſpenſationes, qũo, & qñ cõcedẽdę, ſeſſ. 24.de ref. Matr. c.5.226.& ſeq.ſe.14.de re.c.7.131.ſe.22.de re.c.5.188 ſe.24.de re.c.6.239.ſe.25.de re.c.14.301.& ib.c.18 304
Diſpoſitio ad gratiam, ſeſſ.6.c.4.5.6. & 7.27.& deinceps vſquę ad num.31
Diſputationes vanæ, & obſtinatæ reijciẽdę, ſe.2.4.ſe. 24. de ref.c.7.239.& ſeq.& ſeſſ.25.in decret.de Purg.261
Diſtribu.quotidianę qũo ordinãdę, vel augẽdę.ſe.21.de re c.3.166.& ſeq.ſeſſ.22. de ref.c.3.186.& ſe.24. de ref.c. 15.249.& qũo diuidẽdę, d.ſe.21. e.c.3.166. & ſeq.& d. c.3.ſ.22.186.& à q̃b.recipiẽdę, d.ſ.24.de ref. c.2. 245
Diuinitas Chriſti in Euchariſtia quomodo, ſeſſ.13.c.3.84 & ibidem, can.1 89
Doctores cathedralibus perficiendi, ſeſ.22.de ref.capit.2 185.ac examini, ſeſſ. 24.de ref.c.18. 253.illisq; Scholaſterię.cõferẽdę, ſe.23.de ref.c.18.215.ac Pęnitẽtiarię. cũ præb.ſeſſ. 24.de ref.c.8. 240. & Archidiaconatus, ibi.c.12.243.& dignitates, ibi.244.& creari debẽt Vicarij Epiſc. ibi.c.16.250. Cætera vide in verb. Lector.
Doctores vniuerſitatum quid agere, aut promittere debeant, ſeſſ.25.de ref.c.2. 285
Domini temporales. Vide Principes.

Domi-

Digitized by Google

Dominicus dies cur maximè colendus,ſeſſ.2.3.
Dotari dẽnt raptæ à raptorib.ſe.24.de ref.Matr.c.6.227.
Dubitare de quibus non debeamus,ſeſſ.6.c.9. 32
Duellorum vſus prohibitus,ſeſ.25.de ref.c.19. 305
Eccleſia columna veritatis,ſeſ.13.c.1.81.ſeſſ.22.ca.5. 177.edocta a Chriſto,& ab Apoſtulis, ſe.6. de Iuſtificã.2.9.46.& ſ.13.in decr.de ſancti.Eucha.Sacr.81.& à Spiritu ſancto,ſe.21.c.1.160.ſe.22.in doct.de ſacrifi. Miſ.174.&ſe.25.in decr.de Purg.260.cõmunis mater. ſe.18.152.Dei ſãguine acquiſita,ſeſſ.7.de ref.c.1.48. Chriſti ſponſa dilecta ſe.22.c.1 174
Eccleſia Romana omnium mater & magriſtra,ſe.7.de Bapti.can.3.56.ſeſſ 14.de Sacr.ext.Vnct can.3.218.ſe.22 c.8.178.ſeſſ.25.de delect.cibo. 309
Eccleſia non iudicat de occultis,ſeſſ.24.de refor.Mat.c.1 222.in quos iudiciũ exerceat,ſe.14.c.2.103.hæreticos inuitat ad Cõ.154.cũ ſeq.ſperat eorũ cõuerſioné,ſ.15 136.& ſ.16.141.iuſtis de cauſis cõmunicat laicos ſub vna ſpecie,ſ.21.c.2.161.cũ ſeq.de ſẽſu Scripturarũ iudicat.ſ.4.ĩ decr.de edit.& c.11.& in matr.impedim.diſpẽ.ſ.24.de Sacr.Matr.c.3.219.ei9 benignitaté experiri nõ dẽt,q ei pcepta cõtépſit ea.ſ.de ref.Matr.c.5. 227
Eccleſia domus Dei,& orationis,ſe.22.in decr. de obſer. & euitan.&c. 183
Eccleſia,Cathedralis Vide Cathedralis.
Eccleſiæ poteſtas,ſ.21.c.2.161.cum ſeq.ſ.6.de ref.cap.1. 49.ſ.7.de ref.in princ.59.ibi c.6.62.ſ.8.68.ſ.9.70.ſ.14 c.7.111.ſe.24.de refor.c.1 231.cũ ſeq.ibid.ſub c. 21. 259.ſ.15.de ref.c.21.307.& ibi.in decr.de Indulg.308
Eccleſiæ catholicę ritus obſeru.ſeſſ.7.de Sacr.c.13. 55
Eccleſiæ patrimoniales,ſeſſ.24.de refor.c.18. 251
Eccleſiæ receptiuę,ibid.
Eccleſiæ nullius diæceſis a quo viſitandę,ibi.c.9. 241
Eccleſię collapſæ reparandæ,ſeſ.7.de ref.c.8. 62. & ſeſſ.

21.de reform.c.7.270.vel transferendæ,ibid. 176
Eccleſiarum regimen onus formidandum,ſeſſ 6.de refor. c.1 48.& ſeſſ.7.de ref.c.2.59.quib.cōmittendum,d.c. 1.48.ſeſſ.7.de refor.c.1.59.ibid.c.3 60.ſeſ 14.de refor. c.7.131.ſeſſ 22.de ref.c.2.185.& ſeſ.24.de refor.ca.1. 230 cum ſeq.
Eccleſiarum duarum diuerſarum diœceſum vnio damnosa,ſeſſ.14.de ref.c.9 132
Eccleſiarum pluralitas,ſeſſ.7.de ref.c 1 59.& ſeq.
Eccleſiarum bona occupantes,ſeſſ.22.de ref.c. 11 191
Eccleſiaſtica hierarchia quomō ordinata,ſe.23.c 4 195. & ibidem,can.6 197.cum ſeq.
Eccleſiaſtica libertas,& immunitas,ſe.25.de ref.c.20 306
Eccleſiaſticorum bonorum fructus quomodo conſumendi,ſe 22.de ref c.11 191
Editio vulgata Bibliorum approbatur,ſe.4 10
Electi Dei non poſſunt ſciri,niſi ex ſpeciali reuelatione. ſe.6.c.12 35
Electio Superiorum Regularium quomodo habenda,ſeſ. 25.de reg.& mon.c.6.& 7 270.& ſeq.
Electio indignorum irritanda,ſeſſ.7.de ref.c 3. 60
electio in beneficiis,qūo fieri deat,ſe.24 de ref.c.12.243 & cap.13.247.& c.18.252.cū ſeq & ſe.25.de ref. c. 5. 288.& qūo ī būficijs iurispatronatꝰ,ſ.24.de ref.c.12.& ſeq.133.& ſeq.& ſe.24.de ref.c 18.252.cū ſeq & quorū fieri dēat,ſe.6.de ref.c 1.48.ſe.7.de ref c.1.& 3.59. & ſeq.ſ.14.de ref.c.7.131.ſe.22 de ref.c.2.185 & c.4. 187.cū ſeq.ſe.24.de ref.c.12.243.& c.18.252 cū ſeq. & qua ętate,ſ.23 d re.c.9.203.cū ſeq.nec ſine examine ſe.7.de ref.c.13.64.& ſe.24.de ref.c.18 252 cum ſeq.
electi ad eccleſiarum regimen profeſſionem facere tenentur,ibid.c.12 243.& ſeq.(189
eleemoſynæ Montis Pietatis viſitandæ,ſe.22.de ref.ca.8
eleemoſynæ pro defunctis vtiles,ſeſſio.vigeſima quinta, in

in decret.de Purgat. 262
Eleemoſynæ pro Miſſis importunè nõ exigendæ,ſeſſ.22. in decret de obſer.& euitan.&c. 182
Eleemoſynarum quæſtores. Vide Quæſtores.
Elemoſynarum adminiſtratores rationẽ Epiſcopo red dere tenentur,ſeſ.22.de ref.c.8.& ſeq.189. & ſeq.
Emphyteuſis eccleſiæ vſurpatores,ibi.c.11 191
Epiſcopalis dignitas omninò conſeruanda,ſeſ.25. de ref. c.17 302.& ſeq.
Epiſcopi à Spiritu Sancto poſiti regere eccleſiam Dei, ſeſ.6.de ref.c.1.48.ſeſ.23.c.4.195.cũ ſeq.in locũ Apoſtolorum ſucceſſerunt,ibi 195. Presbyteris ſunt ſuperiores,ibi.169.& can.7.198.& ſeſ.25.de ref. c.6.290. Patres,& Paſtores ibid.c.17.304. miniſtri Sacramenti Confirmationis,ſeſ.7.de confirm.can.3.58.& ſeq.ſeſſ. 23.c.4.196.& can.7.198.ac ordinationis,d.ca.4.196. & ſeſ.23.de ref.c.10.265. ſupra oẽs gradus conſtitui, ſeſ.24.de ref.c.1.230.à Principib.& ceteris honorãdi, ſeſ.25 de ref.c.17.304.ab obtinentib.dignitates iuuandi,ſeſ.24.de ref.c.12.243.eorum,eſt prima Sedes,& locus,ſeſ.25.de ref.c.6.290.& c.17.303.& ſeq. ac præcipua omnium rerum agendarum auctoritas,d.c.6. 290
Epiſcopi,qui ſint eligendi,ſeſſ.6.de ref.c.1.48.ſeſſ.22.de ref.c.2.185.& ſeſſ.24 de ref.c.1.230.cum ſeq. & intra quantum tempus conſecrationis munus ſuſcipere teneantur,ſeſſ.7.de ref.c.9.63.& ſeſſ.23.de ref.c.2.202. creati à Romano Pontifice ſunt legitimi,eadem ſeſſione de Sacramento Ordin.canon.8.198.eorum examen & teſtimonium quomodo faciendum,ſeſſ.24. de ref.c. 1.230.& 231 & ſeq.
Epiſcopi quales eſſe debeant,ſeſſ.2.3.& 4.ſeſſ.13. de ref. cap.1.92.& ſeſ.25.de reform.cap.1.282.& ſeq. eorum familiares,quales,ſeſſ.24. eorum menſa, & ſuppellex qualis,ſeſſ.25.de ref.c.1 283

Digitized by Google

Epiſcoporum officium, ſeſſ.2

Epiſcoporum onus eſt angelicis humeris formidādū, ſeſ. 6.de ref.c.1.48.ſe.7.de ref.c.2.59.ſe.23.de ref.c.1.198. cū ſeq.& ſeſ.24.de ref. c.1.230.eorū munus eſt in Dei laudib. incūbere, ſeſ.23.hoſtias, laudes, & preces offerre, ibi. ac alia multa peragere q̄ cōtinentur in c, 2.ſe.22. de ref.195.p̄dicare, ſe.5.de ref c.2.20.cū ſeq. ſeſſ.23.de ref.c.1.198.& ſeſ.24.de ref.c.4.237.Sacramētorū vim & vſum explicare.ibi.c.7.239. eorū mēſis Scripturarū lectionem admiſcere, ſe.24.vigilare, in oībus laborare, & miniſteriū ſuum implere, ſeſ.6.de ref.c.1.48.in eorū eccleſijs reſidere, ibi.48.& ſeq.ſeſſ.23.de ref. c.1.199. & ſeq.moderate, ac ſobriè viuere, ſeſſ.23. & ſeſ.25.de ref.c.1.282.& ſeq.bonū exēplū ſubditis p̄bere, ib.282 humanū erga ꝓpiquos carnis affectū deponere, ib.283 Principib.nō inſeruire, ſe.25.de ref.c.17.303.cū ſeq.lectorē Theologiæ eligere, ſe.5.de ref.c.17.& ſeq.& magiſtrū grāmaticæ, ibid.19.malos p̄dicatores corrigere, ibi.c.2.22.neglectę aīarum curæ, & circa plura curata prouidere, ſeſ.7.de ref.c.5.61.& eccleſijs, in quib.populus numeroſus eſt, ſeſ.21.de ref.c.4.167.atq; alijs oīb. quæ ad Dei cultū ſpectāt ibi.c.8.170.& ſe 22.de ref.c. 8.189.& Eccleſię parochiali vacāti, ſe.24.de ref.c.18. 152.& qūo, ibi.252.& ſeq.curare, vt hoſpitalia diligēter gubernētur, ſe.7.de ref.c.15.65.& pueri in ſuis parochijs doceātur, ſeſ.24 de ref.c.4.237.& ſeq. vt ſana de Purgatorio doctrina p̄dicet, ſe.25.in decre.de Purg. 260.& ſeq.vt de inuocatione Sāctorū. & imaginib. fideles inſtruātur, ibi.de inuoc.ven.& reliq.sāct.261.& ſeq.vt Miſſæ pie, ac pure celebrētur, ſeſſ.22.in decr.de obſer.& euit.&c.181.& ſeq. vitia ſubditorū coarguere, ſe.13.de ref.c.1.92.ſe.14.de ref.in ꝓœm,124.& c.4 127.eoſq.tamquā filios, & fratres diligere, d.c.1.92.& charitate, nō auſteritate corrigere, & meminiſſe ſe Paſtores,

ſtores,nõ percuſſores,ibi.pauperũ aliarũq; miſerabiliũ perſonarũ curã paternã gerere,ſſ.23.de ref. c. 1.198. Monialib.cõfeſſorẽ extraord.offerre,ſeſſ.25.de Reg.& Mon.c.10.273.præcedẽtiæ cõtrouerſias cõponere,ibi. c.13.274.virginũ Deo dicãdarũ voluntatẽ explorare, ibi.c.17.276.decreta huius Cõc.de Regularib.exequi ibi.c.22.281.curare,vt decretum matrimonij publicetur.ſeſ.24.de ref.Matr.c.1.224 vt nuptiæ fiãt cũ honeſtate,& modeſtia.ibi.c.10.230.ad Cõc. puinciale dẽt accedere eadẽ,ſeſ.de ref.c.2.233.certis maximis dieb. eccleſijs permare,ſeſſ.23.de ref.c.1.200 Ordines p ſemetipſos conferre ibi.c.3.202.ſubditos docere,ſe.22. de ref.c.2.185.& bono exẽp.paſc ſeſ.23,de ref.c.1.198

Epi gratiã p ſubreptionẽ obtentã poſſunt reſpuere,ſe.13 de ref.c.5.95.in caſib.qbuſdã reſeruatis abſoluere,ſeſ. 14.c.7.111.& ibi.de ſacr.pen. can.11. 122. abuſus in Miſſa extortos tollere,ſe 22.in decr.de obſer. & euitã. &c.82.& ſeq.atq; alia peragere,q̃ inferiores nõ poſsũt ſe.23.c.4 196.& 7.c.198.noua miracula ap pbare,ſ.25 i decr.d̃ iuoc.vener.& reliq.sãct.264.ordinatos ab Ordinũ exercitio ſuſpẽdere,qñ.ſ.14.de ref c. 3.127.Cler. exẽptos.& regulares corrigere,& qũo,& qñ,ſeſſ. 6.de ref.c.3.51.ſ.14.de ref.c.4. 127.& ſeq.& c.8.131.cũ ſeq. ſe.21.de ref.c.6.169.& c.8.171.ſe.25.de reg & mon.c. 14.275.eos degradare poſsũt,& qñ.ſ.12 de ref.c.4.94. cũ ſeq.punire locũ deſerẽtes.ſ.23.d̃ ref.c.16.209.& cõcubinarios,ac cõcubinas,ſ.24.de ref.Matr.c.8. 228.& nõ accedẽtes ad Synodũ,eadẽ,ſ.de ref.c.12.234 beneficiis priuare turpiter viuentes,ſ.21.de ref.c. 6. 169. & nõ reſidẽtes cõtumaces,ſ.23.de ref.c.1.201 & ſ.24.de ref.c.12.245.hoſpitaliũ cura priuare hoſpitalitatẽ non exercentes,ſ.25.de ref.c.8.293.& iure patronatus patronũ illud contra canonicas sãctiones transferẽtem, ibi.c 9.295.Abbatum negligentiam ſupplere,ſeſ.5.de

refor.

ref.c.1.19. & capituli Metropolitanæ eccleſiæ,ſeſ 24. de ref.c.16.250. & vices Metropolitani,ſi eſt ſuffraganeus antiquior,ſeſ.23.de ref.c.1.199.& ſeſ.24.de ref. c.2.233.illũq; denũciare Ro.Pontif.ſeſ.6.de ref.c.1.49 & ſeq.in bñficijs iuris patronatus inſtituere,ſeſ 14.de ref c.18.134.pſẽtatoſq; nõ idoneos repellere,ſeſ.25 de ref.c 9.295.diſtributiones quotidianas diuidere, ſeſſ. 21.de ref.c.3.166. & ſeq. nouas parochias cõſtituere, ibi.c.4.167.eaſq; diſtĩguere,ſeſ.24 de ref.c.13. 247.ordines canonicatuũ deſignare,ibi.c.12.244. in ijs,q̃ ad diuina officia ſpectãt,puidere,ibi.206.cũ ſeq. vniones certis de cauſis facere,ſeſ.21.de ref.c.5.168. ſeſ.23.de ref c.18.213.cũ ſeq.ſe.24 de ref.c 13.256.& c.15.249 ac iã factas examinare,aut reuocare,ſeſ.7.de ref.c.6.61 & ſeſ.25.de ref.c.9.296.monitiones ad finẽ reuelationis decernere,ibi.c.3.285.& ſeq.bñficia trãsferre,ſeſſ. 21.de ref.c.7.169.viſitare bñficia curata,ſeſ.7.de ref.c. 7.62.& eccleſias exẽptas,ibi.c.8.cõmendata oĩa beneficia,& monaſteria exẽpta,ſeſ.21.de ref.c.8.170.&ſeq. hoſpitalia,cõfraternitatis,eleemoſynas Mõtis Pietatis, & pia loca oĩa,ſe.22.de ref c 8.189.& ppriã diœceſim ſeſ.24 de ref.c.3.234.& qũo,ibi 235.& cũ ſeq.& eccleſias ſæculares nullius diœceſis,ibid.ca.9.242. abſentiæ cãs probare,ſeſ.23.de ref.c.1.201. cõtumaces nõ reſidentes varijs remedjs cõpellere,ibi.de diſpenſationib. cognoſcere,ſeſ.22.de ref.c.5.188. per ſaltũ promotos diſpenſare,ſeſ.23.de ref.cap.14.208. licentiam matrimonij contrahendi vagantibus concedere, ſeſſ. 24.de refor.matr.c.7.228 in ſuſpenſionibus, & irregularitatibus diſpenſare,eadem ſeſ.de reformat.c.6.239.in caſibus occultis etiam Apoſtolicæ Sedi reſeruatis abſoluere ibidem, publicam pœnitẽtiam in aliam commutare,ibid.ca.8.240. cauſas omnes in Prima inſtantia cognoſcere,ibidem,cap.20.256.cum ſequen. Monaſteria

Regu-

Digitized by Google

Regulariū al quādo gubernare,ſe.25.de regula,& mo c.8.9.& 11.272 .cū ſeq.abeuntib.ex eis ante profeſſionē bona reſtituere,ibi c.16.276 cōfeſſiones audentes ap,p'bare,ſ.23.de ref.c.15.208 & ſeq. vltimas voluntates exequi,ſe.22.de ref cap 8.189.ab adminiſtratorib. priorū locorū actiones exigere,ibi c.9.189.& ſe ac ēt ab Oeconomis conſtitutis Sede vacāte,Se 24 de ref.c. 16.250 & à Viſitatorib ibid.c.3.255.Notarijs imperitis, vel delinquentibus officij exercendi vsū ꝓhibeat, Se.22.de ref.c.10.190.familiarem ſuū nō ſubditus ordinare,& quando,ſe.23.de ref.c.9.205.Sanctorū Ordinorū functiones reſtituere,ibi.c.17 209.& ſeq.ea quę ad Seminariū pertinent,cōſtituere,ibi.c.18.210.& ſeq. & eius reddituū rationes accipere,ibid.215 magnāq; habet poteſtatem ī his,q̄ ad viſitationem,& correctionem ſpectāt ſe.24.de ref.c.1 p.241.& in Protonotarios,ac alios exemptos,ibid c.11 242

Epi quib.in cauſis procedant,vt Apoſtolicę Sedis delegati,ſe.5.de ref.c 1.19.ibid.c.2.22.& ſeq.ſe.6 de ref.c.2. 3.& 4.50.& ſeq.ſe.7.de ref.c.14.64.&ſeq.ſe.13 d ref. c.5.95.Seſſ 14.de ref.c.4.128.ſeſ. 1.de refor.c.3.167 ibid.c.6.169.ibid.c.8.170.& ſeq.ſeſ.22 in decr. de obſeruan.& euitan.&c.183.eadem ſeſſ.de ref c.3.186.& & c.5.188.& c.10.190.ſe.24.de reform cap.9 241.et c.10.& ſeq.241.& ſeq.& c.14.249.ſe.25.de reg.&monial.c.6.268.& c.8.271.& ead.ſe.de ref.c. 14 300

Epiſcopi quando citandi,ut perſonaliter cōpareant,ſeſſi. 13.de reform.c.6. 96. contra eos quales teſtes admittendi,ibid.eorum cauſæ Rom. Pontifici terminandæ, ibid.& Seſ.24.de refor ca.5. 238. vel a Concilio prouinciali,ibid. & negligentiā ſuppletur à Metropolitano,ſeſ.23.de refor.c.18 214.& aliquando à Concilio prouinciali,ſe.25.de regu.& mon.c.22.281. & quādo eis coadiutor dandus ſit,ea.ſeſ.de refor.c.7. 291

Epiſco-

Digitized by Google

Epiſcopi puniuntur,ſi non cōſecrētur intra tres menſes, ſeſſ.23.de ref.c.2.202.ſi ſubditos negligenter corrigāt ſeſſ.6.de ref.c.1.48.cum ſeq.& ſeſſ.22.de refor.cap.1. 185.ſi non reſideāt,ead.ſe.6.de ref.c.1.48.49.& ſeq.& d.ſeſſ.23.de ref.ca.1.201.cum ſeq.ſi negligant ea,quæ ad Seminarium ſpectāt,ibi.c.18.214.cū ſeq.ſi ad Con. prouinciale nō accedāt,ſe.24.de ref.c.2.234.& ſ.25.d̃ ref.c.2.284 & ſeq.ſi aliquid viſitando accipiant,ſe.24 de ref.c.3.236.ſi cōcubinas teneāt,ſ.25.de ref.c.14.301

Epiſcopis non licet pontificalia in alterius diœceſi exercere,ſeſſ.6.de ref.c.5.51.& ſeſ.14.de ref.ca.2.126. nec alterius ſubditum ordinare,ibid.126.& ſeq.& ſeſſ.13 de refor.c.8.204.& ſeq.aut corrigere,ſeſſ.14.de refor. c.8.131.& ſeq.nec quædam facere ſine conſilio, & cōſenſu Capituli,ut ſupra in ver.Capitulum, aut Canonicorum,vt ſupra in ver.Canonici.

Epiſcoporum Titularium licentia correcta,ſeſſ.14.de refor.c.2. 126.& ſeq.

Euangelium per Prophetas promiſſum,& à quo primum promulgatum,ſeſſ 4.8.& 9.fons veritatis ibid.

Euchariſtia Symbolum vnitatis,ſe.13.in decre.de Euch. Sacram.80.& ſeq.ibid.cap.283 pignus futuræ gloriæ. ibid.ſpiritualis animarum cibus,ibi ca.2.83.antidotū liberans à culpis,& peccatis,ibid.

Symbolum rei ſacræ, inuiſibilis gratiæ forma viſibilis, ibi.c.3.animæ vita,ibi.c.8.88.perpetua ſanitas mētis ibi.panis Angelorum ibi.magnum myſteriorum,ſeſſi. 22.in decre.de obſer.& euit.&c. 181

Euchariſtia cur in proceſſionibus circūferatur,ſe.13.c.5 85.& ſeq.can.6.90.intra ſepta, aut chorum Monialiū nō ſeruanda,ſe.25.de Reg.& Monialib.c.10.273.quo modo accipiatur,& qualis præparatio exigatur,ſeſ.13 c.7.86.& ſeq.can.11

Euchariſtiæ ſanctiſ.Sacram.inſti.ibid.ca.2.83.& ſeq. excellen-

cellentia, ibid. c. 3. 83. cum ſeq. cultus, & veneratio. ibid. c. 5. 85. & c. 8. 88. & c. 6. 90. effectus, ibi. c. 2. 83. & cano. 5 90. adoratores, ibid. can. 6. decreta, ibid. 80. cũ ſeq. Canones, ibid. 89. 90. & ſeq. eius cuſtodiẽdæ: & ad infirmos deferendæ conſuetudo, ibid. c. 6. 86. & cano. 7. 90. in ea Chriſtus cõtinerī, ibid. c. 1 81. & quomodo ibid. & 81. & ſeq. & c. 3. 83. & ſeq. can. 1 89

Examẽ ordinãdorũ, ſe. 7. de ref. c. 11. 63. & c. 13. 64. ſe. 23. de ref. c. 3. 202. & c. 7. 204. & c. 12. 207. & c. 14. 208. & eligẽdorũ ad bñficia. ſe. 24. de ref. c. 18. 252. cũ plur. ſeq.

Examinatores futurorũ parochorũ quot, & vbi, & qui cõſtituẽdi, ibid. 253. cum ſeq. & eorum officium ibidem.

Excommunicatio gladius Eccleſiaſticæ diſciplinæ, ſe. 25. de ref. c. 3. 285

Excomunicationes quando ferendæ, ſe. 23. de ref. ca. 1. 201. & ſeſſ. 25. de ref. c. 3. 285. cum ſeq.

Excommunicatus ad ſacramenta, ad fidelium familiaritatem non recipiendus, ibid. & 287. & non reſipiſcẽs. de hæreſi eſt ſuſpectus, ibid.

Executio quibus modis facienda, ibid. 586.

Executores vltimarum voluntatem ſunt Epiſcopi, ſe. 22. de ref. c. 8 189

Exẽplum ſacerdotũ quanti momẽti, ib. c. 1. 184. ſeſ. 23. de ref. c. 14. 208. ſeſſ. 5. de ref. c. 1. 182. & ibi c. 14. 300

Exemplum malum ad malos mores prouocat. ſeſ. 24. de refor. c. 8 240

Exemptorum reſtrictio, ibi. c. 11 242

Exemptorum cauſæ, ſeſ. 7. de ref. c. 14. 64. ſe. 14. de refor. c. 5. 128. & ſeq.

Exorciſtæ quando, & cur inſtituti, ſeſſ. 23. c. 2. 194

Expectatiuæ tolluntur, ſeſſ. 24. de refor. c. 19 256

Extrema Vnctio, quære Vnctio.

FABRICAE Eccleſiæ adminiſtratores tenentur reddere rationem Ordinario, ſeſſ. 22. de refor. ca. 9 189

&

& 190. illique applicantur fructus, beneficiorum concubinarij ſeſſ. 25. de ref. c. 14 300. & Epiſcoporũ abſentium, ſeſſ. 23. de ref. c. 1 201

Facultates de promouendo a quocũq; & de non promouẽdo, qñ ſuffragẽtur, ſeſſ. 7. de ref. c. 1. & ſeq. 63. & ſeq.

Familiares Epiſcopi quales ſeſſ. 24. quando ab illis ordinari poſſunt ſeſſ. 23. de ref. c. 9. 205. redditibus Eccleſiarum non augendi, ſeſſ. 25. de ref. c. 1 283

Familiaritas Cardinalium quos non eximat ab Ordinarij iuriſdictione ſeſſ. 24. de ref c. 11. 242. & qui familiarium priuilegio gaudeant, ſeſſ. 14. de ref c. 5 129

Feſti dies Sanctorum quomodo celebrandi. ſeſſione 25. de inuocat. venera. & reliq. ſãcto. 264. eadem ſeſſ. de defectu cibo. &c 309. ſequen. a Regularibus ſeruandi. quos Epiſcopus præcepit eadem ſeſſione de regul. & monial. cap. 12 274

Feſtis diebus ad ſuas parochias frequenter populus accedere debet, ſe 22. in decret. de obſeruan. & euitã, &c. 183. & Paſtores reſidere, ſeſſ. 23. de ref. c. 1 280

Feſtus dies Corporis Chriſti ſeſſ. 13. c. 5. 85. & ſeq. & c. 6. 90. & ſeſſ 23. de ref. c 1. 200

Feudalia directis dominis quando acquirantur, ſeſ 25. de ref. c. 9 305

feudorum Eccleſię occupatores ſeſſione 22 de reform. cap. 11 191

Fidei profeſſionem, qui facere teneantur, ſeſſ. 24. de refor. c. 1. 231. & c. 12. 243. cum ſeq.

Fidei vis, & virtus ſeſſ. 3. 6. & ſeſſ. 6. c. 7 30. effectus. ibidem, ca. 6. 28. comites ibidem, c. 10. 33. ſcutum, & fundamentum eſt Symbolum, quod dicitur Credo. eadem, ſeſſ. 3. de Symb. fid. 6. & 7.

Fidei rudimenta in ſingulijs parochijs pueri doceri debent, ſeſſ. 24. de ref. c 4 237. & ſeq.

Fides ſalutis initium, & radix iuſtificationis, ſeſſ. 6. c. 8. 31 ſola

Digitized by Google

ſola q.d ibi.c.7.30.c.10.33.&c.11.34.&ſ.7 de ſac.can. 4.& 5.54 ſine pęnitētia remiſſionē nō pſtat, ſe.15.c.6 110. & ſeq. cur ſine operibus mortua. ſeſſ. 6. c. 7. 30 & c.11 33.& ſeq.
Fides ſola nō eſt ſufficiēs pparatio ad ſumēdū Sacramētū, et cōtrariū dicēs excōicat,ſe.13. de ſac.Euch.can.11.91
Cætera de Fide, vide in Decr. & Can.de iuſti.fid.ſeſ.6
fidelis quiſque debet ijs obſequi, quæ ad mortificandam carnem,augendamque pietatem conducunt, ſeſ.25.de delect.cibo,&c. 309.cum ſeq.
fides publica, ſiue Saluus conductus in generali congregatione conceſſus eadem habet vim perinde, atque in publica ſeſſ.datus eſſet. ſeſſ.18. 153
fides publica conceſſa Germanicæ nationi. 154. extenditur ad alias nationes. 157
fides publice,ſiue ſaluus conductus proteſtantibus datus 97.99.136.& ſeq.
fiducia hæreticorum inanis,ſe.6.c.9.32.& can.12 43
figuræ hiſtoriarum, & Sanctorum, ſeſſ.25.de inuoc.vene. & reliq.ſancti.262.& 273.cum ſeq.
filij Clericorum illegitimi in Eccleſia, in qua pater habet, vel habuit beneficiū,idem, vel aliud beneficium habere non poteſt, ſe.25.de ref.c.15 202
fori priuilegio qui gaudent,ſeſ.23.de refor.c.7 203
forma requiſita in celebratione matrimonij, ſeſ.24.de reform.matr.c.1.222.cū ſeq. & in promotione Epiſcoporum,ſeſſ.24 de ref.c.1.231.cum ſeq.& in probando legitimas abſcentiæ cauſas,ſe.23 de refo.c.1.199.& ſeq.
fornicatio affinitatem contrahit, & inter quos ſeſ. 24.de refor.matr.c.4. 226
fratris Sācti Ioānis Hieroſolymitani,ſe.23.de ref.c.18.213
fratres Vide Regulares,& Sacerdotes.
fructuum ſequeſtratio,ſeſ.21.de refor.c.8.171.& ſeſ.23. de refor.cap.1.201.& a quibus tuta conſcientia percipi non

Digitized by Google

pi non poſſint, ibid. 201. & ſeſſ. 21. de ref. c. 8. 293
Fructus occupans, & iura piorum locorũ, & Eccleſiarũ quarũque ſunt excommunicati, & abſolui nõ poſſunt, niſi à Rom. Pon. reſtit. facta, ſeſſ. 22. de refor. c. 11. 191
Frugalitas Epiſcoporũ, & Cardin. ſeſſ. 25. de reformatio. cap. 1. 282. & ſeq.
Fuga vbi tenetur. quid agendum, ibid. c. 6. 289
Funeralium quarta perſoluenda, ibid c. 13. 299
Gehennæ metus. ſeſſ. 6. de Iuſtificatione can. 5 42
Generales ordinum quomodo eligendi, ſ. 25. de Reg. & Mon c. 6. 269. & ſeq.
Germania olim plena religione, & obedientia. 74. & ſeſſ. duodecima. 78
Germanorum Epiſcoporum diſcuſſ. Concil. ſeſſ. 16. 141
Gradus affinitatis, & cõſanguinitatis, ſe. 24. de Sac. Matrimo. can. 3. 219. ead. ſe. de ref. Matri. c. 2. 225. cum ſeq.
Grammaticæ Magiſter in quibus Eccleſijs eligend. ſeſſ. 5 de ref. c. 1. 19
Gratia Dei præueniens, ſeſſio 6. c. 5. 27. & cano. 3. 41. non ex operibus ibidem, cap. 8. 31. an peccatis amittatur, ibidem cap. 15. 38. per Sacramenta confertur ſeſſion. 7 de Sacrament. cano. 6. 7. & ſequent. 54. eam conſecutum ſe eſſe, an quis ſcire valeat, eadem ſeſſione, ſexta, cap. 9. 32
Gratiæ ad vacatura tolluntur, ſeſſione xxiiij de reforma. cap. 19 256
Gratiæ quando ſuum ſorciantur effectum, ſeſſione. 7. de reformatio. c. 11. 63. ſeſſ. 13. de reformatio. c. 5. 95. ſeſſ. 22. de reformatione, cap. 5. 188. ſeſſion. 23. de reformatione, cap. 8. 205. ſeſſ. 25. de Regul. & Monial. c. 20. 279 eadem ſeſſione de reformatione, capit. 16. 303. & ibid. cap. 18. 304
Gubernatores Eccleſiaſtici in quib. ſe ingerere non debeant, ſeſſ. 24. de refor. c. 20. 257

Gymna-

Digitized by Google

Gymnaſia publica ſacræ Scripturæ lectorem habeāt,ſeſſ. 5.de ref.c.1 19.& ſeq.

HAbitus clericalis a quibus deferendus,ſeſſ.14.cap.6. 130

Habitus non facit monachum. ibid.

Habitus clericorum qualis ibidem.

Habitus religionis occultè non ferendus,ſeſſ. 25. de Regu.& Monial.c.19.378.poſt quinquennium non deponendus,ibidem.

Hæreditariæ ſucceſſiones beneficiorum prohibitæ,ſeſſ. 25 de refor.c.7 291

Hæreſis ſuſpectus quis ibid.c.3 287

Hæreſis crimen quis abſoluit,ſeſſ 24.de ref. c.6. 239

Hæreſis non diſſoluit matrimonij vinculum, ead.ſeſſ.de Sacr.Matr. can.5 220

Hæreſes circa Sacramenta.ſ.7.in decr. de Sacr. in prœm. 53.ſe.21.i doct.de Commu.ſub vtraq; ſpe. & paruuli 159.cũ ſeq.& ſ.24.in doctr.de Sacr.Matr.218.cũ ſeq.

Hæreſes anathematizantur,ſeſſ.25.de reform.cap.2 284. ibid.de recip.& obſer.&c.311.& 312.& 315.

Hæreſum nocumenta,ſeſſ.7.in decre.de ſacra.in prooem. 53.& ſeſſ 25.de ref.c.2 284

Hæretici ad Concilium inuitatur,ſeſſ.18. 152. & ſeq. & ſeſſ.25.de recip.& obſeru.&c. 311. nouatores appellantur,ſeſſ.14.c.8.114.ſub prętextu Euangelij libertatem carnis introducunt,ſeſ.24.in doct. de ſacram.Matrim.218.omnes anathematizantur. 315

Hęreticorũ perfidia,ſeſ.13.c.1.82.ſe.14.c.8.112.& ſe.25 de rec.& obſer.&c.311 inanis fiducia,ſ.6.c.31.cũ ſeq.

Hæreticorum baptiſmus,ſeſſ.7.de Baptiſ. can.4 56

Hierarchia eccleſiaſtica ex quibus conſtet,ſeſſ.23.cap.4. 195 cum ſeq.& can. 6 167

Hiſtoriæ myſteriorum noſtræ redemptionis,ſeſſio. 25. de inuoca.venera.& Reliq.Sanct. 265

Digitized by Google

Homicidij pœna, etiam diſpenſatio, ſe. 14. de ref. c. 7. 131
Homiliæ Sanctorum legendæ, ſeſſ. 23 de ref. c. 18 211
Hoſpitalia viſitanda, ſeſſ. 22, de reformatio, capit, 8. 189. diligenter gubernanda, ſeſſ. 7, de refor c. 15. 65. ea obtinentes hoſpitalitatem exercere debent, ſeſſ. 25. de ref. cap. 8 292
Hoſpitalia, quæ dantur in titulum, ſeſſ. 23. de refor. cap. 18 213. & ſeſſ. 25. de ref. c. 8 292
Hoſpitalium priuilegiis quæ gaudeant, ſeſſ. 14. de ref. c. 5. 129. cum ſeq.
Hoſpitalium adminiſtratio vni vltra triennium non concedenda, ſeſ. 25 de ref. c. 8 293
Hoſtiæ poſt communionem reſeruatæ, ſeſſ. 13. in cap 6. 86 & can. 7 90
IEIVNIA commendantur, ſeſſ. 25. de elect, cib. &c. 309
Ieiunij virtus, ſeſſ. 12 79
Ieſuitæ, ſeſſ. 25. de Reg. & Mon. c. 16 276
IESVS. Vide Chriſtus.
Illitteratis Rectoribus Coadiutores dantur, ſeſ. 21. de reform c. 6 169
Imagines Chriſti Deiparæ, & Sanctorum in templis habendæ, & earum cultus qualis, ſeſ. 25. de inuoc. vener. & Reliq. Sanct. 262. cum ſeq.
Immunitas eccleſiaſtica reſtituenda, & conſeruanda, ſeſſ. 25. de ref. c. 20. 306. & ſeq.
Impedimenta Matrimonii, ſeſſ. 24. de Sacram. Matr. cano. 4. 219 eadem ſeſſ. de reform. Matr. c. 2. 3. 4. & ſeq 225. & ſeq.
Imperator bona eccleſiaſtica conſeruare debet. ſeſſio 25. de refor. cap. 20. 306. & ſeq. & ea occupans excommunicatur, ſeſſ 22. de refor c. 11 190. & ſeq. & ſimiliter ſi locum ad monomachiam concedat, ſeſſ. 25. de reform. cap. 19 305

Impe-

Digitized by Google

Imperij iura multi habent, ibid. c.9 294
Imperitiæ Parochorũ ſuccurritur, ſeſſ.21.de ref.c.6. 169
Impij iuſtificatio, ſeſſ.6.c.4.27.& c.8.31.& can.9 42
Impoſſibilia nõ sũt pcepta Dei, ib.c.11 33.& can.c.58 44
impreſſorũ cautelę, ſe.4.in dec.de edit.& vſu.& c.11.& ſe.
Index ſacrorum librorum, ſeſſ.4 19.& ſeq.
Index librorum prohibitus, ſe. 25.de Indice lib &c.310
Indulgentiæ maxime ſalutares, ſeſſ.25.in decre.de Indul.
308.cæleſtes Eccleſiæ theſauri, ſe.21, de ref.c.9.172.ad
quæſtũ nõ exercendæ, ibid. earum conferendi poteſtas
a Chriſto conceſſa ſe. 25.in decre. de Indulgen. 308
quomodo publicandæ, d.c.9.172.aut cõcedendæ.d.nu
mero. 308.abuſus in eis exorti tolluntur, ibid. & 309
Indulta quomodo ſuffragentur, ſeſſ.24.de reform.cap.18
252.& 255
Indulta de non reſidendo, tolluntur, ſeſſ.6 de ref.c.2. 50
Infames qui ſeſſ 25 de ref.c.19 305
Infidelitate amittitur fides, & gratia, ſe.6.c.15 38
Infirmorũ remediũ optimũ, ſe.14.de extr. Vnct.c.2.117
Inhibitio qñ fieri non deat, ſeſ.24.de ref.c.20.256.& ſeq.
Inhibitiones quando contemnendæ, ſeſſ.13 de ref.c.1.93
ſeſſ 22.de ref.c.7.188.& ſeq.ſeſſ.23.de ref.c.1.202.&
ſeſſ.24.de refor.c.10 241
Iniurias naſci, à quibus iura expectantur, nefarium eſt,
ſeſſ.24.de refor Matr.c.9 219
Inſtantiæ primę vbi cognoſcendæ, & quanto tempore,
terminandæ, ſeſſ.24.de refor.c.20. 256.& ſeq.
Inſtitutio ſanctiſſimi Sacramenti Euchareſtiæ, ſe.13.c.2.
82.cum ſeq. & Matrimonij ſeſſ. 24.in doct.de Sac.Ma-
trim.218.Ordinationis.ſe.23. de ſacr.Ord.can.3. 197
Confeſſionis, ſe.14.c.5.106.& ſeq.& canon.6.120.cũ
ſeq. & Pænitentiæ, ead.ſeſſ.c.1.101.& cano.1.119.Vn
ctionis extremæ, ea.ſeſ.de ſacra.extre. vnct.cap.1 116
& Confirmationis, ſe.7.de confir.can.1 58

Digitized by Google

Inſtitutio in beneficijs iurispatronatus,ſeſ. 14. de refor. ca. 12. & ſeq. 133. & ſeq.
Interdicta Ordinariorum à Regularibus obſeruanda,ſeſ. 25. de Reg. & mon c. 12 274
Interpretatio Scripturarum contra ſenſum approbatum prohibetur,ſe. 4. in decr. de edit. & vſu, &c. 11
Ioannis Baptiſmus,ſe. 7. de Bapt. can. 1 56
Irregulares quomodo, & quãdo ab Epiſcopo diſpenſari poſſint,ſe. 24. de ref. c. 6 239
Irreuerentia ab impietate vix ſeiuncta,ſeſſ. 22. in decret. de obſer. & euit. in celeb. Miſſ. 182
Iudæ proditio,ſeſ. 6. de iuſtific, can. 6 42
Iudæi per legem Moyſi an liberarentur,ead. ſe. c. 1 25
Iudices Eccleſiaſtici cognoſcunt de Matrimonijs, ſeſſi. 24. de ſacram. Matr. can. 12. 221. a cẽſuris eccleſiaſticis abſtinere debẽt ſeſ. 25. de refor. c. 3. 286. & ſeq. breui cauſas finire, ibi. ca. 10 297. cum ſeq. & quomodo exequantur ſuas ſententias, ibid. dicto cap. 3 286
Iudicare Dei eſt, non hominum ſe. 6. c. 16 40
Iudices laici eccleſiaſticos impedire non poſſunt,ſe. 25. de ref. c. 3. 287
Iudices delegati qui, & q̃uo eligendi, ibid. cap 10 297
Iudicis impedientis acta appellanti pœna. ſeſ. 24. de ref. c. 20 258
Iuriſdictio Ordinariorum nullis priuilegijs, aut exemptionibus impedienda ibid.
iuriſdictiones eccleſiaſticas locare non licet,ſe 25. de ref. c. 11 298
iuriſdictio Capituli ſalua relinquitur, ibid. c. 6 290
iuriſdictionis cõpetẽtia a q̃b. iudicãda,ſ 14 ď ref. c. 5. 129
iuſpatronatus quibus habere liceat ibidem, cap 12. 133 & ſe. 25. de reform. ca. 9 294 cum ſeq. ex fundatione, aut dotatione eſſe debet, ibidem, quomodo probetur, ibidem, in alios non transferendum, ibidem, 295. quo

rum

Digitized by Google

rum ſit electio, vel inſtitutio, ibi. 294. & ſe. 24. de ref. c. 18. 254. & quod abrogatũ cēſeat di. c. 9. 294. 295. & ſe.

Iuſti adhuc iuſtificari poſſunt, ſe. 6 c 9. & ſeq. 32. & ſeq. & in venialia peccata aliquando cadunt, ibid. c. 11. 33 & ſeq. & can. 23. 45

Iuſtificationis cauſæ, ſeſſ. 6 c 7. 29. & ſeq. effectus, ibi c. 6 & 7. 28. & ſeq. fructus ibid. c. 16 38. & ſeq. incrementũ ibid. c. 10 32. & ſeq. preparatio, ibi. c. 5. 6. & 7. 27. 28. et ſeq. can. 9. 41. & ſeſſ 7. de ſacram. can. 4. 54. Canones. eadem ſeſſ. 6. 41. ad eam naturæ, & legis imbecillitas, eadem ſeſſ. c. 1 25

Iuſtificatio adultorum, ibid. c. 5. 27 & ſeq.

Iuſtificationis impij deſcripto ibid. ca 4 27 & c. 6. 28. & quare dicatur per fidem, & gratis fieri, ibid. c. 8 31

Iuſtificari per Chriſtum, ibid. ca. 3 26

Iuſtificatus peccare poteſt, ibid. cap. 14. 36. & ſequenti, & canon. 23 45

Iuſtitia accepta augetur, ibid. capite decimo. 32. & ſequ. & canon. 24 46

Iuſtitiæ publicæ honeſtatis impedimentum, ſeſſ. 24. de re for matr. ca. 3 226

Iuſtitiæ Dei infuſio, ſeſſ. 6. ca. 16. 39. & can. 11 43

LApſorum poſt Baptiſmum reparatia, ſeſſ. 6. ca. 14 36. & ſeq. & can 29 46

Latinam linguam ſcire debent, qui monoribus Ordinib. initiantur, ſeſſ. 23. de ref. cap. 1 206

Latriæ cultus exhibendus eſt Chriſto in Euchariſtia, ſeſ. 13. c. 5. 85 & can. 6. 90

Laici effici non poſſunt ritè ordinati, ſeſſ. 23. ca. 4. 195. & can. 4 197

Laici à Sacerdotibus communionem accipiant, ſeſſ. 13. c. 8. 88. non adſtringuntur ad communionem ſub vtraq. ſpecie, ſeſſ. 21. c. 1 16

Lectio ſacræ Scripturæ vbi inſtituenda, ſeſſione quinta

de ref.c.1.18.& ſeq.mēſis Epiſcoporū admiſcēda,ſe.2.4
Lectorū Ordo quando, & cur inſtitutus,ſe 22.c.2 194
lectorum ſtipendium,ſe.5.de refor.c.1.17.& ſeq. priuilegium,ibid.20 promiſſio,ſeſſ.25.de ref.c.2. 285
legata ad pios vſus quomodo exequenda,ſeſſ.25. de ref. c.4. 287.& ſeq.
legati de latere,quæ impedire non poſſint,ſeſ. 24. de reform.c.20.257.& quomodo procedere debeant in appellationibus,& inhibitionibus,ſeſſ 22. de reformat. cap.7 198.& ſeq.
legiſlator Chriſtus ſeſſ.6.de Iuſtific.can.21 45
libertas Eccleſię nō violāda,ſe.25.de ref.c.20.306.& ſeq.
libertas Virginum Deo dicandarum conſeruanda, ſeſſio. 25.de Reg.& Mon.c.17 276
liberum arbitrium,ſeſſ. 6. de Iuſtificatio. canone 2 4.& ſeq. 41.& ſeq.
libri de rebus ſacris quomodo edendi,ſeſſ. 4. in decr. de editio.& vſu,&c. 11.& ſeq.
libri de matrimonijs,ſeſſ.24.de reforma.Matr.c.1.224.de baptizatis,ibid.c.2 225
librorum prohibitorum Index, ſeſſ. 25. de Indice librorum,&c. 310
librorum Indici corrigendo pręfecti Patres,ſeſſ.18.152. & ſeſſ.25.de Indic.lib.&c. 310
librorum ſacrorum Index,ſeſſ.4. 9.& ſeq.
librorum ſacrorum vulgata editio approbatur. ibidem, folio 10.
licentia prędicandi gratis concedenda,ſeſſ.5. de reform. capit.2.22.& ſimiliter licentia diſcedendi a beneficijs ſeſſ.23 de refor.c 1 201
licentię non reſidendi à quibus probandę, vel iudicandę,ibid. 199.& ſeq.
licentiati Cathedralibus pręficiendi,ſeſſ.22.de refor. matri.c.2.185.& Vicarij Epiſcopi conſtituendi,ſe.24.de
ref.

Digitized by Google

refor.c.16.2.250.& Examinatores,ibi.c.18.253.& Archidiaconi,ibid.c.12.243.& Pęnitentiarij,ibid cap.8. 240.illiſque Scholaſteriæ conferendæ ſeſſ.23.de refor. cap.18.215.& dignitates,ſeſſ.24.de refor.c.12. 244
Litigatorum paupertati ſuccurritur ibi.c.20.257.& occurritur artibus,ſeſ.25.de ref.c.10 297.& ſeq.
Litteræ conſeruatoriæ,ſ.14.de ref.c.5 128.& ſeq.
Commendatitiæ ibidem,c.2.126.ſeſſ.23.de ref. c.8.205. & ibid cap.16.209.teſtimoniales,ſeſſ.21.de refor.c.1. 164.ſeſſ.23.de ref.cap.5.203.& ibi.c.13 207.dimiſſoriæ,ſeſ.7.de reform.c.10 63.ſeſ.21.de ref.c.1.164.cum ſeq.& ſeſſ.23.de refor.cap.10 205.& ſeq.gratis concedendę ibid.& a quib.ſeſſ.7.de refor.c.10.63.& ſeſſ.23 de refor.c.10 205.& ſeq.
locationes in præiudicium ſucceſſorum prohibitæ, ſeſſ. 25 de ref.c.11.298.& ad longum tempus.ibid.
lucra Turnorum prohibentur,ſeſſione 24.de reformatione,c.14 248
lucrum turpe prohibendum,ſeſſio.21.de refor.ca.9.172. ſeſſ.22.de decre.de obſeruan.& euitan. 182. ſeſſio.25. de inuoca.venera.& Reliq.Sanct.264.& ſ.25.in decr. de Indulg. 308
luſus,& luxus Clericis prohibetur,ſe.22.de refor. cap.1. 184 & ſeſſ.24.de ref.c. 12 245
MAGISTRI Grammaticæ vbi eligendi, ſeſſ.5.de refor.c.1 19
Magiſtri legentes quid agant, aut ſpondeant. ſeſſ. 25. de refor.c.2 285
Magiſtri in Theologia ad cathedrales aſſumendi. ſeſſ.22. de reform.c.2.185.ad dignitates, quę Scholaſterię dicuntur.ſeſ.23.de refor.c.18.215.ad Archidiaconatus, ſeſſ 24.de refor.c.12.243.ad dignitates.ibid.244.eligi debent Pęnitentiarij,ibid.ca.8.240. & Examinatores. ibid.c.18 253

Magiſtrorum priuilegium,ſeſ. 5. de ref.c.1 10
Maiores Ordines. Vide Ordines.
Mandata Euangelij,& Decalogi,ſ.6.de Iuſtific. cano. 19. 44. obſeruāda,eadem ſ.c.11.33.& can. 20.44.nō ſunt impoſſibilia.ibi.dicto c.11.33 & ſeq.& can.18 44
Mandata de prouidendo tolluntur.ſeſſi. 24. de reformat. cap.19 256
Mare magnum Regularium non obſtat decretis huius Concilii de Regularibus ſeſſio.25.de Regu. & Monia. cap.22.281.neque quartæ funeralium eadem ſeſſione cap.13 299
MARIA Virgo fuit ſine peccato veniali. ſeſſ. 6. de Iuſtif.can.23.45.eius conceptio.ſeſſione quinta, de peccato origin. 17
martyrum reliquię.ſeſſ.25.de inuocat. venera. & Reliq. Sanct. 262
matrimonium Sacramentum magnum veteribus connubijs gratia præſtat,ſeſſ.24.in doctr.de Sacram.Matrim. 218.a Chriſto inſtitutū,& gratiam confert.ibi. Sancta res eſt,& ſancte tractanda eadē ſ.de ref.Matr.c.10 230
matrimonium fieri debet libero conſenſu ibidem,capite primo,221.& ſequen.cum parentum voluntate, licet non ſit neceſſaria.ibidem.222.cum denunciationibus præcedentibus in Eccleſijs, ibidem in facie Eccleſiæ celebrandum interrogante Parocho,& quibus verbis. ibidem,222.& ſequen.pręſentibus duobus,aut tribus teſtibus.ibidem,223. cum benedictione a proprio Parocho ſuſcipienda. ibidem, cum peccatorum confeſſione,& Euchariſtiæ perceptione.ibi.224. ſeruatis laudabilibus conſuetudinib.& cęrimonijs prouincię,ibi.
matrimonium quæ vincula impediant, eadem ſeſſione 24.de Sacramen.Matrim.canon.3.& 4.219.eadem ſeſſione,de reformatione Matrimo.cap.2.3.4.& 5. 225. & 226.cum ſequen. quando non valeat. ibid. canone nono.

Digitized by Google

nono.220.cum ſeq.ibid.de refor. Matrimon. ca.1.223. & cap 5.226.& ſeq. quomodo dirimatur ibid. can.3. & 6.219.& ſeq. ex multis cauſis ſeparetur quo ad thorum.ibid.can.8. 120. cum vagantibus non facile contrahendum.ibid.c.7.227.& ſeq.

matrimonia clandeſtina Eccleſia ſemper deteſtata eſt,ibidem,cap.1 222

matrimonij libertas non impedienda,ibid.cap.9.229.cerimoniæ non damnandæ ibidem canone 11. 221.ſolemnitas prohibita certis anni temporibus. d. can.11. 221.&c.10 226. & ſeq.

matrimonij cauſa ſpectat ad eccleſiaſticos ibi.can.12.221

mendacij peccatum ſeſſ.13 de ref c.5 95

mendicare Clericos non decet.ſeſſ.21. de reform. cap.2 165

menſæ Epiſcopalis ſobrietas,& frugalitas.ſeſſ. 25.de ref. cap. 1.282. & ſeq. ſacræ Scripturæ lectio admiſcenda. ſeſſ.2 4

menſa apud Apoſtolum altare ſignificat.ſeſſione 22.cap. 1. 175

menſis otioſi ſermones interponi ſolent.ſeſſ.2. 3.& 4.

mercedum cauſæ fauor.ſeſſione 7.de refor.ca.14.64.ſeſſ. 14.de ref.c.5 129

merces bonorum operum exſpectéda,ſeſſ.6.ca.11. 34.& ſeq.& c.16.38.& ſeq.& can. 31 47

mercenarij a cura animarum arcendi.eadem ſeſ. 6.de ref. c.2 48.& ſeſſ.23.de ref.c.1 199

merita paſſionis Chriſti.ſeſſ.6.cap.3.26.& capit.7.29.& cap.16 39

merita hominum,dona Dei ibidem, dicto capite decimoſexto. 40

Meritum bonorum.ibi. 38.& ſeq.

metropolitani officium in lectore eligendo ſeſſio. quinta,de reformatione,cap.1.18. in denunciando Roma-

no Pon. Epiſcopos abſentes.ſeſſ.6.de ref.c.1.49 in probando,& iudicādo legitimas Epiſcoporū abſētias.ſ.23 de ref.c 1.199.in corrigēdo Epos negligētes.ibi.ca.18 214.& ſeq.in ſupplendo negligentiā Regulariū.ſ.5.de refor.c.2.22.& ſ 25 de Reg.& Mon.c.8.271.& capituli ſ.24.de ref.c.16.250.in viſitando diœceſim ꝓpriam ibi.c.5.234.& prouinciam.ibi.& in cogendo Synodū prouincialē.ibi.c.2.233.in erigēdo Collegia ob Eccleſiarum paupertatē ſ.23.de ref.c.10.215.& ſeq.in iudicādo aliqua cum Concilio prouinciali. ibi.c.1.200. & d.c.18.216.& ſ 25.de inuoc. vener.& Reliq.Sāct.265 & lege,Cōciliū ꝓuinciale. & ī erigēdo aliquādo cōgregationes monaſteriorū.ead.ſ.25.de Reg.& Mo.c.8.271

Metropolitanus obligatur ad perſonalem reſidentiam ſeſ.23.de ref.cap. 1. 199. & non reſidens denunciatur ab Epiſcopo antiquiori, ſeſ. 6.de ref. cap.1.49. & ſeq.& ab eodem eius abſentia probatur,d ſeſſ.23. de ref.cap. 1. 199. negligens in Seminarijs erectione corripitur a Synodo prouinciali ibid.c.18.214. & ſeq. & punitur, ſi ſtatutis temporibus Synodum prouincialem nō cogat,ſeſſ.25.de refor. c.2 234

Metus Gehennæ,ſeſ.6.de Iuſtifi.can 8 42

Militum Sancti Ioannis Hieroſolymitani immunitas,ſeſ.23.de refor.c.18.213.& aliqua circa eos correcta.ſeſſ.24.de refor.c.11.232.& ſeſ.25.de Reg. & Mon.ca 22 281

Miniſtri Sacramentorum.ſeſſio. 7. de Sacramen. cano. 11 & ſeq. 55.ſeſſio.14.c.6.110.eadem ſeſſione,de Sacram. extr.Vnctio.c.1.& 3.116.& ſequen.& ibi.de Pœniten. Sacram.can.10 112

Miniſtri Epiſcoporum quales eſſe debeant,ſeſſ.2 4

Miracula noua quomodo amittantur,ſeſſio. 25.de inuoc. vener.& Relig. Sanct. 264

Miſſa vulgari ſermone non celebranda ſeſſione vigeſima

ſecunda,c.8.178.& can.9 181
Miſſę verum ſacrificium,ibid.in doctr.de ſacrifi.Miſſ.173 & can.1.179.uerè propitiatorium,ibid.c.2.175.& cano.3.180 magnum myſterium ibid.in decr. de obſer. & euit.&c.171.pij.& pure peragendum, ibid. quantũ,& quib.proſit,ibi.c.2.175.& ſeq.& cano.3 180. & in d.decr.de obſeru.& euitã.&c.181.& ſeſi.25.in decre.de Purg.261.in eius celebratione quę uitãda ſint. ſeſſ.2.3.& ſeſ.22.in decr.de obſer.euitã.&c.182.cũ ſeq.
Miſſa magnam continet eruditionem,ead.ſeſſi ca.8.178
Miſſa di Spiritu ſancto quãdo potiſſimũ celebrãda,ſe.2.3
Miſſæ in memoriam Sanctorum,ſeſ.22.c.3.176.& cano.5.180.horis debitis celebrandæ ibid.in decr. de obſer. & euitand.&c.183.non in domibus priuatis,ibid.182
miſſæ,in quibus Sacerdos ſolus Sacramentaliter communicat,approbantur,eadem ſeſſione.22.ca.6 178 & canon.8 180
miſſę defunctorum quomodo diſponendæ ſeſſione vigeſimaquinta de reformatione, capite quarto.287. & ſequenti proſunt illis,quando in CHRISTO mortui ſunt,& nondum ad plenum purgati.ſeſſion.22.capite 2.176.& canone 3.180.& ſeſſione 25.in decr. de purg. 261
miſſę nouę ſeſſione 22.in decret.de obſeruand.& euitan. &c. 182
miſſale,ſeſſ.25.de Ind.lib &c. 310
miſſarum celebratio frequentanda,ſeſſ.23. de reformat. c.4.208 quibus pręſentibus,& ubi,& a quo non facienda ſeſſ 22.in decre.de obſer.& euit.&c.182.cũ ſeq. & ſe.23.de ref.c.16. 209
miſſarum ratione eleemoſynę importunè non exigendę, ſeſſ.22.in decr.de obſer.& euit.&c. 182
monachi ad publicas proceſſiones accedere tenentur,ſeſ. 25.de Reg.& Mon.c.13 274

Mo-

Monaſteria viſitanda et Sedi Apoſtolicæ ſubiecta,& quomodo ibid.cap.8.271.cum ſeq.item.commendate ſeſ. 21.de reform c 8.170.etiam Ordinum capita,& quomodo,eadem ſeſſ.25 de Regu.& Monialibus capite vigeſimo 287.& ſequa illisque quomodo de Abbatibus prouideri debeat,ibid.cap.21 279.& ſeq.

Monaſteria curam animarum habentia quibus ſubſint. ibi.c.11.273.& ſeq.& quomodo,& quãdo ſub ſint Epiſcopis,ibi.c.8.270.& ſeq.Lectorem ſacræ Scripturę habere debent,ſe.5.de ref.c.1.19.quę bona poſſidere poſſint,ſ.25.de Regul.& Monial.c.2.& ſeq.266.& ſeq.nõ erige da ſine licentia Epi,ibi d.c.3.267.non augenda inſolito numero,ibi.in ijs erigi debent cõgregationes ibi.c.8 281

monaſteria Sãctimonialiũ ingredi quãdo liceat,ead.ſe.25 de Regu.& Monial.c.5.269.etiam Epiſcopis,& Superioribus eius clauſtra ingredi,nõ licet.ibid.c.7.271.q̃ regantur ab Epiſcopis,ibidem,c.9.272.& c.18. 277

monaſticæ vita diſciplina reſtituenda,ibidem,c.21. 279. & ſequen.

moniales. Vide Sanctimoniales.

monitiones ad finem reuelationis quando concedendæ, ſeſſ.25.de refor.c.3.285 & ſeq.

monitiones binæ,quando præcedere debeant ibi.287.& c.14.300.excommunicatis facienda,ibidem,c.3 287

monomachias prohibita,ſeſſione 25.de reformatione,capite 19. 305

montes pietatis viſitandi, ſeſſione 22. de reformatione, capite 8 189

mortuorum commemoratio, ſeſſione 25. de reformatio. cap.4 288

mulierum concubinarum pœna ſeſſione 24. de reformat. matrim.c.8 228.cum ſeq.

mulcte pecuniariæ locis pijs aſſignandæ, ſeſſione 25. de ref.

Digitized by Google

refor.c.3.286.vel fabricæ Eccleſia ibidem,ca 14.300. & ſeſſ.23.de refor.c.1 201
Munus non accipiendum à Viſitatoribus, ſeſſio.24.de reform.c 3 236
Muſicæ quæ in Eccleſiis prohibeantur,ſeſſ.22.in decret. de obſer.& euitan.&c. 182
Myſteriorum noſtræ redemptionis hiſtoriæ,ſeſſ.25.de inuoca.venera.& Reliq Sanct. 263
NATVRA,& lux imbecillis eſt ad iuſtificandos homines,ſeſſ.6 c 1 25
Neceſſitas abſcētiæ excuſationem præſtat.ſeſſione 23.de ref.c.1 199
Negocia ſęcularia fugere dēnt Clerici,ſ.25.de ref.c.1.184
Nouitiarum pœnitentia,ſeſſ.14.c.4. 106
Nominati ad beneficia non admittuntur ſine examine, ſe 7.de ref.c.13 64
Non ſatis eſt veritatem dicere,niſi refellantur errores,ſe. 13.ca.88 88
Notarij quantum,& quando pro litteris dimiſſorijs accipiant,ſeſſ.21.de ref.c.1 165
Notarij non idonei, vel delinquentes in cauſis eccleſiaſticis quomodo corrigendi,ſeſ.22.de reformatione,capite 10 190
Notarij appellantibus, congrua mercede accepta, intra menſem acta exhibere tenentur,& fraudem facientes pęna dupli puniendi ſunt,ſe.24.de ref.c.20 258
Notariorum imperitia multarum litium occaſionem præbet.ſe.20.de ref.c.10 190
Nouatianorum hæreſis. ſeſſione decima quarta, capite primo. 102
Nouatores hæretici appellantur, eadem ſeſſione, capite octauo. 114
Nouitij finito tempore probationis, ſiue nouitiatus ſi habiles reperiantur, ad profeſſionem admittendi ſunt,
alias

alias,reijciantur, ſeſſ.25.de Reg.& Mon.c.16 275
Nouitij cuiuſcunque religionis ad profeſſionem admitti non debent intra annum probationis, & ante decimumſextum ſuæ ætatis annum ibidem,c.15
Nouitij ante profeſſionē,aut parentes curatores,vel ipſorum propinqui nihil tradere monaſterio debent; excepto victu,& veſtitu pro tempore eorum nouitiatus, ibid.eodem c.16.276.& cur.ibid.
Nuncij Apoſtolici quæ impedire non poſſint,ſeſſio.24.de ref.c.20.257. Et quomodo procedāt in appellationib⁹ & inhibitionibus, ſeſſ.22.de ref.c.7 188.& ſeq.
Nuptię q̄bus anni tēporibus ſint ꝓhibitæ,& quibus celebrari permiſſe,ſeſſ.24.de ref.Matri ca.10.229.& ſeq.
Nuptiarum proibitiones certis anni temporibus, ac beneditiones, & aliæ matrimonij cæremoniæ obſeruandæ ſunt, & contrarium dicens excommunicatur. ead. ſeſſ de ſacram.Matr.can.11 221
OBEDIENTIA pręſtanda Rom.Eccleſiæ, ſeſſ.24 de reform.c.12.243. & ſeſ.25. de reform. c.2.284 & Præpoſitis,ſeſſ.14.de reformat.cap.1.125.& ſeſſ.25 de delect.cib.&c. 310
Obedientia præſtat executionem abſentiæ, ſeſſ.24 de refor.c.1 199
Obedientiæ votum, ſeſſ.25.de Reg.& Mon.c.1 265
Oeconomi inſtitutio Sede Epiſcopali vacante, ad quem pertineat,ſeſſ.24.de refor.c.16. 250
Opera ſatisfactionis, ſeſſ.14.c.9. 114.& ſeq.
Opera ante Iuſtificationem,ſeſſione ſexta,de Iuſtificatione, cano.7 42
Opera bona augent iuſtitiam.ibidem,canon.24.45.dona Dei, & iuſtificati merita ibidem, can.32 47
Operum ſinė gratia imbecillitas ibid.can.1. 41
Operum bonorum retributio,eadem,ſeſſ.6.c.16.34.c.16 & cano.26. 46

Orato-

Digitized by Google

Oratoria ab Epiſcopis deſignanda,& viſitanda,ſeſ.22.in decre.de obſer.& euit.in celeb.Miſſ. 182
Orandum pro quibus ſit,ſeſſ.2 3
Orationes quomodo faciendę maximè in concilio,ibid. & ſeſſ. 12 79
Oratorum locus in Concilio,ſeſſ 25 310. & ſeq.
Ordinarij locorũ beneficia cõferẽtes inhabilibus incidũt ĩ pęnas & cõſtitutiones;Grauę nimis,ſ 7,de re.c.3 60
Ordinarij locorũ,& alij quicũq iudices debẽt ſtudere,vt cauſę quã breuiter fieri poteſt,terminentur ac litigantiũ verſutijs occurrere,ſeſſ.25.de ref.c.10.297.& ſeq.
Ordinarij locorum compellere debent quoſcunque obtinentes plura beneficia curata, aut incompatibilia ad exhibendum ſuas diſpenſationes,ſeſſ.7.de ref.c.3. 61
Ordinarij locorum ſingulis annis quaſcunque Eccleſias exemptas viſitare tenentur,ibid.c.8 62
Ordinarij locorum curare debent,vt hoſpitalia à ſuis miniſtris diligenter gubernentur,ibid.cap.10 65
Ordinarij locorum tenentur in Eccleſijs parochialibus ſuarum diœceſum curare,ut publicentur prę cepta,& decreta ſuper matrimonijs contrahendis ſeſsio,24. de refor. Matr,c.1 224
Ordinarij ordinantes clericos non ſibi ſubditos abſque illorum ordinarij licentia,& approbatione,ab ordinũ collatione per annum ſuſpenduntur,ſeſſ.23.de refor. cap.8 204 & ſeq.
Ordinarius curare diligenter debet, quæcunque ad Dei cultum in diœceſi ſpectant,ſe.21.de ref.c.8 170
Ordinati ad titulum beneficij illud reſignare non poſsũt niſi al unde viuere poſsint ſeſsio 21 de reforma.ca.2. 165,& ſeq.
Ordinati abſque ſui ordinarij approbatione,ab ordinum executione arbitrio ſui ordinarij ſuſpenduntur,ſe.23. de refor.c.8 205

Ordi-

Ordinatio ab Epõ facienda eſt,ſ.23.c.4.195 cũ ſeq.& a ꝓprio Epõ,ſeſſ.6.de ref.c.5.51.cum ſeq ſeſſ.7.de re.c.11 63.ſeſſ.14.de ref c.2.126.cũ ſeq.ſeſſ.23.de ref.c.8.204 & c.10 cum ſeq.a Chriſto inſtituta.ead.ſeſſ.de ſacram. Ord.can.3 197.& quomodo facienda,ead ſe de ref c. 7.& ſeq. 204.& ſeq.quando, & vbi.ibidem, dicto.c.8. & qua ætate,ibidem,cap.12 207.& gratis,ſeſſio.21.de refor.c.1.164 cum ſeq. & cum examine. eadem ſeſſio. 23 de refor.c.7.204.ſeſſ.7.de refor.cap. 13.64.& eadẽ ſeſſ.23.de refor.c.12.207.& cap.14.208.& ibidem,de ſacr.Ord.5.

Ordinandus nõ eſt homicida ſeſſ.14.de refor.cap.7.131. nec qui beneficium non habet, vel aliunde vni uiuere poſſit, ſeſ.21.de refor.ca.2.165.cum ſeq.nec qui Cõfirmationem non ſuſcepit, ſeſſ.23.de refor.c.14.203.nec qui fidei rudimenta edoctus non fuit ibid.nec qui linguam Latinam ignorant.ibid.cap 11.206.nec qui ſcribere neſciunt,ibid.c.4.203.nec minores ætates requiſita.ibid.cap.12.207.nec bonum teſtimonium non habentes, ibid.cap.5.203.ca.8.205.& c 13.207.nec qui in ſuo ordine verſati nõ fuerint, ibid dicto ca.13.207 cum ſeq.nec qui non ſit vtilis, & neceſſarius ſuis Eccleſijs:nec ibi fuerit aſcriptus,ubi ſuis fungatur muneribus.ibid.c.16 209

Ordinati ſuis Eccleſijs deſeruire debẽt ead.ſeſſ.23.de ref. c.13.207.ca.16 209. & ſe.22. de.ref.c.4. 187

Ordinatio ſacra eſt vnum ex ſeptem ſacramentis Eccleſiæ, ſeſſione 23.c.3.195.& qui contrarium dixerit,excommunicatur ibidem,canone 3. 197.gratiam cõfert. dictio capit.3 195.cum ſequen. & cano. quarto. 197. & abſoluendi poteſtatem,eadem ſeſſione,de reformat. cap.15. 208. in ea imprimitur character in anima,ſeſſione ſeptima,de ſacramentis canone 9.55.eadem ſeſſ. 23.capit.4. 195. & qui contrarium dixerit excommu-

nicatur

Digitized by Google

nicatur,ibid.canon.3.197.gratiam confert,d.c. 3. 195. cum ſeq.& can.4.197.& abſoluẽdi poteſtatam,ea.ſeſ. de ref.c.15.208.in ea.imprimitur character in anima , ſeſſ.7.de ſacram.can.9.55.ea.ſeſſ.23.c.4.195.& qui cõtrairum dixerit excommunicatur,ibi.cano.4 197

Ordinatorum a non ſuo epiſcopo pœnæ,ſeſſ.6.de ref.c.5 51.ſeſſ.7.de ref.c.11.62.ſeſ.14 de refor.c.2.126.& ſe. 23.de ref.c. 8.204.cũ ſeq.& eorum, qui ordinãtur per licentiam capituli ſede vacante ſe.7.de ref.c 10.63.& a ſæculari poteſtate,ſeſſ.23.c.4.196.& ibid.c.7 198

Ordines maiores, & minores,ibid.c 2.194.& ibi. de ſac. ord.canon.2.167.eadem,ſeſſ.de ref.c.11.206. & ibid. c.12.& ſeq 206.& ſeq.

ad Ordines maiores nemo aſſumi debet,niſi de ſui Epiſcopi cõmiſſione,præpoſitis in eccleſia edictis de ipſorum natalibus,moribus,& vita,litteras teſtimoniales eidem Epiſcopo detulerit,ſeſſ.23.de ref.c.5 203

Ordinum diuerſorum rationes,ead.ſeſſi.c.2.194.& ibid. de ref.c.17 209.& ſeq.

Ordines requiſiti intra annum a quibus ſuſcipiendi,ſeſſ. 22 de ref.c.4 187

Ordines minores per temporum interſtitia conferendi, ſeſſi.23.de ref.c.11 206.& quibus,ibi.ſunt gradus ad maiores,eadem,ſeſſ.cano.2.197.ibid.de refor.c.6.203 cum ſeq.& c.11 206

Ordines duo ſacri eodem die non ſunt vni conferendi , etiam regulari,ibid.cap.13 208

Ordinum fures reputantur,qui a ſęcularibus tantum vocati,& inſtituti ſunt ad ordinum miniſteria exercẽda, aut propria auctoritate talem poteſtatem ſibi ſumũt , ſeſ.23.c.4.196 & qui contrarium dixerit,excommunicatur,ead.ſeſſ.de ſac.ordi cano.7. 198

Ordinatus ꝓ cõmoditate alicuius eccleſiæ, ſi illã deſerat ĩcõſulto ep̃o,a ſacrorũ exercitio ĩterdicit̃.ibi.c.16.209

Ordinationis inhabilium effectus,ſeſſ.14.de reformatio. cap.3 127
ab Ordine eccleſiaſtico omnis auaritiæ ſuſpicio abeſſe debet,ſeſſ 21.de ref.c.1 164
Originalis peccati materia,ſeſſ.5.13.cum plurib ſequen.
Oſtiariatus quando,& cur inſtitutus,ſeſſ.23.ca.1.ibi.de refor.c.17.209.cum ſeq. 194
Otioſi ſermones fugiendi,ſeſſ.2.3.& 4.

P

Papa.Vide Pont. Max.
Parentum conſenſus in matrimoniis non neceſſarius, ſeſſ.22.de refor.mat.c.1 222
Parochiales eccleſiæ tenues quomodo augeantur,ea.ſeſſ. de refor.c 13.146.quibus non vniãtur,ibid. quæ penſionibus;aut reſeruationibus non grauentur,ibid.247 & illis vacantibus quid agendum,ibid. ca.18 252
parochiæ quare diſtinctæ,ſeſſ.14.de ref.c.9. 132.qñ ſunt nouæ inſtituendæ,ſeſſ.21.de ref.c.4.167.vel diſtinguẽdæ,ſeſ.24 de ref.c.12.247.& collapſæ reficiẽdę, ſe.21. de ref.c.7.170 vel transferendæ. ibid. in ciuitatib. faciendæ,ſeſ.24.de refor.c.13.247.cum ſeq. in eiſq; parochiis propriis ſinguli tenentur audire verbum Dei ibid.c 4.237.& ſacramenta ſuſcipere,ibid.c.13 247
parochi officium eſt prædicare,ſeſſ.5 de refor. c.2.21 ſeſ. 23.de refor.c.1.198.& ſeſſ 14.de refor.c 4 237 expo nere ea,quæ in miſſa leguntur,ſeſſ.22.c.8.179. & ead. ſeſſ in decr. de obſ & euitan. 18,. explicare decretum matrimonii,ſeſſ.24 de reform matrim.c 1.224.pueros fidei rudimenta, & obedientia docere, eadem ſeſſ. de reform.c.4 237 cum ſequen.vim, & vſum Sacramentorum explicare ibidem,c 7.239.ſacra eloquia,& ſalutis monita explanare,ibid.239 & ſeq. ieiunia, dies feſtos,& obedientiam commendare,ſeſſio.25 de delectu cibo,&c. 309

Cum

Cum ſeq. oues ſuas agnoſcere, pro his ſacrificium offerre, ſacramenta adminiſtrare, & bono exemplo paſcere, ſeſſio. vigeſimatertia, de reform. capite 1. 298. cum ſeq. & ibidem, cap. 14. 208. pauperum, aliarumque miſerabilium perſonarum curam paternam gerere, d. ca. 1. 198. miſſas frequenter celebrare, d. c. 14 208. in ſuis eccleſiis reſidere, ſeſ. 6. de ref. c. 2. 50. & ſeſſi. 23. de ref. ca. 1. 200. cum ſequen. decreta matrimonii obſeruare, ſeſ. 24. de reform. matrim. capit. 1. 222 & ſequ. nuptias benedicere, ibid. 223. librum matrimonii habere, ibid. 224. ac baptizatorum, ibid c 2. 225. ad ſynodum diœceſanam accedere, ead. ſeſſ. de refor. cap. 2. 234. & ſeſſi. 26. de refor c. 2. 284 carnis affectum erga propinquos deponere, ſeſſ. 25. de reform. c. 1. 283. & alia multa obſeruare, ibid. 281. & ſeq. decreta Cõcilij recipere, obedientiam ſpondere, ac hæreſes anathematizare, ibid. c. 2. 284. & hoſpitalitatem ſeruare, ibid ca. 8. 292

Parochi paupertati ſuccurritur, ſeſſione 21. de reformat. cap 4. 167 cum ſequen. imperitiæ, & malæ vitæ occurritur, ibidem, ca 6. 169. Cætera lege in verbo ſacerdos & in verbo clericus.

Parochus iuſtis de cauſis, & rationabilibus, abſque denunciationibus poteſt coram ſufficienti teſtium numero matrimonium celebrare ſed ante illius conſumationem denunciationes omiſſas facere tenetur, ſeſ. 24. de ref. matr. c. 1 223

Parochus poſt denuntiationes contrahendi matrimonii factas, intellecto viri, & mulieris mutuo conſenſu, matrimoniũ per verba de præſenti celebrare põt, ibi. 222

Parochus, uel is, qui ipſius loco interuenit in contractu matrimonii clandeſtini cum minori teſtium numero & etiam ipſi teſtes, qui ſine parocho, uel ſacerdote interfuerint, atque ipſi cõtrahentes arbitrio ordinarii puniendi ſunt, ibid. 225

Digitized by Google

Parochus non debet intereſſe matrimonijs vagantiũ abſque epiſcopi licentia, ioid. c. 7. 227. & ſeq.
parochus baptizantes antequã baptizet tenetur interrogare eos, ad quos pertinet, quem, aut quos elegerint ad ſuſcipiendum, baptizatum de fonte baptiſmatis, & illũ aut illos tm̃ admittat, alias punitur, ibid. c. 2 225
parochus baptizans tenetur leuantib. baptizatos declarare, quã cognationem contraxerint, alias punitur, ibid.
paruuli baptizati in fide eccleſiæ inter fideles computandi ſunt quamuis actum credendi non habeant, nec ꝓpterea rebaptizandi ſunt, cum ad annos diſcretionis peruenerint, & contrarium dicens excommunicatur, ſeſſ. 7. de bapt. canon 13 57. & ſeq.
paruuli baptizati in fide eccleſiæ cum adoleuerint, amplius non ſunt interrogandi, vt ratum habeant, quod patrini eorũ nomine, dum baptizarẽtur, polliciti ſunt & contrariũ aſſeuerans excõmunicatur, ibi. can. 14. 58
paruuli etiam recenter ab vteris matrum naſcentes baptizandi ſunt in remiſſionem peccati originalis, ſe de pecca. origin. 15
paruuli rationis vſu carentes nulla neceſſitate obligantur ad ſacramentalem Euchariſtiæ communionem, ſeſ. 21. c. 4 162. & qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibid. can. 4 163
paſcha vetus, & nouum, ſeſ. 22. c. 1 175
paſtoris diligentis officium eſt, ouium morbis leuia primum adhibere fomenta, poſtea ſi morbi grauitas ita poſtulet, ad grauiora deſcendere remedia, quæ ſi nec ſufficiant, cæteras ſaltem oues a contagionis periculo liberare, ſeſſ. 13. de ref. c. 1 92
paſtoris excuſatio non admittitur, ſi lupus ouem duoret, & ipſe ignoret, ſeſſio. ſexta, de reformatione, capite primo. 48
paſtores idoneos eccleſijs gubernandis ij promouere debent,

Digitized by Google

bent,qui aliquod ius habent Epiſcopos Prçficiendi,ſe. 24.de ref.c.1 231
patrimonium,aut penſionem obtinentes non aliter ſunt ad ſacros ordines,promouendi, niſi arbitrio Epiſcopi pro Eccleſiarum commoditate,& quod abſque Epiſco pi licentia non poſſint illud alienare, vel ſit illam extinguere,aut remittere,niſi aliunde viuere poſſint,ſeſ. 21.de ref.c.2 165. & ſeq.
patrini in baptiſmo non poſſunt eſſe,niſi vnus vir,& vna mulier,vel vnus,aut vna tantum ad ſuſcipiendum de ſacro fonte baptizatum,ſeſſ.24.de ref.Mat.c.3. 225
patrini duellantium vltra excõmunicationem ſunt graui ter puniendi,ſeſſ.25.de ref.c.19 305
patroni habentes ius patronatus,vacante eccleſia tenen tur intra decem dies nominare coram examinatorib. clericos idoneos ad eccleſiam vacantẽ regendam,ſeſſ. 24.de ref.c.18 253
patroni non poſſunt aliquos præficere beneficijs ſui iuriſpatronatus,niſi illos loci ordinario præſentauerint, ceſſante priuilegio,ſeſſ.14.de ref.c.13 134
patroni non poſſunt iuriſpatronatus vendere, nec alio quocunque titulo in alios transferre,ſeſſio.25. de ref. cap 9. 295
patroni nõ poſſunt ſe ingerere in perceptione fructuum beneficiorum,ibid.
patroni non poſſunt ſe ingerere viſitationibus, niſi quatenus ius patronatus quoquomodo ad eos pertineat, ſeſſ.24.de ref.c.3 236
patroni ſi res eccleſiæ,vel iura occupauerint,prçterquam quod ſunt excommunicati,priuantur ſuo iurepatrona tus,ſeſſ.22.de ref.c.11 191
patroni, vbi eccleſia fuerit iuriſpatronatus eccleſiaſtici, & inſtitutio pertineat ad Epiſc. tenentur præſentare Epiſcop.digniori inſtituẽdum,ſeſ.24.de ref.c.18. 254

Pauli vocatio,ſeſ.6.de iuſtificatione,can.6 42

pauperes ſi vere paupertatem probaue int in caſu matrimoniali,nec in ſecunda,nec in tertia inſtantia in ead. cauſa cogi poſſunt extra prouinciam litigare,niſi altera pars velit ſibi alimenta,& litis ſumptus ſubminiſtrare,ſeſſ.24 de ref.c.20 257

peccata omnia poſt baptiſmum perpetrata ſola recordatione,& fide ſuſcepti baptiſmi nec remittuntur,nec venialia fiunt,& qui contrarium dixerit,excommunicatur,ſeſſ.7 de baptiſ.can.10 57

peccata mortalia etiam cogitationis faciunt homines iræ filios,& Dei inimicos,ſeſſ.c.5 107

peccata mortalia,quæ diligenter cogitanti in confeſſ. nõ occurrunt,in vniuerſum remiſſa cenſentur,ibid.

peccata venialia nos à Dei gratia non excludunt, ibid.

peccata venialia citra culpam, in confeſſione taceri poſſunt,& multis alijs remedijs expiantur.ibid.Et licet illa confiteri,& qui contrarium dixerit,excommunicatur,ibi.de ſacram.pœniten.can.7 121

peccata,publicè quis poteſt confiteri,ad ipſius confitentis libitum,nõ autem diuino præcepto,ibi.d.c.5. 109. cum ſeq.

peccata remittendi poteſtas ſolis Epiſcopis,vel Sacerdotibus etiam mortali peccato detentis data eſt in ordinatione,& non cuiuis,ead.ſeſſ.14.c.6.110. & qui contrarium dixerit,excommunicatur,ibid.cano.6.120.& can.10 122

peccata tacentes ſcienter in confeſſio.nihil per ſacerdotẽ diuinæ bonitati remittendũ proponũt,ſeſ.14.c.5. 107

peccantes publicè ſunt publica pœnitentia corrigendi, quod Epiſcopus commutare poteſt,ſeſſ.24.de reform. cap 8. 240

penſiones,aut fructuum reſeruationes fieri non poſſunt in Eccleſijs Cathedralibus,quarum redditus ſunt duca-

cato-

Digitized by Google

catorum mille,nec in Parochiis,quę ſummam cētum, ſecundum communem valorem,non excedunt,ſeſ.24 de ref.c.13 247

pœna violantium ſaluus conductus. 139.& 156

pęnarum genera,ſeſſ.13.de ref c.4.94.cum ſeq.ſeſſ.25.de ref.c.6.289 cum ſeq.& c.14 300.cum ſeq.

pęnitentia quid,ſeſ.14.c.2.103. ante aduentũ Chriſti nõ erat ſacramentum,ibid.c.1 102.dicitur 2. tabula poſt naufragium,ſeſſ.6.c.14 36.& ſeſ.14.de Sacram.Pœniten.can.2.119.quid cõtineat,d.c.14 36.& ſeq.& ead. ſe.14 c.3.104.& cano.4.120.cur.& quando,& a quo inſtituta,ibi.c.1.101.cum ſeq.& can.1 119

pęnitentiæ vtilitas,& partes,d c.1.101.d ca.3.104.& d. cano.4.120.& fructus,ea.ſeſ.14.c.8.112. cũ ſeq. quid differat a baptiſmo,ſeſ.6.c.14.36.& ſeq.& ead.ſeſ.14. c.2.102.& ſeq.& can.2 119

pęnitentia publica quando imponenda,ſeſſ.24.de refor. cap.8 240

pęnitentiarij in eccleſiis cathedralibus inſtitui debent, vbi commodè fieri poteſt,ibid.

pontifex Max.Vicarius Dei in terris,ſeſſ.6.de ref.c.1.48. & 74 eius eſt ſuprema auctoritas.d.c.1.50. ſeſſ.9.70. ſe.14.c.7.111.ſe.16.142.& ſ.21.c.2.161. cũ ſeq.i oib. ſalua intelligitur,ſeſ.7.de ref.in prin.59.ibi. cap.6.62. ſeſ.24.de ref.c.1.231.& ſeq.& ſe.25.de ref.c.21 307

põtificis eſt eccleſias de Paſtorib.prouidere ſeſſ.6.de ref. c.1.49.& ſeq.ſeſſ.24.de ref.c. 12. 243. circa matrimonij impedimenta conſtituere,& diſpenſare,ead. ſeſ.de ſacram.mat.can.3.219.concilium generale. indice ref. 74.& ſeſſ 24.in decre.de recipien.&c. 312. eiuſq. decreta cõfirmare,ead.ſe.de fine Conc.& c.1.313 & 319 eorũ dubia declarare,eod. fol. 312. formam examinis Epiſcoporum approbare,ſeſ.24.de ref c.1 231.& ſeq. Eccleſiæ vtilitati conſulere,ſeſſ.25.de recip. &c. 312.

Digitized by Google

eius munus eſt ſolicitudo vniuerſæ Eccleſiæ,& creatio Cardinalium,ſeſſ.24.de reformat.cap.1.233.& Epiſcoporum,ſeſſio.7. de reformatione, capite primo 50.& ſeſſione 23. de Sacramen. Ordin. canon octauo 198.

Pontifex Summus prouidet reſignantium neceſſitatibus ſeſſ.24.de ref.c.17 252

Eccleſiis exiguorum reddituum,ibid.cap.10.246.& curat, quæ ad ſtudiorum reformationẽ ſpectant, ſeſſio. 25.de reform.cap.2.285.de coadiutorijs diſponẽdis, ibidem,cap.7.191.de abuſibus circa indulgentiarum vſum exortis,eadem ſeſſion.in decreto, de indulgen. 309.de indice librorum prohibitorum,ibidem, de indic.libro 310. de Cathechiſmo. Breuiario, & Miſſali ibidẽ,qñ alioqui nolunt accedere ad Synodũ ,puinciale ibidem capite 2.284.de Calicis conceſſ.ſeſſi.12. in decr.ſuper petit.c.192. de animaduerſione in Epiſcopos nõ reſidentes facienda,ſeſſi.6.de reformatione capite primo 49.& ſeq.de cauſis Epiſcoporũ grauiorib. terminandis.ſeſſ.13.de reformatione,ca.6.96.ſeſſione vigeſima quarta,de reformatione,ca.5.238.& de Epiſcopis concubinarijs,ſeſ.15.de refor.c 14.3.c.1.& de legitimis cauſis abſentiæ Epiſcoporum, ſeſſione vigeſima tertia,de reformatione,c.1.199.

Pontifex.Max.vtitur, conſilio Cardinalium adminiſtratione vniuerſalis Eccleſiæ ſeſſ.25.de refor.c.1

Grauiorum criminum abſolutionem ſibi reſeruare potuit ſeſſ.14.cap.7.111.& Imperatores,Reges, vel alios bona eccleſiaſtica occupantes abſoluere,ſeſſ.22. de refo. capite 11.191.cauſas extra curiam quibus committat ſeſſione 24.de reforma.cap.5.238.& ſeſſi.25.de refor. cap.10. 297

Pontifice inconſulto inuſitatum decerni debet eadẽ Seſſione, inuocationi,veneratio.Reliq.Sanctorum 256

Pontifi-

Digitized by Google

Pontifici obedientia ab omnibus præſtanda eſt, ead. ſeſſ. 25. de refor.c.2 284
Pontificialia in alterius diœceſi exercere non licet, ſeſ.6. de refor.c.5 51
populo numeroſo quomodo prouideatur, ſeſſ.21. de ref. cap.4 167
populos in ſua parochia tenetur audire verbum Dei, ſeſſ. 24. de refor.cap 4.237. & quando compellatur ſubminiſtrare neceſſaria Parochis, ſeſſ. 21. de refor. capit.4. 168 & ſeſſ.24.de refor.c.13 247
portiones in Eccleſiis Cathedralibus debent habere annexos ordines, ſeſ.24.de refor.c.12 244
Cætera vide in verbo Præbenda.
poſſeſſio triennalis quibus non ſuffragetur, ſeſſio. 25. de Reg. & Mon.c.21 180
poſſeſſio Eccleſiæ gratis danda ſeſſi. vigeſimaquarta, de refor c.14 284
præbenda Lectorum, ſeſſione quinta, de reformatione capit. 1 18
præbendæ quibus conferendæ, ſeſſione 24. de reformatione, capit.12.244. & quomodo, ſeſſione 25. de reformatione cap.3.288. & tenues quomodo augendę, ſeſ.24. de refor.c.13 249
præbendas obtinentium reſidentia, ibidem capite duodecimo. 244. & ſeq.
Præcedētię cōtrouerſiæ componendæ, ſeſſ.25. de Reg. & Mon.c.13 274
præcedentiæ alicuius cauſa non innouatur. ſeſſione ſecunda. quinta, & ſeſſio. vigeſimaquinta, de loco orat. 310. cum ſeq.
præcepta Dei ſunt poſſibilia, & obſeruanda, ſeſsione ſexta, capite decimaprima, trigeſimatertia, & qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibidem conon, decimooctaua.

Præ-

Prædeſtinationis præſumptio cauenda,ibid.cap. 12. 35. & canon.15 34.& ſeq.
prædicationis munus proprium Epiſcopi,ſeſſ.5.de ref.c. 2.20.& ſeſ.24.de ref.c.4.237.& quomodo;& quando præſtandum,d.c.2.20.& ſeq.& d c.4.237.cum ſeq.& ſeſſ.25.in decre.de purga.260.cum ſeq.& eius vtilitas d.c.2 20.& ſeq.
prædicatio non omnib. eſt conceſſa,ibi 22.& d. c 4.237 maxime ſine licentia,vt dictis in locis. 22. & 237
prædicatores quando,& quomodo corrigendi, eod.ca.2 22.& ſeq.
præfecta monaſterio ſanctimonialium per menſem ante nouitiarum profeſſionem Epiſcopum certiorem facere tenetur,ſeſ.25.de Reg & mon c.17 277
prælati eccleſiarum debent ſubditos ſuos prudenter cor- rigere,ſeſ 6.de ref.c.3 54
prælati in eccleſijs ſuis reſidentes,quoſcunque ſęculares clericos qualitercunque exemptos de quibuſcunque exceſſib.etiam extra viſitationem,corrigere poſſunt,& punire,ſeſ.14.de ref.c.4 127.& ſeq.
pręlati et epiſcopali dignitate præditi contra clericos ſibi nõ ſubditos vigore cuiuſuis priuilegij,pcedere non poſſunt,niſi cum illorũ ordinarii, vel vicarii ſui interuentu,alioqui proceſſus eſt nullus,ibi.c.8.131.& ſeq.
prælati eccleſiarum quacumque dignitate fulgeant, tenẽtur per ſe, vel per alios idoneos,ſi legitimè fuerint impediti, Sanctum Ieſu Chriſti Euangelium prædicare. ſeſſ.5.de ref.c.2 20.& ſeq.
prælati cuiuſcunque gradus,Eccleſiam Dei,ad quam vocati ſunt,diligenter regere debent,ſeſſ.6.de ref.c.1 48
prælati non reſidentes in eccleſijs ſuis, mercenariorum more greges ſibi commiſſos deſerunt,ibid.
Et Romani Põtificis arbitr. ſunt puniendi,ibi.49.& ſeq.
prælati qui legitimis cauſis ceſſantibus per ſex menſes a

ſuis eccleſijs extra diœceſes abſuerint, quartæ partis fructuum vnius anni puniuntur,& ſi alijs totidem abfuerint aliam quartam partem amittere debent,& creſcente contumacia,ſeuiorib ſubjciuntur cenſuris,ibi. & ſeſſ.23.de ref.c.1.200.& ſeq.

prælati omnes,etiam ſi S.R.E.Cardin exiſtant, in eccleſijs ſuis,quibus ſunt præpoſiti,reſidere tenentur,dicto cap.1. 199

Prælati,& alij locorum ordinarii cogere debent obtinentes ſcholaſterias,& alios etiam,quib.annexum eſt docendi munus, ad docendum per ſe in ſeminario clericorum ea,quæ epiſcopo videbuntur, & ſi idonei non fuerint,per alios a ſcholaſticis eligendos,& ab ordinario approbandos,ead.ſeſ.23.de ref.c.18 215

prælati quicunque ſint, tenentur omnia, & ſingula in concil. ordinata recipere, & obſeruare, atque veram obedientiam Summo Pont. ſpondere, & profiteri, & hæreſes deteſtare,ſeſſione 25. de reformatione capitulo 2 284

præparatio ad iuſtificationem,ſeſſione ſexta,capit. 5.& 6 27.& ſeq.

prępoſitę monaſteriis Sanctimonialium qua ętate,& quo modo ſint eligendæ,& ſeſſio.25.de Reg.& Mon.ca. 6. & ſeq. 269. & ſeq.

Cætera vide in verb.abbatiſſa.

præpoſiti eccleſiis cathedralibus ſuperiorib. etiam ſi S. R.E.Card.ſint,ſi intra ſex menſes non fuerint cõſecrati,fructus perceptos reſtituere tenentur,& ſi intra totidem alios menſes id facere neglexerint, eccleſiis ipſis ſunt ipſo iure priuati,ſeſſ.23.de ref.c.2 202

præpoſituræ cõmendatæ de Regularibus præpoſitis ſunt prouidendæ,ſe.25.de Reg.& Mon.c.21. 280

præſentare non licet,niſi Epiſcopo,ſeſſi. 14. de reformat. cap.13 134

præ-

Præſentati a patronis,ſi nō ſint idonei,poſſunt ab Epiſco po repelli ſeſſione 25.de reform.c.9 293
Præſentati a quibuſuis eccleſiaſticis perſonis,etiam nuncijs Apoſtolicis, ad beneficia eccleſiaſtica promoueri non poſſunt ſine ordinarij examine,& approbatione, ſeſſ.7.de refor.c.13 64
præſtimonia,ſeſſione 5.de refor.c.1.17.& ſeq.ſeſſ.24.de ref 9.132.& ſeſſ.23.de ref.c.18 213
presbyteri qui dicantur,ſeſſione 14.c.13.117.& ead. ſeſ. de ſacramen.extre.vnct.cano.4.124.eorum ætas, ſeſſ. 23.de reformat.cap.12 207.quales ordinandi,ibidem & capi.14.208. quando miſſam celebrare teneantur, eodem cap.14
Cœtera quęre in verbo Clericus, & in verbo Sacerdos.
præſens quis iudicetur,ſeſſione 22.de reformat.c.3. 186 & ſeſſione 23.de reformat.c.1.200.& ſeſſ.24.de refor. cap.8 240
primas,vide Epiſcopus, & Metropolitanus, ac prælatus.
principes a Deo conſtituti ſunt fidei,& eccleſię protectores,ſeſſ.25.de ref.c.20 306
Cogentes ſubditos matrimonium contrahere excommunicantur,ſeſſi.24.de refor.matr.c.9.229. locum ad monomachiam concedentes puniuntur,ſeſſ.25. de refor.c.19 305
Epiſcopos paterno honore proſequi debent,ibidem, capite 17.303.& ſequen.libertatem Eccleſiaſticam conſeruare,ibidem,cap.20.306.& ſequen.& decre.huius Conci obſeruare,ibidem, de recipien. & obſeru. &c. 311.cum ſequen.
prioratus ab Epiſcopo viſitandi,ſeſſi.21.de reformatione cap.8. 170
priorum,& prioriſſarum electione,ſeſſione, 25. de regul.

Digitized by Google

& monialibus,c.7.170.& ibid.ca.20 279
priuilegia ſunt cauſæ multarum turbationum,ſeſſ. 24.de ref.c 11.241.& ſeq.ſeſſ.23.de ref.c.18 304
priuilegia ſcholarium. Vide ſcholarium priuilegia.
priuilegia de non reſidendo,& fructus in abſcentia percipiendi nemini ſuffragantur,ſeſſio. 6. de reformatione, cap.2. 50
priuilegia Epiſcoporum præſeruantur in omnibus, præterquam quod tenentur intereſſe ſynodo prouinciali illius Metropolitani,quem ſemel elegerint,ſeſſio. 24. de ref.c.2 234
priuilegia,& exemptiones quibuſuis conceſſæ non ſimpediunt iuriſdictionem ordinariorum, exceptis ijs , qui actu ſeruiunt,aut intra clauſtra ſuarum domorum iuxta eorum profeſſionem viuunt,ibid.c.11 242
priuilegiati reſidentes in Curia Rom. vigore Eugenianę conſtitutionis,aut familiaritatis Cardinalium,obtinẽtes beneficia eccleſiaſtica ratione illorum ſunt ordinarijs beneficiorum ſubiecti,ibid.
proceſſiones,in quibus Euchariſtia circumfertur,cur inſtitutę,ſeſſione decimatertia,cap.5.85.& ſequen.& canone ſexto 90.ad eas accedere tenentur etiam exempti,ſeſſione vigeſimaquinta,de regul.& moniali.capite 13 274
proceſſus quando ſit nullus,ſeſsione 22. de reformatione cap.7.186.& ſequen.& ſeſsione 24.de reformatione cap.20 357
procuratio non exigenda a viſitatoribus,ibidem , capite tertio 233.& ſeq.
profeſsio quomodo emittenda ſeſsione 25.de reg.& monial.c.17 276.& ſeq.
profeſsionem fidei,qui facere teneantur,ſeſſ.24. de refo. cap.1.231.cum ſequen.& ibidem,capite 12.243.cum ſequenti.

Pro-

Profeſſioné intra quantum tempus regulares faciant,ſeſſ. 25.de regul.& mon.c.15

Prohibitiones matrimonij quæ,ſeſſ.24.de ſacra matrim. can.11 221.ibidem,de ref c.1.225.&c.5.226. & ſeq. & quibus anni temporibus obſeruandæ,d capit.11.et ibid.c 10 229.& ſeq.

Promiſſiones in prouiſione eccleſię prohibitę,ſeſſ.24.de ref.c 14 248

Promoti ad maiores eccleſias intra tempus a iure ſtatutū conſecrari debent,ſeſſ.7 de ref.c 9 63

Promoti per ſaltum,ab Epiſcopo diſpenſari poſſunt,ſeſſ. 23.de ref.c.14 208.

Promouendi ad dignitates eccleſiaſticas ſine cura debēt eſſe idonei,& annorum 22.ſeſſ.24.de refor.c.12 243

Promouendi ad dignitates, canonicatus, aut portiones eccleſiaſticas debent eſſe in eo ordine, quem talis dignitas,præbenda,vel portio requirit,& id ętatis,quod intra tempus legitimum initiari poſſint,ibi.224. Cętera videas in verbo Epiſcopus,& in ver.Ordinandus.

Prorogationes conſecrationis conceſſę prelati vltra ſex menſes,non ſuffragantur eis,ſeſſ.7. de reformatione, cap.9 63

Proteſtationes Germaniæ,ſeſ.13.& ſeſſ.5. 135 eis datus ſaluus conductus,99.& 137.

Protonotariatus,ſeſſ.24.de refor.c.11 242

Prouincialia concilia quib.de cauſis renouanda,& quando,ſeſſ.24.de ref.c.2.234.de quib.iudicent,ſe.23 de refor.c.1 22.ibid.c.18.214.cum ſeq.& 216.eadem, ſeſſ. 24.de refor.c.1.231.c.2.233.c.3.234 cum ſeq.& 236. c 5.238.cap.9.41.ca 12.245.cap.13 246.cap.18.253 & 254.cum ſeq.& ſeſſ.25.de inuocatione, veneratio. & reliq.ſanctorum, 265. ibidem de regul.& monial. cap.2.28.& ibidem de reformatione,c 11.298.& ca. 14 301.& quid in eis agi debeat,eadem ſeſſ.de refor.

cap.

cap.2.284.& ca.10.297.& in decre.de indulgen.309 poteſtque ipſa prouincialis ſynodus formam examinis clericorum moderare,ſeſſ 24.de reform.cap 18.in fine. 255

Prouinciales quomodo eligendi,ſeſſ.25.de Reg. & mon. cap.6 270

prouiſi de canonicatibus, & dignitatib. eccleſiaſticis nō ſolum tenētur fidelitatem iurare coram Epiſcopo vel eius Vicario,ſed etiam in cap.ſeſſ.24. de reform.ca.12. 243. & ſeq.

publicatio decretorum reſidentiæ fieri debet, ſeſſ. 23.de ref.c 1 202

publicæ,& notorie criminoſi neque altari miniſtrare,neque ſacris intereſſe ab Epiſcopis ſunt permittēdi,ſeſſ. 22.in decre.de obſeruand.& euitan.&c. 182

puellæ Virgines volentes ingredi monaſteria Sanctimonialium,non antè poſſunt habitum regularem ſuſcipere,niſi fuerint annorūm 12. nec profeſſionem emittere,niſi Epiſcopo,vel alio,ſi impeditus fuerit,pro eo approbante,ſe.25.de Regul.& Monialibus,c.17.276.cū ſequen.

puellę non ſunt cogendæ,nec impediendæ monaſterium ingredi,ibi.c.18 277

pueri ad religionem informandi,ſeſ.23.de ref. c.18.210. cum pluribus ſeq.

pueri in Seminario clericorum aſſumpti debent Epiſcopi arbitrio in tot.claſſes diſtribui, quot illi videbitur. ibidem 211.vti debent tonſure, & habitu clericali,& ea addiſcere quę continentur in d.cap. 18. vſ. Vt vero ibidem quotidie ſacrificio miſſæ intereſſe, debent, & ſaltem ſingulis menſibus confiteri,& confeſſore arbitrio Euchariſtiam ſumere, atque etiam Cathedrali, & aliis eccleſiis loci diebus feſtis inſeruire, ibidem,ſec.io 212.

Purga-

Purgatorium,ſeſſ.6.iuſtific.cano.30.46.ſeſſ.22.c.2.176. de eo doctrina,ſeſſ.25.260.cum ſeq.

Q

QVadrageſimæ tempus acceptabile.ſeſſ.14.c.5 109

Quæſtiones inutiles ſecludendæ a popularib. concionibus,ſeſſ.24.de refor.c.7. 240. ac etiam difficiles, ſeſſ.25.in decr.de purg. 261

Quæſtores eleemoſynarij prædicare prohibẽtur,ſeſſ.5.de reform.c.2.23.eorum nomen penitus tollendum, ſeſſ. 21.de refor.c.9 171.cum ſeq.

Queſtus praui pro indulgentiis conſequendis abolẽtur, ſeſſ.25 in decr.de indulg. 308

Qualitates quorumcumque beneficiorum obſeruandæ ſunt,nec illis derogari poteſt,ea.ſeſſ.de ref.c.5 288

Quarta funeralium perſoluenda,ibid.c.13 299

Qui ſe ſtare exiſtimant,caueant,ne cadant,& cum timore,& tremore in bonis operib.perſeuerẽt,ſe.6.c.13.36

Quiſque debet de bonis ſibi a Deo collatis ſubuenire ijs qui pauperib.eccleſiis,pręſidẽt,ſeſ.25.de ref.c.12.299

R

RAptores, & raptæ quando matrimonium contrahere poſſint,ſeſſ.24.de refor.matr.c.6.227. & tenẽtur raptores raptos dotare,ibid.

Raptores, & illis conſilium, & fauorem præſtantes ſunt ipſo iure excommunicati,omnium dignitatum incapaces,ibidem.

Raptores bonorum eccleſiaſticorum puniuntur, ſeſſ.22. de refor.c.11 191

Reatus æternæ pœnæ quomodo deleatur. ſeſſ.6.de iuſt. canon.30 46

Rectores

Digitized by Google

Rectores parochialium imperiti non ſunt diuinis miniſterijs idonei, ſeſſ. 21. de ref. c. 6 169
Rectorib. eccleſiarũ imperitis honeſtæ vitæ exiſtẽtib. dandi ſunt coadiutores, quib. cõpetẽs fructus portio, p victu aſſignãdo eſt ſed ſi ſcãdaloſè vixerit, præmoniti caſtigãdi ſunt, & ſi incorrigibiles fuerint, priuãdi ſunt ibi.
Rectoribus eccleſiarum, quarum fructus ad debita eccleſiæ onera non ſufficiunt, prouidendum eſt per Epiſcopos, ſeſſ. 24. de ref. c. 13 146
Redditus annui, vnde collegia pro Seminario Clericorũ erigenda, & pueri educandi, & vnde omnia alia ſoluenda ſunt, per Epiſcoporum cum cõſilio duorum de Capitulo, ſiue clero ciuitatis, quorũ alter a capitulo, ſiue clero, & alter ab ipſo Epiſcopo eligatur: detrahendi ſunt ex fructibus menſæ Epiſcopalis, & de aliis quibuſcũque beneficijs, ſeſſ. 23. de ref. c. 18. 2. 12. cum ſeq.
Reformatores Studiorum quid agere debeant, ſeſſ. 25. de ref. c. 2 285
Regreſſus tolluntur, ibid. c. 7 291
Regulares non poſsũt prædicare ſine licẽtia Epi, ſeſſ. 5. de ref. c. 2. 22. & minus contradicente Epo, ſei. de refor. c. 4. 257. nec cõfeſſiones audire ſine eius examine, ſe. 23. de ref c. 15. 208. cum ſequen. nec bona poſſidere poſſint ſeſ. 25. de Reg. & Mon. c. 2. 266. nec alicuius obſequio ſine ſuperioris licẽtia ſe ſubijcere, ibi c. 4. 267. cũ ſeq. nec ſine illa a cõuentib. recedere, ibi. 278. nec habitũ ſponte dimittere, ibid. c. 19. 278. nec ad laxiorem ſe transferre, ibidem, nec habitum occulte ferre, ibidem.
Regulares quomodo ordinandi, ſeſſione 23. de reforma. capite 12. 207. qua ratione vitam inſtituere debeant. ſeſſ. 25. de Regu. & Monia. c. 1. 265. cum ſequen. in cõuentibus, etiam ſi abſint cauſa ſtudiorum, habitare debent, ibidem, c. 4. 268. Epiſcoporum præcepta, nempe, cenſuras, & interdicta ab ipſis promulgata, ac die feſto

ne xxi.de reform.c.4. 168
Sacerdotius ſanctum eſt,ſeſſ,ſe.23.c.2 194
ſacerdotium; & ſacrificium Dei ordinatione coniuncta ſunt,ibidem,cap 1 193
ſacerdotium eſt nouum ſacramẽtum viſibile, & externum in quod vetus eſt translatum,ibidé,& contrariũ dicens excõmunicatur,ibidé,de ſacra.Ord.ca. 1. 196. cum ſeq.
ſacerdotum dignitas,& poteſtas,ſeſſion.14. capite quinto 106.& ſeque.ca.6.110.capite 8.114.& eadem ſeſſione, de ſacramen. extrem. Vnction. capite 3. 117. ſeſſione xxij.de ſacrifi.Miſſa;canone 1.186.& ſeſſ.xxij capit.4. 195.exemplum quanti momenti,ſeſſione 22.de reform. cap.1.184 ſeſſio.22.de reform.ca.14.298 & ſeſſ 25. de refor.c.1 282
ſacerdotum officium,ſeſ.2 3
ſacramenta ſeptem,ſeſſ.7.de Sacram.canon.1.53.à Chriſto inſtituta ibidem,gratiam continent,ibidem,can 6. 54. aliud alio dignius,ibidem,canon.3.53.& ſeq. in ijs con ficiendis miniſtrorũ intentio,ibidem canon.11 55
ſacrameto nouæ legis a ſacramento antiquæ legis differunt,ibidem,canon.2 53
ſacramenti,in quibus imprimitur character in anima, ibidem,canon 9. 55
ſacramentorum vtilitas,eadem ſeſſ.7. in decret. de Sacrament.52.& ſeq.neceſſitas,ibidem, de ſacramen. canon. 4.54 eſſentialia,ibidem,canon.12.55.& ibidem.de Bapti.can.2.56.miniſtri,ibidem,de ſacramen.canon.11.et ſeq.55.ſeſſi.14.cap.6.110.& ibid.de ſacra.extre. Vncti. cap.3.117.cum ſeq.
ſacramentum quid,ſeſſ.13.c.3 83
ſacramentorum vires per illorum adminiſtratores populis etiam uernacula lingua,ſi commodè fieri poteſt, explanandæ ſunt,ſeſſ.24.de reform.c.7 239
ſacrificium,quod in Miſſa peragitur, quid contineat, aut

operetur

Digitized by Google

operetur,ſeſſ.22.cap.2.175.cum ſequen. & a quo inſti tutum,ſeſſ.22.c.1.193.cum ſeq.mundè,purè,& deuotè celebrandum eſt,ead.ſeſſio.22.in decret.de obſer.& euit.&c 182
Sacrorum librorum index, & editio qualis approbetur ſeſ.4.in decre.de edit.& c.10 11.& ſeq.
Salui conductus violatores.139.& 156.
Cætera vide in verb.fides publica.
Sancta ſanctè adminiſtranda,ſeſſ.22. c.4 176
Sanctimoniales ſæpè cõfiteri,& Euchariſtiam ſumere debent,ſeſſio.25.de Reg.& monia.c.10 273. metu ad ingreſſum religionis non compellendæ,nec impediendæ ibid.c.18.277.bona mobilia,& immobilia, vt propria habere non poſſunt,ibid.cap.2.266.nec monaſterium exire,ibid.cap.5.269. intra quantum tempus profeſſionem facere debeant,ibi.c.15.275. & quomodo,& qua ætate fiant,ibid.c.17.376. cum ſeq.
Sãctimonialib.nõ licet tenere ſacratiſſimũ Corpus Chriſti intra ſepta monaſterij,ſed in eccleſia,ibi.c. 10. 273
Sanctimonialium monaſteria à Regularib.ſeu deputatis, in capitulis generalibus,regi conſueta ab eiſdẽ gubernari debent,ibid.c.9 272
Sanctimonialium monaſteria Sedi Apoſtolicæ immediate ſubiecta quomodocunque nuncupentur ab Epiſcopis gubernari debent ibidem.
Sanctimonialium ſuperiores quomodo,& qua ætate ſint eligendæ,ibidem,cap.7.269.cum ſeq.& cap. ſeptimo, 270.cum ſeq.
Sanctimonialiũ monaſteria,quę extra vrbem, vel oppida sũt,ordinariorũ arbitrio reduci poſsũt intra,ibi.c.5 269
Sanctimonialium ſepta,vbi violata ſunt reintegrari,& inuiolata conſeruari debent, ibid. 268
Sanctorum inuocatio.ſeſ.22.c.3.176.& ſeſ.25.in decr.de inuoc.vene.& reliq.Sanct.161 cum ſeq.

reſcripta quando ſortiantur effectum,ſeſſ. 7.de refor. ca.11.63.ſeſſ.13.de ref.ca.5.95.ſeſſ.22.de refor.cap.5. 188.ſeſſ.23.de refor.c.8.205.ſeſ.25.de refor.c.7.29.c. 16.303.&c.18 304
Reſeruationes mētales nemini cōceduntur,ſeſ.24.de ref. cap.19 258
Reſeruationes quando non proſint,ibidem,c.15 149
Reſeruationes caſuum,ſeſſ.14.c.11.1.& ibidem de Pœn. ſacram.can.11 122
Reſeruationibus fructuum quando non grauandę eccleſiæ,ſeſſ.24.de ref.13 247
Reſidere tenētur Primates,Patriarchæ,Metropolitani,& Epiſcopi,ſeſſ.6.de ref.c.1.48.& ſeſſ.23.de refor.ca.1. 199.etiā ſi Cardinales ſint,ibid.omnes obtinētes beneficia,quæ requirunt reſidētiā de iure,ſeu cōſuetudine, ſeſſione 6.de reform.c.2.50.obtinentes dignitates,perſonatus,& officia,ſeſſ.21.de refor.c.3.166 cum ſeq.& ſeſſ.22.de ref.c.3.186.& obtinentes canonicatus,præbendas,aut portiones,ſeſſ.24.de ref.c.12.244.& ſeq.
Reſidere negligētiū peccatū,& pœna,ſ.6.de re.c.1.49.& ſeq.ſe.21.de ref.c 3.166.cū ſeq.ſe.22.de ref.c.3.186. ſ. 23.de ref.c.1.201.& ſeſſ 24 de ref.c.12.244.cum ſeq.
Reſidentiæ decreta publicanda,ſeſſ.23.de refor.c.1 202
Reſignare beneficiū qñ nō liceat,ſe.21.de ref.c.2.166.qñ non proſit,ſe.23.de ref.c.18.215.& ſeſ.25.de ref.c.15. 391.& qñ quis cogatur,ſeſſ.24.de ref c.17 251.cū ſeq.
Reſignantium neceſſitati prouidendum,ibidem. 252
Reſtitutio ad priores Ordines, & gradus an ſuffragetur ſeſſ.14.de ref.c.1 126
Reus in criminalibus ab Epiſcopo,vel eius Vicario appellans,tenetur omnia acta primę inſtantiæ coram iudice ad quem producere,ſe.13.de ref.c.3 94
Rex occupans bona Eccleſiæ excommunicatur,ſeſ.22.de ref.c.11. 191

Ri-

Digitized by Google

Ritus Eccleſiæ catholicæ ſeruandi,ſeſſ.7.de ſacram. can. 14.55.ſeſſ.22.c.5 177

S

SAcerdoti vago celebrare non licet,ſeſſ.22. in decr. de obſer.& euit.in celebr.Miſſ.

Sacerdotes ſunt Vicarij Chriſti ſeſ.4.c.5.106.preſides,ac iudices,ibidem,& c.6.110.Sacramentorũ miniſtri,ſeſſione 7.de ſacramen.10.11.& ſequ.55.& d.ca.6.110.& eadẽ ſe.14.de ſacram.extre.Vnct.c.1.116.& c.3.117 & ead.ſeſſ.de Pœnit.ſacram.can.10.122.clauium miniſterium habent,eadẽ,ſe.14.c.102.& cap.6.110.& c.8.114.& ibi.can.3.119.& can.10.122.ſe.23.c.1.194.& ibid.de ſacra.Ordin.can.1.196.cũ ſeq.verbi Dei miniſterium exercent, ibid.c.4.195.à quibus inſtituti fuerint,ſeſſ.22.de ſacrifi.Miſſ.can.2 179.&,ſe.33.c.1.193 cum ſeq.ſeipſos communicant ſe.13.c 8.88.& ibi.can.10.91.ſine confeſſione quãdo celebrere poſſint,ibid.c.7.87.laici effici nequeũt,ſ.23.c.4.195.& ib.can.4.197

Sacerdotes mali qualem poteſtatem habeant,ſeſſ.14.c.6.no.& ibi.de ſacram.Pœniten.can.10 122

Sacerdotes Epiſcopis inferiores caſus reſeruatos abſolue re non poſſunt,niſi in mortis articulo,in quo quilibet ſacerdos poteſt de quibuſcunque exceſſibus abſolutionem facere,ea.ſeſſ.c.7. 112

Sacerdotes pœnitentibus ſatisfactionem iniungere debẽt ibid c.8 114

Sacerdotes tã ſeculares,quam regulares cuiuſuis priuilegij vigore non poſſunt nuptias benedicere, abſq; proprij coniugum Parochi,vel ordinarij licentia,ſeſſi.24. de reform.Mat.c.1 223

Sacerdotibus, qui eccleſijs ad parochianorum commodum nouiter erectis præficiuntur, conſignari debet portio fructuum ad matricem eccleſiam ſpectantium, & populus,ſi neceſſe fuerint, cogi põt ad ſubminiſtrãdum ſibi neceſſaria pro eorũ vita ſubſtentanda,ſeſſio-

Digitized by Google

ab eiſdem in ſuis diœceſibus ordinatos,ſeruare, ibi.c. xij.274.ad publicas proceſſiones accedere, ibidem,ca. 13.eodem ſol. intra quantum tempus profeſſionem fa cere debeant,ibid.c.15 275

Regulares viuentes extra clauſtraque quando prædicare valeant,Seſſ.5.de refor.c.2.23.corriguntur ab Ordina rio,ſeſſ.6.de refor.c.3.51.& ſeſſ.7.de refor.cap.14.64. & quando ſeſſio.21.de reforma.cap.8.171.& aliquan do etiam ſi intra clauſtra degant. ſeſſio. 25.de Reg. & Mon.c.14 274.& ſeq.

Regularis vita inſtauranda,ibid.c.1.265 cum ſeq.

regularium ſuperiores quomodo creandi,ibidem,cap.6. ſeq.269.270. cum ſeq

regularium beneficia quibus conferantur.ſeſſio 14.& de ref.c.10 130. cum ſeq.

regularium monaſteriorum prouiſio,ſeſſ 25. de Regu.& Mon.c.21 279.cum ſeq.

regulares ad aliū ordinē transferri non poſſunt,niſi vt in ordine,ad quē trāsferūtur,ſub ſui ſuperioris obediētia in clauſtra perpetuo maneant,ſeſſ.14.de ref.c.11.133

regulares caſtitatē profeſſi matrimoniū contrahere non poſſunt,& contractū eſt inualidū,& qui cōtrariū dixe rit,excom.ſeſ.24.de Sacram.Matr.can.9.220.cum ſeq.

regulares quorūcunque ordinum tam virorum,quam mu lierum tenentur exequi omnia,quæ de regularib. ſunt decreta ſeſſ.25.de Reg.& Mon.c.22.280.& ſeq.

regulares promouendi ad Epiſcopatus, nedum natalibus vita,morib.& doctrina pollere debent; ſed etiam a ſu periorib.ſuæ religionis publico teſtimonio gratis,ido neos eſſe illos ad docendum alios, approbari debent, ſeſ.22.de ref.c.2 185

regulares recedentes à ſuis conuentibus ſine mandato ſu periorum inſcriptis obtento,reperti,ab Ordinarijs pu niri poſſunt,ſeſſ.25.de Reg.& Mon.c.4 268

Digitized by Google

Regulares tranſlati de vno ad alium ordinem, beneficiorum ſæcularium quorumcunque, etiam curatorũ, ſunt incapaces, Seſſ.14.de ref.c.11 135
Regularis, quicũque ſit, qui habitũ ſine ſuperioris licentia poſt quinquennium ſponte dimiſit, nullatenus admitti debet ad allegandum quiſcunq; cauſas, ſed tanquam apoſtatæ puniri debet. ſeſſ.24.de Reg.& Mo.c.19. 278
Regularis, quicũque ſit, qui velit à monaſterio; vel ſine vel cum habitu, quacũque de cauſa, diſcedere ſine ſuperioris licentia, nõ eſt audiendus, niſi intra quinquenniũ à die profeſſionis, ita quòd deducat illas tam coram ſuo ſuperiore, quam coram Ordinario ibidem.
Regularibus non licet a ſuis conuentibus recedere ſine ſui ſuperioris licentia, etiam ſub prætextu ad illum accedendi, niſi vocati fuerint ibidem, c.4 268
Regularibus concedi poſſunt ad vſum bona mobilia conuenientia ipſorum in paupertati, ibi.c.2 266
Regularium ſuperiores monaſteria, & prioratus ſibi ſubditos viſitare, tenentur, ibidem, capite, 10.278.cum ſeq.
Religioſus. Vide Clerici, Regulares, & Sacerdotes.
Reliquiæ nouæ in eccleſia recipi non debent, niſi Epiſcopo approbante, cum Theologorum conſilio, ſeſ.25.de inuoc.vener.& Reliq.Sanct. 264
Reliquiæ Sanctorũ venerandæ ſunt, & honor illis debetur ibid.262.cum ſeq.
Remuneratio expectanda, ſe 6.c.11.34.& ſeq.& c.16.38
Renunciatio, aut obligatio, ẽt cũ iuramento, vel in fauorẽ cuiuſuis piæ cauſæ antea facta, quã intra duos menſes proximos ante profeſſionẽ, & cũ licentia Epiſcopi, ſiue eius Vicarij, non valet ſeſ.2.29.de Reg.& Mo.c.16.275
Renũciatio, aut obligatio facta in duos mẽſes ante profeſſionẽ proximos cũ licentia Epĩ, aute eius Vicarij valere, ſed nõ aliter ſortiẽ affectum niſi profeſſione ſequuta.ibi.
Reparatióne lapſorum, ſeſſ.6.c.13 30.& ſeq.

Digitized by Google

Sanctorum corpora,& reliquiæ veneranda ſunt,& honor illis debetur:& qui contrarium ſentit,& dicit,damnatur ab eccleſia,ibid. 262
Sanctorum ſupplex inuocatio vtilis eſt ad beneficia impetranda a Deo per Ieſum Chriſtum Redemptorem noſtrum ibidem.
Sanctorum imagines non debent pingi,nec ornari procaci venuſtate,ibid.
Sapientia a Deo poſtulanda, ſeſ.2
Sapientiæ initium timor Domini,ibid.
Satisfactio eſt pars Pœnitentiæ,ſeſſ.14.c.3.104.quomodo fiat.ſe.6.c.14.37.& ſe.14 de Pœnit.ſacram.can.13.123 per Chriſtum fit,eadem ſe.ca.8.133. qualis imponenda confitenti ibidem,114.eius fructus,eod.ca. 8.112. opera,ibid.c.8.114.cum ſeq.
Satisfactiones,quibus pœnitentes per Ieſum Chriſtũ dominũ noſtrũ peccata redimunt,ſunt cultus Dei & qui contrarium dixerit,excommunicatur,ibi.can.14.123
Schiſmaticorum inanis fiducia,ſe.6.c.9 31.cum ſeq.
Scholæ dicuntur Confraternitates quibuſdam in locis, ſe.23.de refor.c.18 213
ſcholares pauperes gratis docendi,ſe.5.de ref.c.1 18
ſcholares per ſe, vel per ſubſtitutos magiſtrum eligant, ſeſ.23.de ref.c.18 215
ſcholarium priuilegia,ſe.5.de ref.ca.1.20.ſeſſ.7. de refor. c.13.64.ſeſ.14.de ref.ca.5.129.cum ſeq ſeſ.23.de ref. c.6 193.cum ſeq.ſeſ.25.de ref.c.6 290
Cætera vide in verb.Studia.
ſcholaſteriæ quibus conferendæ,ſeſ.24.de reformat. cap. 18. 215
ſcholia ſuper decretis Conc. Trid. non poſſunt fieri ſine ſuperioris licentia,in Bull.Confir.Conc. 312
ſcientia nõ mediocris requiritur in Epiſcopo, ſeſſ. 22.de reform.c.2 185
Scribendi
Digitized by Google

Scribendi ſcientia neceſſaria ſuſcipientibus primam tonſuram, ſeſſ. 24. de ref. c. 4 203
ſcripturæ canonicæ, ſeſſ. 4. 9. & ſeq.
ſcripturæ ſacræ lectio vbi inſtituenda, ſeſſ. 5. de ref. ca. 1. 17. & ſeq. menſis Epiſcoporum adm iſcenda. ſeſſ. 2 4
ſcripturarum interpretatio quæ prohibita, ſeſſ. 4. 11. earũ verba ad profana non conuertenda, ibi. 12. & ſequen.
ſedis Apoſtolicæ ſuprema auctoritas, Lege. Auctoritas, ſedis & Pont. Max. il primo.
ſeminarium Clericorum, ſeſſ. 23. de refor. c. 6. 203 & ibi. c. 18, per totum, 210. vſque ad 217
ſententia in ſubditos ferenda, ſeſſ. 14. c. 7 111
ſequeſtratio fructuum quando facienda, ſeſſ. 23. de ref. c. 8. 271, & ſeſſ. 23. de ref. c. 1 201
ſeruitium in eccleſijs implendum a quo præſcribatur, ſeſſ. 22. de ref. c. 3 186
ſilentio, & modeſtia vti debent morantes in Conc. ſe. 2. 4
ſimoniaca labes prohibetur, ſeſſ. 21. de ref. c. 1. 165. ſe. 24 de ref. c. 14, 248. ibi capit. 18 254
ſocietatis Ieſu clericorum religio, ſeſ. 25. de Reg. & Mon. cap. 16 276
ſolemnitas requiſita in contrahendis matrimonijs, ſeſſio. 24. de ref. Matri. c. 1. 222. cum ſeq.
ſolutiones quædam in prouiſione eccleſiæ prohibitę, ſeſ. 24. de ref. c. 14 248
ſpiritus Sancti operatio ſeſſ. 6. c. 7. 27, cum ſeq. ibidem, de Iuſtific. can. 3 48
ſponſalibus validis exiſtentibus, impedimentum publicę honeſtatis primum gradum non excedit, ſeſſ. 24. de refor. Matr. c. 3 226.
ſtatuta eccleſiarum approbantur, ſeſſ. 21. de refor. cap. 3. 167. ſeſſ. 22. de reform. c. 3 187, ſeſſ. 24. de refor. ca. 12. 244 & ſeſ. 25. de ref. c. 5. 288. & quæ reijciantur. ſ. 24 de refor. c. 14. 248. & ſeſ. 21. de ref. c. 1 165

Statu

ref.c.9.241.eccleſiæ ſecus nullius diœceſis, ibid. commendata omnia beneficia,& monaſteria etiã exempta. ſeſſ. 21.de ref.c.8.170.monaſteria,quæ ſunt Ordinũ capita ſeſ.26 de Reg.& Mon.c.20.278.& ſeq. hoſpitalia, Cõfraternitates,eleemoſynæ,Mõti Pietatis, & pia loca omnia,ſeſ.22.de ref.c.8 198.propria diæceſis,ſeſſ.24.de ref.c.3.234.Capitula Cathedralium,& aliarũ maiorum eccleſiarum,illorumque perſonæ,ſe.6.de ref c.24 51

Viſitatio quomodo fieri debeat,ibidem 236. & in ea magna Epiſcoporum poteſtas,ibid.c.10.241:& ſeſſ.25.de ref.c.6 289.cum ſeq. & quando in eius cauſis appelletur,ſeſſ.13.de ref.c.1 93

Viſitationũ quis finis,ſeſſ.7.de ref.c.7.62.& ibidẽ,c.9.ſeſ. 21.de ref.c.8.170.cum ſeq.& ſeſſ.24 de ref.c.3 235

Viſitatores Regularium,ſeſſ.25.de Reg.& Mo.c.8.271 & ibid.c.20 270

Viſitatores Epiſcoporũ impeditorũ cõcurrũt in viſitando cum alijs viſitatorib.inferiorib.ſeſſ.24.de ref.c. 3. 235

Viſitatores nihil procurationis intuitu pro viſitatione ſuſcipere poſſunt,nec munus quandocunque ſit;exceptis moderatis victualib ibid.235 cum ſeq.

Viſitatores, victualia pro temporis neceſſitate moderatè ſuſcipere poſſunt a viſitatis,qui optionem habeant illa dare,vel pecuniam pro illis ſoluere,ibid. 236

Viſitatores aliquid indebitè à viſitatis ſuſcipientes puniẽdi ſunt,ibid.

Viſitatores a Capitulo deputandi prius ab Epiſcopo approbari debent,ibid. 245

Viſitatores debent modeſtè,diligenter,& celerrimæ viſitationes abſoluere,ibid.

Vita æterna quomodo acquiratur,ſeſſ 6.ca.7.30.cum ſeq. a benè operantibus expectanda,ibid.c.1 1.34.cum ſeq. ibid.c.16.38.& ſeq.& ibid.cano.26.45.& ſeq. & quibus denegetur,ibid.c.15. 38

Digitized by Google

Vita Chriſtiana perpetua pœnitentia eſſe debet, ſeſſ. 14 in doct. de ſacram. extre. Vnct. 115
Vita hominis non humano, ſed Dei iudicio iudicãda eſt, ſeſ. 6. c. 16 40
Vitæ honeſtas, optimæque actiones prædicandi generi æquipollen. ſeſſ. 25. de ref. c. 1 282
Vnctio extrema quid, & cur inſtituta, ſeſſi. 14. in doct. de ſacram. extre. Vnct. 115. & a quo ibi. cap. 1. 116. eſt verũ ſacram. ibi. & ibi. de ſacram. extr. Vnct. can. 1. 123. & ſeq. materia, & forma ibid. c. 1. 116. effectus, ibid, & c. 2. 117. miniſter. d. c. 1 16. & c. 3. 117. & can. 4 124
Sacramentum exeuntium appellatur, d. ca. 3 117. quomodo ab hæreticis impugnetur, ibid. 117. & ſeq. & can. 3. & ſeq. 124. quando ſit danda. dicto cap. 3. 117 poteſt iterari ibid. & 118
Vnctio ſacra in ordinatione, ſeſſ. 23. de ſacramen. Ordin. cano. 5 197
Vnctiones ad vitam tolluntur, ſeſſ. 7. de ref. c. 4 60
Vniones a quadraginta annis citra factæ examinari, ſeſſi. 7. de ref. c 6. 61. & ſe. 25. de ref. c. 9. 296. & quãdo reuocentur ead. ſeſ. 7. de ref. c. 6. 61. & dicto c. 9. 196. & quomodo fieri debeant. dicto c. 6 61. & quando, ſeſſ 21. de ref. ca. 5. 168. ſeſ. 23. de ref. 18. 213. cum ſeq. ſeſſ. 24. de ref. c. 13. 246. cum ſeq. & ibid. c. 15. 249. & quorũ beneficiorum, vel eccleſiarum dicto c. 5. 168. d c. 13. 246. cũ ſequen. & dicto c. 15. 249. vnius diœceſis cum alterius diœceſis beneficio non ſunt faciendæ, ſeſ. 14. de refor. c. 9 132. nec dignitatum, & ſimilium. d. c. 13 247
Vnitum beneficium viſitandum, ſeſ. 7. de ref. ca. 7 62
Vniuerſitatum priuilegia, ſeſ. 7. de ref c. 13. 94. ſeſſ. 14. de ref. c. 5. 129. & ſeſ. 15. de ref. c. 6 290
Vniuerſitatum, reformatores quid agere debeant. ead. ſeſ. 25. de refor. c. 2 285
Vocem in capitulo qui amittant. ibidem, de Regul. &

Mon.

Digitized by Google

& quomodo implenda,ead.ſeſ.25.de ref.c 4.287.cum ſequen.

Teſtimoniales litteræ,ſeſ.21.de ref.c.1.164.ſe.23.de ref. c.5.203.ſe.24.de ref.c.1.231.cum ſeq.

Teſtimonia Eccleſiæ Catholicæ,ſeſ.49.& ſeq.

Teſtes cõtra Epiſcopos in cauſa criminali debent eſſe omni exceptione maiores,& cõteſtes,ſe.13.de ref.c 6. 96

Teſtes malignè deponentes contra Epiſcopos, ſunt grauiter puniendi,ibid.

Teſtium qui interſunt contractui matrimonij ſine parocho,pœna,ſeſſ.24.de ref.Matrim.cap.1 223

Teſtium numerus in matrimonio,ibidem.

Teſtificatio de approbatione,promouendorum gratis facienda eſt,ſeſſ.32.de ref.cap.2. 185.cum ſeq.

Timor Domini ſapientiæ initium,ſeſſ.2 2

Timor vexationis plerumque Ordinariũ ad inquirenda, puniendaque delicta ſegniorem reddit,ſeſſi.13.de ref. cap.6 96

Titularium Epiſcoporum licentia correcta,ſeſſ.14.de refor.c.2.126 cum ſeq.

Tonſura prima quibus non conferatur,ſeſſione 33.de reformat.cap.4.203. & qui eius priuilegio gaudeant,ibidem cap.6

Tori ſeparatio ob multas cauſas fit,ſeſſ.24. de ſacra. Matrim.can.8 220

Traditiones Apoſtolorum,ſeſſ.4.9.ſeſ.6.c 7.30.ſe.13.c.8. 88 ſeſſio.14. de ſacram.extrem.Vnct.capit.1.116.ſeſſ. 22.cap.4 177.ibidem cap.9.179.ſe.23.c 3.194.ſeſ.24 in doctr.de ſacramen.Matrimon.218.& ſeſſi.25.in decret.de Purg.

Traditiones quæ,& quam auctoritatem habeant,ſeſ. 4.9

Translatio ſimplicium beneficiorũ,ſeſſ.21.de ref.c.7.199

Tranſubſtantiatio,ſeſ.23.capite 4.84.& ibidem canon.2 89

Tribu-

Digitized by Google

Tribulationum patientia eſt loco ſatiſfactionis, ſeſſ. 14. c. 9. 114. & ſeq. & ibid. de Pænit. ſacra. canon. 13 125
Tridentina Synodus damnauit, & anathematizauit oẽs hæreticorum noſtri temporis præcipuè errores, ſeſſio. 25 de recip. & obſer. &c. 311
Cætera Vide in verbo Concilij Trid. inchoatio.
Turnorum lucra prohibentur, ſeſſ. 24. de ref. c. 14 6

V

VAgantes non facilè ad matrimonium recipiendi, ſeſſ. 24. de ref. Matr. c. 7 227. cum ſeq.
Vago Sacerdoti Miſſas celebrare non licet, ſe. 22. in decr. de obſer. & euit. &c. 182
Venationes a quibus fugiendæ, ſeſſ. 24. de refor. c. 12. 245
Vendere quando Clericis non liceat, ſe. 21. de refor. ca. 2. 265. cum ſeq.
Veneratio Euchariſtiæ ſeſ. 13. c. 5. 85. cũ ſeq. & ibi. c. 6. 90
Vicariæ quomodo, & quando tollendæ, ſe. 25. de ref. c. 16. 303
Vicarij quãdo, & qui in beneficijs deputandi, ſeſ. 6. de reformat. ca. 2. 50. ſeſſ. 7. de refor. cap. 5. 61. & ibid. ca. 6. 62. ſeſſ. 21. de refor. c. 6. 169. ſeſſ. 24. de refor. c. 17. 252 & ſeſſ. 25. de ref. c. 16 303
Vicarius Epiſcopi Doctor, uel Licẽtiatus eligi debet, ſeſ. 24. de reformatio. ca. 16. 250. eius officium in collatione beneficiorum, ibid. c. 18 253
Violatoris Salui conductus pæna. 139. & 156
Virginis Mariæ, cõceptio, ſeſ. 5. de pecca. origin. 17. priuilegium ſpeciale, ſe. 6. de Iuſtifi. can. 23 45
Virginitas beatior, quam ſtatus coniugalis, ſe. 24. de ſacramen. Matrim. cano. 10 221
Viſitari debent beneficia curata, ſe. 7. de refor. c. 6 62. Eccleſiæ omnes etiam exẽptæ, ibidem, ca. 8. & ſeſſ. 24. de

ref.

Status,& ordo familiæ nutabit, ſi quod requiritur in corpore non reperiatur in cap.ſeſ.24.de ref.c.1 230
Stola prima,ſeſſ.6.c.7 31
Strepitus ab Eccleſijs arcendus,ſeſſ.22.in decre.de obſeruan.& euitan.&c. 182
Studia publica ſacræ Scripturæ lectorem habere debent. ſeſſ.5.de ref.c.1 19.&ſeq.
Studiorum generalium priuilegia,ſeſ.7.de refor.c.13.64. ſeſ.25.de ref.c.6.290.ibid.c.9 294
Studiorum reformatores quid agere debeant, ſeſſi.25.de ref.c.2 285
Studium eſt commune Eccleſiæ bonum,ſeſſ.23,de refor. cap.18 213
Studentes, vide ſcholares.
Subdiaconus feſtis ſaltem diebus ſacram Communionē percipere debet,ſeſſ.23.de ref.ca.13.207. eorum ætas, ibid.c.12
Subdiaconi ad altiorem gradum aſcendere non poſſunt, niſi per annum fuerint in eo verſati,ibid.c.13
Subdiaconi non ſunt ordinandi, niſi bonum teſtimoniū habuerint,& in minoribus ordinibus iam probati fuerint ibidem.
Subdioconatus ad maiores ordines refertur,ſeſſ.23.ca.2 194
Subditi quomodo tractandi,ſeſſ.13.de ref.c.1 92
Subditi correcti Epiſcopum odiſſe ſolent, ibid c.6 96
Subpriores a quibus conſtituendi,ſeſſio.25.de Regul.& Mon.c.20 279
Subſtitui quando non admittendi,ſeſſ.24.de reform.c.12 245
Succeſſor non tenetur ſtare locationi,ſeſſi 25.de reform. cap.11 298
Succeſſiones hæreditariæ prohibitæ,ibid.c.7 291
Suffragia fidelium pro animabus defunctorum, ead. ſeſſi.

Digitized by Google

in decr.de Purgator. 161

ſuperſtitio quid ſit,ſeſ.22.in decre.de obſer.& euitan.&c. 182.tollenda eſt omnino,ſeſſ.25.in deci.de Purg. 271. & ibidem,de inuoc.ven.&c. 264

ſuppellex Epiſcoporum qualis,ſeſſ.25.de ref.ca.1.283. & Regularium qualis,eadē ſ.de Reg.Monialib.cap.2.266

ſupplicationes faciēdæ eccleſia vacāte,ſ.24.de re.c.1. 230

ſuſpenſo ab Ordinibus,& gradibus,reſtituto reſtitutio an ſuffragetur,ſeſſ.14.de ref.c.1

ſuſpicio Ordinarij a quibus iudicanda,ibidem,ca.4.ſ.129

ſymbolum fidei,ſeſſ.3 7

ſynodus diœceſana quotannis celebranda,ſeſſ 24. de ref. c.2.234.& quid ibi agendum,ſeſſio.25.de ref.c.2. 284. cum ſeq.& c.4.288.& capite 10 293

ſynodus prouincialis,vide in verbo.Prouincialia Conc.

T

Tabernæ a quibus uitandæ,ſeſſ.24.de refor.ca.12 145

Tabula ſecunda poſt naufragium Pœnitentiæ rectè appellata,ſeſſ.6.capit.14.46.& ſeſſ.24.de ſacram.Pœniten.can.2 119

Tempore quibus nuptiæ prohibentur,ſeſſ.24.de ſacramē. Matrim.can.11.221.& ibidem de refor. Matr. c.10.229 cum ſeq.

Tentatio non eſt ſupra id,quod poſſumus, eadem ſeſſione de ſacr.Matr.canon 9

Teſtamentum vetus, & nouum quot libros contineant, ſeſſ 5 6. & ſeq.

Teſtamentorum executores ſunt epiſcopi,ſeſſin.22. de reform.c.8.189.& eorum pia relicta perſoluenda,ſeſ.25. in decre.de Purg. 261

Teſtatorum voluntas conſeruanda,ſe.25. de reformatione. cap.4.287.cum ſeq.ibidem,cap. 9. 205. & quando, & quomodo commutanda,ſeſſione 22.de reform.c.3.188

&

Digitized by Google

Mon.capite 2. 266.cum ſeq.
Vota Regularium, ibid.cap.1 265
Vota facta poſt Baptiſmum non ſunt irrita, ſeſſ.7. de Baptiſ.canon. 9 57
Vſurpatores bonorum Eccleſiaſticorum excommunicantur, ſeſſ.22.de ref.c. 11 291
Vxores plures habere non licet, ſeſ. 24. de ſacram.Matri. canon 3 219
Vxoratorum concubinariorum pœnę, ead. ſeſſ.de reform. Matr.c.8 228.& ſeq.

X

XISTI IIII. Conſtitutio, Seſſione quinta, de pecca.origin.

Z

ZIZANIA execrabilium errorum, & ſchiſmatum ſeſſ.13.in decre. de Sanctiſſi. Euchariſt. ſacrament. 80.variarum, & peregrinarum doctrinarum, ſeſſione. 18.152.

FINIS.

IN.

Digitized by Google

INDEX LIBRORVM PROHIBITORVM,

CVM REGVLIS CONFECTIS PER
Patres à Tridentina Synodo delectos.

AVCTORITATE PII QVARTI PRIMVM EDITVS.

Poſteà verò à Syxto V. auctus.

ET NVNC DEMVM S. D. N. CLEMENTIS
Papæ VIII. iuſſu recognitus, & publicatus.

INSTRVCTIONE ADIECTA.

De exequendæ prohibitionis, deque ſincere, emendandi, & imprimendi libros ratione.

VENETIIS, MDCXVII.

Apud Marcum Antonium Zalterium.

Digitized by Google

CLEMENS PAPA OCTAVVS

Ad perpetuam rei memoriam.

SAcroſanctum Catholicæ fidei depoſitum, ſine qua Deo placare, aut æternã ſalutem conſequi nemini licet, vt ſaluum in Eccleſia Dei perpetuo conſeruaretur, poſteriſque inuiolatum traderetur; paſtoralis Romanorum Pontificum vigilantia, ſummo ſemper ſtudio, & contentione laborauit. Ipſi enim a Chriſto Domino huius tam pretioſi depoſiti auctore, & illud fideliter cuſtodiendi, & bonum ſemen patrisfamilias, ab inimici hominis zizanijs decernẽdi, & Eccleſiam ſalutaris doctrina ædificandi, præcipuam curam, ſummamq. poteſtatem, in beatiſſimo Petro Apoſtolorum principe acceperunt, Quocirca ſanctæ mem. Gelaſius I. & Greg. IX alijq. complures Romani Pontifices, prædeceſſores noſtri, zelo zelati pro domo Domini Exercituum ut hanc fidei catholicæ, doctrineq. integritatem, ſaluam, incorruptamque in Eccleſia Dei retinerent. Apoſtolica magnitudine, pro muro domus Iſrael aduerſus eiuſdem fidei hoſtis, ſeipſos opponentes, ne illorum dolis, & inſidijs imprudentes, & ſimpliciores homines caperentur, lucem à tenebris, praua a rectis ſeiunxerunt, quæ ſequenda, quæ cauenda eſſent, Chriſti fidelib. declararunt, probatos, laudabiles, orthodoxos libros, ab adulterinis, perniciosis, & apocryphis, ſingulari diligentia diſtinxerunt, poſtremo hæreticorum impia dogmata, & noxia, ac venenata ſcripta, Conciliorum decretis, Pontificijs cõſtitutionib. aut alio opportu-

no cenſuræ genere condemnarunt. Sed cum noſtris hiſce calamitoſis, & nouiſſimis temporibus, antiquus humani generis hoſtis, a ſua malitia nunquam recedens, ad eandem Catholicam doctrinam, & veritatem labefactandã peſtiferas hæreſes, & deteſtabiles errores aut nouos conflaſſe, aut veteris ex inferis excitaſſe, ſacra Tridenti Synodus, peſtilantiam noxiorum librorum copiã, quæ plus nimio excreuerat, coercere, atque auferre cupiens, primũ quidem doctiſſimos aliquot viros delegit, qui de tota ea recognoſcerent, & deliberarent, deinde vero cũm ij in negotio non parum progreſſi eſſent iuſtis de cauſis, eadẽ Synodus permota, ad ipſam Apoſtolicam Sedem integrã rem deferendã ſtatuit. Itaq. fel. rec. Pius Papa IV. prędeceſſor noſter qui tunc ad Eccleſię gubernacula ſedebat: Prælatis quiquſdam doctrina, & prudentia preſtãtib adhibitis, indicẽ librorum proibitorũ & Regulas quaſdam, per ſuas litteras in forma Breuis; promulgauit, & eiuſmodi noxiorum librorũ detrimentis depellendis, opportunè ꝓuidit. Cæterum licet illa pro tẽporis rõne prudẽter fuerint tunc conſtituta, tñ cum Sathanæ aſtutia, in huiuſmodi librorum editione noua in dies mala creſcerent (nam poſt illud tp̃s alij etiã libri pernicioſi partim conſcripti, atque editi, partim qui ſcripti erant, & antea delituerant in medium prodiere, quorũ lectione ſimpliciores, & incauti homines, in errores induci facile poterant.) Propterea piæ me: Sixtus Papa V. predeceſſor noſter, multis illuſtratis, atque ad regulas adiectis neceſſarijs rebus, mandauit, vt nonnulli alijs, eisdem generis libris, eiſdem adderentur.

Verũ cum idẽ Sixtus, re minimè abſoluta ab humanis exceſſerit: Nos animarum ſaluti quantum cum Dño poſſumus conſulentes, ꝙ iampridẽ vtiliter cæptũ, & a multis deſideratum erat hoc tẽpore oĩno perficiendum, atque in lucem edendũ duximus. Venerabiliter igitur fratri noſtro Marco Antonio epiſcopo Preneſtino de Columna. & dilectis filijs noſtris Auguſtin. S. Marci de Verona. Simeoni

meonis Sanctæ Anaſtaſiæ de Terranoua, Hieronymo Sanctæ Mariæ ſuper Mineruam Aſculano, Federico Sanctæ Mariæ Angelorum in Thermis Borromæo, Franciſco Sanctæ Mariæ Tranſpontinæ Toleto, titulorum presbyteris, nec non Aſcanio S. Mariæ in Coſmedia de Colũna diacono Cardinalib. ſuper huiuſmodi Indice per nos deputatis alijſq. pijs, & eruditis viris in conſilium adhibitis, ea omnia, ac ſingula, quæ a Sixto V. vt ſupra diximus, inſtituta erant, diligenter examinanda commiſimus, quæ cum magno ſtudio viſa, ac Deo fauente demum abſoluta fuerint: Nos tam eandem Pij prædeceſſoris Conſtitutionem, & Indicem, ac Regulas, quorum omnium tenores haberi volumus pro expreſſis, quã hæc ipſa illis addita, prout inferius deſcripta ſunt omnia, & ſingula, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentiũ approbamus, & præſentis ſcriptis patrocinio communimus atque ab omnib. tam Vniuerſitatibus, quam ſingularib. perſonis vbiq; locorum exiſtentibus ſub eiſdem pœnis, in dicta Pij conſtitutione contentis, obſeruare præcipimus, & mandamus. Quo autem facilius negotium cum prohibitionis, tum expurgationis, & impreſſionis librorum peragatur, eas omnes facultates, priuilegia, & indulta, quæ reco. memo. Pius V. Magiſtro ſacri palatij primum: deinde Grego. 13. Sixtus V. Cardinalibus, Congregationis prædictæ conceſſerunt, quorum tenores hic volumus haberi pro expreſſis, confirmamus, & quatenus opus eſt innouamus, in his omnib. quæ additis in hoc Indice, non aduerſantur, volumusque propterea, ac decernimus, vt ſi quæ in poſterum dubitationes, aut controuerſiæ circa ipſum Indicem, illiuſque Regulas, aliaque illis addita emerſerint, ad congregationem ſupradictorum Cardinalium, ſeu aliorum, qui pro tempore ſuper Indice huiuſmodi deputati fuerint, referantur, & ex ſententia eorundem Cardinalium nobis, aut ſucceſſoribus noſtris, ſi rei grauitas id poſtulauerit conſultis declarentur, & decidantur, quorum auctoritatem, cum

A 3 per-

Digitized by Google

permittendis, tum prohibendis, expurgandis, & imprimendis libris, alijſque ad eam rem pertinentibus explicandis, volumus eſſe præcipuam, atque ita mandamus ab omnibus venerabilibus fratribus noſtris Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, alijſque locorum Ordinarijs, & dilectis, filijs Inquiſitoribus Vniuerſitatibus magiſtris, doctoribus, bibliopolis, impreſſoribus, mercatoribus gabellarijs, cæteriſq; omnibus cuiuſcunq. gradus, ordinis, aut dignitatis, tam Eccleſiaſticis ſæcularibus vel regularibus, quã laicis, quocunque honore, vel dignitate præditis, inuiolabiliter obſeruari. Non obſtantib. Apoſtolicis, ac in vniuerſalib. Prouincialibus, & ſynodalibus concilijs, ac generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis priuilegijs quoq; indultis, & litteris Apoſtolicis, ſub quibuſcunque tenorib. & formis in contrarium præmiſſorum conceſſis, confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & ſingulis et ſi pro illorum ſufficiendi derogatione de illis, eorumque totis tenorib. ſpecialis ſpecifica, & ad verbum in ſerta mentio habenda eſſet, tenores huiuſmodi præſentib. pro expreſſis habentes, hac vice duntaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Decernentes earundem præſentium exemplis, etiam impreſſis, Notarij publici manu ſubſcriptis, & ſigillo Prelati alicuius Eccleſiaſtici obſignatis, eandem haberi fidem: quæ haberetur ipſis præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, Dat. Tuſculi. ſub Annulo Piſcatoris. Die 17. Octobris 1595. Pontificatus Noſtri Anno quarto.

M. Veſtrius Barbianus.

PIVS

Digitized by Google

PIVS PAPA IIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

DOminici gregis cuſtodiæ, Domino diſponente, præpoſiti, vigilis more paſtoris, non deſiſtimus, ipſi gregi ab imminentibus periculis, quanta maxima poſſumus cura, & diligẽtia præcauere, ne propter negligentiam noſtrã pereant oues, quæ pretioſiſſimi D. N. Ieſu Christi ſanguine ſunt redemptæ. Et ſi autem, quæ fidei veritatem patefaciendam, & ad horum temporum hæreſes confutandas pertinebant in œcumenico, & generali Concilio Tridentino, ſancti Spiritus aſſiſtente gratia, nuper adeò enucleata, ac definita fuerunt, vt facilè iam ſit vnicuiq; ſanam catholicamq; doctrinam, à falſa adulterinaq; internoſcere; tamen cum librorum ab hæreticis editorum lectio non modo ſimpliciores homines corrumpere ſoleat, verum ſæpe etiam doctos, eruditoſq; in varios errores, & veritates fidei catholicæ alienas opiniones inducere; huic quoque rei eſſe duximus prouidẽdum, Cum autem aptiſſimum ei malo remedium eſſe ſciremus, ſi componeretur, atque ederetur Index, ſiue cathalogus librorum, qui vel hæretici ſint, vel de hæretica prauitate ſuſpecti, vel certè moribus, & pietati noceant: id negotium ad ſacram Tridentinam Synodum reieceramus. Eos verò ex tanta Epiſcoporum, & aliorum doctiſſimorum virorum copia delegit, ad eum conficiendum Indicem, multos cum doctrina, tum iudicio inſignes Prælatos, ex omnibus ferè nationibus; qui quidẽ non ſine maximo labore, plurimiſque vigilijs eum Indicem, tandem Deo iuuante perfecerunt, adhibitis etiam in conſilium lectiſſimis quibuſdam Theologis. Peracto autẽ Concilio, cum ex ipſius Synodi decreto, is index nobis

Digitized by Google

oblatus fuiſſet, vt ne ante ederetur, quam a nobis app
tus fuiſſet, nos doctiſſimis, quibuſdam, probatiſſimiſq,
latis eum accuratiſſimè legendum, examinandumque
didimus, & ipſi etiam legimus. Cum igitur cũ magno
dio, acri iudicio, diuturna cura confectum, & prçtere
modiſſimè digeſtum eſſe cognouerimus. Nos ſaluti an
rum conſulere eamque ob cauſam prouidere cupiẽte
libri, & ſcripta cuiuſcunque generis, quæ in eo impro
tur, ſiue vt hæretica, ſiue vt de hçretica prauitate ſuſp
ſiue vt pietati, ac morum honeſtati; inutilia, aut aliqu
rectione ſaltem indulgentia poſt hac à Chriſti fidel
legantur ipſum indicem, vna cum Regulis ei præpo
auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbar
imprimique, ac diuulgari, & ab omnibus Vniuerſitat
Catholicis, ac quibuſcunque alijs, vbiq; ſuſcipi, eaſq;
gulas obſeruari mandamus, atque decernimus: Inhibe
omnibus, & ſingulis, tam Eccleſiaſticis perſonis, Sæcu
bus, & Regularibus cuiuſcunque gradus, ordinis, & c
tatis ſint quam Laicis, quocunq; honore, ac dignitate
ditis, ne quis contra earum Regularum præſcriptum
ipſius prohibitionem indicis, libros vllos legere habe
audeat. Si quis autem aduerſus eas Regulas prohibiti
que fecerit, is quidem, qui hæreticorum libros, vel c
uis auctoris ſcripta propter hçreſim, vel falſi dogmat
ſpicionem damnata, atque prohibita legerit, habuer
ipſo iure in excommunicationis pçnam incidat, ean
ob cauſam in eum, tamquam de hçreſi ſuſpectum inq
& procedi liceat: prçter alias pçnas ſuper hoc, ab Ap
lica Sede, ſacriſque canonibus conſtitutas. Qui aute
bros alia de cauſa prohibitos legerit, habuerit ve
peccati mortalis reatum, Epiſcoporum arbitrio ſeu
nouerit puniendum. Non obſtantibus conſtitution
& ordinationibus Apoſtolicis contrarijs quibuſcu
aut ſi quibus communiter, vel diuiſim, ab eadem S
indultum, ne excommunicari poſſint per litteras Ap
lica

Digitized by Google

cas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulta huiuſmodi mentionem. Vt hæc autem ad omnium notitiam perueniant, neve qui excuſatione ignorationis vti poſſit, volumus, & mãdamus, vt hę litterę per aliquos curiæ noſtræ curſores in Baſilica Vaticana, Principis Apoſtolorum, & in Eccleſia Lateranenſi, tunc, cum in eis populus, vt miſſarum ſolemnibus, interſit, congregari ſolet, palam, & clara voce recitentur, & poſtquam recitatæ fuerint ad valuas earum Eccleſiarum, itemq; Cancellariæ Apoſtolicæ, & in loco ſolito Campi Floræ affigantur, ibiq; vt legi, & omnibus innoteſcere poſſint, aliquantiſper relinquantur. Cum autem inde amouebuntur, earum exempla in iiſdem locis affixa remaneant. Nos enim per recitationẽ hãc, publicationem, & affixionem, omnes, & ſingulos, qui his litteris comprehenduntur poſt tres menſes, a die publicationis, & affixionis earum numerandos, volumus, perinde aſtrictos, & obligatos eſſe, ac ſi ipſiſmet illę editę, lectęque fuiſſent. Tranſumptis quoque earum, quæ manu alicuius publici. Notarij ſcripta, ſubſcriptave, & ſigillo, ac ſubſcriptione alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, munita fuerint fidem ſine vlla dubitatione haberi mandamus, atque decernimus. Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo piſcatoris, die 24. Martij. MDLXVIV. Pontificatus noſtri Anno Quinto.

Antonius Florabellus Lauellinus.

PRAEFA.

PRAEFATIO
IN INDICEM
LIBRORVM PROHIBITORVM.

Confectum à deputatione Tridentinæ Synodi R. P. F. Franciſci Forerij, Ord. Fratrum Prædicat. Sacræ Theologiæ profeſſoris, & eiuſdem deputationis Secretarij.

CVm ſancta æcumenica Tridentina Synodus, ijs rationibus adducta, quæ in ſecundæ ſeſſionis decreto ſub Beatiſs. Pio Quarto Pont. Max. explicatæ ſunt cenſuiſſet: vt Patres aliquot ex omnibus ferè nationibus delecti, de librorum cenſuris quid ſtatuendum eſſet diligenter cogitarent in eam tandem ſententiam, poſt diuturnam deliberationem venerunt vt iudicarent nihil vtilius fieri poſſe, quàm ſi Romanus ille prohibitorum librorum index, ab Inquiſitoribus Romæ poſtremò confectus paucis tantum demptis, atque etiam additis, retineretur, quippe qui cum magna maturitate à multis viris doctis compoſitus plurimos comprehēdat auctores, atque ordinem ſatis commodum digeſtus eſſe videatur.

Quo-

Quoniam vero intelligebant propterea in aliquibus Prouincijs ac locis hactenus eum Indicem receptum, non eſſe,quod in eo quidam libri prohibentur,quorum lectione uiri docti priuati,magno incommodo afficerentur, atque animaduertentes etiam in eo eſſe nonnulla parum explicatę poſita,quæ interpretatione indigerent,re, multum diuque deliberationib.agitata, ac viris etiam ex omni natione Theologicæ facultatis ſcientiſſimis, in conſilium adhibitis, ſubiectas Regulas componendas iudicarunt,ut quo ad eius fieri poſſet dictorum hominum commodis,& ſtudijs,ſalua veritate, ac religione, proſpiceretur.

Illud igitur in primis obſeruare oportet, vnamquamque penè alphabeti litteram,tres habere claſſes.

In primo non tam libri,quàm librorũ ſcriptores continentur qui aut hæretici,aut notæ hæreſis ſuſpecti fuerũt; horum enim Catalogum fieri oportuit, vt omnes intelligant, eorum ſcripta, non edita ſolum ſed edenda etiam, prohibita eſſe.

Sed illud etiam animaduertendũ eſt, quod licet multi præterea ſint qui iuſtiſſimis de cauſis in hanc claſſem referri poterant; Patribus tamen non is fuit animus, aut ad eorum pertinebat inſtitutum, vt eos ad vnum perquirerent.ſed ijs penè contenti fuere,qui in Romano Cathalogo deſcripti ſunt,ad alijs vero eiuſdem generis auctoribus idem ab Ordinarijs, & inquiſitoribus ſtatuendum eſſe exiſtimarunt.

In ſecundam Claſſem non auctores, ſed libri ſunt relati qui propter doctrinam,quàm continẽt,non ſanam, aut ſuſpectam, aut quæ offenſionem etiam in morib. tantum fidelibus afferre poteſt reiiciuntur,etiam ſi auctores, à quibus prodiere,ab Eccleſia nunquam deſciuerunt.

Tertia uerò, & ultima claſſis eos libros complectitur qui ſiue ſcriptoris nomine exierunt in vulgus, & eam doctrinam continent, quàm Romana Eccleſia tanquam Ca-

tholicæ

tholicæ fidei, aut morum integritati contraria, refutandā, ac repellendam eſſe decernit.

Non enim omnes libros, qui nomen auctoris non præferunt, damnandos putarunt; quandoquidem ſæpè viros doctos, ac Sanctos nouimus, vt Chriſtiana quidem Reſpub. ex eorum vigilijs fructum caperet, ipſi uerò inanem gloriam euitarent, libros optimos ſine nomine edidiſſe, ſed eos tantum, qui aut liquido paruam, aut dubiam fidei doctrinam, ſiue moribus pernicioſam continent.

At vero qui ſint huiuſmodi, aut tales cenſeri debeant præter eos, qui in hoc Cathalogo deſcripti ſunt, Epiſcopi, & Inquiſitores, una cum Theologorum Catholicorum cōſilio, diu iudicabunt.

Sed propter noſtrorum temporum malitiam, ne in poſterum libri ſine nomine auctoris edantur decreto quartę Seſſionis Trident. Concilij ſub fel. record. Paulo iij. quòd incipit. Sed & impreſſoribus, &c. prouiſum eſt.

REGVLA I.

Libri omnes quos ante annū M.D.XV. aut ſummi Pontifices, aut concilia Oecumenica damnarūt, & in hoc Indice non ſunt, eodem modo damnati eſſe cenſeantur, ſicut olim damnati fuerunt.

REGVLA II.

HAereſiarcharum libri, tam eorum, qui poſt prædictum annum, hæreſes inuenerunt, uel ſuſcitarunt, quam qui hæreticorum Capita, aut Duces, ſunt, vel fuerunt, quales ſunt, Lutherus, Zvvinglius, Caluinus, Balthaſar. Pacimōtanus, Schvvencfeldius, & his ſimiles, cuiuſcunque nominis, tituli, aut argumenti exiſtant, omnino prohibentur.

Aliorum autem hæreticorum libri, qui de religione quidem ex profeſſo tractant, omnino damnantur.

Qui uero de religione non tractant, a Theologis Catho-

tho-

tholicis iuſſu Epiſcoporum,& Inquiſitorum examinati & approbati,permittuntur.

Libri ēt catholicè cōſcripti,tā ab illis q̄ poſtea in hęreſī lapſi ſunt,q̄ ab illis qui poſt lapſum ad Eccleſię gremium redi ere,ap̄pbati facultate Theologica alicuius vniuerſitatis catholicæ vel ab Inquiſitione generali,p̄mitti poterūt.

R E G V L A III.

VErſiones ſcriptorum etiam Eccleſiaſticorum, quæ hactenus editæ ſunt a damnatis auctoribus, modo nihil contra ſanam doctrinam contineant,permittuntur.

Librorū aūt veteris teſtamēti verſiones,uiris tm̄ doctis. & pijs iudicio Epiſcopi concedi poterūt; modo huiuſmodi verſionib.tanq̄ elucidationib.vulgatæ editionis, ad intelligendā ſacrā ſcripturā,nō tanquā ſacro textu,vtantur.

Verſiones verò noui teſtamenti, ab auctoribus primæ claſſis huius indicis factæ,nemini concedantur, quia vtilitatis parum, periculi verò plurimum lectoribus earum lectione manare ſolet.

Si quæ verò annotationes cū huiuſmodi,quæ permittūtur uerſionib.uel cum vulg. editione circumferuntur ex punctis locis ſuſpectis a facultate Theologica alicuius vniuerſitatis catholicæ,aut Inquiſitione generali,permitti eiſdem poterunt quibus,& uerſiones.

Quibus conditionibus totum uolumen Bibliorum, q̄ vulgo Biblia Vatabili dicitur, aut partes eius, concedi uiris pijs,& doctis poterunt.

Ex Biblijs uero Iſidori Clarij Brixiani prologus,& prologomena præcidantur;eius uero textum, nemo tex. vulgatæ editionis eſſe exiſtimet.

R E G V L A IV.

CVm experimento manifeſtum ſit, ſi ſacra Biblia vulgari lingua paſſim ſine diſcrimine permittantur, plus inde ob hominum temeritatem,detrimenti quā utilitatis oriri, hac in parte iudicio Epiſcopi, aut Inquiſitoris ſtetur,vt cum conſilio Parochi, uel confeſſarij, Bibliorum a

Catholicis auctoribus verſorum, lectionẽ in vulgari lingua eis concedere poſſint quos intellexerint ex huiuſmodi lectione non damnum, ſed fidei, atq. pietatis augumentum capere poſſe, quam facultatem in ſcriptis habeant.

Qui autem abſque tali facultate ea legere, ſeu habere præſumpſerit niſi prius Biblijs Ordinario redditis, peccatorum abſolutionem percipere non poſſit.

Bibliopolæ vero qui prædictam facultatẽ non habenti Biblia idiomate vulgari cõſcripta vẽdiderint, vel alio quouis modo conceſſerint, librorum pretium in vſus pios ab Epiſcopo conuertendum, amittant, alijſq; pænis pro delicti qualitate eiuſdem Epiſcopi arbitrio ſubiaceant.

Regulares vero, non niſi facultate a Prælatis ſuis habita, ea legere, aut emere poſſint.

REGVLA V.

Libri illi qui hæreticorũ auctorum opera interdũ prodeũt, in quib. nulla, aut pauca de ſuo apponũt, ſed aliorum dicta colligunt, cuiuſmodi ſunt Lexica, concordantiæ, Apophtegmata, Similitudines, Indices, & hmõdi, ſi quæ habeant admixta, quæ ex purgatione indigeant, illis Epiſcopi, & Inquiſitoris vna cum Theologorum catholicorum conſilio ſublatis, aut emendatis, permittantur.

REGVLA VI.

Libri vulgari idiomate, de controuerſijs inter catholicos, & hæreticos noſtri temporis, diſſerẽtes, non paſſim permittantur, ſed idem de ijs ſeruetur, quod de Biblijs vulgari lingua ſcriptis ſtatutum eſt.

Qui verò de ratione bene viuendi, contemplandi, confitendi, ac ſimilib. argumentis vulgari ſermone conſcripti ſunt, ſi ſanam doctrinam contineant, non eſt cur prohibeã tur, ſicut nec ſermones populares, vul. lingua habiti.

Qđ ſi actenus, in aliquo regno, uel prouincia, aliq libri ſunt prohibiti, qđ nonnulla continerent, quæ ſine delectu ab oĩbus legi non expediat, ſi eorum auctore catholici sũt, poſtq̃ emẽdati fuerĩt, pmitti ab Epo, & Inqſitore poterũt.

RE-

Digitized by Google

REGVLA VII.

Libri qui res laſciuas, ſeu obſcenas ex profeſſo tractant, narrant, aut docent, cum non ſolum fidei, ſed & morum, qui huiuſmodi librorum lectione facile corrumpi ſolent, ratio habenda ſit, omnino prohibentur; & qui eos habuerint ſeuerè ab Epiſcopis puniantur.

Antiqui vero, ab ethnicis cóſcripti propter ſermonis elegantiam, & proprietatem, permittuntur, nulla tamen ratione pueris prælegendi erunt.

REGVLA VIII.

Libri quorum principale argumentum bonum eſt, in quibus tamen obiter aliqua inſerta ſunt, quæ ad hæreſim ſeu impietatem, diuinationem, ſeu ſuperſtitionem, ſpectant, a catholicis Theologis Inquiſitionis generalis auctoritate expurgati, concedi poſſunt.

Idem Iudicium ſit de prologis, ſummarijs ſeu annotationibus, quæ a damnatis auctoribus, libris non damnatis appoſita ſunt, Sed poſthac non niſi emendati excudantur.

REGVLA IX.

Libri omnes, & ſcripta Geomantiæ, Hydromátiæ, Aeromantiæ, Piromantię, Onomantiæ, Chiromantię, Necromantiæ, ſiue in qbus cótinétur ſortilegia, veneficia, auguria, auſpicia, incátationes, artes magicæ, prorſus reijciunt.

Epiſcopi vero diligenter prouideant, ne Aſtrologiæ iudiciarię libri, tractatus, Indices, legantur, vel habeantur, qui de futuris contingentibus, ſucceſſibus, fortuitiſve caſibus, aut ijs actionibus, quæ ab humana voluntate pendét, certo aliquid euenturum affirmare audent.

Permittuntur autem iudicia, & naturales obſeruationes, quæ nauigationis, agriculturæ, ſiue Medicæ artis iuuádæ gratia, conſcripta ſunt.

REGVLA X.

In librorum, aliarumve ſcripturarum impreſſione ſeruetur, quod in Concilio Lateranen. ſub Leone X. ſeſſ. x. ſtatutum eſt.

Qua-

Quare ſi in alma vrbe Roma liber aliquis ſit imprimēdus per Vicarium Summi Pont. & Sacri Palatij Magiſtrū, vel perſonas a Sanctiſſi. D. N. deputandas prius examinetur.

In alijs vero locis ad Epiſcopum, vel alium habentem ſcientiam libri, vel ſcripturæ imprimendæ, ab eodem Epiſcopo deputandum, ac Inquiſitorem hęreticæ prauitatis eius Ciuitatis, vel Diœceſis in qua impreſſio fiet, eius approbatio, & examen pertineat, & per eorum manum propria ſubſcriptione gratis, & ſine dilatione imponendam, ſub pœnis, & cenſuris in eodem Decreto contentis, approbetur, hac lege, & conditione addita; vt exemplum libri imprimendi authenticum, & manu auctoris ſubſcriptum, apud Examinatorem remaneat.

Eos vero, qui libellos manuſcriptos vulgant, niſi ante examinati, probatique fuerint iiſdem pęnis, ſubijci debere iudicarunt Patres deputati quibus impreſſores. Et qui eos habuerunt, & egerint, niſi auctores prodiderint, pro auctoribus habeantur.

Ipſa verò huiuſmodi librorum probatio in ſcriptis detur, & in fronte libri, vel ſcripti, vel impreſſi authentice appareat, probatioque & examen, ac cętera gratis fiant.

Prætereà in ſingulis ciuitatibus, ac diocęſibus, domus, vel loci vbi ars impreſſoria exercetur, & bibliothecæ librorum venalium ſępius viſitentur, à perſonis ad id deputandis ab Epiſcopo, ſiue eius Vicario, atq; etiam ab Inquiſitores hęreticę prauitatis, ut nihil eorum quę prohibentur, aut imprimantur, aut vendantur, aut habeantur.

Omnes vero librarii, & quicunque librorum venditores habeant in ſuis bibliothecis, indicem librorum venalium, quos habent, cum ſubſcriptione dictarum perſonarum, nec alios libros habeant, aut vendat, aut quacunque ratione tradant, ſine licentia eorundem deputandorum, ſub pœna amiſſionis librorum, & aliis arbitrio Epiſcoporum, vel inquiſitorum imponendis emptores vel lectores vel impreſſores, eorundem arbitrio puniantur.

Quod

Digitized by Google

Quod ſi aliqui libros quoſcunque in aliquam ciuitatē introducant, teneantur iiſdem perſonis deputandis renunciare, vel ſi locus publicus mercibus eiuſmodi conſtitutus ſit, miniſtri publici eius loci, prędictis perſonis ſignificēt, libros eſſe adductos.

Nemo verò audeat, librum, quem ipſe, vel alius in ciuitatem introduxit, alicui legendum tradere, vel aliqua ratione alienare, aut commodare, niſi oſtenſo prius libro, & habita licentia a perſonis deputandis, aut niſi notorie cōſtet, librum iam eſſe omnibus permiſſum.

Idem quoque ſeruetur, ab hęredibus, & exequutoribus vltimarum voluntatum, vt libros a defuncto relictos, ſiue, eorum indicem, illis perſonis deputandis offerant, & ab ijs licentiam obtineant, priuſquam eis vtantur, aut in alias perſonas, quacunque ratione eos transferant. In his autem omnibus, & ſingulis, pœna ſtatuatur, vel amiſſionis librorum vel alia arbitrio eorundem Epiſcoporum, vel inquiſitorum, pro qualitate contumacię, vel delicti.

Circa vero libros, quos Patres deputati, aut examinarūt aut expurgarunt, aut expurgandos tradiderunt, aut certis conditionib. vt rurſus excuderentur conceſſerūt quidquid illos ſtatuiſſe cōſtiterit, tam bibliopolę, q̄ cęteri obſeruēt.

Liberum tamen ſit Epiſcopis, aut Inquiſitoribus generalibus, ſecundum facultatem quam habent, eos ēt libros, qui his Regulis permitti videntur, prohibere, ſi hoc in ſuis regnis, aut ꝓuincijs, vel diœceſibus expedire indicauerint.

Cæterum nomina, cum librorum, qui a patribus deputatis purgati ſunt, tum eorum quibus illi hanc prouinciā dederant, eorundem deputatorum Secretarius, Notario ſacrę vniuerſalis Inquiſitionis Romanæ deſcripta, Sanctiſſimi Domini noſtri iuſſu tradidit.

Ad extremum verò omnibus fidelibus pręcipitur, ne quis audeat contra harum Regularum pręſcriptum, aut huius Indicis prohibitionem, libros aliquos legere, aut habere.

Digitized by Google

Quod ſi quis libros hæreticorum,vel cuiuſuis auctoris ſcripta,hæreſim,vel ob falſi dogmatis ſuſpicionem damnata,atque prohibita,legerit,ſiue habuerit,ſtatim in excommunicationis ſententiam incurrat.

Qui verò libros,alio nomine interdictos legerit,aut habuerit,propter peccati mortalis reatum quo afficitur,iudicio Epiſcoporum ſeuere puniatur.

OBSERVATIO CIRCA quartam Regulam.

ANimaduertendum eſt circa ſuprascriptam quartã regulam indicis fel.rec. Pij Papæ IV. nullam per hanc impreſſionem,& editionem de nouo tribui facultatem Epiſcopis,vel Inquiſitorib.aut Regularium ſuperioribus concedendi licentiam emendi,legendi,aut retinendi Biblia vulgari lingua edita,cum hactenus mandato, & vſu S.Rom & vniuerſalis inquiſitionis ſublata eis fuerit facultas hmõi concedendi licentias legendi,vel retinẽdi Biblia vulgaria aut alias ſacræ ſcripturæ tam noui, quã veteris teſtamenti partes,quauis vulgari lingua editas, ac inſuper ſummaria & compendia etiam hiſtorica eorũdem Bibliorum,ſeu librorum ſacræ ſcripturæ, quocunque vulgari idiomate conſcripta, quod quidem inuiolatè ſeruandum eſt.

Circa nonam Regulam.

CIrca Regulam in eiuſdem indicis, ab epiſcopis, & Inquiſitorib. Chriſti fideles, ſedulò admonendi ſunt, quod in legentes,aut retinentes contra regulã hanc,libros huiuſmodi Aſtrologiæ iudiciariæ,diuinationum,& ſortilegiorum, rerumq. aliarum in eadem Regula expreſſarum, procedi poteſt,non modo per ipſos Epiſcopos,& Ordinarios, ſed etiam per Inquiſitores locorum ex conſtitutione fel.rec. Sixti Papæ V. contra exercentes Aſtrologiæ iudiciariæ artem, & alia quæcunque diuinationum genera libroſque

Digitized by Google

broſque de eis legentes, ac tenentes, promulgata, ſub Dat. Romę apud Sanctũ Petrum annũ Incarnationis dominicę M.DLXXXV. Non Ian. Pontificatus ſui anno primo.

De Thalmud. & alijs libris Hebræorum.

QVamuis in tertia claſſe indicis prædicti Pij Papæ 4. ſub littera T. Thamuld Hebræorum, eiuſq, gloſſæ annotationes interpretationes, & expoſitiones omnes prohibeantur, ſed quòd ſi abſq; nomine Thalmud, & ſine iniurijs, & calumnijs in religionem Chriſtianam aliquando prodijſſent, tolerarentur, quia iñ Santiſs. D. N. D. Clem. Papa VIII. per ſuã conſtitutionem contra impia ſcripta, libros Hebræor. ſub Datũ Romæ apud S. Petr. anno Incarn. Dominicæ 1592. prid. Cal. Martij pontific. ſui, anno II. illos prohibuit atque damnauit, mens ipſius non eſt eos pp vllatenus ẽt ſub illis conditionibus permittendi, aut tolerandi, ſed ſpecialiter & expreſſe ſtatuit, & vult hmõi impij Thalmudici, cabaliſtici. alijq. nefarij Hebræorũ, libri omnino damnati, & prohibiti maneãt & cenſeãtur, atq. ſuper eis, & alijs libris huiuſmodi, prædicta conſtitutio perpetuò, & inuiolabiliter obſeruetur. De libro Magazor.

AD hæc ſciant Epiſcopi, ordinarij, & inquiſitores locorum, librum Magazor Hebræorum, qui cõtinet partem officiorum, & cærimoniarum ipſorum, & Synagogæ, Luſitanica, Hiſpanica, Gallica, Germanica, Italica, aut quauis alia vulgari lingua, præterquam Hebræa, editum, iamdiu ex ſpeciali decreto rationabiliter prohibitũ eſſe. Idcirco prouideant illum nullatenus permitti, aut tolerari debere, niſi Hebr. lingua prædicta.

De libris Ioannis Bodini.

CVm in appendice ſecundæ claſſis ſub littera I, dicatur (Ioan. Bodini Andegauenſis Dæmonomania omnino prohibetur, liber verò de repub. & methodus ad facilem hiſtoriarum cognitionem tamdiu prohibita ſint, quouſque ab auctore expurgata cum approbatione Magiſtri Sac. Palat. prodierint) Id quidem per errorem fortaſſe li-

Digitized by Google

brarij factum creditur, nam liber de repub. eiuſdem Ioan. Bodi. primum die 15. Menſis Octob. 1592. deinde liber Dæmonomaniæ, die primo Menſis Sept. 1594. ab eodem S.D.N. Papa ſimpliciter damnati ſunt, ac proinde vterque damnatus, & prohibitus cenſendus eſt

INSTRVCTIO EORVM, qui libris tum prohibendis tum expurgandis, tum etiam imprimendis, diligentem, ac fidelem (vt par ſit) operam ſunt daturi.

AD Fidei Catholicæ conſeruationem, non ſatis eſt, qui nam ex iam editis libris damnatæ lectionis ſint, cognoſcere (quod indice, & regulis confectis per Patres a generali Tridētina Synodo delectos, præcipuè ſancitum eſt) niſi illud etiam caueatur, ne vel ijdem denuo pullulent libri, vel ſimiles alij emergāt, & propagētur, qui incautas fideliū mētes occulto veneno īficiētes, iuxta, ac merita dānatione digni iudicēt.

Vt igitur, quicunque poſt hac, ſeu veteres, ſeu noui libri edentur, quam maximè puri, & tam in ijs, quæ ad fidem, quam quæ ad mores pertinent incontaminati exiſtant; quid circa malorum librorum interdictionem ad eos penitus abolendos tam ab Epiſcopis, & inquiſitorib. quàm a cæteris, quorum ad id in Eccleſia Dei ſtudium valere, & auctoritas poteſt: (præter ea quæ Tridentinorum Patrū Regulis ſupradictis decreta ſunt) publica vtilitas exigat capitib. infra poſitis diligentius ſancitur, iiſdemque ſtatuitur, quæ omnino in poſterum tum ab iiſdem Epiſcopis, & inquiſitorib. aliiſque, vt præfertur, in malorum librorum interdictione, & abolitione, tum a Correctorib. in librorum, ac cæterorum quorumcunque ſcriptorum correctione, atque emendatione, tum Typographis, in ipſorum librorum impreſſione, (pœna pro arbitrio Epi-

Epiſcopi, & inquiſitoris aduerſus eoſdem Typographos conſtituta) inuiolatè ſunt obſeruanda.

DE PROHIBITIONE LIBRORVM. §.j.

CVrét Epiſcopi,& inquiſitores,vt ſtatim atq; hic index fuerit publicatus eorũ iuriſdictioni ſubiecti, ad ipſos deſcriptã ſigillatim deferãt nomina librorũ oĩum,& ſingulorũ,quos apud ſe in eod. indice ꝓhibitos,quiſq. reperiet,

Ad huiuſmodi verò libros ſic ſignificandos, infra certum tempus ab Epiſcopo, vel Inquiſitore præſcribendum omnes cuiuſcunque gradus, & conditionis extiterint,ſub graui pœna,eorum arbitratu infligenda,teneantur.

Romæ vero hęc oĩa certo a ſe,propoſitis edictis, pręſcribẽdo tempore,præſtari curabit Sacri Palatij Magiſter. §.ij.

SI qui erunt,qui librum vnum aut plures,ex prohibitis, qui ad præſcriptum Regularum permitti poſſunt, certa aliqua ex cauſa poteſtatem ſibi retinendi, aut legendi fieri,ante expurgationem deſiderent,concedendæ facultatis extra Vrbem,ius erit penes Epiſcopum,aut Inquiſitorẽ Romæ, penes Magiſtrum Sacri Palatij.

Quiq́dem,gratis eã, & ſcripto manu ſua ſubſignato tribuent,de triennio in trienniũ renouãdam,ea in primis adhibita conſideratione,vt nõ niſi viris dignis, ac pietate,& doctrina conſpicuis,cũ delectu, eiuſmodi licẽtiã largiantur,ijs autẽ in primis,quorum ſtudia,vtilitati publicæ, & ſanctę Catholicę Eccleſię, vſui eſſe cõpertum habuerint.

Qui inter legendum,quæcunque repererint animaduerſione digna,notatis capitibus,& Folijs,ſignificare Epiſcopo,vel inquiſitori teneantur. §.iij.

ILlud etiam Catholicæ fidei conſeruandæ neceſſitas extra Italiam, maxime cum ab Epiſcopis, & inquiſitoribus tum a publicis Vniuerſitatib. & omni doctrinæ laude florentib poſtulat,vt eorũ librorũ Indicem confici,& publicari curent:qui per eorum regna,atq. prouincias hæretica labe infecti, ac bonis morib.contrarijs,vagantur ſiue illi propria nationis,ſiue aliena lingua conſcripti fuerint.

Digitized by Google

Vtque ab eorum lectione ſeu retẽtione, certis pęnis, ab eiſdem Epiſcopis, & Inquiſitoribus propoſitis, eorundem regnorum, ac prouinciarum homines arceant.

Ad quod exequendum, Apoſtolicæ ſedis Nuncij, & Legati extra Italiam, eoſdem Epiſcopos, inquiſitores, & Vniuerſitates, ſedulo, excitare debebunt. §.iv.

IDem Apoſtolici extra Italiam Nuncij, ſiue Legati, necnon in Italia Epiſcopi, & Inquiſitores, eã curã ſuſcipiẽt vt ſingulis annis, Catalogum diligenter collectum librorũ in ſuis partib. Impreſſorũ, qui aut prohibiti ſint, aut expurgatione indigeant, ad ſanctam ſedem Apoſtolicam, vel congregationẽ indicis ab illa deputatam, tranſmittãt §.v.

EPiſcopi, & Inquiſitores, ſeu ab ijſdem. ſubdelegati, & deputati, tam in Italia, quam extra, penes ſe habeant ſingularum nationum indices, vt librorum, qui apud illas damnati, ac prohibiti ſunt, cognitionem habentes, facilius proſpicere poſſint, an etiam, a ſuæ iuriſdictionis terris, eoſdem recognitos, arcere, vel retinere debeant. §.vj.

IN vniuerſũ aũt de malis, & ꝑniciosis libris id declarãt atq. ſtatuitur, vt q̃ certa aliqua lingua initio editi, ac deinde ꝓhibiti, ac dãnati a Sede Apoſtolica ſunt, eoſdẽ quoq. in quacunq. poſtea vertantur lingua cẽſeri, ab eadem Sede, vbiq. gentium, ſub eiſdẽ pœnis interdictos, & damnatos,

DE CORRECTIONE LIBRORVM. §.j.

HAbeant Epiſcopi, & Inquiſitores coniunctam facultatem quoſcunque libros iuxta præſcriptum huius Indicis, expurgandi, etiam in locis exemptis, & nullius, vbi vero nulli ſunt Inquiſitores, Epiſcopi ſoli.

Librorũ vero expurgatio, non niſi viris eruditione, & pietate inſignib cõmittatur, ijq. ſint tres, niſi forte cõſiderato genere libri, aut eruditione eorum, qui ad id diligenter plures, vel pauciores, iudicentur expedire

Vbi emẽdatio cõfecta erit, notatis capitib. paragraphis & folijs, manu illius, vel illorũ qui expurgauerint ſubſcripta reddatur, eiſdẽ Epiſcopis, & inquiſitorib. vt ꝑfertur, q̃

ſi

ſi emédationem approbauerint,tũc liber permittatur,§.ij.

QVi negotium ſuſceperit corrigendi ,atq; expurgandi, circumſpicere oĩa,& attente notare debet, nõ ſolum quæ in curſu operis,manifeſte ſe offerũt,ſed,ſi quæ in ſcholijs,in ſummarijs,in marginib.in indicib. librorum in præfationib. aut Epiſ.dedicatorijs,tanquã inſidijs, deliteſcũt.

Quæ autem correctione, atque expurgatione indigent. ferè hæc ſunt,quæ ſequuntur.

Propoſitiones hæreticæ,erroneæ hæreſim ſapientes,ſcandaloſæ,piarum auriũ offenſiuæ,temerariæ , & ſchiſmaticæ, ſeditioſæ blaſphemiæ .

Quæ cõtra ſacramẽtorũ ritus,& cæremonias,cõtraq. receptũ vsũ,& cõſuetudinẽ S.R.E. nouitatẽ aliq̃ inducunt.

Profanæ etiam nouitates vocum ab hæreticis excogitatæ,& ad fallendum introductæ.

Verba dubia,& ambigua, q̃ legentium animos, a recto, catholicoq; ſenſu,ad nefarias opiniones,adducere poſsũt.

Verba ſacræ ſcrip. nõ fideliter ꝓlata vel è prauis hæreticorũ verſionib. d̄prõpta,niſi forte afferrẽtur,ad eoſdẽ hæreticos impugnãdos,& ꝓprijs telis igulãdos,& cõuincẽdos.

Expungi etiam opportet verba ſcripturæ ſacræ,quæcunque ad profanum vſum impie accommodantur,tũ quæ ad ſenſum detorquentur abhorrẽtem a catholicorum patrũ, atque doctorum vnanimi ſententia.

Itemque epitheta honorifica, & omnia in laudem hæreticorum, deleantur.

Ad hæc reijciuntur omnia,quæ ſuperſtitiones , ſortilegia,ac diuinationes ſapiunt.

Item quæcũq; fatto,aut fallacib. ſignis authenticæ fortunæ,humani arbitrij libertatẽ ſubijciunt, obliterentur.

Ea quoque aboleantur,quæ paganiſmum redolent.

Item quæ famæ proximorum,& præſertim eccleſiaſticorum,& principum detrahunt , boniſque moribus, & chriſtianæ diſciplinæ ſunt contraria, expurgentur.

Expurgandæ ſunt ẽt propoſitiones, quæ ſunt contra li-

bertatem, immunitatem, & iuriſdictionem eccleſiaſticam.

Itē quę ex gentiliū placitis, morib. exēplis tyrannicā politiā fouent, & quā falſo vocant rōnē ſtatus, ab Euangelica, & chriſtiana lege abhorrentem inducunt, deleantur.

Excludantur exēpla, q̄ eccleſiaſticos ritus, religioſorum ordines, ſtatū dignitatem, ac perſonas lędunt, & violant.

Facetię etiā, aut dicteria, in perniciem, aut pręiudicium famę, & exiſtimationis aliorum iactata, repudientur.

Denique laſciua, quæ bonos mores corrumpere poſsūt, deleantur.

Et ſi quæ obſcenæ in imagines, prædictis libris expurgandis impreſſę, aut depictæ extent, etiam in litteris grandiuſculis, quas initio librorū, vel capitum imprimi moris eſt, huius generis omnia, penitus obliterentur. §. iij.

IN libris autem catholicorum recentiorum, qui poſt annum chriſtianæ ſalutis M. DXV. conſcripti ſunt, ſi id q̄d corrigendum occurrit, paucis demptis, aut additis, emendari poſſe videatur, id correctores faciendum curent, ſin minus omnino deleatur. §. iv.

IN libris autem catholicorum veterum nihil mutare, fas, ſit, niſi, vbi aut fraude hęreticorum, aut typographi incuria, manifeſtus irrepſerit.

Si quid autem maioris momenti, & animaduerſione dignū occurrerit, liceat in nouis editionib. vel ad margines vel in ſcholijs adnotare, ea in primis adhibita diligentia, an ex doctrina, lociſq. collatis, eiuſdem auctoris ſententia difficilior illuſtri, ac mēs eius planius explicari poſſit. §. v.

POſtquam codex expurgatorius confectus erit, ac mandato Epiſcopi, & Inquiſitoris impreſſus, qui libros expurgandos habebūt, poterint de eorundem licentia iuxta formam in codice traditam, eos corrigere, ac perpurgare.

DE IMPRESSIONE LIBRORVM. §. j.

NVllus liber in poſterum excudatur, qui non in fronte nomen, cognomen, & patriam pręferat auctoris.

Quod ſi de auctore non conſtet, aut iuſtam, aliquam

ob

ob cauſam,tacito eius nomine,Epiſcopo, & inquiſitori liber edi poſſe videatur , nomen illius omnino deſcribatur, qui librum examinauerit,atque approbauerit.

In his vero generib.librorũ,qui ex variorũ ſcriptorũ dictis,aut exẽplis,aut vocib.cõpilari ſolent,is qui laborẽ colligẽdi,& cõpilandi ſuſceperit,pro auctore habeatur. §. ij.

REgulares, præter Epiſcopi, & Inquiſitoris licentiam (de qua regula decima dictum eſt)meminerint,teneri ſe ſacri Concilij Tridentini decreto,operis in lucem edẽdi facultatem a Prælato,cui ſubiacent,obtinere.

Vtramque autem conceſſionem,quæ appareat, ad principium operis,imprimi faciant. §. iij.

CVrent Epiſcopi,& Inquiſitores,pœnis, etiam propoſitis, ne impreſſoriam artem exercentem obſcenas, imagines, turpeſue, etiam in grandiuſculis litteris imprimi conſuetas, in librorum deinceps impreſſione apponãt.

Ad libros verò ꝗ de reb. eccleſiaſticis,aut ſpiritualib cõſcripti sũt,ne characterib.grãdiorib vtãtur, ĩ ꝗb. expreſsè appareat alicuiꝰ rei,ꝓphanę,nedũ turpis obſcęne ve ſpecies

Qui etiam inuigilabunt ſummopere, vt in ſingulorum impreſſione librorum, nomen impreſſoris locus impreſſionis,& annus, quo liber impreſſus eſt,in principio eius atque in fine annotetur. §. iv.

QVi operis alicuius editionem parat, integrũ eius exẽplar exhibeat Epiſcopo,vel inquiſitori,id vbi recognouerint,probauerintq; penes ſe retineãt, quod Romæ quidẽ in Archiuo Magiſtri ſacri Palatij,extra Vrbẽ verò in loco idoneo,quẽ Epiſcop.aut Inquiſitor elegerit reſeruetur.

Poſtquam autem liber impreſſus erit,non liceat cuiquã venalem in vulgus,proponere, aut quoquomodo publicare,antequam is,ad quem hæc cura pertinet,illum cum manuſcripto apud ſe retento,diligenter contulerit licentiãq; vt vendi,publicarique poſſit conceſſerit.

Idque tum demum faciẽdum,cum exploratum habebitur,typographum fideliter ſe in ſuo munere geſſiſſe, neqꝫ

ab

Digitized by Google

ab exemplari manuſcripto, vel minimum diſceſſiſſe.

Qui contrafacere auſus fuerit, grauiter & ſeuere puniatur. §. v.

CVrent Epiſcopi, & Inquiſitores quorũ muneris erit facultatem libros imprimendi concedere, vt eis examinãdi, ſpectatæ pietatis, & doctrinæ viros adhibeant, de quorũ fide, & integritate, ſibi polliceri queãt nihil eos gratiæ daturos, nihil odio, ſed oĩ humano affectu poſt habito, Dei dũtaxat gloriã ſpectaturos, & fidelis populi vtilitatẽ.

Talium autem virorum approbatio, vna cum licentia Epiſcopi, & Inquiſitoris, ante initiũ operis imprimatũ. §. vj.

TYpographi, & Bibliopolæ, coram Epiſcopo, aut Inquiſitore, & Romæ, coram magiſtro Sacri Palatij iureiurando ſpondeant, ſe munus ſuum, Catholicè, ſincere, ac fideliter exequuturos, huiuſque Indicis, decretis, ac regulis Epiſcoporumque, & Inquiſitorum edictis, quatenus eorum artes attingunt, obtemperaturos, neque ad ſuæ artis miniſterium quemquam ſcienter admiſſuros, qui hæretica labe ſit inquinatus.

Quod ſi inter illos, inſignes, ac eruditi nonnulli reperiãtur, fidem etiam catholicam, iuxta formam a Pio IV. Fel. rec. præſcriptam, eorundem ſuperiorum arbitrio, profiteri teneantur. §. vij.

LIber auctoris damnati, qui ad præſcriptum regularum expurgari permittitur, poſtquam accuratè recognitus, & purgatus, legitimeque permiſſus fuerit, ſi denuo ſit imprimendus, præferat titulo inſcriptum nomen auctoris, cum nota damnationis, vt quamuis, quo ad aliqua liber recipi, auctor tamen repudiari intelligatur.

In eiuſdem quoque libri principio, tum veteris prohibitionis, tũ recentis emendationis, ac permiſſionis mentio fiat, exempli gratia. Bibliotheca a Conrado Geſnero Tigurino, damnato auctore, olim edita, ac prohibita, nunc iuſſu ſuperiorum expurgata, & permiſſa.

IN

INDEX AVCTORVM ET LIBRORVM PROHIB.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

A

ABydneus Corallus alias Huidricus. Huttenus.
Achilles Pyriminius Gaſarus
Adolphus Clarembach.
Albertus Brandeburgenſis
albertus Draco.
alexander alexius ſcotus.
alexius benicerus.
alphonſius æmilius Chemnicenſis.
ambroſius interbocenſis.
ambroſius moibanus Vratislauienſis.
andreas altameri.
andreas bodenſtien, Carolostadius.
andreas cratander.
andreas dietherus.
andreas Fabricius chemnicenſis.
andreas Fricius modreuius
andreas Hyperius.
andreas Knopen.
andreas muſculus.
andreas oſiander.
andreas Poach.
angelus odonus.
antonius alieus vel haliens.
antonius anglus auctor Libri de origine miſſæ.
antonius bucciolus.
antonius coruinus.
antonius otho.
arerius Felinus qui & Martinus Bucerus.
arnoldus montanij.
arſatus Scheffer.
arturus britanus.
auguſtinus mainarpus pedemontanus.

APPENDIX.

ABdias Libertinus, vel Libertinus Abdias.
Abdias prætorius.
Abrahamus a Munshlotan. Antuerpienſis.
abrahamus Muſculus.
acharius Brandemburgéſis.
adamus Hipcius.

ada.

Adamus Paſtoris.
Adamus Schmidt, vel Schuberst.
adamus Siberis.
Aemilius Portus Franciſci filius.
albertus Hardembergius.
albertus Lytrichius.
alcenus antonius.
alexander nouellus.
alexander Seton. Scotus.
apoſtata, qui ſcripſit an. 1541
alexius alexander Lipſenſi.
alphonſus Corradius, vel Conradus.
ambroſius Lobyuuaſſer.
ambroſius Reudonius.
ambroſius Vvolſus, vel Vvolſius.
andreas Celichius.
andreas Corumius.
andreas Critlus, Polonus.
andreas Ellingerus.
andreas Freyhub.
andreas Fulda.
andreas de Gortliz, profeſſor Lipſenſis
andreas Gorrutius.
andreas Hordorffus.
andreas Iacob Gopingenſis.
andreas Kicuch.
andreas Lang.
andreas Muncerus.
andreas Otho, Hertzbergenſis.
andreas Pancratius.
andreas Petrius.
andreas Pauchemnis.
andreas Scoffius, vel Scoppius
andreas Volanus.
andreas SKeuue.
antonius cauallerius.
antonius CooKe.
antonius coronus.
antonius Fayus.
antonius Ghelbius, Linconienſis.
antonius Herſortus.
antonius Mocherus.
antonius Paquius.
antonius Probus.
antonius Sadel.
antonius Schotus, Angelus.
antonius Palearius.
auguſtinus Marloratus.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

In Actis Aneæ Syluij prohibibentur ea, quæ ipſæ in Bulla retractationis damnauit.

Alcuini, ſeu potius Caluini commentarij libros de Trinitate Antonij Franciſci Doni litteræ.

Anto-

Digitized by Google

Antonij de Roſellis aretini tractatus de poteſtate Imperatoris,& Papæ,& de concilijs.
Auguſtini de Roma Nazareni Epiſcopi,tractatus de Sacramento Diuinitatis Ieſu Chriſti, & Eccleſiæ donec expurgentur.
Item tractatus de Chriſto capite, & eius inclinato principatu.
Item tractatus de charitate Chriſti,circa electos,& de eius infinito amore.

APPENDIX.

ADriani Barlandi,liber ſelectas quaſdam Epiſtolas Eraſmi Roterodami continens.
alberti argentinenſis.
Chronicon ædito Baſilienſis.
alberti Kantij Hanbuergenſis hiſtoriæ,ſeu Chronicæ æditæ Francofurti. Niſi corrigantur.
alphonſi Enſiquez,defenſio pro Eraſmo contra Eduardũ Læum,& contra vniuerſitatem Pariſienſem.
Amati Luſitani Centuriæ, donec expurgentur.
ambroſii Catharini Politi,quæſtiones duæ:de verbis,quibus Chriſtus Santiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum confecit.
andreæ corui,liber de chyromantia.
andreæ Maſi,commentaria, ſuper Ioſue vſquequo emendentur.
annales gentis Sileſiæ,Ioachimo cureo auctore.
annotationes ſuper Inſti. Ioannis ScheuecKdevuini, niſi emendentur.
antiochi Tiberti liber de chyromantia.
antonii Loninii, cemmentaria de pudicitia.
antonii Poli Veneti.Lucidarium poteſtatis papalis. Donec expurgetur.
antonii Reuelini exegenſis dictionum in pſalmos.
antonii de rampilogis,figuræ bibliorum.
apologia fratris Michaelis Medinæ belarcenſis, aduerſus

lus F. Dominicum Soto Segobienſem, pro fratre Ioanne Fero

Apologia Vulhielmi, principis auriaci, comitis naſauię, cōtra principem Parmenſem.

apologia Zaſij, contra Ioannem Echium.

arnaldi de Villanoua opera, niſi expurgentur.

auguſtini Eugubini, coſmopeia, niſi fuerit emendatia, & impreſſa Venetijs 1591.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

ACta Nirombergæ, videlicet, Oſiandriſmus.

Acta Synodi bernenſis.

actiones duæ ſecretarij Pontificij.

admonitio miniſtrorum verbi argentinenſium.

Aequitatis diſcuſſio, ſuper conſilio delectorum Cardinalium.

alchimia purgaiorij.

alchoranus franciſcanorum.

alchoranus Mahometi, Baſileæ impreſſus, & ſimiles cum ſcholijs, & impijs annotationibus, & præfationibus. Item in vulgari lingua, non niſi ex conceſſione inquiſitorum haberi poſſit.

alphabetum chriſtianum.

amica, & humilis, & deuota admonitio.

anatomia excuſſa marpurghi, per euchatium ceruicornum

anatomia della meſſa.

annotationes in acta Concilij Tridentini.

annotationes in Chronica abbatis. Vveſpergenſis.

anonymi cuiuſdam, li. de repugnantia doctrinæ chriſtianæ

apologia confeſſionis auguſtanæ.

apologia de doctrina Vualdenſium.

apologia contra Henricum Ducem.

apologiæ Græcorum de igne purgatorij, &c.

argyrohylacis, ſeu Theſaurij Epiſtola.

articuli anabatiſtarum Morauiæ.

articuli anabatiſtarum Saxoniæ.

Digitized by Google

articuli a facultate Theologica pariſienſi determinati ſuper materijs fidei noſtræ hodie controuerſis, cum antidoto?auctore, vt creditur, caluino.

articuli nouorum Vvormatiæ euangeliſtarum.

articuli quadraginta ſeptem, plebis Francfordienſis.

auguſtanæ confeſſionis eccleſiarum cauſæ, quare amplexę ſint, & retinendam ducant ſuam doctrinam.

APPENDIX.

ACademiarum Lipſenſis, & Vvitembergenſis, repetitio orthodoxæ confeſſionis.

Acta, & ſcripta Theologorum vviterbengenſium, & Patriarchæ Conſtantinopolitani, D. Hieremiæ, &c. quę de auguſtana confeſſione inter ſe miſerunt, Græce, & Latine ab eiſdem theologis edita.

Actiones monumenta martyrum eorum, qui a Vvicleffo, & Huff. ad noſtram hanc ætatem in Germania, Gallia, Bretannia, ipſa demum Hiſpania veritatem Euangelicā ſanguine ſuo conſtanter obſignauerunt.

Agenda, ſeu formulæ precum, aut officia hęreticorum, quacunque lingua conſcripta.

Analyſis reſolutio dialectica, quattuor librorum inſtitutionum Imperialium.

Annatæ Taxationes Eccleſiarum, & monaſteriorum, per vniuerſum orbem, ab hæreticis deprauatæ.

Ανάμνησις, iuris, quod in approbandis pontificibus Imperatores habent.

Apologia Anglicana, ſeu eccleſiæ anglicanæ, ſiue apologia anglorum.

Apologia catholica, aduerſus Libellos, declarationes, & conſultationes, factas, ſcriptas, & editas a fęderatis perturbatorib. pacis, in regno Franciæ, qui inſurrexerunt, ex quo tempore Dominus Frater vnicus regis, vita functus eſt, per E. D. L. I. C. Pariſijs apud Iacobum Petitchou, 1586.

Apologia contra ſtatus Burgundię.

artis

attis Diuinitatis encomia, & patrocinia diuerſoru[m] ctorum inter quos eſt vnus Philippus, Melanchto

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

B

Balthaſar Hiebmaierr.
Balthaſar Pacimontanus.
Baptiſta Laſdemius.
Bartholomęus bernardi.
Bartholomęus Conformi.
Bartholomęus roſinus
Bartolomæus Vveſthemeius.
Baſilius Croeuingenſis, alias Vveſſelus.
Baſilius Ioannes Herolel Acropolita.
Benedictus Morgenſtren.
Benedictus Schurmegiſtus.
Berengarius Diaconus andegauenſis.
Bernardius, Ochinus, vel Onichinus, Senenſis.
Bernardus Rotmanus.
Bernardus Zeglerus.
Bertoldus Hallerus.
Bilibaldus pir Kaymerus.
Bilicanus Theobaldus.
Blaurerus ambroſius,
Bucerus Martinus.
Bollingerus henricus.
Burgenhagius pumera ſeu Ioannes bugeh. pomeranus.

APPENDIX.

Balthaſar bidenbach
Balthaſar ralde.
Balthaſar Sartorius.
Bartholomę' bernardus bergenſis.
Bartholomęus Fontius
Bartholomęus Tremeli theuus.
Bartholomęus Gernhar
Bartholomęus Hofman
Bartholomęus Trahero
Baſilius Faber Soranus.
Benedictus Aret.herner
Benedictus Thalmanus.
Bertanus anglus.
Bernardus Kniderdollin
Bertholdus Sprocouius
Bertrandus loquęus.
Boquinus Petrus.
Brentius, vel prontius.
Bruno Quinos.
Bullingamus Anglus.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

Baptiſtę cremenſis opera omnia, Quamdiu emen non prodierint.

bartholomęi Laudes, de aduentu antichriſti.

bea

Digitized by Google

Beati Rhenani ſcholia in Tertulianum.
Benonis liber de vita Hildebrandi.
Bertrami liber, qui inſcribitur de corpore, & ſanguine Chriſti.
Boccatij decades, ſiue nouellæ centum. Quamdiu expurgatæ non prodierint.
Brunonijs heidelij queiſurdenſis, poematum libri ſeptem.

APPENDIX.

BArtholomæi Cauſæ, opera omnia.
Bartholomæi Caranze Mirandenſis, Cathechiſmus.
Bartholomęi coclitis anaſtaſis, chyromantiæ, & phyſionomiæ.
bartholomæi Ferrarienſis, de Chriſto Ieſu abſcondito, libri ſex quouſque expurgentur.
beati rhenani epiſtola, de primatu Pet. vbicunque reperiatur ſiue ſeorſum, ſiue libro decimo operis ad Fridericum Nauſeam.
beniamin Cantabri itinerarium.
bernardi lotij hadamarij, ſeu Gerardi lorichij adamarij, Collectio trium librorum Racemationũ brunonis Serlij de miſſa publica proroganda.
bernardini Teleſij, de natura rerum.
Item de ſomno.
Donec expurgentur.
Item quod animal vniuerſum ab vnica animæ ſubſtantia gubernatur.
bernardini tomitani, expoſitio in Matthęum.
Bonoaia, ſiue de libris ſacris conuertendis, in vernaculam linguam, libri duo, auctore Friderico furio cæriolano Valentino.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

BElial, ſiue de conſolatione peccatorum.
Beneficium Chriſti.
Bernenſis diſputatio.
bernenſis reformatio contra miſſam.
breuis, & compendioſa inſtructio, de religione chriſtiana.

Digitized by Google

breuis tractatus ad omnes in chriſtianam libertatem maleuolos. 8
breuis paſtorum.

APPENDIX.

BAſilienſium miniſtrorum reſponſio, contra miſſam.
Biblia hæreticorum opera impreſſa, vel cum eorundē annotationibus argumentis, ſummarijs, ſcholiis indicib. referta, omnino prohibentur.
bibliotheca Conſtantinopolitana.
bibliotheca ſanctorum patrũ, pariſiis edita, & per margarinum de la bigne in vnum collecta. Donec expurgetur.
bibliotheca ſtudii theologici, ex operibus SS. Hieronymi, Auguſtini, & reliquorum confecta, vel ſub alio titulo.
bibliotheca ſtudii theologici, ex pleriſque doctorum priſci ſæculi monumentis collecta apud Ioannem criſpinum, ſeu alibi impreſſa.
brutum fulmen Papæ Xiſti V. aduerſus Henricum, Regem Nauarrę Henricum borbonium, principem condenſem, vna cum proteſtatione multiplicis nullitatis.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

C

CAelius Horatius Curio.
Cęlius ſecundus curio.
caluinus.
capito Vvolphāgus Fabriti⁹.
caroloſtadius.
carolus molinęus.
caſparus cruciger.
caſpar peucerus budiſſinus.
caſparus tauberus.
caſſander brugenſis.
caries cogelus.
chriſtianus beyer.
chriſtianus lorichius heſſus.
chriſtophorus clarius.
chriſtophorus corneus ex fagis.
chriſtophorus froſcouerus.
chriſtophorus Hegendorphinus.
chriſtophorus Hoffimam.
chriſtophorus melhonerus.
chriſtophorus rheiter.
chriſtophorus traſibulus.
cladius ſenarclænus.
claudius tauerniēſis qui ſcripſit de imaginibus.

cle-

clemens marot.
conradus clauſerus.
conradus cordatus.
conradus daſypodius.
conradus Gibelus, vel Grebellus tugurinus.
conradus legus.
conradus licoſtenes.
conradus pellicanus,
conradus perea.
conradus ſchrec.
conradus ſomius.
cōradus trēnue de fride ſiè (ueu
cornelius agrippa.
crato milius.
cyprianus leouitius.

APPENDIX.

Carolus christophorus beierus.
carolus ioquilcus.
carolus Vvrenhouins.
caſſiodorus reimius.
chriſtianus granundt.
chriſtianus heſſiander.
chriſtophor fiſcher, vel fiſcherus.
chriſtophorus godmannus.
chriſtophorus imlerus.
chriſtophorus ireyus paſſauienſis.
chriſtophorus laſius.
chriſtophorus marſtaller.
chriſtophorus molhuſenſis.
chriſtophorus obōhemut.
chriſtophorus Obenhin, Othingenſis.
chriſtophorus pezelius.
Chriſtophorus ricardus.
chriſtophorus Spamgembergius.
chriſtophorus Stolberg.
chriſtophorus Stymmelius
churrerus Conradus.
clemens Schuberus.
clementius Gulhielmus.
conradus badius.
conradus churrerus.
conradus breheres.
conradus hersbachius.
conradus Lautembach, vel Leutambach
conradus Mercalinus,
conradus neander bergenſis
conradus porta
conradus Vvlnerus.
conradus Vvolſt.piatz.
conſtantius de la Fuente, Hiſpanus.
Copius balthaſar.
coranus Antonius.
Cyriacus Spamgēbergius:

Certorum Auctorum libri prohibiti.

Capricci del battaio. Ioannis baptiſtæ Gelli, Quamdiu emendatus non prodierit.
chumani Elimpſachij, de Tabernis montanis Chronologia

gia ex ſacris litteris.
cyri Theodori Podromi, Epigrammata.

APPENDIX.

Cardani, opera de ſapientia.
De veritate — Niſi cor-
De ſubtilitate. — rigantur,
De conſolatione.
Commentaria in quadripartitum Ptolomæi, de Genituris, & reliqua omnia, quæ de medicina non tractant.
caſſiani conſtātinopolitani, de libero arbitrio collatio illa quæ Aganoæ impreſſa eſt, per Ioan, Licerum. 1528.
chriſtophori a capite Fontium libri de neceſſaria correctione Theologiæ Scolaſticæ. — Omnino
De miſſę Chriſti ordine, & ritu Epitome nouę illuſtrationis chriſtianę fidei. — prohibentur.
Reliqua vero ipſius opera item prohibentur. donec expurgentur.
chronica turcica collecta a Philippo Leonicero, cui eſt adiectum opus quoddam Ioannis auentini hæretici, in quo declarantur cauſæ miſeriarum, &c.
continuatio temporum Germani cuiuſdam ab anno ſalutis 1513. vſque ad annum 1549 Quæ ſolet addi chronichę Euſebij, ab eo loco vbi incipit. — Niſi emen-
Noua temporum continuatio, &c. — dentur.
Chronologia Gerardi mercatoris, quæ a Sleidano, & damnatis auctoribus ſumpta eſt.
claudij Baduellis, liber de ratione uitæ ſtudioſæ, & litteræ in matrimonio collocandæ.
claudij Eſpencæi, commentaria de continentia in Epiſtolam ad Titum — Niſi corrigantur.
clementis Scoberti, liber de ſcrupulis chronologiorum.
Commentaria rabbi ſalomonis, & chimi, & rabbini Hieroſolymitani, & ſimilium ſuper vetus teſtamentum, tam ſcripta hebraice quam latine translata, per Conradum, & Paulum Fagium hæreticos.

Con-

Concilium abbatis Panormi, pro conſilio baſileenſi.
Conciones F. Thomæ de Senis falſo adſcriptæ & quæ reuera ſunt bernardini ochinij hæretici.
Conradi clingij, opera omnia, donec expurgentur.
Coropædia, ſiue de moribus, & vita virginum ſacrarum Gaſpare ſtyblino auctore.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

CApita fidei Chriſtianæ contra Papam, & portas inferorum capo ſinto.
Caroncis, & mercurij dialogi.
Catalogus Papæ, & Moyſis.
catalogus teſtium veritatis, ex Sanctis patribus.
cathecheſis puerorum in fide, literis, & moribus.
cathechiſmus eccleſiæ argentoratenſis.
catechiſmus, pro eccleſia Vvitembergenſi.
catechiſmus, cui titulus eſt, catechiſmus major, & min.
cathechiſmus, cui titulus, Qual maniera, &c.
cathechiſmo, cioè Formulario, per iſtruere, & amaeſtrare i fanciulli nella religion chriſtiana, fatto a modo di dialogo.
cathechiſmus, ſiue explicatio Symboli apoſtolici.
cathechiſmus paruus, pro pueris in ſcholijs, nuper auctus.
cathechiſmus ſuper Euangelium Marci.
cathechiſmus, ſiue ſimboli expoſitio.
cathechiſmus Tubicenſis.
cauſæ, quare Synodum indictam a Rom. Pont. Paulo iij recuſarint principes, ſtatus, & ciuitates Imperij, profitentes puram, & catholicam doctrinam.
centum grauamina, &c.
centum, & quatruordecim ſententiæ patrum de officio verorum rectorum eccleſiæ.
chriſtiana inſtitutio.
chriſtianæ iuuentutis crepudia.
chriſtiana reſponſio miniſtrorũ euangelij baſileę, cur miſſam, &c.
chriſtianæ ſcoliæ, epigrammatum libri duo ex varijs poetis, excerpti.

Ciuitatis magdemburgenſis publicatio litterarum ad omnes Chriſti fideles, anno 1550.
Clauicula Salomonis.
Collatio diuinorum, & papalium canonum.
collectanea demonſtrationũ, ex prophetis, Apoſtolis, & Doct. Eccl. quod Spirit. Sanctus a ſolo Patre, procedit.
colloquium cochlei, & lutheri.
colloquium Marpurgenſæ.
colloquium Vvormatiæ inſtitutum anno 1540.
comediç ſuper quæſtione, Quæ eſt maior conſolatio morientis, &c.
comediæ, & tragædiæ aliquot ex veteri teſtamento, collectore Ioanne opporino.
commentarius de angelo melanchtonis.
commentaria Germanica, in Cornelium tacitum,
commentarius in priorem Timothæi epiſtolã, a viro ſummæ pietatis conſcriptus.
concilium Piſanum, quod verius, conciliabulum dicendum eſt.
conciliabulum Theologicorum, aduerſus bonarum litterarum ſtudioſos, &c.
concionum de decem præceptis dominicis.
concordantiæ Principium nationis Germanicæ, de aſtutijs Chriſtianorum, vel curtiſanorum.
confeſſio Eccleſiæ Tigurinæ.
confeſſio fidei Auguſtanæ.
confeſſio fidei Baronum, & Nobilium, Bohemiæ.
confeſſio Saxonica.
confeſſio Vvitembergenſis.
confutatio determinationis Doctorum pariſienſium, contra Martinum Lutherum.
confutatio vnius, & viginti propoſitionum, de differentia Legis, & Euangelij.
congregatio, ſiue collectio inſignũ concordantiarũ Bibliç.
conſiglio d'alcuni Veſcoui, congregati in Bologna.

contra

contra Regulę Minoritarũ, vniuerſas perditionis ſectas.
contra Sanctos Zeylleyſten.
conuentus Auguſtenſis.
copia d'vna lettera ſcritta alli 4. di Genara. M. DI.
coptis criſtianus.
cordigeræ nauis conflagratio, dialogus.
cymbalum Mundi.

APPENDIX.

CAluinianus Candor.
Cantica ſelecta veteris, & noui teſtamẽti, cũ hymnis, & collectis, ſeu orationib. puriorib. q̃ in orthodoxa, atq. Catholica Eccleſia cantari ſolẽt, addita diſpõne, & familiari expoſitione Chriſtophori Cornei. (hæreticũ.
carmina, & epiſtole de coniugio ad Dauidem chytræum
carmina amicorum in honorem nuptiarum R. & virtute, doctrinaque præſtantis viri Stephani Iſaaci, verbi diuini, apud Heylbergenſes miniſtri.
cathecheſis doctrinæ Chriſtianæ in vſum ſcolarum Pomeraniæ.
cathecheſis religionis Chriſtianæ, quæ traditur in Eccleſijs, & Scholis Palatinatus.
cathechiſmus, pro Eccleſia Antuerpienſi, quæ confeſſionẽ Auguſtanam profitetur.
cathechiſmus Genuenſis.
cathechiſmus, Latino Germanicus.
centuria prima Monaſteriorum Germaniæ, ſiue Chronologia, chyromantiæ, libri omnes, & præſertim Patricij Tricaſij Mantuani, & expoſitio eiuſdem Tricaſij ſuper Coclitem.
chronicon prodigiorum, & oſtentorum.
chronographia Eccleſiæ Chriſtianæ, impreſſa Baſileæ apud Nicolaum Byllingerum 1551. & vbicunque impreſſa fuerit.
chronologia, ex ſacris Litteris.
chronologicarum rerum, libri duo.

Digitized by Google

Circulus charitatis diuinæ, ſiue ſub alio titulo, circulus diuinitatis. Niſi expurgentur.
Collectio figurarum omnium ſacræ ſcripturæ.
Colloquium Altemburgenſe.
colloquium Badenſæ.
colloquium Bernenſe.
colloquium Clerici, & Militis.
colloquium Herpordienſe.
colloquium Ieſuiticum.
colloquium Lypſenſe.
colloquium Marpurgenſe.
colloquium Pariſienſe.
colloquium Poſſiacum.
colloquium Schmaldicum.
colloquium Vvitembergenſe.
comedia Tragica Suſannæ, quæ quandoque cum nomine, quandoque etiam ſine nomine Auctoris prodit, vtraque prohibetur.
comediæ, & Tragediæ ex nouo & veteri Teſtamento, impreſſę Baſileæ 1540. per Nicolaum Bryſlingerum.
comitia Spiræ, & Vvormatiæ.
commentarium Bibliorum.
commentarius capitæ Vrbis ductore Borbonio exquiſitũ modum confectus.
compendium, ſiue Breuiarium textus, & gloſſæmaton, in omnes veteris inſtrumenti libros.
compendium orationum, impreſſum Venetijs per Iuntam, & alios, donec expurgatum fuerit.
concordia pia, & vnanimi conſenſu, repetita confeſſio fidei, & doctrinæ electorum Principium, & ordinum Imperij, atque eorundem Thelologorum, qui Auguſtanam confeſſionem complectuntur.
confeſſio Anglicana.
confeſſio Antuerpienſis.

Con-

Confeſſio Argentinenſis.

confeſſio doctrinæ Saxonicarum Eccleſiarum, ſynodo Trid. oblata, anno Domini 1551.

confeſſio fidei, de Euchariſtiæ Sacramento, per miniſtros Eccleſiæ Saxoniæ.

confeſſio fidei Miniſtrorum Vvitembergenſim.

confeſſio Miniſtrorum Ieſu Chriſti.

confeſſio piæ doctrinæ, quæ nomine Chriſtophori Ducis Vvitembergenſis, & Trecenſis comitis &c. fuit propoſita, per legatos die eius 24. Menſis Ian. anno 1552. congregationi Conc. Trid.

confeſſio religionis, ſeu fidei chriſtianæ ſacratiſſimo Imperatori Carolo Quinto, Cæſari Auguſto, in Comitijs, Auguſtæ Anno Domini 1530. per legatos ciuitatũ Argentorati, Cõſtantiæ Manningę, & Lindanię exhibita.

confeſſio Vvaldenſium.

conſilium Pauli Tertij, datum Imperatori, in Balgis, cum Euſebij Pamphili, pia explicatione.

conuentus Geneuẽſis, ſiue conſilium miniſtrorum Geneuenſium in diuerſorio quodam iuxta Geneuenſium anno Domini 1565.

conuiuia, ſeu colloquia tironum.

catechiſis, ſiue prima inſtitutio, aut rudimenta religionis Chriſtianę, Hebraicè, Grecè, Latinè explicata, Lugduni Batauorum ex officina Platiniana, apud Franciſcum Rachelengium.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

D

DAuid Georgius ex Delphis.

Dauid Peiferus.

Liplius, vel Pfeſſinger.

Dauid Scheffer.

didymus Auentinus, qui eſt Melanchton.

Diethelmus Cellarius.

Dionyſius Melander.

Dominicus Caramanius.

Dominicus Melguitius.

APPENDIX.

DAniel Bodenbergius.

Daniel Hofmannus.

Daniel

daniel Toſſanus.
dauid Chytræus.
dauid Paræus.
dauid Stangiu.
dauid Thoner.
dauid Vvetterus.
dauid Vvithedus.
dauid Vvoitus.
donatus Gotuiſus.
durandus de BaldacK.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

DAntis Monarchia.
Dauidis Chytręi, liber de auctoritate, & certitudine. Chriſtianæ doctrinæ, ac ratione diſcendi Theologiam.
Deſideria Eraſmi Roterodami. Colloquiorũ, liber, Moria, Lingua; Chriſtiani Matrimonij inſtitutio, de interdicto eſu carnium, eiuſdem Paraphraſis in Matthæum, quæ a Bernardino Tomitano in Italicã linguam conuerſa eſt.
cætera vero Opera ipſius, in quibus de Religione tractat, tamdiu prohibita ſint, quamdiu a facultate Theologica Pariſienſi vel Louanienſi expurgata non fuerint.
Adagia verò ex editione, quam molitur Paulus Manutius permittentur.
Interim vero, quæ iã edita ſunt, ex punctis locis ſuſpectis iudicio alicuius facultatis Theologicæ Vniuerſitatis catholicæ vel Inquiſitionis alicuius Generalis pmittãtur.

APPENDIX.

DAuid de Pomis Hebræi, de medico Hebreo enarratio Apologetica, quamdiu emendata non prodierit.
deſiderij Eraſmi Roterodami Adagia iam pridem edita a Paulo Manutio permittuntur.
dialogus Petri Mochij, de cruciatu exilioque cupidinis.
dialogus Pontani Charon.
didaci Stellæ commentaria in Euangelium Lucæ, niſi fuerint ex impreſſis ab anno 1581.
duareni. Liber de S. Eccleſiæ miniſterij, permittitur, ſi tamen correctus fuerit.
Libellus vero eidem adiunctus, ab eo latinus factus, cui titulus eſt, Pro libertate Eccleſiæ Gallicanæ, aduerſus Rom. aulam defenſio pariſienſis Curiæ, Ludouic. XI. Gal-

Digitized by Google

Gallorum Regi quōdam oblata omnino prohibetur.

Auctorum incerti nominis, libri prohibiti.

DEclaratoria Iubilei.

Decretum Norimbergenſe, editum anno 1523.

defenſio pro Zvinglio.

defenſio aduerſus axioma catholicum, ideſt criminationē Roberti Epiſcopi Abrincenſis.

dialogi aduerſus Ioannem EcKium.

dialogi de Mercurio, & Charonte.

dialogus de doctrina Chriſtiana.

dialogus Karſtans, & Regellianus.

dialogus de morte Iulij II. Papæ, ſiue Iulius.

dialogus Curnarus Leuiathan.

dialogus obſcurorum virorum, in quo tres colloquuntur Theologi.

dialogus Orat. Pontificis Romanis, illius qui eſt Pontifici a confeſſionibus.

dialogus paradoxus, quo Romani Pontificis Orator, una cum eo qui eſt, &c.

diſcorſi ſopra li fioretti di S. Franceſco.

diſputatio Badenſis.

diſputatio Bernenſis.

diſputatio Cronicen. cum duabus epiſtolis.

diſputatio inter clericum, & militem, ſuper poteſtatę Prælatis Eccleſiæ atque Principibus terrarum commiſſa, aliàs ſomnium viridarij.

diſputatio Lypſica inter Martinum, & Hieronymum Emſerum.

diſordine della Chieſa.

diurnale Romanum, impreſſum Lugduni, in ædib. filiberti Reletti, & Bartholomæi freni.

doctrina veriſsiſima ſumpta a cap. 4. epi. ad Romanos, vt conſolentur afflictæ conſcientiæ.

doctrina, vetus, & noua,

dragale locorum communium.

duæ

Digitized by Google

Duæ diſput. Herffordianæ Kangui,& Nauclerij.

Due lettere d'vn cortigiano,nelle quali ſi dimoſtra, che la fede,&c.

APPENDIX.

De auctoritate,officio,& poteſtate Paſtorum Eccleſiaſticorum.

Declaratio nominum Caldæorum,niſi corrigatur.

De diſciplinis puerorum,recteque formandi eorũ ſtudijs, & morib. ac ſimul, tam parentum, quàm præceptorum in eoſdem officio,doctorum virorum libelli vere aurei,

De ſcripturæ ſanctæ præſtantia,dignitate, & auctoritate, &c.

De Chriſtianiſſimi Regis periculis,& notata quædam, ad Sfundrate Pontificis Romani, litteras monitoriales Frãcofurti,apud Martinum Lechlerum 1591.

Dialectica Legali,etiam cum nomine auctoris.

Dialogi ſacri,ſine nomine auctoris, qui tamen ſunt Sebaſtiani Caſtalionis hæretici.

Diſputatio de feſto corporis Chriſti.

Diſputatio de peccato originali.

Diſputatio de pœnis.

Diſputatio de miniſterio verbi.

Doctrinæ Ieſuitarum præcipua capita a doctis quibuſdã Theologis,retexta ſolidis rationibus teſtimonijſque ſacrarum ſcripturarum,& doctorum veteris Eccleſiæ confutata tomi tres.

Altera editio priore emendatior eo duplo maior, & ſub eiſdem,vel parum diuerſis titulis, doctrinæ Ieſuiticæ, &c Tomus primus, Tomus ſecundus,tertius, quartus, & quintus.

Dominicæ præcationis explicatio,impreſſa Lugduni, per Gryphium,& alios.

Duellorum libri,literæ,libelli,ſcripta.&c.Quibus eadem duella ex profeſſo defenduntur,ſuadentur, docenturq; prorſus vetantur,ſicut,& eorum deteſtabilis vſus, a ſacro Concilio Tridentino omnino prohibitus eſt.

Digitized by Google

Siqui verò ex huiuſmodi libris, ad controuerſias ſedandas, paceſque componendas proficere poſſunt, & expurgati, & approbati permittuntur.

Duo volumina orationum obſcurorum virorum.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

E

EObanus Heſſus.

Eraſmus Benedictus Sileſius.

Eraſmus Ebernus.

Eraſmus Fabricus.

Eraſmus Oſualdus, Screkenſuſius.

Eraſmus Rotembucher.

Eraſmus Roterodamus, vide ſupra in littera D.

Eraſmus Sarcerius.

eraſmus Snepſius.

euricius Cordus.

Eutychius Mion, qui, & Muſculus.

APPENDIX.

EAdmundus Halen, Hordeuolgius.

Vel Nordouolegius.

edmundus Geſt. Anglus.

edmúdus Grindalus, Anglus

edmundus Bunnius.

Aegidius Hunnius.

elchanon Pragenſis.

elias Palingennius.

enochus Saracenus, Geneu

eraſmus Alberus.

eraſtus Thomas.

erahardus Schneſius.

erneſtus Vogelin.

eſaias Heinceduhic.

euſebius Cleberus.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

APPENDIX.

ELementa magica Petri de Abbano.

Enchiridion doctrinæ Chriſtianæ Concilij Colonienſis. niſi expurgentur,

enchiridion militæ Chriſtianæ, auctore Ioanne Iuſto Lanſpergio, ſeu ſine nomine auctoris, impreſſum Compluti.

epitome omnium operum D. Aurelij Auguſtini; per Ioannem Piſcatorem ille quę impreſſæ ſunt, per Ioannem Chriſpinum.

Euſebij Candidi. Clauſus lectificę mortis.

Exa-

examen ordinandorum, Ioannis feri, niſi ſit ex impreſſis ab anno 1587.

Auctorum incerti nominis, libri prohibiti.

ELementa Chriſtiana, ad inſtituendos pueros.
enarrationes Epiſtolarum, & Euangeliorum.
enchiridion Chriſtianiſmi.
enchiridion piarum precationum.
epigramatum Chriſtianæ ſectæ libri duo, ex varijs Chriſtianis poetis decerpti.
epiſtola Apologetica ad ſinceriores Chriſtianiſmi ſectatores Phryſium Orientalem, &c.
epiſtola Chriſtiana, de Cæna domini.
epiſtola directa ad pauperem & Mendicam Eccleſiam Lutheranam.
epiſtola de non Apoſtolicis, quorundam moribus, qui in Apoſtolorum ſe, &c.
epiſtolam de magiſtri Louanienſibus.
epiſtola miniſtri cuiuſdã Verbi Dei, de Eccleſiæ clauibus Sacramentis veraque miniſtrorum Spiritus electione.
epiſtolæ piæ, & Chriſtianæ.
epiſtola, & Præfatio in Decalogum.
epiſtola Sancto Vlrico adſcripta.
in epiſtolam ad Timothæum Commentaria.
Epitome Belli papiſtarum contra Germaniam, atque patriam ipſam Cæſare Carolo Quinto duce.
epitome decem præceptorum, prout quemque Chriſtianum cognoſcere decet.
epitomę Eccleſię renouatę.
epitome reſponſionis ad Martinum Lutherum.
eſdræ Lamentationes Petri.
eſpoſitione dell'oratione del Signore in volgare, compoſta per vn padre non nominato.
Euangelicæ Conciones.
Euangelium æternum.
euangelium Paſalli.

Exa-

Examen Dei opus.
expoſitio Symboli Apoſtolorum Orationis Dominicæ, & præceptorum.

APPENDIX.

ELegiæ aliquot, de morte coniugis, & liberorũ, quæ ſunt ioannis Piſtorii hæretici.
Enchiridion Manuale, Romæ excuſſum apud Thomam Membruuium (vt quidem apparet in Frontiſpicio) vt vero in calce legitur, Trecis, vbi eum librum excudebat Franciſcus Trumeſui.
enchiridion parui cathechiſmi, ioanmis Brentii, in colloquia redactum.
enchiridion aliud, piarum precationum, cum kalendario & Paſſionali (vt vocatur) Vvitembergæ apud ioannem Luſt. anno 1529.
enchiridion Principis, & Magiſtratus chriſtiani, ꝙ refertur ad Petrum Aegidium, & Cornelium ſcribonium.
epigrammatum Flores, niſi corrigantur.
epiſtola conſolatoria, ad Reuerendos, & grauiſſimos theologos.
epiſtola Luciferi, ad malos principes chriſtianos.
epiſtolę conſolatoriæ, collectę per Cyriacum Spamgenbergium.
epiſtolæ obſcurorum virorum.
epiſtolæ chronicorum, & hiſtoriarum Mundi, velut index primæ, & ſecundæ impreſſionis, in quo ſunt impreſſæ, atque figurę Imperatorum, & imagines.
epitomæ figurarum Sacrę ſcripturę.
epitomatę Hiſtorię, & de Bello Religionis.
epitome hiſtoriarum ſacrarum, & locorum communium.
ethicæ Chriſtianæ libri tres, in quibus, &c.
euangelium lætum Regni Nuncium.
excepta quædã capita, ex ſcripturis oĩb. fidelib. neceſſaria.
exempla virtutum, & vitiorum.
exẽplariũ Sãctę Fidei catholicę, quocũq. idiomate, ĩpreſſũ.

Exem-

Exemplorum variorum liber de Apoſtolis, & martyribus ſiue ſeorſum, ſiue coniunctus, catalogo S. Hieronimi, de Eccleſiaſticis ſcriptoribus.

exercitatio vitę ſpiritualis.

explicatio Symboli per dialogos.

explicatio primi, tertij, quarti, & quinti capit. act. Apoſt.

expoſitio ſecundę epiſtolę. D. Petri, & Iudę.

expoſitio nominis Ieſu, iuxta mentem Hebręorum, cabaliſtarum Gręcorum, chaldęorum. Perſonarum, Latinorum.

Sine nomine auctorũ, & quocũq. idiomate impreſſa.

expoſitio ſuper cantica canticorum Salomonis.

expoſitio in Epiſtola, Pauli ad Romanos, & ad Galatas, cuius præfatio in epiſtolam ad Romanos incipit, Varias narrationes, &c. Et in expoſitione primi c. ad Romanos, cuius initium eſt. Quum beatus Apoſtolus Romanus ſcribere inſtituiſſet, &c.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

F

Fabritius capito Vvolphangus.
Fabritius Nontanus.
felicianus de ciuitella.
Felix malleolus Tigurinus.
felix manſius.
Firmianus clorus qui & viretus
franciſcus petius.
franciſcus Burgerdi.
franciſcus cotta Lemburgius.
franciſcus enzinas.
franciſcus kolibius.
franciſcus lambertus.
franciſcus lamberti.
franciſcus liſmaninus.
franciſcus Niger, Baſſanenſis.
franciſcus portus, Græcus.
franciſcus Stancarus.
fridericus a dinheim.
fridericus Iacob,
fridericus myconius.
fridericus a Than.
fridolinus brombach.
fridolinus lindouerus.

APPENDIX.

Fauſtus Sozzinus.
Filis paſtor in Auſtria.
filius paſtor Halberſtadienſis

vel

vel halberſtatenſis.
fortunatus crellius.
franciſcus bigor.
franciſcus burgouius.
franciſcus Dauid.
franciſcus hottomanus.
franciſcus Iunius.
franciſcus perren.
frãciſcus puccius, filidinus falsò vſurpante cognomẽ pucciorum.
franciſcus rabletius.
fridericus beurhuſius.
fridericus dedekindus.
fridericus Petri.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

FAbulæ Laurentij Abſtemij,& Gilberti cognati.
Franciſcus Balduini I.C. Conſtantinus Magnus, ſiue de Conſtantini imperatoris legibus Eccleſiaſticis, atq; ciuilibus, commentaria.
franciſci Frauchini, liber poematum.
franciſci Trachelæi ſtatij propedeumata Oratoria.
franciſci Zabarellæ, liber de Schiſmate, atque eiuſdẽ libri Præfationes, Argentinæ impreſſæ, donec expurgentur.
friderici Fregoſij, tractatus de oratione, de Iuſtificatione de fide, & operib. & pręfatio in Epiſtolam Sancti Pauli ad Romanos, qui tamen falsò illi creditur adſcriptus.
friderici Furij Ceriolani Valentini Bononia, ſiue de libris ſacris, in vernaculam linguam conuertendis.

APPENDIX.

FAbritij, liber octauus Epiſtolarum ad Fridericũ Nauſeam, qui eſt Roberti a Moshaim.
farrago Poematum Leodegarij à Quercu.
Flores hiſtoriarum, per Matthæum. Vveſtimonaſterienſem editi ann. 1573. Niſi emẽdetur Londini.
fratris Franciſci de Eua præparatio mortis.
franciſci Georgij Veneti. Harmonia mundi, & Problemata ſacræ ſcripturæ Donec expurgẽtur.
franciſci Guicciardini Hiſtorie Latinè reddita per Cælium ſecundum Curionem.

Franciſci Irenici,Ettelingianenſis Germaniæ, Exegeſeos,volumina duodecim.

franciſci Polyngrani, aſſertiones quorundam Eccleſiæ dogmatum.

Donec expurgentur.

Franciſci Patritii Noua de Vniuerſis philoſophia, niſi fuerit ab Auctore correcta,& Romæ cum approbatione R.Magiſtri Sacri palatij,impreſſa.

Auctorum incerti nominis, libri prohibiti.

FArrago concordantiarum inſignium totius Bibliæ.

Franciſcus rerum expetendarum,& fugiendarum.

forma delle Orationi Eccleſiaſtiche,& il modo di amminiſtrare i Sacramenti,& di celebrare il Santo Matrimonio auctor creditur eſſe Caluinus.

franciſci Nocturna apparitio.

fundamentum malorum, & bonorum operum.

APPENDIX.

FAſciculus Mirrę,Genuę impreſſus.

fidei Chriſtianę capita,contra Papiſtas.

fidelis ſerui ſubito infideli reſponſio, vna cum errorum, & calumniarum quarundam examine, quę continentur in ſeptem libris de viſibilis Eccleſię Monarchias, a Nicolao Sandero conſcripta.

flores Epigrammatum.

flores Romani,
flores Sanctorum.
flores virtutum.

Vbicunque & quacunque lingua impreſſi,donec corrigantur.

fons Vitę.

formula miſſę Vuitembergenſis.

formulę precum, ſeu agenda, aut Officia Hęreticorum omnia quacunque lingua conſcripta.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

G

GAlaſius Zuuinglij,vini defenſor.

defenſor, vel Nico Gaſpar Bruſchius Egranus.

laus galaſius,Cal. Gaſpar churrerus.

Ga-

Digitized by Google

Gaſpar cruciger.
gaſpar Gaetterus.
gaſpar hedio.
gaſpar Heldelinus.
gaſpar hubertinus.
gaſpar Megander Tigurinus.
gaſpar Rodulphius.
gaſpar Svvencfeldius.
georgius Aemilius Mãsfel.
georgius battẽheimer (dẽ
georgius celeſtinus.
georgius Fabritius, Chennicen.
georgius Ioachimus rheticus.
georgius maior.
georgius neccarus.
georgius perſferer.
georgius Reich.
georgius rorarius
georgius Sabinus.
georgius ſpalatinus.
georgius volger.
gerardus Geldenhaurius, Nouiomagus.
gerardus Liſtrius.
gerardus lorichius Adamarius.
gerardus Segarelli pergamen.
gilbertus cognatus, Nozerenus.
gorcinianus.
georgius Bruck.
georgius caſelius.
gregorius Giraldus. Non ille Ferrarienſis, qui dicitur lilius.
grinæus Simon.
gualterius Tigurinus.
gulielmus Aurifex.
gulielmus Farelus.
gulielmus Guaphæus Hagien.
gulielmus poſtellus, Barantonius.
gulielmus ſartoris.
gulielmus Taylous, anglus.
gulielmus Tindalis.

APPENDIX.

GAſpar adeler.
gaſpar brummiller.
gaſpar elogius.
gaſpar enmaches, vel enrimachæra.
gaſpar Faber.
gaſpar gendema.
gaſpar Hantz.
gaſpar gombergius.
gaſpar macer, vel macrus.
gaſpar meliſander.
gaſpar mottæus Semal kaldenſis.
gaſpar Oleuianus.
gaſpar peucerus Budiſſinus.
gaſpar Stolhagius.
gaſpar Tauberus.
georgius Autumnus.
georgius blandrata, vel blandatra.

georgius Brinderus.
georgius buchanan⁹ Scotus,
georgius caſſander brugenſis, ſiue Veranius modeſtus Pacimontanus.
georgius codonius.
georgius conſtantinus Anglius.
georgius Dauid.
georgius Deitherichus.
georgius ebouff.
georgius ecKart.
georgius edelmann.
georgius Fladorius.
georgius Grynæus Bodicenus.
georgius hanfeldt.
georgius henninges.
georgius roye bedfordienſis.
georgius hupelich.
georgius lyſtenius.
georgius meckart.
georgius mylius.
georgius nigrinus.
georgius niger.
georgius Princeps Anhaltinus.
georgius Raudt.
georgius Scohmaltzing.
georgius Sholtz.
georgius ſchon.
georgius Siberſchlag.
georgius Sobnius.
georgius Spintlerus.
georgius tilenus.
georgius Vvaltherus.
gerardus Neomagus, ſiue Nouimagus.
germanus Beyer.
gothardus, qui & Conradus.
gregorius pauli.
gregorius perſitius Lubenenſis.
gregorius Vverſer.
gulielmus parlouue.
gulielmus bidembachius.
gulielmus charcus.
gulielmus colus
gulielmus freuguereius, vel fuquereius.
gulielmus fulcus.
gulielmus Hieron.
gulielmus Rudingus Heſſus.
gulielmus Sarcerius.
gulielmus Turacrus.
gulielmus Turnerus.
gulielmus Vdalus.
gulielmus VvitaKerus.
gulielmus Vvidephus.
gulielmus Vvitte.
gulielmus Guittingamus.
gulielmus Xilanter.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

GAufride de monte electo, Tractatus ſuper materia cōcilij Baſilæenſis.

Digitized by Google

Geordij Caſſandri, Hymni Eccleſiaſtici.

Gratia Dei de Monte Sancto, Epiſtolæ piæ, & Chriſtianæ.

Gripij præcationes Dominicæ.

Gulielmi Occani opus Nonaginta dierum.

Item dialogi, & ſcripta omnia, contra Ioannem vigeſimũſecundum.

APPENDIX.

GAſparis gaballini Tractatus commerciorum & vſurarum, redditumque pecunia conſtitutorum, & monetarum. Nisi emẽ-

Ejuſdẽ tractatus de eo quod intereſt. Et de diui-dentur. duo, & indiuiduoque, qui omnes ſunt Caroli Mollinati mutato tantum auctoris nomine.

gaſparis Stiblini Coropedia.

gaudentij Merulæ, Memorabilium liber niſi emendetur.

georgius Nigrini conciones.

georgij victorij Poemata.

Gulielmi Grattarolæ opera, quamdiu emendata non prodierint.

Auctorum incerti nominis, libri prohibiti.

GEographia vniuerſalis.

Germanicæ nationis lamentationes.

Giuditio ſopra le lettera di tredici huomini Srampãte l'anno 1555. qual ſi conoſce eſſere del Vergerio.

APPENDIX.

GEneſis cum Catholica expoſitione Eccleſiaſtica.

Geomantiæ libri omnes.

geſta Romanorum.

gloſſa ordinaria Geneuenſis.

gloſſæ ordinariæ ſpecimen.

gratianus antijſuita, i. canonum, ſcriptis auctorum Theologorum a Gratiano in illud volumen (quod decretũ appellatur) collectorum, & doctrinæ Ieſuiticæ ex varijs iſtius nuper e ſanctæ Mateologorum ſcriptis exerptæ,

collatio, a quodam veritatis ſtudioſo inſtituta, & nunc primùm in lucem edita.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

H

HAdrianus Iunius.
Hartmannus beier
Hartmanus Palatinus I. C.
Heberus.
Hedio Gaſpar.
Helias, vel helius.
Hobanus heſſus.
Helias pandochæus, qui & poſtellus.
Heliodorus alexiacus.
Henricus VIII. Anglus.
Henricus bomius.
Henricus bullingerus.
henricus Cornelius Agrippa.
henricus ab Emſidel, vel Einſidel.
henricus ab Eppendorff.
Henricus Lupulus.
henricus pantaleon.
henricus Scotus.
Henricus Stollius.
henricus Surphanu.
henricus vvelphius lingen.
henricus vtingerus.
hermanus bodius.
hermanus bonnus. (lus
hermanus buſchius paſſi.
hermanus heſſus.
hermanus italus.
hermanus r. ſſuvich.
hermanus luſcus.
herzerus.
hieronymus paſſanus.
hieronymus cato piſaurien.
hieronymus galathæus.
hieronymus cauſcher.
hieronymus marius, vel hieronymus maſſarius.
hieronymus de praga.
hieronymus ſabir de ſancto gallo.
hieronymus ſauonen.
hieronymus ſcrurpff.
hieronymus vicellerius friburgen.
Hieronymus vuolphius.
hiob. Gaſt.
hippinus.
hortenſius tranquillus, alias hieremias, alias landus.
hugo latimerus.
huldricus enchauſtius,
huldricus, huttenus, ſiue de hutten.
huldricus hutius, hugualdus
huldricus Luuinglius, toggius.

APPENDIX.

HAllerus bartholdus,
Hamelus godofredus.

Har-

Digitized by Google

Harmannus Scopperus nouoforenſis noricus.
helias huttenus.
helias palingenius.
helias ſcadęus.
hemingius nicolaus.
henricus boetius.
henricus brinceolus, qui edidit libros ſub nomine roderici morſij.
hēricus efforhē, vel efforden.
henricus erberg.
henricus hartopæus.
henricus huſanus,
henricus mylius.
henricus modec.
henricus mollerus.
henricus nicolaus, ſiue libri omnes H.N ſignati.
henricus petręus.
hēricus rhedos vel rochus.
henricus Senenſis.
hēricus ſchenius munderus.
henricus ſtephanus.
henricus thylo.
henricus tholoſanus.
henricus Vvolphius.
hermanus figulos.
hermanus hamelmanus.
hermanus pacificus.
hieremias baſtingius.
hieronymus hanboldus, vel hauboldus retibonenſis.
hieronymus henninges.
hieronymus maucelus.
hieronymus Panchus.
hieronymus periſſerius.
hieronymus pumecchius.
hieronymus valler.
hieronymus venus.
hieronymus Vvalerus.
hieronymus auildēbergius. aurimontanus.
hieronymus zanchius, vel panchus.
himmanuel tremelius.
houardus.
hugo hugaldus.
hugo ſurreatus cognomine roſiere.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

HEnrici bebelij Iuſtingenſis, facetiæ, inſtitutio puerorum, triumphus Veneris.
hieronymi gebuiſeri, liber de ſacrilegio:
Item exhortatio ad ſacram communionem.
hieronymi meſſi, diſcurſus, prouerbia, & prognoſtica.
hieronymi Sauonarolæ ferrarienſis ſermones, qui olim in Rom. indice prohibiti fuere, nō legātur donec iuxta cēſuras patrū deputatorē emēdati prodeant. & ſunt hi.
In Exodū ſermo primꝰ incipiēs, Dn̄e q̄d multiplicati, &c.

Digitized by Google

Item ſermo ſecundus.incipiens,eſſendo noi,&c.
item ſermo tertius,ſuper in exitu Iſrael,&c.
item ſermo vj.illud,Quanto magis opprimebat eos , &c.
item ſermo x.in illud.clamor ergo filiorum iſrael, &c.
item ſermo xij in illud,Reſpondens Moyſes,ait, &c.
itẽ ſermo xx in illud, Pſal. Palpebræ eius interrogant filios hominum, &c.
item exhortatio habita ad populum incipiens,hauendoſi a fare,&c.
item in concionib.per totũ annũ,Concio vij. ſuper ruth Cuius initium eſt,il lumę naturale della ragione, &c.
item in concionibus ſuper Amos,& Zachariam,Concio xij.in illud.Audite verbum hoc vaccæ pingues,&c.
item in Iob.concio xiiij.incipiens;Beatus vir qui corripitur a Domino,&c.
item in Ezechielem ſermo xxi. in illud , Dixit Dominus audite me tranſire per mediam ciuitatem,&c.
item ſermo xxxij.in illud , & poſt omnes abominationes tuas,&c.
item ſermo xlj.i illud,& factus eſt ſermo Dñi ad me, &c.
item Concio tertia in octaua Epiphaniæ, incipiens,Ecce gladius Domini,&c.
item liber inſcriptus Dialogo della Verità.
Hippophyli Melangei Theologiæ compendium.
Item expoſitio in Euangelium S.Matthæi.
Hirenæi Tripolitani aphoriſmi,ex Ambroſio,Auguſtino, & Lactantio.
Hugonis hugaldi Epiſtolæ.

APPENDIX.

Hadriani Barlandi inſtitutio hominis Chriſtiani.
Hadriani Damman Gandauenſis liber inſcriptus Imperij ac ſacerdotij ornatus.
Diuerſarum item gentium peculiaris veſtitus cum commentariolo Cæſarum,Pontificum, ac ſacerdotum.
Henrici Decimatoris Hiſtornenſis,ſilua,vo. Niſi co.rig.

cabulorum,& phraſium,cum ſolutæ,tum plicatæ orationis,&c.

henrici viij. Angli liber de ſacramentis, quem conſcripſit aduerſus Luterum permittitur.

henrici harphij theologica miſtica, niſi repurgata fuerit ad exemplar illius,quæ fuit impreſſa Romæ anno Domini,1585.

hieronymi ſerræ Lutheranorum ſerræ in ſeruum arbitriũ liber,niſi prius corrigatur.

hiſtoriæ Magdeburgicæ ab illyrico, & complicibus coaceruatæ.

hiſtoria de ſchiſmate Theodorici Nemienſis.

huldarico epiſcopo Auguſtano epiſtola adſcripta aduerſus Nicolaum Papam.

Hypotypoſeon Martini Martinez Cantapetrenſis, liber niſi fuerit ex impreſſis ab anno 1582.

Auctorum incerti nominis, libri prohibiti.

HEnrici quarti Cæſaris vita.

Hiſtoria de Germanorum origine.

Hiſtoria de ijs quæ ioanni huſs, in Conſtantienſi Concilio euenerunt.

Hiſtoria de morte ioannis Diazij, hiſpanij, quem refert eius germanus interfecit.

APPENDIX.

HEbrea, Chaldea, & Latina interpretatio bibliorum, cum Indice Roberti Stephani.

heluetiæ gratulatio ad Galliam, de henrico huius nominis Quarto aliarum,& Nauarræ rege.

heidelbergenſis Teologia,de Cœna Domini.

hiſtoriarũ,& Chronicorum Epitome, velut index vſque annum 34.

hiſtoriarum,& Chronicorum totius mundi, Epitome,impreſſe Baſileæ.

hiſtoria Belgica.

hiſtoria Germaniæ,Francofurti dita 1584.

Digitized by Google

Hiſtoria Græcie, nnper edita. Donec
hiſtoria Scotorum, nuper edita. expur-
hiſtoria huſſitarum. gentur.

hiſtoria vera, de rebus Martini buceri, Pauli fagij, & Catherinæ Vermillæ, Petri maetiris, vxoris, vel ſub alio titulo.

hiſtoria de vita, obitu, & ſepultura, &c. Martini buceri, & Pauli fagij, quæ intra annos duodecim in Angliæ regno accedit.

hortulus animæ, niſi corrigatur.

hortulus paſſionis in ara Altaris Floridus.

hidromantiæ artis, opera omnia.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

I

Iacobus bedrotus pludentimus,
Iacob a Burgundia,
Ille qui ſcripſit Apologiā ad carolum cæſarem.
iacobus Hallis.
iacobus imelius.
iacobus kaurius.
iacobus Kungius.
iacobus Micyllus.
iacobus miſnenſis, alias Incobellus.
iacobus mylichius.
iacobus Otherus.
iacobus prępoſitus, qui ſcripſit Hiſtoriam vtriuſque captiuitatis propter verbum Dei.
iacobus Schegkius.
iacobus SchancK.
iacobus Strauſz.
iacobus Zieglerus.
ianus Cornarius.
iaſparus bigel.
iachimus camerarius.
ioachimus lesberus.
ioachimus mahdeburgius.
ioachimus morhuus.
ioachimus vadianus.
ioachimus Vvſtphalus.
ioannes Aepinus.
ioannes Agricola, islebius.
ioannes alarco.
ioannes aloyſius, paſchalis.
ioãnes apellus, Norimbergē.
ioannes aſtoc, anglus.
ioannes aſvvarblj.
ioan. Athanaſius, veluanus.
ioan. Auene, rubeaquenſis.
ioannes auentinus.
ioannes baliſtarius.
ioannes baptiſta vergerius.

Ioan-

Digitized by Google

Ioannes blaſius.
ioannes brenrinus.
ioannes briſmanous.
ioannes bugenhagius, pomeranus.
ioannes caluinus.
ioannes campanus, qui ſcripſit contra Trinitatem.
ioannes cannerius.
ioannes carion.
ioannes caſtellanus.
ioannes comander.
ioannes coſmius.
ioannes CzaphKo.
ioannes decanus pataujen.
ioannes denchius, alias decKius.
ioannes diazius, ille cuius mortis hiſtoriam ſcripſit cernarcleuius.
ioan. dolchſchius, vel Khitchenſis.
ioannes Draco, ſiue draconires.
ioannes enromius.
ioannes fabricius.
ioannes foxus.
ioannes franciſcus cotta, lèburgius
ioannes frederus.
ioan. fredericus, cæleſtinus.
ioannes friſius, Tigurinus.
ioannes Frith, Lundin.
ioannes funčtius, norimbergen.
ioannes fuſterus.
ioannes caſtius briſacenſis.
ioannes Gerardus.
ioan gigas, northuſianus.
ioannes giellus.
ioannes gocchius.
ioannes hallerus, tigurinus.
ioannes hannerus.
ioan. herold Acropolita.
ioannes heruagius.
ioannes heſſus.
ioannes homburgius.
ioannes hoperus, anglus.
ioannes hoſpinianus, Steinanus.
ioannes hoſt.
ioannes huſchius.
ioannes huſſ.
ioannes huſſerus.
ioannes hurrichius.
ioannes de indagine, non ille carthuſianus.
ioannes Kleinavvs.
ioannes Knoblouchus.
ioannes Lachman.
ioan. a lasKo, polonus.
ioannes Leonardus Sartorius.
ioannes a leydis.
ioannes lrcula.
ioannes lonicerus.
ioannes de lucauueck.
ioannes mantellius.
ioan. Marbachius, vel Morbachius.

Ioan-

Ioannes marcellus, Regiomontanus.
Ioannes mardeley.
Ioannes mater.
ioannes mayre.
ioannes meyer.
ioannes muchkius.
ioannes muslerius.
ioannes Oecolampadius.
ioan Oldecaſtel, anglus.
ioannes Oldendorpius.
ioannes oporinus.
ioannes pleffinger.
ioannes philonus rugo, vel dugo.
ioannes philologus.
ioannes, vel Io. Baptiſta piſcatorius.
ioannes piſtorius, a Vvorden.
ioannes polycarius, Cygnæus.
ioan. pollius, Vveſtpſſalus,
ioannes pomeranus.
ioannes poſtellus.
ioannes pyzibram.
ioannes pupperus, Gochianus.
ioannes purpurei.
ioannes puruey, anglus.
ioannes Rhellicanus, Tigurinus.
ioannes Rhodophanta.
ioannes ribitrus.
ioannes rihelius.
Ioannes Ruius, Arthen dorienſis.
ioannes rochefort.
ioannes de rocheſana.
ioãnes rogors, vel Rochus anglus.
ioannes ruthenus.
ioannes ſagittarius burdegalen.
ioannes ſapidus.
ioannes ſartoris.
ioannes ſcheltling.
ioannes ſchouerus, caroloſtad.
ioannes choper.
ioannes ſecerius.
ioannes Sleidanus.
ioannes ſchneppius, vel ſneppius.
ioannes ſpangenbergius.
ioannes ſpinus.
ioannes ſplendianus.
ioannes ſtappitius, vel ſtaupitius.
ioannes ſtigelius, vel ſtiphelius.
ioannes ſtolſius.
ioannes ſtuchk.
ioannes ſtumpff.
ioannes ſturmius.
ioannes tzapko.
ioannes valdeſius.
ioannes vannius.
ioannes velt Kirchius, ſiue vel curi.

Ioannes de Vveſallia.
Ioannes Vveſtuhalus.
Ioannes Vviclephus.
Iuānes vingandus, vel Vvigandus.
Ioannes vijcK.
ioannes Vvillebrochius, dātiſcanus.
ioannes virglingius, qui & brentius.
ioan. Vvolphius, tigurinus.
ioannes de vvorden.
ioannes zuichius.
iob gaſt.
iodochus coch, ſiue cocus, qui & iuſtus Iona.
iodocus villichius.
ionas, q̄ eſt, iodocus cocus.
ionas philologus.
ioſeph grumepech.
ioſephus klup
ioſias ſimlerus, vel ſimilerus.
iulius Cæſar. P. Caluini interpres.
iulius Dominicus garamanus.
iulius mediolanenſis, apoſtata.
iuſtus ionas, ſeu Iodochus Conch, vel cocus.
iuſtus menius, iſentanen.

APPENDIX.

IAcobus acontius.
Iacobus anetius, vel Aenetius.
Iacobus andreæ Shmidellinus, vel iacobus Smidellinus.
Iacobus arriſon.
iacobus brucardus.
iacobus brucinenſis.
iacobus cornerus.
iacobus eiſemberg.
iacobus frindangus.
iacobus grynæus.
iacobus heerbrandus.
iacobus iuſti.
iacobus ſcimendocius.
iacobus Kolch.
iacobus linctor.
iacobus lacherin.
iacobus palleologus.
iacobus peregrinus.
iacobus rungius.
iacobus ſcopperus.
iacobus ſobius.
ieremias piſtorius.
ieremias hombergerius.
ieremias Schvuemglinus.
illiricus Flaccus.
imlerus chriſtophorus.
immanuel tremelius.
innocentius gentilettus, I. C. Delphinenſis.
ioachimus bonus.
ioachimus curæus.
ioachimus giſthæili, vel giptail.
ioachimus maiſterus.

ioa-

Digitized by Google

ioachimus ſtaubius.
ioachimus ſtigius.
ioachimus Vombur.
ioannes amplia, polonus.
ioannes atrocianus.
ioannes Auenarias, vel Habermauu.
ioannes Auicinius.
ioannes balæus.
ioannes belizius.
ioannes Bocerus, Lubecenſis.
ioannes Boleiſtyus.
ioannes Badfordus.
ioannes Braudmullerus.
ioannes Brentius filius.
ioannes Buslebius.
ioannes calfildus.
ioannes caius.
ioannes candidus.
ioannes cheyſerſpegenſis.
ioannes choreander.
ioan Chriſtophorus fuchs.
ioannes claius, hertzbergenſis.
ioannes cogelerus.
ioannes conradus, vlmerus.
ioannes criſpinus.
ioannes cornerus, vel crumerus.
ioannes cuno.
ioannes darrius.
ioannes dauſus, vel douſa.
ioannes felde.
ioannes ferinarius.
ioannes filpotus.
ioannes gallus.
ioannes Garcæus.
ioannes garnierus.
ioannes Georgius godelmanus.
ioannes griffin.
ioannes gulielmus StucKius Tigurinus.
ioannes hartungus.
ioannes hedericus.
ioannes helderus.
ioannes heidenreich.
ioannes heryberg.
ioannes hugo.
ioannes iacobus grynæus.
ioan. iezlerus, ſcaphuſianus.
ioannes irenæus.
ioannes iudex.
ioannes iuellus, anglus.
ioannes Kenerus.
ioannes Kneuſtobius.
ioannes Knoxus, ſcotus.
ioannes langus, ſileſius.
ioan. lambert. alias Nycols.
ioannes lapæus.
ioannes leonis nardi.
ioannes lueunclarius, vel leunclaius.
ioan. lobartus, borruſſius.
ioan. lorichius, Adamarius.
ioannes loyſelerius.
ioannes mackbray.
ioannes margeirus.
ioannes maior Poeta.

Ioan-

Ioānes manlius, vel milius.
ioannes moſellanus.
ioannet Matthęus, ſmalcaldenſis.
ioannes mercerius.
ioannes monhemius.
ioannes niſęus.
ioannes odembach.
ioannes oldus.
ioannes Olearius, Vveſſalienſis.
ioannes ornęus.
ioannes palmerius.
ioannes pandochęus.
ioannes pappus.
ioannes parckhurſtus.
ioannes pfeil.
ioannes plough, notingamienſis.
ioannes poinettus.
ioannes pontiſella.
ioannes poſſelius.
ioannes pullanus.
ioannes Rainaldus.
ioannes rhodius.
ioannes richardus, oſanęus.
ioannes Roſa.
ioannes ruſſel.
ioannes ryches.
ioannes ſalmuth.
ioannes Schechſius.
ioannes ſchorus.
ioannes ſchumaierus.
ioannes ſerrannus.
ioannes ſoterus.
ioannes ſteurlin.
ioannes ſtrauſis.
ioannes taffin.
ioan. Toraſius, Aquilonicanus, vel Toſarius, qui inverſo nomine eſt. Ioann. Sartorius.
ioannes vrſus.
ioannes vveſſembeccius.
ioannes Vvibahus, monteſis.
ioannes vvillingus.
ioannes vvirgiſtus.
ioannes vvtenhouius.
ioannes zangerus.
iodochus harchius, montenſis.
iodochus hocKerius.
ionas francus.
ionas graſſerus.
ioſephus grabbius, auerbacenſis.
ioſia Ioner, vel ioſua Ioner.
ioſua lagus.
ioſue opitius.
iſaac LfeguenKinus.
iuſtus Ruperius.
iuſtus velſius, hagenſis.

Certorum auctorum, libri prohibiti.

IAcobi Baphart de ſtudio litterarum, & iuuentute erudienda libellus.

Iaco-

Iacobi Brunſuicenſis. Cathecheſis puerilis.
iacobi Fabri, commentaria in euangelia.
item in epiſtolas ſancti Pauli.
item in epiſtolas canonicas.
item de tribus Magdalenis.
item in pſalmos, tandiu prohibita ſint, quamdiu ab aliculus vniuerſitatis Catholicæ facultate Theologica, vel iuſſu Inquiſitionis generalis emendata, in lucem prodierint.
iacobi Ottheri Sermones.
item ſpeculum fatuorum.
iacobi Scopperi, vel Scæpheri Tremoniani, Monomachia Dauidis, & Goliath.
ioannis cuſpiniani liber, inſcriptus, Imperatorum, & Cæſarum vitæ, cum imaginibus ad viuam effigiem expreſſis donec corrigatur.
ioannis fabritij montani, poematum liber.
ioãnis gertophij, Recriminatio aduerſus Eduardũ læum, anglum.
ioannis lubecenſis, de Antichriſti aduentu, & de Meſſia iudæorum.
ioãnis pici carthuſiẽſis, paraphraſes, & annotationes ĩ pſ.
ioannis Reuchlini, ſpeculum oculare de verbo mirifico, ars cabaliſtica.
ioannis ſoteris liber, ſiue epigrammata, ex varijs auctoribus collecta.
ioannis Sutel, de terribili excidio Hieroſolymitarum.
ioannis Vvnſchelburgenſis, de ſignis, & miraculis falſis & de ſuperſtitionibus.
iuliani Colen. de certitudine gratiæ Dei, & ſalutis noſtrę tractatus.

APPENDIX.

IAcobi a Burgundia, Apologia ad Carolum Cæſarem.
Iacobi Sebecij liber de vna perſona, & duabus naturis in Chriſto.

Ian-

Digitized by Google

Iannocius de Mannetis Florẽtinus de dignitate,& excellentia hominis,donec emendetur.

ioachimus ſuper titulum,ff.de iureiurand.

ioannis Baptiſtæ Folengij commentaria ſuper Epiſtol. canonicas S Petri,& Sancti Iacobi,& ſuper primam Epiſtolam Sancti Ioannis.

ioãnis Bodini Andegauẽſis,Demonomonia omnino prohibetur;Liber verò de republica,& methodus ad facilem hiſtoriarum cognitionem, tandiu prohibita ſint quouſque ab Auctore expurgata, cum approbatione Magiſtri Sacri Palatij prodierint.

ioannis Caſiſphęra ciuitatis,hoc eſt Reip.recte, ac pie ſecundum leges adminiſtrandę ratio. (Donec

ioan.Coraſij liber de vniuerſa ſacerdotũ materia.(emen-

ioannis Druſij opera. (detur.

ioannis Feri opera omnia.

Excipiuntur tamen eiuſdem Feri Annotationes,& commentaria in S.Matthęi.& S.Ioannis, Euangelia, ac in eiuſdem S.Ioannis Epiſtolam primam, Romę recognita, & impreſſa.

ioannis Fiſcherio liber falsò adſcriptus,de fiducia,& miſericordia Dei.

ioannis Forſterij,Dictionarium hebraicum.

ioannis Lalamicij Medici, exterarum fere omnium, & pręcipuarum gentium,anni ratio, & cum Romano collatio. (Niſi corrigantur.

ioannis Mahuſiii Aldernadeñ. Epitome annotationum Eraſmi,in nouum teſtamentum.

ioannis Matthęi Toſcani,pſalmi Dauidis.

ioannis Neuizzani Aſtenſis. I. C. ſilua nuptialis, donec emendetur.

ioannis Pauli Donati libellus de reſeruatione caſuum.

ioannis Peregrini Petroſellani,liber conuiualium ſermonem.

ioannis de Ana.d'auila,Apologia de iuribus principalib.

defendendis,& moderandis, inſte.
Joan Rutheni, tabulæ locorum communium.
vtriuſque teſtamenti. Niſi corrigantur.
Joannis Scapulæ, lexicon Græco latinum.
Commentaria, ſeu annotationes.
Joannis Schnedumi ſuper inſtit.
Joannis VVieri Medici, libri quinque de præſtigijs dęmonum, inuocationibus,& beneficijs.
Julij Cæſaris Scaligeri, commentarij in Theophraſtum,& Poemata. (Donec (emen- (detur.
Joſeph Scaligeri, liber de emẽdatione temporũ.
Juliani Tabæotij, de quadruplici Monarchia.
Julij Velſij κρίσις veræ Chriſtianæque philoſophiæ comprobatoris, atque æmuli, quiq; Antichriſti doctrinã ſequitur, per contentionẽ comparationemq; deſcriptio.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

IMperatorum, & Cæſarum vitæ.
Inſtructio viſitationis Saxonicæ.
Interpretatio nominum Chaldæorum.
Introductio puerorum.
Julius Dialogis, alias Aula.

APPENDIX.

IMagines mortis, cum Medicina animæ.
Index Bibliorũ, impreſſus Colonię, i ædib. Quẽtelianis
Index rerum omnium, quæ in nouo, ac veteri teſtamento habentur locupletiſſimus, vna cum Hebræorum, Chaldæorum, ac latinorum nominum interpretatione,&c. Venetijs ad ſignum ſpei. 1544.
Index vtriuſque teſtamenti, penè ſimilis indici Bibliorũ Roberti Stephani.
Inſtitutiones Grãmaticæ,& aliarũ Artiũ, niſi repurgẽtur.
Inſtitutio Principis.
Inſtitutio religionis Chriſtianæ, impreſſa VVitembergæ. anno 1536.
Inſtructio, qua vitam æternam obtinebimus.

Digitized by Google

Introductio admirabilium antiqua,& moderna,ſeu apologia ficta pro Herodoto,anno 1567.
Iudicium,& cenſura Eccleſiarum piarum,de dogmate, in quibuſdam prouincijs Septentrionalibus, contra adorandam Trinitatem.
iuſtitia Brittanica.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

KAutius.
knipſtro pomeranus.
Knopper Dellingius.
Kolbeius.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

APPENDIX.

KAlij liber,de ſanitate tuenda.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

APPENDIX.

KAlendaria omnia ab hæreticis confecta,in quib.nomina hæreticorum ponuntur.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

L

LActantius Ragnoous.
Lambertus de Nigomonte.
Laurentius Cyoch
Laurentius, Humphedrus, Anglus.
laurentius Tubius, Pomeranus.
leo Iudas.
leonardus Culman.
leonardus Fuchſius.
leonardus Iacobus, northuſianus.
leonardus Strubin.
leopoldus DicKius
lollardus.
lucas loſsius.
lucas SchroteK, ſeu Schroteyſen Rubeaquenſis.
lucius Hacteræus, vel Hecterus.
lucius piſeus.
ludouicus,ab Eberſtian.
ludouicus Heltzer.
lutherus.
lyſmaninus.

APPENDIX.

LAmbertus Danæus.
Laonicus Antiſturmius

a Saturmeneck.
Laurentius Codmann.
laurentius ludouicus, Leoburgenſis.
laurentius Mathæſius.
laurentius Riter.
laurentius Rhodomanus.
laurentius Streicherus.
lelius Sozzinus.
leo Achrydanus.
leonardus coxus.
leonardus krentzhem.
leonardus Pellicanus, Rubeaquenſis.
leonardus ſchueiglinus.
leonardus ſtocKelius.
leonardus Vvrmundus.
leonardus Vverner.
lucas BacKmeiſterus Iuuebusgenſis.
lucas mainus.
lucas oſiander.
lucas ſternberger, Moraus.
ludouicus berguinus.
ludouicus euans.
ludouicus helmboldus.
ludouicus lenatherus, vel lauaterius.
ludouicus rabus.
ludouicns villebois.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

LAurentij vallæ de falſa donnatione Conſtantini.
Item de libero arbitrio.
item de voluptate.
lelij Capilupi, Cento ex Virgilio, non, niſi expurgatus legatur.
lucæ Bettini liber inſcriptus, Oraculo della renodatione della Chieſa.
luciani Mantuani, annotationes in Commentũ D. Ioan. Chryſoſtomi in Epiſtolam ad Romanos.
luciani Samoſatenſis, dialogi, videlicet, mors peregrini, & philopatris.
ludouici, ſenzoanici Chalcõdyle Athenien, de origine, & rebus geſtis Turcarum, libri decem, Conrado clauſerio interprete, cum annotationibus.
ludouici Pultij, Poemata, nempe Odæ, Sonetti, Canzoni.

APPENDIX.

LAurentij Vallæ, annotationes in nouum teſtamentum, & liber de perſona contra Boethium, niſi corrigãtur.

Laus

Laus matrimonij,& congeſtio bonarum mulierum,ex diuerſis hiſtorijs,M Petri Leſuander.

Ielij Capilupi Centones ex Virgilio, Romæ anno Domini 1590. impreſſæ,permittuntur.

Ieuini Lemnij Medici Firizei,occulta naturæ miracula. Donec expurgentur.

Iexicon Simonis chardij.

Iudouici Borboni,Principis Condæi litterę.

Iudouici cruaiali Dulcoratio amarulentiarum (niſi prius Eralmicæ reſponſionis,ad Apologiam eiuſdem Ludouici Caruaiali. (repurgentur.

Iudouici Caſteluetrij,opera omnia.

Iudouici Imperatoris nomine liber fictus, contra ſacras imagines.

Iudouici Viues Valentini,annotationes in S. Auguſtinũ, niſi expurgentur.

Incertorum Auctorum Libri prohibiti.

LAmentationes Petri Auctore Eſdra.

lamentatio,& quærimonia Miſſæ.

Liber inſcriptus,de auctoritate,officio, & poteſtate paſtorum Eccleſiaſticorum.

liber inſcriptus Auguſtini,& Hieronymi Theologia.

liber inſcriptus, alcuni importanti luoghi, tradotti fuori dell'Epiſtole latinæ di M. Franceſco Petrarca, &c. con tre ſonetti ſuoi,& 19. ſtanze del Bernia,& auanti il 20. canto,&c.

libellus aureus quod idola,&c.

liber inſcriptus,Baſilænſis Eccleſię cur Miſſam,&c.

liber inſcriptus bulla diaboli,&c.

liber inſcriptus capo finito.

liber inſcriptus,de cęna Dominica.

liber inſcriptus,conſilium de emendanda Eccleſia.

liber inſcriptus,conſilium Pauli III. datum Imperatori in belgis cum Euſebij Pamphili pia explicatione.

liber inſcriptus delle cõmiſsioni,& facoltà che Papa Giu-

lio iij.ha dato a M.Paulo Odeſcalcho.
liber inſcriptus,de diſciplina puerorũ,recteque formandis eorum ſtudijs,& moribus.
liber inſcriptus,Doctrina veriſſima tolta dal capitolo,4. à Romani,per conſolare l'afflitte conſcientie.
liber inſcriptus.Cur eccleſia quattuor Euangelia acceptauit.
liber inſcriptus, de emendatione, & correctione ſtatus Chriſtiani.
liber inſcriptus,de genuino Euchariſtię negotij intellectu, & vſu,ex vetuſtiſſimis orthodoxorũ Patrum libris, &c.
liber inſcriptus,de falſa religione.
liber inſcriptus,de fatis Monarchiæ Romanæ, ſomnium. vaticinium Eſdræ,&c.
liber inſcriptus,la forma delle preghiere Eccleſiaſtice,con la maniera d'amminiſtrar i ſacramenti,& celebrar il matrimonio.
liber inſcriptus de Gratia,& libero eius,ve lociq. curſu.
libri Hermetis magi ad Ariſtotilem.
liber Inſcriptus, Illuſtriſſimi & potentiſſimi Senatus populique Angliæ ſententia,de eo conſilio, quod Paulus Epiſcopus Romanus,&c.
liber inſcriptus Militantis,&c.
liber inſcriptus,Nicodemus de paſſione Chriſti.
liber inſcriptus,opus Illuſtriſſ.& Excellentiſſimi, ſeu ſpectabilis viri Caroli Magni,&c.contra ſynodum,quæ in partibus Grecię pro adorandis imaginibus ſtolide,ſiue arroganter geſta eſt.
liber inſcriptus,in orationem Dominicam,&c.
liber inſcriptus,in orationes Dominicas ſaluberrimæ, & ſanctiſſimæ meditationes, ex lib. Catholicorum Patrum,&c.
liber inſcriptus,Lettera de M. ad vno Ambaſciatore di Papa Giulio III.
liber inſcriptus,Pauli IV. Papæ Romani Epiſtola conſolatoria,

toria, & hortatoria, ad ſuos dilectos filios.

liber inſcriptus, Pontificij oratoris legatio, in conuentu Norimbergenſi.

liber inſcriptus, de prouidentia Dei.

liber inſcriptus, d' ſacerdotio, legib. & ſacrificijs Papę, &c.

liber inſcriptus delle ſtatue, & imagini, &c.

liber inſcriptus, an ſtatui, & dignitati Eccleſiaſticorum, magis conducat, admittere ſynodum nationalē, piam, & liberam, quam decernere bello, &c.

liber inſcriptus de vera differentia regiæ poteſtatis, & Eccleſiaſticæ.

liber inſcriptus, de vita iuuentutis inſtituenda, moribus, & ſtudijs corrigendis.

liber inſcriptus, de vnitate Eccleſiaſtica.

litaniæ Germanorum.

loci cōmunes, de bonis operib. & de poteſtate Eccleſiaſt.

loca inſignia.

Loci inſignioris.

loci omnium fere capitum Euangeliorum.

loci vtriuſque teſtamenti.

lucta Chriſtiana.

ludus Pyramidum.

APPENDIX.

LExicon Græcum nouum, Geneuæ impreſſum.

Libellus A.B.C. tractans rudimenta Religionis.

liber qui inſcribitur, acta Concilij Tridentini, anno 1546 celebrati, vna cum annotationib. pijs, & lectu digniſſi.

liber Anonymi cuiuſdam, de repugnantia doctrinę Chriſtianæ.

liber inſcriptus, Annatæ, taxationes Eccleſiarum, & monaſteriorum per vniuerſum orbem, ab hæreticis, aduerſus Annatas conſcriptus

liber continens articulos reprobatos a facultate Pariſienſi, contra doctrinam S Thomæ

libri duo, de falſa, & vera, vnius Dei Patris, & Filij, & Spiritus

ritus Sancti cognitione, auctoribus miniſtris Eccleſiarum conſentientium in Sarmatia, & Tranſiluania.
libellus de concordia Eccleſiæ.
liber de conuentu Heganoen.
liber inſcriptus Crux Chriſtiani, cum quibuſdam annotationibus in ſanctum Hilarium.
liber decē annulorum quatuor ſpeculorũ, imaginũ Thobię, imaginũ Ptolomęi virginalis clauicula Salomonis
liber inſcriptus, Dialogi ſacri.
libri inſcripti, contra dietam Imperialem Ratisbonen.
libellus inſcriptus, de digna præparatione ad ſacramentum Euchariſtiæ.
liber inſcriptus, de diuinis, & apoſtolicis traditionibus.
liber inſcriptus, Geneſis, cũ Catholica expoſitione eccleſiaſtica, i. ex vniuerſis probatis theologis, quos Dominus ſuis eccleſijs dedit, excerpta a quodam verbi Dei miniſtro, diu, multumq; in Theologia verſato ſiue bibliotheca, expoſitionũ Geneſeos, i. expoſitio, ex ꝓbatis Theologis, quotquot in Geneſim aliq̃d ſcripſerunt, collecta, & in vnũ corpus ſingulari artificio conflata, &c.
libellus intitulatus de Ieſu Chriſto Pontifice maximo. Rege fidelium ſummo, regente in Eccleſia ſanctorum.
liber qui inſcribitur, Illuſtriſſimi principis, ac DD. Ioannis Friderici ſecundi Duci Saxoniæ, &c. ſuo, ac fratrũ D. Ioan. VVilhemi, & D. Io. Friderici natu iunioris, nomina ſolida confutatio, & condemnatio præcipuarum corruptelarum, ſectarum, & errorum hoc tempore ad inſtaurationem, &c.
liber qui inſcribitur, Interim, anno 1548. editus.
liber qui inſcribitur, libellus apoſtolorum nationis gallicanæ cum conſtitutione Sacri Concilijs Baſilæenſis.
liber continens doctrinam, adminiſtrationem Sacramentorum, ritus eccleſiaſticos, formam ordinationis conſiſtorij, viſitationis ſcholarum, in ditione principum, & Dominorum D. Ioannis Alberti, & D. Hulderici fratrum

Digitized by Google

trũ,ducũ,&c.frácfurti per petrum barbachium,1562.

liber egregius de vnitate eccleſiæ cuius auctor perijt in Concilio Conſtantienſi.

liber de mediatoris Ieſu Chriſti hominis diuinitate, & æqualitate,item de reſtauratione eccleſiæ cellarij, &c.

liber inſcriptus,de metrica.

liber inſcriptus,mirabilis liber.

libellus de non timenda morte,ſine nomine auctoris,aut impreſſoris,aut loci, aut temporis.

liber inſcriptus,de laudibus Iulij III.Hymnus ſequentia miſſæ quæ dicitur in die corporis Chriſti.

liber ĩſcriptus,Ordo baptizãdi iuxta ritũ S.R.E.Venetijs apud Ioann.Variſcũ,& ſocios, anno 1575. niſi corrig.

liber inſcriptus,de officio pij, & publicæ tranquillitatis, vere amantis viri,in hoc religionis deſſidio,ſine auctoris nomine,& alius ab eo,quem ſub eadem inſcriptione compoſuit,Ioan heſſelz doctor louanienſis.

liber inſcriptus, de perſecutione barbarorum.

liber inſcriptus,pro libertate Eccleſiæ gallicanæ, aduerſus Romanam aulam defenſio pariſienſis curiæ, Ludouico XI.Gallorum regi quondam oblata, qui circumfertur cum tractatu Duareni de S.Eccleſię miniſterijs, ab eo latinus factus.

liber inſcriptus de protrahenda vita vltra vigintiquinque annos.

liber pſalmorum Dauidis,cũ catholica expoſitione eccleſiaſtica,impreſſus per Hẽricum Stephanũ,anno 1562.

liber inſcriptus,quæ regia poteſtas,quo debent auctores ſolemnes eccleſiæ conuentus indici,cogique,&c.

liber inſcriptus de regno,ciuitate, & domo Dei, ex Domini Noſtri Ieſu Chriſti.

liber inſcriptus,de regno Chriſti,liber primus,de Regno Chriſti,liber ſecundus.

liber contra regimen fœminarum.

liber reſponſionum ad decem rationes.

Liber,

Digitized by Google

Liber inſcriptus, ſermo diuinæ maieſtatis voce pronũciatus in monte Syna.

Liber ſimilitudinum, & diſſimilitudinum.

Liber inſcriptus, veterum quorundam breuium Theologorum Elenchus.

Ludi Theutonici rythmice compoſiti, & Gandaui exhibiti, ſuper hac quæſtione, quod ſit homini morienti maximum ſolatium.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

M

MArcellus palingenius ſtellatus.
Marcus Antonius Caluinus.
Marcus Antonius Coruinus.
marcus cordelius torgenſis.
marcus Epheſinus.
marcus Tilemannus, heſhuſius.
marſilius da Padua.
martinusko, vel martiniKo.
martinus borthaus, ſturgardian.
martinus bucerus.
martinus frecthus.
martinus lutherus.
martinus neglin.
martinus oſternincherus.
martinus vvolphius.
matthæus alberus, vel Albertus.
matthæus iudex.
matthæus phylargirus.
matthæus, qui & aſſartius ſcoſſer.
matthæus zelius ſciſerſpergenſis, vel chiſeſpergen.
matthæus zifer.
Matthias Flaceus, illycicus, vel Flauius.
maturinus corderius.
maximilianus maurus.
melanchthon.
melchior ambachius.
melchior klinch, vel glin.
melchior hoſmannus.
memnon ſimon.
menardus moltherus.
michael cellarius.
michael de Cæſena.
michael rotinghius.
michael ſchultheis.
michael ſellarius.
michael ſeruetus.
michael toxita.
milo conuerdale eboracenſis.
morlinus.

Mun-

Muncerus.
murnerus.
munſterus.
muſculus.
myconius oſualdus.

APPENDIX.

MAgdalena aymarius.
M nanſon anglus.
marcus Andreas falKhenbergerus.
marcus bleülerus. Tigurinus
M. marcus mannigus.
martinus agricola.
martinus cruſius.
martinus faber.
martinus hellingus.
martinus hofmann.
martinus Kemnicius. vel chemnicius.
martinus lochandrus gonicenſis, ſileſius.
martius mollerus
martinus norlin.
martinus ſalbach.
martinus ſcalingius, farcus.
matthæus beroaldus.
matthæus chemnicius.
matthæus colſeburgius.
matthæus, ſeu Matthias, breſſerus.
matthæus huttenus.
matthæus ludKre.
matthæus veghel.
matthæus Vaſſenbeccius.
matthias bergi⁹, brūſvicēſis.
matthias ebethart.
matthias erbius. aut Erbenus vel horbenus.
matthias ludecus.
matthias ritter.
matthias ſchniſder.
matthias tinctorius.
matthias vehus.
melchior biſcoff.
melchior neofarius.
melchior ſecKer.
melchior Vvilgius.
M. Mento.
metterus mentrius aduerſus balearium Epiſcopum.
meredith. hanmerus.
michael aichlerus, vel Eychlerus.
machael cœlius.
michael dilerus.
michael dinellus.
michael hagerus.
michael hampelus.
M. michael mennig. Dreſdenſis.
michael hermannus.
michael himmel.
michael meſtlinus.
micheal neāder, Sorauienſis.
michael rennerus.
michael rēnigerus, anglus
michael Scriuius, dātiſcanus.
michael vranius.
Ninus celſus.
moyſes pelacherus.

Cer-

Digitized by Google

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

MArci pagani Carminũ liber, cuius titulus eſt trionfo Angelico.
Et alter qui dicitur, Sonetti di Marco pagano.
Maſſuccij Salernitati nouellæ.
merlini angli liber oſcurarum prædictionum.

APPENDIX.

MAccaronicorum opus, Merlini Coccai. Poetæ, mantuani, niſi repurgatum fuerit.
machometis ſaracenorum Principis eiuſq; ſucceſſorũ vitę Item alchorani cum præfatione Martini Lutheri.
martini eiſengremij Tractatus apolegeticus, de certitudine gratiæ, pro can. 12. ſeſ 6. Concilij Tridentini.
martini, martinez cãtapetrenſis, Hypotypoſeon, liber niſi fuerit ex impreſsis, ab anno 1582.
melchior Klingus, in præcipuos ſecundi libri decretaliũ tit. & inſtitutiones iuris Ciuilis.
michaelis carranzæ. annotatio marginalis ad D. Ildefonſum.

Auctorum incerti nominis, libri prohibiti.

MAniera di tenere ad inſegnare i figlioli Chriſtiani.
margarita theologica.
matrimonio delli preti, & delle monache.
medicina animę
meditationes in orationem Dominicam.
meditationes, & precationes piæ, admodum vtiles, & neceſſariæ pro formandis cum conſcientijs, tum moribus electorum.
metaphraſes Epiſtolarum S. Pauli ad communem Eccleſiarum concordiam.
methodi ſacræ Scripturæ, Tomi duo.
methodus, in præcipuos ſcripturæ diuinæ locos.
microſynodus, Norimbergenſis
miniſtrorum Verbi argentinenſum admonitio, ad miniſtros heleueticos.

modo

Modo di tenere nell'inſegnare, & nel predicare il principio della Religione Chriſtiana.

modo, è via breue di conſolare quelli che ſtanno in pericolo di morte.

modus ſolemnis, & authenticus ad inquirendum, &c.

APPENDIX.

Margarita paſtorum.

Medicina animæ, pro ſanis ſimul, & ægrotis, inſtante morte.

medicina animæ, adiuncta imaginibus mortis.

medicina animę, tam his qui firma, quã qui aduerſa corporis valetudine præditi ſunt, in mortis agone, & extremis his periculoſiſſimis temporibus maxime neceſſaria.

meditationes Sanctorum patrum, quibus Dominicæ paſſionis myſterium explicatur.

methodica iuris vtriuſque traditio.

mirabilis liber.

miſſa euangelica.

miſſa latina, q̃ olim ante Romanã circiter annũ 700. erat.

modus cõfitẽdi, & modus orãdi, prout impreſſit Doletus.

modus orandi, & confitendi.

monumenta ſanctorum patrum, orthodoxographa hoc eſt Theologiæ ſacroſanctæ, ac ſincerioris fidei doctores numero circiter octoginta, quinque Eccleſiæ lumina, auctores partim Græci, partim Latini, Baſileæ 15[illegible]9. niſi emendentur.

multi integri loci ſacræ doctrinæ, veteris, & noui teſtamẽti, ex Hebræa, & greca lingua, in latinum, & germanũ ſermonem tranſlati.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

N

Nicolaus Amſdorſius.

Nicolaus balingius.

Nicolaus barbonius, vandoperanus.

Nicolaus bryling.

Nicolaus de calabria,

Digitized by Google

Nicolaus degalecus.
Nicolaus gallus.
Nicolaus gerbellius
nicolaus herforde,anglus.
nicolaus krompach.
nicolaus macchiauellus.
nicolaus de pelhizimovv.
nicolaus,quodus.
nicolaus.rhadinil, palatinus Vvilnenſis.
nicolaus ridlæus.
nicolaus ſeubelius.
nicolaus ſelueccerus, verſel nekhius.
nicolaus ſtorKhius.
nicolaus vdall,anglus.

APPENDIX.

Natalis rornettus.
Nathan chytræus.
Nathaneal neſelKius, ideſt, Theodorus beza.
nicolaus bloccius ludimagiſter,leydenſis.
nicolaus bucerus,brugenſis,
nicolaus cancerinus.
nicolaus coeltanius.
nicolaus collado.
nicolaus erbenius.
nicolaus Florus.
nicolaus grimoaldus.
nicolaus hemmingius, vel keningius.
nicolaus laggenteuffel.
nicolans leſſerus.
nicolaus opton.
nicalaus rudingerus.
nicolaus ſchmidius.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

Nicolai clemangis,opera illa tantummodo permitti poterunt, quæ ixta cenſurā patrum deputatorium emendata exſcudentur.
nicolai Franci carmina,contra Petrum aretinum.
nicola Rodingi exhortatio ad germaniam Item prædicationes carmine conſcriptæ.
nicolai Vvinmanni colymbeſes.ſiue de arte natandi dialogus.

APPENDIX.

Natalis Bedæ,liber confeſsionis.
Niblus Theſſalonicenſis,contra PP. alias illirico ſuppoſitus.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

Nomenclator inſignium ſcriptorum.
Notoriæ artis opera omnia.

Digitized by Google

Notæ veræ Eccleſia.

APPENDIX.

NArratio eorum, quæ contigerunt in patria inferiori, anno 1566.

Necromantiæ opera,& ſcripta omnia.

nouæ gloſſæ ordinariç,donec meliora Dominus,&c.ſiue in Euangelium,ſecundum Matthçum,Marcum,& Lucam,Commentarij,vbicunq; impreſſi fuerint.

nouæ præcationes,ex optimis quibuſque ſcriptis,præcipuorum noſtri ſçculi Theologorum.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

O

OEcolompadius Iaonnes.

Ortoholphus marolt,franchus.

Oſiander Andreas.

Oſualdus myconius.

Otho brusfelſius.

Otho cerbetus eambergen.

Otho enricus.

Otho Vvinerius.

Otho Vverdmillerus.

Othouelus vida.

APPENDIX.

OSiander lucas.

Oſualdus berus.

Otho gryphius,goarinus cattus.

Otho Vviſſenburgius,ſiue lumburgenſis.

Otho Zander.

Ouenus guntherus.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

OGerij Dani Fabulç.

In Ouidij metamorphoſeos libros commentaria, ſiue enarrationes allegoricç,vel tropologicç.

AP-

Digitized by Google

APPENDIX.

OLimpiæ Fuluiæ moratæ, Dialogi, Epiſtolæ, & carmina.
Incertorum Auctorum libri prohibiti.
OEconomia Chriſtiana.
Onus Eccleſiæ.
Opera diuina della chriſtiana vita.
Orandi modus.
Orationes Dominicales gryphij.
Oratio pro Iulio II. Liguræ, a quodam bene docto, & chriſtiano perſcripta, liber ſic inſcriptus.

APPENDIX.

OPtima ratio componendæ religionis quæ ſit.
Opus magni lapidis, per lucidarium.
Oratio Dominica, cum alijs quibuſdam præcatiunculis Græcè cum latina verſione, è regione poſita. quibus ad iunctum eſt alphabetum Græcum.
oratio Eccleſiarum Germaniæ, ac belgiæ ſub, &c. 1566.
orationes Funebres, & epicedia, per Tomos diſtinctum opus.
orationes funebres de hæreticis habitæ, certi tomis impreſſæ.
ordo Eccleſiaſticus, circa doctrinam, ſacramenta, & cæremonias in Ducatu Illuſtriſſimis Ducis bauariæ Friderici, obſeruandus.
ortodoxographa Theologiæ ſacroſanctæ, & ſincerioris fidei Doctores, &c. donec expurgentur.
oſiandriſmus, ſiue acta norimbergę.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

P

PAcimon anus balthaſar.
Paulus commodus britannus.
paulus Cōſtātinus phrygio
paulus daſypodius.
paulus ebreus.
paulus abeitzen.
paulus fagius.
paulus ritius, Iſraelita.

paulus ſchalixius.
pellicanus conradus.
petrus abailardus.
petrus artopœus.
petrus brobachius.
petrus cholinus.
petrus dreſdenſis.
petrus ferrarien.
petrus Ioannes de Villa ſer- ciatum.
petrus martyr, vermilius.
petrus martyr verunghus.
petrus miſnen.
petrus molinæus.
petrus olerius.
petrus paulus vergerius.
petrus payne, anglus.
petrus ſebiuilla.
petrus ſimilerus.
petrus trinoſchim.
petrus Vvaldus.
petrus virtus.
philippus melanchthon.
philoierges.
philorçus ireneus, eupolita- nus, pomeranus.

APPENDIX.

Palatinus kehnadol.
parcherus pſeudoarchis. episcopus cantuarienſis.
patritius coeburnus.
paulus crelios.
paulus dolſcius.
paulus Florenius.
paulus Ioannes, alciatus.
paulus Kenerius.
petrus berexaſios.
petrus poſſinus.
petrus boquinus.
petrus caſſiodorus.
petrus clarke.
petrus dathenus.
petrus dillerus.
petrus dognimus.
petrus gedultig, ſeu patiens.
petrus glaſſer.
petrus hafritius.
petrus lansbergius, vel Lin- demburgius.
petrus palladius.
petrus pareshul.
petrus paulus, nochteſterus.
petrus ranius.
petrus rinaxvs.
petrus ſtatorius.
petrus trevver.
petrus Vvaremborg, ab alten Kirchen.
petrus Vvartes, vel vates.
petrus Vvirth.
philippus delbrunerus.
philippus dirixſon, qui ſuos anabaptiſmi fœtus ſcribit literis P.D.
philippus felſinius.
philippus gerarde.
philippus neibrunnerus.
philippus Keiſer.
philippus lonicerus.
philippus marbachius.

Digitized by Google

Philippus, de marnix, Dominus de S. Haldegonda.
philippus merkilius.
philippus mornæus, pleſſeus.
philippus nycol.
philippus ruſticus.
Philippus Vvaggerus.
pilKintonius pſeudo epiſcopus dulmenſis.
primus Tuberus Carniolanus.
procopius lupacius.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

PAuli dolſcij pſalterium, græco carmine verſum, cum præfatione Philippi melanchthonis.
petri Aretini, opera omnia.
petri ligneri, parabolæ.
petri moſellani, protegenſis, pedalogia in puerorum vſum conſcripta.
petri de virea, peregrinatio Hieruſalem.
philippi cani, liber aduerſus henricum brunſvuicenſem.
pogij Florentini facetiæ.
polydori Virgilij, de inuentoribus rerum liber, qui ab hæreticis auctus, & deprauatus eſt.
pompæi barbæ liber de ſecretis naturæ.

APPENDIX.

PAnoplia omnium illiberalium, mechanicarum, aut ſedentariarum artium, cum imaginibus auctore Hartaman ſcoppero, nouoforenſi, norico francfurti ad mænum 1568. donec expurgentur.
papyrij maſſonij, libri ſex, de vitis Epiſcoporũ vrbis Romæ, niſi fuerint ex correctis, ab auctore, cum approbatione magiſtri ſacri palatii.
paraphraſis cornelij caldaica, in ſacra biblia.
pauli diaconi hiſtoria, impreſſa Baſile 1569. niſi deleatur epiſtola, quæ habetur in eius principio, quæ eſt, non probati auctoris.
petri de abano, opera Geomantiæ, & eiuſdem de omni genere diuinationis opera.

Digitized by Google

petri fernandez de villegas, Archidiaconi burgenſis, Floſculus Sanctorum.

petri giunteri, Rhetorica, niſi expurgentur.

petrus pomponatius, de incarnationibus.

petrus Romani clericus diuinitatis.

petri de vineis, quærimonia Friderici ſecũdi Imperatoris

polydori virgilij, de inuentoribus rerum liber Romæ iuſſu Greg. XIII. 1576. expurgatus, & excuſſus, permittitur.

poſtillæ draconitis, per annum.

practica muſica, hermani Finchij.

præfatio Iacob. hartelij, quinquaginta comicorum ſententias Græcolatinas.

pſalmi aliquot Dauidici, per henricum Stephanum, & quoſdam alios, Græco carmine redditi.

pſalterium hebraicum græcum, latinum cum annotationibus, impreſſum per Sebaſtianum munſterum.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

PAralipomena rerum memorabilium.

paſquillus [illegible].

paſquillus Germanicus.

paſquilli omnes, ex verbis ſacræ ſcripturæ confecti.

paſquilli omnes omneſque conſcriptiones, quibus Deo, aut ſanctis, ad ſacramentis, aut Catholicæ Eccleſiæ, & eius cultui, aut Apoſtolicæ ſedi, quomodocunque detrahatur.

paſquillus proſcriptus, a Tridentino Concilio.

paſquillus ſemipoeta.

paſquillorum Tomi duo.

paſquini, & marphorij Hymnus in Paulum iiij.

paſſio Martini lutheri, ſecundum Marcellum.

phalariſmus.

phraſes ſacræ ſcripturæ, quamdiu expurgatæ nõ fuerint, atque ab inquiſitoribus Generalibus recognitæ.

piæ, & Chriſtianæ Epiſtolæ, cuiuſdã ſerui Ieſu Chriſti, de fide operibus, & charitate.

precationum aliquod,& piarũ meditationũ Enchiridion.
precationes Biblicæ.
precationes chriſtianæ ad imitationem pſalmorum.
precationes Dominicæ griphij.
precationes pſalmorum, per Ioannem homburgium latinitate donatæ.
precedenze all'Apologia della Confeſſione, Vvitembergẽſe proceſſus Conſiſtoriali Martirij Ioannis Huſs.
pſalterium tranſlationis veteris, cum noua præfatione Martini Lutheri.

APPENDIX.

PAralipomenon, omnium rerum memorabilium à Friderico ſecundo, vſque ad Carolum Quintum Hiſtoriæ Abbatis vſpergũſis, per quendã ſtudioſum, annexum,
paſquilli extatici ſeu nuper è cælo reuerſi, de rebus partim ſuperis, partim inter homines in Chriſtiana Religione paſſim hodie controuerſis, cum Marphorio Colloquium.
paſquilli manuſcripti, in quibus Deo, aut ſanctis, aut ſacramentis, aut Catholicæ Eccleſiæ, & eius cultui, aut Apoſtolicæ ſedi, quomodunque detrahatur.
philoſophia Amoris.
phraſes hebraicæ, quæ veteri teſtamento habentur.
pium conſilium ſuper Papæ Sfondrati, dicti Greg. XIV. Monitorialibus vt vocant Bullis, &c. à Tuſſano Berchero Lingoninenſi è Gallico Sermone, in Latinum cõuerſum.
poemata varia Doctorum, niſi corrigantur.
poſtilæ Maiores.
praxis, & Taxa Officinæ pænitentiariæ Papæ ab hæreticis deprauata
pria pęia, quę vna cum Virgilio circonferri ſolet.
protocollum; hoc eſt acta colloquijs inter palatinos, & Vvittembergicos Theologos.
pſalmi Dauidis carmine impreſſi Louanij.

Digitized by Google

Pſalterium Dauidis, ex Hebraico in germanicum & Latinum ſermonem, fideliter translatum.
piromantiæ libri, & ſcripta omnia.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

Q

APPENDIX.

Quirinus Beuterus Monsbacenſis.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

APPENDIX.

Quærimonie Friderici ſecundi Imperatoris, auctoris Petri de Vineis, Cancellario eiuſdem Friderici.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

APPENDIX.

Querela de Pontificis inſidijs, per Germaniam.
Quinquæ librorum Moyſis, breuis ac perſpicua explicatio.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

R

Raphael Muſæus.
Rapſodus.
Raydenus.
Raymundus Neophytus.
Rabeleſius.
regius Vrbanus.
roinhardus lorichius Hadamarius.
rhellicanus tigurinus.

Digitized by Google

Ricardus moriſon, anglus.
ricardus Sanſon.
ricardus tauerner.
ricardus Trachius, de To-dyguton.
ricardus VvicK.
robertus anglus.
robertus bannes.
robertus raus.
rob ertus amoshaim.
robertus Stephanus.
rodnail.
rodulphus gualterus, Tigurinus.

APPENDIX.

REinerius reineccius Steinchemius.
Remholctus marcanus Vveſtphalus.
Ricardus coxus.
ricardus ſeurus.
ricardus Vvyſe.
robenſonus bangarenſis.
robertus crovuſeyus.
robertus hornus.
robertus recordus.
robertus VvaKefelde.
robertus Vvarſonus.
rodulphus hoſpinianus.
rodulphus lemanus.
rodulphus ladolif.
rodulphus ſnellius.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

RAymundi de Sabunde, prologus in Theologiam naturalem.

APPENDIX.

RIcardi Dinothi, de rebus, & factis memorabilibus, loci communes Hiſtorici. donec corrigantur.
Et eiuſdem aduerſaria.
Roffenſi falſo adſcriptus, liber de fiducia, & miſericordia Dei.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

RAtio breuis, ſacrarium tractandarum concionum.
Rationum, cur, qui confeſſionem auguſtanam profitentur, &c.

Ra-

Ratio, & Methodus conſolandi periculoſe decumbentes, &c.

Receptatio omnium figurarum ſacræ ſcripturæ.

Reformatio Eccleſiæ colonienſis.

Regis, & Senatus anglici ſententia, de Concilio, quod Paulus Epiſcoporum Romanus, Mantuæ futurum ſimulauit.

Reſtitutionum doctrinæ, & vitæ Chriſtianę liber, per monaſterienſes Anabaptiſtas editus.

APPENDIX.

Ratio, & forma publicè orandi Deum, atque adminiſtrandi ſacramenta, in Anglorum Eccleſia, quę Genuæ colligitur.

Recantatio de in infermo.

Rerum in Gallia ob religionem geſtarum, libri tres.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

S

Sapidus poeta.
Scalperus.
ſchnephius, vel ſchekius.
ſebaldus hayrentius.
ſebaldus heyden.
ſebaſtianus caſtalion.
ſebaſtianus francus.
ſebaſtianus froſchelius.
ſebaſtianus lepuſchulus.
ſebaſtianus meyer.
ſebaſtianus munſterus.
ſeruetus hiſpanus.
ſimon gryneus.
ſimon heſſus.
ſimon muſæus.
ſimon ſaltzerus.
ſtephanus doletus.
vſucunkfeldius.

APPENDIX.

Sadaellus antonius.
Samuel fiſcher.
ſamuel habelus.
ſamuel nevuheuſer.
ſamuel rahtſpinner.

Sandes Vvigormieñſis, pſeudo epiſcopus.
Scamblerus petroburgenſis, pſeudo epiſcopus.
ſebaſtianus figulus.
ſebaſtianus henricpetri.
ſebaſtianus lupulus.
ſebaſtianus ſperuer.
ſebaſtianus ſpradler.
ſiegfridus ſaccus.
ſigiſmundus ſueuus.
ſimon Grædicæuus.
ſimon meyer.
ſimon pauli, vel paulus ſuerinenſis.
ſimon ſiderus.
ſimon ſimoius.
ſimon ſinezderus.
ſtanislaus ſarnicius.
ſtephanus Gerlachius.
ſtephanus de maleſcot.
ſtephanus reih.
ſtephanus Szegedinus.
ſtephanus Vvacker.

Certorum auctorum, libri prohibiti.

SIgiberti liber, contra Papam Gregorium, & contra Epiſtolam Paſchatis Papæ.
ſeraphini firmani Apologia, pro Baptiſta de Crema.
ſtephani, Vinctonienſis Epiſcopi liber de vera obedientia.

APPENDIX.

SIlua nuptialis, Ioannis neuizani aſtenſis, donec repurgata fuerit.
ſtephani lindij Epiſtola de magiſtratu, & miſſa.
ſuidæ hiſtoria, nuper Baſileæ impreſſa, quamdiu annotationes marginales, & indices emendentur.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

SCholia in epiſtolam Pauli iij. Pon. Max.
Scripta quædam Papæ, & Monarcharum, de Concilio Tridentino, &c.
ſententiæ pueriles.

Digitized by Google

Sermones conuiuales.
ſermones de prouidentia Dei.
ſimilitudinum,& diſſimilitudinum.
ſimplex,& ſuccinctus orandi modus.
ſimpliciſſima, & breuiſſima catechiſmi expoſitio.
ſimulacri,hiſtoriæ,& figure della morte.
ſomnium,Vaticinium eſdræ, de fatis Monarchiæ Romanæ.
ſpeculum cæcorum, ad cognitionem Euangelicæ veritatis.
ſuuermenica doctrina.
ſumma totius ſcripturæ.
ſummarium ſcripturæ.
ſumma in Smaragdum,ſuper Euangelia, & Epiſtolas totius anni,tam ſeparatim, quam vna cum ipſo Auctore impreſſa.
ſupplicatio quorundam, apud heluetios Euangeliſtarũ, ad Epiſcopum conſtanrienſem.
ſupplice exhortatione, de nouo mandata all'inuitiſſimo Ceſare Carlo Quinto.
ſupputatio annorum mundi.
ſyncrama Clariſſimorum virorum,qui halę conuenerũt, ſuper verbis in Cœna Domini.
ſynodus marpurgenſis.

APPENDIX.

SAnctæ inquiſitionis Hiſpanicæ artes.
Sanctorum patrum meditationes, quibus Dominicæ paſſionis myſterium explicatur, atque hiſtoria de paſſione.
ſcholæ Chriſtianæ, libri duo.
ſcripta eruditorum virorum,de cœna Domini.
ſcriptorum publicè propoſitorum,a profeſſorib. in Academia Vvitembergenſi.

Sen-

ſententiæ, ſanctorum patrum, de cœna Domini.
ſermo diuinæ maieſtatis voce pronunciatus, in monte Syna.
ſigna ſacra, & origo miſſæ.
ſolida refutatio compilationis Zvuinglianæ, & caluinianæ, per Theologos Vvitembergicos.
ſomnium Viridarij, alias diſputatio inter Clericum, & militem.
ſpeculum iuſtitiæ.
ſpeculum vitæ aulicæ, &c. ſub titulo poetici libri.
ſpiritus ſancti figuræ, aut typi, originale peccatum, depingentes, &c.
ſtatera prudentum.
ſtratagemata ſathanæ.
ſumma purioris doctrinæ, per mãsfeldenſe, ad Gallicam eccleſiam miſſa, &c.
ſynodus Sanctorum patrum, conuocata ad cognoſcendam, & dijudicandam controuerſiam, multos iam annos Eccleſiam Chriſti grauiſſimæ exercantem, de maieſtate corporis Chriſti.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

T

Theobaldus Gertachius, billicanus.
Theodorus Bibliander.
Thomas blauretus.
Thomas cranmerus.
Thomas ab hofen.
Thomas muncerus.
Thomas neogeorgius.
Thomas platterus.
Thomas venatorius.
Thomas Vvolphius.
Tilmanus hesbuſius.
Timotheus neocorus.

APPENDIX.

Thalmanus Benedictu.
Theodoricus ſchnepfius.

Theo-

Theodorus beza, vezelius.
theodorus neogeorgus.
theodorus ſneppius.
theodorus zvuingerus.
theophilus baldanus.
theophilus freurelius.
theophraſtus paracelſus.
thobias brunon.
thomas beconus.
thomas cartvvrghtus.
thomas copperus.
thomas corbeau.
thomas dranta.
thomas eraſtus.
thomas gottifordus.
thomas grybſonus.
thomas leuerus.
thomas poynel.
thomas ſchelbachius, vel Seltbachius.
thomas ſvvinerton.
thomas thanholtzner.
thomas Vvilſonus.
thomas Vviſtadius.
timotheus Kirchnerus.
triſtamus reuell.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

APPENDIX.

TArgum, hoc eſt, paraphraſis Cornelij caldaica, in ſacra Biblia, interprete Paulo Fagio.

theatrum vitæ humanæ, primum a conrado licoſthene Rubeaquenſi inchoatum, deinde a Theodoro Zvuingero abſolutum, cuiuſcunque ſit impreſſionis, niſi corrigatur.

theodorici nemenſis, vel niemen hiſtoria de ſchiſmate.

theſaurus linguæ græce Henrici Stephani.

theſaurus linguæ hebraicæ, ſancti Pagnini, Donec exactus opera iannis merceri, & Antonij purgentur, daualerij.

thomæ eliſij, clypeus piorum catholicorum.

thomæ phreigij, opera omnia.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

THalmud hebræorum, eiuſque gloſſe, annotationes, interpretationes, & expoſitiones omnes, ſi tamen pro-

Digitized by Google

prodierint ſine nomine thalmud, & ſine inurijs, & calumnijs in Religionem Chriſtianam, tolerabuntur.
themata. 114. Baſileæ diſputata.
tractatus ad omnes in chriſtianam libertaté maleuolos.
tractatus de redditibus, & decimis.
tractatus de vera, & pura Eccleſia, ſancto Athanaſio falſo adſcriptus.
tragedia de libero arbitrio,
trattato del beneficio, de Chriſto.
threni Hætemiæ, myſticati.
trigamus.
trilogum, pro catechiſtris.
troporum Theologicorum, &c.
turricella.

APPENDIX.

TAbulæ, duæ, quarum prima eſt, ſumma totius ſcripturæ veteris, & noui Teſtamenti, altera verò de decem præceptis.
theologorum Vvitembergenſium vera, & ſolida refutatio, duorum libellorum Ieſuitarum,
threnodia Eccleſiæ Catholicæ, ad Chriſtum ſponſum ſuum.
triumphi Romanorum, & Ieſu Chriſti, in cælum aſcendentis collatio.
turco gratiæ libri octo, Baſileæ impreſſi 1584. donec corrigantur.
turingorum exulum reſponſio.
totius Belgicæ, vrbium, Abbatiarum collegiorum diuiſio, ad opprimendum per nouos Epiſcopos Euangelium, &c. ſiue nomine Auctoris centuriæ, impreſſoris, & loci.

AV-

Digitized by Google

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

V

Vadianus Ioachinus.
valerius AnſelmusRyd.
valerius philareus.
varemundus luitholdus.
velcurio.
vergerius.
victor de bordeaux, vel de bordeus.
victorinus ſtrigelius.
vincentius obſopæus.
Viretrus petrus.
vitilingius, ſiue brentius.
vitus thodorus.
vitus Vviſemius.
vlricus ſtuderius.
vlricus velenus, minhonienſis.
vlricus de Vvitem.
vrbanus reghius.
vvendelinus, ab helbach.
Vuentzelaus lincK.
vueſelluus, ſiue Baſilius Groe ningenſis.
vueſphalus Ioachimus.
vuigrandus grosher.
vuilhielmus heſenus.
vuilhielmus redenſis,
vuolphãgus Fabriti⁹, capito
vuolphangus mater.
vuolphangus meuſel.
vuolphangus muſculus.
vuolphangus ruez.
vuolphangus rupertus
vuolphangus vualdnerus
vuolphãgus vuiſſemburgius

APPENDIX.

Valentinus crythræus.
Valentinus Eroceder ſius.
valentinus greſſerus.
valentinus heiland.
valebrinus heſenerus.
valentinus merchkel.
valentinus chachtius.
valentinus Shmidelerus.
valentius trocedorſtius.
valentinus vannins, malburgenſis.
Valentinus voiſchemius.
valerius fridlerus.
verus gratianus
veteranus pinſerus.
vincentius grucher.
viuitor.
vitus breſchuertibach.
vitus mollerus.
vidaricus roppinenſis.
vlricus zvuinglius.
volradus comes mãfeldẽſis.
vilhelmus bidembachius.

vuilhelmus clebitius.
vulhielmus nolderus.
vulhielmus ſarcerius.
vuilichius fiſcherus.
vuolphangus amliug.
vuolphangus ammonius.
vuolphangus ampeladæus.
vuolphangus audingus.
vuolphangus bishachius.
vuolphangus camlingus.
vuolphangus finckelhaus.
vuolphangus maler.
vuolphangus martius.
vuolphangus ocheſius.
vuolphangus periſterus.
vuolphangus priſbachius.
vuolphius.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

VIti amerbachij, antiparadoxas.
item commentaria in pythagoræ, & phocylidis poemata.
item hiſtoria de ſacerdotio Chriſti.

APPENDIX.

VAlentini foraſterij, & de ſucceſſionib. ab inteſtato, donec expurgentur.
verani modeſti pacimontani, de officio pij viri, tractatus,
vincentij Ciconiæ Veronenſis, enarrationes in pſal. niſi.
Vldarici, ad Papam Nicolaum epiſtola.
Vldarici, zaſij, opera omnia, donec corrigantur.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

VAldenſium confeſſio, & apologia fidei, ad vlaſdilaū regem vngariæ.
Varia doctorum piorumque virorum de corrupto Eccleſiæ ſtatu, poemata.
viridarij, omnium, de poteſtate Papæ, & principum ſæcularium.
viſitatio Saxonica.
vita, & geſta hildebrandi.
vitæ patrum, cum præfatione Martini lutheri.

Digitized by Google

Vitæ Pont. Rom. vuitemberghæ impreſſæ.
vn breue modo, qual deue tener ciaſcun padre.
vnio diſſidentium, tripartita.
vniuerſitatis vuitembergenſis, ſeria actio, apud Pri ncipẽ Fridericum.

APPENDIX.

VIta iuuentutis, cum annotationibus, ſeu additionib. Philippi melanchthonis.
Vuitẽbergica acta ſynodalia, a quodã collecta, & per vuite nberhicos Theologos prolata, contra Illuricanos.
vuormatienſes articuli.
viſula munſteilerhenſis Duciſſæ defenſio, quare vitam, monaſticam deſeruerit.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

X

XYſtus Betuleius, Auguſtanus.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

APPENDIX.

Y

YOnellus, vel iuellius anglus.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

Z

ZElius keyſerſpergenſis.
Zvuinglius.

APPENDIX.

ZAcharias hoſmarius.
Zacharias prætorius.
Zacharias ſchilterus.
Zacharias Vrſinus heidelbergenſi.

FINIS.

FRATER SERAPHINVS CRVCEIVS
Ord. S. Aug. Obſ. Lomb. Venetijs Corrector.

Digitized by Google

AD CONCILII TRIDENTINI MARGARITAS,

ADM. R. P. MAVRITII DE Gregorio Siculi Cameratenſis Ord. Prædicatorum Theol. Illuſtriſs. D. Oratij Aquauiua Epiſcopi Calatini.

HYACINTHVS.

Et collectio omnium Conciliorum Religionis Chriſtianæ contra hæreticos. Ex primo Hieroſolymitano ſub diuo Petro vſque ad Tridentinum. Ex tomis magnis Conciliorum, ex paruo volumine Archiepiſcopi Tholetani, Bartholomæi de Miranda etiam Conciliorum. Ex ſerie Synodorum Dominici Bannes, ex Illuſtriſs. Cardinali Baronio, & ex Illuſtriſſimo Cardinali Bellarminio, ex hiſtoria Tripartita, ex hiſtoria Eccleſiaſtica Ruffini, ex hiſtoria Eccleſiæ Euſebij. ex Platina, ex Panuinio, ex Pyghio de Eccleſiaſtica hierarchia, ex Epiphanio, ex Alfonſo de Caſtro, ex Serafino Porretta, ex Bullatio, ex Sacris Canonibus, & eorum expoſitionibus. ex Theologis in ſententijs, ex ſumma Sancti Thomæ, & commentibus, ex expoſitoribus noui, & veteris teſtamenti, ex ſummis caſuum conſcientiæ deſumptus ſub quibus. Pontificib. Imperatorib. & in quo anno confectorum; & quot Epiſcopi, & cæteri interfuerunt.

Cum Superiorum Licentia, & Priuilegio.

VENETIIS, MDCXVII.

Apud Marcum Antonium Zalterium.

Digitized by Google

Digitized by Google

CONCILIVM PRIMVM.

SVppoſita definitione Concilij, quam prædicti doctores aſſignant, ſcilicet, quod eſt conuentus, ſeu congregatio Epiſcoporum, Abbatum, & Generalium ordinum ex gratia, locali Synodo ad tractandum de fide, & religione, & moribus auctoritate Summi Pontificis. Videatur Bannes in princip. 2. 2.

Et ſuppoſita diuiſione; quod Concilium eſt triplex, Generale, ad quod generaliter Epiſcopi conuocantur; Prouinciale ad quod Epiſcopi vnius Prouinciæ, aut Regni, Metropolitani auctoritate congregantur. Et Epiſcopale, quod faciunt Epiſcopi cum Sacerdotibus. Videātur Concilia Synodalia Sancti Caroli Borromei. Tandem ſuppoſita alia diuiſione, ſcilicet quod Synodorum, quædam ſunt congregatæ, & confirmatæ à Summo Pontifice, quædam congregatæ tantum, & non confirmatæ, quædā non congregatæ, ſed confirmatæ, & quędam neque confirmatæ neq; congregatæ. Videantur expoſitores Concilij Conſtantien.

PRIMVM CONCILIVM.
ſecundum aliquos.

QVidam dicunt in principio nominati, primum Concilium fuiſſe contra Iudam in electione Matthiæ, vt in Actis Apoſtolorum c. 1 ſub diuo Petro in Hieroſolyma cum cæteris Apoſtolis poſt Aſcenſionem Chriſti. Viri fratres, &c. (dicit Petrus) de Iuda &c. qui poſſedit agrum de mercede iniquitatis &c. & orãtes cecidit ſors ſuper Matthiam & annumeratus eſt cum vndecim Apoſtolis. Ecce ex primo Concilio exiſtentia Spiritus ſancti.

PRIMVM CONCILIVM
ſecundum communem opinionem

Summarium, de circunciſione non facienda, vt abſtineant à contaminationibus ſimulacrorum, fornicatione ſuffocatis, & ſanguine.

COncilium primum Hieroſolymis celebratum eſt ſub diuo Petro Apoſtolo & reliquis Apoſtolis, tempore Claudij Tiberij, quod habetur in actibus Apoſtolorum cap. 15. quod modo ſequitur. Surrexerunt autem quidam de hæreſi phariſæorum, qui crediderunt dicentes, quia oportet circuncidi eos; præcipere quoq;

ſer-

ſeruari legem Moyſis conueneruntq. Apoſtoli, & ſeniores videri de verbo hoc; cum autem magna conquiſitio fieret, ſurgens Petrus dixit ad eos; Viri fratres, vos ſcitis quoniam ab antiquis diebus in nobis elegit per os meum gentes audire verbum Euangelij, & credere, & qui nouit corda Deus, teſtimonium perhibuit, dans illis Spiritum ſanctum, ſicut & nobis: & nihil diſcreuit inter nos, & illos purificans corda eorum: nunc ergo quid tentatis Deum, imponere iugum ſuper ceruices diſcipulorum, quod neque patres noſtri, neque nos portare potuimus, ſed per gratiam domini noſtri Ieſu Chriſti credimus ſaluari; quemadmodum, & illi. Tacuit autem omnis multitudo, & audiebant Barnabam, & Paulum narrantes quanta Deus feciſſet ſigna, et prodigia in gentibus per eos; & poſtquam tacuerunt, reſpondit Iacobus dicens; Viri fratres audite me; Simon narrauit quemadmodum primũ Deus viſitauit ſumere ex gentibus populum nomini ſuo, & huic concordant verba prophetarum ſicut ſcriptum eſt: poſt hæc reuertar, & reedificabo tabernaculum Dauid, quod decidit; & dirutæ eius reedificabo, & erigam illud; vt requirant cæteri hominum, & omnes gentes, ſuper quas inuocatum eſt nomen meum dicit dominus faciens hæc. Notum à ſæculo eſt domino opus ſuum: proptera ego iudico non inquietari eos, qui ex gentibus conuertuntur ad Deum: ſed

Digitized by Google

ſcribere ad eos, vt abſtineant ſe à contaminationibus ſimulacrorum, & fornicatione, & ſuffocatis, & ſanguine: Moyſes enim à temporibus antiquis habet in ſingulis ciuitatibus, qui eum prædicent in ſinagogis, vbi per omne ſabbathum legitur. Tunc placuit Apoſtolis, & ſenioribus, & oĩ populo eligere viros ex eis, & mittere Antiochiam cum Paulo, et Barnaba. Judam, qui cognominabatur Barſabas, & Silam viros primos in fratribus ſcribentes per manus eorum Apoſtoli, & ſeniores fratres his qui ſunt Antiochiæ, et Syriæ, & Ciliciæ fratribus ex gentibus ſalutem. Quoniã audiuimus, quia quidam ex nobis exeuntes, turbauerunt vos verbis euertentes animas veſtras, iubentes vos circuncidi, & ſeruare legem, quibus non mandauimus; placuit nobis in vnum, eligere viros, & mittere ad vos cum cariſſimis noſtris Barnaba, & Paulo hominibus, qui tradiderunt animas ſuas pro nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti. Miſimus ergo Judam, & Silam, qui & ipſi vobis verbis eadem: viſum eſt enim Spiritui ſancto, & nobis, nihil ultra imponere uobis oneris quam hæc neceſſaria: ut abſtineatis vos ab immolatis ſimulacrorum, & ſanguine, & ſuffocato, & fornicatione, à quibus cuſtodientes vos bene agetis. Valete.

Gloſſa

Alia tria Concilia.

GLoſa Ordinaria actuum Apoſtolorum ponit alia duo Concilia, vt in cap. Sexto non eſt æquum derelinquere verbum Dei, & miniſtrare menſis &c.

Eligerunt Stephanum &c.

Aliud.

IN Capitulo vigeſimoprimo aliud permittendo ad tempus legalia donec Synagoga honorificis ſepeliantur.

Aliud.

IN Capitulo quarto. Aliud quod potius Cœtus orans pro incremento gratiæ dicitur quam Concilium.

II. CONC. anno 252.

FVit Romanum ſub Cornelio Papa, & Decio Imperatore congregatum contra Noua-

tum conſtituitur à ſexaginta Epiſcopis, & totidem presbyteris cum diaconibus multis, vbi ſtatuitur Nouatum cum his, qui eum ſequerentur, alienum eſſe ab Eccleſia: Eos verò, qui lapſi fuiſſent in certamine, fraterna commiſeratione curandos, & fomentis pænitentiæ medicandos, & contra Catharos, mundos ſe appellantes.

III. CONC. anno 303.

FVit Ancyranum ab Ancyra ciuitate Galatiæ dictum, poſt tempora Marcellini Papę celebratum, paulo ante Nicœnum, circa annum Domini ſupradictum, quod facile non inuenitur; fuit autem prouinciale, ſed tamen receptum in ſexta ſynodo generali Conſtantinopoli in Trullo celebrata, vt patet ex 2. can. ſextæ ſynodi; à Gratiano in decreto, Anchiritanum dictum, à quibuſdam (vt ait Bartholomæus Carranza Aquiranum, & continet canones 24. contra eos, qui inuiti dijs thurificabant, vel immolabant ſub Euſebio Papa, & Diocletiano Imperatore.

QVAR-

IIII. CONC. anno 311.

FVit Neocæſarienſe ſub Melchiade Papa (quamuis quidam dicāt quod neſciatur ſub quo Pontifice, cui opinioni videntur adhærere Archiepiſcopus Toletanus) & ſub Conſtantino, Claro, & Galerio Maximino Auguſtis in clara Neocæſarienſi ciuitate quæ nunc Trapezuntium appellatur, vt ait Palemonius de origine ciuitatum ſcriptor, & coſmographi recentiores enucleant, in prouincia Cappadociæ ſita factum fuit paulo ante Nicænum, quoniam Epiſcopus hic, & illic deſignatus reperitur, in quo patres 17. conuenerunt; cuius canones ſexta ſynodus Conſtantinopolitana in Trullo celebrata probauit, vt ex ſecūdo canone grecę ęditionis conſtat, depoſitionē, irregularitatē, tempus ordinandorū presbyterorum, numerum diaconorum, &c. obſeruari iubet.

V. CONC. anno 315.

FVit Nicenum primum in Nicea Bithyniæ ciuitate habitum, vt ait Polemonius, vbi congregati fuerunt, 318. Epiſcopi Catholici, fidem integram, ſanctam, catholicam, immaculatam expoſuerunt, damnado Arrium, Sabellium,

Digitized by Google

bellium, & Photinum hæreticos ſub diuo Silueſtro, & magno Conſtantino.

VI. CONC. anno 320.

F*Vit ſecundum Romanum congregatum intra thermas Domitianas ſub D. Silueſtro, & cõſtantino Imperatore cum 275. Epiſcopis, iterum Arrium, Photinum, & Sabellium reprobãdo, de gaudio mundationis Conſtantini, de donatione Eccleſiæ, &c.*

VII. CONC. anno 322.

F*Vit Eliberinum prouinciale apud Elibertum Hiſpaniæ ciuitatem celebratum ſub Conſtantino magno Imperatore, & Silueſtro Papa, 19. Epiſcoporum, idola, & homicidia probibens, pænam ponens matrimonium contemnentium, virginitatem laudans, vſuram eijciens, lenocinium, &c.*

VIII. CONC. anno 324.

F*Vit Arelatenſe primum, prouinciale ſub Conſtantino magno, & Silueſtro Papa auctoritate Pontificis cõfirmatum, cum fuiſſet prouinciale in Gallijs de obſeruatione paſcatis, de domicilio, de Epiſcopis, & de quorundam delictorum*

pænis,

pœnis, &c. cum confirmatione primo in præfatione,

VIIII. CONC. anno 324.

FVit Grangrenſe in Paphlagonia, ſeu regione Pelaſgiorum, prouinciale, cōfirmatum in ſexta ſynodo generali Conſtantinopolitana in Trullo celebrata ſub eiſdem, vt ex ſecundo canon. editionis græcæ Pariſinæ, ubi de nuptijs, de orationibus, de parentibus obediendo poſt epiſtolam. &c. tractat.

X. CONC. anno 328.

FVit Arelatenſe ſecundum prouinciale, etiam ſub Silueſtro Papa, & Conſtantino iubendo ne cum mulieribus cohabitetur, cum hæreticis non communicent, ne Neophitis clericis ordo detur, &c.

XI. CONC. anno 252.

FVit Carthaginenſe primum ſub Silueſtro Papa, & Conſtantino Imperatore prouinciale fuit in quo Carthaginem ex diverſis prouincijs, Aphricanis plurimi conuenerūt Epiſcopi, & ſācit rebaptizationem non faciendam, martyres non infamandos, de ordine, &c.

Fuit

XII. CONC. anno 342.

FVit Romanum ſecundum ſub Iulio primo, in quo conuenerunt 116. Epiſcopi contra Arrium cuius hæreſis inualeſcebat, quem damnarunt vna cum ſuis dogmatibus, & in ſynodo Nicena confirmarunt acta.

XIII. CONC. anno 346.

FVit Colonienſe ſub Iulio primo Papa, & Conſtantino Imperatore, contra Eufratem blaſphemum hæreticum, Chriſtum negantem Deum eſſe, & cum fuiſſet Epiſcopus fuit priuatus, & damnatus.

XIV. CONC. anno 347.

FVit Antiochenum ſub Iulio primo Papa, & Conſtantino Imperatore, cui concilio ſubſcripſerunt triginta Epiſcopi, qui in eodem conuenerũt, & probatum eſt in ſexta ſynodo generali Cõſtantinopoli in Trullo celebrata, vt in can. 2. græcæ editionis patet, vbi prohibetur cum Iudæis celebrare, cum excommunicatis non communicare, & quæ facere non licet Epiſcopis.

Fuit

Digitized by Google

XV. CONC. anno 351.

FVit Sardicenſe à Sardinia dictum, congregatum eſt præcepto Conſtantij Imperatoris ſub quo fuit factum, & ſub Iulio Papa, vt Athanaſio liceret ad ſuam eccleſiam redire, vnde fuerat expulſus per hæreticos Epiſcopos Arrianos, vt in hiſtoria Tripartita in lib. 4. c. 21. conuenerunt orientales Epiſcopi 76 occidentales quaſi 300. qui tamen continuo à concilio diſcendentes ſeorſum aliud concilium fecere, in quo Arrij dogmata ſtatuerunt, eorum diſceſſus cauſa fuit, quod dicerent ſe nolle ad verba procedere, niſi prius à concilio ſummouerentur defenſores Pauli, & Athanaſij, quod occidẽtales pati nõ potuerunt, cui concilio affuit Oſius Epiſcopus Cordubenſis prius in Niceno de deſpoſitione Epiſcoporum, & de excommunicatione &c. tractarunt.

XVI. CONC. anno 352.

FVit Hieroſolymitanum ſecundum per Maximum eiuſdem loci Epiſcopum, cum Athanaſius litteris Conſtantij Imperatoris, & Iulij Papæ, ſub quibus fuit congregatum fultus ut ad ſuam reuerteretur Eccleſiam, & hoc per omnes Epiſcopos fuit intentum.

Fuit

XVII. CONC. anno 353.

FVit Sirmienſe ſub Iulio primo Papa, & Conſtantino Imperatore, quod paulo poſt Conſtātinus in Sirmio iuſſit congregari; vbi fratres regulas tradiderunt fidei orthodoxas contra Arrium, in quibus interpretati ſunt locum illum Geneſis cap. 19. hic non prætereundum; pluit dominus à domino, vt ſit ſenſus non quod ipſe pater à ſemetipſo pluere dicatur, ſed pluit domin⁹ filius à domino patre, ut habetur in hiſtoria Tripartita, in lib. 5. c. 3.

XVIII. CONC. anno 364.

FVit Laodicenſe prouinciale confirmatum in ſexta Sinodo Generali in Trullo celebrata pręſente Conſtantino; cum ergo vigintiduo patres in Laodicea Phrigiæ Pacatianæ ex diuerſis prouincijs Aſiæ conueniſſent, ſtatuerūt canones 59 quibus regulas expoſuerunt eccleſiaſticas ſub Liberio Papa, & Conſtantino Imperatore, vbi de bigamia, de pſalmis, & Euangelijs legendis in Eccleſia, & quod clerici ad tabernas, & ludos ire non audeant.

Fuit

XIX. CONC. anno 386.

FVit Conſtantinopolitanum ſub Damaſo Papa, & Cirillo Hieroſolimitano Gratiano, & Theodoſio Imper. concilium centum quinquaginta patrum fuit contra Macedonium Epiſcopum Conſtantinopolitanum, qui Spiritum Sanctum Deum eſſe, negabat; Eſt autem ex quattuor principalibus Concilijs, & quidem proximum poſt Nicenum, ſtatuerunt aliquot Canones & Symbolum fidei non diuerſum ab eo quod in Eccleſia cantatur, niſi quod addiderunt Spiritum Sanctũ ex Patre procedentem, ſubſcripſerunt ſe centum qninquaginta Epiſcopi.

XX. CONC. anno 386.

FVit Valentinum Prouinciale apud Gallias celebratum ſub Damaſo primo Papa & Gratiano, & Valentiniano Imperat. in quo conuenerunt triginta Epiſcopi, & ediderunt canones quattuor de puellis, quæ ſe Deo vouerant, quod baptizati non debeant ſacrificijs dæmonum ſe miſcere, &c.

Fuit

Digitized by Google

XXI. CONC. anno 393.

FVit Telenſe apud Aphricam concilium prouinciale contra Iouinianum, & ſocios eius ſub Siricio Papa, Theodoſio primo, Arcadio, & & Honorio Imp. vbi perlectæ ſunt litteræ Pontificis, & ad eundem reſponſum factum & etiam contra Manichæos &c.

XXII. CONC. anno 396.

FVit Carthaginenſe, & prouinciale, ſed confirmatum in ſexta Synodo generali Trulli, quod Carthaginenſe fuit ſub Siricio Papa, & Theodoſio Imp. vbi iubetur vt prædicetur Trinitas quod ſacerdotes, & clerici ſint caſti de diœceſibus, & vt parochi obediant &c.

XXIII. CONC. anno 397.

FVit Carthaginenſe tertium prouinciale tamen confirmatum in ſexta Synodo generali Trulli, vbi dicitur vt ſingulis annis ſynodus ab Epiſcopis fiat, & cui quædam ſacramenta non conferenda; vetus, & nouum teſtamentum in Eccleſia legendum, eorum partes quæ ſint explicentur.

Fuit

XXIV. CONC. anno 399.

FVit Carthagineſe quartum prouinciale ſub Siricio Papa, & Arcadio Imper. cui interfuerunt 214 Epiſcopi cōſirmatum deinde in ſexta Synodo in Trullo celebrata, vbi recepta ſunt concilia in Carthagine habita de proprietatibus Epiſcoporum, & ordinandorum, & de alijs ordinibus, de clericis, & virginibus ſanctimonialib. quæ facere, & quæ non licet Epiſcopis, clericis, & viduis profeſſis.

XXV. CONC. anno 399.

FVit Tauritanenſe prouinciale ſub Siricio Papa, & diuo Ambroſio Epiſcopo Mediolanenſe, Arcadio, & Honorio Imperatorib. quod totum conſumptum eſt in cauſarum quorundam ciuilium compoſitione, quæ tunc inter Epiſcopos quoſdam, & aliquos presbyteros agitabantur, et ideo à multis, vt ab Archiepiſcopo Toletano, & à Bannes omnia dereliquuntur.

XXVI. CONC. anno 402.

FVit Carthaginenſe quintum ſub Anaſtaſio Papa, & Arcadio Imperatore exiſten-

tibus 73.Epiſcopis;à quibus quindecim canones editi ſunt,de clericis, de non alienatione rerum Eccleſiarum,de idolatrijs deſtruendis,& cætera tractarunt.

XXVII. CONCIL. anno 403.

FVit Toletanum primum Prouinciale ſub Anaſtaſio Papa,& Arcadio Imper.auctoritate Leonis Papæ primi confirmatum,præſentibus 19.Epiſcopis,Toletano Præſidente; vbi fuit determinatum,ne ad ſchiſma ſubditi Epiſcopi perueniant,& vt nullus præter Epiſcopos Chriſma conficiat,regulas fidei catholicæ,& aſſertio eiuſdem contra Priſcillianiſtas,&c.

XXVIII. CONCIL. anno 408.

FVit Mileuitanum ſub Innocentio primo Papa atq; Auguſtino Hipponenſi Epiſcopo doctore Eccleſiæ,& capite Auguſtinianorum,Arcadio, & Honorio Imp. contra Pelagianos præſente Anſelmo,Legato Eccleſiæ Romanæ ſubdētes poſt,contra Pelagium dicentem,ſalutem euenire ex nobis;ne Epiſcopi ſint negligentes cōtra hereticos, quando Concilium eſt faciendum; & ibi fuit confirmatum ab Innocentio.

Digitized by Google

XXIX. CONCIL. anno 423.

FVit Carthaginenſe ſextum ſub Boniſacio primo Papa, & Honorio Imperatore, prouinciale tamen à 217. Epiſcopis celebratum eſt decidentibus, vt ab Epiſcopis orientalibus petatur Concilium Nicenum, & recitarunt profeſſionem fidei.

XXX. CONCIL. anno 424.

FVit Carthaginenſe ſeptimum prouinciale ſub Bonifacio primo Papa, & Honorio Imperatore à 73 Epiſcopis editũ, nihil habens, quod ad noſtra tempora perueniat, quamuis multa in ſupraſcriptis, & dicendis Concilijs tangantur.

XIII. CONCIL. anno 428.

FVit Epheſinum ſub Celeſtino primo Papa ſub quo mortuus eſt Auguſtinus ſupra dictus R. A (quorum fuit pater magnus Dominicus) etiam auctor, & Theodoſio Imp. quod concilium fuit ex quattuor principalibus contra Neſtorium Conſtantinopolitanum Epiſcopum exiſtentibus 20. Epiſcopis. Qui Neſtorius purum hominem ex Santa Maria Vergine natum eſ-

ſeruit Chriſtum, & aliam perſonam carnis, & aliam facere deitatē dicebat; cui Synodo pręfuit Cirillus Alexandriæ Epiſcopus, qui cũ vniuerſo Concilio ad eundem Neſtorium eadem decreta tranſmiſit vt habetur in epiſtola.

XXXII. CONC. *anno* 436.

F*Vit Rhegienſe concilium prouinciale ſub Sixto tertio Papa, & Theodoſio ſecundo Imp. à tredecim Epiſcopis celebratum facientibus ſex canones; attingendo ad ea quæ dicta ſunt in Concilio Tauritanenſe de hæreticis, & ſchiſmaticis Epiſcopis, quod in Niceno tetigit: de Epiſcopis tãdem loquuntur.*

XXXIII. CONC. *anno* 438.

F*Vit Agatenſe prouinciale à Ciuitate Agata Galliæ à triginta quinque Epiſcopis, in quo de diſciplina, & ordinationibus clericorum, & Pontificum, & Eccleſiarum vtilitatibus, de prędicatione Symboli; & ne ante miſſam expletam egredi populus præſumat.*

XXXIV. CONC. *anno* 440.

F*Vit Aquileienſe prouinciale contra Palladium, & Secundinum Arrianæ ſectæ defen-*

Digitized by Google

féſſores ſub Sixto Papa tertio, & Theodoſio Imp. vbi damnarunt eos patres, & adeſt dānationis forma, quod fecerunt cum quibuſdam Legatis Aphrorum, & Gallorum.

XXXV. CONC. anno 444.

FVit Arauſicanum prouinciale ſub Leone Papa, & Theodoſio ſecundo Imperat. vigintiquinque canones ad ædificationem Eccleſiæ, & ſtabilimentum, primo de Criſmate, de conuerſione hæreticorum in articulo mortis, & de Cathecumenis, de libero arbitrio, de miſericordia Dei, de adiutorio eius, de natura, & gratia, de peccato originali, quæ habentur in Concil. Tridentino.

XXXVI. CONC. anno 446.

FVit Vaſenſe prouinciale per decē, & octo Epiſcopos celebratum, vbi fuit deciſum, quod proprij Epiſcopi Chriſma recipiatur; de ſepulturis, de prædicatoribus: vt Kyrie eleiſon in omnibus Eccleſiis dicatur, &c. ſub Leone primo Papa, & Theodoſio Imp.

XXXVII. CONC. anno 447.

FVit Carpentoractenſe prouinciale ſub Leone primo, & Valentiniano Imp. fecerunt

conſtitutionis contra Epiſcopos querelatos parũ, aut nihil eorum, quæ à fidelibus Eccleſijs conferebantur, dantes vt amplius non faciant.

XXXVIII. CONCIL. anno 453.

FVit Arelatenſe tertium prouinciale à 34. Epiſcopis celebratum ſub Leone Papa, & Valentiniano Imp. Martiano Auguſto, Opilione, & Vincomalo Conſulibus, de obſeruandis canonibus de ætate diaconorum, & ſacerdotum ordinandorum &c.

XXXIX. CONCIL. anno 457.

FVit Calcedonenſe generale vnum ex quattuor celeberrimis ſub Leone Papa, & Martiano Imper. celebratum eſt à 630. patribus contra Euthichen Conſtantinopolitanum Abbatem, qui aſſerebat Chriſtum poſt humanam aſſumptionem non ex duabus naturis exiſtere, ſed ſolam in eo diuinam naturam permanere; & contra Dioſcorũ eiuſdem defenſorem Alexandrinum Epiſcopum, damnando etiam Epiſcopos, ordinationem per pecuniam facientes: de clericis, ne abſque dimiſſorijs miniſtrent, &c.

Fuit

XXXX. CONCIL. eodem anno.

FVit Synodus Calcedonẽſis 630. Epiſcoporum habita contra omnes hæreſes, & præcipuè contra Euticben, & Dioſcorum Alexandrinum Epiſcopum per actiones decem, & octo; & concluditur inualidum eſſe concilium abſq; Apoſtolicæ Sedis Legato, ſub Valentiano, & Martiano Imp. & Leone primo Papa &c.

XLI. CONC. anno 458.

FVit Veneticum prouinciale, in quo pauci Epiſcopi conuenerunt ſexdecim canones ſtatuentes, in quib. tractatur de regula Eccleſiaſtica, quę ſacerdotibus, donante domino, credita eſt, & de diſtrictione, cuius cura non ſine culpa eorum torpeſcit; ſub Leone primo Papa, & Martiano Imp. celebratum &c.

XLII. CONC. anno 462.

FVit Turonẽſe prouinciale primum, in quo fuerunt octo Epiſcopi continens tredecim Canones, quib. primo hortatur clericos ad caſtitatem; ſecundo ad abſtinentiam: in reliquo complectitur inſtitutionem regularem eorumdem clericorum, &c.

Digitized by Google

XLIII. CONC. anno 466.

FVit Romanum tertium prouinciale ſub Hilario Papa, à 50. Epiſcopis congregatum potiſſimum ſtatuentibus, vt canones Niceni concil. & Apoſtolicæ ſedis decreta cuſtodiantur, & vt bigami ad gradus eccleſiaſticos non accedant. ſcilicet viduæ, aut corruptæ mulieris mariti, de Epiſcopis, & quòd non eligant ſucceſſores.

XLIX. CONC. anno 486.

FVit Tarraconenſe prouinciale à decem Epiſcopis celebratum ſub Felice tertio Papa, & Zenone Imp. decidentibus ne clerici, & monachi communicent cum mulieribus; ne vendant carius, & vilius emant, ad criminalia ſe miſcere non audeant. de Epiſcopis quod ſemel in anno viſitent, & nullum bis confirment.

LXV. CONC. anno 494.

FVit Eupapenenſe prouinciale, in quo fuerunt 70. Epiſcopi ſub Gelaſio Papa, & Anaſtaſio Imp. facientes 40. decreta ad inſtitutionem clericorum, & Epiſcoporum, vt in Agatenſe Cōcil. ſcilicet: vt Epiſcopi, & clerici venatores non ſint, illicitis non deambulent.

Fuit

Digitized by Google

XLVI. CONC. anno 502.

FVit Ilerdenſe prouinciale, 8. & Epiſcoporum ſub Symmacho Pap. & Anaſtaſio Imp. facientium quatuordecim canones iubentes vt clerici à ſanguine humano abſtineāt; ab abortu; & eius pœna, ab inceſtu, à ſtupro, &c. quæ à Gratiano de hoc Concil. in decreto de conſecrat. diſt. 4.

XLVII. CONC. anno 510.

FVnit Valentinum pre ſex Epiſcopos celebratum à Valentia Hiſpaniæ dictum ſub Symmacho Pap. & Anaſtaſio Imp. conſtituentes vt Euāgelium poſt Epiſtolam legatur, & quòd Epiſcopus defunctus per viciniorem Epiſcopum honorificè ſepeliatur.

XLVIII. CONC. anno 512.

FVit Aurelianenſe primum tempore Clodouei Regis Francorum, cuius etiam extat epiſtola ad eadem Synodum, in qua profitetur ſe pariturum Eccleſiæ, & Papæ præceptis; de non captiuandis clericis, monialibus, ſeruis Eccleſiarum; & ipſos reddere captiuatos; Ideo ad eundem Regem reſcribitur à Synodo, præ-

ter

ter hæc de homicidis, adulteris, furibus &c. & ab Eccleſia abſtrahere non præſumant; quod præſcriptio non habet locum in Eccleſia; de Quinquageſima, Sexageſima, Quadrageſima, de Litanijs &c. tractatur.

XLIX. CONCIL. anno 513.

FVit Gerundenſe prouinciale ſub Hoſmiſda Papa, & Iuſtino Imp. conſtituens, vt qualibet prouincia in officio Eccleſiæ vnum teneant ordinem, de baptizatione Cathecumenorum in vigilia Paſchæ, & Pentecoſtes, vt dicatur oratio dominicalis de honeſtate; & vita clericorum, &c.

L. CONCIL. anno 520.

FVit Cæſarauguſtanum prouinciale duodecim Epiſcoporum ſub Hoſmiſda Papa, & Iuſtino Imp. iubentium, vt mulieres fideles ad cœtum virorum alienorum non accedāt, neque ad lectionem; & doctoratus nomen non vſurpetur, die dominico non ieiunetur.

LI. CONCIL. anno 528.

FVit Toletanum ſecundum anni quinti Almarici Regis ſub Ioanne primo Papa, & Iuſtino

ſtino Imperat. iubens ut clericos ante ordinẽ ſacrum, & monacos ante profeſſionem ad nuptias accedere permittantur, hęreticos poſt mortem poſſe anathematizari per teſtes Sanctorum patrum.

LII. CONCIL. anno 523.

FVit Conſtantinopolitanum quintum generale à 165 patribus ſub Fælice quarto, Bonifanifacio ſecundo. Ioanne ſecundo, Agapito primo, Siluerio, & Vigilio Pontificibus: ſub Iuſtino Imp. contra Petrum, Antimum, Seuerum, & Ibam hæreticos. Petrus Archiepiſcopus Antoichenus aſſerebat in Triſagio hymno addendam eſſe Crucem, ideſt Trinitatem eſſe crucifixam; vt diceretur Sanctus, Sanctus, Sanctus, qui crucifixus eſt pro nobis, vbi neceſſe erat aut confundere perſonas Trinitatis, aut negare duas naturas in Chriſto; contra quos plures Epiſcopi orientales plura ſcripſerunt, quę habentur in tomo 2. Concil. fol. 6. & infra ſecundum impreſſionem noſtrorum Conc.

LIII. CONC. anno 543.

FVit Aurelianenſe ſecundum prouinciale ex Vrbe Aurelia, ex pręceptione Francorum Regum; vt ibi patres de obſeruatione legis catholicę

Digitized by Google

tholicæ tractarent; & quid de nouis dogmatibus ſentirent, & conſcriberent, quid obſeruandũ in poſterum, cum viginti quinq; canonibus de Epiſcopis Commetropolitanis, vt Concil. prouinciale congregent.

LIX. CONC. *anno* 545.

F*Vit Aurelianenſe tertiũ prouinciale tempore Childeberti Regis Francorum ſub Vigilio Pap. & Iuſtiniano Imp. per canones 26. dicẽtes ne in ſacris conſtituti miſceant ſe ad vxores accipiendas. De electione Metropolitanorum contra Bonoſiacum hæreticum, de rebaptizatione.*

LV. CONC. *anno* 550.

F*Vit Auernẽſe prouinciale ſub Vigilio Papa & Iuſtiniano Imper. addendo quædã noua; & repetendo aliqua ſupradicta ad emendationẽ vitæ, ad ſerenitatem regulæ, ad animarum remedium.*

LVI. CONC. *anno* 556.

F*Vit Aurelianenſe quartum prouinciale ſub Pelagio primo Papa, & Iuſtiniano Imp. & Childeberto Rege Francorum: determinan-*

do

do prius ſancita inuiolanda eſſe, de Quadrageſima, & feſtiuitate Paſchali plura dicendo.

LVII. CONC. anno 352.

FVit Turonenſe ſecundum prouinciale pro pace & inſtructione Eccleſiæ ſub Pelagio primo Papa, & Iuſtiniano Imper. per viginti canones determinando, ne laici in Eccleſia clericis miſceãtur: vt litis iacula finiant, & vota pacis acquirant dicenti Domino in Ioanne capit. 14. pacem meam do vobis.

LXIII. CONC. anno 567.

FVit Pariſienſe primum pro utilitate Eccleſię ſub Pelagio primo Papa, & Iuſtiniano imper. vt nemo res Epiſcopi, & Eccleſiæ confiſcare præſumat, excommunicatum ab alijs non debere admitti.

LIX. CONC. anno 568.

FVit Aurelianenſe ſecundum, in quo inter cætera Eutichetis, & Neſtorij dogmata iterum damnata ſunt, & quotannis Concilium cõuocaretur cautum; & per capita duodecim dicendo; vt nullus per causas leues ſuſpendatur,

Digitized by Google

tur, ſub Ioanne tertio Papa, & Juſtino Imp. concludit, &c.

LX. CONCIL. anno 584.

F*Vit Hiſpalenſe primum ſub Pelagio ſecundo Papa, & Mauritio Imper. robur habens à Sede Romana, vt in præfatione habetur : de diſponentis Eccleſiæ rebus cum ſubſcriptionibus aſſiſtentium.*

LXI. CONCIL. anno 187.

F*Vit Toletanum tertium, in quo Arrij hæreſis damnatur ſub Riccardo Rege, Pelagio ſecũdo Papa, & Mauritio Imper. per canones 22. & in ſecundo dicitur, quod in Eccleſia Dominicis diebus Symbolum recitetur, &c.*

LXII. CONCIL. anno 587.

F*Vit Matiſconenſe proninciale primum ſub Pelagio, ſecundo Papa, & Mauritio Imp. vt Monaſteria puellarum nullus ingrediatur non probatæ vitæ. de ieiunio aduentus, et cętera ordinans.*

Fuit

LXIII. CONCIL. anno 588.

FVit Matiſconenſe ſecundum prouinciale ſub eiſdem, de obſeruantia diei dominicæ; de decimis per Canones 20. multa Eccleſiaſtica tractans.

LXIV. CONCIL. anno 616.

FVit Antiſiodorenſe prouinciale ſub Theodoro, & Heraclito Imperatore contra ſtrigas diabolicas, contra ſortilegia, & ſuperſtitiones, de chriſmate, & ſanguine Chriſti de vino conſecrando per quadraginta vnum canones.

LXV. CONCIL. anno 623.

FVit Hiſpalenſe ſecundum prouinciale ſub Honorio Pap. & Heraclito Imper. de præſcriptione, de Bigamia, de ingratitudine, & de duabus in Chriſto naturis.

LXVI. CONCIL. anno 636.

FVit Toletanum quartum ab omnibus Hiſpaniæ, & Galitiæ Epiſcopis ſub eiſdem docentibus formulam conciliorum celebrandorum: de oratione, & confeſſione fidei, de paſ-

ſione

Digitized by Google

ſione Chriſti. Quando cantandum alleluia, & de hymnis, &c.

LXVII. CONC. anno 640.

FVit Toletanum quintum prouinciale à viginti Epiſcopis celebratum, tempore Regis Gothorum Suuintillæ ſub filio Heraclij Imper. & Theodoro Pap. de Litanijs, quando ſint dicendæ, cum Epiſcopis, & eorum Vicarijs.

LXVII. CONC. anno 642.

FVit Toletanum ſextum prouinciale in Eccleſias Leucadiæ Martyris à quinquaginta Epiſcopis Hiſpaniæ, & Galitiæ ſub Theodoro Pap. & Heracleone Imp. Præſidente Eugenio Epiſcopo Toletano. De humanitate Chriſti aſſumpta, & ſubdit Regem Suuintillan. expellere eos iuraſſe cum quinquaginta duobus Epiſcopis.

LXIX. CONC. anno 644.

FVit Braccarenſe primum Tulge Gothorum Regis temporibus ab Epiſcopis Galitiæ ſub Theodoro, & Conſtante Imp. In quo Concilij primo lectum eſt exemplar fidei cum capitulis, quę ab Epiſcopo Varaconenſe Luſitano, & Betico con-

contra hæreſim Priſcillianam per Canones 39.

LXX. CONC. anno 646.

FVit Braccarenſe ſecundum prouinciale, tractans ea, quæ ad eccleſiaſticam diſciplinam pertinent; De forma viſitationis Eccleſiæ ab Epiſcopis, quæ poſſint; & non poſſint accipere. De conſecr. Eccleſiæ ſub Theodoro Pap. & Conſtant. Imper. filio Conſtantini tertij.

LXXI. CONC. anno 648.

FVit Toletanum ſeptimum à triginta octo Epiſcopis celebratum, ſub Martino Papa primo, & Conſtante Imperat. De euentu infirmitatum in clerico miniſtrante. De exequijs & ſimilia.

LXXII. CONC. anno 650.

FVit Lateranenſe primum Romæ celebratum à 105. Epiſcopis contra Sergium, Pyrrhum, & Paulum Patriarchas Conſtantinopolitanos. Cyrum Alexandrinum, & Theodorum, contra immaculatam fidem multa dicentes, cum ſubſcriptionibus Martini Pap. & dictorum Epiſcoporum.

LXXIII. CONC. anno 653.

FVit Toletanum octauum à quinquaginta quinque Epiſcopis celebratum. De incauto iuramento non faciendo. De caſtitate Epiſcoporum. De frangentibus ieiunium, & ſimilibus; ſub Martino Pap. & Conſtante Imp.

LXXIV. CONC. anno 653.

FVit Toletanum nonū prouinciale à ſexdecim Epiſcopis ſub ſupradictis Imper. & Pap. iubentibus, quod à correctione prælatorum: eſt inchoanda Synodus, & ab eiſdem danda eſt, tertia pars Eccleſiæ, cætera, de filijs clericorum, &c.

LXXV. CONC. anno 654.

FVit Toletanum ſub ijſdem decimum de celebritate annunciationis dominicæ de profeſſione, & habitu viduæ profeſſæ, &c.

LXXVI. CONC. anno 655.

FVit Cabilonenſe prouinciale in Gallis ſub Eugenio primo Papa, & Conſtantino Imper. per decem & nouem canones repetentes, quæ in Concilio Niceno: & quod canonum ſtatuta

ab

Digitized by Google

ab omnibus intemerata ſeruentur. De pœnitentia a confeſſore danda: Ne turpia in Eccleſia cantentur.

LXXVII. CONC. anno 668.

FVit Toletanum undecimum ſub Vitaliano Pap & Conſtante Imp. De proceſſione Spiritus ſancti. De Trinitate. De Incarnatione. De Reſurrectione; & quod Epiſcopus debeat prædicare.

LXXVIII. CONC. anno 669.

FVit Braccarenſe prouinciale tertium, ſub eiſdem, de pane, & vino excluſis opinionibus ſchiſmaticis aqua permiſto fiat ſacrificium in Miſſa, & in nouis uaſibus. De reliquijs quomodo geſtandis.

LXXIX. CONC. anno 670.

FVit Conſtantinopolitanum ſextum generale, & Oecumenicum iterum aduerſus Sergium, & cæteros ut ſupra dicentes unam uoluntatem, unam operationem in diſpenſatione incarnationis Præſidente Conſtantinopolitano Imp et legatis miſſis ab Agatone Pap. & ſub eodem Cōſtantino quarto, per actiones decem & octo.

Digitized by Google

LXXX. CONC. anno 683.

FVit Toletanum duodecimum ſub Leone ſecundo Papa, & Conſtantino quarto Impe. & vt ait Caranza etiam ſub Agatone, de penitentia, de auctoritate conceſſa Epiſcopo Toletano, & de pertinentibus ad Regem communicantem cum Eccleſia.

LXXXI. CONC. anno 690.

FVit Toletanum tertium decimum ſub Sergio Papa, & Iuſtiniano ſecundo Imperat. ubi quædam particularia, & quædam communia ſupradicta tanguntur.

LXXXII. CONC. anno 742.

FVit Synodus mandato Apoſtolico à S. Bonifacio, & Epiſcopis Frācorum habitæ ſub Zacharia Pap. & Carolo Magno Duce. Quæ ſunt probibita Eccleſiaſticis, &c. & quod ad Epiſcopos pertinet eijcere ſpurcitias gentilitatis.

LXXXIII. CONC. anno 781.

FVit Nicenum ſecundum, quod græci generale appellant. In quo imagines expreſ-
ſione

Digitized by Google

ſione adorandas, & ampleƈtandas ueneratione decretum eſt; & ſanƈtorum reliquias ueneran-das. ſub Adriano Papa, & Conſtantino ſexto Imp.

LXXXIV. CONC. *annp* 813.

F*Vit Maguntianum ad inſtaurandam Eccleſiam collapſam, ſedentes in prima Turma Epiſcopi cum quibuſdam notarijs legentes, ac traƈtantes Euangelium, & epiſtolas, aƈtus Apoſtolorum, Canones, & opuſcula Sanƈtorũ Patrũ, & Paſtoralem librum diui Greg. per can.* 57.

LXXXV. CONC. *anno* 815.

F*Vit Vormatienſe prouinciale, ſub Leone tertio Papa, & Carolo Magno Imper. & pronunciata profeſſione fidei, per cauſam leuem non eße excommunicandum aliquem. De profeſſione monachorum; quod miniſtri Dei ſint ſobrij, & menſa Epiſcopalis parca.*

LXXXVI. CONC. *anno* 816.

F*Vit Rhemenſe prouinciale ſub Carolo Magno, & Leone tertio Pap. multa ad honeſtatem clericorum pertinentia, & quædam ſacramenta ſupra tangit.*

Digitized by Google

LXXXVII. CONC. anno 870.

F*Vit Conſtantinopolitanum octauum vniuerſale factum potiſſimum propter depoſitionem Ignatij Patriarchæ Conſtantinopolitani, quem quidam Epiſcopi ab Eccleſia cui iure præſidebat tyranice proiecerant, & Photinum ex foro ſæcularis militiæ ſubito tonſuratum eidem Eccleſiæ contra ſacros canones præfecerunt ſub Adriano ſecundo Pap. & Baſilio Imper. Conſtantinopolitano.*

LXXXVIII. CONC. anno 324.

F*Vit Triburienſe prouinciale à viginti duobus Epiſcopis Germanorũ, ad reformationem morum, & ſtatus non ſolum clericorum, ſed etiam laicorum.*

LXXXIX. CONC. anno 1215.

F*Vit Lateranenſe ſecundum generale ſub Inno. tertio Pap. & Philippo Imp. cui interfuerunt Hieroſolimitanus, & Cõſtãtinopolitanus Patriarchæ Metropolitani, 70. Epiſco. 400. Abbates, 13. Priores, Conuentuales 80. Græci, & Romani Imp. Legati, oratores Regum Hiſpanię, Galię, Anglię: ſub quo, Pap. Romanus mortiũ Peruſijs*

Pontifi-

Digitized by Google

Pontificatus ſui anno 18. menſe ſeptimo, die 26. cuius Pontificis virtutem, & doctrinam ſummo periuuit Beati Dominici, & Beati Franciſci ſanctitas; à quibus Prædicatorum, & Minorum ordo tunc ortum habuit. Damnans libellum contra Magiſtrum Petrum Lombardum, excommunicans hæreticos omnes, & ſine licentia prædicantes, & quod ſemel in anno omnes confiteri teneantur per capita 69.

XC. CONC. anno 1313.

FVit Viennenſe generale probãs cõſtitutiones, quæ in volumine Clementinarum feruntur ſub Clemente V. & Alberto Impe. vbi determinarunt feſtum Corporis Chriſti celebrari feria V. poſt octauam Pentecoſtes, concedendo indulgentias exiſtentibus in officio, & horis diuinis etiã octauæ, & quod anima rationalis ſit forma per ſe corporis humani, & eſſentialiter, damnando errores Begardorum, & Beguinarij.

XCI. CONC. anno 1415.

FVit Conſtantienſe, ſub Ioanne vigeſimo tertio Pap. & Sigiſmundo Imper. in. hoatũ tempore ſchiſmatis tribus Pontificibus exiſtentibus Ioanne vigeſimo tertio, Benedicto tertio deci:

mo, & Greg. 12. pronunciando ſententiam damnationis Ioannis Vuiglef cum ſuis 45. articulis per ſeſſiones 45.

XCII. CONC. *anno* 1431.

F*Vit Baſilienſe incboatum prius Senis tranſlatum deinde Baſileam ſub Martino V. Pap. & Sigiſmundo Imp. & notandum, quod ait Bartholomeus Archiepiſcopus Toletanus hic, quod quæ in Conſtantienſi, & Baſilienſi dicuntur non habent aliquid auctoritatis, niſi quod in Bulla Martini quinti, & Nicolai quinti Pontificum.*

XCIII. CONC. *anno* 1432.

F*Vit Florentinum incboatum Ferrariæ, & propter peſtem in Florentiam translatum; preſente Imp. Græcorum, & Patriarcha Conſtantinopolitano cum alijs Pontificibus. Abbatibus, Monachis, & Cruceſignatis, per 25. ſeſſio. ſex habitas prius Ferrariæ, de proceſſione Spiritus ſancti à filio, de igne Purgatorij, de primatu Papæ, de Sacramentis ibi diſputatum eſt ſub Eugenio quarto, & Sigiſmundo Imper.*

Fuit

Digitized by Google

XCIV. CONC. anno 1513.

FVit Lateranenſe tertium generale ſub Iulio ſecundo, & Leone decimo Pontificibus & Maximiliano Imp. pro reformatione Eccleſię, & pace inter Principes Chriſtianos componenda, iubendo etiam lectoribus philoſophiæ, vt diſcipulis ſuis veritatem fidei declarent, vt de creatione, de anima intellectiua damnando Piſanum Conciliabulum; legendo bullas, canones, & ſacrā theologiam, de officio præceptorum puerorum, vt doceant præcepta diuina, & articulos fidei.

De Concilijs, quæ extra ſeriem reperiuntur atteſtata tantum.

AB Archiepiſcopo Toletano Concilium generale Viennenſe, & Lugdunen.
A Pannicarola in quadrageſimali, C. Aquenſe.
A gratiano 6. q. 2. capit. quod autem, Concilium Varenſe.
Cap ſi tantum Alſenſe Concilium.
Hermerianum.
Fauentinum.
Hipponenſe.
Genuenſe.
Mittenſe.
Miſietenſe.

Vr-

Vrbarienſe.
Compendienſe.
Aliud apud Sanctum Medardum habitum.
Aliud apud Beluacum de Con.diſt. 4.
A Dominico Bannes in fine ſuæ ſeriei Concilium Simenſe partim ſacrum, & partim ſacrilegum.
Ex Socrate in hiſtoria Tripartita, & Theodoreto ſimiliter.
Fuerunt facta ab Arianis alia decem, vt ait Athanaſius in Epiſtola ad Aphros, & Sozomenus in cap. 35 lib. 5. quæ ſupradicta tangunt.

Ex Camillo Barello de preſtantia Meſſica.

CONCIL. *anno 1545.*

FVit vltimum Tridentinum generale, & Oecumenicum ſub Paulo III. Iulio III. Marcello II. Paulo IV. Pio IV. & Pio V. Pontificibus; ſub Carolo V. & Ferdinando Imperat. ad extinguendas hæreſes Martini Lutheri, in Germania, contra indulgentias Pontificis hæreticè prædicantis, & ſcribentis; contra Primatum Eccleſiæ Romanæ, contra cælibatum, & cæteros ritus veteris Eccleſiæ contra quem, & alios fuit aſſignatum Concilium primo Mantuam, dein-

Digitized by Google

deinde propter aliquas cauſas legitimas Vincentiam: tertio Tridentum; nec tunc quicquam factum eſt, Quarto rurſus anno 1545. incboatum eſt tertiodecimo die Decembr. Legatis Apoſtolicæ Sedis Præſidẽtibus, cum tot Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Generalibus, Theologis, & Legiſtis, Oratoribus, à Regibus Chriſtianis, & Principibus etiam miſſis, vt patent in ipſo.

IN magnis tomis nouis, & vltimis impreſſis conciliorum erga finem habentur ſex concilia Mediol ſub Diuo Carolo Aliud adeſt Aquideienſe ſub Clemente Octauo 1593. & Franciſco Barbaro Patriarcha Eiuſdem Ciuitatis. De Reformatione. De uitijs fugiendis, et uirtutibus amplectendum de uita, & honeſtate clericorum vt ad impleant Concilia Canones, & C. ordinantur.

HAec de Concilijs generalibus, & prouincialibus: de Epiſcopalibus autem ſeu localibus, quæ anno quolibet, vt ait Concilium Carthaginenſe ca. 2. facienda, et augenda ſunt: nihil dicimus. Ad S. R. Eccleſiæ ſupponuntur, Santiſque ſuis quibus honor gloria, & labor quinque annorum ex 1604. Galatiæ in die S. Stephani Confeſſoris Epiſcopi Calatini, uſque ad 1611. in die S. Ferdinandi, etiam Epiſcopi Calatini, quorum auxilio Viridarium omnium ſcientiarum

impri-

Digitized by Google

imprimere pollicemur, & Sacræ Scripturæ Paradiſum, quem Deus nobis concedat: Amen.

FINIS.

VENETIIS, MDCXVII.

Apud Marcum Antonium Zalterium.

ROMA

Digitized by Google

[illegible] commudo [illegible]
[illegible] e [illegible] il medesimo
[illegible] commodo [illegible]

[illegible] commune [illegible]
[illegible] il me[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]